

ΛΗΜ. Κ. ΛΑΓΓΟΥΡΙΑΝΗ ΚΑΙ ΛΗΜ. Γ. ΦΙΛΙΚΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΔΡΑΧ. 2,25

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΝΤΖΕΒΕΛΑΚΗΣ

NO 701
IAMEIUN 20

18947

ΔΗΜ. Κ. ΖΑΓΓΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜ. Ι. ΦΙΛΙΚΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

*Ἡ μόνη ἐγκριμένη κατὰ τὸν νόμον „ΓΣΑ”
διὰ τὴν τετραετίαν 1913 - 1917*

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΝΤΖΕΒΕΛΑΚΗΣ
1913

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. Γράμματα καὶ διαίσεις αὐτῶν.

§ 1. Γράμματα λέγονται τὰ σημεῖα, διὰ τῶν ὁποίων περι-
στῶμεν ἐν τῇ γραφῇ τοὺς φθόγγους, ἧτοι τὰς ἀπλᾶς καὶ ἀμερί-
στους φωνάς, ἐκ τῶν ὁποίων σύγκεινται αἱ λέξεις.

§ 2. Τὰ γράμματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι εἴκοσι καὶ
τέσσαρα, ἧτοι

Κεφαλαῖα, Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π
Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω.

Μικρά, α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ
τ υ φ χ ψ ω.

§ 3. Ἐκ τῶν γραμμάτων τούτων τὰ ἐξῆς ἑπτὰ, ἧτοι τὰ
α, ε, η, ι, ο, υ, ω, λέγονται φωνήεντα, τὰ δὲ ἄλλα δέκα καὶ ἑπτὰ
λέγονται σύμφωνα.

ΣΗΜ. Ἐν παλαιωτάτοις χρόνοις ὑπῆρχε καὶ τὸ γράμμα F, τὸ ὁποῖον
ἐκ τοῦ σχήματός του ὀνομάζεται *δίγαμμα* (διπλοῦν γάμμα) καὶ ὁ φθόγγος
j (ϊότι).

§ 4. Ἐκ τῶν φωνηέντων τὸ μὲν ε καὶ ο λέγονται βραχέα,
διότι προσέφεροντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐν βραχεῖ (= ἐν
ὀλίγῳ) χρόνῳ· τὸ δὲ η καὶ ω λέγονται μακρά, διότι προσέφεροντο
ἐν μακρῷ (διπλασίῳ ἢ τὰ βραχέα) χρόνῳ, τὸ δὲ α, ι, υ λέγονται
δίχρονα, διότι παριστῶσιν ἄλλοτε μὲν βραχεῖς, ἄλλοτε δὲ μακροὺς
φθόγγους.

ΣΗΜ. 1. Σημεῖον τοῦ μὲν βραχεοῦ χρόνου τῶν δίχρονων εἶναι τὸ $\acute{\ }$,
τοῦ δὲ μακροῦ τὸ $\bar{\ }$ *σῶμῃ, τιμή.*

ΣΗΜ. 2. Ἐν τῇ νῆα Ἑλληνικῇ γλώσσῃ δὲν διακρίνονται κατὰ τὴν
προφορὰν μακρὰ καὶ βραχέα φωνήεντα, ἀλλὰ προφέρονται πάντα ἐντὸς
ἴσου (βραχεοῦ) χρόνου.

§ 5. Ἐκ τῶν συμφώνων τὰ ἐξῆς ἐννέα κ, γ, χ—π, β, φ—τ, δ, θ λέγονται ἄφωνα. Τὰ δὲ ἐξῆς πέντε λ, μ, ν, ρ καὶ σ λέγονται ἡμίφωνα. Τὰ δὲ ζ, ξ, ψ, τὰ ὅποια προῆλθον ἐκ τῆς ἐνώσεως δύο φθόγγων, ἀφώνου τινὸς μετὰ j ἢ σ, καλοῦνται διπλᾶ.

§ 6. α') Τὰ ἄφωνα σύμφωνα κατὰ τὸ κυριώτερον τῶν φωνητικῶν ὀργάνων, διὰ τῶν ὁποίων προφέρονται, διαιροῦνται εἰς χειλόφωνα, (ἢ χειλικὰ) π, β, φ, οὐρανισκόφωνα (ἢ οὐρανικὰ) κ, γ, χ καὶ ὀδοντόφωνα (ἢ ὀδοντικὰ) τ, δ, θ.

β') Τὰ αὐτὰ ἄφωνα, κατὰ τὴν ψιλὴν (=λεπτὴν) ἢ δασεῖαν (=παχεῖαν) ἢ μέσην (μεταξὺ λεπτῆς καὶ παχείας) πνοὴν τὴν ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐξερχομένην καὶ συνοδεύουσιν αὐτὰ κατὰ τὴν προφορὰν, διαιροῦνται εἰς ψιλὰ κ, π, τ, μέσα β, γ, δ καὶ δασέα θ, φ, χ.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν ἀφώνων τὰ μὲν προφερόμενα διὰ τοῦ αὐτοῦ φωνητικοῦ ὀργάνου λέγονται *δμόφωνα*, τὰ δὲ δι' ἑτέρου *ετερόφωνα*.

Πίναξ διαιρέσεως τῶν ἀφώνων.

	ψιλὰ	μέσα	δασέα
Χειλόφωνα	π	β	φ
Οὐρανισκόφωνα	κ	γ	χ
Ὀδοντόφωνα	τ	δ	θ

§ 7. Τὰ ἡμίφωνα διαιροῦνται εἰς τὰ ἔρινα μ, ν, τὰ ὑγρά λ, ρ καὶ εἰς τὸ συριστικὸν σ.

ΣΗΜ. Ἐνοῦνον εἶναι καὶ τὸ γ πρὸ τοῦ κ, γ, χ ἄγ-γελος, συγ-κόπτω, ἐγ-χειρίζω.

2. Δίφθογγοι.

§ 8. α') Δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα μονοφώνως προφερόμενα ἀποτελοῦσι δίφθογον.

β') Αἱ δίφθογγοι εἶναι δύο εἰδῶν, ἧτοι κύριαι καὶ καταχρηστικαί· κύριαι μὲν εἶναι αἰ, εἰ, οἰ, υἰ—αυ, ευ, ηυ, ου καταχρηστικαὶ δὲ αἰ α, η, φ.

ΣΗΜ. Ὅπου τὰ συμπλέγματα αἰ, εἰ, οἰ, υἰ,—αυ, ευ, ηυ, ου δὲν ἀποτελοῦσι δίφθογον, τίθενται ἐπὶ τοῦ δευτέρου φωνήεντος δύο στιγμαί, αἱ ὅποια δηλοῦσιν, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ προφέρονται χωριστά· βοῖ. Αἱ δύο αὗται στιγμαὶ λέγονται *διαλυτικὰ σημεῖα*.

§ 9. Αἱ δίφθογγοι εἶναι μακραί.

Ἐξαιρέσεις.—Βραχεῖται εἶναι ἢ αἰ καὶ οἰ, ἔταν εἶναι εἰς τὸ τέλος λέξεως καὶ δὲν ἀκολουθῆ σύμφωνον τῆς αὐτῆς λέξεως οἴκοι, μοῦσαι, ἀλλὰ οἴκοις, μοῦσαις.

ΣΗΜ. Αἱ δίφθογγοι αἰ καὶ οἰ φυλάττουσι τὴν μακρότητα αὐτῶν ἐν τῷ γ' ἔνι. προσώπων τῆς εὐκτικῆς τῶν ῥημάτων καὶ ἐν τοῖς ἐπιρροήμασιν. εἰ καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος καὶ δὲν ἀκολουθεῖ σύμφωνον τῆς αὐτῆς λέξεως· παιδεύοι, παιδεύσαι, οἴκοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΣΥΛΛΑΒΑΙ, ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΗΣ ΣΥΛΛΑΒΩΝ

1. Συλλαβαί.

§ 1. Συλλαβαί εἶναι τὰ μέρη ἐκάστης λέξεως τὰ προφερόμενα διὰ μιᾶς πνοῆς· λέ-γω.

§ 2. Ἐκάστη συλλαβὴ δύναται νὰ ἀποτελῆται·

1) Ἐξ ἑνὸς φωνήεντος ἢ μιᾶς δίφθογγου μόνον· ἄ-εἰ.

2) Ἐξ ἑνὸς φωνήεντος ἢ μιᾶς δίφθογγου μεθ' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων συμφώνων· βι-βλί-ον, σφαῖ-ρα, στρα-τι-ά.

§ 3. α' Αἱ λέξεις κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλαβῶν λέγονται μονοσύλλαβοι ἢ δυσύλλαβοι ἢ πολυσύλλαβοι.

β'. Μονοσύλλαβοι λέγονται αἱ λέξεις αἱ ἀποτελούμεναι ἐκ μιᾶς μόνον συλλαβῆς· εἶς, τίς.

γ'. Δυσύλλαβοι λέγονται αἱ λέξεις αἱ ἀποτελούμεναι ἐκ δύο συλλαβῶν· σφαῖ-ρα.

δ'. Πολυσύλλαβοι λέγονται αἱ λέξεις αἱ ἀποτελούμεναι ἐκ συλλαβῶν περισσοτέρων τῶν δύο· ἄν-θρω-πος, δι-δά-σκα-λος, πο-λυ-δά-πα-νος.

§ 4. Ἡ τελευταία συλλαβὴ πάσης λέξεως λέγεται λήγουσα, ἢ προτελευταία παραλήγουσα, καὶ ἡ πρὸ τῆς παραληγούσης προ-παραλήγουσα.

2. Συλλαβισμός.

§ 5. Συλλαβισμὸς λέγεται ἡ διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς· γίνεται δὲ οὗτος ὡς ἑξῆς.

α') Ἐν σύμφωνον, μεταξύ δύο φωνηέντων εὐρισκόμενον, συλλαβίζεται μετὰ τοῦ δευτέρου φωνήεντος· ἄ-γι-ος, δό-ξα.

β') Δύο σύμφωνα, μεταξύ δύο φωνηέντων εὐρισκόμενα, συλλαβίζονται μετὰ τοῦ δευτέρου φωνήεντος, ἂν ἀμφότερα εὐρίσκωνται ἐν τῇ ἀρχῇ λέξεως ἑλληνικῆς, ἄλλως χωρίζονται· τέ-κιων (κτίζω), ἀλλὰ ἄν-θος, ἄλ-λος.

γ') Ἄφωνον μετὰ ἐπομένου μ ἢ ν συλλαβίζονται ἀμφότερα μετὰ τοῦ δευτέρου φωνήεντος, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ λέξις ἑλληνικὴ ἀρχομένη ἀπ' αὐτῶν· δά-φνη, πρᾶ-γμα, βα-θμός.

δ') Τρία σύμφωνα, μεταξύ δύο φωνηέντων εὐρισκόμενα, συλλαβίζονται μετὰ τοῦ δευτέρου φωνήεντος, ὅταν εὐρίσκωνται ἐν ἀρχῇ ἑλληνικῆς λέξεως ἢ καὶ τὰ τρία ὁμοῦ ἢ καὶ μόνον τὰ δύο πρῶτα· ἀ-στοι-πή (στρέφω), ἐ-χθρός (χθές), αἰ-σχρός (σχῆμα).

Ὅταν τοῦτο δὲν συμβαίῃ, τὸ πρῶτον ἐκ τῶν τριῶν συμφώνων συλλαβίζεται μετὰ τοῦ πρώτου φωνήεντος, τὰ δὲ ἄλλα δύο μετὰ τοῦ δευτέρου· ἄθ-κτος.

3. Ποσότης συλλαβῶν.

§ 6. Βραχεῖα εἶναι ἡ συλλαβὴ ἢ ἔχουσα βραχὺ φωνήεν· ἐ-χο-μεν.

§ 7. Φύσει μακρὰ εἶναι ἡ συλλαβὴ ἢ ἔχουσα μακρὸν φωνήεν ἢ δίφθογγον· χαί-ρω.

§ 8. Θεσεῖ μακρὰ εἶναι ἡ συλλαβὴ ἢ ἔχουσα βραχὺ φωνήεν πρὸ δύο ἢ τριῶν συμφώνων ἢ καὶ πρὸ ἑνὸς διπλοῦ· ὀ-χθη, ἐ-χθρός, τό-ξον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΤΟΝΟΙ, ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΝΙΣΜΟΣ

1. Τόνοι καὶ πνεύματα.

§ 1. Ἐκάστης λέξεως μία συλλαβὴ προφέρεται μὲ ἰσχυροτέραν φωνὴν ἢ αἱ ἄλλαι.— Ἡ μὲ ἰσχυροτέραν φωνὴν προφερομένη λέγεται τονιζομένη συλλαβή.

§ 2. Ἐπὶ τῶν τονιζομένων συλλαβῶν τίθενται σημεῖα τινα, τὰ ὅποια καλοῦνται τόνοι.

§ 3. Οἱ τόνοι εἶναι τρεῖς, ἡ ὀξεῖα (´), ἡ βαρεῖα (˘) καὶ ἡ περισπωμένη (˜).

§ 4. Οἱ τόνοι τίθενται ἐπὶ τοῦ φωνήεντος τῆς τονιζομένης συλλαβῆς.

§ 5. Ἡ ὀξεῖα δύναται νὰ τεθῆ καὶ ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ ἐπὶ τῆς παραληγούσης καὶ ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης.

§ 6. Ἡ βαρεῖα δύναται νὰ τεθῆ μόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης.

§ 7. Ἡ περισπωμένη δύναται νὰ τεθῆ ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ τῆς παραληγούσης.

§ 8. Κατὰ τὸν τονισμόν λέξεις τις λέγεται·

- 1) Ὁξύτονος, ἂν ἔχῃ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς ληγούσης· θεός,
- 2) Προοξύτονος, ἂν ἔχῃ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ἀνθρώπου,
- 3) Προπροοξύτονος, ἂν ἔχῃ ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης· ἀνθρώπος,
- 4) Περισπωμένη, ἂν ἔχῃ περισπωμένην ἐπὶ τῆς ληγούσης· θεᾶς,
- 5) Προπερισπωμένη, ἂν ἔχῃ περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγούσης· δῶρον,
- 6) Βαρύτονος, ἂν δὲν ἔχῃ ἐπὶ τῆς ληγούσης ὀξεῖαν ἢ περισπωμένην· ἀνθρώπος, δῶρον.

§ 9. Τόνον θέτομεν καὶ ἐπὶ τῶν μονοσυλλάβων· τίς, εἷς.

§ 10. Αἱ ἀπὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἀρχόμεναι λέξεις πλὴν τοῦ τόνου λαμβάνουσι καὶ ἕτερον σημεῖον πνεῦμα καλούμενον.

§ 11. Τὰ πνεύματα εἶναι δύο, ἡ ψιλὴ (ˊ) καὶ ἡ δασεῖα (ˑ).

§ 12. Αἱ ἀπὸ υ ἀρχόμεναι λέξεις λαμβάνουσι πᾶσαι δασεῖαν ὕπνος, ὕψηλός.

§ 13. Δασεῖα τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ ρ τῶν ἀπ' αὐτοῦ ἀρχομένων λέξεων ὄητωρ, ὄεω.

§ 14. Εἰς τὰς διφθόγγους οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα τίθενται ἐπὶ τοῦ δευτέρου φωνήεντος αὐτῶν· ἀυγή, σφαῖρα, αἴτη.

2. Γενικοί κανόνες του τονισμού.

α') Ουδέμια ἑλληνικὴ λέξις τονίζεται πέρα τῆς προπαραλήγουσ-
σης· ἀπαρασκευάστος.

β') Ἡ προπαραλήγουσα δὲν τονίζεται, ἂν ἡ λήγουσα εἶναι
μακρά· ἀνθρώπου, θαλάσσης.

γ') Ἡ προπαραλήγουσα τονιζομένη δέξυνεται· σώματα, φέρομεν.

δ') Πᾶσα βραχεῖα συλλαβὴ τονιζομένη δέξυνεται· λόγος, ὁδός.

ε') Ἡ μακρὰ παραλήγουσα τονιζομένη δέξυνεται, ὅταν καὶ ἡ
λήγουσα εἶναι μακρὰ· μήτηρ, φεύγω.

ς') Ἡ μακρὰ παραλήγουσα· τονιζομένη περισπᾶται, ὅταν ἡ
λήγουσα εἶναι βραχεῖα· κῆπος, δῶρον.

ζ') Ἡ ὀξεῖα τῆς ληγουσῆς γίνεται βαρεῖα, ὅταν δὲν ἀκολουθῇ
σημεῖον στίξεως· ἡ θεὰ τῆς χώρας, ἀλλὰ ταῦτα εἶπεν ἡ θεά.

η') Ἡ θέσει μακρὰ συλλαβὴ ἐν τῷ τονισμῷ θεωρεῖται ὡς βρα-
χεῖα· αὔλαξ, δόξα.

3. Ἄτονοι λέξεις.

§ 15. Αἱ ἐξῆς δέκα μονοσύλλαβοι λέξεις οὐδένα ἔχουσι τόνον

1) Τέσσαρες τύποι τοῦ ἄρθρου ὀ, ἠ, οἰ, αἰ,

2) Τρεῖς προθέσεις εἰς, ἐν, ἐκ (ἢ ἐξ),

3) Δύο σύνδεσμοι εἰ, ὡς,

4) Τὸ ἀρνητικὸν μόριον οὐ (ἢ οὐκ ἢ οὐχ).

§ 16. Τὸ οὐ δέχεται ὀξεῖαν, ὅταν ἀκολουθῇ σημεῖον στίξεως·
λέγεις ἢ οὐ;

4. Ἐγκλιτικαὶ λέξεις ἢ ἐγκλιτικά.

§ 17. Ἐγκλιτικαὶ λέξεις ἢ ἐγκλιτικά λέγονται μονοσύλλαβοι
ἢ δισύλλαβοί τινες λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου προφέ-
ρονται οὕτω συνδεδεμένοι μετὰ τῶν προηγούμενων λέξεων, ὥστε
συνήθως ἢ ἀποβάλλουσι τὸν τόνον αὐτῶν ἢ μεταβιβάζουσιν αὐτὸν
εἰς τὴν λήγουσαν τῆς προηγούμενης λέξεως ὡς ὀξεῖαν.

§ 18. Ἐγκλιτικά εἶναι·

1) Οἱ τύποι τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν μοῦ, μοί, μέ, σοῦ,
σοί, σέ·

- 2) Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία *τίς*, τί εἰς πάντας τοὺς τύπους αὐτῆς·
 3) Οἱ δισύλλαβοι τύποι τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τῶν ῥημάτων εἰμὶ καὶ φημί·
 4) Τὰ μόρια *γέ, τέ, τοί—πέρ, πώ, νῦν* καὶ τὸ ἀχώριστον δέ (διάφορον τοῦ συνδέσμου δέ)·

5) Τὰ ἀόριστα ἐπιρρήματα *πού, ποί, ποῖθεν—πή, πῶς, ποιέ.*

§ 19. Τὰ ἐγκλιτικά ἀποβάλλουσι τὸν τόνον αὐτῶν·

- 1) Ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις εἶναι ὀξύτονος ἢ περισπωμένη·
φωνή τις, φωνῆς τινος·

ΣΗΜ. Ἡ ἐπὶ τῆς ληγούσης τῆς προηγουμένης λέξεως ὀξεΐα, ὅταν ἡ ἐπομένη εἶναι ἐγκλιτική, δὲν γίνεται βαρεΐα, ἂν καὶ δὲν ἀκολουθῆ στίξεις.

- 2) Ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις εἶναι παροξύτονος, ἢ δὲ ἐγκλιτικὴ μονοσύλλαβος· *πολίτης τις, φίλος μου.*

§ 20. Τὰ ἐγκλιτικά μεταβιβάζουσι τὸν τόνον εἰς τὴν λήγουσαν τῆς προηγουμένης λέξεως ὡς ὀξεΐαν·

- 1) Ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις εἶναι προπαροξύτονος ἢ περισπωμένη· *ἄνθρωπός τις, δῶρόν τι·*

- 2) Ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις εἶναι ἄτονος ἢ ἐγκλιτικὴ καὶ αὐτῆ· *εἶ τις, εἶ τις ἔστι φίλος.*

§ 21. Ἐκ τῶν ἐγκλιτικῶν τὰ ἐπόμενα φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις·

- 1) Πάντα τὰ δισύλλαβα ἐγκλιτικά, ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις εἶναι παροξύτονος· *φίλοι τινές·*

- 2) Οἱ τύποι τοῦ ῥήματος *εἰμί*, ὅταν ἡ προηγουμένη λέξις πάσχη ἔκθλιψιν· *πολλοὶ δ' εἰσίν·*

- 3) Οἱ τύποι τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας *σοῦ, σοί, σέ*, ὅταν λέγωνται μετ' ἐμφάσεως ἢ εὐρίσκωνται κατόπιν προθέσεως· *ἢ σοὶ ἢ τῶ ἀδελφῶ, μετὰ σοῦ, παρὰ σοί.*

ΣΗΜ. Ἐγκλιτικά τινα ἐνοῦνται μετὰ τινων ἄλλων λέξεων εἰς μίαν λέξιν. Ἄλλ' αἱ ἐκ τῆς ἐνώσεως ταύτης προερχόμεναι λέξεις θεωροῦνται ἐν τῷ τονισμῷ ὡς δύο λέξεις, διὸ ἔχομεν φαινομενικὰς ἐξαιρέσεις τῶν κανόνων τοῦ τονισμοῦ· *εἵπερ, εἵτε, ἦδε, ἦπερ, ἦτοι, καίπερ, καίτοι, μήτε, οὔτε, οὔτινος, ὥσπερ, ὥστε.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΑΘΗ ΛΕΞΕΩΝ

1. Ἐκθλιψις.

§ 1. α') Ἐκθλιψις λέγεται ἡ ἀποβολή τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνήεντος λέξεως τινος, ἢ γινομένη, ὅταν καὶ ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχῆται ἀπὸ φωνήεντος.

β') Σημεῖον τῆς ἐκθλίψεως εἶναι ἡ ἀπόστροφος ('). Τίθεται δ' ὑπεράνω τῆς θέσεως τοῦ ἐκθλιβομένου φωνήεντος· ὅτ' ἦλθε = ὅτε ἦλθε, μετ' ἔμοῦ = μετὰ ἔμοῦ.

§ 2. Τὰ ἐκθλιβόμενα φωνήεντα εἶναι τὰ ε, ο, ᾶ, ῖ· ὅτ' ἦλθε = ὅτε ἦλθε, ἀπ' οἴκου = ἀπὸ οἴκου, ἀλλ' ἐγὼ = ἀλλὰ ἐγώ, ἐπ' αὐτῷ = ἐπὶ αὐτῷ.

§ 3. Οὐδέποτε ἐκθλίβονται· 1) τὰ ὄ, ῖ, ο, ἐν μονοσυλλάβοις λέξεσι· τὰ ἔργα, πρὸ ἐκείνου, τί ἔργον;—2) τὸ ι τῶν λέξεων περὶ, ἄχρι, μέχρι, ὅτι.

§ 4. Ἐκθλιψις γίνεται καὶ ἐν ταῖς συνθέτοις λέξεσιν, ἀλλ' ἀπόστροφος δὲν τίθεται· ἀπ-έρχομαι = ἀπὸ + ἔρχομαι, παρ-ἦλθε = παρὰ + ἦλθε.

§ 5. Τὸ πρὸ τοῦ ἐκθλιβομένου φωνήεντος ψιλὸν σύμφωνον γίνεταί μετὰ τὴν ἐκθλιψιν δασύ, ἂν ἡ ἐπομένη λέξις δασύνηται μεθ' ἡμῶν = μετὰ + ἡμῶν, καθορῶ = κατὰ + ὄρῶ.

§ 6. Ὁ τόνος τοῦ ἐκθλιβομένου φωνήεντος ἀποβάλλεται ἢ μεταδιβάσκειται εἰς τὴν παραλήγουσαν τῆς ἐκθλιψιν πασχούσης λέξεως μεθ' ἡμῶν, ἔπτ' ἦσαν πόλλ' εἶπον = πολλὰ εἶπον.

2. Συναίρεσις.

§ 7. Συναίρεσις λέγεται ἡ ἐν τῇ αὐτῇ λέξει συγχώνεσις δύο ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων, ἢ φωνήεντος καὶ διφθόγγου, εἰς ἓν μακρὸν φωνῆεν ἢ διφθογγὸν γένε-α—γένη, τιμά-εις—τιμᾶς.

§ 8. Ἡ ἐκ τῆς συναίρεσεως προκύπτουσα συλλαβὴ τονίζεται,

ἂν πρὸ τῆς συναίρεσεως ἐτονίζετο ἢ μία τῶν συναιρουμένων συλλαβῶν· γενέ-ων—γενῶν, ἔστα-ὤς—ἐστῶς, ἀλλὰ γένε-α—γένη.

β') Ἡ συνηρημένη λήγουσα τονίζομένη περισπᾶται μὲν, ἂν πρὸ τῆς συναίρεσεως ἢ πρώτη τῶν συναιρουμένων συλλαβῶν ὠξύνετο ἢ ἡ δευτέρα περιεσπᾶτο, ὠξύνεται δέ, ἂν ὠξύνετο ἢ δευτέρα· γενέ-ων—γενῶν, Ἐρμε-ῶν—Ἐρμῶν, ἔστα-ὤς—ἐστῶς.

γ') Ὅταν τὸ ἐκ τῆς συναίρεσεως προερχόμενον φωνήεν (ἢ δίφθογγο) δὲν εἶναι ἐν τῇ ληγούσῃ, ἢ λέξις τονίζεται κατὰ τοὺς γενικοὺς κανόνας τοῦ τονισμοῦ· τιμάτε—τιμάτε, τιμαόντων—τιμώντων, τιμάμενος—τιμώμενος.

3. Κρᾶσις.

§ 9. α') Κρᾶσις λέγεται ἢ εἰς ἓν μακρὸν φωνήεν ἢ δίφθογγον συγχώνευσις τοῦ τελικοῦ φωνήεντος ἢ δίφθογγου λέξεώς τινος μετὰ τοῦ ἀρτιτικοῦ φωνήεντος ἢ δίφθογγου τῆς ἐπομένης λέξεως οὕτως, ὥστε αἱ δύο λέξεις γίνονται μία.

β') Σημεῖον τῆς κράσεως εἶναι ἡ κορωνίς ('). Τίθεται δ' ὑπεράνω τοῦ ἐκ τῆς κράσεως προκύπτοντος φωνήεντος ἢ τοῦ δευτέρου φωνήεντος τῆς ἐκ τῆς κράσεως προκυπτούσης δίφθογγου· τὰγαθὰ=τὰ ἀγαθὰ, τοῦνομα=τὸ ὄνομα, τᾶλλα=τὰ ἄλλα.

§ 10. Ἡ κρᾶσις γίνεται συνήθως·

1) Εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὦ, 2) εἰς τὸν σύνδεσμον καί, 3) εἰς τὴν πρόθεσιν πρό, 4) εἰς τὸ ἐγὼ μετὰ τοῦ οἶμαι (=νομίζω) καὶ οἶδα (=γνωρίζω), 5) εἰς τὸ μέντοι μετὰ τοῦ ἂν καὶ 6) εἰς τὰ ἀναφορικά δ καὶ ἅ· ἀνήρ=ὁ ἀνὴρ, τὰνδρός=τοῦ ἀνδρός, ἀγαθὲ=ὦ ἀγαθέ, κἂν=καὶ ἐν, κἄν=καὶ ἂν, προῦργου=πρὸ ἔργου, ἐγῶμαι=ἐγὼ οἶμαι, ἐγῶδα=ἐγὼ οἶδα, μεντᾶν=μέντοι ἂν, οὔλεγον=ὃ ἔλεγον, ἀγῶ=ἂ ἐγὼ.

§ 11. α') Ἐν τῇ κράσει ἀποβάλλεται ὁ τόνος τῆς πρώτης λέξεως καὶ τὸ πνεῦμα τῆς δευτέρας· καὶ+ἐν=κἂν, καὶ+ὄπως=χῶπως.

ΣΗΜ. Τὰ ψιλὰ σύμφωνα κ, τ, ἐν τῇ κράσει μεταβάλλονται εἰς τὰ ὁμόφωνα δασέα (χ, θ,) πρὸ φωνήεντος δασυνομένου.

β') Ἐάν ἡ πρώτη λέξις εἶναι μονοσύλλαβος δασυνομένη, ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς κράσεως προκυπτούσης συλλαβῆς δὲν τίθεται κορωνίς, ἀλλὰ μένει ἡ δασεία τῆς πρώτης λέξεως· ἀνήρ = ὀ + ἀνήρ, ἄγῶ = ἄ + ἐγῶ.

§ 12. Ὑπὸ τὰ ἐκ τῆς κράσεως προκύπτοντα φωνήεντα α, η, ω τότε μόνον τίθεται ὑπογεγραμμένον ι, ὅταν ἡ δευτέρα τῶν κεραινομένων συλλαβῶν εἶναι δίφθογγος ἔχουσα ι· ἐγῶ + οἶμαι = ἐγῶμαι, καὶ + εἶτα = κῆτα, ἀλλὰ καὶ + ἄν = κᾶν, καὶ + ἐγῶ = κᾶγῶ.

4. Εὐφωνικὰ σύμφωνα.

§ 13. Εὐφωνικὰ σύμφωνα λέγονται τὸ ν, σ, κ, διότι ταῦτα χάριν εὐφωνίας προστίθενται εἰς τὸ τέλος ὠρισμένων ἕκαστον λέξεων, ληγουσῶν εἰς φωνῆεν, ὅταν καὶ ἡ ἐπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος.

§ 14. Τὸ σ λαμβάνει ἡ λέξις οὕτω· οὕτως ἔλεγον.

§ 15. Τὸ ν λαμβάνουσι·

1) Αἱ λέξεις εἴκοσι, παντάλασι, πέρουσι·

2) Ἡ κατάληξις σι·

α') τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς· πᾶσι (ν), ῥήτορσι (ν),

β') τῶν τοπικῶν ἐπιρρημάτων· Ἀθήνησι (ν) καὶ

γ') τοῦ τρίτου ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ τῶν ῥημάτων· δίδωσι (ν), λέγουσι (ν)·

3) Ἡ κατάληξις ε τοῦ γ' ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων· ἔλεγε (ν), ἔλυσε (ν) καὶ

4) Τὸ ἐοτί.

§ 16. Τὸ κ λαμβάνει ἡ ἄρνησις οὐ· οὐκ αὐτός. Τὸ κ τοῦτο γίνεται χ, ὅταν τὸ ἐπόμενον φωνῆεν δασυνηται· οὐχ ἡμεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝ Τῷ ΓΡΑΠΤῷ ΛΟΓῷ.

§ 1. Ἐκτὸς τῶν σημείων, τοῦ χρόνου τῶν διχρόνων, τῶν τό-

νων, τῶν πνευμάτων, τῶν διαλυτικῶν σημείων, τῆς ἀποστρέφου καὶ τῆς καρωνίδος ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα σημεία ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ·

1) Ἡ τελεία σιγμὴ (.), διὰ τῆς ὁποίας χωρίζονται αἱ τοῦ λόγου περίοδοι·

2) Ἡ ἄνω (μέση) σιγμὴ (·), διὰ τῆς ὁποίας χωρίζονται τὰ κῶλα τῆς περιόδου·

3) Ἡ ὑποσιγμὴ (ἢ τὸ κόμμα) (,), διὰ τῆς ὁποίας χωρίζονται αἱ προτάσεις·

4) Τὸ ἐρωτηματικόν (?), τίθμενον εἰς τὸ τέλος τῶν ἐρωτηματικῶν προτάσεων·

5) Τὸ θαυμαστικόν ἢ ἐπιφωνηματικόν (!), τὸ ὅποσον τίθεται μετὰ λέξιν ἢ φράσιν δηλοῦσαν θαυμασμόν ἢ ἔκπληξιν·

6) Ἡ παρένθεσις (), ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐγκλείονται μία ἢ περισσότεραι λέξεις χρησιμεύουσαι πρὸς ἐπεξήγησιν συνήθως ἄλλης ἢ ἄλλων προηγουμένων λέξεων·

7) Τὰ εἰσαγωγικά («»), ἐντὸς τῶν ὁποίων γράφεται ὁ λόγος ἄλλου τινός, ὅπως ὑπ' ἐκείνου ἐλέχθη·

8) Τὰ ἀποσιωπητικά (...), διὰ τῶν ὁποίων δηλοῦται ὅτι ἀποσιωπάται τι, καὶ

9) Ἡ παράγραφος (§), διὰ τῆς ὁποίας διαιροῦμεν τὸν λόγον εἰς μικρότερα μέρη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΚΛΙΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

1. Ὅρισμός καὶ διαίρεσις τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

§ 1. Τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, ἐκ τῶν ὁποίων σύγκειται ὁ λόγος, ὀνομάζονται μέρη τοῦ λόγου.

§ 2. Τὰ μέρη τοῦ λόγου εἶναι δέκα: ἄρθρον, ὄνομα οὐσιαστικόν, ὄνομα ἐπίθετον, ἀντωνυμία, ῥῆμα, μετοχή, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος καὶ ἐπιφώνημα.

§ 3. Ἐκ τῶν μερῶν τοῦ λόγου τὸ ἄρθρον, τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίθετον, ἡ ἀντωνυμία, τὸ ῥῆμα καὶ ἡ μετοχή λέγονται κλιτά, διότι κλίνονται. Ἡ δὲ πρόθεσις, τὸ ἐπίρρημα, ὁ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφώνημα λέγονται ἄκλιτα, διότι δὲν κλίνονται.

§ 4. Ἐκ τῶν κλιτῶν μερῶν τοῦ λόγου τὸ ἄρθρον, τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίθετον, ἡ ἀντωνυμία καὶ ἡ μετοχή λέγονται πτωτικά.

2. Παρεπόμενα τῶν πτωτικῶν.

§ 5. Τὰ πτωτικά ἔχουσι τέσσαρα παρεπόμενα: τὸ γένος, τὸν ἀριθμὸν, τὴν πτώσιν καὶ τὴν κλίσιν.

§ 6. Τὰ γένη εἶναι τρία: τὸ ἀρσενικόν, τὸ θηλυκόν καὶ τὸ οὐδέτερον.

§ 7. Ἡ ἀρχαία ἔχει τρεῖς ἀριθμούς: ἐνικόν, πληθυντικόν, τοὺς ὁποίους ἔχει καὶ ἡ νέα, καὶ δυϊκόν.

§ 8. Αἱ πτώσεις εἶναι πέντε: ὀνομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ κλητική.

§ 9. α') Διὰ τῆς ὀνομαστικῆς ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν ἐρώτησιν τίς; καὶ ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὴν ἐρώτησιν τί;

β') Διὰ τῆς γενικῆς ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν ἐρώτησιν τίνος;

γ') Διὰ τῆς δοτικῆς ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν ἐρώτησιν εἰς τίνα; ἢ μὲ τί;

δ') Διὰ τῆς αἰτιατικῆς ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν ἐρώτησιν τίνα; καὶ ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὴν ἐρώτησιν τί;

ε') Τὴν κλητικὴν μεταχειρίζομεθα, ὅταν καλῶμέν τινα μὲ τὸ ὄνομά του. Συνήθως πρὸ τῆς κλητικῆς τίθεται τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὦ ὦ Γεώργιε.

§ 10. Ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ κλητικὴ λέγονται ὄρθαι ἢ εὐθεῖαι πτώσεις, αἱ δὲ λοιπαὶ πλάγαι.

§ 11. Αἱ κλίσεις εἶναι τρεῖς: ἡ πρώτη, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη.

3. Σημασία καὶ διαίρεσις οὐσιαστικῶν.

§ 12. α') Ὀνόματα οὐσιαστικά ἢ ἀπλῶς οὐσιαστικά λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι δηλοῦσι 1) πρόσωπα ἢ ζῷα ἢ πράγματα καὶ 2) πράξιν ἢ κατάστασιν ἢ ἰδιότητα: ἄνθρωπος, ἵππος, δένδρον· ἐργασία, εὐτυχία, ταχύτης.

β') Ἐκ τῶν οὐσιαστικῶν, ὅσα μὲν δηλοῦσι πρόσωπα ἢ ζῷα ἢ πράγματα λέγονται συγκεκριμένα· ὅσα δὲ δηλοῦσι πράξιν ἢ κατάστασιν ἢ ἰδιότητα λέγονται ἀφηρημένα.

§ 13. Τὰ οὐσιαστικά διαιροῦνται εἰς κύρια καὶ προσηγορικά·

α') Κύρια λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ δηλοῦντα ἐν ὀρισμένον πρόσωπον ἢ ζῷον ἢ πρᾶγμα πρὸς διάκρισιν ἀπὸ ἄλλων ὁμοειδῶν ὄντων· Ἀριστείδης, Ἀθῆναι, Ὀλυμπος.

β') Προσηγορικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ δηλοῦντα ὁλόκληρον τάξιν ὁμοειδῶν προσώπων ἢ ζῳῶν ἢ πραγμάτων· ἀνῆρ, ἵππος, ὄρος.

4. Κλίσις τοῦ ἄρθρου.

§ 14. Τὸ ἄρθρον κλίνεται ὡς ἑξῆς:

	Ἐνικὸς			Πληθυντικὸς		
	Ἄρσεν.	Θήλυκ.	Οὐδέτ.	Ἄρσεν.	Θήλυκ.	Οὐδέτ.
Ὀνομ.	ὁ	ἡ	τό	οἱ	αἱ	τά
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτική	τῷ	τῇ	τῷ	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατ.	τόν	τήν	τό	τούς	τάς	τά

§ 15. Τὸ ἄρθρον κλητικὴν δὲν ἔχει. Συνήθως προτάσσεται τῆς κλητικῆς-τῶν ὀνομάτων τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ᾧ.

ΣΗΜ. Τὸ ἄρθρον τοῦ δυϊκοῦ διὰ πάντα τὰ γένη εἶναι τὸ αὐτὸ ὄνομ. καὶ αἰτ. τῶ, γεν. καὶ δοτ. τοῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΑΣΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

§ 1. Παραδείγματα.

		α') ἄρσενικῶν.	β') θηλυκῶν.
		Ἐνικὸς	
ὄνομ.	(τίς; τί;)	ὁ ἄνθρωπ-ος	ἡ ὀδ-ός
γεν.	(τίνος;)	τοῦ ἀνθρώπ-ου	τῆς ὀδ-οῦ
δοτ.	(εἰς τίνα; με τί;)	τῷ ἀνθρώπ-ω	τῇ ὀδ-ῷ
αἰτ.	(τίνα; τί;)	τόν ἀνθρώπ-ον	τὴν ὀδ-όν
κλητ.		ὦ ἄνθρωπ-ε	ὦ ὀδ-έ

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	(τίς; τί;)	οἱ ἄνθρωπ-οι	αἱ ὀδ-οί
γεν.	(τίνος;)	τῶν ἀνθρώπ-ων	τῶν ὀδ-ῶν
δοτ.	(εἰς τίνα; με τί;)	τοῖς ἀνθρώπ-οις	ταῖς ὀδ-οῖς
αἰτ.	(τίνα; τί;)	τούς ἀνθρώπ-ους	τάς ὀδ-οὺς
κλητ.		ὦ ἄνθρωπ-οι	ὦ ὀδ-οί.

γ') Οὐδέτερον.

		Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
ὄνομ.	(τίς; τί;)	τὸ δῶρ-ον (τίς; τί;)	τὰ δῶρ-α
γεν.	(τίνος;)	τοῦ δῶρ-ου (τίνος)	τῶν δῶρ-ων
δοτ.	(εἰς τίνα; με τί;)	τῷ δῶρ-ω (εἰς τίνα; με τί;)	τοῖς δῶρ-οις
αἰτ.	(τίνα;)	τὸ δῶρ-ον (τίνα; τί;)	τὰ δῶρ-α
κλητ.		ὦ δῶρ-ον	ὦ δῶρ-α

§ 2. Ἡ δευτέρα κλίσις περιέχει οὐσιαστικὰ ἄρσενικὰ καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς -ος ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικοῦ καὶ εἰς -ου ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἐνικοῦ, καὶ οὐδέτερα λήγοντα εἰς -ον ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικοῦ καὶ εἰς -ου ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἐνικοῦ.

§ 3. Τὸ μέρος τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ μὴ μεταβαλλόμενον κατὰ τὴν κλίσιν ὀνομάζεται θέμα· ἄνθρωπος, θέμ. ἄνθρωπ- : ὀδός, θέμ. ὀδ-.

§ 4. Τὸ μέρος τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ μεταβαλλόμενον κατὰ τὴν κλίσιν πρὸς δῆλωσιν τῶν διαφόρων πτώσεων καὶ ἀριθμῶν ὀνομάζεται κατάληξις· ος, ου, οι, ων κλπ.

§ 5. Ἡ ὀνομαστική, αἰτιατική καὶ κλητική πάντων τῶν ἀριθμῶν τῆς δευτέρας κλίσεως, τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης, *ὀξύνονται*: *ὀδός, ὀδόν, ὀδέ—ὀδοί, ὀδοῦς, ὀδοί*.

ΣΗΜ. Ἡ ἐνική κλητικὴ τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ἔχει ἐνίοτε καὶ τὴν κατάληξιν τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς· ὡ *φίλ-ος*, ὡ *δδ-ός*.

§ 6. Ἡ γενική καὶ δοτικὴ πάντων τῶν ἀριθμῶν τῆς δευτέρας κλίσεως, τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης, *περισπῶνται*: *ὀδοῦ, ὀδῶ—ὀδῶν, ὀδοῖς*.

§ 7. Τὰ οὐδέτερα τῆς δευτέρας κλίσεως ἔχουσι τρεῖς πτώσεις μὲ τὴν αὐτὴν κατάληξιν, τὴν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν πάντων τῶν ἀριθμῶν (*ον, α*).

§ 8. Πᾶσαι αἱ πτώσεις τονίζονται ἐπὶ τῆς συλλαβῆς, ἐπὶ τῆς ὀπίσθας τονίζεται καὶ ἡ ἐνική ὀνομαστικὴ, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡ λήγουσα.

ΣΗΜ. Ὁ δυνικός ἀριθμὸς τῶν οὐσιαστικῶν τῆς δευτέρας κλίσεως ἔχει τὰς ἑξῆς καταλήξεις· ὀνομ., αἰτ. καὶ κλητ. *ω*, γεν. καὶ δοτ. *ων*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

§ 1. Παραδείγματα. 1) Θηλυκῶν.

α') εἰς -η

	Ἐνικός				Πληθυντικός			
ὀνομ.	ἡ	φων-ή	ἡ	πύλ-η	αἱ	φων-αί	αἱ	πύλ-αι
γεν.	τῆς	φων-ῆς	τῆς	πύλ-ης	τῶν	φων-ῶν	τῶν	πυλ-ῶν
δοτ.	τῇ	φων-ῇ	τῇ	πύλ-ῃ	ταῖς	φων-αῖς	ταῖς	πύλ-αις
αἰτ.	τὴν	φων-ήν	τὴν	πύλ-ην	τάς	φων-άς	τάς	πύλ-ας
κλητ.	ὦ	φων-ή	ὦ	πύλ-η	ὦ	φων-αί	ὦ	πύλ-αι

β') εἰς -α

1) α καθαρόν, 2) α μὴ καθαρόν.

	Ἐνικός				Πληθυντικός			
ὀνομ.	ἡ	ἡμέρ-α	ἡ	ρίξ-ᾶ	αἱ	ἡμέρ-αι	αἱ	ρίξ-αι
γεν.	τῆς	ἡμέρ-ας	τῆς	ρίξ-ης	τῶν	ἡμερ-ῶν	τῶν	ρίξ-ῶν
δοτ.	τῇ	ἡμέρ-α	τῇ	ρίξ-ῃ	ταῖς	ἡμέρ-αις	ταῖς	ρίξ-αις
αἰτ.	τὴν	ἡμέρ-αν	τὴν	ρίξ-ᾶν	τάς	ἡμέρ-ας	τάς	ρίξ-ας
κλητ.	ὦ	ἡμέρ-α	ὦ	ρίξ-ᾶ	ὦ	ἡμέρ-αι	ὦ	ρίξ-αι

§ 2. Παρατηρήσεις περί τῶν θηλυκῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως.

α') Τὸ α τῶν θηλυκῶν τῆς πρώτης κλίσεως λέγεται καθαρόν, ἂν προηγῆται αὐτοῦ φωνῆν ἢ ρ, μὴ καθαρόν δέ, ἂν προηγῆται αὐτοῦ ἄλλος φθόγγος· ἡμέρα, οἰκία, θεά—δόξα, τράπεζα.

β') Τὸ μὴ καθαρόν α ἐν τῇ ἐνικῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τρέπεται εἰς η· δόξα, δόξης, δόξη.

γ') Τὸ καθαρόν α φυλάττεται ἐν παντὶ τῇ ἐνικῇ· οἰκία, οἰκίας, οἰκία.

δ') Τὸ μὴ καθαρόν α εἶναι βραχύ· δόξᾱ.

ε') Τὸ καθαρόν α εἶναι συνήθως μακρόν· ἡμέρᾱ, οἰκίᾱ, βασιλείᾱ. Ἐξαιροῦνται καὶ ἔχουσι τὸ καθαρόν α βραχύ·

1) Τὰ προπαροξύτονα· ἀλήθειᾱ, μάχαιρᾱ.

2) Τὰ εἰς -ρα δισύλλαβα τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ -ρα δίφθογγον ἢ υ μακρόν· μοῖρᾱ, σφαιρᾱ, σφῦρᾱ, πλῆν τοῦ αῖρᾱ, λαύρᾱ, σαύρᾱ·

3) Τὸ γραῖα, μαῖα καὶ μυῖα.

ς') Ἡ λήγουσα τῆς ἐνικῆς αἰτιατικῆς καὶ κλητικῆς τῶν εἰς -α θηλυκῶν εἶναι μακρὰ ἢ βραχεῖα, ἂν καὶ ἡ ἐνικὴ ὀνομαστικὴ εἶναι μακρὰ ἢ βραχεῖα· χώρᾱ, χώρᾱν, χώρᾱ—τράπεζᾱ, τράπεζᾱν, τράπεζᾱ.

§ 3. Παραδείγματα 2) ἀρσενικῶν.

α') εἰς -ας β') εἰς -ης

Ἐνικὸς

Πληθυντικὸς

ὀνομ. ὁ	ταμί-ας	ὁ	Ἄτρεῖδ-ης	οἱ	ταμί-αι	οἱ	Ἄτρεῖδ-αι
γεν. τοῦ	ταμί-ου	τοῦ	Ἄτρεῖδ-ου	τῶν	ταμι-ῶν	τῶν	Ἄτρεῖδ-ῶν
δοτ. τῷ	ταμί-ῳ	τῷ	Ἄτρεῖδ-ῷ	τοῖς	ταμίαις	τοῖς	Ἄτρεῖδ-αῖς
αἰτ. τὸν	ταμί-αν	τὸν	Ἄτρεῖδ-ην	τοὺς	ταμί-ας	τοὺς	Ἄτρεῖδ-ας
κλητ. ὦ	ταμί-α	ὦ	Ἄτρεῖδ-η	ὦ	ταμί-αι	ὦ	Ἄτρεῖδ-αι

§ 4. Παρατηρήσεις περί τῶν ἀρσενικῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως.

Ἐκ τῶν εἰς -ης σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν κλητικὴν εἰς -ᾱ

1) Τὰ εἰς -της καὶ τὰ ἐθνικὰ εἰς -ης· πολιτᾱ, ποιητᾱ, Πέροᾱ, Σκύθᾱ.

2) Τὰ εἰς -μέτρης, -πόλης, τριβης, -ώνης καὶ -όχης λήγοντα σύνθετα: γεωμέτρᾱ, ἄριοπῶλᾱ, πυδοτριβᾱ, τελῶνᾱ, γυμνασιόρχᾱ. Τὸ δεσπότης ἀναδιβάξει καὶ τὸν τόνον· ὦ δεσποτᾶ.

§ 5. Ἡ πρώτη κλίσις περιέχει οὐσιαστικὰ ἄρσενικὰ λήγοντα ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ εἰς -ας (γεν. -ου) ἢ εἰς -ης (γεν. -ου), καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς -α (γεν. -ας ἢ -ης) ἢ εἰς -η (γεν. -ης).

§ 6. Γενικὰ παρατηρήσεις περὶ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως.

α') Ἡ ὀνομαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ πάντων τῶν ἀριθμῶν τῆς πρώτης κλίσεως τονιζόμεναι ἐπὶ τῆς ληγούσης ὀξύνονται.

β') Ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ πάντων τῶν ἀριθμῶν τῆς πρώτης κλίσεως τονιζόμεναι ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπῶνται.

γ') Ἡ γενικὴ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ περισπᾶται· πολιτῶν, τραπεζῶν, νεανιῶν, δικῶν.

δ') Ἡ κατάληξις -ας τῶν πρωτοκλίτων οὐσιαστικῶν ἔχει τὸ α μακρόν, οἰσδῆποτε πτώσεως καὶ ἂν εἶναι ὁ Αἰνείας, τῆς χώρας· τοὺς Ἀτροείδης, τὰς μουσάς.

ΣΗΜ. 1. Τὰ πλεῖστα πρωτόκλιτα εἰς -άτης, τὰ εἰς -ίτης καὶ τὸ πρεσβύτης ἔχουσι τὸ δίχρονον τῆς παραλήγουσης μακρόν· Σπαρτιάται, πολῖται, πρεσβῦται.

ΣΗΜ. 2. Αἱ κατάληξεις τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῆς πρώτης κλίσεως εἶναι καὶ διὰ τὸ ἄρσενικόν καὶ διὰ τὸ θηλυκὸν γένος αἱ αὐταί, ἤτοι ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. α, γεν. καὶ δοτ. αιν· ταμί-α, ταμί-αιν—χώρα-α, χώρα-αιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ Α' ΚΑΙ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ

Β' ΗΤΤΙΚΗ ΚΛΙΣΙΣ

1. Συνηρημένα οὐσιαστικὰ τῆς πρώτης κλίσεως.

§ 1. Ὅλιγα οὐσιαστικὰ τῆς πρώτης κλίσεως, ἔχοντα α ἢ ε πρὸ τῶν καταλήξεων, συναίρουσι τὸ α ἢ ε μετ' αὐτῶν διὸ ὀνομάζονται *συνηρημένα*· Ἀθηνά-α—Ἀθηνᾶ, γέ-α—γῆ.

§ 2. Ταῦτα ἔχουσι καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν τὰς κατάληξεις

τῶν ἀσυναιρέτων τύπων. Ἐξάιρεσις τούτου συμβαίνει ἐν τῷ εα, ὅπερ συναιρεῖται εἰς ἡ ἐν τῷ ἐνικῷ μόνον.

§ 3. Παραδείγματα 1) θηλυκῶν.

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ῆ	(μνά-α)	μνά	(συκέ-α)	συκῆ
γεν.	τῆς	(μνά-ας)	μνάς	(συκέ-ας)	συκῆς
δοτ.	τῇ	(μνά-α)	μνά	(συκέ-α)	συκῆ
αἰτ.	τῆν	(μνά-αν)	μνάν	(συκέ-αν)	συκῆν
κλητ.	ὦ	(μνά-α)	μνά	(συκέ-α)	συκῆ

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	αἱ	(μνά-αι)	μναῖ	(συκέ-αι)	συκαῖ
γεν.	τῶν	(μνα-ῶν)	μνῶν	(συκε-ῶν)	συκῶν
δοτ.	ταῖς	(μνά-αις)	μναῖς	(συκέ-αις)	συκαῖς
αἰτ.	τάς	(μνά-ας)	μνάς	(συκέ-ας)	συκάς
κλητ.	ὦ	(μνά-αι)	μναῖ	(συκέ-αι)	συκαῖ

2) ἀρσενικῶν

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ὁ	(Ἐρμέ-ας)	Ἐρμῆς	οἱ	(Ἐρμέ-αι)	Ἐρμαῖ
γεν.	τοῦ	(Ἐρμέ-ου)	Ἐρμοῦ	τῶν	(Ἐρμε-ῶν)	Ἐρμῶν
δοτ.	τῷ	(Ἐρμέ-α)	Ἐρμῆ	τοῖς	(Ἐρμέ-αις)	Ἐρμαῖς
αἰτ.	τόν	(Ἐρμέ-αν)	Ἐρμῆν	τούς	(Ἐρμέ-ας)	Ἐρμάς
κλητ.	ὦ	(Ἐρμέ-α)	Ἐρμῆ	ὦ	(Ἐρμέ-αι)	Ἐρμαῖ

Πληθυντικὸς

Ὅττω κλίνονται καὶ τὰ Ἀθηναῖα, Ναυσικᾶ, γαλιῆ, ἀλωπεκιῆ, λεοντιῆ, κυνηῆ, γῆ, ἀμυγδαλιῆ, ῥοδιῆ, Ἀπελλιῆς, Θαλιῆς.

ΣΗΜ. Τὸ βορέας κλίνεται καὶ ἀσυναιρέτως· βορέας, βορέων, βορέα, βορέων, βορέα, καὶ συνηρημένως· βορράς, βορρῶν, βορρά, βορρᾶν, βορρά.

2. Συνηρημένα οὐσιαστικὰ τῆς β' κλίσεως.

§ 4. Ὀλίγα οὐσιαστικὰ τῆς δευτέρας κλίσεως, ἔχοντα οῦ ἢ ε πρὸ τῶν καταλήξεων, συναιροῦσι τὸ ο ἢ ε μετὰ τούτων· διὸ ὀνομαζονται συνηρημένα· νό-ος—νοῦς, ὄστ-ον—ὄστον.

§ 5. Καὶ τὰ τῆς δευτέρας κλίσεως συνηρημένα¹ οὐσιαστικὰ ἔχουσι καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν τὰς καταλήξεις τῶν ἀσυναιρέτων τύπων. Ἐξάιρεσις τούτου συμβαίνει ἐν τῇ ὀνομαστικῇ καὶ αἰτιατικῇ τοῦ ἐνικῷ, ἔνθα τὸ οο εο συναιροῦνται εἰς ου.

§ 6. Παραδείγματα.

Ἐνικός

ὄνομ. ὁ	(πλό-ος)	πλοῦς	τὸ	(ὀστέ-ον)	ὀσιοῦν
γεν. τοῦ	(πλό-ου)	πλοῦ	τοῦ	(ὀστέ-ου)	ὀσιοῦ
δοτ. τῷ	(πλό-φ)	πλῶ	τῷ	(ὀστέ-φ)	ὀσιῶ
αἰτ. τὸν	(πλό-ον)	πλοῦν	τὸ	(ὀστέ-ον)	ὀσιοῦν

Πληθυντικός

ὄν. οἱ	(πλό-οι)	πλοῖ	τὰ	(ὀστέ-α)	ὀσιᾶ
γεν. τῶν	(πλό-ων)	πλῶν	τῶν	(ὀστέ-ων)	ὀσιῶν
δοτ. τοῖς	(πλό-οις)	πλοῖς	τοῖς	(ὀστέ-οις)	ὀσιοῖς
αἰτ. τοὺς	(πλό-ους)	πλοῦς	τὰ	(ὀστέ-α)	ὀσιᾶ

§ 7. Τὰ συνηρημένα οὐσιαστικά τῆς δευτέρας κλίσεως δὲν ἔχουσι κλητικήν.

ΣΗΜ. 1. Δυϊκὸς ὄνομ. καὶ αἰτ. τῷ (πλό-ω) πλώ, γεν. καὶ δοτ. τοῖν πλό-οιν) πλοῖν. Ὄνομ. καὶ αἰτ. τῷ (ὀστέ-ω) ὀστώ, γεν. καὶ δοτ. τοῖν (ὀστέ-οιν) ὀστοῖν.

Ἡ ὄν. καὶ αἰτ. τοῦ δυϊκοῦ δέξινεται παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Δ', § 8 β').

ΣΗΜ. 2. Οὕτω κλίνονται καὶ τὸ (νόος) νοῦς, (ῥόος) ῥοῦς, (θρόος) θροῦς, (κάνεον) κανοῦν (κάνιστρον),

Τὸ οὐσιαστικὸν κανοῦν ἐν τῇ ὄνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Δ', § 8 α').

3. Δευτέρα ἀττική κλίσις οὐσιαστικῶν.

§ 8. Ἡ δευτέρα ἀττική κλίσις περιέχει ὀλίγα οὐσιαστικά ἀρσενικά καὶ θηλυκά ἔχοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικοῦ κατάληξιν -ως (γενική -ω)· ὁ νεῶς=νεός, ἡ Κέως.

§ 9. Παραδείγματα.

	Ἐνικός	Πληθυντικός	Ἐνικός
ὄνομ. ὁ	νε-ώς	οἱ νε-ῶ	ὁ Μενέλε-ως
γεν. τοῦ	νε-ώ	τῶν νε-ῶν	τοῦ Μενέλε-ω
δοτ. τὸν	νε-ῶ	τοῖς νε-ῶς	τῷ Μενέλε-ω
αἰτ. τὸν	νε-ῶν	τοὺς νε-ώς	τὸν Μενέλε-ων
κλητ. ὦ	νε-ώς	ὦ νε-ῶ	ὦ Μενέλε-ως

ΣΗΜ. Δυϊκός· ὄνομ. καὶ αἰτ. νε-ώ, γεν. καὶ δοτ. νε-ῶν.

§ 10. Παρατηρήσεις. — α') Τὰ οὐσιαστικά τῆς β' ἀπτικῆς κλίσεως ἔχουσιν ἐν τῇ καταλήξει *ω* εἰς πάσας τὰς πτώσεις.

β') Ὅπου ἐν ταῖς κοιναῖς καταλήξεσιν ὑπάρχει *ι*, τοῦτο ὑπογράφεται ὑπὸ τὸ *ω*.

γ') Τὰ οὐσιαστικά τῆς β' ἀπτικῆς κλίσεως τονίζονται ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν, ὅπου καὶ ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἐνικοῦ, τονιζόμενα δὲ ἐπὶ τῆς ληγουσῆς δέχονται πανταχοῦ.

ΣΗΜ. Περισπῶνται πανταχοῦ τὸ *ταῶς*, τὰ μονοσύλλαβα καὶ τινὰ ξενικά ὀνόματα κύρια π. γ. *Κῶς*, *Ταμῶς*, *Νεκῶς*.

δ') Τὰ εἰς *-εως* ὑπερδυσύλλαβα προπαροξύνονται παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Γ', 2, δ'): *Μενέλεως*.

ε') Οὐσιαστικά τινὰ τῆς β' ἀπτικῆς κλίσεως σχηματίζουν τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικοῦ καὶ εἰς *-ω* (ἄνευ *ν*) τὸν Ἄθω, τὸν Μίνω, τὸν λαγῶ. Τὰ δὲ ἕως (= αὐγή) καὶ ἄλως (= ἄλῳνι) σχηματίζουν τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικοῦ πάντοτε ἄνευ *ν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

§ 1. Ἡ τρίτη κλίσις περιέχει οὐσιαστικά καὶ τῶν τριῶν γενῶν.

§ 2. Τὰ οὐσιαστικά τῆς τρίτης κλίσεως ἔχουσιν ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι τοῦ ἐνικοῦ καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς τοῦ πληθυντικοῦ μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς καὶ διὰ τοῦτο λέγονται περισσοσύλλαβα.

§ 3. Ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς τρίτης κλίσεως λήγει εἰς ἐν ἓκ τῶν συμφώνων *ν*, *ρ*, *σ*, *ξ*, *ψ* ἢ εἰς ἐν ἓκ τῶν φωνηέντων *α*, *ι*, *υ*, *ω*, ἢ δὲ γενικὴ λήγει εἰς *-ος* ἢ *-ως*.

§ 4. Τὸ θέμα τῶν οὐσιαστικῶν τῆς τρίτης κλίσεως εὐρίσκεται, ἂν ἀπὸ τῆς γενικῆς τοῦ ἐνικοῦ ἀφαιρεθῇ ἡ κατάληξις.

§ 5. Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ θέματος ὀνομάζεται χαρακτηρ

2. Τάξις Α'. ᾠφωνόληκτα.

§ 6. Τὰ ἀφωνόληκτα ἔχουσι χαρακτηριστῆρα ἐν τῶν ἀφώνων.

§ 7. Παραδείγματα 1) ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν.

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ὁ	φύλαξ (ακ+ς)	ἄραψ (ἄβ+ς)
γεν.	τοῦ	φύλακ-ος	ἄραβ-ος
δοτ.	τῷ	φύλακ-ι	ἄραβ-ι
αἰτ.	τὸν	φύλακ-α	ἄραβ-α
κλητ.	ὦ	φύλαξ	ἄραψ

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	οἱ	φύλακ-ες	ἄραβ-ες
γεν.	τῶν	φυλάκ-ων	ἄράβ-ων
δοτ.	τοῖς	φύλαξι (ακ+σι)	ἄραψι (αβ+σι)
αἰτ.	τούς	φύλακ-ας	ἄραβ-ας
κλητ.	ὦ	φύλακ-ες	ἄραβ-ες

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ἡ	ἐλπὶς (ιδ+ς)	ἔρις (ιδ+ς)
γεν.	τῆς	ἐλπίδ-ος	ἔριδ-ος
δοτ.	τῇ	ἐλπίδ-ι	ἔριδ-ι
αἰτ.	τήν	ἐλπίδ-α	ἔρι-ν
κλητ.	ὦ	ἐλπὶς	ἔρι

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	αἱ	ἐλπίδ-ες	ἔριδ-ες
γεν.	τῶν	ἐλπίδ-ων	ἔριδ-ων
δοτ.	ταῖς	ἐλπίσι (ιδ+σι)	ἔρισι (ιδ+σι)
αἰτ.	τάς	ἐλπίδ-ας	ἔριδ-ας
κλητ.	ὦ	ἐλπίδ-ες	ἔριδ-ες

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ὁ	ἱμάς (αντ+ς)	γίγας (αντ+ς)
γεν.	τοῦ	ἱμάντ-ος	γίγαντ-ος
δοτ.	τῷ	ἱμάντ-ι	γίγαντ-ι
αἰτ.	τὸν	ἱμάντ-α	γίγαντ-α
κλητ.	ὦ	ἱμάς	γίγαν

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	οἱ	ἱμάντ-ες	γίγαντ-ες
γεν.	τῶν	ἱμάντ-ων	γίγαντ-ων
δοτ.	τοῖς	ἱμάσι (αντ+σι)	γίγασι (αντ+σι)
αἰτ.	τούς	ἱμάντ-ας	γίγαντ-ας
κλητ.	ὦ	ἱμάντ-ες	γίγαντ-ες

Ένικος

Πληθυντικός

ὄνομ.	ὁ	γέρων	οἱ	γέροντ-ες
γεν.	τοῦ	γέροντ-ος	τῶν	γερόντ-ων
δοτ.	τῷ	γέροντ-ι	τοῖς	γέρουσι(οντ+σι)
αἰτ.	τόν	γέρον-α	τούς	γέροντ-ας
κλιτ.	ᾧ	γέρον	ᾧ	γέροντ-ες

§ 8. Παρατηρήσεις.

α') Τὰ ἀφωνόληκτα ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ σχηματίζουν τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ προσλαμβάνοντα *ς* εἰς τὸ θέμα. Μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ *ς* ὁ χαρακτήρ μεταβάλλεται κατὰ τοὺς ἑξῆς κανόνας :

1) Τὰ οὐρανικά *κ, γ, χ* μετὰ τοῦ *ς* ἐνοῦνται εἰς *ξ*: κόρακ+*ς* = κόραξ, φλόγ+*ς* = φλόξ, ὄνυχ+*ς* = ὄνυξ.

2) Τὰ χειλικὰ *π, β, φ* μετὰ τοῦ *ς* ἐνοῦνται εἰς *ψ*: γύπ+*ς* = γύψ, φλέβ+*ς* = φλέψ.

3) Τὰ ὀδοντικά *τ, δ, θ* πρὸ τοῦ *ς* ἀποβάλλονται: ἐσθ+*ιτ*+*ς* = ἐσθής, ἐλπιδ+*ς* = ἐλπείς, ὄρνιθ+*ς* = ὄρνις. Ἄν δὲ πρὸ τοῦ ὀδοντικού *τ* ὑπάρχη καὶ *ν*, ἀποβάλλεται καὶ τοῦτο μετὰ τοῦ *τ* τότε δὲ τὰ πρὸ τοῦ ἀποβαλλομένου *ντ* βραχέα φωνήεντα γίνονται μακρὰ ἢ δίφθογοι, ἤτοι ἐκτείνονται καὶ δὴ τὸ *ἄ* εἰς *ᾶ*, τὸ *ο* εἰς *ου*, τὸ *ε* εἰς *εῖ*: γίγαντ+*ς* = γίγας, ὀδόντ+*ς* = ὀδούς.

Αἱ αὗται μεταβολαὶ τοῦ χαρακτήρος συμβαίνουσι καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικοῦ.

ΣΗΜ. Ἡ μεταβολὴ τοῦ βραχέος φωνήεντος εἰς μακρὸν ἢ δίφθογον λέγεται *ἐκτασις*. Ὅταν ἡ ἐκτασις γίνηται πρὸς ἀναπλήρωσιν ἀποβληθέντος ἐνρίνου, ἢ *ν* μετὰ ὀδοντικοῦ, λέγεται *ἀναπληρωτικὴ*.

β') Τὰ εἰς -οντ λήγοντα θέματα ὀδοντικῶν σχηματίζουν τὴν ἐνικὴν ὀνομαστικὴν ἄνευ τοῦ *ς* δι' ἀποβολῆς τοῦ *τ* καὶ ἐκτάσεως τοῦ *ο* εἰς *ω*: γέροντ-, γέρον' λέοντ-, λέων'. Ἐξαιρεῖται τὸ ὀδούς, γεν. ὀδόντος.

γ') Τὰς -ις βαρύτερα ὀδοντικὸληκτα (γεν. -ιτος, -ιδος, -ιθος) σχηματίζουν τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικοῦ εἰς -ιν' χάρις, χάριτος, χάριν, — ἔρις, ἐριδος, ἐριν, — ὄρις, ὄρινθος, ὄριν.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς -ις γεν. -ιδος ἔχουσι τὸ *ι* βραχύ. Ἐξαιροῦνται τὰ *ἄ ψις*, βλεφαρίς, κηλὶς, κνημὶς, σφραγὶς.

δ') Ἡ κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ἀφω-
 νολήκτων εἶναι ἢ αὐτὴ τῆ ὀνομαστικῆ· ὧ κόραξ, ὧ ἐλπὶς, ὧ ποῦς.
 Ἄλλὰ 1) τῶν βρυστόνων ὀδοντιολήκτων εἰς -ων, -ις καὶ -ας καὶ 2)
 τῶν οὐσιαστικῶν παῖς καὶ τυραννὶς ἢ κλητικὴ εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα
 μετὰ τὴν ὀμαλήν ἀποβολὴν τοῦ τελικοῦ ἀφώνου· γέρον, νεάνι,
 γίγαν· παῖ, τυραννί.

ΣΗΜ. 1. Τὸ οὐσιαστικὸν *θριξ* κλίνεται ὡς ἐξῆς· *θριξ, τριχός, τριχί,*
τριχα, θριξί· τριχες, τριχῶν, θριξί, τριχας, τριχες.

ΣΗΜ. 2. Τὸ (ὀ) ποῦς (γεν. ποδ-ός) καὶ τὸ (ἦ) ἀλώπηξ (γεν. ἀλώ-
 πεκος) τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ σχηματίζουσιν ἐκ θεμ. πουδ— καὶ
 ἀλωπηκ—.

§ 9. Παράδειγμα— 2) οὐδέτερον.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
ὄνομ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματ-α
γεν.	τοῦ σώματ-ος	τῶν σωμάτ-ων
δοτ.	τῷ σώματ-ι	τοῖς σώμασι(ατ+σι)
αἰτ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματ-α
κλητ.	ὦ σῶμα	ὦ σώματ-α

§ 10. Καὶ τῆς τρίτης κλίσεως τὰ οὐδέτερα ἔχουσι τὴν αὐτὴν
 κατάληξιν ἐν τῇ ὀνομαστικῇ, αἰτιατικῇ καὶ κλητικῇ τοῦ ἐνικοῦ
 καὶ πληθυντικοῦ.

§ 11. Τὰ ἀφωνόληκτα οὐδέτερα σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστι-
 κὴν τοῦ ἐνικοῦ ἐκ τοῦ θέματος ἀποβάλλοντα τὸ ἐν τέλει τοῦ θέ-
 ματος ἀφώνου ἢ τὰ ἀφωνα· πραγματ- προᾶγμα, γαλακτ- γάλα,
 μελιτ- μέλι.

§ 12. Αἱ κατάληξεις τῶν πλαγίων πτώσεων *ι, α, ας* τῆς
 τρίτης κλίσεως κανονικῶς εἶναι βραχεῖαι.

3. Τάξις Β' καὶ Γ'. Ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα.

§ 13. Τὰ ὑγρόληκτα ἔχουσι θέμα λῆγον εἰς ἐν τῶν ὑγρῶν *λ*
 ἢ *ο*, τὰ δὲ ἐνρινόληκτα ἔχουσι θέμα λῆγον εἰς τὸ ἐνρινον *ν*.

	Ἐνικὸς			
ὄνομ.	ὁ ρήτωρ	κρατήρ	σωλήν	ποιμήν
γεν.	τοῦ ρήτορ-ος	κρατήρ-ος	σωλήν-ος	ποιμέν-ος
δοτ.	τοῖς ρήτορ-ι	κρατήρ-ι	σωλήν-ι	ποιμέν-ι
αἰτ.	τὸν ρήτορ-α	κρατήρ-α	σωλήν-α	ποιμέν-α
κλητ.	ὦ ρήτορ	κρατήρ	σωλήν	ποιμήν

Πληθυντικός

ὄνομ.	οἱ	ῥήτορ-ες	κρατῆρ-ες	σωλῆν-ες	ποιμέν-ες
γεν.	τῶν	ῥητόρ-ων	κρατῆρ-ων	σωλῆν-ων	ποιμέν-ων
δοτ.	τοῖς	ῥήτορ-σι	κρατῆρ-σι	σωλῆσι(ην+σι)	ποιμέσι(εν+σι)
αἰτ.	τοὺς	ῥήτορ-ας	κρατῆρ-ας	σωλῆν-ας	ποιμέν-ας
κλητ.	ὦ	ῥήτορ-ες	κρατῆρ-ες	σωλῆν-ες	ποιμέν-ες

Ἐνικός

ὄνομ.	ὁ	χειμών	ἡγεμών	τέκτων
γεν.	τοῦ	χειμῶν-ος	ἡγεμόν-ος	τέκτον-ος
δοτ.	τῷ	χειμῶν-ι	ἡγεμόν-ι	τέκτον-ι
αἰτ.	τόν	χειμῶν-α	ἡγεμόν-α	τέκτον-α
κλητ.	ὦ	χειμών	ἡγεμών	τέκτον

Πληθυντικός

ὄνομ.	οἱ	χειμῶν-ες	ἡγεμόν-ες	τέκτον-ες
γεν.	τῶν	χειμῶν-ων	ἡγεμόν-ων	τεκτόν-ων
δοτ.	τοῖς	χειμῶσι(ων+σι)	ἡγεμόσι(ον+σι)	τέκτοσι(ον+σι)
αἰτ.	τοὺς	χειμῶν-ας	ἡγεμόν-ας	τέκτον-ας
κλητ.	ὦ	χειμῶν-ες	ἡγεμόν-ες	τέκτον-ες

Ἐνικός

ὄνομ.	ἡ	ἄκτις	ῥίς	ὁ	κτεῖς
γεν.	τῆς	ἀκτίν-ος	ῥιν-ός	τοῦ	κτεν-ός
δοτ.	τῇ	ἀκτίν-ι	ῥιν-ί	τῷ	κτεν-ί
αἰτ.	τὴν	ἀκτίν-α	ῥιν-α	τόν	κτέν-α
κλητ.	ὦ	ἄκτις	ῥίς	ὦ	κτεῖς

Πληθυντικός

ὄνομ.	αἱ	ἀκτίν-ες	ῥιν-ες	οἱ	κτέν-ες
γεν.	τῶν	ἀκτίν-ων	ῥιν-ῶν	τῶν	κτεν-ῶν
δοτ.	ταῖς	ἀκτίσι(ιν+σι)	ῥισί(ιν+σι)	τοῖς	κτεσί(εν+σι)
αἰτ.	τάς	ἀκτίν-ας	ῥιν-ας	τοὺς	κτέν-ας
κλ.	ὦ	ἀκτίν-ες	ῥιν-ες	ὦ	κτέν-ες

Παρατηρήσεις.— α') Τὰ ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ συνήθως ἄνευ ς, ἀλλ' ἐκτείνουσι τὸ πρὸ τοῦ χαρακτῆρος φωνήεν ο εἰς ω καὶ τὸ ε εἰς η' (ῥητορ-) ὁ ῥήτωρ, (ἡγεμον-) ὁ ἡγεμών, (αἰθερ-) ὁ αἰθήρ, (ποιμεν-) ὁ ποιμήν.

ΣΗΜ. Τὸ ὄνομα ὁ κτεῖς (γεν. κτενός)=κτένιον προσλαμβάνει *ς* καὶ ἀποβάλλει τὸ *ν*, πάσχει δ' ἄμα καὶ ἀναπληρωτικὴν ἔκτασιν. Ὅμοίως καὶ τὸ ὄνομα ὁ ἄλς (γεν. ἄλδς)=ἀλάτι προσλαμβάνει *ς*.

δ') Τὰ ἔχοντα θέμα εἰς *-ιν* σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ διὰ προσλήψεως τοῦ *ς* καὶ ἀποβολῆς τοῦ *ν* ἀκτιν+*ς*, ἀκτίς.

γ') Τῶν οὐδετέρων ὑγρολήκτων ἡ ἐνικὴ ὀνομαστικὴ εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα· νέκταρ-ος νέκταρ, ἔαρ-ος ἔαρ.

δ') Ἡ ἐνικὴ κλητικὴ τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα· ὦ ῥήτορ, ὦ δαίμων. Ἐξαιροῦνται τὰ ὀξύτονα, τῶν ὁποίων ἡ ἐνικὴ κλητικὴ εἶναι ἡ αὐτὴ τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ· ὦ ποιμήν, ὦ κλητήρ, ὦ χειμών.

ΣΗΜ. Τὸ ὄνομα σωτήρ ἔχει κλητικὴν ὦ σῶτερ.

ε') Ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικοῦ τὸ *ν* πρὸ τοῦ *σ* ἀποβάλλεται, ἀλλ' ἄνευ ἐκτάσεως τοῦ πρὸ αὐτοῦ βραχέος φωνήεντος· δαίμον-σι, δαίμοσι.

ς') Ὑγρολήκτον ἔχον χαρακτῆρα *λ* εἶναι μόνον τὸ ὄνομα ὁ ἄλς. Ἐν τῷ ἀττικῷ πεζῷ λόγῳ εὐχρηστος εἶναι μόνον ὁ πληθυντικός αὐτοῦ· οἱ ἄλεις, τῶν ἄλῶν, τοῖς ἄλσι, τοὺς ἄλας.

4. Τάξις Δ'. Σιγμόληκτα.

§ 16. Σιγμόληκτα οὐσιαστικὰ τῆς τρίτης κλίσεως εἶναι τὰ ἔχοντα θέμα λήγον εἰς *σ*. Εἶναι δὲ σιγμόληκτα· α') πάντα τὰ βαρύτερα οὐδέτερα εἰς *-ος*, γεν. *-ους*· βέλος, βέλους· δ') τὰ κύρια ὀνόματα εἰς *-ης*, γεν. *-ους*· Διογένης, Διογένους· γ') ὀλίγα βαρύτερα εἰς *-ας*· κρέας καὶ δ') τὸ οὐσιαστικὸν ἡ αἰδώς.

α') Οὐδέτερα οὐσιαστικὰ εἰς *-ος*, γεν. *-ους*.

§ 17. Τὰ εἰς *-ος* οὐδέτερα οὐσιαστικὰ τῆς τρίτης κλίσεως ἔχουσι θέμα λήγον εἰς *-εσ*· βέλος, θέμα βελεσ-. Κλίνονται δὲ διὰ τῆς προσαρτήσεως τῶν γνωστῶν καταλήξεων τῶν τριτοκλίτων οὐδετέρων· ἐνικ. *-ος*, *-ι*· πληθ. *-α*, *-ων*, *-οι*.

§ 18. Παραδείγματα.

Ἐνικός

ὄνομ.	τὸ	γένος	χρέος
γεν.	τοῦ	γένους (γένεσ-ος)	χρέους
δοτ.	τῷ	γένει (γένεσ-ι)	χρέει
αἰτ.	τὸ	γένος	χρέος
κλητ.	ὦ	γένος	χρέος

Πληθυντικός

ὄνομ.	τὰ	γένη (γένεσ-α)	χρέ-α
γεν.	τῶν	γενῶν (γενέσ-ων)	χρεῶν
δοτ.	τοῖς	γένεσι (γένεσ-σι)	χρέεσι
αἰτ.	τὰ	γένη	χρέα
κλητ.	ὦ	γένη	χρέα

§ 19. Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς -ος οὐδετέρων τῆς τρίτης κλίσεως.

α') Ταῦτα σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν ὀνομαστικὴν διὰ τροπῆς τοῦ ε εἰς ο θέμα ὄρεσ-, ὀνομαστικὴ ὄρος.

β') Ὁ χαρακτήρ σ, εὐρισκόμενος κατὰ τὴν κλίσειν μεταξὺ δύο φωνηέντων, ἀποβάλλεται. Τὰ μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ σ συμπύπτοντα φωνήεντα συναιροῦνται καὶ δὴ τὸ ε+ο εἰς ου, τὸ ε+ι εἰς ει, τὸ ε+α εἰς η (προηγούμενου ὅμως ἄλλου ε εἰς ᾱ), τὰ ε+ω εἰς ω.

γ') Τῆς γενικῆς τοῦ πληθυντικοῦ εὐρίσκονται καὶ ἀσυναίρετοι τύποι ἀνθέων (καὶ ἀνθῶν), κερδέων (καὶ κερδῶν), ὀρέων (καὶ ὀρῶν), χεῖλέων.

δ') Ὁ χαρακτήρ σ ἀποβάλλεται καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικοῦ γένεσ-αι, γένεσι.

β') Κύρια ὀνόματα εἰς -ης γεν. ους.

§ 20. Καὶ τὰ εἰς -ης, γεν. -ους κύρια ὀνόματα ἔχουσι θέμα λίγγον εἰς -εσ. Κατὰ τὴν κλίσειν τούτων γίνονται αἱ μεταβολαί, αἱ γινόμεναι καὶ κατὰ τὴν κλίσειν τῶν εἰς -ος οὐδετέρων.

§ 21. Παραδείγματα.

ὄνομ.	ὁ	Διογένης
γεν.	τοῦ	Διογένους (Διογένεσ-ος)
δοτ.	τῷ	Διογένει (Διογένεσ-ι)
αἰτ.	τὸν	Διογένη (Διογένεσ-α)
κλητ.	ὦ	Διόγενες.

ὄνομ.	ὁ	Ἑρακλῆς (Ἑρακλέης)
γεν.	τοῦ	Ἑρακλέους (Ἑρακλέεσ-ος)
δοτ.	τῷ	Ἑρακλεῖ (Ἑρακλέεσ-ι, -έ-ει)
αἰτ.	τὸν	Ἑρακλέα (Ἑρακλέεσ-α)
κλητ.	ὦ	Ἑράκλειε (Ἑράκλεεσ).

§ 22. Παρατηρήσεις.

α') Τὰ ὀνόματα ταῦτα σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ δι' ἐκτάσεως τοῦ πρὸ τοῦ χαρακτῆρος ε εἰς η.

β') Ἐν τῇ κλητικῇ τοῦ ἐνικοῦ, ἦτις εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα, ἀναβιάζουσι τὸν τόνον.

γ') Ἐν τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἐνικοῦ ἔχουσι τὰ εἰς -ης γεν. -ους κύρια ὀνόματα, πλὴν τῶν εἰς -κλῆς, καὶ κατὰ τὴν ἰν κατὰ τὴν πρῶτην κλίσιν· Δημοσθέην.

δ') Τὰ εἰς -κλῆς (ἐκ τοῦ κλέος) κύρια ὀνόματα συναιροῦνται ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τοῦ ἐνικοῦ δις· Περικλέ-ε-ϊ—Περικλέ-ει—Περικλεῖ.

γ') Οὐδέτερα εἰς -ας.

§ 23. Οὐδέτερα εἰς -ας εἶναι ἕξ· τὸ πέρας, κρέας, τέρας, γῆρας, γέρας (=βραβεῖον), καὶ κέρας.

§ 24. Τὸ πέρας κλίνεται ὡς ἕξῃς·

	Ἐνικός		Πληθυντικός	
ὄνομ.	τὸ	πέρας	τὰ	πέρατ-α
γεν.	τοῦ	πέρατ-ος	τῶν	περάτ-ων
δοτ.	τῷ	πέρατ-ι	τοῖς	πέρα-σι
αἰτ.	τὸ	πέρας	τὰ	πέρατ-α
κλητ.	ὦ	πέρας	ὦ	πέρατ-α

§ 25. Τὸ ὄνομα κρέας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κλίνεται ὡς ἕξῃς·

	Ἐνικός		Πληθυντικός	
ὄνομ.	τὸ	κρέας	τὰ	κρέα (κρέασ-α)
γεν.	τοῦ	κρέως (κρέασ-ος)	τῶν	κρεῶν (κρέασ-ων)
δοτ.	τῷ	κρέα (κρέασ-ι)	τοῖς	κρέασι (κρέασ-σι)
αἰτ.	τὸ	κρέας	τὰ	κρέα (κρέασ-α)
κλητ.	ὦ	κρέας	ὦ	κρέα (κρέασ-α)

§ 26. Κατὰ τὸ πέρας κλίνεται καὶ ὁ ἐνικός τοῦ τέρας· κατὰ δὲ τὸ κρέας κλίνονται τὸ γῆρας καὶ τὸ γέρας. Τὸ κέρας καὶ ὁ πληθυντικός τοῦ ὀνόματος τέρας κλίνονται κατ' ἀμφοτέρα· τὸ κέ-

ρας, τοῦ κέρατος ἢ κέρως, τῶ κέρατι ἢ κέρα — τὰ κέρατα ἢ κέρα,
 τῶν κεράτων ἢ κερῶν: τὰ τέρατα ἢ τέρα, τῶν τεράτων ἢ τερῶν.

ΣΗΜ. Συνήθως τὸ κρέα λέγεται μετὰ βραχέος φωνήεντος, κρεῖα.

δ') Τὸ ὄνομα αἰδώς.

§ 27. Τὸ ὄνομα αἰδώς (=ἐντροπή) (θέμα αἰδοσ-) κλίνεται
 ὡς ἑξῆς:

ὄνομ.	ἡ	αἰδώς
γεν.	τῆς	αἰδοῦς (αἰδόσ-ος)
δοτ.	τῇ	αἰδοί (αἰδόσ-ι)
αιτ.	τήν	αἰδῶ (αἰδόσ-α)
κλητ.	ὦ	αἰδώς.

ΣΗΜ. Τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἔχει πληθυντικὸν ἀριθμὸν.

5. Τάξις Ε'. Φωνηεντόληκτα.

§ 28. Τὰ φωνηεντόληκτα οὐσιαστικὰ τῆς τρίτης κλίσεως
 ἔχουσι θέμα λήγον εἰς ι, υ, ο, ω, αυ, ευ, ου. Λήγουσι δὲ α') εἰς -ις,
 γεν. -εως· πόλις, πόλεως, β') εἰς -υς, γεν. -εως· πῆχυς, πῆχεως,
 γ') εἰς -υς, γεν. -υος· ἰχθύς, ἰχθύος· δ') εἰς -ευσ, γεν. -εως· βασι-
 λέυς, βασιλέως· ε') εἰς -αυς· γράυς· ς') εἰς -ους· βοῦς· ζ') εἰς -ως,
 γεν. -ωος· ἦρος, ἦρωος καὶ η') εἰς -ώ, γεν. -οῦς· πειθῶ, πειθοῦς.

α') Τὰ εἰς -ις, γεν. -εως.

§ 29. Παράδειγμα.

	Ἑνικὸς	Πληθυντικὸς
ὄνομ.	ἡ πόλις	αἱ πόλεις (λε+εσ)
γεν.	τῆς πόλε-ως	τῶν πόλε-ων
δοτ.	τῇ πόλει (λε+ι)	ταῖς πόλε-σι
αιτ.	τήν πόλι-ν	τάς πόλεις
κλητ.	ὦ πόλι	ὦ πόλεις (λε+εσ)

§ 30. Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς -ις, γεν. -εως οὐσιαστικῶν
 τῆς τρίτης κλίσεως.

α') Τὰ ὀνόματα ταῦτα ἔχουσι θέμα εἰς ι καὶ ἄμα εἰς ε. Ἐκ
 μὲν τοῦ εἰς ι θέματος σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν
 καὶ κλητικὴν τοῦ ἑνικοῦ, ἐκ δὲ τοῦ εἰς ε πάσας τὰς ἄλλας πτώσεις.

β') Ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἑνικοῦ σχηματίζεται διὰ τοῦ ς, ἡ
 αἰτιατικὴ τοῦ ἑνικοῦ διὰ τοῦ ν καὶ ἡ κλητικὴ τοῦ ἑνικοῦ εἶναι
 αὐτὸ τὸ εἰς -ι θέμα.

γ') Κατὰ τὴν κλίσιν συναίρουσι μόνον τὸ ε+ι καὶ ε+ε εἰς εἰ.

δ') Ἡ γενικὴ τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ τῶν ὀνομάτων τούτων τονίζεται κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ τῆς προπαραληγουσῆς, ἂν καὶ ἡ λήγουσα εἶναι μακρά.

ε') Ἡ πληθυντικὴ αἰτιατικὴ ἔχει τὸν τύπον τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς.

β') Τὰ εἰς -υς, γεν. -εως.

§ 31. Παράδειγμα.

	Ἐνικὸς		Πληθυντικὸς
ὀνομ.	ὁ πῆχυ-ς	οἱ	πήχεις (χε+ες)
γεν.	τοῦ πήχε-ως	τῶν	πήχε-ων
δοτ.	τῷ πήχει (ε+ε)	τοῖς	πήχε-σι
αἰτ.	τὸν πῆχυ-ν	τοὺς	πήχεις
κλητ.	ὦ πῆχυ	ὦ	πήχεις

§ 32. Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς -υς, γεν. -εως.

α') Ταῦτα ἔχουσι θέμα εἰς -υ καὶ ἅμα εἰς -ε. Ἐκ μὲν τοῦ εἰς -υ θέματος σχηματίζουσι τὴν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ ἐνικοῦ, ἐκ δὲ τοῦ εἰς -ε πάσας τὰς ἄλλας πτώσεις.

β') Κλίνονται ὅπως καὶ τὰ εἰς -ις, γεν. -εως (§ 30. β'-ε').

γ') Κατὰ τὸ ὄνομα πῆχυς κλίνεται καὶ τὸ ὁ πέλεκυς.

§ 33. Θέμα εἰς -υ καὶ ἅμα εἰς -ε ἔχει καὶ τὸ ὄνομα ἄστν, ἕπερ κλίνεται ὡς ἐξῆς: τὸ ἄστν, τοῦ ἄστειω, τῷ ἄστει, τὸ ἄστν, ὦ ἄστν—τὰ ἄστη, τῶν ἄστειων, τοῖς ἄστεισι, τὰ ἄστη, ὦ ἄστη.

γ') Τὰ εἰς -υς, γεν. -υος.

§ 34. Παραδείγματα.

	Ἐνικὸς		Πληθυντικὸς
ὀνομ.	ὁ ἰχθ-ύς βότρυ-ς (=σταφυλῆ)	οἱ	ἰχθύ-ες βότρυ-ες
γεν.	τοῦ ἰχθύ-ος βότρυ-ος	τῶν	ἰχθύ-ων βοτρυ-ων
δοτ.	τῷ ἰχθύ-ϊ βότρυ-ϊ	τοῖς	ἰχθύ-σι βότρυ-σι
αἰτ.	τὸν ἰχθύ-ν βότρυ-ν	τοὺς	ἰχθύ-ς βότρυ-ς
κλητ.	ὦ ἰχθύ βότρυ	ὦ	ἰχθύ-ες βότρυ-ες

§ 35. Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς -υς, γεν. -υος.

α') Ταῦτα ἔχουσι θέμα λήγον εἰς -υ.

β') Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ πληθυντικοῦ λήγει εἰς -υς καὶ, ὅταν τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγουσῆς, περισπᾶται: ἰχθῦς.

γ') Τὸ ὄνομα ἡ ἔγγελος κλίνεται ὡς ἐξῆς: ἡ ἔγγελος, τῆς ἐγγέ-λως, τῇ ἐγγέλῳ, τὴν ἐγγελὺν, ὦ ἐγγελυ—αἱ ἐγγέλεις, τῶν ἐγγέλεων, ταῖς ἐγγέλεσι, τὰς ἐγγέλεις, ὦ ἐγγέλεις.

δ') Τὰ εἰς *-εως*, γεν. *-εως*.

§ 36. Παράδειγμα.

	Ἑνικός		Πληθυντικός	
ὄνομ.	ὁ	βασίλε-ύς	οἱ	βασίλεις (λε+ες)
γεν.	τοῦ	βασιλέ-ως	τῶν	βασιλέ-ων
δοτ.	τῷ	βασιλεῖ (ε+ι)	τοῖς	βασιλεῦ-σι
αἰτ.	τὸν	βασιλέ-α	τούς	βασιλέ-ας
κλητ.	ὦ	βασιλεῦ	ὦ	βασίλεις

§ 37. Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς *-εως*, γεν. *-εως*.

α') Ταῦτα ἀποβάλλουσι κατὰ τὴν κλίσιν τὸ *υ*, ὡς ἂν εἴη τοῦτο εὐρίσκειται μεταξὺ δύο φωνηέντων.

β') Συναίρουσι μόνον τὸ *ε+ι* καὶ *ε+ε* εἰς *ει*.

γ') Τὰ ἔχοντα φωνήεν πρὸ τοῦ *-ευ* συναίρουσι συν ἤθως κατὰ τὴν γενικὴν καὶ αἰτιατικὴν ἀμφοτέρων τῶν ἀριθμῶν καὶ δὴ τὸ *ε+ω* εἰς *ω*, τὸ *ε+α* εἰς *α*. *Εὐβοεύς*, γεν. *Εὐβοῶς*, αἰτ. *Εὐβοῶ*—γεν. *Εὐβοῶν*, αἰτ. *Εὐβοῶς*.

ε') Τὰ εἰς *-αυς* καὶ *-ους*.

§ 38. Παράδειγματα.

	Ἑνικός		Πληθυντικός					
ὄνομ.	ἡ	γραῦ-ς	ὁ	βου-ς	αἱ	γραῦ-ες	οἱ	βό-ες
γεν.	τῆς	γρα-ός	τοῦ	βο-ός	τῶν	γρα-ῶν	τῶν	βο-ῶν
δοτ.	τῇ	γρα-ῖ	τῷ	βο-ῖ	ταῖς	γραυ-σί	τοῖς	βου-σί
αἰτ.	τὴν	γραῦ-ν	τὸν	βου-ν	τάς	γραῦ-ς	τούς	βου-ς
κλητ.	ὦ	γραῦ	ὦ	βου	ὦ	γραῦ-ες	ὦ	βό-ες

§ 39. Καὶ τὰ εἰς *-αυς* καὶ *-ους* ἀποβάλλουσιν, ὅπως καὶ τὰ εἰς *-εως*, τὸ *υ*, ὡς ἂν εἴη τοῦτο εὐρίσκειται μεταξὺ δύο φωνηέντων.

ς') Τὰ εἰς *-ως*, γεν. *-ωος* καὶ εἰς *-ώ*, γεν. *-οῦς*.

§ 40. Παράδειγματα.

	Ἑνικός		Πληθυντικός			
ὄνομ.	ὁ	ἥρω-ς	ἡ	ἡχώ	οἱ	ἥρω-ες
γεν.	τοῦ	ἥρω-ος	τῆς	ἡχούς (χό+ος)	τῶν	ἡρώ-ων
δοτ.	τῷ	ἥρω-ῖ	τῇ	ἡχοῖ (χό+ι)	τοῖς	ἥρω-σι
αἰτ.	τὸν	ἥρω-α	τὴν	ἡχώ (χό+α)	τούς	ἥρω-ας
κλητ.	ὦ	ἥρως	ὦ	ἡχοῖ	ὦ	ἥρω-ες

§ 41. Παρατηρήσεις περί τῶν εἰς -ῶ, γεν. -οῦς.

α') Ταῦτα πάντα εἶναι δεξότονα καὶ θηλυκά· ἢ πειθῶ, ἢ ἡχώ, ἢ Ἀγῶ, ἢ Σαυφῶ, ἢ Καλυφῶ.

β') Ταῦτα δὲν ἔχουσι πληθυντικόν.

γ') Ἡ ἐνικὴ αἰτιατικὴ αὐτῶν δεξύνεται παρὰ τὸν κανόνα (μερ. Δ', § 8, β').

6. Δυνικός ἀριθμὸς τῶν οὐσιαστικῶν τῆς γ' κλίσεως.

§ 42. Αἱ καταλήξεις τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς τρίτης κλίσεως διὰ πάντα τὰ γένη εἶναι: ὀνομαστικῆ, αἰτιατικῆ καὶ κλητικῆ -ε, γενικῆ καὶ δοτικῆ -οιν· φύλακ-ε, φυλάκ-οιν, ἀσπίδ-ε, ἀσπίδ-οιν, σώματ-ε, σωμάτ-οιν, ῥήτορ-ε, ῥητόρ-οιν, ποιμέν-ε, ποιμέν-οιν: ἰχθύ-ε, ἰχθύ-οιν, βό-ε, βο-οῖν: γρᾶ-ε, γρα-οῖν, ἥρω-ε, ἥρώ-οιν.

§ 43. Αἱ καταλήξεις τοῦ δυνικοῦ κανονικῶς δὲν συναίρουντο μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος.

Ἐξαιροῦνται 1) ἅπασι ὁ δυνικός τῶν εἰς -ος οὐδετέρων τῶ (γένε-ε) γένει, τῶν (γενέ-οιν) γενεῶν 2) ἡ ὀνομαστικῆ, αἰτιατικῆ καὶ κλητικῆ τῶν εἰς -ις καὶ -υς (γεν. -εως) τῶ (πόλε-ε) πόλει, τῶ (πήγε-ε) πήξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ ΤΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1. Ὑγρόληκτα συγιοπτόμενα εἰς -ηρ.

§ 1. Παράδειγμα.

Ἐνικός			Πληθυντικός	
ὄνομ.	ὁ	πατήρ	οἱ	πατέρ-ες
γεν.	τοῦ	πατρός	τῶν	πατέρ-ων
δοτ.	τῷ	πατρ-ί	τοῖς	πατρᾶ'-σι
αἰτ.	τὸν	πατέρ-α	τούς	πατέρ-ας
κλητ.	ὦ	πάτερ	ὦ	πατέρ-ες

§ 2. Κατὰ τὸ πατήρ κλίνονται καὶ τὰ ὀνόματα μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ (θέμ. μητερ-, θυγατερ-, γαστερ-).

§ 3. Τὸ ὄνομα πατήρ καὶ τὰ κατ' αὐτὸ κλινόμενα ἔχουσι τὰς ἐξῆς ἀνωμαλίας:

α'. Ἀποβάλλουσι (συγκόπτουσι) τὸ πρὸ τοῦ χαρακτηῖρος ε ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τοῦ ἐνικού καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικού· μητρός, μητροί.

β'). Ἐν τῇ κλητικῇ τοῦ ἐνικού, ἥτις εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα, ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον· πάτερ, μητερ, θύγατερ. Τὸ ραστήρ κλητικὴν δὲν ἔχει.

γ'). Ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικού μετὰ τὴν συγκοπὴν τοῦ ε προσλαμβάνουσι κατόπιν τοῦ ρ βραχὺ α, ἐφ' οὗ καὶ τονίζονται· μητροῶσι, θυγατροῶσι, ραστροῶσι.

§ 4. Τὸ ὄνομα ἀνὴρ συγκόπτει τὸ ε ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι, πλὴν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ κλητικῆς τοῦ ἐνικού, μετὰ δὲ τὴν συγκοπὴν προσλαμβάνει δ μεταξὺ τοῦ ν καὶ τοῦ ρ χάριν εὐφωνίας· ἀνὴρ, ἀνδρός, ἀνδρί, ἀνδρα, ἄνερ—ἀνδρες, ἀνδρῶν, ἀνδράσι(ν), ἀνδρας, ἀνδρες.

§ 5. Τὸ ὄνομα ἀστήρ, γεν. ἀστέρος συγκόπτει τὸ ε μόνον ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ πληθυντικού· ἀστροῶσι.

2. Τονισμὸς τῶν μονοσυλλάβων τῆς γ' κλίσεως.

§ 6. Τὰ μονοσύλλαβα τῆς τρίτης κλίσεως ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ πάντων τῶν ἀριθμῶν τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πτώσεσιν ἐπὶ τῆς παραληγούσης· μήν, μηνός, μηνί—μηνῶν, μηνῶν, ἀλλὰ μῆνα, μῆνες, μῆνας. Δυϊκός· μηνῶν ἀλλὰ μῆνε.

§ 7. Παρὰ τὸν κανόνα τοῦτον τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης αἱ ἐξῆς γενικαὶ τοῦ πληθυντικοῦ· δάδων (δάς), παίδων (παῖς), Τρώων (Τρώς), φώτων (φῶς), ὄτων (οὖς).

§ 8. α') Τὰ μονοσύλλαβα ἀσυναίρετα οὐσιαστικὰ τῆς γ' κλίσεως δξύνονται μὲν ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικού, ἂν ἔχωσι τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικού εἰς α, περισπῶνται δέ, ἂν ἔχωσιν αὐτὴν εἰς ν, ἢ εἶναι γένους οὐδέτερου.

μήν,	θήρ,	πούς,	(αἰτιατ. εἰς α)
μῦς,	γραῦς,	βοῦς,	(αἰτιατ. εἰς ν)
πῦρ,	οὔς.		(οὐδέτερα).

β') Περιस्पῶνται, καίτοι ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικού εἰς α, τὰ ὀνόματα αἰξ καὶ γλαυξ· δξύνεται δέ, καίτοι ἔχει τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἐνικού εἰς ν, τὸ ὄνομα κλεῖς.

γ') Πᾶσα μονοσύλλαβος αἰτιατικὴ τοῦ ἐνικού λήγουσα εἰς ν

περισπάται· δοῦν, βοῦν, γραῦν· ὡσαύτως δὲ πᾶσα μονοσύλλαβος αἰτιατικὴ τοῦ πληθυντικοῦ· βοῦς, μῦς, γραῦς.

3) Κλίσεις ἀνωμάτων τινῶν οὐσιαστικῶν.

Ἄρνός (ὁ) καὶ ἀρήν, ἄρνός, ἀρνί, ἄρνα, ἀρνέ· ἄρνες, ἀρνῶν, ἀρνάσιν, ἄρνας, ἄρνες.

Ἀπόλλων, Ἀπόλλωνος, Ἀπόλλωνι, Ἀπόλλωνα καὶ Ἀπόλλω, Ἀπολλόν.

Ἄρης, Ἄρεως, Ἄρει, Ἄρη καὶ Ἄρην, Ἄρες.

Γόνου (τό), γόνατος, γόνατι, γόνου· γόνατα, γονάτων, γόνασι, γόνατα.

Γυνή (ἡ), γυναικός, γυναικί, γυναικα, γύναι· γυναικες, γυναικῶν, γυναιξί, γυναικας.

Δόρυ (τό), δόρατος, δόρατι, δόρυ· δόρατα, δοράτων, δόρασι, δόρατα.

Ζεὺς (ὁ), Διός, Δί, Δία, Ζεῦ.

Ἥπαρ (τό), ἧπατος, ἧπατι, ἧπαρ, ἧπατα, ἧπάτων, ἧπασι(ν), ἧπατα.

Κλείς (ἡ), κλειδός, κλειδί, κλειν· κλειδες, κλειδῶν, κλεισί, κλεις, κλειδες.

Κύνων (ὁ, ἡ), κυνός, κυνί, κύνα, κύων· κύνες, κυνῶν, κυσί, κύνας, κύνες.

Μάρτυς (ὁ), μάρτυρος, μάρτυρι, μάρτυρα, μάρτυς· μάρτυρες, μαρτύρων, μάρτυσι, μάρτυρας, μάρτυρες.

Ναῦς (ἡ), νεώς, νηί, ναῦν, ναῦ· νηες, νεῶν, ναυσί, ναῦς, νηες.

Ὀνειρός (ὁ), τοῦ ὀνείρου κ.λ.π. ὁμαλῶς κατὰ τὴν β' κλίσιν· ἀλλ' ἔχει καὶ ἐκ θέματος ὀνειροῖται—κατὰ τὴν γ' κλίσιν τὰς ἐξῆς πτώσεις· τοῦ ὀνειροῖται, τῷ ὀνειροῖται—τὰ ὀνειροῖται, τῶν ὀνειροῖται, τοῖς ὀνειροῖται(ν).

Ὦς (τό), ὠτός, ὠτί, οὔς· ὠτα, ὠτων, ὠσί(ν), ὠτα.

Ποσειδῶν (ὁ), Ποσειδῶνος, Ποσειδῶνι, Ποσειδῶνα καὶ Ποσειδῶ, Πόσειδον.

Πρεσβευτής (ὁ), πρεσβευτοῦ, πρεσβευτῆ, πρεσβευτήν, πρεσβευτά (κατὰ τὴν α' κλίσιν). Πρέσβεις, πρέσβων, πρέσβεις, πρέσβεις (κατὰ τὴν γ' κλίσιν).

Πῦρ (τό), πυρός, πυρί, πῦρ (κατὰ τὴν γ' κλίσιν)· πυρά, πυρῶν, πυροῖς, πυρά (κατὰ τὴν β' κλίσιν).

Ἵδωρ (τὸ), ὕδατος, ὕδατι, ὕδωρ· ὕδατα, ὕδάτων, ὕδασι(ν), ὕδατα.

Υἱός (ὁ), τοῦ υἱοῦ, τῷ υἱῷ κ.λ.π. κανονικῶς κατὰ τὴν β' κλίσιν· ἀλλ' ἔχει καὶ κατὰ τὴν γ' κλίσιν τὰς ἐξῆς πτώσεις· τοῦ υἱέος, τῷ υἱεῖ—οἱ υἱεῖς, τῶν υἱέων, τοῖς υἱεῖσι, τοῖς υἱεῖς.

Φρέαρ (τὸ), φρέατος, φρέατι, φρέαρ· φρέατα, φρεάτων, φρέασι, φρέατα.

Φῶς (τὸ), φωτός, φωτί, φῶς· φῶτα, φώτων, φωσί, φῶτα.

Χεῖρ (ἡ), χειρός, χειρί, χεῖρα, χεῖρ· χεῖρες, χειρῶν, χερσί, χεῖρας, χεῖρες.

ΚΛΙΣΙΣ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

ΕΠΙΘΕΤΑ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ

1. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

§ 1. Ἐπίθετα λέγονται αἱ λέξεις αἱ σημαίνουσαι τὴν ποιότητα ἢ τὴν ιδιότητα τῶν οὐσιαστικῶν ὁ ὑψηλὸς ἀνὴρ, ἡ ποικιρὰ ἀλώπηξ, τὸ ψυχρὸν ὕδωρ.

§ 2. Πᾶν ἐπίθετον ἔχει καὶ τὰ τρία γένη.

§ 3. α') Τὰ ἐπίθετα τὰ ἔχοντα τρεῖς καταλήξεις, ἦτοι μίαν διὰ τὸ ἀρσενικόν, μίαν διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ μίαν διὰ τὸ οὐδέτερον γένος, λέγονται *τρικατάληκτα* ὁ δίκαιος, ἡ δικαία, τὸ δίκαιον.

β') Τὸ θηλυκὸν παντὸς τρικατάληκτου ἐπιθέτου κλίνεται κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

§ 4. Τὰ ἐπίθετα τὰ ἔχοντα δύο καταλήξεις, ἦτοι μίαν διὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν καὶ ἄλλην διὰ τὸ οὐδέτερον, λέγονται *δικατάληκτα* ὁ ἔνδοξος, ἡ ἔνδοξος, τὸ ἔνδοξον.

2. Ἀσυναίρετα ἐπίθετα β' κλίσεως.

§ 5. Παραδείγματα.

α') Τρικατάληκτα.

Ἐνικὸς

ὀνομ.	ὁ	δίκαιος	ἢ	δικαία	τὸ	δίκαιον
γεν.	τοῦ	δικαίου	τῆς	δικαίας	τοῦ	δικαίου
δοτ.	τῷ	δικαίῳ	τῇ	δικαίᾳ	τῷ	δικαίῳ
αιτ.	τὸν	δίκαιον	τὴν	δικαίαν	τὸ	δίκαιον
κλητ.	ὦ	δίκαιε	ὦ	δικαία	ὦ	δίκαιον

Πληθυντικός

ὄνομ.	οἱ	δίκαιοι	αἱ	δικαίαι	τὰ	δικαία
γεν.	τῶν	δικαίων	τῶν	δικαίων	τῶν	δικαίων
δοτ.	τοῖς	δικοίοις	ταῖς	δικαίαις	τοῖς	δικαίοις
αἰτ.	τοῦς	δικαίους	τάς	δικαίας	τὰ	δικαία
κλητ.	ὦ	δίκαιοι	ὦ	δικαίαι	ὦ	δικαία

Ἑνικός

ὁ	πιστός	ἡ	πιστή	τὸ	πιστόν
τοῦ	πιστοῦ	τῆς	πιστῆς	τοῦ	πιστοῦ
τῷ	πιστῷ	τῇ	πιστῇ	τῷ	πιστῷ
τὸν	πιστόν	τὴν	πιστήν	τὸ	πιστόν
ὦ	πιστέ	ὦ	πιστή	ὦ	πιστόν

Πληθυντικός

οἱ	πιστοί	αἱ	πισταί	τὰ	πιστά
τῶν	πιστῶν	τῶν	πιστῶν	τῶν	πιστῶν
τοῖς	πιστοῖς	ταῖς	πισταῖς	τοῖς	πιστοῖς
τοῦς	πιστούς	τάς	πιστάς	τὰ	πιστά
ὦ	πιστοί	ὦ	πισταί	ὦ	πιστά

§ 6. Ἐπίθετα τῆς δευτέρας κλίσεως λέγονται ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὸ ἄρσενικὸν καὶ οὐδέτερον κλίνονται κατὰ τὴν β' κλίσειν.

§ 7. Τὸ θηλυκὸν τῶν ἐπιθέτων τούτων λήγει εἰς ἄ, ἂν πρὸ τοῦ —ος τοῦ ἄρσενικοῦ ὑπάρχη ρ, ι, ε· πάντοτε ἄλλοτε λήγει εἰς η· καθαρός, καθαρά, καθαρὸν—ἅγιος, ἅγια, ἅγιον, νέος, νέα, νέον—πιστός, πιστή, πιστόν—ὄγδοος, ὄγδοή, ὄγδοον.

§ 8. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τοῦ θηλυκοῦ τονίζεται ἔνθα καὶ ἡ τοῦ ἄρσενικοῦ· δίκαιοι, δικαίων (ἄρσ.), δικαίων (θηλ.).

β') Δικατάληκτα

§ 9. Ἐκ τῶν ἐπιθέτων τῆς β' κλίσεως δικατάληκτα εἶναι·

1) Τὰ πλεῖστα τῶν συνθέτων ὁ ἄπιστος, ἡ ἄπιστος, τὸ ἄπιστον·

2) Τὰ ἐπίθετα βάρβαρος, ἡμερος, ἡρεμος, ἡσυχος, κίβδηλος, χέρσοσ·

3) Πάντα σχεδὸν τὰ λήγοντα εἰς —ιμος· ὁ φρόνιμος, ἡ φρόνιμος·

4) Τινὰ τῶν εἰς —ιος καὶ —ειος ληγόντων· αἰθριος, αἰθριος, αἰφνίδιος, ἀκούσιος, γενέθλιος, δραστήριος, βόρειος.

§ 10. Τινὰ εἶναι καὶ τρικατάληκτα καὶ δικατάληκτα· π. χ. ὁ βέβαιος, ἡ βεβαία καὶ ἡ βέβαιος—ὁ ἔρημος, ἡ ἐρήμη καὶ ἡ ἔρημος—ὁ ἀναίτιος, ἡ ἀναίτια καὶ ἡ ἀναίτιος.

3. Συνηρημένα επίθετα τῆς β' κλίσεως

§ 11. Συνηρημένα επίθετα τῆς β' κλίσεως εἶναι: 1) τὰ εἰς—εὐς—οὐς τὰ σημαίνοντα ὕλην ἢ χροῶμα· χρύσεος—χρυσσοῦς, χρυσεά—χρυσῆ, χρύσειον—χρυσσοῦν πορφύρεος—πορφυροῦς, πορφυρέα—πορφυρᾶ, πορφύρεον—πορφυροῦν, 2) τὰ εἰς—πλόος—πλοῦς ἀριθμητικά· ἀπλόος—ἀπλοῦς, ἀπλόη—ἀπλή, ἀπλόον—ἀπλοῦν, 3) τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ πλοῦς καὶ νοῦς, ἅτινα ὡς σύνθετα εἶναι δικατάληκτα· ὁ, ἡ εὐπλοος—εὐπλους, τὸ εὐπλοον—εὐπλον· ὁ, ἡ εὐνοος—εὐνοος, τὸ εὐνοον—εὐνον.

§ 12. Παραδείγματα.

Ἐνικὸς

ὁ (χρύσεος) χρυσοῦς	τὸ (χρύσειον) χρυσοῦν
τοῦ (χρυσέου) χρυσοῦ	τοῦ (χρυσέου) χρυσοῦ
τῷ (χρυσέῳ) χρυσῷ	τῷ (χρυσέῳ) χρυσῷ
τὸν (χρύσειον) χρυσοῦν	τὸ (χρύσειον) χρυσοῦν

Πληθυντικὸς

οἱ (χρύσειοι) χρυσοῖ	τὰ (χρύσεια) χρυσαῖ
τῶν (χρυσέων) χρυσῶν	τῶν (χρυσέων) χρυσῶν
τοῖς (χρυσείοις) χρυσοῖς	τοῖς (χρυσείοις) χρυσοῖς
τοὺς (χρυσέους) χρυσοῦς	τὰ (χρύσεια) χρυσαῖ

Ἐνικὸς

ἡ (χρυσέα) χρυσῆ	(ἀργυρέα) ἀργυρᾶ
τῆς (χρυσέας) χρυσῆς	(ἀργυρέας) ἀργυρᾶς
τῇ (χρυσέᾳ) χρυσῇ	(ἀργυρέᾳ) ἀργυρᾶ
τῇν (χρυσέαν) χρυσῆν	(ἀργυρέαν) ἀργυρᾶν
ᾧ (χρυσέα) χρυσῆ	(ἀργυρέα) ἀργυρᾶ

Πληθυντικὸς

αἱ (χρύσειοι) χρυσαῖ	(ἀργύρειοι) ἀργυραῖ
τῶν (χρυσέων) χρυσῶν	(ἀργυρέων) ἀργυρῶν
ταῖς (χρυσείοις) χρυσαῖς	(ἀργυρέαις) ἀργυραῖς
τάς (χρυσέας) χρυσᾶς	(ἀργυρέας) ἀργυρᾶς
ᾧ (χρύσειοι) χρυσαῖ	(ἀργύρειοι) ἀργυραῖ

Ἄρσ. καὶ θηλ.

Οὐδέτ.

Ἐνικὸς

ὄνομ.	(εὐνοσε)	εὐνοσε	(εὐνοσον)	εὐνοσον
γεν.	(εὐνόσου)	εὐνοσου	(εὐνόσου)	εὐνοσου
δοτ.	(εὐνόφ)	εὐνοφ	(εὐνόφ)	εὐνοφ
αἰτ.	(εὐνοσον)	εὐνοσον	(εὐνοσον)	εὐνοσον

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	(εὐνοσι)	εὐνοσι		εὐνοσα
γεν.	(εὐνόων)	εὐνοων	(εὐνόων)	εὐνοων
δοτ.	(εὐνόοις)	εὐνοοις	(εὐνόοις)	εὐνοοις
αἰτ.	(εὐνόους)	εὐνοους		εὐνοοα

§ 12. Παρατηρήσεις.

α') Περὶ τῆς συναϊρέσεως ἴδὲ κεφ. Θ', § 5.

β') Τὸ εα τοῦ θηλυκοῦ συναϊρεῖται εἰς η, ἂν δὲν προηγῆται ῥ' χρυσέα-χρυσῆ, ἀλλὰ ἀργυρέα-ἀργυρᾶ.

γ') Τῶν εἰς -εος ἢ ὄνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικ. καὶ πληθ. τῶν οὐδετέρων, ἢ ὀνομαστ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικοῦ καὶ ἢ ὄνομ. τοῦ πληθ. τῶν ἀρσενικῶν συναϊρούμεναι περισπῶνται παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Δ', § 8, α').

δ') Τὰ σύνθετα τονίζονται ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἐπὶ τῆς συλλαβῆς, ἐφ' ἧς καὶ ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἐνικοῦ παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Δ', § 8, α').

ε') Ἡ τελικὴ δίφθογγος -οι τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς τῶν συνθέτων, καίτοι προέρχεται ἐκ συναϊρέσεως, θεωρεῖται βραχεῖα ὡς πρὸς τὸν τονισμόν· εὐνοι.

ς') Τὰ σύνθετα δὲν συναϊροῦνται ἐν τῇ πληθυντικῇ ὀνομαστικῇ καὶ αἰτιατικῇ τοῦ οὐδετέρου· εὐνοα.

ΣΗΜ. Δυσκὸς τῶν ἐπιθέτων τῆς β' κλίσεως.

α') Τῶν τρικαταλήκτων· 1) ἄρσ. καὶ οὐδ.—ὄνομ. αἰτ. καὶ κλητ. ω, γεν. καὶ δοτ. οιν. 2) Θηλ. ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. α, γεν. καὶ δοτ. αυ.

β') Τῶν δικαταλήκτων καὶ διὰ τὰ τρία γένη· ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ. ω, γεν. καὶ δοτ. οιν.

4. Ἐπίθετα τῆς β' ἀττικῆς κλίσεως.

§ 14. Τὰ ἐπίθετα τῆς β' ἀττικῆς κλίσεως εἶναι δικατάληκτα λήγοντα εἰς -ως, -ων· ὁ, ἢ ἴλεως, τὸ ἴλεων (=εὐμενῆς, εὐσπλαγ-

χνος). Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ ἀπλοῦν πλέως, πλέα, πλέων (= πλεῖ-
ρης)· ἀλλὰ ὁ, ἡ ἔκπλεως, τὸ ἐκπλεων.

§ 15. Ταῦτα κλίνονται ὅπως καὶ τὰ οὐσιαστικά τῆς β' ἀπα-
κῆς κλίσεως· ἀλλ' ἡ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλη-
τικὴ τοῦ οὐδετέρου γένους λήγουσιν εἰς α.

§ 16. Παράδειγμα.

	Ἑνικός		Πληθυντικός	
ὄνομ.	ἕλεως	ἕλεων	ἕλεω	ἕλεα
γεν.	ἕλεω	ἕλεω	ἕλεων	ἕλεων
δοτ.	ἕλεω	ἕλεω	ἕλεως	ἕλεως
αἰτ.	ἕλεων	ἕλεων	ἕλεως	ἕλεα
κλητ.	ἕλεως	ἕλεων	ἕλεω	ἕλεα.

ΣΗΜ. Δυϊκός. Ὀνομ., αἰτ., καὶ κλητ. -ω, γεν. καὶ δοτ. -ων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄

ΕΠΙΘΕΤΑ ΤΡΙΤΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ

Ἐπίθετα τῆς τρίτης κλίσεως λέγονται ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὸ
ἀρσενικὸν καὶ οὐδέτερον κλίνονται κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

1. Τρικατάληκτα.

α') Τὰ ἔχοντα θέμα λήγον εἰς *ντ*.

§ 1. Ταῦτα λήγουσιν ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ 1) εἰς -ας, -ασα,
αν' πᾶς, πᾶσα, πᾶν 2) εἰς -εις, -εσσα, -εν' χαρίεις, χαρίεσσα, χαρίεν
3) εἰς -ων, -ουσα, -ον' ἐκῶν, ἐκοῦσα, ἐκόν.

§ 2. Παραδείγματα.

	Ἑνικός					
ὄνομ.	ὁ	πᾶς	ἡ	πᾶσα	τὸ	πᾶν
γεν.	τοῦ	παντός	τῆς	πάσης	τοῦ	παντός
δοτ.	τῷ	παντί	τῇ	πάσῃ	τῷ	παντί
αἰτ.	τὸν	πάντα	τὴν	πᾶσαν	τὸ	πᾶν
κλητ.	ὦ	πᾶς	ὦ	πᾶσα	ὦ	πᾶν

Πληθυντικός.

ὄνομ.	οἱ πάντες	αἱ πᾶσαι	τὰ πάντα
γεν.	τῶν πάντων	τῶν πασῶν	τῶν πάντων
δοτ.	τοῖς πᾶσι	ταῖς πάσαις	τοῖς πᾶσι
αἰτ.	τούς πάντας	τάς πάσας	τά πάντα
κλητ.	ὦ πάντες	ὦ πᾶσαι	ὦ πάντα

Ἐνικός

ὄνομ.	χαρίεις	χαρίεσσα	χαρίεν
γεν.	χαρίεντος	χαρίεσσης	χαρίεντος
δοτ.	χαρίεντι	χαρίεσση	χαρίεντι
αἰτ.	χαρίεντα	χαρίεσσαν	χαρίεν
κλητ.	χαρίεν	χαρίεσσα	χαρίεν

Πληθυντικός.

ὄνομ.	χαρίεντες	χαρίεσσαι	χαρίεντα
γεν.	χαριέντων	χαριεσσῶν	χαριέντων
δοτ.	χαρίεσι	χαριέσαις	χαρίεσι
αἰτ.	χαρίεντας	χαριέσαι	χαρίεντα
κλητ.	χαρίεντες	χαριέσαι	χαρίεντα

§ 3. Παρατηρήσεις.

α') Τῶν ἐπιθέτων τούτων ἡ μὲν ἐνική ὀνομαστική τοῦ ἄρσενικοῦ σχηματίζεται διὰ τοῦ *ς*, ἡ δὲ τοῦ οὐδετέρου εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα (Πρὸβλ. κεφ. Α', § 8, α', 3).

β') Ἡ γενική καὶ δοτική πληθυντική τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου γένους τοῦ ἐπιθέτου πᾶς παρὰ τὸν κανόνα τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς (κεφ. ΙΑ', § 7).

ΣΗΜ. 1. Τὸ θηλυκὸν τῶν εἰς *-ας*, *-ασα*, *-αν* καὶ *-ων*, *-ουσα*, *-ον* ἐπιθέτων σχηματίζεται διὰ τῆς καταλήξεως *ια* ὡς ἐξῆς· ὁ χαρακτήρ *τ* μετὰ τοῦ *ι* γίνεται *σσ* ἀπλοποιούμενον εἰς *σ*, τὸ *ν* πρὸ τοῦ *σ* ἀποβάλλεται καὶ τὸ *ἄ* καὶ *ο* ἐκτείνονται ἀναπληρωτικῶς εἰς *ᾶ* καὶ *ου*.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς *-εις*, *-εσσα*, *-εν* ἐπίθετα σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν καὶ τὴν δοτικὴν πληθυντικὴν τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου ἐκ θέματος λήγοντος εἰς *-ετ*. Τὸ *τ+ι* γίνεται ἐν τῇ θηλυκῇ *σσ*. Ἐν τῇ δοτικῇ πληθυντικῇ τὸ *τ*, ἐπειδὴ ἀκολουθεῖ *σ*, ἀποβάλλεται.

β') Ἐπίθετα ἔχοντα θέμα λήγον εἰς *-ν*.

§ 4. Ἐπίθετα ἔχοντα θέμα λήγον εἰς *-ν* εἶναι τὸ μέλας, μέλαινα, μέλαν καὶ τάλας, τάλαινα, τάλαν (= ταλαίπωρος, δυστυχής).

Ἐνικὸς

ὄνομ.	μέλας	μέλαινα	μέλαν
γεν.	μέλανος	μελαίνης	μέλανος
δοτ.	μέλανι	μελαίνῃ	μέλανι
αἰτ.	μέλανα	μέλαιναν	μέλαν
κλητ.	μέλαν	μέλαινα	μέλαν

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	μέλανες	μέλαιναι	μέλανα
γεν.	μελάνων	μελαίνων	μελάνων
δοτ.	μέλασι	μελαίναίς	μέλασι
αἰτ.	μέλανας	μελαίνας	μέλανα
κλητ.	μέλανες	μέλαιναι	μέλανα

Ὅμοίως κλίνεται καὶ τὸ *τάλας*.

§ 5. Τὸ θηλυκὸν τούτων σχηματίζεται διὰ τῆς καταλήξεως *ια*, τῆς ὁποίας τὸ *ι* ὑπερπηδᾷ τὸ *ν* καὶ ἐνοῦται μετὰ τοῦ *α* εἰς *αι*· *τάλαν-ια*, *τάλαινα*.

γ') Τὰ εἰς *-us*, γεν. *-eos*.

§ 6. Παραδείγματα.

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ἡδύς	ἡδεῖα	*ἡδύ
γεν.	ἡδέος	ἡδείας	ἡδέος
δοτ.	ἡδεῖ (δέϊ)	ἡδεία	ἡδεῖ
αἰτ.	ἡδύν	ἡδεῖαν	ἡδύ
κλητ.	ἡδύ	ἡδεῖα	ἡδύ

Πληθυντικὸς

ὄνομ.	ἡδεῖς (δέ-ες)	ἡδεται	ἡδέα
γεν.	ἡδέων	ἡδειῶν	ἡδέων
δοτ.	ἡδέσι	ἡδείαις	ἡδέσι
αἰτ.	ἡδεῖς	ἡδείας	ἡδέα
κλητ.	ἡδεῖς	ἡδεται	ἡδέα

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ἡμισυς	ἡμίσεια	ἡμισυ
γεν.	ἡμίσεος	ἡμισείας	ἡμίσεος
δοτ.	ἡμίσει (σε-ι)	ἡμισεία	ἡμίσει
αἰτ.	ἡμισυν	ἡμίσειαν	ἡμισυ
κλητ.	ἡμισυ	ἡμίσεια	ἡμισυ

Πληθυντικός

ὄνομ.	ἡμίσεις (σε-ες)	ἡμίσειαι	ἡμίσεα καὶ ἡμίση
γεν.	ἡμισέων	ἡμισειῶν	ἡμισέων
δοτ.	ἡμίσεσι	ἡμισείαις	ἡμίσεσι
αἰτ.	ἡμίσεις	ἡμισείας	ἡμίσεα καὶ ἡμίση
κλητ.	ἡμίσεις	ἡμίσειαι	ἡμίσεα καὶ ἡμίση.

ΣΗΜ. Οὕτω κλίνεται καὶ τὸ ἐπιθέτον *θήλυς*, *θήλεια*, *θήλυ*.

§ 7. Παρατηρήσεις.

α') Τὸ θηλυκὸν τῶν ἐπιθέτων τούτων σχηματίζεται διὰ τῆς καταλήξεως *ια*, τῆς ὁποίας τὸ ἰένουται μετὰ τοῦ χαρακτήρος *ε* εἰς *ει*.

β') Ἡ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ οὐδετέρου τῶν μὲν δυσλλάθων ἐπιθέτων μένει ἀσυναίρετος, τῶν δὲ ὑπερδυσλλάθων διαφορεῖται· *γλυκὺς γλυκέα*, *ἡμις-ἡμίσεα* καὶ *ἡμίση*.

§ 8. Παρατηρήσεις περὶ τῶν τρικαταλήκτων ἐπιθέτων
τῆς γ' κλίσεως

α') Τὸ *α* τοῦ θηλυκοῦ τῶν ἐπιθέτων τούτων εἶναι βραχύ· *πᾶσᾶ*, *ἡδεῖᾶ*.

β') Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τοῦ θηλυκοῦ τῶν ἐπιθέτων τούτων τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγουσῆς καὶ περισπᾶται· *πασῶν*, *μελαινῶν*, *ἡδειῶν*, *χαριεσσῶν*.

§ 9. Δυϊκὸς τῶν τρικαταλήκτων ἐπιθέτων τῆς γ' κλίσεως.

§ 10. Αἱ ἐν τῷ *δυσκῷ* καταλήξεις τῶν μὲν ἀρσενικῶν καὶ οὐδετέρων εἶναι· ὄνομ., αἰτ., κλητ. -ε, γενικ. καὶ δοτικ. -οιν, τῶν δὲ θηλυκῶν ὄνομ., αἰτ., κλητ. -α, γεν. καὶ δοτ. -αιν. Ἐν τῇ ὀνομ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου τῶν εἰς -υς, -εια, -υ ἐπιθέτων τὸ *ε* μετὰ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος συναίρεται εἰς --ε· *ἡδέ-ε*—*ἡδεῖ*.

2. Δικατάληκτα ἐπίθετα τῆς γ' κλίσεως.

α' Τὰ εἰς -ων, -ον, γενικ. -ονος καὶ -ων -εν, γεν. -ενος

§ 11 α') Παράδειγμα.

Ἐνικὸς

ὄνομ.	ὁ	ῆ	εὐδαίμων	τὸ	εὐδαίμων
γεν.	τοῦ	τῆς	εὐδαίμονος	τοῦ	εὐδαίμονος
οτ.	τῷ	τῇ	εὐδαίμονι	τῷ	εὐδαίμονι
αἰτ.	τόν	τήν	εὐδαίμονα	τὸ	εὐδαίμον
κλητ.		ῶ	εὐδαίμον	ῶ	εὐδαίμον

Πληθυντικός

ὄνομ.	αί, αἱ	εὐδαίμονες	τά	εὐδαίμονα
γεν.	τῶν	εὐδαιμόνων	τῶν	εὐδαιμόνων
δοτ.	τοῖς, ταῖς	εὐδαίμοσι	τοῖς	εὐδαίμοσι
αἱτ.	τούς, τάς	εὐδαίμονας	τά	εὐδαίμονα
κλητ.	ὦ	εὐδαίμονες	ὦ	εὐδαίμονα

β') Εἰς -ην -εν γεν. -ερος εἶναι τὸ ἐπίθετον ὁ, ἡ ἄρρην, τὸ ἄρρεν, κληνο-
μενον ὁμαλῶς ὡς ἐξῆς· ὁ, ἡ ἄρρην, τοῦ τῆς ἄρρενος κλπ. οὐδ. τὸ
ἄρρεν τοῦ ἄρρενος κλπ.

§ 12. Παρατηρήσεις.

α') Ἡ ἐνικὴ κλητικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ καὶ ἡ ὀνο-
μαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ οὐδετέρου εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα.

β') Τὰ σύνθετα ἐπίθετα εἰς -ων -ον ἐν τῇ ἐνικῇ κλητικῇ τοῦ
ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ καὶ ἐν τῇ ὀνομαστικῇ, αἰτιατικῇ καὶ κλη-
τικῇ τοῦ οὐδετέρου ἀναδιβάλλουσι τὸν τόνον, ἀλλ' οὐχὶ πέρα τῆς
τελευταίας συλλαβῆς τοῦ πρώτου συνθετικοῦ· ὁ ἡ εὐδαίμων, κλητ.
ὦ εὐδαιμον, οὐδ. τὸ εὐδαιμον—ὁ ἡ μεγαλόφρων, κλητ. ὦ μεγαλό-
φρον, οὐδ. τὸ μεγαλόφρον.

β') Τὰ εἰς -ης, -ες γενικ. -ους

§ 13. Παράδειγμα.

Ἐνικός

ὄνομ.	ὁ, ἡ	ἀληθής	τὸ	ἀληθές
γεν.	τοῦ, τῆς	ἀληθοῦς (θέ-ος)	τοῦ	ἀληθοῦς
δοτ.	τῷ, τῇ	ἀληθεῖ (θέ-ι)	τῷ	ἀληθεῖ
αἱτ.	τόν, τήν	ἀληθῆ (θέα)	τὸ	ἀληθές
κλητ.	ὦ	ἀληθές	ὦ	ἀληθές

Πληθυντικός

ὄνομ.	οἱ, αἱ	ἀληθεῖς (θέ-ες)	τά	ἀληθῆ (θέ-α)
γεν.	τῶν	ἀληθῶν (θέ-ων)	τῶν	ἀληθῶν
δοτ.	τοῖς, ταῖς	ἀληθέσι (θέσ-σι)	τοῖς	ἀληθέσι
ατ.	τούς, τάς	ἀληθεῖς	τά	ἀληθῆ
κλητ.	ὦ	ἀληθεῖς	τά	ἀληθῆ

§ 14. Παρατηρήσεις.

α') Τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἀποβάλλουσι τὸν χαρακτήρα σ, εὐρισκό-
μενον κατὰ τὴν κλίσιν μεταξὺ δύο φωνηέντων καὶ συναίρουσιν αὐτά.

β') Τὸ εα συναιρεῖται εἰς ἄ, ἂν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχη ἰ ἢ ε. Τὸ δὲ ἐπίθετον ὕγιης συναιρεῖ τὸ—εα εἰς—α, ὡς καὶ τὸ ἐνδεής, τὸν ἦμα, τὸν ἐνδεῆ· ἔπειτα δὲ κατ' ἀναλογίαν τῶν ἄλλων ἐπιθέτων εἰς—η λέγεται καὶ τὸν ὕγιῃ, τὸν ἐνδεῆ.

γ') Ἡ ἐνική ὀνομαστικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ τῶν εἰς—ης,—ες ἐπιθέτων σχηματίζεται δι' ἐκτάσεως τοῦ ε εἰς η, ἢ δὲ τοῦ ὀδδετέρου εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα.

δ') Ἡ ἐνική κλητικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα,

ε') Τὰ σύνθετα βαρύτενα ἐπίθετα εἰς—ης,—ες ἀναβιδάζουσι τὸν τόνον ἐν τῇ ἐνική κλητικῇ τοῦ ὀδδετέρου· ὁ, ἢ συνηθῆς, κλητ. συνηθες, οὐδ. σύνηθες. Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς—ήρης καὶ —ώδης· ξιφήρης, κλητ. ξιφήρες, οὐδ. ξιφήρες—εὐώδης, κλητ. εὐῶδες· οὐδ. εὐῶδες.

ς') Τὰ σύνθετα βαρύτενα ἐπίθετα εἰς—ης,—ες ἐν τῇ συνηρημένῃ γενικῇ πληθυντικῇ τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης παρὰ τὸν κανόνα (κεφ. Δ', § 8, α') (συνηθέων) συνηθῶν, (ξιφηρέων) ξιφήρων, (εὐωδέων) εὐῶδων.

§ 15. Καὶ τὸ ὄνομα τριήρης, ἔπειδὴ εἶναι κυρίως σύνθετον ἐπίθετον (τριήρης ναῦς), κλίνεται καὶ τονίζεται, ὅπως τὰ ἄλλα σύνθετα ἐπίθετα εἰς—ήρης· τριήρης, τριήρους, τριήρει, τριήρη, τριήρες—τριήρεις, τριήρων, τριήρεισι.

§ 16. Κατὰ τὰ εἰς—ήρης σύνθετα ἐπίθετα τονίζεται ἐν τῇ γενικῇ πληθυντικῇ ἐπὶ τῆς παραληγούσης καὶ τὸ ἄπλοῦν πλήρης· (πληρέων) πλήρων.

§ 17 α'). Δικατάληκτα ἐπίθετα τῆς γ' κλίσεως εἶναι καὶ τὰ λήγοντα· 1) εἰς—ις—ι, γεν. ἰδος· ὁ, ἢ εὐελπις, τὸ εὐελπι, τοῦ εὐέλπιδος. 2) εἰς—ις—ι, γεν. ἰτος· ὁ, ἢ ἄχαρις, τὸ ἄχαρι, τοῦ ἀχάριτος καὶ 3) εἰς—πους,—πουν, γεν.—ποδος· ὁ, ἢ δίπους, τὸ δίπουν, τοῦ δίποδος.

β') Ἡ ἐνική αἰτιατικὴ τῶν εἰς—ις, —ι (γεν.—ιτος ἢ —ιδος) ἐπιθέτων λήγει εἰς —ιν· ἄχαριν, εὐελπιν, τῶν δὲ εἰς —πους, —πουν (γεν.—ποδος) λήγει εἰς —πουν· ἢ ποδα· πολύπουν ἢ πολύποδα.

ΣΗΜ. Δυϊκός. Ὄνομ., αἰτ. καὶ κλητ.—ε, γεν. καὶ δοτ.—οιν. Αἱ καταλήξεις αὗται ἐν τοῖς εἰς—ης—ες ἐπιθέτοις συναιροῦνται μετὰ τοῦ ε τοῦ θέματος εἰς εἰ καὶ οἰ· εὐγενεῖ (νέ—ε), εὐγενοῖν (νέ—οιν).

3. Μονοκατάληκτα ἐπίθετα τῆς γ' κλίσεως.

§ 18. Ἐπίθετά τινα τῆς γ' κλίσεως ἔχουσιν ἓνα τύπον διὰ

πάντα τὰ γένη, διὸ καὶ μονοκατάληκτα ὀνομάζονται. Ἄλλὰ τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἐν τῷ οὐδετέρῳ ἀπαντῶσι σπανιώτατα.

§ 19. Τὰ συνηθέστερα τῶν μονοκαταλήκτων ἐπιθέτων εἶναι: 1) ὁ, ἡ πένης, τοῦ, τῆς πένητος. 2) ὁ, ἡ μάκαρ, τοῦ, τῆς μάκαρος. 3) ὁ, ἡ βλάξ, τοῦ, τῆς βλακός. 4) ὁ, ἡ ἄρπαξ, τοῦ, τῆς ἄρπαγος. 5) ὁ, ἡ φυγᾶς, τοῦ, τῆς φυγάδος. 6) ὁ, ἡ μυγᾶς, τοῦ, τῆς μυγάδος. 7) ὁ, ἡ νῆσις, τοῦ, τῆς νήσιδος. 8) ὁ ἡ ἄπαις, τοῦ, τῆς ἄπαιδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

§ 1. Τὰ ἐξῆς ἐπίθετα κλίνονται ἀνωμάλως:

α') Ὁ πολὺς, ἡ πολλή, τὸ πολὺ.

Ἄρσ. πολὺς, πολλοῦ, πολλῶ, πολύν, πολύ—πολλοί, πολλῶν, πολλοῖς, πολλοῦς.

Θηλ. πολλή, πολλῆς, πολλῆ, πολλήν, πολλή—πολλαί, πολλῶν, πολλαῖς, πολλᾶς, πολλαί.

Οὐδ. πολὺ, πολλοῦ, πολλῶ, πολύ, πολύ,—πολλά, πολλῶν, πολλοῖς, πολλᾶ.

β') Ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, τὸ μέγα.

Ἄρσ. μέγας, μεγάλου, μεγάλῳ, μέγαν, μέγατε καὶ μέγας—μεγάλοι, μεγάλων, μεγάλοις, μεγάλους, μεγάλοι.

Θηλ. μεγάλη, μεγάλης, μεγάλη μεγάλην, μεγάλη—μεγάλαι, μεγάλων, μεγάλαις, μεγάλας, μεγάλαι.

Οὐδ. μέγα, μεγάλου, μεγάλῳ, μέγα, μέγα—μεγάλα, μεγάλων, μεγάλοις, μεγάλα, μεγάλα.

§ 2. Τὰ ἐπίθετα πολὺς καὶ μέγας σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν ἐκ θέματος πολυ—καὶ μεγα—, τὰς δὲ λοιπὰς πτώσεις κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν ἐκ θέματος πολλο—καὶ μεγαλο—. Τὸ θηλυκὸν αὐτῶν σχηματίζεται κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν.

γ') Ὁ προῖος, ἡ προεΐα, τὸ προῖον.

Ἄρσ. προῖος, προῖου, προῖῳ, προῖον, προῖε—προῖοι, προεῖων, προεῖσι, προῖους, προῖοι.

Θηλ. προεΐα, προεΐας, προεΐᾳ, προεΐαν, προεΐα—προεΐαι, προεΐῶν, προεΐαις, προεΐας, προεΐαι.

Οὐδ. προῖον, προῖου, προῖῳ, προῖον, προῖον—προεΐα, προεΐων, προεΐσι, προεΐα, προεΐα.

§ 3. Τὸ ἐπίθετον *πρῶος* σχηματίζει κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν 1) τὴν πληθυντικὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τοῦ ἄρσενικοῦ· 2) ἅπαν τὸ θηλυκὸν καὶ 3) τον πληθυντικὸν τοῦ οὐδετέρου. Πάντες οἱ ἄλλοι τύποι κλίνονται κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν.

δ') Ὁ *σῶος* καὶ *σῶς*, ἡ *σῶα* καὶ *σῶς*, τὸ *σῶον* καὶ *σῶν*.

Ἄρσ. *σῶος* καὶ *σῶς*, *σῶου*, *σῶφ*, *σῶον* καὶ *σῶν*, *σῶε*—*σῶοι* καὶ *σῶ*, *σῶων*, *σῶοις*, *σῶους* καὶ *σῶς*, *σῶοι*.

Θηλ. *σῶα* καὶ *σῶς*, *σῶας*, *σῶα*, *σῶαν* καὶ *σῶν*, *σῶα*—*σῶαι* καὶ *σῶ*, *σῶων*, *σῶαις*, *σῶας* καὶ *σῶς*, *σῶαι*.

Οὐδ. *σῶον* καὶ *σῶν*, *σῶου*, *σῶφ*, *σῶόν* καὶ *σῶν*—*σῶα* καὶ *σῶ*, *σῶων*, *σῶοις*, *σῶα* καὶ *σῶ*.

§ 4. Τὸ ἐπίθετον *σῶος*, *σῶα*, *σῶον* σχηματίζει πτώσεις τινὰς καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἀτυκὴν κλίσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

§ 1. Αἱ μετοχαὶ λήγουσιν·

1) *εἰς-μενος*, *-μενη*, *-μενον* κλινόμεναι κατὰ τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς δευτέρας κλίσεως· *λυόμενος*, *λυομένη*, *λυόμενον*—*γεγραμμένος*, *γεγραμμένη*, *γεγραμμένον*.

2) *εἰς-ων*, *-ουσα*, *-ον*· *γράφων*, *γράφουσα*, *γράφον*.

3) *εἰς-ας*, *-ασα*, *-αν*· *γράφας*, *γράφασα*, *γράφαν*.

4) *εἰς-εἰς*, *-εἶσα*, *-έν*· *λυθεῖς*, *λυθεῖσα*, *λυθέν*.

5) *εἰς-οὺς*, *-οῦσα*, *-όν*· *γνοῦς*, *γνοῦσα*, *γνόν*.

6) *εἰς-ὄς*, *-υῖα*, *-ός*· *γεγραφώς*, *γεγραφυῖα*, *γεγραφός*.

7) *εἰς--ὄς*, *ῶσα*, *ὄς*· *ἔστῶς*, *ἔστῶσα*, *ἔστῶς*.

8) *εἰς-ός*, *-ῶσα*, *-ύν*· *δεικνύς*, *δεικνῶσα*, *δεικνύν*.

Πᾶσαι αἱ ὑπ' ἀριθ. 2-8 μετοχαὶ κλίνονται κατὰ τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς τρίτης κλίσεως.

§ 2. Ἄρσ. *γράφων*, *γράφοντος*, *γράφοντι*, *γράφοντα*, *γράφων*—*γράφοντες*, *γραφόντων*, *γράφουσι*, *γράφοντας*, *γράφοντες*.

Θηλ. *γράφουσα*, *γραφούσης*, *γραφούση*, *γράφουσαν*, *γράφουσα*—*γράφουσαι*, *γραφουσῶν*, *γραφούσαις*, *γραφούσας*, *γράφουσαι*.

Οὐδ. *γράφον*, *γράφοντος*, *γράφοντι*, *γράφον*, *γράφον-γράφοντα*, *γραφόντων*, *γράφουσι*, *γράφοντα*, *γράφοντα*.

§ 3. Ἄρσ. *γεγραφώς*, *γεγραφότος*, *γεγραφότι*, *γεγραφότα*, *γεγραφώς-γεγραφότες*, *γεγραφότων*, *γεγραφόσι*, *γεγραφότας*, *γεγραφότες*.

Θηλ. γεγραφῖα, γεγραφῖας, γεγραφῖα, γεγραφῖαν, γεγρα-
φῖα-γεγραφῖαι, γεγραφῖων, γεγραφῖαις, γεγραφῖας, γεγρα-
φῖαις.

Οὐδ. γεγραφός, γεγραφότος, γεγραφότι, γεγραφός, γεγραφός-
γεγραφότα, γεγραφότων, γεγραφόσι, γεγραφότα, γεγραφότα.

§ 4. Ἄρσ. ἐστώς, ἐστώτος, ἐστῶτι, ἐστῶτα, ἐστώς-ἐστῶτες,
ἐστῶτων, ἐστῶσιν, ἐστῶτας, ἐστῶτες.

Θηλ. ἐστῶσα, ἐστῶσης, ἐστῶση, ἐστῶσαν, ἐστῶσα-ἐστῶσαι,
ἐστῶσῶν, ἐστῶσαις, ἐστῶσας, ἐστῶσαις.

Οὐδ. ἐστώς, ἐστῶτος, ἐστῶτι, ἐστῶς, ἐστῶς-ἐστῶτα, ἐστῶτων,
ἐστῶσιν, ἐστῶτα, ἐστῶτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ

Ι. ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Ι. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

§ 1. α') Τὰ ἐπίθετα ἔχουσι τρεῖς βαθμούς, τὸν θετικόν, τὸν συγκριτικόν καὶ τὸν ὑπερθετικόν· δίκαιος, δικαιότερος, δικαιότατος.

β') Ὁ θετικὸς βαθμὸς σημαίνει ὅτι οὐσιαστικόν τι, ἄνευ συγκρίσεως πρὸς ἄλλο, ἔχει ιδιότητά τινα.

γ') Ὁ συγκριτικὸς σημαίνει ὅτι ἐκ δύο οὐσιαστικῶν, ἐχόντων κοινήν τινα ιδιότητα, τὸ ἐν ἐκ τούτων ἔχει τὴν ιδιότητα ταύτην εἰς ἀνώτερον ἢ τὸ ἄλλο βαθμόν.

δ') Ὁ ὑπερθετικὸς βαθμὸς σημαίνει 1) ὅτι ἐκ πολλῶν οὐσιαστικῶν, ἐχόντων κοινήν τινα ιδιότητα, ἐν ἐκ τούτων ἔχει τὴν ιδιότητα ταύτην εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν· 2) ὅτι οὐσιαστικόν τι ἄνευ συγκρίσεως πρὸς ἄλλο ἔχει ιδιότητά τινα ἀνεπτυγμένην ἐν πολλῷ μεγάλῳ βαθμῷ.

§ 2. Τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ λέγονται δι' ἑνὸς ὀνόματος παραθετικά.

2. Καταλήξεις τῶν παραθετικῶν.

§ 3. Τὰ παραθετικά ἔχουσι καταλήξεις-τερος, -τέρα, -τερον τὰ συγκριτικά, καὶ -τατος, -τάτη, -τατον τὰ ὑπερθετικά. Προσαρτῶνται δὲ εἰς τὸ θέμα τοῦ ἄρσενικοῦ τῶν θετικῶν· δίκαιος (θ. δικαιο-),

δικαιότερος, δικαιοτάτος -βραχύς (θ. βραχυ-), βραχύτερος, βραχύ-
τατος -εὐγενής (θ. εὐγενεσ-), εὐγενέστερος, εὐγενέστατος -μέλας
(θ. μελαν-), μελάντερος, μελάντατος.

§ 4. Τὸ θέμα τῶν δευτερευκλίτων ἐπιθέτων λήγει εἰς ο. Τὸ ο
τοῦτο πρὸ τῶν καταλήξεων -τερος, -τατος ἐκτινέται μὲν εἰς ω, ἂν ἡ
πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, μένει δὲ ἀμετάβλητον, ἂν αὐτὴ
εἶναι φύσει ἢ θέσει μακρά· σοφός, σοφώτερος, σοφώτατος -πονη-
ρός, πονηρότερος, πονηρότατος -ἐνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότα-
τος.

Σημ. 1. Τὸι τῶν εἰς -ῖος, -ῖκος, -ῖμος καὶ ἴνος ἐπιθέτων εἶναι βραχύ.

Σημ. 2. Ἐκ τῶν εἰς -ος ἐπιθέτων, τὰ ὅποια ἔχουσι τὸ δίχρονον τῆς
παραληγούσης μακρόν, τὰ συνηθέστατα εἶναι τὰ ἰσχυρός, λιτός, τρανός
καὶ τὰ λήγοντα εἰς λυτός (λύπη), τίμος (τιμὴ), -ψύχος (ψυχὴ), -θύμος
καὶ -κίνδυνος.

§ 5. Τὸ ἐπίθετον παλαιός ἔχει παραθετικὰ παλαιότερος, πα-
λαιτάτος ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος πάλαι.

Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ παλαιός σχηματίζει τὰ παραθετικὰ
εἰς-αίτερος, -αίτατος καὶ τὸ γεραίός (γεραῖτερος, γεραῖτατος). Ἐπι-
δὲ καὶ τὰ ἐξῆς· 1) εἷδιος (εὐδίατερος, εὐδίατατος)· 2) ἥσυχος
(ἥσυχαιτερος, ἥσυχαιτατος)· 3) ἴδιος (ιδίατερος, ιδίατατος)· 4)
ὄφιος (ὄφιατερος, ὄφιατατος).

Σημ. Τὰ ἐπίθετα ἥσυχος καὶ παλαιός ἔχουσι παραθετικὰ καὶ ἥσυ-
χώτερος, ἥσυχώτατος-παλαιότερος, παλαιότατος.

§ 6. Τὸ ἐπίθετον φίλος ἔχει παραθετικὰ φίλτερος, φίλιτατος.

§ 7. Κατὰ τὰ εἰς ης, -ες τριτόκλιτα ἐπίθετα, τὰ ἔχοντα θέμα
λήγον εἰς -εσ, σχηματίζουσι τὰ παραθετικὰ εἰς ἴστερος, ἴστατος,
καὶ τὰ ἐξῆς·

1) Τὰ εἰς -ων, -ον, γεν. -ονος· σώφρων, σωφρονέστερος, σω-
φρονέστατος.

2) Τὸ ἐπίθετον ἀπλοῦς καὶ τὰ εἰς -ρους συνηρημένα τῆς δ'
κλίσεως· ἀπλοῦς, ἀπλοῦστερος (ἀπλοέστερος), ἀπλοῦστατος (ἀπλοέ-
στατος) -εὔνους, εὔνούστερος, εὔνούστατος.

3) Τὰ ἐπίθετα ἄκρατος, ἐρωμένος (=ἰσχυρός), πένης καὶ
χαρίεις· ἀκρατέστερος, ἀκρατέστατος - ἐρωμενέστερος, ἐρωμε-
νεστάτος-πενέστερος, πενέστατος - χαριέστερος, χαριέστατος.

§ 8. Τὸ ἐπίθετον ἄχαρι· ἔχει παραθετικὰ ἀχαρίστερος (ἐκ
τοῦ ἀχαρίτ-τερος) ἀχαρίστατος.

Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοῦτο σχηματίζουσι τὰ παραθετικὰ εἰς
-ίστερος, ἴστατος τὰ ἐξῆς· 1) ἄρπαξ· 2) βλάξ· 3) κλέπτῃς· 4) λά-
λος καὶ 5) πλεονέκτης.

§ 9. Σπανιώτεροι καταλήξεις τῶν παραθετικῶν εἶναι -ίων (ἄρσ. καὶ θηλ.), -ιον (οὐδ.) τοῦ συγκριτικοῦ καὶ -ιστος, -ίστη, -ιστον τοῦ ὑπερθετικοῦ.

§ 10. Τὰς καταλήξεις -ίων, -ιστος ἔχουσι α') τὰ ἐξῆς ἐπίθετα· 1) κακός (κακίων, κάκιστος)· 2) ταχύς (θάπτων, τάχιστος)· 3) ἡδύς (ἡδίων, ἡδιστος)· 4) μέγας (μεΐζων, μέγιστος)· καὶ β') τὰ ἀνώμαλα παραθετικά, περὶ ὧν ἰδὲ κατωτέρω § 12.

§ 11. Τὰ συγκριτικά εἰς -ίων, -ιον κλίνονται κατὰ τὰ εἰς -ων, -ον, γεν. -ονος ἐπίθετα (κεφ. Π' καὶ § 10), ἀλλ' ἐν τῇ ἐνικῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ καὶ τῇ πληθυντικῇ ὀνομαστικῇ, αἰτιατικῇ καὶ κλητικῇ καὶ τῶν τριῶν γενῶν ἔχουσι καὶ συνηρημένους τύπους.

Ἐνικός.

ὄνομ.	ἡδίων		ἡδιον
γεν.		ἡδίονος	
δοτ.		ἡδίον.	
αἰτ.	ἡδίονα ἢ ἡδίω		ἡδιον
κλητ.	ἡδιον		ἡδιον

Πληθυντικός.

ὄνομ.	ἡδίονες ἢ ἡδίους	ἡδίονα ἢ ἡδίω
γεν.		ἡδιόνων
δοτ.		ἡδίοσι(ν)
αἰτ.	ἡδίονας ἢ ἡδέιους	ἡδίονα ἢ ἡδίω
κλητ.	ἡδίονες ἢ ἡδέιους	ἡδίονα ἢ ἡδίω

Σημ. 1. Οἱ συνηρημένοι τύποι σχηματίζονται ἐκ θέματος εἰς -σ λήγοντος δι' ἀποβολῆς τοῦ σ μεταξὺ δύο φωνηέντων εὐρισσομένου καὶ συναιρέσεως τούτων· -οσα-σα-ω, -οσες-οες-ους.

Σημ. 2. Ἡ πληθυντικὴ αἰτιατικὴ τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ἐσχηματίσθη εἰς -ους κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν πληθυντικὴν ὀνομαστικὴν.

3. Ἀνώμαλα παραθετικά.

§ 12. Ἀνώμαλα παραθετικά λέγονται τὰ σχηματιζόμενα ἐκ θέματος διαφόρου τοῦ θέματος τοῦ θετικοῦ.

Τοιαῦτα εἶναι·

1)	ἀγαθός	ἀμείνων	ἄριστος	(θ. ἀμεν-, ἀρ-)
»	»	βελτίων	βέλτιστος	(θ. βελτ-)
»	»	κρείττων	κράτιστος	(θ. κρετ-, κρατ-)
»	»	λῦφον	λῦφστος	(θ. λω-)
2)	αἰσχρός	αἰσχίων	αἰσχιστος	(θ. αἰσχ-)

3) ἐχθρός	ἐχθίων	ἐχθιστος	(θ. ἐχθ-)
4) κακός	κακίων	κάκιστος	(ὀμαλῶς)
»	χείρων	χείριστος	(θ. χερ-)
5) καλός	καλλίων	κάλλιστος	(θ. καλλ-)
6) μακρός	μακρότερος	μακρότατος	(ὀμαλῶς)
»	—	μήκιστος	(θ. μηκ-)
7) μικρός	μικρότερος	μικρότατος	(ὀμαλῶς)
»	μείων	—	
8) ὀλίγος	—	ὀλίγιστος	
»	ἐλάττων	ἐλάχιστος	(θ. ἐλαχ-)
»	ἥττων	(ἥκιστα)	
9) πολύς	πλείων, πλέον	πλεῖστος	(θ. πλε-)
19) ῥᾶδιος	ῥᾶων	ῥᾶστος	(θ. ῥα-)

§ 13. Παραθετικά τινα δὲν ἔχουσι θετικόν (πρό), πρότερος, πρόωτος—(ὑπέρ), ὑπέρτερος, ὑπέρτατος καὶ ὕπατος—(πλησίον), πλησιαίτερος, πλησιαίτατος—(ἴσκιος), ἴσκιος—(ἴσκιος), ἴσκιος—(ἴσκιος).

§ 14. Τὰ παραθετικά σχηματίζονται καὶ περιφραστικῶς διὰ τοῦ μᾶλλον, μάλιστα, τιθεμένων πρὸ τοῦ θετικοῦ· φίλος, μᾶλλον φίλος, μάλιστα φίλος.

II. Παράθεσις ἐπιρρημάτων.

§ 15. Τὰ ἐξ ἐπιθέτων σχηματιζόμενα ἐπιρρήματα ἔχουσι καὶ παραθετικά, συγκριτικὸν μὲν τὴν ἐνικὴν αἰτιατικὴν τοῦ οὐδετέρου τοῦ συγκριτικοῦ, ὑπερθετικὸν δὲ τὴν πληθυντικὴν αἰτιατικὴν τοῦ οὐδετέρου τοῦ ὑπερθετικοῦ· δικαίως, δικαιοτέρον, δικαιοτάτα—ἀπλῶς, ἀπλούτερον, ἀπλοῦστατα—εὐδαιμόνως, εὐδαιμονέστερον εὐδαιμονέστατα—ἡδέως, ἡδιον, ἡδιστα.

§ 16. Ἄνωμαλα ἐπιρρήματα μετὰ τῶν παραθετικῶν αὐτῶν σημειωτέα τὰ ἐξῆς· εὖ, ἄμεινον, ἄριστα—μᾶλα, μᾶλλον, μάλιστα—ὀλίγον, ἥττον, ἥκιστα.

§ 17. Ἀπὸ τοῦ ἐπιρρήματος ἄνω σχηματίζονται παραθετικά ἀνωτέρω, ἀνωτάτω, ἀπὸ τοῦ κάτω κατωτέρω, κατωτάτω, ἀπὸ τοῦ πόρρω (=μακρὰν) πορρωτέρω, πορρωτάτω, ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς ἐγγυτέρω, ἐγγυτάτω καὶ ἐγγύτερον, ἐγγύτατα, ἀπὸ τοῦ πέρα, περαιτέρω, ἀπὸ τοῦ ἀπὸ ἀπωτέρω ἀπωτάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΖΙ'

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ.

§ 1. Τὰ ἀριθμητικά διακρίνονται εἰς ἀπόλυτα, τακτικά, χρονικά, πολλαπλασιαστικά, ἀναλογικά, οὐσιαστικά καὶ ἐπιρρήματα.

§ 2. Τὰ ἀπόλυτα, τὰ τακτικά, τὰ πολλαπλασιαστικά καὶ τὰ ἀναλογικά εἶναι ἐπίθετα.

α') Ἀπόλυτα.

§. 3. Ἀπόλυτα λέγονται τὰ ἀριθμητικά τὰ σημαίνοντα πόσα εἶναι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀντικείμενα· ἐπιτὰ ἦσαν οἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος.

§ 4. α') Τὰ ἀπόλυτα ἀπὸ τοῦ εἰς μέχρι τοῦ τέσσαρες κλίνονται ὡς ἐξῆς·

ἀρσ.	θηλ.	οὐδ.	τῶν τριῶν γενῶν	ἀρσ. θηλ.	οὐδ.
εἷς	μία	ἓν	δύο	τρεις	τρία
ένός	μιᾶς	ένός	δυοῖν	τριῶν	τριῶν
ένί	μιᾶ	ένί	δυοῖν	τρισί	τρισί
ἓνα	μίαν	ἓν	δύο	τρεις	τρία.

Ἀρσ., θηλ. τέσσαρες, τεσσάρων, τέσσαρσι, τέσσαρας.

Οὐδ. τέσσαρα, τεσσάρων, τέσσαρσι, τέσσαρα.

β') Τὰ ἀπὸ τοῦ πέντε μέχρι τοῦ ἑκατὸν εἶναι ἀκλιτα, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ διακόσιοι καὶ ἐξῆς κλίνονται μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ ὡς δευτερόκλιτα ἐπίθετα.

ΣΗΜ. Τὸ δύο μένει καὶ ἀκλιτον.

β') Τακτικά.

§ 5. Τὰ τακτικά σημαίνουσι τίνα θέσιν (τάξιν) ἔχει ἀντικείμενόν τι μεταξὺ ἄλλων.

§ 6. Ταῦτα λέγουσιν εἰς -τος μὲν μέχρι τοῦ δέκατος ἑνατος πληὴν τοῦ δεύτερος, ἑβδομος καὶ ὄγδοος, εἰς -σιός δὲ ἀπὸ τοῦ εικοσιός καὶ ἐξῆς. Κλίνονται δὲ ὡς τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως.

γ') Χρονικά.

§ 7. Ταῦτα σημαίνουσι ποίαν ἡμέραν (ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως) τελιώνει πράξις τις. Παράγονται δὲ ἐκ τῶν τακτικῶν διὰ τῆς καταλήξεως -αῖος· δευτεραίος, τριταῖος.

δ') Πολλαπλασιαστικά.

§ 8. Ταῦτα σημαίνουσι ἐκ πόσων ἀπλῶν μερῶν σύγκειται τι καὶ λήγουσι εἰς -πλοῦς· ἀπλοῦς, διπλοῦς, τριπλοῦς.

ε') Ἀναλογικά.

§ 9. Ταῦτα σημαίνουσι ποσάκις ἀντικείμενόν τι εἶναι μεγαλύτερον ἄλλου, λαμβανομένου ὡς μονάδος. Λήγουσι δὲ εἰς -πλάσιος· διπλάσιος, ἑκατονηπλάσιος.

ς') Οὔσιαστικά.

§ 10. Τὰ ἀριθμητικὰ οὐσιαστικά λήγουσι εἰς -άς, γεν. -άδος, μοιάς, δυάς, τριάς, τετράς, ἑβδομάς, δεκάς, ἑκατοντάς, χιλιάς· μυριάς.

ζ') Ἐπιρρήματα.

§ 11. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα φανερώνουσι πόσας φορές (ποσάκις) γίνεται τι. Λήγουσι δὲ εἰς -άκις· τετράκις, πεντάκις, ἑξάκις, ἑνάκις, εἰκοσάκις.

§ 12. Δὲν λήγουσι εἰς -άκις τὰ ἄπαξ, δις καὶ τρίς.

ΠΙΝΑΞ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ

Ἀριθμοὶ		Ἀπόλυτα	Τακτικά	Ἐπιρρήματα
Ἀραβ.	Ἑλληνικοί			
1	α'	εἰς, μία, ἓν	πρῶτος	ἄπαξ
2	β'	δύο	δεύτερος	δὶς
3	γ'	τρεις, τρία	τρίτος	τρίς
4	δ'	τέσσαρες, τέσσαρα	τέταρτος	τετράκις
5	ε'	πέντε	πέμπτος	πεντάκις
6	ς'	ἕξι	ἕκτος	ἑξάκις
7	ζ'	ἑπτὰ	ἑβδομος	ἑπτάκις
8	η'	ὀκτώ	ὀγδοος	ὀκτάκις
9	θ'	ἐννέα	ἐνατος	ἐνάκις
10	ι'	δέκα	δέκατος	δεκάκις
11	ια'	ἑνδεκα	ἐνδέκατος	ἐνδεκάκις
12	ιβ'	δώδεκα	δωδέκατος	δωδεκάκις

Ἀριθμοὶ		Ἀπόλυτα	Τακτικά	Ἐπιρρήματα
Ἀραβ.	Ἑλ.			
13	ιγ'	τρεις (τρία) και δέκα	τρίτος και δέκατος	τρικαιδεκάκις
14	ιδ'	τέσσαρες (τέσσαρα) και δέκα	τέταρτος και δέκατος	τεσσαρεσκαιδεκάκις
15	ιε'	πέντε και δέκα	πέμπτος και δέκατος	πεντεκαιδεκάκις
16	ισ'	έκκαιδεκα	έκτος και δέκατος	έκκαιδεκάκις
17	ιζ'	έπτακαιδεκα	έβδομος και δέκατος	έπτακαιδεκάκις
18	ιη'	όκτωκαιδεκα	όγδοος και δέκατος	όκτωκαιδεκάκις
19	ιθ'	έννεακαιδεκα	ένατος και δέκατος	έννεακαιδεκάκις
20	κ'	είκοσι	εικοστός	εικοσάκις
30	λ'	τριάκοντα	τριακοστός	τριακοντάκις
40	μ'	τεσσαράκοντα	τεσσαρακοστός	τεσσαρακοντάκις
50	ν'	πεντήκοντα	πεντηκοστός	πεντηκοντάκις
60	ξ'	έξήκοντα	έξηκοστός	έξηκοντάκις
70	ο'	έβδομήκοντα	έβδομηκοστός	έβδομηκοντάκις
80	π'	όγδοήκοντα	όγδοηκοστός	όγδοηκοντάκις
90	η'	ένενήκοντα	ένενηκοστός	ένενηκοντάκις
100	ρ'	έκατόν	έκατοστός	έκατοντάκις
200	σ'	διακόσιοι, -αι, -α	διακοσιοστός	διακοσιάκις
300	τ'	τριακόσιοι, -αι, -α	τριακοσιοστός	τριακοσιάκις
400	υ'	τετρακόσιοι, -αι, -α	τετρακοσιοστός	τετρακοσιάκις
500	φ'	πεντακόσιοι, -αι, -α	πεντακοσιοστός	πεντακοσιάκις
600	χ'	έξακόσιοι, -αι, -α	έξακοσιοστός	έξακοσιάκις
700	ψ'	έπτακόσιοι, -αι, -α	έπτακοσιοστός	έπτακοσιάκις
800	ω'	όκτακόσιοι, -αι, -α	όκτακοσιοστός	όκτακοσιάκις
900	Ϟ'	ένακόσιοι, -αι, -α	ένακοσιοστός	ένακοσιάκις
1000	α	χιλίοι, -αι, -α	χιλιοστός	χιλιάνκις
2000	β	δισχιλίοι, -αι, -α	δισχιλιοστός	δισχιλιάνκις
3000	γ	τρισχιλίοι, -αι, -α	τρισχιλιοστός	τρισχιλιάνκις
5000	ε	πεντακισχιλίοι, -αι, -α	πεντακισχιλιοστός	πεντακισχιλιάνκις
10000	ι	μύριοι, -αι, -α	μυριοστός	μυριάνκις
20000	κ	δισμύριοι	δισμυριοστός	δισμυριάνκις
50000	ν	πεντακισμύριοι	πεντακισμυριοστός	πεντακισμυριάνκις

§ 13. Οἱ ἐκ μονάδων, δεκάδων, ἑκατοντάδων κ.λ.π. ἀποτελούμενοι σύνθετοι ἀριθμοὶ ἐκφέρονται ὡς ἐξῆς· 1) προτάσσεται ὁ μικρότερος ἀριθμὸς καὶ ἐπιτάσσεται ὁ ἐκάστοτε μεγαλύτερος μεσολαβοῦντος τοῦ καί· πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν—δεύτερος καὶ πενήκοστος καὶ ἑκατοστός· 2) προτάσσεται ὁ μεγαλύτερος καὶ ἐπιτάσσεται ὁ ἐκάστοτε μικρότερος μεσολαβοῦντος ἢ μὴ τοῦ καί· ἑκατόν καὶ πενήκοντα καὶ δύο ἢ ἑκατόν πενήκοντα δύο—εἰκοστός καὶ δεύτερος ἢ εἰκοστός δεύτερος.

§ 14. Τὰ σύνθετα ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα ἔχουσι τὴν κατάληξιν -άκις μόνον ἐν τῷ τελευτάῳ· πέντε καὶ εἰκοσάκις ἢ εἰκοσιπεντάκις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

§ 1. Ἀντωνυμίαι λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι τίθενται ἀντὶ τῶν ὀνομάτων.

1. Δεικτικαί.

§ 2. Δεικτικαὶ λέγονται αἱ ἀντωνυμίαι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα, ὅταν δεικνύωμεν ἀντικείμενόν τι.

§ 3. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι αἱ ἐξῆς· ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο—οὗτος, αὕτη τοῦτο—ὄδε, ἥδε, τόδε.

§ 4. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο κλίνεται ὡς τρικιάτληκτον ἐπίθετον τῆς β' κλίσεως. Σημειωτέον δὲ μόνον ὅτι τὸ οὐδέτερον δὲν ἔχει ἢ ἐν τῇ ὀνομαστικῇ καὶ αἰτιατικῇ τοῦ ἐνικοῦ.

§ 5. Ἡ ἀντωνυμία οὗτος, αὕτη, τοῦτο κλίνεται ὡς ἐξῆς.

Ἄρσ. οὗτος, τούτου, τούτῳ, τοῦτον, ὃ οὗτος—οὔτοι, τούτων, τούταις, τούτουε, ὃ οὔτοι.

Θηλ. αὕτη, ταύτης, ταύτῃ, ταύτην, ὃ αὕτη—αὔται, τούτων, ταύταις, ταύτας, ὃ αὔται.

Οὐδ. τοῦτο, τούτου, τούτῳ, τοῦτο—ταῦτα, τούτων, τούτοις, ταῦτα.

Σημ. Καὶ τῆς ἀντωνυμίας οὗτος τὸ οὐδέτερον ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ καὶ αἰτιατικῇ δὲν ἔχει ἢ.

§ 6. Ἡ ἀντωνυμία ὄδε, ἥδε, τόδε εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ δεικτικοῦ ἐγκλιτικοῦ μορίου δέ.

Ἄρσ. ὄδε, τοῦδε, τῷδε, τόνδε—οἴδε, τῶνδε, ταῖσδε, ταύσδε·

Θηλ. ἥδε, τῆσδε, τῇδε, τήνδε—αἴδε, τῶνδε, ταῖσδε, τάσδε.

Οὐδ. τόδε, τοῦδε, τῆδε, τότε—τάδε, τῶνδε, τοῖσδε, τάδε.

§ 7. Εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας ἀνήκουσι καὶ αἱ ἐκ τῆς οὗτος σύνθετοι ἀντωνυμίαι τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο(ν)—τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτο(ν)—τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτο(ν), αἱ ὅσαι κλίνονται ὅπως καὶ ἡ οὗτος, ἐτι δὲ αἱ ἀντωνυμίαι τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε—τοσόσδε, τοσήδε, τοσόνδε καὶ τηλικόσδε, τηλικήδε, τηλικόνδε.

ΣΗΜ. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκεῖνος, οὗτος, ὅδε καὶ τοιοῦτος προσλαμβάνουσι πρὸς ἐπίτασιν ἐν τέλει τὸ δεικτικὸν *ι*, τὸ ὁποῖον λέγεται *προσχηματισμός*. Ὁξύνεται δὲ πάντοτε τὸ *ι* τοῦτο, τὰ δὲ πρὸ αὐτοῦ βραχέα φωνήεντα *α, ε, ο* ἀποβάλλονται· οὔτσι, τουτί, τουτοσί, ταυτί, ὀδί, ἐκεινοσί.

2. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός.

§ 8. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, αὐτή, αὐτὸ κλίνεται ὡς τρικατάληκτον ἐπίθετον τῆς β' κλίσεως. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτία κτλ τοῦ οὐδετέρου δὲν ἔχει *ν*.

§ 9. Ἡ ἀντωνυμία αὐτὴ ἔχει σημασίαν 1) *διασταλτικὴν*, ὅτε δι' αὐτῆς διακρίνεται (διαστέλλεται) τι ἀπ' ἄλλων· αὐτός ὁ βασιλεὺς· 2) *ἐπαναληπτικὴν* (μόνον ἐν ταῖς πλαγαῖσι πτώσεσιν), ὅτε δι' αὐτῆς ἐπαναλαμβάνεται τι πρότερον λεχθέν· καὶ 3) *ταυτότητος*, ὅταν εἶναι μετὰ τοῦ ἄρθρου· ὁ αὐτός—ὁ ἴδιος.

3. Προσωπικαί.

§ 10. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κλίνονται ὡς ἑξῆς·

α' πρόσωπον β' πρόσωπον

Ἑνικός

ὄνομ.	ἐγώ	σύ
γεν.	ἐμοῦ ἢ μοῦ	σοῦ
δοτ.	ἐμοί ἢ μοί	σοί
αἰτ.	ἐμέ ἢ μέ	σέ

Πληθυντικός

ὄνομ.	ἡμεῖς	ὁμεῖς
γεν.	ἡμῶν	ὁμῶν
δοτ.	ἡμῖν	ὁμῖν
αἰτ.	ἡμᾶς	ὁμᾶς

§ 11. Ὡς προσωπικὴ ἀντωνυμία τοῦ τρίτου προσώπου χρησιμεύει ἡ αὐτός, αὐτή, αὐτό.

ΣΗΜ. Ἡ κυρίως προσωπικὴ ἀντωνυμία τοῦ τρίτου προσώπου εἶναι ἡ ἕξις· ἔνικ. γεν. οὗ, δοτ. οὗ, αἰτ. ἕ.—πληθ. ὄνομ. σφεῖς, γεν. σφῶν, δοτ. σφίσι(ν), αἰτ. σφᾶς.

4. Αὐτοπαθεῖς.

§ 12. Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται αἱ ἀντωνυμίαι, αἱ ὁποῖαι δηλοῦσι πρόσωπα, ζῷα ἢ πράγματα, τὰ ὁποῖα δέχονται τὴν ἑαυτῶν ἐνέργειαν (πάσχουσιν ἀφ' ἑαυτῶν) εἴτε αὐτὰ τὰ ἴδια ἢ τι ἀνήκον εἰς αὐτὰ.

§ 13. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι εἶναι τριῶν προσώπων.

α' πρόσωπον

Ἐνικός

	ἄρσενικόν	θηλυκόν	
γεν.	ἑμαυτοῦ	ἑμαυτῆς	(=τοῦ ἑαυτοῦ μου)
δοτ.	ἑμαυτῷ	ἑμαυτῇ	(=εἰς τὸν ἑαυτόν μου)
αἰτ.	ἑμαυτόν	ἑμαυτήν	(=τὸν ἑαυτόν μου)

Πληθυντικός

γεν.	ἡμῶν αὐτῶν	ἡμῶν αὐτῶν	(=τοῦ ἑαυτοῦ μας)
δοτ.	ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμῖν αὐταῖς	(=εἰς τὸν ἑαυτόν μας)
αἰτ.	ἡμᾶς αὐτούς	ἡμᾶς αὐτάς	(=τὸν ἑαυτόν μας)

β' πρόσωπον

Ἐνικός

γεν.	σεαυτοῦ	σεαυτῆς	(τοῦ ἑαυτοῦ σου)
δοτ.	σεαυτῷ	σεαυτῇ	(εἰς τὸν ἑαυτόν σου)
αἰτ.	σεαυτόν	σεαυτήν	(τὸν ἑαυτόν σου)

Πληθυντικός

γεν.	ὑμῶν αὐτῶν	ὑμῶν αὐτῶν	(τοῦ ἑαυτοῦ σας)
δοτ.	ὑμῖν αὐτοῖς	ὑμῖν αὐταῖς	(εἰς τὸν ἑαυτόν σας)
αἰτ.	ὑμᾶς αὐτούς	ὑμᾶς αὐτάς	(τὸν ἑαυτόν σας)

§ 14. Ἀντὶ σεαυτοῦ κ.λ.π. λέγεται καὶ σαυτοῦ, σαυτῷ, σαυτόν—σαυτῆς, σαυτῇ, σαυτήν.

γ' πρόσωπον

Ἐνικός

	ἄρσεν.	θηλυκ.	οὐδέτ.
γεν.	ἑαυτοῦ	ἑαυτῆς	ἑαυτοῦ (=τοῦ ἑαυτοῦ του)
δοτ.	ἑαυτῷ	ἑαυτῇ	ἑαυτῷ (=εἰς τὸν ἑαυτόν του)
αἰτ.	ἑαυτόν	ἑαυτήν	ἑαυτό (=τὸν ἑαυτόν του).

Πληθυντικός

γεν.	ἑαυτῶν ἢ σφῶν αὐτῶν (ἄρσ., θηλ., οὐδ.)	(= τοῦ ἑαυτοῦ των).					
δοτ.	<table style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">ἑαυτοῖς ἢ σφίσιν αὐτοῖς (ἄρσ., οὐδ.)</td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; padding: 0 10px;">}</td> <td rowspan="2" style="padding: 0 10px;">(= εἰς τὸν ἑαυτόν των)</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ἑαυταῖς ἢ σφίσιν αὐταῖς (θηλ.)</td> </tr> </table>	ἑαυτοῖς ἢ σφίσιν αὐτοῖς (ἄρσ., οὐδ.)	}	(= εἰς τὸν ἑαυτόν των)	ἑαυταῖς ἢ σφίσιν αὐταῖς (θηλ.)		
ἑαυτοῖς ἢ σφίσιν αὐτοῖς (ἄρσ., οὐδ.)	}	(= εἰς τὸν ἑαυτόν των)					
ἑαυταῖς ἢ σφίσιν αὐταῖς (θηλ.)							
αἰτ.	<table style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">ἑαυτοὺς ἢ σφᾶς αὐτούς (ἄρσ.)</td> <td rowspan="3" style="font-size: 3em; padding: 0 10px;">}</td> <td rowspan="3" style="padding: 0 10px;">(= τὸν ἑαυτόν των).</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ἑαυτάς ἢ σφᾶς αὐτάς (θηλ.)</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ἑαυτά (οὐδ.)</td> </tr> </table>	ἑαυτοὺς ἢ σφᾶς αὐτούς (ἄρσ.)	}	(= τὸν ἑαυτόν των).	ἑαυτάς ἢ σφᾶς αὐτάς (θηλ.)	ἑαυτά (οὐδ.)	
ἑαυτοὺς ἢ σφᾶς αὐτούς (ἄρσ.)	}	(= τὸν ἑαυτόν των).					
ἑαυτάς ἢ σφᾶς αὐτάς (θηλ.)							
ἑαυτά (οὐδ.)							

§ 15). Ἐντὶ ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς κ.λ.π. λέγεται καὶ αὐτοῦ, αὐτῆς κ.λ.π., αὐτῶν, αὐτοῖς, αὐταῖς κ.λ.π.

§ 16. Παρατηρήσεις.

α') Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι ἐν μὲν τῷ ἐνικῷ εἶναι σύνθετοι ἐκ τῶν προσωπικῶν καὶ τῆς αὐτός, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ σχηματίζονται περιφραστικῶς διὰ τῶν προσωπικῶν καὶ τῆς αὐτός.

β') Ἡ τοῦ τρίτου προσώπου σχηματίζεται ἐν τῷ πληθυντικῷ καὶ μονολεκτικῶς.

γ') Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι ἔχουσι μόνον τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ.

δ') Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι τοῦ α' καὶ β' προσώπου ἔχουσι μόνον ἄρσενικὸν καὶ θηλυκὸν γένος, ἡ δὲ τοῦ γ' ἔχει καὶ οὐδέτερον.

5. Κτητικάί.

§ 17. Κτητικάι ἀντωνυμίαι εἶναι αἱ φανερώουσαι οὐσιαστικόν, εἰς τὸ ὅποσον ἀνήκει τι ὡς κτήμα.

§ 18. Αἱ κτητικάι ἀντωνυμίαι εἶναι αἱ ἑξῆς:

α' Πρόσωπον.

Ἐμός (= ἰδικός μου), ἐμή (= ἰδική μου), ἐμόν (= ἰδικόν μου).
 — Ἐμοί (= ἰδικοί μου), ἐμαί (= ἰδικαί μου), ἐμὰ (= ἰδικά μου).
 Ἡμέτερος (= ἰδικός μας), ἡμετέρα (= ἰδική μας), ἡμέτερον (= ἰδικόν μας),
 — ἡμέτεροι (= ἰδικοί μας), ἡμέτεραι (= ἰδικαί μας), ἡμέτερα (= ἰδικά μας).

β' Πρόσωπον.

Σός (= ἰδικός σου), σή (= ἰδική σου), σόν (= ἰδικόν σου), — σοί

(=ιδικοί σου), *σαί* (=ιδικαί σου, *σά* (=ιδικά σου). ° *Υμέτερος* (=ιδικός σας), *υμέτερα* (=ιδική σας), *υμέτερον* (=ιδικόν σας), — *υμέτεροι* (ιδικοί σας), *υμέτεραι* (=ιδικαί σας), *υμέτερα* (=ιδικά σας).

§ 19. α') Αί *άντωνυμιαί* *ἐμός* και *σός* γίνονται ἐκ τοῦ ἐνικού τῶν προσωπικῶν.

β') Αί *άντωνυμιαί* *ἡμέτερος* και *υμέτερος* γίνονται ἐκ τοῦ πληθυντικού τῶν προσωπικῶν.

§ 20. Ὡς κτητικῆ *άντωνυμία* τοῦ τρίτου προσώπου χρησιμεύει ἡ γενικὴ τῆς αὐτῆς ἢ τῆς ἐκείνου ἢ ἡ τῆς αὐτοπαθοῦς *άντωνυμίας*.

Σημ. Κτητικὴ *άντωνυμία* τοῦ τρίτου προσώπου εἶναι ἡ *ἐός* (=ιδικός του), *ἐή*, *ἐόν*—*σφέτερος*, *σφέτερα*, *σφέτερον*· και ἡ *ἐός* εἶναι ἀχρηστος παρὰ τοῖς ἀττικαῖς πεζολόγοις, ἡ δὲ *σφέτερος* σπανία.

§ 21. Αἱ κτητικαὶ *άντωνυμιαί* κλίνονται ὡς τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως. Ἀλλὰ κλητικὴν ἔχει μόνον ἡ τοῦ α' προσώπου· ᾧ *ἐμός*, ᾧ *ἡμέτερος*.

6. Ἀλληλοπαθής.

§ 22. Ἡ *ἀλληλοπαθής* *άντωνυμία* φανερώνει πρόσωπα, ζῶα ἢ πράγματα, τὰ ὅποια δέχονται ἀμοιβαίως (μεταξύ των) τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν.

§ 23. Ἡ *ἀλληλοπαθής* *άντωνυμία* εἶνε μία, ἢ *ἀλλήλων*· ἔχει δὲ μόνον τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ πληθυντικοῦ και δυϊκοῦ.

Πληθυντικός.

	ἀρσ.	θηλ.	οὐδ.
γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλληλα.

Δυϊκ. αἰτ. ἀλλήλω, γεν. και δοτ. ἀλλήλων.

§ 24. Ἡ *ἀλληλοπαθής* *άντωνυμία* κλίνεται ὡς τρικατάληκτον ἐπίθετον τῆς β' κλίσεως.

7. Ἐρωτηματικά.

§ 25. Ἐρωτηματικά λέγονται αἱ *άντωνυμιαί*, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

§ 26. Ἐρωτηματικά *άντωνυμιαί* εἶναι αἱ ἐξῆς· 1) τίς, τί· 2) ποῖος, ποία, ποῖον· 3) πόσος, πόση, πόσον· 4) πότερος (= τίς ἐκ τῶν δύο), ποτέρα, πότερον· 5) πηλίκος (= πόσον μέγας ἢ ποίας

ἡλικίας), πηλίκη, πηλίκον· 6) ποδαπός (=ἐκ τίνος χώρας ἢ πόλεως), ποδαπή, ποδαπόν.

§ 27. Διὰ τῆς τίς ἡρώτων οἱ ἀρχαῖοι περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, διὰ τῆς ποῖος περὶ τῆς ποιότητος ἀντικειμένου τινός (=τί λογῆς), διὰ δὲ τῆς πόσος περὶ τοῦ πλῆθους ἢ τοῦ μεγέθους ἀντικειμένου τινός.

§ 28. Ἡ ἀντωνυμία τίς : τί ; κλίνεται ὡς ἑξῆς·

Ἑνικός.

	ἀρσεν. θηλυκ.	οὐδετ.
ὄνομ.	τίς ;	τί ;
γεν.	τίνος ; ἢ τοῦ ;	τίνος ; ἢ τοῦ ;
δοτ.	τίνι ; ἢ τῷ ;	τίνι ; ἢ τῷ ;
αἰτ.	τίνα ;	τί ;

Πληθυντικός.

ὄνομ.	τίνες ;	τίνα ;
γεν.	τίνων ;	τίνων ;
δοτ.	τίσι ;	τίσι ;
αἰτ.	τίνας ;	τίνα ;

§ 29. Ἡ τίς ; τί ; τονίζεται καθ' ὅλας τὰς πτώσεις ἐπὶ τοῦ θέματος.

§ 30. Αἱ λοιπαὶ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι κλίνονται ὡς τριαντάληκτα ἐπὶθετα τῆς 6' κλίσεως.

8. Ἀόριστοι.

§ 31. Ἀόριστοι ἀντωνυμίαι εἶναι αἱ φανερόνουςαι γενικῶς καὶ ἀορίστως ἀντικείμενα, τὰ ὅποια δὲν θέλομεν ἢ δὲν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ὀρισμένως. Εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς· τίς, δεῖνα, ἐγὼ, ἄλλος, ἕτερος, ἐκάτερος, ἕκαστος, ἀμφότεροι, οὐδεὶς, μηδεὶς, οὐδέτερος, μηδέτερος.

Σημ. Ὁ ἕτερος = ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο. Ἐκάτερος = καθεὶς ἐκ τῶν δύο. Ἐκαστος = καθεὶς ἐκ τῶν πολλῶν. Ἀμφότεροι = καὶ οἱ δύο ὁμοῦ. Οὐδέτερος = οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος ἐκ τῶν δύο.

§ 32. Ἡ ἀντωνυμία τίς, τί κλίνεται ὡς ἑξῆς·

Ἐνικός.

	ἄρσεν. θηλυκ.	Οὐδέτε.
ὄνομ.	τίς	τί
γεν.	τινός ἢ τοῦ	τινός ἢ τοῦ
δοτ.	τινί ἢ τῷ	τινί ἢ τῷ
αἰτ.	τινά	τί

Πληθυντικός.

ὄνομ.	τινές	τινά ἢ ἅττα
γεν.	τινῶν	τινῶν
δοτ.	τισί	τισί
αἰτ.	τινάς	τινά ἢ ἅττα

§ 33. Ἡ ἀντωνυμία *τίς, τί*, τονίζεται πανταχοῦ ἐπὶ τῆς ληγούσης καὶ ἐγκλίνεται καθ' ἅπαντας τοὺς τύπους πλὴν τοῦ ἅττα.

§ 34. Ἡ ἀντωνυμία *δεῖνα* ἢ εἶναι ἀκλιτος, ὁ, ἡ, τὸ *δεῖνα*—τοῦ, τῆς, τοῦ *δεῖνα* κ.λ.π., ἢ κλίνεται ὡς ἐξῆς· ὁ, ἡ, τὸ *δεῖνα*—τοῦ, τῆς, τοῦ *δεῖνος*—τῷ, τῇ, τῷ *δεῖνι*—τόν, τήν, τὸ *δεῖνα*—οἱ *δεῖνες*, τῶν *δεῖνων*, τοὺς *δεῖνας* (ἄνευ ἑστικῆς).

§ 35. Ἡ ἀντωνυμία *οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν* κλίνεται ὡς ἐξῆς· ἄρσ. οὐδεῖς, οὐδενός, οὐδενί, οὐδένα.

θηλ. οὐδεμία, οὐδεμιᾶς, οὐδεμιᾶ, οὐδεμίαν.

οὐδ. οὐδέν, οὐδενός, οὐδενί, οὐδέν.

Πληθ. ἄρσ. οὐδένες, οὐδένων, οὐδέσιν, οὐδένας.

§ 36. Κατὰ τὴν ἀντωνυμίαν *οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν* κλίνεται καὶ ἡ *μηδεῖς, μηδεμία, μηδέν*.

§ 37. Αἱ ἀντωνυμίαι ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο—ἕτερος, ἐτέρα, ἕτερον—ἐκάτερος, ἐκατέρα, ἐκάτερον—ἕκαστος, ἐκάστη, ἕκαστον—οὐδέτερος, οὐδετέρα, οὐδέτερον καὶ μηδέτερος, μηδετέρα, μηδέτερον κλίνονται ὡς τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως.

Σημ.. Ἡ ἀντωνυμία ἄλλος ἔχει οὐδέτερον εἰς—ο, δηλ. ἄνευ τοῦ ν.

§ 38. Αἱ ἀντωνυμίαι ἔνοι, ἔναι, ἔνια καὶ ἀμφοτέροι, ἀμφοτέραι, ἀμφοτέρα κλίνονται μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ ὡς τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως.

9. Ἀναφορικοί.

§ 39. Ἀναφορικοί ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖνοι, διὰ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν πρότασιν τινα εἰς τὰ δι' αὐτῶν δηλούμενα πρόσωπα, ζῶα ἢ πράγματα.

§ 40. Ἀναφορικά ἀντωνυμῖαι εἶναι αἱ ἐξῆς: 1) ὅς, ἣ, ὅ· 2) ὅστις, ἣτις, ὅτι 3) οἷος, οἷα, οἷον· 4) ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον· 5) ὅσος, ὅση, ὅσον· 6) ὁπόσος, ὁπόση, ὁπόσον· 7) ἡλίκος, ἡλίκη, ἡλίκον· 8) ὀπηλίκος, ὀπηλίκη, ὀπηλίκον· 9) ὀπότερος, ὀπότερα, ὀπότερον.

§ 41. Ἡ ἀντωνυμία ὅς, ἣ, ὅ κλίνεται ὡς ἐξῆς:

Ἀρσ. ὅς, οὐ, φῖ, ὄν — οἷ, ὄν, οἷς, οὐς.

Θηλ. ἣ, ἣς, ἣ, ἣν — αἷ, ὄν, αἷς, ἄς.

Οὐδ. ὅ, οὐ, φῖ, ὅ — ἄ, ὄν, οἷς, ἄ.

§ 42. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἐνίστη λαμβάνει καὶ τὸ ἐγκλιτικὸν μόριον πὲρ καὶ γίνεται ὄσπερ, ἥπερ, ὀπερ. Τὸ πὲρ κατὰ τὴν κλίσιν μένει ἀμετάβλητον ὄσπερ, οὐπερ, φῖπερ, ὄνπερ κ.λ.π.

§ 43. Ἡ ἀντωνυμία ὅστις, ἣτις, ὅτι εἶναι σύνθετος ἐκ τῆς ὅς καὶ τῆς ἀορίστου τίς, κλίνονται δὲ καὶ τὰ δύο μέρη αὐτῆς χωριστά.

ἀρσενικόν

θηλυκόν

οὐδέτερον

Ἑνικός

ὄνομ.	ὅστις	ἣτις	ὅτι
γεν.	ὄστινος (ἣ ὄτου)	ἣστινος	ὄστινος (ἣ ὄτου)
δοτ.	φῖτινι (ἣ ὄτιφ)	ἣτινι	φῖτινι (ἣ ὄτιφ)
αἰτ.	ὄντινα	ἣντινα	ὄτι

Πλήθυντικός

ὄνομ.	ὄστινες	ἄστινες	ἄτινα (ἣ ἄτινα)
γεν.	ὄντινων	ὄντινων	ὄντινων
δοτ.	οἷσισι(ν)	αἷσισι(ν)	οἷσισι(ν)
αἰτ.	ὄστινας	ἄστινας	ἄτινα (ἣ ἄτινα)

§ 44. Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμῖαι κλίνονται ὡς τρικατάληκτα ἐπιθέτα τῆς ὅ' κλίσεως.

§ 45. Αἱ ἐρωτηματικά, αἱ ἀόριστοι, αἱ δεικτικά καὶ αἱ ἀναφορικά ἀντωνυμῖαι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν σημεσίαν αὐτῶν συσχετίζονται πρὸς ἀλλήλας, λέγονται διὰ μιᾶς λέξεως συσχετικά. Ἡ σχέσις ταύτων φαίνεται ἐκ τοῦ ἐπομένου πίνακος :

Ἐρωτημ.	Ἀόριστοι	Δεικτικαί	Ἀναφορικαί
τίς;	τίς, δεῖνα, ἐνιοί, ἄλλος, ἕκαστος, οὐδεὶς, μηδεὶς,	ἐκεῖνος, οὗτος, ὅδε	ὅς, ὅστις
πότερος;	ἕτερος, ἐκάτερος, ἀμφοτέρω, οὐδέτερος	ὁ ἕτερος	ὁπότερος
ποῖος;		τοιούτος, τοιόσδε	οἷος, ὁποῖος
πόσος;		τοσοῦτος, τοσόσδε	ὅσος, ὁπόσος
πηλίκος;		τηλικούτος, τηλικόσδε	ἡλίκος, ὁπηλίκος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

ΡΗΜΑΤΑ

§ 1. Ῥήματα λέγονται αἱ λέξεις αἱ σημαίνουσαι ἐνέργειαν ἢ πάθος ἢ κατάστασιν προσώπου ἢ ζώου ἢ πράγματος, ἔτι δὲ ἐνέργειαν προσώπου ἢ ζώου ἐπιστρέφουσιν εἰς αὐτὸ τὸ ἐνεργούν πρόσωπον ἢ ζῶον.

α') Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος.

§ 2. Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος λέγονται ἡ διάθεσις, ἡ φωνή, ἡ συζυγία, ἡ ἔγκλισις, ὁ χρόνος, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

§ 3. Τὰ ῥήματα κατὰ τὴν διάθεσιν διαιροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά, μέσα καὶ οὐδέτερα.

α') Ἐνεργητικά ἢ ἐνεργητικῆς διαθέσεως εἶναι τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια σημαίνουσιν, ὅτι πρόσωπόν τι ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα ἐνεργεῖ γράφω, τύπτω.

β') Παθητικά ἢ παθητικῆς διαθέσεως λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια σημαίνουσιν, ὅτι πρόσωπόν τι ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα παθαίνει τι ὑπ' ἄλλου· τύπτομαι.

γ') Μέσα ἢ μέσης διαθέσεως λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια σημαίνουσιν, ὅτι πρόσωπόν τι ἢ ζῶον ἐνεργεῖ καὶ ἡ ἐνέργεια ἐπιστρέφει εἰς αὐτὸ τὸ ἐνεργούν πρόσωπον ἢ ζῶον· λούομαι.

δ') Οὐδέτερα ἢ οὐδετέρας διαθέσεως λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια σημαίνουν, ὅτι πρόσωπόν τι ἢ ζῷον ἢ πρᾶγμα οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει, ἀλλ' ἁπλῶς εὐρίσκεται ἐν τινι καταστάσει· καθεῦδω.

§ 4. Αἱ συζυγίαι εἶναι δύο, ἢ τῶν εἰς -ω καὶ ἢ τῶν εἰς -μι ῥημάτων· λύω, δείκνυμι.

§ 5. Αἱ φωναὶ εἶναι δύο, ἢ ἐνεργητικὴ εἰς -ω ἢ -μι καὶ ἢ μέση εἰς -μαι.

§ 6. α') Ἐγκλίσεις. Αἱ ἐγκλίσεις εἶναι τέσσαρες· ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική.

β') Τὰ ῥήματα ἔχουσι καὶ δύο ὀνομαστικοὺς τύπους, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχήν.

§ 7. α') Χρόνοι. Οἱ χρόνοι εἶναι ἑπτὰ· ἐνεστώσ, παρατακτικός, μέλλον, ἀόριστος, παρακείμενος, ὑπερσυντέλικος καὶ τετελεσμένος μέλλον.

β') Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρκτικούς καὶ παραγομένους ἢ ἱστορικούς. Ἐνικὶ δὲ ἀρκτικοὶ μὲν ὁ ἐνεστώσ, ὁ μέλλον, ὁ παρακείμενος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλον, παραγόμενοι δὲ ἢ ἱστορικοὶ ὁ παρακείμενος, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος.

§ 8. Ἀριθμοί. Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι τρεῖς, ὁ ἐνικός, ὁ πληθυντικός καὶ ὁ δυϊκός.

§ 9. Πρόσωπα. Τὰ πρόσωπα εἶναι τρία, ἦτοι πρῶτον, δευτέρον καὶ τρίτον.

α') Πρώτου προσώπου εἶναι ῥηματικός τις τύπος, ὅταν δι' αὐτοῦ ὁ ὁμιλῶν κάμνη λόγον περὶ τοῦ ἑαυτοῦ τὸν ἐγὼ γράφω.

β') Δευτέρου προσώπου εἶναι ῥηματικός τις τύπος, ὅταν δι' αὐτοῦ ὁ ὁμιλῶν κάμνη λόγον περὶ ἐκείνου, πρὸς τὸν ὅποιον ἀποτείνεται· σὺ γράφεις, ἔγραφε.

γ') Τρίτου προσώπου εἶναι ῥηματικός τις τύπος, ὅταν δι' αὐτοῦ ὁ ὁμιλῶν κάμνη λόγον περὶ ἄλλου, πλὴν ἑαυτοῦ καὶ ἐκείνου, πρὸς ὃν ἀποτείνεται, ἦτοι περὶ τρίτου τινός· ἐκεῖνος γράφει, ἔγραφε. Διὰ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ῥημάτων γίνεται λόγος καὶ περὶ ζῳῶν καὶ πραγμάτων· τὸ πτηνὸν ἄδει, τὸ δένδρον θάλλει.

β' Συστατικὰ μέρη τῶν ῥηματικῶν τύπων.

§ 10. Ῥηματικὸν θέμα λέγεται τὸ μέρος τοῦ ῥήματος, τὸ ὅποιον χρησαμεθεὶς ὡς βᾶσις πρὸς σχηματισμὸν πάντων τῶν τύπων αὐτοῦ· λύω, θ. λυ-.

§ 11. Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ ῥηματικοῦ θέματος λέγεται χαρακτήρ τοῦ ῥήματος· τριβω, ῥημ. θέμ. τριβ-, χαρακτήρ β—λύω, ῥημ. θέμ. λυ-, χαρακτήρ υ.

§ 12. Κατὰ τὸν χαρακτήρα διαίρονται τὰ ῥήματα εἰς συμφωνόληκτα καὶ φωνηεντόληκτα.

§ 13. Χρονικὸν θέμα λέγεται τὸ μέρος τοῦ ῥήματος, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς βᾶσις τοῦ σχηματισμοῦ ἐνδὸς ἢ περισσοτέρων χρόνων αὐτοῦ. Γίνεται δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος διὰ τῆς προσθήκης γράμματος ἢ γραμμῶν.

§ 14. Χρονικὸς χαρακτήρ λέγεται τὸ γράμμα ἢ τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα προστίθενται εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα πρὸς σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρονικῶν θεμάτων.

§ 15. Διακριτικὰ τῶν ἐγκλίσεων φωνήεντα λέγονται τὰ φωνήεντα, διὰ τῶν ὁποίων διακρίνονται αἱ διάφοροι ἐγκλίσεις.

§ 16. Προσωπικαὶ καταλήξεις λέγονται αἱ συλλαβαὶ ἢ τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα προστίθενται εἰς τὸ τέλος τοῦ ῥηματικοῦ ἢ χρονικοῦ θέματος, ἢ μετὰ τὰ διακριτικὰ φωνήεντα, ἔνθα ὑπάρχουσι, πρὸς σχηματισμὸν τῶν τύπων τῶν διαφόρων προσώπων τοῦ ῥήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

ΑΥΞΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

1. Ὀμαλὴ αὐξησης ἀπλῶν ῥημάτων.

§ 1. Οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι τῆς ὀριστικῆς λαμβάνουσιν ἐν ἀρχῇ αὐξησην.

§ 2. Ἡ αὐξησης εἶναι δύο εἰδῶν

α') Συλλαβικῆ, ἣτις εἶναι ε' λαμβάνουσι δὲ αὐτὴν τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα: λύω, ἔ-λυον, ἔ-λυσα.

ΣΗΜ. Τὰ ἀπὸ ρ ἀρχόμενα ῥήματα διπλασιάζουσι τὸ ρ μετὰ τὴν συλλαβικὴν αὐξησην: ῥίπτω, ἔρριπτον, ἔρριπα.

β') Χρονικῆ, ἣτις εἶναι ἡ μεταβολὴ (συνήθως ἔκτασις) τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου.

§ 3. Διὰ τὴν χρονικὴν αὐξησην μεταβάλλονται

τὸ ἄ εἰς ἠ	ἄγω, ἦγον	τὸ α εἰς ἠ	ἄδω, ἦδον
τὸ ε εἰς ἠ	ἐλπίζω, ἤλπισον	τὸ αἰ εἰς ἠ	αἰσχύνω, ἤσχυον
τὸ ο εἰς ω	ὀπλίζω, ὀπλιζον	τὸ αὐ εἰς ἠυ	αὐξάω, ἠῦξανον
τὸ ἰ εἰς ἰ	ἴκετεύω ἴκέτευσον	τὸ εὐ εἰς ἠυ	εὐχομαι, ἠῦχόμενον
τὸ ὕ εἰς ὕ	ὑδρίζω, ὕδριζον	τὸ αἰ εἰς φ	οἰκτιρῶ, φκτιρον
τὸ ἄ εἰς ἠ	ἀργῶ, ἦργον		

2. °Ομαλὸς ἀναδιπλασιασμὸς ἀπλῶν ρημάτων.

§ 4. α') Ἀναδιπλασιασμὸς λέγεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ ρηματικοῦ θέματος μετὰ τοῦ ε.

β') Ἀναδιπλασιασμὸν λαμβάνουσιν ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων.

§ 5. Ἀναδιπλασιάζονται δὲ 1) τὰ ρήματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ ἐνὸς ἀπλοῦ συμφώνου πλὴν τοῦ ρ' *λύω, λέλυκα· ἀλλὰ ὄρατω, ἔοραμαι.*

2) Τὰ ρήματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ δύο συμφώνων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρὸν ἢ ἐνρινον· *γράφω-γέγραφα, πνέω, πέπνευκα.*

§ 6. Πάντα τὰ ἄλλα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ συμφώνων ἀρχόμενα ρήματα (ἦτοι 1) ἀπὸ διπλοῦ, 2) ἀπὸ συμφώνων, ἀλλ' οὐχὶ ἀφώνου πρὸ ὑγροῦ ἢ ἐνρινου καὶ 3) ἀπὸ τρ.ῶν συμφώνων) ἔχουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον τῇ συλλαβικῇ αὐξήσει· *ψάλλω-ἔψαλκα, φθείρω-ἔφθαρα, στρατεύω-ἔστράτευκα.*

Σημ. Ὅταν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον εἶναι δασύ, τρέπεται ἐν τῇ συλλαβῇ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλόν· *θύω-τέθυκα, φυτεύω-εφύτευμαι.*

§ 7. Οἱ ὑπερσυντέλικοι τῶν ρημάτων τῶν ἀναδιπλασιαζομένων διὰ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μετὰ ἐπομένου ε λαμβάνουσι πρὸς τῇ ἀναδιπλασιασμῷ καὶ συλλαβικῇ αὐξήσει· *λέλυκα, ἐλελύκειν.*

§ 8. Τὰ ἀπὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἀρχόμενα ρήματα ἔχουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον τῇ χρονικῇ αὐξήσει· *ἄγω-ἤγον-ἤγα, ὀμιλῶ-ὀμίλων-ὀμίληκα, αἰτῶ-ἤτουν-ἤτημαι.*

§ 9. Ὁ ἀναδιπλασιασμὸς ἐν πάσῃ μορφῇ φυλάττεται ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσει καὶ ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ.

3. Αὐξήσις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς συνθέτων ρημάτων.

§ 10. Τὰ μετὰ προθέσεων σύνθετα ρήματα καὶ τὰ περισσότερα ἐκ τῶν παρασυνθέτων, ὅσα γίνονται ἐξ ὀνομάτων συνθέτων μετὰ προθέσεων, λαμβάνουσι τὴν αὐξήσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν μετὰ τὴν πρόθεσιν· *ἀπο-γράφω, ἀπέ-γραφον, ἀπο-γέγραφα—ὑποπιτεύω (ἐκ τοῦ ὑποπτος), ὑπ-ώπιτενον.*

ΣΗΜ. 1. Αἱ προθέσεις ἐν καὶ σὺν πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ὁμοίου πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμοῦ ἀναλαμβάνουσι τὸ ν αὐτῶν, ὁσάκις τοῦτο πρὸ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μεταβάλλεται· *ἔγγραφω, ἐνέγραφον—συμπτύσσω, συνέπτυσσον, συνέπτυγμα.*

ΣΗΜ. 2. Αἱ εἰς φωνήν λήγουσαι προθέσεις πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ὁμοίου πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμοῦ πάσχουσιν ἐκθλιπνὴν ἀνα-στρέφω, ἀν-έστρεφον, ἀν-έστραμμαι. Δὲν πάσχουσιν ἐκθλιπνὴν αἱ προθέσεις πρὸ καὶ περὶ προ-βάλλω, προέβαλλον—περιβάλλω, περιέβαλλον.

ΣΗΜ. 3. Τὸ ο τῆς προθέσεως πρὸ συναιρεῖται πολλακίς μετὰ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως ε εἰς ον' προέλεγον—προύλεγον.

§ 11. Πάντα τὰ ἄλλα παρασύνθετα ῥήματα λαμβάνουσι τὴν αὐξῆσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμόν ἐν τῇ ἀρχῇ· μυθολογῶ, ἐμυθολόγησα, μεμυθολόγηκα—οἰκοδομῶ, ᾠκοδόμουν, ᾠκοδόμηκα.

ΣΗΜ. Τὰ μετὰ τοῦ εν—παρασύνθετα, ἂν κατόπιν τοῦ εν—ἀκολουθῇ σύμφωνον, αὐξάνονται κανονικῶς ἐξωθεν, ἠτύχουν, ἠδόξουν· ἂν δὲ κατόπιν τοῦ εν—τάραξι βραχὺ φωνήεν, αὐξάνεται τοῦτο, εὐόρχουν, εὐώδουτο· ἂν δὲ μακρὸν ἢ δίφθογγος, μένουσιν ἀναύξητα, εὐωχόμεην, εὐειμάτου.

4. Ἀνωμαλῖαι αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλασιασμοῦ.

§ 12. α') ῥήματά τινα ἀπὸ ε ἀρχόμενα λαμβάνουσι συλλαβικὴν αὐξῆσιν, ἥτις μετὰ τοῦ ε τοῦ θέματος συναιρεῖται εἰς ει. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς· ἔχω—εἶχον, ἐργάζομαι—εἰργαζόμεην, ἐθίζω—εἶθιζον, ἔλκω—εἶλκον, ἐῶ—εἶων, ἐλίττω—εἶλιξα, ἔπομαι—εἶπόμην καὶ ἐσιτῶ—εἰσίτιον.

ΣΗΜ. Οἱ παρακείμενοι τῶν ῥημάτων τούτων, ἂν σχηματίζωνται, ἐξ οὗ θέματος καὶ ὁ παρατατικός, λαμβάνουσιν ἀναδιπλασιασμόν ὅμοιον πρὸς τὴν αὐξῆσιν τοῦ παρατατικοῦ· εἰργασμαι, εἶθισμαι, εἶσακα, εἰσίτακα.

β') Τὸ ῥήμα ἐορτάζω αὐξάνεται ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ· ἐώρταζον, ἐώρτασα.

γ') Συλλαβικὴν αὐξῆσιν καὶ ὅμοιον πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμόν λαμβάνουσι τὰ ῥήματα ἐθῶ, ἐνοῦμαι καὶ ἄγννυμι (=θραύω)· ἐθῶθον, ἐωσμαι—ἐωνούμην, ἐώνημαι—ἐαξα, ἐαγα.

δ') Τὰ ῥήματα ἐρώ, ἀλίσκομαι καὶ ἀνοίγω αὐξάνονται καὶ ἀναδιπλασιάζονται ὡς ἐξῆς· ἐώρων, ἐώρακα—ἠλισκόμην, ἐά'λων, ἐά'λωκα—ἀνέρωγον, ἀνέρωξα, ἀνέρωγα.

§ 13. Τὰ ῥήματα βούλομαι, δύναιμι καὶ μέλλω αὐξάνονται κανονικῶς, ἐβουλόμην ἐδυνάμην, ἐμελλον, καὶ ἀνωμάλως· ἠβουλόμην, ἠδυνάμην, ἠμελλον.

§ 14. α') Αὐξάνονται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς προθέσεως τὰ ῥήματα ἐναντιοῦμαι, καθέξομαι, ἐπίσταμαι, ἀμφιέννυμι, ἐγγυῶμαι καὶ ἐπείγομαι ἠναντιοῦμην, ἐκαθεζόμην, ἠπιστάμην, ἠμφίεσα, ἠγγυώμην, ἠπειγόμην.

2. Ὀμαλὸς ἀναδιπλασιασμὸς ἀπλῶν ρημάτων.

§ 4. α') Ἀναδιπλασιασμὸς λέγεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ ρηματικοῦ θέματος μετὰ τοῦ ε.

β') Ἀναδιπλασιασμὸν λαμβάνουσιν ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων.

§ 5. Ἀναδιπλασιάζονται δὲ 1) τὰ ρήματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ ἐνὸς ἀπλοῦ συμφώνου πλὴν τοῦ ρ' *λύω, λέλυκα· ἀλλὰ ὄρατω, ἔοραμαι.*

2) Τὰ ρήματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ δύο συμφώνων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρὸν ἢ ἐνρινον· *γράφω-γέγραφα, πνέω, πέπνευκα.*

§ 6. Πάντα τὰ ἄλλα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ συμφώνων ἀρχόμενα ρήματα (ἦτοι 1) ἀπὸ διπλοῦ, 2) ἀπὸ συμφώνων, ἀλλ' οὐχὶ ἀφώνου πρὸ ὑγροῦ ἢ ἐνρινου καὶ 3) ἀπὸ τριῶν συμφώνων) ἔχουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον τῇ συλλαβικῇ αὐξήσει· *ψάλλω-ἔψαλκα, φθείρω-ἔφθαρα, στρατεύω-ἔστράτευκα.*

Σημ. Ὅταν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον εἶναι δασύ, τρέπεται ἐν τῇ συλλαβῇ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλόν· *θύω-τέθυκα, φυτεύω-εφύτευμαι.*

§ 7. Οἱ ὑπερσυντέλικοι τῶν ρημάτων τῶν ἀναδιπλασιαζομένων διὰ τοῦ ἀρκτικῶν συμφώνου τοῦ θέματος μετὰ ἐπομένου ε λαμβάνουσι πρὸς τῇ ἀναδιπλασιασμῷ καὶ συλλαβικῇ αὐξήσει· *λέλυκα, ἐλελύκειν.*

§ 8. Τὰ ἀπὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἀρχόμενα ρήματα ἔχουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον τῇ χρονικῇ αὐξήσει· *ἄγω-ἤγον-ἤγα, ὀμίλω-ὀμίλων-ὀμίληκα, αἰτῶ-ἤτουν-ἤτημαι.*

§ 9. Ὁ ἀναδιπλασιασμὸς ἐν πάσῃ μορφῇ φυλάττεται ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσει καὶ ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ.

3. Αὐξήσις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς συνθέτων ρημάτων.

§ 10. Τὰ μετὰ προθέσεων σύνθετα ρήματα καὶ τὰ περισσότερα ἐκ τῶν παρασυνθέτων, ὅσα γίνονται ἐξ ὀνομάτων συνθέτων μετὰ προθέσεων, λαμβάνουσι τὴν αὐξήσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν μετὰ τὴν πρόθεσιν· *ἀπο-γράφω, ἀπέ-γραφον, ἀπο-γέγραφα* — *ὑποπιτεύω* (ἐκ τοῦ ὑποπτος), *ὑπ-ώπειπον.*

ΣΗΜ. 1. Αἱ προθέσεις ἐν καὶ σὺν πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ὁμοίου πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμοῦ ἀναλαμβάνουσι τὸ ν αὐτῶν, ὡσαύτως τοῦτο πρὸ τοῦ ἀρκτικῶν συμφώνου τοῦ θέματος μεταβάλλεται· *ἔγγραφω, ἐνέγραφον*—*συμπύττω, συνέπτυσσον, συνέπτυγμα.*

ΣΗΜ. 2. Αἱ εἰς φωνήν λήγουσαι προθέσεις πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ὁμοίου πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμοῦ πάσχουσιν ἐκθλιφίν' ἀνα-στρέφω, ἀν-έστρεφον, ἀν-έστραμμαι. Δὲν πάσχουσιν ἐκθλιφίν' αἱ προθέσεις πρὸ καὶ περὶ προ-βάλλω, προέβαλλον—περιβάλλω, περι-έβαλλον.

ΣΗΜ. 3. Τὸ ο τῆς προθέσεως πρὸ συναιρεῖται πολλάκις μετὰ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως ε εἰς ον' προέλεγον—προύλεγον.

§ 11. Πάντα τὰ ἄλλα παρασύνθετα ῥήματα λαμβάνουσι τὴν αὐξῆσιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμόν ἐν τῇ ἀρχῇ· μυθολογῶ, ἐμυθολόγησα, μεμυθολόγηκα—οἰκοδομῶ, φκοδομοῦν, φκοδομήκα.

ΣΗΜ. Τὰ μετὰ τοῦ εν—παρασύνθετα, ἂν κατόπιν τοῦ εν—ἀκολουθῇ σύμφωνον, αὐξάνονται κανονικῶς ἔξωθεν, ἠτύχουν, ἠδόξουν· ἂν δὲ κατόπιν τοῦ εν—τάραξι βραχὺ φωνήν, αὐξάνεται τοῦτο, εὐόρχουν, εὐωδούτο· ἂν δὲ μακρὸν ἢ δίφθογγος, μένουσιν ἀναύξητα, εὐωχόμεν, εὐειμάτου.

4. Ἀνωμαλῖαι αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλασιασμοῦ.

§ 12. α') ῥήματά τινα ἀπὸ ε ἀρχόμενα λαμβάνουσι συλλαβικὴν αὐξῆσιν, ἥτις μετὰ τοῦ ε τοῦ θέματος συναιρεῖται εἰς εἰ. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς· ἔχω—εἶχον, ἐργάζομαι—εἰργαζόμεν, εἰδίξω—εἰδίξον, εἴλω—εἴλων, εἶω—εἶων, εἰλίττω—εἰλίξα, ἔπομαι—εἰπόμην καὶ εἶσιω—εἶσιών.

ΣΗΜ. Οἱ παρακείμενοι τῶν ῥημάτων τούτων, ἂν σχηματίζωνται, ἔξ οὗ θέματος καὶ ὁ παρατατικός, λαμβάνουσιν ἀναδιπλασιασμόν ὅμοιον πρὸς τὴν αὐξῆσιν τοῦ παρατατικοῦ· εἰργασμαι, εἰδισμαι, εἶσακα, εἶσιτακα.

β') Τὸ ῥήμα εορτάζω αὐξάνεται ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ· εῶρταζον, εῶρτασα.

γ') Συλλαβικὴν αὐξῆσιν καὶ ὅμοιον πρὸς αὐτὴν ἀναδιπλασιασμόν λαμβάνουσι τὰ ῥήματα ἐθῶ, ἐνοῦμαι καὶ ἄγνυμι (=θραύω)· ἐθῶθον, ἐωσμαι—ἐνοούμεν, ἐώρημαι—ἐαξα, ἐαγα.

δ') Τὰ ῥήματα ἐρῶ, ἀλίσκομαι καὶ ἀνοίγω αὐξάνονται καὶ ἀναδιπλασιάζονται ὡς ἐξῆς· ἐώρων, ἐόρακα—ἠλισκόμην, ἐά'λων, ἐά'λωκα—ἀνέρωγον, ἀνέρωξα, ἀνέρωχα.

§ 13. Τὰ ῥήματα βούλομαι, δύνamai καὶ μέλλω αὐξάνονται κανονικῶς, ἐβουλόμην ἐδυνάμην, ἐμελλον, καὶ ἀνωμάλως· ἠβουλόμην, ἠδυνάμην, ἠμελλον.

§ 14. α') Αὐξάνονται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς προθέσεως τὰ ῥήματα ἐναντιοῦμαι, καθέξομαι, ἐπίσταμαι, ἀμφιέννυμι, ἐγγυῶμαι καὶ ἐπείγομαι ἠναντιοῦμην, ἐκαθεζόμην, ἠπιστάμην, ἠμφίεσα, ἠγγυώμην, ἠπειγόμην.

β') Αὐξάνονται συγχρόνως καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς προθέσεως καὶ μετὰ τὴν πρόθεσιν τὰ ῥήματα ἀνέχομαι, ἐνοχλῶ, ἀμφισβητῶ καὶ ἐπαυροῦθῶ ἠνευχόμην, ἠνώχλου, ἠμφεσβήτου, ἐπηνώρουν.

γ') Διφοροῦνται, ἤτοι αὐξάνονται ἢ ἐν ἀρχῇ τῆς προθέσεως ἢ μετὰ τὴν πρόθεσιν, τὰ ῥήματα καθεύδω, καθίζω, κάθημαι καὶ ἐκκλησιάζω ἐκάθευδον καὶ καθήυδον, ἐκάθισα καὶ καθίσα (ἀλλὰ παρατατ. μόνον ἐκάθισον), ἐκαθήμην καὶ καθήμην, ἠκκλησίαζον καὶ ἐξεκκλησίαζον.

§ 15. Τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα θέμα ἀρχόμενον ἀπὸ γν, εἰ καὶ ἄρχονται ἀπὸ ἀφώνου πρὸ ἐνρίνου, ἔχουσι τὸν ἀναδιπλασιασμόν ὅμοιον πρὸς τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν γνωρίζω—ἐγνωρικῶς, γνωρῶσκω (θέμα γνω—), ἔγνωκα.

§ 16. Οἱ παρακείμενοι τῶν ῥημάτων λαμβάνω, λαγχάνω, συλλέγω καὶ διαλέγομαι ἔχουσι ὡς ἀναδιπλασιασμόν τὸ εἰ εἴληφα, εἴληχα, συνέλοχα, διείλεγμα.

§ 17. Οἱ παρακείμενοι κένημαι, μένημαι καὶ πέπτοκα (θέμ. κτα-, μνα-, πτω-) τῶν ῥημάτων κτώμαι, μιμνήσκομαι, πίπτω ἀναδιπλασιάζονται διὰ τοῦ ε μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος παρὰ τὸ κανονικόν (§ 5).

5. Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμός.

§ 18. ῥήματά τινα ἀπὸ α, ε, ο ἀρχόμενα ἐπαναλαμβάνουσι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ θέματος τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα αὐτοῦ καὶ ἐκτείνουσι τὸ α καὶ ε εἰς η καὶ τὸ ο εἰς ω ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ ἀκούω—ἀκήκωα, ἐλέγχω—ἐλήλεγμαι, δρύττω—δρῶρυχα. Ὁ τοιοῦτος ἀναδιπλασιασμός λέγεται ἀττικός.

§ 19. Πρὸς τῇ ἀττικῇ ἀναδιπλασιασμῷ λαμβάνουσι καὶ αὐξήσιν ἐν τῇ ὑπερσυντελικῇ τὸ ἀκούω καὶ τὰ ἀπὸ ο ἀρχόμενα ῥήματα ἠκηκείν, ὤμωμόκειν.

§ 20. Τὰ συνηθέστερα τῶν ῥημάτων τῶν λαμβανόντων ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν εἶναι τὰ ἑξῆς:

αἰοῦω (θ. αἰου-)-ἀκήκωα, ἀλείφω (θ-ἀλειφ-, ἀλιφ-) ἀλήλιφα—ἀλήλιμμαι, ἐγείρω (θ. ἐγεγ-)-ἐγήγερωα—ἐγήγερωμαι—ἐλέγχω (θ. ἐλεγγ-)-ἐλήλεγμαι, ἔρχομαι (θ. ἐλυθ-)-ἐλήλυθα, ἐσθίω (θ. ἐδε-)-ἐδήδοκα=ἐδήδεσμαι, ὄλλυμι (θ. ὄλ-, ὄλε-)-ὄλωλα—ὄλώλεκα, ὄμνυμι (θ. ὄμο-)-ὄμωμόκα, ὀρύσσω(θ. ὀρυγ-)-ὀρῶρυχα—ὀρῶρυγμα, φέρω(θ. ἐνεγκ-)-ἐνήνεχα—ἐνήνεγμαι.

ΣΗΜ. 1. Ἐν τῇ ἐργήροα β' παρακειμένῳ τοῦ ὀ. ἐγείρω. ἐπαναλαμβάνεται πρὸ τοῦ θέματος ἐγεγ- ὀλόκληρον τὸ ἀσθενέστερον θέμα ἐγεγ-.

ΣΗΜ. 2. Ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν μετ' αὐξήσεως ἐν τῇ ἀρχῇ, ἀλλ' ἄνευ ἐπίτασως τοῦ ἀρκτικοῦ θεματικοῦ φωνήεντος, ἔχουσι καὶ οἱ ἀόριστοι τοῦ ἄρω (ἠγαγον, ἠγαγόμην) καὶ φέρω (ἠνεγκον, ἠνεγκα, ἠνεγκάμην).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ ΕΙΜΙ.

Ἐνεστῶς.

Οριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική
εἶμι = εἶμαι	ᾧ	εἶην = εἶθε νὰ εἶμαι
εἶ = εἶσαι	ᾗς	εἶης
ἔσσι(ν) = εἶναι	ᾗ	εἶη
ἔσμεν = εἶμεθα	ᾧμεν	εἶημεν ἢ εἶμεν
ἔστέ = εἶσθε	ᾗτε	εἶητε
εἰσὶ(ν) = εἶναι	ᾧσι(ν)	εἶησαν ἢ εἶεν

Προστακτ. ἴσθι = νὰ εἶσαι, ἔστω = ἄς εἶναι, ἔστε = νὰ εἶσθε, ἔστωσαν ἢ ἔστων ἢ ὄντων = ἄς εἶναι.

Ἀπαρέμφ. εἶναι. Μετοχῆ ὄν, οὔσα, ὄν.

Παρατατ. ᾗ ἢ ᾗν = ἦμην, ᾗσθα = ἦσο, ᾗν = ἦτο, ᾗμεν = ἦμεθα, ᾗτε ἢ ᾗστε = ἦσθε, ᾗσαν = ἦσαν.

Μέλλ. Ὅριστ. ἔσομαι = θὰ εἶμαι, ἔσῃ ἢ ἔσει = θὰ εἶσαι, ἔσται = θὰ εἶναι, ἐσόμεθα = θὰ εἶμεθα, ἔσεσθε = θὰ εἶσθε, ἔσονται = θὰ εἶναι.

Εὐκτ. ἐσοίμην, ἔσοιο, ἔσοιτο, ἐσοίμεθα, ἔσοισθε, ἔσονται.

Ἀπαρέμφ. ἐσεσθαι.

Μετχ. ἐσόμενος, ἐσομένη, ἐσόμενον.

Ἀδρ. ἐγενόμην. Παρακ. γέγονα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΣΙΣ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ
ΦΩΝΗΗΝΤΟΛΗΚΤΩΝ

§ 1. Βαρύτονα ῥήματα λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐν τῷ α΄ ἐνικῷ προσώπῳ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς λήγουσιν εἰς -ω' παιδεύω, λύω, γράφω, σπείρω, πλύνω.

§ 2. Τὰ βαρύτονα ῥήματα διαιροῦνται ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα:

- 1) εἰς τὰ ἔχοντα θέμα λήγον εἰς τὰ φωνήεντα ι ἢ υ χρίω, λύω
- 2) εἰς ἀφωρόληκτα καὶ 3) εἰς ὑρόληκτα καὶ ἐρουρόληκτα.

§ 3. Ἡ ὀριστικὴ (ἔγκλισις) παριστᾷ ὡς τι πραγματικὸν καὶ ὁρισμένον τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον.

Α'. ΕΝΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

1. ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Ἐνεστώς.

§ 4. Ὁ ἐνεστώς (χρόνος) φανερώνει, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον συμβαίνει τώρα, ὅτε καὶ ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ γίνεται, ἦτοι ἐν τῷ παρόντι.

§ 5. Ὁ ἐνεστώς κλίνεται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, ὅπως καὶ ἐν τῇ νέᾳ. Ἐνικ. λύ-ω, λύ-εις, λύ-ει. Πληθ. λύ-ομεν, λύ-ετε, λύ-ουσι(ν).

§ 6. Αἱ καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος εἶναι Ἐνικ. -ω, -εις, -ει. Πληθ. -ομεν, -ετε, -ουσι(ν).

§ 7. Διακριτικὰ φωνήεντα τοῦ ἐνεστώτος εἶναι ε καὶ ο.

β') Παρατατικός.

§ 8. Ὁ παρατατικός σημαίνει, ὅτι ἐγένετό τι ἐν τῷ παρελθόντι κατὰ παράτασιν ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, εἰργαζόμην.

§ 9. Ὁ παρατατικός κλίνεται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, ὅπως καὶ ἐν τῇ νέᾳ. — Ἐνικ. ἔλυ-ον, ἔλυ-ες, ἔλυ-ε. Πληθ. ἔλυ-ομεν, ἔλυ-ετε, ἔλυ-ον.

ΣΗΜ. Ἐν τῇ νέᾳ τῇ λαλουμένῃ λέγεται καὶ ἔλυα, ἔλυαμεν. ἔλύατε. ἔλυαν.

§ 10. Αἱ καταλήξεις τοῦ παρατατικοῦ εἶναι Ἐνικ. -ον, -ες, -ε. Πληθ. -ομεν, -ετε, -ον.

§ 11. Διακριτικὰ φωνήεντα τοῦ παρατατικοῦ εἶναι τὰ τοῦ ἐνεστώτος ε καὶ ο.

ΣΗΜ. Ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεις ὁ παρατατικός ἔχει τοὺς αὐτοὺς πρὸς τὸν ἐνεστώτα τύπους.

γ') Μέλλον.

§ 12. Ὁ μέλλον (χρόνος) φανερώνει, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον θὰ συμβῆ κατόπιν τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὅποιον γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ, ἦτοι ἐν τῷ μέλλοντι.

§ 13. α') Ὁ μέλλον ἐν τῇ νέᾳ κλίνεται ὡς ἐξῆς Ἐνικ. θὰ λύσω, θὰ λύσης, θὰ λύσῃ. Πλ. θὰ λύσωμεν, θὰ λύσητε, θὰ λύσωσι(ν).

β') Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ὡς ἐξῆς

Ἐν. λύ-σω, λύ-σεις, λύ-σει. Πληθ. λύ-σομεν, λύ-σετε, λύ-σουσι(ν).

§ 14 α') Αἱ καταλήξεις τοῦ μέλλοντος εἶναι

Ἐνικ. -σω, -σεις, -σει. Πληθ. -σομεν, -σετε, -σουσι(ν).

β') Ὁ μέλλον ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα σ.

§ 15. Διακριτικὰ φωνήεντα καὶ τοῦ μέλλοντος εἶνε ε καὶ ο.

δ') Ἀόριστος α'.

§ 16. Ὁ ἀόριστος (χρόνος) φανερώνει, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον συνέβη πρὸ τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὅποιον γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ, ἦτοι ἐν τῷ παρελθόντι.

§ 17. Ὁ ἀόριστος α' κλίεται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ὅπως καὶ ἐν τῇ νέᾳ, πλὴν τοῦ θ' ἐνικῶ προσώπου, ἔχοντος ας, ἀντὶ τοῦ ἐς τῆς νέας. Ἐνικ. ἔλυ-σα, ἔλυ-σας, ἔλυ-σε(ν). Πληθ. ἐλύ-σαμεν, ἐλύ-σατε, ἔλυ-σαν.

§ 18. Καταλήξεις τοῦ ἀορίστου α' εἶναι

Ἐνικ. -σα, -σας, -σε(ν). Πληθ. -σαμεν, -σατε, -σαν.

§ 19. Χρονικὸν χαρακτῆρα ἔχει ὁ ἀόριστος α' τὸν τοῦ μέλλοντος, σ.

§ 20. Διακριτικὸν φωνῆν τοῦ ἀορίστου α' εἶναι τὸ α εἰς ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα, πλὴν τοῦ γ' ἐνικῶ, ἔνθα εἶναι τὸ ε.

ε') Παρακείμενος.

§ 21. Ὁ παρακείμενος (χρόνος) φανερώνει, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον ἔχει γίνεαι καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀποτέλεσμα διαρκεῖ, καθ' ὃν χρόνον ὀμιλοῦμεν. — Ἐνικ. λέλυ-κα (=ἔχω λύσει), λέλυ-κας, λέλυ-κεν(ν). Πληθ. λελύ-καμεν, λελύ-κατε, λελύ-κασι(ν).

§ 22. α') Αἱ καταλήξεις τοῦ παρακειμένου εἶναι

Ἐνικ. -κα, -κας, -κε. Πληθ. -καμεν, -κατε, -κασι(ν).

β') Ὁ παρακείμενος τῶν πλείστων ῥημάτων ἔχει χρονικὸν χαρακτῆρα κ.

§ 23. Διακριτικὸν φωνῆν τοῦ παρακειμένου εἶναι, ὅπως καὶ τοῦ ἀορίστου, τὸ α, πλὴν τοῦ γ' ἐνικῶ προσώπου, ἔνθα εἶναι τὸ ε.

ς') Ὑπερσυντέλικος.

§ 24. Ὁ ὑπερσυντέλικος (χρόνος) φανερώνει, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον εἶχε γίνεαι καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀποτέλεσμα διήρκει, καθ' ὃν χρόνον ἄλλη τις πράξις ἐγένετο ἢ ἐγένετο.

Ἐνικ. ἐλελύ-κειν (=εἶχον λύσει), ἐλελύ-κεις, ἐλελύ-κει.

Πληθ. ἐλελύ-κειμεν, ἐλελύ-κατε, ἐλελύ-κεσαν.

§ 25. α') Καταλήξεις τοῦ ὑπερσυντέλικου εἶναι

Ἐνικ. -κειν, -κεις, -κει. Πληθ. -κειμεν, -κατε, -κεσαν.

β') Ὁ ὑπερσυντέλικος ἔχει χρονικὸν χαρακτῆρα κ, ὅταν καὶ ὁ παρακείμενος ἔχη αὐτὸ.

γ') Ὡς διακριτικὸν φωνῆν ὁ ὑπερσυντέλικος ἔχει τὸ ει, πλὴν τοῦ γ' πληθυντικῶ προσώπου, τὸ ὅποιον ἔχει ε.

ΣΗΜ. Ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγγλίσεσιν ὁ ὑπερσυντέλικος ἔχει τοὺς αὐτοὺς πρὸς τὸν παρακείμενον τύπους.

ζ') Τετελεσμένοις μέλλων.

§ 26. Ὁ τετελεσμένος μέλλων φανερώνει, ὅτι τὸ σημαϊνόμενον διὰ τοῦ ῥήματος θὰ εἶναι τετελεσμένον ἐν τῷ μέλλοντι.

§ 27. α') Ὁ τετελεσμένος μέλλων κλίνεται 1) ἐν τῇ νέᾳ οὕτως: Ἐνικ. θὰ ἔχω λύσει, θὰ ἔχῃς λύσει, θὰ ἔχῃς λύσει. Πληθ. θὰ ἔχωμεν λύσει, θὰ ἔχητε λύσει, θὰ ἔχωσι λύσει.

2) ἐν τῇ ἀρχαίᾳ οὕτως:

λελυκώς, λελυκυῖα, λελυκὸς ἔσομαι,
λελυκώς, λελυκυῖα, λελυκὸς ἔσῃ (ἔσει),
λελυκώς, λελυκυῖα, λελυκὸς ἔσται,
λελυκότες, λελυκυῖαι, λελυκότα ἔσόμεθα
λελυκότες, λελυκυῖαι, λελυκότα ἔσεσθε
λελυκότες, λελυκυῖαι, λελυκότα ἔσονται.

β') Ὁ τετελεσμένος μέλλων σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ διὰ τοῦ ἔσομαι, μέλλοντος τοῦ ῥήματος εἰμί.

η') Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

§ 28. α') Καταλήξεις τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρκτικῶν χρόνων εἶναι

Ἔνες. ετον, -ετον. — Μέλλ. -σετον, -σετον. — Παρκ. -κατον, -κατον.

β') Καταλήξεις τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῶν παραγομένων χρόνων εἶναι:

Παρατ. -ετον, -έτην. — Ἄορ. -σαιον, -σάτην. — Ὑπρο. -κειτον, -κείτην.

ΣΗΜ. α') Ἀφαιροῦντες ἀπὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρκτικῶν χρόνων τοὺς χρονικοὺς χαρακτήρας, ἐνθα ὑπάρχουσι καὶ τὰ διακριτικὰ φωνήεντα, ἔχομεν τὰς *προσωπικὰς* καταλήξεις αὐτῶν. Ἐνικ. —, -ις (παρκμ. -ς) ι (παρκμ. —). Πληθ. -μεν, -τε, σι.

Ἡ κατάληξις τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου εἶναι κυρίως -ντι. Ἔγινε δὲ -σι τροπή τοῦ τ εἰς σ καὶ ἀποβολὴ τοῦ ν πρὸ τοῦ σ. Μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ν τὰ διακριτικὰ φωνήεντα ο καὶ ἄ ἐξετάθησαν εἰς ου καὶ ἄ.

β') Ἀφαιροῦντες ἀπὸ τῶν καταλήξεων τῶν παραγομένων χρόνων τοὺς χρονικοὺς χαρακτήρας, ἐνθα ὑπάρχουσι, καὶ τὰ διακριτικὰ φωνήεντα, ἔχομεν τὰς *προσωπικὰς* καταλήξεις αὐτῶν. Ἐνικ. -ν (ἄορ. —), -ς, — Πληθ. -μεν, -τε, -ν (ὑπεροσ. -σαν).

2. ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

§ 29. Ἡ ὑποτακτικὴ (ἔγγλισις) παριστᾷ τὸ σημαϊνόμενον διὰ τοῦ ῥήματος ὡς προσδοκώμενον ὑπὸ τοῦ λέγοντος (οὐχὶ δ' ὡς τι πραγματικόν, ὅπως ἡ ὀριστικὴ).

α') Ἐνεστώς.

Ἐνικ. λύ-ω, λύ-ῃς, λύ-ῃ· πληθ. λύ-ωμεν, λύ-ητε, λύ-ωσι(ν)

Καταλήξεις: -ω, -ῃς, -ῃ· -ωμεν, -ητε, -ωσι(ν)

β') Ἀόριστος α'.

§ 30. Ὁ ἀόριστος α' ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα σ, ἦτοι

Ἐνικ. -σω, -σης, -ση. Πληθ. -σωμεν, -σητε, -σωσι(ν).

Ἐνικ. λύ-σω, λύ-σης, λύ-ση

Πληθ. λύ-σωμεν, λύ-σητε, λύ-σωσι(ν).

γ') Παρακείμενος.

§ 31. Ὁ παρακείμενος ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα κ, ἦτοι

Ἐνικ. -κω, -κης, -κη· πληθ. -κωμεν, -κητε, -κωσι.

Ὡστε· Ἐνικ. λελύ-κω, λελύ-κης, λελύ-κη

Πληθ. λελύ-κωμεν, λελύ-κητε, λελύ-κωσι(ν).

§ 32. Ὁ παρακείμενος σχηματίζεται καὶ περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ ᾧ, ἧς κ.λ.π., ὑποτακτικῆς τοῦ εἰμί.

λελυκώς, λελυκυῖα, λελυκός ᾧ, ἧς, ἧ

λελυκότες, λελυκυῖται, λελυκότα ᾧμεν ἦτε ᾧσι.

ΣΗΜ. 1. Καταλήξεις τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ εἶναι Ἐνεστ. -ητον, -ητον. Ἀορ. -σητον, -σητον. Παρακμ. -κητον, -κητον.

ΣΗΜ. 2 Ὑποτακτικὴν ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ ἔχει ὁ ἐνεστώς, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ παρακείμενος.

ΣΗΜ. 3. Διακριτικὰ φωνήεντα πάντων τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς εἶναι τὸ η καὶ τὸ ω.

ΣΗΜ. 4. Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει προσωπικὰς καταλήξεις τὰς τῶν ἀορκτικῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς.

3. ΕΥΚΤΙΚΗ

§ 33. Ἡ εὐκτική (ἐγκλισις) φανερώνει εὐχὴν τοῦ λέγοντος.

α') Ἐνεστώς

λύ-οιμι—εἴθε νὰ λύω, λύ-οιμεν—εἴθε νὰ λύωμεν

λύ-οις—εἴθε νὰ λύῃς, λύ-οιτε—εἴθε νὰ λύῃτε

λύ-οι—εἴθε νὰ λύῃ, λύ-οιεν—εἴθε νὰ λύωσι(ν).

Καταλήξεις· Ἐνικ. -οιμι, -οις, -οι· πληθ. -οιμεν, -οιτε, -οιεν.

β') Μέλλων καὶ παρακείμενος.

§ 34. Οἱ χρόνοι οὗτοι ἔχουσι καταλήξεις τὰς τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν ὁ μὲν μέλλων τὸν χρονικὸν χαρακτήρα σ, ὁ δὲ παρακείμενος τὸν χρονικὸν χαρακτήρα κ, ἦτοι

Μέλλ. Ἐνικ. -σοιμι, -σοις, -σοι· πληθ. -σοιμεν, -σοιτε, -σοιεν.

Παρακμ. Ἐνικ. -κοιμι, -κοις, -κοι· πληθ. -κοιμεν, -κοιτε, -κοιεν.

Ὡστε· Μέλλ. Ἐνικ. λύ-σοιμι, λύ-σοις, λύ-σοι· πληθ. λύ-σοιμεν, λύ-σοιτε, λύ-σοιεν.

Παρακμ. λελύ-κοιμι=εἶθε νὰ ἔχω λύσει, λελύ-κοις=εἶθε νὰ ἔχης λύσει κ.λ.π.

§ 35. Ὁ παρακειμένος σχηματίζεται καὶ περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ εἴην, εἴης κ.λ.π., εὐκτικῆς τοῦ β. εἰμί. λελυκώς, —κυῖα, —κός εἴην, εἴης, εἴη λελυκότες, —κυῖαι, —κότα εἴμεν, εἴητε, εἴεν.

γ') Ἄοριστος α'.

§ 36. Ἐνικ. λύ-σαιμι	= εἶθε νὰ λύσω
λύ-σαις ἢ λύ-σειας	= εἶθε νὰ λύσης
λύ-σαι ἢ λύ-σειε(ν)	= εἶθε νὰ λύση
λύ-σαιμεν	= εἶθε νὰ λύσωμεν
λύ-σαιτε	= εἶθε νὰ λύσητε
λύ-σαιεν ἢ λύ-σειαν	= εἶθε νὰ λύσωσι.

Καταλήξεις Ἐνικ.-σαιμι-σαις ἢ σεας, -σαι ἢ σεε' πληθ.-σαιμεν, -σαιτε, -σαιεν ἢ -σειαν.

δ) Τετελεσμένος μέλλον.

§ 37. Ὁ τετελεσμένος μέλλον σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ἔσοιμην, ἔσοιο κ.λ.π., εὐκτικῆς τοῦ μέλλοντος τοῦ β εἰμί.

λελυκώς, —κυῖα, —κός ἔσοιμην, ἔσοιο ἔσοιτο
λελυκότες, —κυῖαι, —κότα ἔσοίμεθα, ἔσοισθε, ἔσοιντο.

ΣΗΜ. 1. Καταλήξεις τοῦ δυνικοῦ. Ἐνεστ.—οἶτον—οἶτην. Μέλλ.—σοιτον, —σοίτην. Ἀορ. σοιτον, —σοίτην. Παρακμ.—κοιτον, —κοίτην.

ΣΗΜ. 2. Διακριτικὸν φωνήεν τῆς εὐκτικῆς ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις χρόνοις εἶναι οἰ, ἐν δὲ τῷ ἄοριστῷ α' αἰ.

ΣΗΜ. 3. Προσωπικαὶ καταλήξεις τῆς εὐκτικῆς εἶναι αἰ ἐξῆς· Ἐνικ.-μι, -ς.—Πληθ.—μεν, —τε, —εν.

ΣΗΜ. 4. Αἱ δίφθογγοι αἰ καὶ οἰ ἐν τῷ γ' ἐνικῷ προσώπῳ τῆς εὐκτικῆς εἶναι μακροὶ· παιδεύοι, παιδεύσοι, παιδεύσαι (πρβλ. Κεφ. Α', § 14).

4. ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

§ 38. Ἡ προστακτικὴ (ἔγκλισις) φανερώνει προσταγήν, προτροπήν ἢ παράκλησιν τοῦ λέγοντος.

α') Ἐνεστώς.

Ἐνικ. λῦ-ε (=νὰ λύῃς), λυ-έτω (=ἄς λύῃ).

Πληθ. λύ-ετε, λυ-όντων ἢ λυ-έτωσαν (=ἄς λύωσι).

Καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος εἶναι· ἐνικ.—ε—έτω' πληθ.—ετε, -όντων ἢ—έτωσαν.

β') Ἄοριστος α'.

Ἐνικ. β' λῦ-σον, γ' λυ-σάτω (=ἄς λύσῃ) πληθ. β' λύ-σατε, γ' λυ-σάντων ἢ λυ-σάτωσαν (=ἄς λύσωσι).

Καταλήξεις τοῦ ἀορίστου α' εἶναι· ἐνικ.-σον,-σάτω· πληθ.-σατε
-σάντων ἢ -σάτωσαν.

γ') Παρακείμενος.

§ 39. Ὁ παρακείμενος ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ
πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα κ' ἦτοι·

Ἐνικ. -κε,-κέτω. Πληθ.-κετε,-κέτωσαν.

Ἔθεν ἐνικ. λέλυκε, λελυκέτω, πληθ. λελύκετε, λελυκέτωσαν.

§ 40. Ὁ μονολεκτικῶς σχηματιζόμενος παρακείμενος εἶναι σπα-
νωτάτος. Συνηθέστερος εἶναι ὁ σχηματιζόμενος περιφραστικῶς διὰ
τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ἴσθι, ἔστω κ.λ.π., προστα-
κτικῆς τοῦ ῥ εἰμί.

Λελυκώς,-κυῖα,-κός ἴσθι, ἔστω.

Λελυκότες,-κυῖαι,-κότα ἔστε, ἔστων ἢ ἔστωσαν.

ΣΗΜ. . Αἱ καταλήξεις τοῦ δυνικού εἶναι·

Ἐνεστ.-ετον,-έτων. Ἀορ.-σατον,-σάτων. Παρακ.-κετον,-κέτων.

ΣΗΜ. 2. Δυνακτικὰ φωνήεντα ἢ προστακτικῆ ἔχει τὸ ε ἐν τῷ ἐνεστώτι
καὶ τὸ ο ἐν τῷ β' ἐνικῷ προσώπῳ τοῦ ἀορίστου α' καὶ ἐν τῷ εἰς-όντων γ'
πληθυντικῷ προσώπῳ τοῦ ἐνεστώτος.

ΣΗΜ. 3. Προσωπικαὶ καταλήξεις τῆς προστακτικῆς εἶναι· ἐνικ. β'—
(ἀορ.—ν), γ'—τω, πληθ. β'—τε, γ'—ντων ἢ—τωσαν.

5. ΟΙ ΟΝΟΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

Ι. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ

§ 41. Τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει μόνον ἢ ἀρχαία.

Ἐνεστ. λύ-ειν. Μέλλ. λύ-σειν. Ἀορ. α' λύ-σαι. Παρακμ. λελυ-κέναι.

Καταλήξεις· Ἐνεστ. -ειν. Μέλλ. -σειν. Ἀορ. α' -σαι. Παρακμ.
-κέναι.

§ 42. α') Τὸ ἄνευ ἄρθρου ἀπαρέμφατον μεταφράζεται 1) διὰ
τοῦ *οτι* καὶ ὀριστικῆς (εἰδικὸν ἀπαρέμφατον) καὶ 2) διὰ τοῦ *νά* καὶ
ὑποτακτικῆς (τελικὸν ἀπαρέμφ. β') Τὸ μετὰ τοῦ ἄρθρου ἀπαρέμφα-
τον μεταφράζεται διὰ τοῦ οὐδετέρου ἄρθρου καὶ τοῦ *νά* μετὰ ὑπο-
τακτικῆς ἢ δι' οὐσιαστικοῦ· τὸ λύειν=τὸ *νά* λύω, τὸ *νά* λύης, τὸ
νά λύη, τὸ *νά* λύωμεν, τὸ *νά* λύητε, τὸ *νά* λύωσιν, ἢ τὸ λύειν=ἢ
λύσις, τοῦ λύειν=τῆς λύσεως κ.λ.π.

ΣΗΜ. 1. Ἐπειδὴ τὸ ἀπαρέμφατον μόνον τοῦ δὲν φανερώνει (παρεμ-
φαίνει) ὀρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν, διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ἀπαρέμ-
φατον.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ἀπαρέμφατον ἦτο ἀρχῆθεν πλαγία πτώσις ὀνόματος ἀφη-
ρημένου καὶ γένους οὐδετέρου, προσέλαβε δὲ ἔπειτα σημασίαν ὀήματος.

II ΜΕΤΟΧΗ

Ἡ μετοχή ἦτο ἀρχῆθεν ἐπιθέτου τρικατάληκτον, προσέλαβε δὲ κατὰ μικρὸν ἔννοιαν ῥήματος, ὠνομάσθη δὲ οὕτως, ἐπειδὴ μετόχαι τῶν παρεπομένων τοῦ τε ἐπιθέτου καὶ τοῦ ῥήματος, πλὴν τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῶν προσώπων.

Ἐνεστ. λύ-ων, λύ-ουσα, λῦ-ον.

Μέλλ. λύ-σων, λύ-σουσα, λῦ-σον.

Ἄορ. α'. λύ-σας, λύ-σασα, λῦ-σαν.

Παρακ. λελυ-ζῶς, λελυ-κυῖα, λελυ-κός.

§ 44. Αἱ καταλήξεις τῆς μετοχῆς εἶναι·

Ἐνεστ. -ων, -ουσα, -ον. Μέλλ. -σων, -σουσα, -σον. Ἄορ. -σας, -σασα, -σαν. Παρακμ. -κός, -κυῖα, -κός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΣΙΣ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΦΩΝΗΝΤΟΛΗΚΤΩΝ

Β'. ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

α') Ἐνεστώς.

§ 1. Ὁ μέσος καὶ παθητικὸς ἐνεστῶς κλίνεται ἐν τῇ νέᾳ καὶ ἀρχαίᾳ ὁμοίως, πλὴν τοῦ ὁ' ἐνικοῦ προσώπου. Τοῦτο ἐν τῇ νέᾳ λήγει εἰς εσαι, ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ εἰς η ἢ εἰ.

§ 2. Λύομαι = λύω τὸν ἑαυτόν μου (μέση διάθεσις), ἦ = λύομαι ὑπ' ἄλλου (παθητικὴ διάθεσις).

Ἐνικ. λύ-ομαι, λύ-ῃ ἢ λύ-ει, λύ-εται

Πληθ. λυ-όμεθα, λύ-εσθε, λύ-ονται.

§ 3. Καταλήξεις· Ἐν. -ομαι -ῃ ἢ εἰ, -εται. Πληθ. -όμεθα, -εσθε, -ονται.

Σημ. Τὸ η ἢ εἰ τοῦ β' ἐνικοῦ προσώπου προῆλθεν ἐκ τῆς ἀρχικῆς καταλήξεως -εσαι δι' ἀποβολῆς τοῦ σ, τὸ ὅλοϊον εὐρίσκειται μεταξὺ φωνηέντων, καὶ διὰ συναιρέσεως τοῦ -εαι εἰς -ῃ ἢ εἰ· λύεσαι—λύεται—λύῃ ἢ λύει.

§ 4. Διακριτικὰ φωνήεντα· ε καὶ ο.

β') Παρατατικός.

§ 5. Ὁ μέσος καὶ παθητικὸς παρατατικὸς κλίνεται ἐν τῇ νέᾳ καὶ ἀρχαίᾳ ὁμοίως, πλὴν τοῦ δ' ἐνικοῦ προσώπου. Τοῦτο ἐν μὲν τῇ νέᾳ λήγει εἰς εσο, ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ εἰς ου.

§ 6. Ἐλυόμην = ἔλυσον τὸν ἑαυτὸν μου (μέση διάθεσις) ἢ = ἐλυόμην ὑπ' ἄλλου (παθητικὴ διάθεσις).

Ἐνικ. ἐλυ-όμην, ἐλύ-ου, ἐλύ-ετο.

Πληθ. ἐλυ-όμεθα, ἐλύ-εσθε, ἐλύ-οντο.

§ 7. Καταλήξεις: Ἐνικ. -όμην, -ου, -ετο. Πληθ. -όμεθα, -εσθε, -οντο.

Σημ. Τὸ ου τοῦ β' ἐνικοῦ προσώπου προῆλθεν ἐκ τῆς ἀοικῆς καταλήξεως εσο δι' ἀποβολῆς τοῦ σ, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μεταξύ δύο φωνηέντων, καὶ διὰ συναιρέσεως τοῦ εο εἰς ου: ἐλύεσο—ἐλύεο—ἐλύου.

§ 8. Διακριτικὰ φωνήεντα τοῦ παρατατικοῦ εἶναι ε καὶ ο.

γ') Μέσος μέλλων.

§ 9. Ὁ μέσος μέλλων ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα σ.

Ἐνικ. -σομαι, -ση ἢ σει, σεται. Πληθ. -σόμεθα, -σεσθε, -σονται.

λύσομαι (=θὰ λύσω τὸν ἑαυτὸν μου)

λύση ἢ λύσει (=θὰ λύσης τὸν ἑαυτὸν σου)

λύσεται (=θὰ λύση τὸν ἑαυτὸν του)

λυσόμεθα (=θὰ λύσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας)

λύσεσθε (=θὰ λύσητε τὸν ἑαυτὸν σας).

λύσονται (=θὰ λύσωσι τὸν ἑαυτὸν των).

§ 10. Διακριτικὰ φωνήεντα τοῦ μέσου μέλλοντος εἶναι ε καὶ ο.

δ') Μέσος ἀόριστος α'.

§ 11. Ἐνικ. ἐλυσάμην (=ἔλυσα τὸν ἑαυτὸν μου), ἐλύ-σω, ἐλύ-σατο. Πληθ. ἐλυ-σάμεθα, ἐλύ-σασθε, ἐλύ-σαντο.

§ 12. Καταλήξεις. Ἐνικ. -σάμην, -σω, -σατο. Πληθ. -σάμεθα, -σασθε, -σαντο.

Σημ. Τὸ σω τοῦ β' ἐνικοῦ προσώπου προῆλθεν ἐκ τοῦ -σασο δι' ἀποβολῆς τοῦ σ, εὐρισκομένου μεταξύ φωνηέντων καὶ διὰ συναιρέσεως τοῦ -αο εἰς ω: ἐλύσασο—ἐλύσαο—ἐλύσω.

§ 13. Ὁ μέσος ἀόρ. α' ἔχει χρονικὸν χαρακτήρα σ καὶ διακριτικὸν φωνήεν α.

ε') Μέσος καὶ παθητικὸς παρακείμενος.

§ 14. α') Ὁ μέσος παρακείμενος ἐν τῇ νέᾳ σχηματίζεται ὡς ἐξῆς: Ἐγὼ λύσει τὸν ἑαυτὸν μου, ἔχεις λύσει τὸν ἑαυτὸν σου, ἔχει

λύσει τὸν ἑαυτὸν· του—ἔχομεν λύσει τὸν ἑαυτὸν μας, ἔχετε λύσει τὸν ἑαυτὸν σας, ἔχουσι λύσει τὸν ἑαυτὸν των.

β') Ὁ παθητικὸς παρακειμένος ἐν τῇ νέᾳ σχηματίζεται κατὰ δύο τρόπους·

1) Ἔχω λυθῆ, ἔχεις λυθῆ, ἔχει λυθῆ — ἔχομεν λυθῆ, ἔχετε λυθῆ, ἔχουσι λυθῆ·

2) Εἶμαι (λε)λυμένος, -η, -ον, εἶσαι (λε)λυμένος, -η, -ον, — εἶναι (λε)λυμένος, -η, -ον, — εἴμεθα (λε)λυμένοι, -αι, -α, εἴσθε (λε)λυμένοι, -αι, -α, εἶναι (λε)λυμένοι, -αι, -α.

§ 15. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ὁ μέσος καὶ παθητικὸς παρακειμένος εἶναι ὁ αὐτός·

Ἐνικ.	λέλυ-μαι,	λέλυ-σαι,	λέλυ-ται
Πληθ.	λελύ-μεθα	λέλυ-σθε,	λέλυ-νται.

γ') Μέσος καὶ παθητικὸς ὑπερσυντέλικος.

§ 16. Τὸν μέσον καὶ παθητικὸν ὑπερσυντέλικον τῆς νέας ἔχομεν ἂν ἀντὶ τοῦ ἔχω, ἔχεις κλπ. τοῦ παρακειμένου θέσωμεν τὸ εἶχον, εἶχες κλπ., καὶ ἀντὶ τοῦ εἶμαι, εἶσαι κλπ. τὸ ἦμην, ἦσο κλπ. Ὅθεν

Παθητ. εἶχον λυθῆ, εἶχες λυθῆ, κλπ., ἢ ἦμην (λε)λυμένος, -η, -ον, ἦσο (λε)λυμένος, -η, -ον κλπ.

Μέσο. Εἶχον λύσει τὸν ἑαυτὸν μου, εἶχες λύσει τὸν ἑαυτὸν σου κλπ.

§ 17. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ὁ μέσος καὶ παθητικὸς ὑπερσυντέλικος κλίνεται ὡς ἑξῆς·

Ἐνικ.	ἐλελύ-μην,	ἐλέλυ-σο,	ἐλέλυ-το
Πληθ.	ἐλελύ-μεθα,	ἐλέλυ-σθε,	ἐλέλυ-ντο.

§ 18. Ὁ παρακειμένος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης φωνῆς ἐν τῇ ὀριστικῇ δὲν ἔχουσιν οὔτε χρονικὸν χαρακτηριστῆρα οὔτε διακριτικὸν φωνῆεν, ἀλλὰ προσκρῶσι τὰς προσωπικὰς καταλήξεις (-μαι, -σαι, -ται· -μεθα, -σθε, -νται, -μην, -σο, -το· -μεθα, σθε, -ντο) ἀμέσως εἰς τὸ θέμα.

§ 19. Τὸ γ' πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντέλικου σχηματίζεται καὶ περιφραστικῶς. Τοῦ μὲν παρακειμένου διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ἰδίου χρόνου καὶ τοῦ εἶναι, τοῦ δὲ ὑπερσυντέλικου διὰ τῆς αὐτῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἦσαν· λελυμένοι, -αι, -α εἶσθε· λελυμένοι, -αι, -α ἦσαν.

δ') Μέσος καὶ παθητικὸς τετελεσμένος μέλλων.

§ 20. Ὁ μέσος καὶ παθητικὸς τετελεσμένος μέλλων εἶναι αὐτός ὁ μέσος μέλλων καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ ἀναδιπλασιασμός.

Ἐνικ. λελύσομαι, λελύσῃ ἢ -σει, λελύσεται

Πληθ. λελυσόμεθα, λελύσεσθε, λελύσονται.

Λελύσομαι (μέσης διαθέσεως) = θά ἔχω λύσει τὸν ἑαυτὸν μου κλπ.

Λελύσομαι (παθητικῆς διαθέσεως) = θά ἔχω λυθῆ κλπ. ἢ θά εἶμαι
(λε)λυμένος κλπ.

§ 21. Ὁ τετελεσμένος μέλλον σχηματίζεται καὶ περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ἔσομαι, ἔσῃ κλπ., μέλλοντος τοῦ ῥ. εἶμι.

Ἐνικ. λελυμένος, -η, -ον ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσται

Πληθ. λελυμένοι, -αι, -α ἐσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται.

η') Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

§ 22. Αἱ καταλήξεις τῶν δυϊκοῦ ἀριθμοῦ εἶναι

Ἐνεστ. -εσθον, -εσθον. Μέλλ. -σεσθον, -σεσθον.

Παρκμ. -σθον, -σθον.

Παρατκ. -εσθον, -έσθην. Μέσ. ἀορ. α' -σασθον, -σάσθην.

Ὑπερσ. -σθον, -σθην.

§ 23. Προσωπικαὶ καταλήξεις εἶναι τῶν μὲν ἀρκετικῶν χρόνων
-σθον, -σθον, τῶν δὲ παραγομένων -σθον, -σθην.

2. ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

α') Ἐνεστῶς.

§ 24. Ὁ ἐνεστῶς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ νέᾳ κλίνεται ὁμοίως, πλὴν τοῦ β' ἐνικοῦ προσώπου. Τοῦτο ἐν μὲν τῇ νέᾳ λήγει εἰς -ησαι, ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ εἰς -η.

Ἐνικ. λύ-ωμαι, λύ-ῃ, λύ-ηται. Πληθ. λυ-όμεθα, λύ-ησθε, λύ-ωνται.

§ 25. Καταλήξεις: Ἐνικ. -ωμαι, -ῃ, -ηται. Πληθ. -όμεθα, -ησθε, -ωνται.

ΣΗΜ. Τὸ η τοῦ β' ἐνικοῦ προσώπου προήλθεν ἐκ τοῦ -ησαι δι' ἀποβολῆς τοῦ σ, μεταξύ φωνηέντων εὐρισκομένου, καὶ διὰ συναιρέσεως τοῦ -ηαι εἰς η.

β') Μέσος ἀόριστος α'.

§ 26. Ὁ μέσος ἀόριστος α' ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστῶτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν χαρακτήρα σ. Ἦτοι

Ἐνικ. -σωμαι, -σῃ, -σῃται. Πληθ. -σώμεθα, -σῃσθε, -σονται. Ὅθεν

Ἐνικ. λύσωμαι, λύσῃ, λύσῃται. Πληθ. λυσώμεθα, λύσῃσθε, λύσονται.

γ') Παρακειμένος.

§ 27. Ὁ παρακειμένος σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ ᾧ, ἧς κλπ., ὑποτακτικῆς τοῦ εἶμι.

Ἔνικ. λελυμένος, -η, -ον ὄ, ῥε, ῥη. Πληθ. λελυμένοι, -αι, -α ὄμεν, ῥτε, ὄσι.

ΣΗΜ. Ὁ δυνάκις ἀριθμὸς ἔχει τὰς ἐξῆς καταλήξεις· Ἔνεστ. -ησθον -ησθον. Μέσ. ἀορ. α' -σησθον, -σησθον. Ὁ δὲ δυνάκις τοῦ παρακειμένου σχηματίζεται περιφραστικῶς· λελυμένω. -α, -ω ῥτον, ῥτον.

3. ΕΥΚΤΙΚΗ

α) Ἐνεστώς.

Ἔνικ. λυ-οίμην, λύ-οιο, λύ-οιτο. Πληθ. λυ-οίμεθα, λύ-οισθε, λύοιντο.

Λυοίμην (μέσης διαθέσεως) = εἶθε νὰ λύω τὸν ἑαυτὸν μου.

Λυοίμην (παθητικῆς διαθέσεως) = εἶθε νὰ λύωμαι.

§ 38. Καταλήξεις· Ἔνικ. -οίμην, -οιο, -οιτο. Πληθ. -οίμεθα, -οισθε, -οιντο.

ΣΗΜ. Τὸ -οιο τοῦ β' ἐνικῶν προσώπου προῆλθεν ἐκ τοῦ -οισο δι' ἀποβολῆς τοῦ σ.

β) Μέσος μέλλων.

§ 29. Ὁ μέσος μέλλων ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸν χρονικὸν σ. Ἦται

Ἔνικ. -σοίμην, -σοιο, -σοιτο. Πληθ. -σοίμεθα, -σοισθε, -σοιντο. Ὅθεν

Ἔνικ. λυσοίμην, λύσοιο, λύσοιτο.

Πληθ. λυσοίμεθα, λύσοισθε, λύσοιντο.

γ) Τετελεσμένος μέλλων.

§ 30. Ὁ τετελεσμένος μέλλων εἶναι αὐτὸς ὁ μέσος μέλλων καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ ἀναδιπλασιασμός. Ὅθεν

Ἔνικ. λελυσοίμην, λελύσοιο, λελύσοιτο

Πληθ. λελυσοίμεθα, λελύσοισθε, λελύσοιντο.

δ) Μέσος ἀόριστος α'.

§ 31. Λυσοίμην (=εἶθε νὰ λύσω τὸν ἑαυτὸν μου)

λύσοιο (=εἶθε νὰ λύσῃς τὸν ἑαυτὸν σου)

λύσοιτο (=εἶθε νὰ λύσῃ τὸν ἑαυτὸν του)

λυσοίμεθα (=εἶθε νὰ λύσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας)

λύσοισθε (=εἶθε νὰ λύσῃτε τὸν ἑαυτὸν σας)

λύσοιντο (=εἶθε νὰ λύσωσι τὸν ἑαυτὸν των).

§ 32. Καταλήξεις· Ἔνικ. -σοίμην, -σοιο, -σοιτο. Πληθ. -σοίμεθα, -σοισθε, -σοιντο.

ΣΗΜ. Τὸ αιο τοῦ β' ἐνικῶν προσώπου προῆλθεν ἐκ τοῦ -αισο δι' ἀποβολῆς τοῦ σ.

ε) Παρακείμενος.

§ 33. Ὁ παρακείμενος σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τῆς

μετοχής αὐτοῦ καὶ τοῦ εἶην, εἶης κλπ., εὐκτικῆς τοῦ β. εἰμί.
λελυμένος, -η, -ον εἶην, εἶης, εἶη· λελυμένοι, -αι, -α εἶμεν, εἶητε, εἶεν.

ΣΗΜ. 1. λελυμένος εἶην=εἶθε νὰ ἔχω λυθῆ κλπ.

ΣΗΜ. 2. Ὁ δυνικός ἀριθμὸς ἔχει τὰς ἐξῆς καταλήξεις: Ἐνεστ. -οισθον, -οίσθην. Μέσ. μέλλων -οισσθον, -οοίσθην. Μέσ. ἀόρ. α' -σαισθον, -σαίσθην. Ὁ δυνικός τοῦ παρακειμένου σχηματίζεται περιφραστικῶς· λελυμένω, -α, -ω εἶτον, εἶτην.

4. ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

α') Ἐνεστώς.

§ 34.	Ἐνικ. β' λύ-ου	(=νὰ λύησαι)
	γ' λυ-έσθω	(=ἄς λύηται)
Πληθ.	β' λύ-εσθε	(=νὰ λύησθε)
	γ' λυ-έσθων ἦ	(=ἄς λύονται)
		λυ-έσθωσαν

§ 35. Καταλήξεις: Ἐνικ. -ου, -έσθω. Πληθ. -εσθε, -έσθων ἢ -έσθωσαν.

ΣΗΜ. Τὸ ου τοῦ β' ἐνικῶ προσώπου προῆλθεν ἐκ τοῦ -εσο δι' ἀποβολῆς τοῦ σ, μεταξὺ φωνηέντων εὐρισκομένου, καὶ διὰ συναϊρέσεως τοῦ εο εἰς ου· λύ-εσο λύ-εο λύ-ου.

β') Μέσος ἀόριστος α'.

§ 36.	Ἐνικ. β' λῦ-σαι	(=λῦσον τὸν ἑαυτὸν σου)
	γ' λυ-σάσθω	(=ἄς λύσῃ τὸν ἑαυτὸν του)
Πληθ.	β' λύ-σασθε	(=λύσατε τὸν ἑαυτὸν σας)
	γ' λυ-σάσθων ἦ	(=ἄς λύσωσι τὸν ἑαυτὸν των)
		λυ-σάσθωσαν

§ 37. Καταλήξεις: Ἐνικ. -σαι, -σάσθω. Πληθ. -σασθε, -σάσθων ἢ -σάσθωσαν.

β') Παρακείμενος.

§ 38.	Ἐνικ. β' λέλυ-σο	(=νὰ ἔχῃς λυθῆ)
	γ' λελύ-σθω	(=ἄς ἔχῃ λυθῆ)
Πληθ.	β' λέλυ-σθε	(=νὰ ἔχητε λυθῆ)
	γ' λελύ-σθων ἦ	(=ἄς ἔχωσι λυθῆ)
		λελύ-σθωσαν.

ΣΗΜ. Ὁ δυνικός ἀριθμὸς ἔχει τὰς ἐξῆς καταλήξεις: Ἐνεστ. -εσθον, -έσθων. Μέσος Ἀόρ. α' -σασθον, -σάσθων. Παρακμ. -σθον, -σθων.

5. Οἱ ὀνομαστικοὶ τύποι.

Ι. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

§ 39. Ἐνεστ. λύ-εσθαι. Μέσ. μέλλ. λύ-σεσθαι. Τετελ. μέλλ. λελύ-σεσθαι. Μέσ. ἀόρ. α' λύ-σασθαι. Παρακμ. λελύ-σθαι.

§ 40. Καταλήξεις: Ἔνεστ. -εσθαι. Μέσος καὶ τετελ. μέλλ. -σεσθαι. Μέσ. ἀόρ. α' -σασθαι. Παρακμ. -σθαι.

II. ΜΕΤΟΧΗ.

§ 41. Ἔνεστ.	λυ-όμενος,	-ομένη,	-όμενον
Μέσ. μέλλ.	λυ-σόμενος,	-σομένη,	-σόμενον
Τετ. μέλλ.	λελυ-σόμενος	-σομένη,	-σόμενον
Μέσ. ἀόρ. α'	λυ-σάμενος,	-σαμένη,	-σάμενον.
Παρακμ.	λελυ-μένος,	-μένη,	-μένον

6. Παθητικὸς μέλλον α' καὶ παθητικὸς ἀόριστος α'.

§ 42. Ὁ παθητικὸς μέλλον α' κλίνεται ὡς ἐξῆς:

Ὀριστική. Λυ-θήσομαι (=θά λυθῶ), λυ-θήσῃ(ει), λυ-θήσεται·
λυ-θησόμεθα, λυ-θήσεσθε, λυ-θήσονται.

Εὐκτική. Λυ-θησοίμην, λυ-θήσοιο, λυ-θήσοιτο· λυ-θησοίμεθα,
λυ-θήσοισθε, Λυ-θήσοιντο.

Ἀπαρέμφατον. λυ-θήσεσθαι.

Μετοχή. Λυ-θησόμενος, λυ-θησομένη, λυ-θησόμενον.

§ 43. Ὁ παθητικὸς μέλλον α' ἔχει ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσεσι
τάς καταλήξεις τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ πρὸ αὐτῶν τὸ *θη*.

§ 44. Ὁ παθητικὸς ἀόριστος α' κλίνεται ὡς ἐξῆς:

Ὀριστική. Ἐλύ-θην, ἐλύ-θης, ἐλύ-θη· ἐλύ-θημεν, ἐλύ-θητε,
ἐλύ-θησαν.

Ὑποτακτική. Λυ-θῶ, λυ-θῆς, λυ-θῆ· λυ-θῶμεν, λυ-θῆτε, λυ-
θῶσι.

Εὐκτική. Λυ-θείην (=εἶθε νὰ λυθῶ), λυ-θείης, λυ-θείη· λυ-
θεῖμεν ἢ λυ-θείμεν, λυ-θεῖτε ἢ λυ-θείητε, λυ-θεῖεν ἢ λυ-θείησαν.

Προσιακτική. Λύ-θητι (=νὰ λυθῆς), λυ-θήτω (=ἄς λυθῆ)·
λύ-θητε (=νὰ λυθῆτε), λυθέντων ἢ λυ-θήτωσαν (=ἄς λυθῶσι).

Ἀπαρέμφ. Λυ-θῆναι.

Μετοχή. Λυ-θείς, λυ-θείσα, λυ-θέν.

ΣΗΜ. Ὁ δυνικός ἀριθμὸς ἔχει τὰς ἐξῆς καταλήξεις:

Παθ. μέλλ. α'. Ὀριστική. -θήσεσθον, -θήσεσθον. Εὐκτικ. -θήσοι-
σθον, -θησοίσθην.

Παθ. ἀόρ. α'. Ὀριστ. -θητον, -θήτην, Ὑποτ. -θητον, -θητον. Εὐκτ.
-θειτον ἢ -θειήτον ἢ -θειήτην. Προστ. -θητον, -θήτων.

§ 45. Τύπος βαρυτόνου ὀήματος φωνηεντολήκιου.

I. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	Ὀριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική	Προστακτική	Ἀπ.	Μετοχή
Ἐνεστώς	παιδύ-ω παιδύ-εις παιδύ-ει παιδύ-ομεν παιδύ-ετε παιδύ-ουσι	παιδύ-ω παιδύ-ῆς παιδύ-ῆ παιδύ-ομεν παιδύ-ῆτε παιδύ-ωσι	παιδύ-οιμι παιδύ-οις παιδύ-οι παιδύ-οιμεν παιδύ-οιτε παιδύ-οιεν	παιδύ-ε παιδύ-έτω παιδύ-ετε παιδύ-όντων παιδύ-έτωσαν	παιδύ-εν	παιδύ-ων παιδύ-ουσα παιδύ-ον
Παράτ.	ἐπαιδύ-ον, ἐπαιδύ-εις, ἐπαιδύ-ε (ν), ἐπαιδύ-ομεν, ἐπαιδύ-ετε, ἐπαιδύ-ον.					
Μέλλων	παιδύ-σω παιδύ-σεις παιδύ-σει παιδύ-σομεν παιδύ-σετε παιδύ-σουσι		παιδύ-σοιμι παιδύ-σοις παιδύ-σοι παιδύ-σοιμεν παιδύ-σοιτε παιδύ-σοιεν		παιδύ-σειν	παιδύ-σων παιδύ-σουσα παιδύ-σον
Ἀόριστος ἁ.	ἐπαιδύ-σα ἐπαιδύ-σας ἐπαιδύ-σε ἐπαιδύ-σαμεν ἐπαιδύ-σατε ἐπαιδύ-σαν	παιδύ-σω παιδύ-σης παιδύ-ση παιδύ-σομεν παιδύ-σητε παιδύ-σωσι	παιδύ-σοιμι παιδύ-σοις ἢ παιδύ-σοιας παιδύ-σαι ἢ παιδύ-σαιε παιδύ-σαμεν παιδύ-σαιτε παιδύ-σαιεν ἢ παιδύ-σαιαν	παιδύ-σον παιδύ-σάτω παιδύ-σατε παιδύ-σάντων ἢ παιδύ-σά- [τωσαν]	παιδύ-σαντι	παιδύ-σας παιδύ-σασα παιδύ-σάν
Παρακείμενος	πεπαιδύ-χα πεπαιδύ-χας πεπαιδύ-χε πεπαιδύ-χα- [μεν πεπαιδύ-χατε πεπαιδύ-χασι	πεπαιδύ-χω πεπαιδύ-χη κ.λ.π. ἢ πεπαιδύ-χως, -χῆα, -χός ὦ, ἢ κ.λ.π.	πεπαιδύ-χοιμι πεπαιδύ-χοις κ.λ.π. ἢ πεπαιδύ-χός, -χῆα, -χός ὦ, ἢ κ.λ.π.	πεπαιδύ-χός ἴσθι πεπαιδύ-χός ἔστω πεπαιδύ-χότες ἔστε πεπαιδύ-χότες ἔστωσαν ἢ ἔστων	πεπαιδύ-χέναι	πεπαιδύ-χός πεπαιδύ-χῆα πεπαιδύ-χός
Ἐπιπρόσ.	ἐπεπαιδύ-κειν, ἐπεπαιδύ-κεις, ἐπεπαιδύ-κει, ἐπεπαιδύ-κειμεν, ἐπεπαιδύ-κετε, ἐπεπαιδύ-κεσαν					

II. ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

	Ὀριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική	Προστακτική	Ἀπ.	Μετοχή
Ἐνεστώς	παιδεύ-ομαι	παιδεύ-ομαι	παιδευ-οίμην			
	παιδεύ-ῃ (ει)	παιδεύ-ῃ	παιδεύ-οιο	παιδεύ-ου		
	παιδεύ-εται	παιδεύ-ηται	παιδεύ-οιτο	παιδευ-έσθω	παιδευ-εσθαι	παιδευ-όμενος
	παιδευ-όμεθα	παιδευ-όμεθα	παιδευ-οίμεθα			παιδευ-ομένη
	παιδευ-εσθε	παιδευ-ησθε	παιδευ-οισθε	παιδεύ-εσθε		παιδευ-όμενον
	παιδεύ-ονται	παιδεύ-ωνται	παιδεύ-οιντο	παιδευ-έσθων		
			ἢ παιδευ-έσθωσαν			
Παρατ.	ἐπαιδευ-όμην, ἐπαιδεύ-ου, ἐπαιδεύ-ετο, ἐπαιδευ-όμεθα, ἐπαιδευ-εσθε, ἐπαιδευ-οντο					
Μέσος μέλλον	παιδεύ-σομαι		παιδευ-σοίμην		παιδευ-εσθαι	
	παιδεύ-σῃ (ει)		παιδευ-σοιο			παιδευ-όμε- [νος]
	παιδεύ-σεται		παιδευ-σοιτο			παιδευ-ομένη
	παιδευ-σόμεθα		παιδευσοί-με- [θα]			παιδευ-όμε- [νον]
	παιδευ-σεσθε		παιδευ-σοισθε			
	παιδεύ-σονται		παιδευ-σοιντο			
Μέσος ἀόριστος α΄	ἐπαιδευ-σάμην	παιδεύ-σομαι	παιδευ-σαίμην		παιδευ-εσθαι	
	ἐπαιδεύ-σω	παιδεύ-σῃ	παιδευ-σαιο	παιδευ-σαι		παιδευ-σάμε- [νος]
	ἐπαιδεύ-σατο	παιδεύ-σηται	παιδευ-σαιτο	παιδευ-σάσθω		παιδευ-σαμέ- [νη]
	ἐπαιδευ-σάμε- [θα]	παιδευ-σόμε- [θα]	παιδευ-σαιμέ- [θα]			παιδευ-σάμε- [νον]
	ἐπαιδευ-σασθε	παιδευ-σησθε	παιδευ-σαισθε	παιδευ-σασθε		
	ἐπαιδεύ-σαντο	παιδευ-σωνται	παιδευ-σαιντο	παιδευσάσθων ἢ -σάσθωσαν		

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

1. Σχηματισμὸς τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστώτος.

§ 1. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος πολλῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια ἔχουσι ῥηματικὸν θέμα λήγον εἰς χειλόφωνον, σχηματίζεται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *τ* εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα. Τότε δὲ τὰ χειλόφωνα *β* καὶ *φ* πρὸ τοῦ *τ* τρέπονται εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλὸν *π* κοπ-, κόπτω—βλαβ-, βλάπτω—κροφ-, κρύπτω.

§ 2. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος πολλῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια ἔχουσι ῥηματικὸν θέμα λήγον εἰς ὀδοντόφωνον, σχηματίζεται προστιθεμένου εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα τοῦ *ι* (*ι*). Τὸ *ι* (*ι*), ἂν μὲν προηγῆται αὐτοῦ *τ* ἢ *θ* γίνεται μετ' αὐτῶν *σσ* ἢ *τι*, ἂν δὲ προηγῆται *δ*, γίνεται μετ' αὐτοῦ *ζ*: πυρέτ-ιω, πυρέσσω ἢ πυρέτιω—πλάθ-ιω, πλάτιω—ἐλπιδ-ιω, ἐλπίζω.

§ 3. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος πολλῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια ἔχουσι ῥηματικὸν θέμα λήγον εἰς οὐρανισκόφωνον, σχηματίζεται προστιθεμένου εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα τοῦ *ι* (*ι*). Τὸ *ι* (*ι*), ἂν μὲν προηγῆται αὐτοῦ *κ* ἢ *χ*, γίνεται μετ' αὐτῶν *σσ* ἢ (*τι*), ἂν δὲ προηγῆται *γ*, γίνεται *τι* (*σσ*) ἢ *ζ*: φυλάκ-ιω-, φυλάσσω ἢ φυλάτιω—ταράχ-ιω-ταράσσω ἢ ταράτιω—τάγ-ιω-τάσσω ἢ τάτιω—κράγ-ιω-κράζω.

2. Σχηματισμὸς τῶν ἄλλων, πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, χρόνων.

α') Ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλον, ἐνεργητικὸς ἀόριστος α' καὶ μέσος ἀόριστος α'.

§ 4. Ὁ χαρακτήρ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος τῶν ἀφωνολήκτων ῥημάτων πρὸ τοῦ χρονικοῦ χαρακτήρος *σ*, τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου α', μεταβάλλεται κατὰ τοὺς κανόνας, καθ' οὓς καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν ἀφωνολήκτων οὐσιαστικῶν τῆς γ' κλίσεως πρὸ τοῦ *σ* τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς (Κεφ. Γ', § 8, α', 1—3): πλέκω, πλέξω—βλάπτω (βλαβ-), βλάψω—πεῖθω, πείσω.

§ 5. Τὰ εἰς -ίζω ὑπερδυσύλλαθα ῥήματα, τὰ ἔχοντα ῥηματικὸν θέμα λήγον εἰς *δ*, σχηματίζουσι τὸν μὲν ἐνεργητικὸν μέλλοντα εἰς -ιώ (-ιείς, -ιεῖ, -ιοῦμεν, -ιεῖτε, -ιοῦσι), τὸν δὲ μέσον μέλλοντα εἰς -ιοῦμαι (-ιῆ (-ιεῖ), -ιῖται, -ιοῦμεθα, -ιεῖσθε, -ιοῦνται).

Ὁ μέλλον οὗτος λέγεται ἀτικός· νομίζω-, νομιῶ, ἀγωνίζομαι-ἀγωνιοῦμαι.

β') Παθητ. μέλλον α' καὶ παθητ. ἀόριστος α'.

§ 6. Ὁ χαρακτήρ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος τῶν ἀφωνολήκτων ῥημάτων πρὸ τοῦ θ τῶν καταλήξεων τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος α' καὶ παθητικοῦ ἀορίστου α' μεταβάλλεται κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας·

α') Τὰ χειλόφωνα καὶ οὐρανισκόφωνα, ἂν εἶναι ψιλὰ ἢ μέσα (π, β — κ, γ), τρέπονται εἰς τὰ ἀντίστοιχα δασέα (φ, χ)· πέμπω-ἐπέμφθην, διώκω-ἐδιώχθην, ἄγω-ἤχθην.

β') Τὰ ὀδοντόφωνα τρέπονται εἰς σ'· πείθομαι-πεισθήσομαι, ψεύδομαι, ἐφεύσθην.

γ') Ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος.

§ 7. Τὰ ἔχοντα ῥηματικὸν θέμα λῆγον εἰς ὀδοντόφωνα σχηματίζουσι τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον διὰ τοῦ χρονικοῦ χαρακτήρος κ. Τὰ ὀδοντόφωνα πρὸ τοῦ κ ἀποβάλλονται· πείθω, πέπεικα, ἐπεπέεικην.

§ 8. α') Τὰ ἔχοντα θέμα λῆγον εἰς χειλόφωνα ἢ οὐρανισκόφωνα σχηματίζουσι τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον τρέποντα τὸν χαρακτήρα τοῦ ῥηματικοῦ θέματος εἰς δασύν· τρίβω-τέτριφα, βλάπτω (θ. βλαβ-)-βέβλαφα, κόπτω-κέκοφα, φυλάττω (θ. φυλακ-)-πεφυύλαχα, τάττω (θ. ταγ-)-τέταχα.

β') Οἱ διὰ δασύνσεως τοῦ χαρακτήρος σχηματιζόμενοι ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι καὶ ὑπερσυντέλικοι ἀντὶ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος ε ἔχουσιν σ'· κλέπτω-κέκλοφα, πέμπω-πέπομφα-ἐπεπόμφειν, τρέπω—τέτροφα.

§ 9. Οἱ ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι καὶ ὑπερσυντέλικοι οἱ ἔχοντες χρονικὸν χαρακτήρα κ καὶ οἱ σχηματιζόμενοι διὰ δασύνσεως τοῦ χαρακτήρος λέγονται παρακείμενοι καὶ ὑπερσυντέλικοι πρῶτοι.

δ') Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης φωνῆς.

§ 10. Ἐν τῷ παρακειμένῳ καὶ ὑπερσυντέλικῳ τῆς μέσης φωνῆς τῶν ἀφωνολήκτων γίνονται αἱ ἐξῆς μεταβολαὶ μετὰ τὴν εἰς τὸ θέμα προσάρτησιν τῶν καταλήξεων μαι, σαι κλπ., μην, σο κλπ.

α') Τὸ σ τῶν καταλήξεων, μεταξὺ συμφώνων εὐρισκόμενον, ἀποβάλλεται· γέγραφα-σθε, γέγραφθε.

β') Ὁ ὀδοντόφωνος χαρακτήρ, 1) ἂν ἀκολουθῇ σ, ἀποβάλλεται· κεκόμιδ-σαι, κεκόμισαι 2) ἂν ἀκολουθῇ μ ἢ ἄλλο ὀδοντικόν, τρέπεται εἰς σ'· κεκόμιδ-μαι, κεκόμισμαι—κεκόμιδ-ται, κεκόμισται.

γ') Ὁ χειλόφωνος χαρακτήρ, 1) ἂν ἀκολουθῇ φ, τρέπεται εἰς μ' γέγραφ-μαι, γέγραμμαι 2) μετὰ τοῦ σ ἔνοῦται εἰς ψ' γέγραφ-σαι, γέγραψαι.

δ') Ὁ οὐρανισκόφωνος χαρακτήρ, 1) ἂν ἀκολουθῇ μ, τρέπεται εἰς γ' τετάραχ-μαι, τετάραγμαί 2) μετὰ τοῦ σ ἔνοῦται εἰς ξ' τετάραχ-σαι, τετάραξαι.

ε') Ὁ χειλόφωνος καὶ οὐρανισκόφωνος χαρακτήρ, ἂν ἀκολουθῇ τ, τρέπεται εἰς φιλόν, ἂν δὲν εἶναι ἤδη τοιοῦτος· ἂν δὲ ἀκολουθῇ θ, τρέπεται εἰς δασύν, ἂν ὡσαύτως δὲν εἶναι ἤδη τοιοῦτος· βέβλαβ-ται, βέβλαπται—τετάραχ-ται, τετάρακται· βέβλαβ-(σ)θε, βέβλαφθε—πέπραγ-(σ)θε, -πέπραχθε.

§ 11. Τὸ γ' πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ τῆς μέσης φωνῆς ἐν τῇ ὀριστικῇ σχηματίζεται περιφραστικῶς (πρβλ. κεφ. ΚΓ', § 19).

§ 12. Ὁ παρακειμένος καὶ ὑπερσυντελικὸς τῆς μέσης φωνῆς τῶν ῥημάτων στρέφω, τρέπω καὶ τρέφω ἀντὶ τοῦ ε ἔχουσι θεματικὸν φωνῆεν α' ἔστραμμαι, τέτραμμαι, τέθραμμαι.

§ 13. Παραδείγματα παρακειμένων καὶ ὑπερσυντελικῶν τῆς μέσης φωνῆς ἀφωολήζιτων ῥημάτων.

Ὀριστικὴ		Προστακτικὴ	Ἀπαιρέματος Μετοχὴ
Παρακειμένος	ὑπερσυντελικός		
πέπεισ-μαι πέπει-σαι πέπεισ-ται πεπεισ-μεθα πέπει-σθε πεπεισ-μένοι εἰσὶ	ἐπέπεισ-μην ἐπέπει-σο ἐπέπεισ-το ἐπέπεισ-μεθα ἐπέπει-σθε πεπεισ-μένοι ἦσαν	πέπει-σο πέπει-σθω πέπει-σθε πεπει-σθων ἢ πέπει-σθωσαν	πεπει-σθαι πεπεισ-μένος πεπεισ-μένη πεπεισ-μένον
γέγραμ-μαι γέγραψαι γέγραπ-ται γεγράμ-μεθα γέγραφ-θε γεγραμ-μένοι εἰσὶ	ἐγγράμ-μην ἐγγέγραφο ἐγγέγρα-πτο ἐγγεγράμ-μεθα ἐγγέγραφ-θε γεγραμ-μένοι ἦσαν	γέγραφο γεγράφ-θω γέγραφ-θε γεγράφ-θων ἢ γεγράφ-θωσαν	γεγράφ-θαι γεγραμ-μένος γεγραμ-μένη γεγραμ-μένον
πέπραγ-μαι πέπραξαι πέπραχ-ται πεπράγ-μεθα πέπραχ-θε πεπραγ-μένοι εἰσὶ	ἐπεπράγ-μην ἐπέπραξο ἐπέπραχ-το ἐπεπράγ-μεθα ἐπέπραχ-θε πεπραγ-μένοι ἦσαν	πέπραξο πεπράχ-θω πέπραχ-θε πεπράχ-θων ἢ πεπράχ-θωσαν	πεπραχ-θαι πεπραγ-μένος πεπραγ-μένη πεπραγ-μένον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ΄.

ΟΙ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1. Ένεργητικὸς ἀόριστος β΄.

§ 1. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος β' ἐν μὲν τῇ ὀριστικῇ ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεργητικοῦ παρατατικοῦ, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσι, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος.

Ὀριστ. Ἐφυγ-ον, ἔφυγ-ες, ἔφυγ-ε(ν) — ἐφύγ-ομεν, ἐφύγ-ετε, ἔφυ-γον.

Υποτακτ. Φύγ-ω, φύγ-ῃς, φύγ-ῃ — φύγ-ωμεν, φύγ-ῃτε, φύγ-ωσι.

Εὐκτικῇ. Φύγ-οιμι, φύγ-οις, φύγ-οι — φύγοιμεν, φύγοιτε, φύγ-οιεν.

Προστακτικῇ. Φύγ-ε, φυγ-έτω, φύγ-ετε, φυγ-όντων ἢ φυγ-έτωσαν.

Ἀπαρέμφατον. Φυγεῖν.

Μετοχῇ. Φυγ-ών, φυγ-ούσα, φυγ-όν.

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος β' ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου τῆς μετοχῆς τονίζεται πάντοτε ἐπὶ τῆς ληγούσης· ἐλθεῖν, ἐλθών, ἐλθόν — ἀπελθεῖν, ἀπελθών, ἀπελθόν.

§ 2. Τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τῶν ἐπομένων πέντε ἐνεργητικῶν ἀορίστων β' ἦλθον, εὔρον, εἶπον, ἔλαβον καὶ εἶδον τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης· ἐλθέ, εὔρε, εἶπέ, λαβέ, ἰδέ. Ἀλλὰ τὰ σύνθετα τούτων ἀναδιβάζουσι τὸν τόνον· ἀπελθε, πάριδε, παρόλαβε.

2. Μέσος ἀόριστος β΄.

§ 3. Ὁ μέσος ἀόριστος β' ἐν μὲν τῇ ὀριστικῇ ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ παρατατικοῦ τῆς μέσης φωνῆς, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσι, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ τὰς καταλήξεις τοῦ ἐνεστῶτος τῆς μέσης φωνῆς.

Ὀριστικῇ. Ἦγαγ-όμεν, ἠγάγ-ου, ἠγάγ-ετο, ἠγαγ-όμεθα, ἠγάγ-εσθε, ἠγάγ-οντο.

Υποτακτικῇ. Ἀγάγ-ωμαι, ἀγάγ-ῃ, ἀγάγ-ῃται, ἀγαγ-όμεθα, ἀγάγ-ῃσθε, ἀγάγ-ωνται.

Εὐκτικῇ. Ἀγαγ-οίμην, ἀγάγ-οιο, ἀγάγ-οιτο, ἀγαγ-οίμεθα, ἀγάγ-οισθε, ἀγάγ-οιντο.

Προστακτικῇ. Ἀγαγ-οῦ, ἀγαγ-έσθω, ἀγάγ-εσθε, ἀγαγ-έσθων ἢ ἀγαγ-έσθωσαν.

Ἀπαρέμφατον. Ἀγαγ-έσθαι.

Μετοχῇ. Ἀγαγ-όμενος, ἀγαγ-ομένη, ἀγαγ-όμενον.

§ 4. Τὸ δ' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἀορίστου δ' τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγουσῆς, εἴτε ἀπλοῦν, εἴτε σύνθετον εἶναι τὸ ῥῆμα· λιποῦ, λαβοῦ, ἀντιλαβοῦ. Κατ' ἐξαίρεσιν ἀναδιβάζεται ὁ τόνος, ἂν ἡ προστακτικὴ εἶναι μονοσύλλαβος καὶ σύνθετος μετὰ δισυλλάβου προθέσεως, ἢ ὁποῖα δὲν ἔπαθεν ἐκθλιψίν· παράσχοι, ἐπί-σχοι.

§ 5. Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ μέσου ἀορίστου δ' τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς, εἴτε ἀπλοῦν εἴτε σύνθετον εἶναι τὸ ῥῆμα· τραπέσθαι, ἀποτραπέσθαι.

3. Παθητικὸς μέλλων β' καὶ παθητικὸς ἀόριστος β'.

§ 6. Ὁ παθητικὸς μέλλων δ' καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος δ' διακρίνονται ἀπὸ τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος α' καὶ τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου α' ἐκ τοῦ ὅτι αἱ κατάληξεις αὐτῶν δὲν ἔχουσι τὸ θ.

§ 7. Ὁ παθητικὸς μέλλων δ' κλίνεται, ὅπως καὶ ὁ παθητικὸς μέλλων α', ὁ δὲ παθητικὸς ἀόριστος δ', ὅπως καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος α'· μόνον ἐν τῷ δ' ἐνικῷ προσώπῳ τῆς προστακτικῆς τοῦ παθητικ. ἀορίστου δ' ἡ κατάληξις -θι δὲν γίνεται -τι, ὅπως ἐν τῷ α'.

Παθ. μέλλων β'.

Ὁριστ. Ἀλλαγ-ήσομαι, ἀλλαγ-ήση (ει) κ.λ.π.

Εὐκτ. Ἀλλαγ-ησοίμην, ἀλλαγ-ήσοιο κ.λ.π.

Ἀπαρέμφ. Ἀλλαγ-ήσεσθαι.

Μετοχή. Ἀλλαγ-ησόμενος, -η, -ον.

Παθ. ἀόριστος β'.

Ὁριστ. Ἠλλάγ-ην, ἠλλάγ-ης κ.λ.π.

Ὑποτακ. Ἀλλαγ-ῶ, ἀλλαγ-ῆς κ.λ.π.

Εὐκτ. Ἀλλαγ-εῖην, ἀλλαγ-εῖης κ.λ.π.

Προστ. Ἀλλάγ-ηθι, ἀλλαγ-ήτω κ.λ.π.

Ἀπαομφ. Ἀλλαγ-ῆναι.

Μετοχή. Ἀλλαγ-εῖς, ἀλλαγ-εῖσα, ἀλλαγ-έν.

§ 8. Ὁ παθητικὸς ἀόριστος β' τῶν ῥημάτων κλέπτω, πλέκω καὶ τρέπω καὶ ὁ παθητικὸς μέλλων β' καὶ παθητικὸς ἀόριστος β' τῶν ῥημάτων στρέφω καὶ τρέφω γίνονται ἐκ θέματος κλαπ-, πλακ-, τραπ-, στροφ-, καὶ τραφ-· στροφήσομαι, ἐστράφην.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα κήκομαι, σήπομαι, ἐκπλήττομαι καὶ καταπλήττομαι ἐν τῷ παθητικῷ μέλλοντι β' καὶ παθητικῷ ἀορίστῳ β' ἔχουσιν ἀντὶ τοῦ η τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστώτος· ἐτάκην—σαπήσομαι, ἐσάπην—ἐκπλαγήσομαι, ἐξεπλάγην—κατεπλάγην (ἀλλὰ τὸ ἀπλοῦν πληγήσομαι, ἐπλήγην).

4. Ἐνεργητ. παρακείμενος β' καὶ ἐνεργητ. ὑπερσυντέλικος β'.

§ 9. Ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι β' καὶ ἐνεργητικοὶ ὑπερσυν-

τέλεικοι β' λέγονται, ὅσοι σχηματίζονται ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἄνευ τοῦ κ καὶ ἄνευ δασύνσεως τοῦ χαρακτηῖρος· φεύγω, πέφευγα, ἐπεφεύγειν.

§ 10. Ὁ β' ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος ἀντὶ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος ε ἔχει ο, ἀντὶ τοῦ ει ἔχει οι καὶ ἀντὶ τοῦ ἄ ἔχει η ἤ, ὅταν πρὸ τοῦ ἄ ὑπάρχη ὁ, ἄ· τίκτω, θ. τεκ-, τέτοκα—φαίνομαι, θ. φαν-, πέφηνα—κοῦζω-κέκοῦσα—λείπω-λέλοιπα.

§ 11. Παραδείγματα κλίσεως β' ἀορίστου ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου καὶ β' μέλλοντος καὶ ἀορίστου παθητικοῦ.

	Ἐνεργ. ἀορ. β'	Μέσ. ἀορ. β'	Παθ. μέλλον β'	Παθ. ἀορ. β'
Ὁριστική	ἦγαγ-ον ἦγαγ-ες ἦγαγ-ε ἦγάγ-ομεν ἦγάγ-ετε ἦγαγ-ον	ἦγαγ-όμην ἦγάγ-ου ἦγάγ-ετο ἦγαγ-όμεθα ἦγάγ-εσθε ἦγάγ-οντο	ἄλλαγ-ήσομαι ἄλλαγ-ήσῃ (ει) ἄλλαγ-ήσεται ἄλλαγ-ήσόμεθα ἄλλαγήσεσθε ἄλλαγ-ήσονται	ἠλλάγ-ην ἠλλάγ-ης ἠλλάγ-η ἠλλάγ-ημεν ἠλλάγ-ητε ἠλλάγ-ησαν
ὑποτακτική	ἄγάγ-ω ἄγάγ-ης ἄγάγῃ ἄγάγ-ωμεν ἄγάγ-ητε ἄγάγ-ωσι	ἄγάγ-ωμαι ἄγάγ-ῃ ἄγάγ-ῆται ἄγαγ-όμεθσ ἄγάγ-ησθε ἄγάγ-ωνται		ἄλλαγ-ῶ ἄλλαγ-ῆς ἄλλαγ-ῆ ἄλλαγ-ῶμεν ἄλλαγ-ῆτε ἄλλαγ-ῶσι
Ἐνικτική	ἄγάγ-οιμι ἄγάγ-οις ἄγάγ-οι ἄγάγ-οιμεν ἄγάγ-οιτε ἄγάγ-οιεν	ἄγαγ-οίμην ἄγάγ-οιο ἄγάγ-οιτο ἄγαγ-οίμεθα ἄγάγ-οισθε ἄγάγ-οιντο	ἄλλαγ-ησοίμην ἄλλαγ-ήσοιο ἄλλαγ-ήσοιτο ἄλλαγ-ησοίμεθα ἄλλαγ-ήσοισθε ἄλλαγ-ήσoinτο	ἄλλαγ-εῖην ἄλλαγ-εῖης ἄλλαγ-εῖη ἄλλαγ-εῖμεν (-εῖιμεν) ἄλλαγ-εῖτε (-εῖητε) ἄλλαγ-εῖεν (-εῖησαν)
Προστακτική	ἄγαγ-ε ἄγαγ-έτω ἄγάγ-ετε ἄγαγ-όντων ἢ ἄγαγ-έτωσαν	ἄγαγ-οῦ ἄγαγ-έσθω ἄγάγ-εσθε ἄγαγ-έσθων ἢ ἄγαγ-έσθωσαν		ἄλλάγ-ηθι ἄλλαγ-ήτω ἄλλάγ-ητε ἄλλαγ-έντων ἢ ἄλλαγ-ήτωσαν
Ἐπιπ.	ἄγαγ-εῖν	ἄγαγ-έσθαι	ἄλλαγ-ήσεσθαι	ἄλλαγ-ῆναι
Μεσοχή	ἄγαγ-ὄν ἄγαγ-οῦσα ἄγαγ-ὄν	ἄγαγ-όμενος ἄγαγ-ομένη ἄγαγ-όμενον	ἄλλαγ-ησόμενος ἄλλαγ-ησομένη ἄλλαγ-ησόμενον	ἄλλαγ-εῖς ἄλλαγ-εῖσα ἄλλαγ-έν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΥΓΡΟΛΗΚΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΝΡΙΝΟΛΗΚΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

1. Ἐνεστώς.

§ 1. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος τῶν πλείστων ἐνρινολήκτων καὶ ὑγρολήκτων ῥημάτων σχηματίζεται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *ι* (*j*) εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα. Τὸ *ι* (*j*) τοῦτο, 1) ἂν προηγῆται *λ*, ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτό· *βάλ-*, *βάλ-ιω*, *βάλλω*· 2) ἂν προηγῆται *ν* ἢ *ρ*, ἀφομοιοῦται ὡσαύτως πρὸς αὐτά, ἀλλὰ τὸ ἐν ἑκ τῶν δύο *ν* ἢ *ρ* ἀποβάλλεται· τότε δὲ τὸ πρὸ αὐτῶν φωνήεν ἐκτείνεται ἀναπληρωτικῶς, τὸ μὲν *ε* εἰς *ει*, τὰ δὲ *ι* καὶ *υ* εἰς *ι* καὶ *υ*· *κτεν-*, *κτέν-ιω*, *κτένω*, *κτείνω*—*κρῖν-*, *κρῖν-ιω*, *κρῖνω*, *κρῖνω*—*πλύν-*, *πλύν-ιω*, *πλύνω*, *πλύνω*· 3) ὅταν πρὸ τοῦ *ν* ἢ *ρ* ὑπάρχη *α*, τὸ *ι* (*j*) ὑπερπιθᾷ τὸ *ν* ἢ *ρ* καὶ ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ *α* τὴν δίφθογγον *αι*· *φαν-*, *φαν-ιω*, *φαίνω*—*καθαρ-*, *καθαρ-ιω*, *καθαίρω*.

2. Οἱ ἄλλοι χρόνοι.

§ 2. Πάντες οἱ ἄλλοι, πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, χρόνοι τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων ῥημάτων σχηματίζονται ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος διὰ τῆς προσαρτήσεως τῶν χρονικῶν καταλήξεων.

α') Ἐνεργητ. καὶ μέσος μέλλον.

§ 3. Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλον τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων ῥημάτων μεταξὺ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος καὶ τοῦ χρονικοῦ χαρακτηῖρος *σ* λαμβάνει *ε*, τὸ ὁποῖον, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ *σ*, συναφρεῖται μετὰ τῶν καταλήξεων *-ω*, *-εις* κ.λ.π., *-ομαι*, *-η* (*ει*) κ.λ.π. Ὁ μέλλον οὗτος λέγεται *συνρηρημένος* ἢ *περισπώμενος*·

§ 4. Παράδειγμα κλίσεως ενεργητικοῦ καὶ μέσου μέλλ. συνηρημένου.

	Ἐνεργ. μελλ. κρινῶ		Μέσ. μέλ. φανοῦμαι	
	Ὅριστικ.	Εὐκτικῆ	Ὅριστ.	Εὐκτικ.
	κρινῶ κρινεῖς κρινεῖ κρινοῦμεν κρινεῖτε κρινούσι	κρῖνοιν ἢ -οῖμι κρῖνοίης ἢ -οῖς κρῖνοίη ἢ -οῖ κρῖνοῖμεν κρῖνοῖτε κρῖνοῖεν	φανοῦμαι φανῆ (-εῖ) φανεῖται φανοῦμεθα φανεῖσθε φανούνται	φαινοίμην φαινοῖο φαινοῖτο φαινοίμεθα φαινοῖσθε φαινοῖντο
Ἀπαφ.	κρινεῖν		φανεῖσθαι	
Μετογ.	κρινῶν, -οῦσα, -οῦν		φανοῦμενος, -μένη, -μενον	

β') Ἐνεργ. καὶ μέσος ἄορ. α'.

§ 5. Τὰ ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ῥήματα σχηματίζουσι τὸν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον ἀόριστον α' διὰ τῆς προσαρτήσεως εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα τῶν καταλήξεων -σα κ.λ.π., -σάμην κ.λ.π. Ἄλλ' ὁ χρονικὸς χαρακτήρ σ ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ προηγούμενον ὑγρὸν ἢ ἐνρινον ἀποβαλλομένου δ' ἔπειτα τοῦ ἐνός ἐκ τῶν δύο ὁμοίων συμφώνων, τὸ πρὸ αὐτῶν φωνῆν ἐκτείνεται ἀναπληρωτικῶς, τὸ μὲν ἄ εἰς ἠ (ἂν δὲ προηγῆται ι ἢ ρ εἰς ἄ), τὸ δὲ ε εἰς ιι, τὸ δὲ ι καὶ υ εἰς ι καὶ υ· φαίνω, φαν-, ἔφρασα, ἔφρανα, ἔφρανα (ὄφραίνω, ὄφραν-, ὄφρανσα, ὄφραννα, ὄφρανα—μαφαίνω, μαφᾶν-, ἐμάφᾶσα, ἐμάφᾶνα, ἐμάφᾶνα)—ἀγγέλλω, ἀγγελ-, ἤγγελσα, ἤγγελλο, ἤγγελα—κοῖ'νω, κοῖν-, ἐκοῖνσα, ἐκοῖννα, ἐκοῖνα—πλύ'νω, πλύν-, ἔπλυνσα, ἔπλυννα, ἔπλυνα.

§ 6. Ἐκτείνουσι τὸ ἄ εἰς ἄ, ἂν καὶ δὲν προηγῆται ι ἢ ρ τὰ ἐξῆς ῥήματα· 1) αἴρω (=σηκώνω), θμ. ἄ'ρ-, ἤρα (ἀπαρέμφ. ἄ'ρωι)· 2) ἄλλομαι (=πηρῶ), θμ. ἄ'λ-, ἠλάμην (ὑποτ. ἄ'λωμαι)· 3) κερδαίνω, κερδᾶν-, ἐκέρδᾶνα καὶ 4) κοιλαίνω, κοιλᾶν- ἐκοίλανα.

ΣΗΜ. Τὸ η τοῦ ἤρα, ἤραμην, ἠλάμην εἶναι διὰ τὴν χρονικὴν ἀΐξιν καὶ διὰ τοῦτο μόνον ἐν τῇ ὀριστικῇ ὑπάρχει.

γ') Ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος.

§ 7. Τὰ ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ῥήματα ἔχουσι συνήθως α' ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον. Τὸ λ καὶ ρ πρὸ

τοῦ χρονικοῦ χαρακτηῆρος κ μένουσιν ἀμετάβλητα, τὸ δὲ ν γίνεται γ' ἀγγέλλω, ἤγγελκα—αἶρω, ἤρακα—φαίνω, πέφαγκα (πρβλ. καὶ κατωτέρω § 14).

§ 8. Ὀλίγα ἐκ τῶν ὑγρολόηκτων καὶ ἐνρινολόηκτων ῥημάτων σχηματίζουσι β' ἐνεργητικὸν παρακειμένον καὶ ὑπερσυντέλικον. Οἱ συνήθεις ἐξ ὀμαλῶν ῥημάτων εἶναι οἱ ἐξῆς: 1) ἀποκτείνω, ἀπέκτονα· 2) φαίνομαι, πέφηνα.

δ') Παρακειμένος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης φωνῆς.

§ 9. Ἐν τῷ παρακειμένῳ καὶ ὑπερσυντέλικῳ τῆς μέσης φωνῆς τῶν ὑγρολόηκτων καὶ ἐνρινολόηκτων ῥημάτων γίνονται αἱ ἐξῆς μεταβολαὶ μετὰ τὴν εἰς τὸ θέμα προσάρτησιν τῶν προσωπικῶν καταλήξεων:

α') Τὸ σ τῶν καταλήξεων, μεταξὺ δύο συμφώνων εὐρισκόμενον, ἀποβάλλεται ἤγγελ-σθε, ἤγγελθε—πέφαν-σθε, πέφανθε.

β') Ὁ χαρακτηῆρ ν, ὅταν ἀκολουθῇ μ, τρέπεται εἰς σ πέφαν-μαι, πέφασμαι.

ΣΗΜ. Τὸ ν ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ μ ἐν τῷ παροξύνομαι, παρώξυμμαι (πρβλ. καὶ κατωτέρω § 15).

§ 10. Παραδείγματα κλίσεως παρακειμένων καὶ ὑπερσυντέλικων τῆς μέσης φωνῆς ὑγρολόηκτων καὶ ἐνρινολόηκτων ῥημάτων:

Ὀριστικῆ		Προστακτικῆ	Ἀπαιτέμ.	Μετοχῆ
Παρακειμένος	ὑπερσυντέλικος			
πέφασ-μαι πέφαν-σαι πέφαν-ται πεφάσ-μεθα πέφαν-θε πεφασ-μένοι εἰσὶ	ἐπεφάσ-μην ἐπέφαν-σο ἐπέφαν-το επεφάσ-μεθα ἐπέφαν-θε πεφασ-μένοι ἦσαν	πέφαν-σο πεφάν-θω πέφαν-θε πεφάν-θων ἢ πεφάνθωσαν	πεφάν-θαι	πεφασ-μένος πεφασ-μένη πεφασ-μένον
ἤγγελ-μαι ἤγγελ-σαι ἤγγελ-ται ἤγγέλ-μεθα ἤγγελ-θε ἤγγελέμενοι εἰσὶ	ἤγγέλ-μην ἤγγελ-σο ἤγγελ-το ἤγγέλ-μεθα ἤγγελ-θε ἤγγελέμενοι ἦσαν	ἤγγελ-σο ἤγγέλ-θω ἤγγελ-θε ἤγγέλ-θων ἢ ἤγγέλ-θωσαν	ἤγγέλ-θαι	ἤγγελ-μένος ἤγγελ-μένη ἤγγελ-μένον

§ 11. Τὸ γ' πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντέλικου τῆς μέσης φωνῆς ἐν τῇ ὀριστικῇ σχηματίζεται περιφραστικῶς (πρβλ. κεφ. ΚΓ', § 19).

ε') Παθητικός μέλλον και άόριστος.

§ 12. Τά ύγρόληκτα και ένρινόληκτα ρήματα έχουσι συνήθως α' παθητικόν μέλλοντα και άόριστον. Τά ύγρὰ και ένρινα πρό του θ μένουσιν άμετάδλητα· άγγέλλομαι, άγγελθήσομαι, ήγγέλην— αίρομαι, ήρθην—φάινομαι, εφάνθην.

§ 13. Όλίγα εκ των ύγρολήκτων και ένρινόληκτων ρημάτων έχουσι β' παθητικόν μέλλοντα και άόριστον· σφάλλομαι, σφαλήσομαι, εσφάλην—φάινομαι, φανήσομαι, εφάνην—μαίνομαι, εμάην.

§ 14. Έκ των ύγρολήκτων και ένρινόληκτων ρημάτων τά έχοντα θέμα μονοσύλλαβον μετά θεματικού φωνήεντος ε έχουσιν α άντι ε' α') έν τῷ ενεργητικῷ παρακειμένῳ και ύπερσυντελίῳ· β') έν τῷ παρακειμένῳ και ύπερσυντελίῳ τῆς μέσης φωνῆς και γ') έν τῷ β' παθητικῷ μέλλοντι και άόριστῳ. Τά συνηθέστερα εκ τούτων ειναι τά εξής· 1) στέλλω, εσταλκα, εστάλκειν, εσταλμαι, εστάλην, σταλήσομαι, εστάλην· 2) φθείρω, εφθαρακα, εφθάρακειν, εφθαρμαι, εφθάρομην, φθαρήσομαι, εφθάρην· 3) σπείρομαι, εσπαρμαι, εσπάροην· 4) κείρω (=κουρεύω), κέκαρμαι και 5) δέρω (=γδέρνω), εδάροην.

§ 15. Τά ρήματα κρίνω, πλύνω και τείνω σχηματίζουσι τόν ενεργητικόν παρακειμένον και ύπερσυντελικόν τῆς μέσης φωνῆς και τόν α' παθητικόν μέλλοντα και άόριστον εκ θεμάτων φωνηεντολήκτων κρι-, πλυ-, τα· κρίνω, κέκρικα, κέκριμαι, εκεκόριμην, κριθήσομαι, εκρίθην—πλύνω, πέπλυμαι—τείνω, τέτακα, τέταμαι, ετειάμην, ταθήσομαι, ετάθην. Τὸ δὲ ρήμα κλίνω έχει παρακειμένον κέκλιμαι εκ θέματος κλι- και β' παθητικόν μέλλοντα και άόριστον κληθήσομαι, εκλήθην εκ θέματος κλιν—.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

§ 1. α') Ρήματα συνηρημένα λέγονται τά φωνηεντόληκτα ρήματα, τά λήγοντα εις -άω, -έω, -όω και συναιροῦντα έν τῷ ενεστῶτι και παρατατικῷ τῆς ενεργητικῆς και μέσης φωνῆς τόν χαρακτήρα ά, ε, ο μετά τῶν καταλήξεων τιμά-ω-τιμῶ, ποιέ-ω-ποιῶ, δηλό-ω-δηλῶ.

β') Τά συνηρημένα ρήματα λέγονται και περισπώμενα, διότι, όταν μετά τήν συναίρεσιν τονίζωνται επί τῆς ληγουσῆς, περισπῶνται

§ 2 ΤΥΠΟΣ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΩΝ

I ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

	Ὀριστικὴ	Ὑποτακτικὴ	Ἐντικτικὴ
Ἐνεστώσ	(τιμά-ω) τιμῶ (τιμά-εις) τιμῆς (τιμά-ει) τιμᾷ (τιμά-ομεν) τιμῶμεν (τιμά-ετε) τιμᾶτε τιμά-ουσι) τιμῶσι	(τιμά-ω) τιμῶ (τιμά-ῃς) τιμῆς (τιμά-ῃ) τιμᾷ (τιμά-ομεν) τιμῶμεν (τιμά-ῃτε) τιμᾶτε (τιμά-ωσι) τιμῶσι	(τιμά-οιμι) τιμῶμι ἢ (τιμα-οίην) τιμῶην (τιμά-οις) τιμῶς ἢ (τιμα-οίης) τιμῶης (τιμά-οι) τιμῶ ἢ (τιμα-οίη) τιμῶη (τιμά-οιμεν) τιμῶμεν (τιμά-οιτε) τιμῶτε (τιμά-οιεν) τιμῶεν
Παρατατικός	(ἐτίμα-ον) ἐτίμων (ἐτίμα-ες) ἐτίμας (ἐτίμα-ε) ἐτίμα (ἐτιμά-ομεν) ἐτιμῶμεν (ἐτιμά-ετε) ἐτιμᾶτε (ἐτίμα-ον) ἐτίμων		

II ΜΕΣΗ

Ἐνεστώσ	(τιμά-ομαι) τιμῶμαι (τιμά-ῃ ἢ-ει) τιμᾷ (τιμά-εται) τιμᾶται (τιμα-όμεθα) τιμώ- [μεθα (τιμά-εσθε) τιμᾶσθε (τιμά-ονται) τιμῶνται	(τιμά-ομαι) τιμῶμαι (τιμά-ῃ) τιμᾷ (τιμά-ῃται) τιμᾶται (τιμα-όμεθα) τιμώ- [μεθα (τιμά-ησθε) τιμᾶσθε (τιμά-ωνται) τιμῶνται	(τιμα-οίμην) τιμῶμην (τιμά-οιο) τιμῶο (τιμά-οιτο) τιμῶτο (τιμα-οίμεθα) τιμῶμεθα (τιμά-οισθε) τιμῶσθε (τιμά-οιντο) τιμῶντο
Παρατατικός	(ἐτιμα-όμην) ἐτιμώ- [μην (ἐτιμά-ου) ἐτιμῶ (ἐτιμά-ετο) ἐτιμῶτο (ἐτιμα-όμεθα) ἐτιμώ- [μεθα (ἐτιμά-εσθε) ἐτιμᾶ- [σθε (ἐτιμά-οντο) ἐτιμῶντο		

ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ - ΑΩ

Φ Ω Ν Η

Προστακτική	Ἀπαρέμφατον	Μετοχή
(τίμα-ε) τίμα (τιμα-έτω) τιμάτω	(τιμά-ειν) τιμᾶν	(τιμά-ων) τιμῶν (τιμά-ουσα) τιμῶσα (τιμά-ον) τιμῶν
(τιμά-ετε) τιμάτε (τιμα-όντων) -τιμώντων ἢ (τιμα-έτωσαν)-άτωσαν		

Φ Ω Ν Η

(τιμά-ου) τιμῶ (τιμα-έσθαι) τιμάσθαι (τιμά-εσθε) τιμάσθε (τιμα-έσθων) τιμάσθων ἢ (-α-έσθωσαν) ἴ-άσθωσαν	(τιμά-εσθαι) τιμάσθαι	(τιμα-όμενος) τιμώμενος (τιμα-ομένη) τιμωμένη (τιμα-όμενον) τιμώμενον

§ 3. Ἡ συναίρεσις τοῦ α μετὰ τῶν καταλήξεων γίνεται ὡς ἑξῆς:

$$\alpha' \begin{cases} \alpha + \epsilon = \bar{\alpha} \text{ τίμαε-τίμα} \\ \alpha + \eta = \bar{\alpha} \text{ τιμάητε-τιμάτε} \\ \alpha + \epsilon\iota = \alpha \text{ τιμάει-τιμάει} \\ \alpha + \eta\iota = \alpha \text{ τιμάη-τιμάη} \end{cases} \quad \beta' \begin{cases} \alpha + \omicron = \omega \text{ τιμάομεν-τιμάομεν} \\ \alpha + \omega = \omega \text{ τιμάωμεν-τιμάωμεν} \\ \alpha + \omicron\upsilon = \omega \text{ τιμάοῦσα-τιμάοῦσα} \\ \alpha + \omicron\iota = \varphi \text{ τιμάοιμεν-τιμάοιμεν} \end{cases}$$

§ 4. Ἐκ τῆς συναίρεσεως τοῦ α μετὰ τῶν καταλήξεων προκύπτουσι μόνον οἱ φθόγγοι α καὶ ω . Ὑπὸ τούτους δὲ ὑπογράφεται ι , ἂν ἡ κατάληξις ἔχη ι .

ΣΗΜ. Ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ τὸ α - $\epsilon\iota$ συναίρεται εἰς α , ὡσεὶ δὲν ὑπῆρχεν ι .

§ 5. Ἐχουσιν η ἀντὶ α καὶ η ἀντὶ α ἐν ταῖς συνηρημένοις τύποις τὰ ῥήματα $\zeta\bar{\omega}$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}$, $\delta\iota\bar{\omega}$ καὶ $\chi\rho\bar{\omega}\mu\alpha\iota$ (= μεταχειρίζομαι), διότι οἱ ἀσυναίρετοι αὐτῶν τύποι ἀρχῆθεν ἦσαν $\zeta\eta$ - ω , $\pi\epsilon\iota\eta$ - ω , $\delta\iota\eta$ - ω , $\chi\rho\eta$ - $\omicron\mu\alpha\iota$.

ᾠριστ. καὶ Ὑποτ. $\zeta\bar{\omega}$, $\zeta\eta\varsigma$, $\zeta\eta$, $\zeta\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\zeta\eta\tau\epsilon$, $\zeta\bar{\omega}\sigma\iota$.

Ἐδῆκ. [$\zeta\phi\eta\gamma$], $\zeta\phi\eta\varsigma$, $\zeta\phi\eta$, $\zeta\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\zeta\bar{\omega}\tau\epsilon$, $\zeta\bar{\omega}\nu$.

Προστακτ. [$\zeta\eta$], $\zeta\eta\tau\omega$ [$\zeta\eta\tau\epsilon$, $\zeta\bar{\omega}\nu\tau\omega\nu$ ἢ $\zeta\eta\tau\omega\sigma\alpha\nu$].

ᾠ Απαρέμφ. $\zeta\eta\nu$.

Μετοχ. $\zeta\bar{\omega}\nu$, $\zeta\bar{\omega}\sigma\alpha$, $\zeta\bar{\omega}\nu$.

Παρατ. $\epsilon\zeta\bar{\omega}\nu$, $\epsilon\zeta\eta\varsigma$, $\epsilon\zeta\eta$, $\epsilon\zeta\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\epsilon\zeta\eta\tau\epsilon$, $\epsilon\zeta\bar{\omega}\nu$.

ᾠ Ὀριστ. καὶ Ὑποτ, ᾠ Ἐνεστ. $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}$, $\pi\epsilon\iota\eta\varsigma$, $\pi\epsilon\iota\eta$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\pi\epsilon\iota\eta\tau\epsilon$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\sigma\iota$.

Προστ. $\pi\epsilon\iota\eta$, $\pi\epsilon\iota\eta\tau\omega$, $\pi\epsilon\iota\eta\tau\epsilon$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\nu\tau\omega\nu$ ἢ $\pi\epsilon\iota\eta\tau\omega\sigma\alpha\nu$.

ᾠ Απαρέμφ. $\pi\epsilon\iota\eta\nu$.

Μετοχ. $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\nu$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\sigma\alpha$, $\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\nu$.

Παρατ. $\epsilon\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\nu$, $\epsilon\pi\epsilon\iota\eta\varsigma$, $\epsilon\pi\epsilon\iota\eta$, $\epsilon\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\mu\epsilon\nu$, $\epsilon\pi\epsilon\iota\eta\tau\epsilon$, $\epsilon\pi\epsilon\iota\bar{\omega}\nu$.
 $\chi\rho\bar{\omega}\mu\alpha\iota$.

ᾠοισι. καὶ Ὑποτ. Ἐνεστ. χρώμαι, χρῆ, χρῆται, χρώμεθα,
 χρῆσθε, χρώνται.

Ἐδκι. χρώμην, χρώω, χρώτω, χρώμεθα, χρώσθε, χρώντο.

Προστ. χρώ, χρήσθω, χρήσθε, χρήσθων ἢ χρήσθωσαν.

Ἀπαρέμφ. χρήσθαι.

Παρατ. ἐχρώμην, ἐχρώ, ἐχρήτω, ἐχρώμεθα, ἐχρήσθε, ἐχρώντο.

Μετοχ. χρώμενος, χρωμένη, χρώμενον.

§ 6. Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ἐνεστὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς.

ᾠοισι. (τιμάετον) τιμάτον, (τιμάετον) τιμάτον.

Ὑποτ. (τιμάητον) τιμάτον, (τιμάητον) τιμάτον.

Ἐδκι. (τιμάοιτον) τιμάτον, (τιμασίτην) τιμάτην.

Προστ. (τιμάετον) τιμάτον, (τιμαέτων) τιμάτων.

Παρατ. (ἐτιμάετον) ἐτιμάτον, (ἐτιμαέτην) ἐτιμάτην.

Ἐνεστὸς τῆς μέσης φωνῆς.

ᾠοισι. (τιμάεσθον) τιμάσθον, (τιμάεσθον) τιμάσθον.

Ὑποτ. (τιμάησθον) τιμάσθον, (τιμάησθον) τιμάσθον.

Ἐδκι. (τιμάοισθον) τιμάσθον, (τιμασίσθην) τιμάσθην.

Προστ. (τιμάεσθον) τιμάσθον, (τιμαέσθων) τιμάσθων.

Παρατ. (ἐτιμάεσθον) ἐτιμάσθον, (ἐτιμαέσθην) ἐτιμάσθην.

§ 7. ΤΥΠΟΣ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΩΝ

I. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

	Ὁριστικὴ	Ὑποτακτικὴ	Ἐντικειμένη
Ἐνεστώσ	(ποιέ-ω) ποιῶ (ποιέ-εις) ποιεῖς (ποιέ-ει) ποιεῖ (ποιέ-ομεν) ποιούμεν (ποιέ-ετε) ποιεῖτε (ποιέ-ουσι) ποιούσι	(ποιέ-ω) ποιῶ (ποιέ-ῃς) ποιῆς (ποιέ-ῃ) ποιῆ (ποιέ-ομεν) ποιῶμεν (ποιέ-ῃτε) ποιῆτε (ποιέ-ωσι) ποιῶσι	(ποιέ-ομι) ποιοίμι ἢ (ποιε-οίην) ποιοίην (ποιέ-οις) ποιοῖς ἢ (ποιε-οίης) ποιοίης (ποιέ-οι) ποιοῖ ἢ (ποιε-οίη) ποιοίη (ποιέ-ομεν) ποιοῖμεν (ποιέ-οιτε) ποιοῖτε (ποιέ-οιεν) ποιοῖεν
Παρατατικός	(ἐποιέ-ον) ἐποιοῦν (ἐποιέ-ες) ἐποιεῖς (ἐποιέ-ε) ἐποιεῖ (ἐποιέ-ομεν) ἐποι- [οῦμεν (ἐποιέ-ετε) ἐποιεῖτε (ἐποιέ-ον) ἐποιοῦν		

II. ΜΕΣΗ

Ἐνεστώσ	(ποιέ-ομαι) ποιού- [μαι (ποιέ-ῃ(ει)) ποιῆ (ποιέ-εται) ποιεῖται (ποιε-όμεθα) ποιού- [μεθα (ποιέ-εσθε) ποιεῖσθε (ποιέ-ονται) ποιοῦνται	(ποιέ-ομαι) ποιῶμαι (ποιέ-ῃ) ποιῆ (ποιέ-ῃται) ποιῆται (ποιε-όμεθα) ποιῶ- [μεθα (ποιέ-ησθε) ποιῆσθε (ποιέ-ωνται) ποιῶνται	(ποιε-οίμην) ποιοίμην (ποιέ-οιο) ποιοῖο (ποιέ-οιτο) ποιοῖτο (ποιε-οίμεθα) ποιοίμεθα (ποιέ-οισθε) ποιοῖσθε (ποιέ-οιντο) ποιοῖντο
Παρατατικός	(ἐποιε-όμην) ἐποιοῦ- [μην (ἐποιέ-ου) ἐποιοῦ (ἐποιέ-ετο) ἐποιεῖτο (ἐποιε-όμεθα) ἐποι- [οῦμεθα (ἐποιέ-εσθε) ἐποι- [εῖσθε (ἐποιέ-οντο) ἐποι- [οῦντο		

ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ -ΕΩ.

Φ Ω Ν Η.

<i>Προστακτική</i>	<i>Ἀπαρέμφατον</i>	<i>Μετοχή</i>
(ποιέ-ε) ποίει (ποιέ-έτω) ποιείτω (ποιέ-ετε) ποιείτε (ποιε-όντων) ποιούντων ἢ(ποιε-έτωσαν)-είτωσαν	(ποιέ-ειν) ποιεῖν	(ποιέ-ων) ποιῶν (ποιέ-ουσα) ποιούσα (ποιέ-ον) ποιοῦν

Φ Ω Ν Η.

(ποιέ-ου) ποιοῦ (ποιε-έσθω) ποιείσθω (ποιέ-εσθε) ποιείσθε (ποιε-έσθων) ποιείσθων ἢ (ποιε-έσθωσαν)-εἰσθώσαν	(ποιέ-εσθαι) ποιεῖσθαι	(ποιε-όμενος) ποιούμενος (ποιε-ομένη) ποιουμένη (ποιε-όμενον) ποιούμενον

§ 8. Ἡ συναίρεσις τοῦ ε μετὰ τῶν καταλήξεων γίνεται ὡς ἑξῆς:

α') Τὸ ε μετὰ τοῦ ε συναίρεϊται εἰς εἰ ποίε-ε—ποίηι.

β') Τὸ ε μετὰ τοῦ ο συναίρεϊται εἰς ου ποιέ-ομεν—ποιοῦμεν.

γ') Τὸ ε, ἂν ἀκολουθῇ μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγος ἀποβάλλεται ποιέ-ω—ποιῶ, ποιέ-ει—ποιεῖ.

§ 9. Τὰ εἰς -εω ῥήματα, τὰ ἔχοντα θέμα μονοσύλλαβον, συναίρονται εἰς ἕκτερα μόνον τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὅποια μετὰ τὸν χαρακτηριστῆρα ε ἀκολουθεῖ ἄλλο ε ἢ ει.

᾽Ενεσ. ᾽Οριστ. πλέω (θέμ. πλε-), (πλέεις) πλεῖς, (πλέει) πλεῖ, πλέομεν, (πλέετε) πλεῖτε, πλέουσι.

᾽Υποτακτ. πλέω, πλέης, πλέη, πλέωμεν, πλέητε, πλέωσι.

Ἐθικτ. πλέομι, πλέοις, πλέοι, πλέομεν, πλέοιτε, πλέοιεν.

Προστ. (πλέε) πλεῖ, (πλεέτω) πλείτω, (πλέετε) πλεῖτε, πλεόντων ἢ (πλεέτωσαν) πλείτωσαν.

᾽Απαρέμφ. πλεῖν.

Μετοχῆ· πλέων, πλέουσα, πλέον.

Παρατατ. ἔπλεον, (ἔπλεες) ἔπλεῖς, (ἔπλεε) ἔπλει, ἐπλέομεν, (ἐπλέετε) ἐπλεῖτε, ἔπλεον.

ΣΗΜ. Τὸ ὁ. δέω (=δένω, δεσμεύω), (θέμ. δε-), ἂν καὶ ἔχη θέμα μονοσύλλαβον, συνήθως συναίρεϊται πανταχοῦ· δῶ, δεῖς, δεῖ, δοῦμεν, δεῖτε, δοῦσι· ἔδων, ἔδεις, ἔδει κλπ.

§ 10. Ἀνῆκὸς ἀριθμὸς.—᾽Ενεργητικὴ φωνή.

᾽Ενεστῶς.

᾽Οριστικῆ· (ποιέετον) ποιεῖτον, (ποιέετον) ποιεῖτον.

᾽Υποτακτικῆ· (ποιέητον) ποιῆτον, (ποιέητον) ποιῆτον.

Ἐθικτικῆ· (ποιέοιτον) ποιοῖτον, (ποιεοίτην) ποιοῖτην.

Παρατατικῆ· (ἐποιέετον) ἐποιεῖτον, (ἐποιεέτην) ἐποιεῖτην.

Μέση φωνή.—᾽Ενεστῶς.

᾽Οριστικῆ· (ποιέεσθον) ποιεῖσθον, (ποιέεσθον) ποιεῖσθον.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Υποιακτική (ποιέησθον) ποιῆσθον, (ποιέησθον) ποιῆσθον.

Εδκτική (ποιείσθον) ποιῶσθον, (ποιείσθην) ποιῶσθην.

Προστακτική (ποιέεσθον) ποιείσθον, (ποιέεσθων) ποιείσθων.

Παρατατικός (ἐποιέεσθον) ἐποιεῖσθον, (ἐποιέεσθην) ἐποιεῖσθην.

§ 11. ΤΥΠΟΣ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΩΝ

I. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

	Ὀριστική	Ὑποτακτική	Ἐὐκτική
Ἐνεστώς	(δουλό-ω) δουλώ (δουλό-εις) δουλοῖς (δουλό-ει) δουλοῖ (δουλό-ομεν) δου- [λοῦμεν (δουλό-ετε) δουλοῦτε (δουλό-ουσι)δουλοῦσι	(δουλό-ω) δουλώ (δουλό-ῃς) δουλοῖς (δουλό-ῃ) δουλοῖ (δουλό-ωμεν)δουλώ- [μεν (δουλό-ῃτε) δουλώτε (δουλό-ωσι)δουλώσι	(δουλό-οιμι) δουλοῖμι ἢ (δουλοοίην) δουλοίην (δουλό-οις)δουλοῖς ἢ (δου- λοοίης) δουλοίης (δουλό-οι) δουλοῖ ἢ (δου- λοοίῃ) δουλοίῃ (δουλό-οιμεν) δουλοῖμεν (δουλό-οιτε) δουλοῖτε (δουλό-οιεν) δουλοῖεν
Παρατατικός	(ἔδουλο-ον)ἔδούλων (ἔδουλο-ες) ἔδούλους (ἔδουλο-ε) ἐδούλου (ἔδουλό-ομεν) ἐδου- [λοῦμεν (ἔδουλό-ετε) ἐδου- [λουτε (ἔδουλο-ον)ἔδούλων		

II. ΜΕΣΗ

Ἐνεστώς	(δουλό-ομαι) δου- [λοῦμαι (δουλό-ῃ ἢ -ει)δουλοῖ (δουλό-εσται) δου- [λοῦται (δουλο-όμεθα) δου- [λούμεθα (δουλό-εσθε) δου- [λοῦσθε (δουλό-ονται) δου- [λοῦνται	(δουλό-ομαι) δου- [λώμαι (δουλό-ῃ) δουλοῖ (δουλό-ῃται) δου- [λῶται (δουλο-όμεθα) δου- [λώμεθα (δουλό-ῃσθε) δου- [λῶσθε (δουλό-ωνται) δου- [λῶνται	(δουλο-οίμην) δουλοίμην (δουλό-οιο) δουλοῖο (δουλό-οιτο) δουλοῖτο (δουλο-οίμεθα) δουλοί- [μεθα (δουλό-οισθε) δουλοῖσθε (δουλό-οιντο) δουλοῖντο
Παρατατικός	(ἔδουλο-όμην) ἔδου- [λούμην (ἔδουλό-ου) ἐδουλοῦ (ἔδουλό-ετο) ἐδου- [λοῦτο (ἔδουλο-όμεθα) ἐ- [δουλούμεθα (ἔδουλό-εσθε) ἐδου- [λοῦσθε (ἔδουλό-οντο) ἐδου- [λοῦντο		

ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ -ΩΩ.

Φ Ω Ν Η

Προστακτικῆ	Ἀπαρέμφατον	Μετοχῆ
(δούλο-ε) δούλου (δουλο-έτω) δουλούτω (δουλό-ετε) δουλοῦτε (δουλο-όντων) δου- λούντων ἢ (δουλο-έ- τωσαν) δουλούτωσαν	(δουλό-ειν) δουλοῦν	(δουλό-ων) δουλῶν (δουλό-ουσα) δουλοῦσα (δουλό-ον) δουλοῦν

Φ Ω Ν Η.

(δουλό-ου) δουλοῦ (δουλο-έσθω) δουλού- [σθω (δουλό-εσθε) δουλοῦ- [σθε (δουλο-έσθων) δουλού- σθων ἢ (δουλο-έσθωσαν [δουλούσθωσαν	(δουλό-εσθαι) δουλοῦσθαι	(δουλο-όμενος) δουλού- [μενος (δουλο-ομένη) δουλου- [μένη (δουλο-όμενον) δουλού- [μενον

§ 12. Ἡ συναίρεσις τοῦ ο μετὰ τῶν καταλήξεων γίνεται ὡς ἑξῆς·

α') Τὸ ο μετὰ τῶν βραχέων φωνηέντων ε, ο καὶ τῆς διφθόγγου ου συναίρεται εἰς ου· δούλοε-δούλον, δουλόουν-δουλοῦν, δουλόουσι-δουλοῦσι.

β') Τὸ ο μετὰ τῶν μακρῶν φωνηέντων η, ω συναίρεται εἰς ω· δουλόητε-δουλώτε, δουλόω-δουλώ.

γ') Τὸ ο μετὰ τῶν διφθόγγων ει, ηι, οι συναίρεται εἰς οι· δουλόεις-δουλοῖς, δουλόης-δουλοῖς, δουλόοιμεν-δουλοῖμεν.

ΣΗΜ. 1. Ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ τὸ ο-ει συναίρεται εἰς ου, ὡσεὶ δὲν ὑπῆρχεν ι.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ῥῆμα *ῥιγῶ* (=κρυώνω) ἐν τοῖς συνηρημένοις τύποις ἀντὶ τοῦ ου ἔχει ω καὶ ἀντὶ τοῦ οι ἔχει φ, διότι ἔχει θέμα *ῥιγω-* ὑποτακτικῆ *ῥιγῶ*, ἀπαρέμφ. *ῥιγῶν*, μετγ. *ῥιγῶν*, γεν. *ῥιγῶντος*.

§ 13. *Ανὶκὸς ἀριθμὸς*. — Ἐνεργητικὴ φωνή. — Ἐνεστῶς.

ᾠριστ. (δουλόετον) δουλοῦτον, (δουλόετον) δουλοῦτον.

ᾠποτακτ. (δουλόητον) δουλώτον, (δουλόητον) δουλώτον.

Ἐγκλικ. (δουλόοιτον) δουλοῖτον, (δουλοοίτην) δουλοίτην.

Προστακ. (δουλόετον) δουλοῦτον, (δουλοέτων) δουλούτων.

Παρατατ. (ἐδουλόετον) ἐδουλοῦτον, (ἐδουλοέτην) ἐδουλούτην.

Μέση φωνή — Ἐνεστῶς.

ᾠριστ. (δουλόεσθον) δουλοῦσθον, (δουλόεσθον) δουλοῦσθον.

ᾠποτακτ. (δουλόησθον) δουλώσθον, (δουλόησθον) δουλώσθον.

Ἐγκλικ. (δουλόοισθον) δουλοῖσθον, (δουλοοίστην) δουλοίστην.

Προστακ. (δουλόεσθον) δουλοῦσθον, (δουλοέσθων) δουλούσθων.

Παρατατικὸς· (ἐδουλόεσθον) ἐδουλοῦσθον, (ἐδουλοέσθην) ἐδουλοῦσθην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΦΩΝΗΕΝΤΩ
ΛΗΚΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

§ 1. Τὰ φωνηεντόληκτα ῥήματα εἰς πάντας τοὺς ἄλλους, πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, χρόνους ἐκτείνουσι τὸ τελικὸν βραχὺ φωνήεν τοῦ θέματος, τὸ μὲν ᾧ εἰς ἠ ἢ, ἂν προηγῆται ο, ι, ε, εἰς ᾱ, τὸ δὲ ε εἰς η, τὸ δὲ ο εἰς ω καὶ τὸ ἰ καὶ ὑ εἰς ἰ καὶ ὑ· τιμᾶ'ω, τιμῆσω, τετίμημαι κ.λ.π.· ἀλλὰ θηροᾶ'ω, θηροᾶ'σω, — ἰᾶ'ομαι (=ἰατρεύω), ἰᾶ'σομαι — ἐᾶ'ω (=ἀφίνω), ἐᾶ'σω: ποιέω, ποιήσω — δουλόω, δουλώσω κ.λ.π. — [τίω] θέμα τί-, τί'σω κ.λ.π. — θῦ'ω (θῦ-), θῦ'σω.

ΣΗΜ. Τὸ ῥήμα (ἀκροόομαι) ἀκροῶμαι, ἂν καὶ τοῦ α δὲν προηγῆται ε ἢ ι ἢ ε, ἐκτείνει τὸ ᾧ εἰς ᾱ· ἀκροῦ'σομαι κ.λ.π.

§ 2. Δὲν ἐκτείνουσι τὸ τελικὸν βραχὺ φωνήεν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος:

α') Ἐκ τῶν εἰς ᾰω τὰ ῥήματα (γελᾶω) γελῶ, (σπάω) σπῶ (=σύρω), (χαλάω) χαλῶ (=χαλαρώνω) καὶ [(θλάω) θλῶ (=τσακίζω)]· ἐγέλασα, ἔσπασα, ἐχάλασα, ἐθλάσα.

β') Ἐκ τῶν εἰς -έω τὰ ῥήματα (αἰδέομαι) αἰδοῦμαι (=σέβομαι), (ἀρκέω) ἀρκῶ, (ἐμέω) ἐμῶ, (καλέω) καλῶ, ξέω καὶ (τελέω) τελῶ· αἰδέσομαι, ἤραξα, ἤμεσα, ἐκάλεσα, ἔξεσα, ἐτέλεσα.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα καλῶ καὶ τελῶ ἔχουσιν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον μέλλοντα συνηρημένον· καλῶ, καλοῦμαι, τελῶ.

γ') Ἐκ τῶν εἰς -ύω τὸ ῥήμα (ἀρόω) ἀρῶ (=ὀργώνω)· ἤροσα.

δ') Ἐκ τῶν εἰς -ύω τὰ ῥήματα ἀνύ'ω (=ἐκτελῶ) καὶ πτύ'ω· ἤνυσα, ἔπτυσσα.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα ἀνύω καὶ πτύω ἔχουσι τὸ υ ἐν τῷ ἐνεστώτι βραχὺ.

§ 3. Τὰ ἐξῆς ῥήματα ἐν ἄλλοις μὲν χρόνοις ἐκτείνουσι τὸ τελικὸν βραχὺ φωνήεν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος, ἐν ἄλλοις δὲ φυλάττουσιν αὐτὸ βραχὺ.

α') Τὰ ῥήματα (δέω) δῶ (= δένω) καὶ (ἐπαινέω) ἐπαινῶ.

(δέω) δῶ, δήσω, ἔδησα, δέδεκα, ἐδέδεκειν, δεθήσομαι, ἐδέθηγ, ἐδέδμεναι, ἐδέδεμην.

(ἐπαινέω) ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπήνεσα, ἐπήνεκα, ἐπηγέθηγ, ἐπήγημαι.

β') Τὰ ῥήματα δύ'ω, θύ'ω καὶ λυ'ω ἐκτείνουσι τὸ υ ἐν τῷ ἐνεργητικῷ καὶ μέσῳ μέλλοντι καὶ ἐν τῷ ἀνεργητικῷ καὶ μέσῳ ἀορίσῳ, φυλάττουσι δὲ αὐτὸ βραχὺ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις χρόνοις :

δύ'ω (θέμ. δυ-) (= βυθίζω), δυ'σω, ἔδυσσα, δέδυκα μεταβ. καὶ δέδυκα ἀμετάβ., δυ'σομαι, ἐδυ'θηγ, δέδυμαι.

θύ'ω (θέμ. θυ-) (= θυσιάζω), θυ'σω, ἔθυσσα, τέθυκα, θυ'σομαι, ἐθύσάμην, ἐτύ'θηγ, τέθυμαι, ἐτεθύ'μην.

λυ'ω (θέμ. λυ-), λυ'σω, ἔλυσα, λέλυκα, λυ'σομαι, ἐλυσάμην, λυ'θήσομαι, ἐλυ'θηγ, λέλυμαι, ἐλελυ'μην.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα δύω, θύω, λύω ἔχουσι τὸ υ ἐν τῷ ἐνεστῶτι μακρόν.

§ 4. Ἐκ τῶν ῥημάτων γελῶ, σπῶ, χαλῶ—αἰδοῦμαι, ἀρκῶ, ξέω, τελῶ—ἀκούω, θραύω, κελεύω, κρούω, σείω, (χρώ) χῶ (= σκεπάζω με χῶμα) τὰ ἔχοντα ἀ' παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἀόριστον καὶ παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον τῆς μέσης φωνῆς ἢ τινὰς μόνον ἐκ τῶν χρόνων τούτων ἔχουσιν ἐν αὐτοῖς σ πρὸ τῶν ἀπὸ θ, μ καὶ τ ἀρχομένων καταλήξεων :

γελῶ, ἐγελάσθηγ.

σπῶ, σπασθήσομαι, ἐσπάσθηγ, ἔσπασμαι.

χαλῶ, ἐχαλάσθηγ.

αἰδοῦμαι, ἤδῄεσθηγ, ἤδεσμαι.

ἀρκῶ, [ἀρκεσθήσομαι, ἠρκεσθηγ, ἤρκεσται].

τελῶ, τελεσθήσομαι, ἐτελέσθηγ, τετέλεσμαι, ἐτετελέσθηγ.

ἀκούω, ἀκουσθήσομαι, ἠκούσθηγ.

θραύω, ἐθραύσθηγ, τέθραυσμαι.

κελεύω, ἐκελεύσθηγ, κεκέλευσμαι.

κρούω, ἐκρούσθηγ, κέκρουσται, ἐκέκρουστο (ἀλλὰ κεκρουμένος)

χῶ, ἐχώσθηγ, κέχωσται.

§ 5. Τὰ ῥήματα κλείω ἢ κλήω καὶ χρι'ω ἔχουσι σ πρὸ τῶν καταλήξεων μόνον ἐν τῷ ἀ' παθητικῷ μέλλοντι καὶ ἀορίσῳ, κλησθήσομαι, ἐκλήσθηγ ἢ ἐκλείσθηγ, (ἀλλὰ κέκλημαι ἢ κέκλειμαι)—[χρισθήσομαι, ἐχρίσθηγ], (ἀλλὰ κέχρισμαι).

§ 6. Ἀνωμάλως σχηματίζουσι τοὺς χρόνους αὐτῶν καὶ τὰ ἐξῆς φωνηεντόληκτα.

1) καίω ἢ καΐ'ω, καύσω, ἔκαυσα, καυθήσομαι, ἐκαύθην, κέ-
καυμαι, ἐκεκαύμην.

2) κλαίω ἢ κλαΐ'ω, κλαύσομαι, ἔκλαυσα.

3) πλέω, πλεύσομαι ἢ πλευσοῦμαι, ἔπλευσα, πέπλευκα, πέ-
πλευσμαι.

4) πνέω, [πνεύσομαι ἢ πνευσοῦμαι] ἔπνευσα, πέπνευκα.

5) νέω (=κολυμβῶ), νεύσομαι, ἔνευσα, νένευκα.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα πλέω καὶ πνέω πλὴν τοῦ εἰς -σομαι μέλλοντος ἔχουσι καὶ τὸν καλούμενον Δωρικὸν εἰς -σοῦμαι πλευσοῦμαι, [πνευ-
σοῦμαι].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ — ΜΙ

§ 1. Ῥήματα εἰς -μι λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἐν τῷ πρώτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς κατάληξιν -μι ἴστημι, τίθημι, δίδωμι, δείκνυμι.

§ 2. Τὰ εἰς -μι ῥήματα κλίνονται διαφόρως ἢ τὰ εἰς ω μόνον ἐν τῷ ἐνεστώτι, παρατατικῷ καὶ ἀορίστῳ ὅ' τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς.

§ 3. Ἡ ὀριστικὴ, προστακτικὴ καὶ ὁ ἐνεστώς τοῦ ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς καὶ ἡ ὀριστικὴ, προστακτικὴ, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ τῆς μέσης φωνῆς δὲν ἔχουσι διακριτικὰ φωνήεντα.

§ 4. Τὰ εἰς -μι ῥήματα διαιροῦνται κατὰ τὸν χαρακτήρα εἰς φωνηεντόληκτα, τὰ ὅποια λήγουσιν ἐν τῷ α' ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος εἰς -ημι ἢ -ωμι καὶ εἰς συμφωνόληκτα, τὰ ὅποια λήγουσιν ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ εἰς -νυμι ἢ -ννυμι ἴστημι, τίθημι, δίδωμι, δείκνυμι, σχεδάννυμι.

Α' ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ ΕΙΣ — ΜΙ

§ 5. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τῶν πλείστων φωνηεντολήκτων εἰς —μι ῥημάτων σχηματίζεται ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος διὰ τοῦ ἐνεστωτικοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ, ἧτοι τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μεθ' ἑνὸς ι' δα-, δίδωμι—θη-, —θίθημι, τίθημι—στη-, —σίστημι, ἴστημι.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα *πέμπλημι* (=γεμίω) καὶ *πέμπρημι* (=καίω) λαμβάνουσι μετὰ τὸν ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμὸν καὶ μ.

ΕΝΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ				
Οριστ. Ενεστώσ	ἴστη-μι ἴστη-ς ἴστη-σι (ν) ἴστα-μεν ἴστα-τε ἴστασι (ν)	τίθη-μι τίθη-ς ἢ τιθεῖς τίθη-σι (ν) τίθε-μεν τίθε-τε τίθε-ασι (ν)	ἴη-μι ἴη-ς ἢ ἴεις ἴη-σι (ν) ἴε-μεν ἴε-τε ἴασι (ν)	δίδω-μι δίδω-ς δίδω-σι (ν) δίδω-μεν δίδω-τε δίδω-ασι (ν)
Οριστ. Παρατατ.	ἴστη-ν ἴστη-ς ἴστη ἴστα-μεν ἴστα-τε ἴστα-σαν	ἐτίθη-ν ἐτίθει-ς ἐτίθει ἐτίθε-μεν ἐτίθε-τε ἐτίθε-σαν	ἴη-ν ἴει-ς ἴει ἴε-μεν ἴε-τε ἴε-σαν	ἐδίδου-ν ἐδίδου-ς ἐδίδου ἐδίδω-μεν ἐδίδω-τε ἐδίδω-σαν
Υποτακτικῆ	ἴστω ἴσθης ἴσθῃ ἴστώ-μεν ἴσθῃ-τε ἴστώσι (ν)	τιθῶ τιθῆς τιθῇ τιθῶ-μεν τιθῆ-τε τιθῶσι (ν)	ἴω ἴῃς ἴῃ ἴω-μεν ἴῃ-τε ἴωσι (ν)	διδῶ διδῶς διδῶ διδῶ-μεν διδῶ-τε διδῶσι (ν)
Εὐθέως ἢ	ἴσταίη-ν ἴσταίη-ς ἴσταίη ἴσταί-μεν ἢ ἴσταίη-μεν ἴσταί-τε ἢ ἴσταί- ἴη-τε ἴσταίε-ν ἢ ἴσταί- ἴη-σαν	τιθείη-ν τιθείη-ς τιθείη τιθεῖ-μεν ἢ τι- θίη-μεν τιθεῖτε ἢ τιθεί- ἴη-τε τιθειε-ν ἢ τιθει- ἴη-σαν	ἴειη-ν ἴειη-ς ἴειη ἴει-μεν ἢ ἴειη- ἴει-μεν ἴει-τε ἢ ἴειη-τε ἴειε-ν ἢ ἴειη-σαν	διδοίη-ν διδοίη-ς διδοίη διδοῖ-μεν ἢ δι- δοίη-μεν διδοῖ-τε ἢ δι- δοίη-τε διδοῖε-ν ἢ δι- δοίη-σαν
Πρόστακτικῆ	ἴστη ἴστα-τω ἴστα-τε ἴστα-ντων ἢ ἴστα-τωσαν	τίθει τιθέ-τω τίθε-τε τιθέ-ντων ἢ τιθέ-τωσαν	ἴει ἴε-τω ἴε-τε ἴε-ντων ἢ ἴε-τωσαν	δίδου διδό-τω δίδω-τε δίδω-ντων ἢ διδό-τωσαν
Απερ.	ἴστα-ναι	τιθέ-ναι	ἴε-ναι	διδό-ναι
Μετοχή	ἴσας, ἴσά-ντος ἴσασα, ἴσάσης ἴσάν, ἴσά-ντος	τιθείς, τιθέ-ντος τιθείσα, τιθείσης τιθέν, τιθέντος	ἴεις, ἴε-ντος ἴεσσα, ἴεσσης ἴέν, ἴε-ντος	διδούς, διδό-ντος διδούσα, διδούσης διδόν, διδό-ντος

ΦΩΝΗΝΤΟΔΗΚΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Φ Ω Ν Η

Οἱ ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστώτος, παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου β' χρόνοι.

Μέλλον Ἄορ. α' Παρακμ. Ἵπερον. Μ. τετελ.	στήσω ἔστησα ἔστηκα ἔστήκειν ἠἴσθηεν ἔστήξω	θήσω ἔθηκα τέθεικα [ἐτεθείκειν]	ἦσω ἦκα εἶκα [εἴκειν]	δώσω ἔδωκα δέδωκα ἔδεδώκειν
--	---	--	--------------------------------	--------------------------------------

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'.

ἔστην ἔστη-ς ἔστη ἔστη-μεν ἔστη-τε ἔστη-σαν	ἔθηκα ἔθηκα-ς ἔθηκα-ε(ν) ἔθε-μεν ἔθε-τε ἔθε-σαν	ἦκα ἦκα-ς ἦκα-ε(ν) εἶ-μεν εἶ-τε εἶ-σαν	ἔδωκα ἔδωκα-ς ἔδωκα-ε(ν) ἔδο-μεν ἔδο-τε ἔδο-σαν
στώ στή-ς στή στώ-μεν στή-τε στώσι(ν)	θῶ θή-ς θή θῶ-μεν θή-τε θῶσι(ν)	ῶ ῶ-ς ῶ ῶ-μεν ῶ-τε ῶσι(ν)	δῶ δῶ-ς δῶ δῶ-μεν δῶ-τε δῶσι(ν)
σταίη-ν σταίη-ς σταίη σταί-μεν ἢ [σταίη-μεν σταί-τε ἢ [σταίη-τε σταίε-ν ἢ [σταίη-σαν	θειη-ν θειη-ς θειη θει-μεν ἢ θειη-μεν θει-τε ἢ θειη-τε θειε-ν ἢ θειη-σαν	εἴη-ν εἴη-ς εἴη εἶ-μεν ἢ εἴημεν εἶ-τε ἢ εἴη-τε εἶε-ν ἢ εἴη-σαν	δοίη-ν δοίη-ς δοίη δοῖ-μεν ἢ δοίη-μεν δοῖ-τε ἢ δοίη-τε δοῖε-ν ἢ δοίη-σαν
στή-θι στή-τω στή-τε στά-ντων ἢ στή-τωσαν	θέ-ς θέ-τω θέ-τε θέ-ντων ἢ θέ-τωσαν	ἔ-ς ἔ-τω ἔ-τε ἔ-ντων ἢ ἔ-τωσαν	δό-ς δό-τω δό-τε δό-ντων ἢ δό-τωσαν
στή-ναι	θει-ναι	εἶ-ναι	δοῦ-ναι
στάς, στάντος στάσα, στάσης στάν, στάντος	θεῖς, θέντος θεῖσα, θείσης θέν, θέντος	εἶς, ἔντος εἶσα, εἴσης ἔν, ἔντος	δοῦς, δόντος δοῦσα, δούσης δόν, δόντος

ΕΝΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ				
Θριστ. ἔνεστώς	ἴστα-μαι ἴστα-σαι ἴστα-ται ἴστα-μεθα ἴστα-σθε ἴστα-νται	τίθε-μαι τίθε-σαι τίθε-ται τίθε-μεθα τίθε-σθε τίθε-νται	ἴε-μαι ἴε-σαι ἴε-ται ἴε-μεθα ἴε-σθε ἴε-νται	δίδο-μαι δίδο-σαι δίδο-ται δίδο-μεθα δίδο-σθε δίδο-νται
	ἴστα-μην ἴστα-σο ἴστα-το ἴστα-μεθα ἴστα-σθε ἴστα-ντο	ἐτίθε-μην ἐτίθε-σο ἐτίθε-το ἐτίθε-μεθα ἐτίθε-σθε ἐτίθε-ντο	ἴε-μην ἴε-σο ἴε-το ἴε-μεθα ἴε-σθε ἴε-ντο	ἐδίδο-μην ἐδίδο-σο ἐδίδο-το ἐδίδο-μεθα ἐδίδο-σθε ἐδίδο-ντο
Υποτακτική	ἴσῳ-μαι ἴσῃ ἴσῃ-ται ἴσῳ-μεθα ἴσῃ-σθε ἴσῳ-νται	τιθῶ-μαι τιθῇ τιθῇ-ται τιθῶ-μεθα τιθῇ-σθε τιθῶ-νται	ἴῳ-μαι ἴῃ ἴῃ-ται ἴῳ-μεθα ἴῃ-σθε ἴῳ-νται	διδῶ-μαι διδῶ διδῶ-ται διδῶ-μεθα διδῶ-σθε διδῶ-νται
	ἴσταί-μην ἴσταί-ο ἴσταί-το ἴσταί-μεθα ἴσταί-σθε ἴσταί-ντο	τιθεῖ-μην τιθεῖ-ο τιθεῖ-το τιθεῖ-μεθα τιθεῖ-σθε τιθεῖ-ντο	ἴει-μην ἴει-ο ἴει-το ἴει-μεθα ἴει-σθε ἴει-ντο	διδοί-μην διδοί-ο διδοί-το διδοί-μεθα διδοί-σθε διδοί-ντο
Προσπαικτική	ἴστα-σο ἴστα-σθῶ ἴστα-σθε ἴστα-σθων ἢ ἴστα-σθωσαν	τίθε-σο τίθε-σθῶ τίθε-σθε τίθε-σθων ἢ τίθε-σθωσαν	ἴε-σο ἴε-σθῶ ἴε-σθε ἴε-σθων ἢ ἴε-σθωσαν	δίδο-σο δίδο-σθῶ δίδο-σθε δίδο-σθων ἢ δίδο-σθωσαν
	ἴστα-σθαι	τίθε-σθαι	ἴε-σθαι	δίδο-σθαι
Μετοχή	ἴστά-μενος, -μένη, -μενον	τιθέ-μενος, -μένη, -μενον	ἴε-μενος, -μένη, -μενον	δίδο-μενος, -μένη, -μενον

Φ Ω Ν Η.

Οἱ ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστώτος, παρατατιβοῦ καὶ μέσου ἀορίστου β' χρόνου.

Μέσ. μέλλων Μέσ. ἀόρ. α' Παθ. μέλλ. α' Παθ. ἀόρ. α' Παραλείμεν. Υπερσυντέλ.	στήσομαι ἐστησάμην σταθήσομαι ἐστάθην	θήσομαι τεθήσομαι ἐτέθην τέθειμαι [ἐτεθείμην]	ῆσομαι εἶθην εἶμαι εἶμην	δώσομαι δοθήσομαι ἐδόθην δέδομαι έδεδομην
--	--	---	-----------------------------------	---

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'.

ἐθέ-μην ἔθου ἔθε-το ἐθέ-μεθα ἔθε-σθε ἔθε-ντο	εἶ-μην εἶ-σο εἶ-το εἶ-μεθα εἶ-σθε εἶ-ντο	ἔδό-μην ἔδου ἔδο-το ἔδό-μεθα ἔδο-σθε ἔδο-ντο
θῶ-μαι θή θή-ται θῶ-μεθα θή-σθε θῶ-νται	ῶ-μαι ῆ ῆ-ται ῶ-μεθα ῆ-σθε ῶ-νται	δῶ-μαι δῶ δῶ-ται δῶ-μεθα δῶ-σθε δῶ-νται
θεῖ-μην θεῖ-ο θεῖ-το θεῖ-μεθα θεῖ-σθε θεῖ-ντο	εἷ-μην εἷ-ο εἷ-το εἷ-μεθα εἷ-σθε εἷ-ντο	δοῖ-μην δοῖ-ο δοῖ-το δοῖ-μεθα δοῖ-σθε δοῖ-ντο
θοῡ θή-σθω θή-σθε θή-σθων ἦ θή-σθωσαν	οῡ ἔ-σθω ἔ-σθε ἔ-σθων ἦ ἔ-σθωσαν	δοῡ δό-σθω δό-σθε δό-σθων ἦ δό-σθωσαν
θή-σθαι	ἔ-σθαι	δό-σθαι
θή-μενος, -μένη, -μενον	ἔ-μενος, -μένη, -μενον	δό-μενος, -μένη, -μενον

ΣΗΜ. Ἰστημι=στήνω, τίθημι=θέτω, ἵημι=ρίπτω, δίδωμι=δίδω.

§ 7. α') Τὰ φωνηεντόληκτα εἰς -μι ῥήματα ἔχουσι χαρακτηῖρα βραχὺν α, ε, ο καὶ μακρὸν η, ω ἰστημι, θέμα στα-, στη-, τίθημι, θέμ. θε-, θη-, δίδωμι, θέμ. δο-, δω-.

β') Τὸν μακρὸν χαρακτηῖρα η, ω ἔχουσι: 1) ὁ ἐνικός ἀριθμὸς τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος, παρατακτοῦ καὶ ἀορίστου β') τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς καὶ 2) ἡ ὑποτακτικὴ ἐν πᾶσι τοῖς ἀριθμοῖς. Τὸν βραχὺν χαρακτηῖρα α, ε, ο ἔχουσι πάντες οἱ ἄλλοι τύποι.

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος β' τοῦ ἰστημι ἔχει τὸν μακρὸν χαρακτηῖρα η καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ τῆς ὀριστικῆς, ἐν τῇ προστακτικῇ (πλὴν τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου εἰς -των) καὶ τῷ ἀπαρεμφάτῳ ἴστημεν, στήθι, στήτε (ἀλλὰ στάντων), στήναι.

I. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

1. Ὀριστικὴ.

§ 8. Αἱ καταλήξεις τοῦ ἐνεστώτος εἶναι: -μι, -ς, -μεν, -τε, -ασι(ν) (πρὸβλ. § 7, β').

ΣΗΜ. Τρίτον πληθυντ. ἰστά-ασι—ἰστάσι(ν), ἰέ-ασι—ἰᾶσι(ν).

§ 9. Αἱ καταλήξεις τοῦ παρατακτοῦ καὶ ἀορίστου β' εἶναι: -ν, -ς, —, -μεν, -τε, -σαν.

§ 10. Τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῶν ῥημάτων τίθημι καὶ ἵημι σχηματίζεται καὶ κατὰ τὰ συνηρημένα: τίθεις, ἰεῖς.

§ 11. Τὸ δ' καὶ γ' ἐνικ. πρόσωπον τοῦ παρατακτοῦ τῶν ῥημάτων τίθημι καὶ ἵημι καὶ τὰ τρία ἐνικά πρόσωπα τοῦ παρατακτοῦ τοῦ ῥήματος δίδωμι σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα: εἰτίθεις, εἰτίθει—ἴεις, ἴει (κατὰ τὸ ἐποίεις, ἐποίη) —εἰδίδουν, εἰδίδους εἰδίδου (κατὰ τὸ ἐδοῦλον, ἐδοῦλους, ἐδοῦλου).

§ 12. Τὰ τρία ἐνικά πρόσωπα τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου β' τῶν ῥημάτων τίθημι, ἵημι καὶ δίδωμι εἶναι ἀχρηστοὶ καὶ ἀναπληροῦνται διὰ τῶν τριῶν ἐνικῶν προσώπων τοῦ ἀορίστου α', ὁ ὁποῖος ἀντὶ τοῦ σ ἔχει κ' ἔθηκα, ἔθηκας, ἔθηκεν—ἦκα, ἦκας, ἦκεν—ἔδωκα, ἐδωκας, ἐδωκε.

ΣΗΜ. Δυνικός ἀριθμός. Καταλήξεις: Ἐνεστ., -τον -τον. Παρατκ. καὶ ἀορ. β' -τον, την.

2. Ὑποτακτικὴ.

§ 13. α') Ἡ ὑποτακτικὴ τῶν εἰς -μι φωνηεντολήκτων ἔχει τὰς καταλήξεις τῆς ὑποτακτικῆς τῶν βαρυτόνων, αἱ ὁποῖαι μετὰ τοῦ χαρακτηῖρος η καὶ ω συναιροῦνται ὡς ἑξῆς: 1) η+ω, ω+ω καὶ ω+η εἰς ω' 2) ω+η εἰς ω' 3) η+η εἰς η καὶ 4) η+η εἰς η' ἰσθή—ιστῶ, διδώ—διδῶ, διδώητε—διδῶτε, διδώη—διδῶ, ἰσθήη—ισθῆτε, ἰσθῆς—ισθῆς.

β') Ἡ ὑποτακτικὴ τονίζεται ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς συναιρέσεως προκύπτοντος φωνήεντος.

ΣΗΜ. Δυνάμὸς ἀριθμῶς. Οὗτος λήγει εἰς -τον, -των.

3. Εὐκτική.

§ 14. Αἱ καταλήξεις τῆς εὐκτικῆς εἶναι: -ν, -ς, —, -μεν, -τε, -εν ἢ -σαν.

§ 15. α') Διακριτικὰ φωνήεντα ἔχει ἡ εὐκτικὴ ἐν μὲν τῷ ἐνικῷ πάντοτε *ιη*, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ *ι* καὶ σπανίως *ιη*.

β') Τὸ *ι* τοῦ *ιη* ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ χαρακτήρος *α*, *ε*, *ο* δίφθογον (*αι*, *ει*, *οι*): *ἴστα-ιην*—*ἴσταίην*, *τιθε-ιην*—*τιθείην*, *δίδο-ιην*—*δίδοίην*.

ΣΗΜ. Δυνάμὸς ἀριθμῶς. Οὗτος λήγει εἰς -τον, -την.

4. ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

§ 16. Αἱ καταλήξεις τῆς προστακτικῆς εἶναι: Ἐνικ. -θι ἢ —τω· Πληθ. -τε, -ντων ἢ -τωσαν (πρὸς. § 3 καὶ § 7, β').

§ 17. Τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ῥήματος *ἴσθημι* σχηματίζεται ἐκ τοῦ μακροῦ θέματος ἄνευ καταλήξεως: *ἴσθη*.

§ 18. Τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεστώτος τῶν ῥημάτων *τίθημι*, *ἴημι* καὶ *δίδωμι* σχηματίζεται κατὰ τὰ συνηρημένα: *τίθει*, *ἴει*, *δίδου* (κατὰ τὸ ποιεῖ, δούλου).

§ 19. Τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ ἀορίστου β' τῶν ῥημάτων *τίθημι*, *ἴημι* καὶ *δίδωμι* λήγει εἰς -ς· *θές*, *ἔς*, *δός*.

§ 20. Ἡ προστακτικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου β', συντιθεμένη μετὰ προθέσεως, ἀναβιδάζει τὸν τόνον, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡ λήγουσα· ἀπόστηθι, ἀπόδος.

ΣΗΜ. Δυνάμὸς ἀριθμῶς. Καταλήξεις: -τον, -των.

5. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

§ 21. Ἡ κατάληξις τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεστώτος εἶναι -ναι· *ἴσά-ναι* (πρὸς. § 3 καὶ § 7, β').

§ 22. Ἡ κατάληξις τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἀορίστου β' εἶναι -εναι. Ὁ χαρακτήρ *η*, *ε*, *ο* συναίρεται μετὰ τοῦ *ε* τῆς καταλήξεως εἰς *η*, *ει*, *ου*: *σιη-εναι*—*σιῆναι*, *θει-εναι*—*θεῖναι*, *δο-εναι*—*δοῦναι*.

§ 23. Τὸ ἀπαρέματον τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς, εἴτε ἀπλοῦν εἴτε σύνθετον εἶναι τὸ ῥήμα· *ἴσάναι*, *σιῆναι*, *ἀφωσάναι*, *ἀποσιῆναι*.

II. ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

1. ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

§ 24. Ὁ ἐνεστώς ἔχει προσωπικὰς καταλήξεις -μαι, -σαι, -ται, -μεθα, -σθε, -νται (πρβλ. § 3 καὶ 7, β').

§ 25. Ὁ παρατατικός καὶ ὁ μέσος ἀόριστος β' ἔχουσι προσωπικὰς καταλήξεις -μην, -σο, -το, -μεθα, -σθε, -ντο (πρβλ. § 3 καὶ 7, β').

§ 26. Τὸ σ τῶν καταλήξεων -σαι καὶ -σο φυλάττεται μὲν ἐν τῷ ἐνεστώτι καὶ παρατατικῷ, ἀποβάλλεται δὲ ἐν τῷ μέσῳ ἀόριστῳ ἴστασαι, ἴστασο, ἔθου (ἐκ τοῦ ἔθε-σο).

ΣΗΜ. Δυνικός ἀριθμός. Καταλήξεις: Ἐνεστώς: -σθον, -σθον. Παρατατικός καὶ ἀόριστος β' -σθον, -σθην.

2. ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

§ 27. α') Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει τὰς καταλήξεις τῆς ὑποτακτικῆς τῆς μέσης φωνῆς τῶν βαρυτόνων ῥημάτων -ωμαι, -η, -ηται -ώμεθα, -ησθε, -ωνται (πρβλ. § 7 καὶ § 7, β').

β') Ἡ συναίρεσις τοῦ χαρακτηῆρος μετὰ τῶν καταλήξεων καὶ ὁ τοισμός γίνονται, ὅπως καὶ ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ (πρβλ. § 13, α'—β').

ΣΗΜ. Δυνικός ἀριθμός. Καταλήξεις: -σθον, -σθον.

3. ΕΥΚΤΙΚΗ

§ 28. Ἡ εὐκτικὴ ἔχει τὰς προσωπικὰς καταλήξεις -μην, -σο -το, -μεθα, -σθε, -ντο (πρβλ. § 7 β').

§ 29. Τὸ σ τῆς καταλήξεως -σο ἀποβάλλεται.

§ 30. Διακριτικὸν φωνῆεν ἔχει ἡ εὐκτικὴ τῆς μέσης φωνῆς πάντοτε τὸ ι, τὸ ὁποῖον μετὰ τοῦ χαρακτηῆρος ἀποτελεῖ δίφθογγον, ὅπως καὶ ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ (πρβλ. § 15, β').

ΣΗΜ. Δυνικός ἀριθμός. Καταλήξεις: -σθον, -σθην.

4. ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

§ 31. Ἡ προστακτικὴ ἔχει τὰς προσωπικὰς καταλήξεις -σο, -σθω, -σθε, -σθων ἢ -σθωσαν (πρβλ. § 3 καὶ § 7, β').

§ 32. Τὸ σ τῆς καταλήξεως -σο φυλάττεται μὲν ἐν τῷ ἐνεστώτι, ἀποβάλλεται δὲ ἐν τῷ μέσῳ ἀόριστῳ β' τίθεσο, θεῶ (ἐκ τοῦ θέ-σο).

§ 33. α') Ἡ προστακτικὴ τοῦ μέσου ἀόριστου β', συντιθεμένη μετὰ προθέσεως, ἀναδιβάζει τὸν τόνον, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ἡ λήγουσα: θεῶ, ἀπόθου—θέσθε, ἀπόθεσθε, ἐκθεσθε.

β') Δὲν ἀναδιβάζει τὸν τόνον μόνον τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον, ὅταν εἶναι μονοσύλλαβον καὶ σύνθετον μετὰ προθέσεως μονοσύλλαβου ἢ

δισυλλάβου πασχούσης εκθλιψιν· θου, εκθοῦ—δοῦ, εκδοῦ—εφοῦ.

ΣΗΜ. Δυνάκός ἀριθμός. Καταλήξεις: -σθον, -σθων.

5. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

§ 34. Τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει τὴν κατάληξιν -σθαι (πρὸς § 3 καὶ § 7, β').

§ 35. Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεστώτος τονίζεται πάντοτε ἐπὶ τῆς προπαραληγουσῆς, τὸ δὲ τοῦ μέσου ἀορίστου β' ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς· ἴσασθαι, ἀνίσασθαι—δίδοσθαι, ἐπιδίδοσθαι—θέσθαι, ἀποθέσθαι—δόσθαι, ἀποδόσθαι.

6. ΜΕΤΟΧΗ.

§ 36. Ἡ μετοχὴ ἔχει τὴν κατάληξιν -μένος, -μένη, -μένον (πρὸς § 3 καὶ § 7, β').

7. Οἱ ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστ. παρατικ. καὶ ἄορ. β' χρόνοι.

§ 37. Οἱ ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστώτος, παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου β' χρόνοι σχηματίζονται, ὅπως οἱ αὐτοὶ τῶν φωνηεντολήκτων βαρυτόνων.

§ 38. Ἐκ τῶν κατὰ τὰ βαρύτενα σχηματιζομένων χρόνων ἔχουσι τὸν βραχὺν χαρακτήρα α, ε, ο 1) ὁ παθ. μέλ. ἄορ. παρατικ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ἴσθημι καὶ δίδωμι, 2) ὁ παθ. μέλ. καὶ ἄορ. τοῦ τίθημι καὶ ἴημι καὶ 3) ὁ παρατικ. τῆς ἐνεργ. καὶ μέσ. φωνῆς τοῦ ἴημι. Οἱ λοιποὶ ἔχουσι τὸν μακρὸν χαρακτήρα η, ω.

§ 39. Ὁ ἄορ. β' ἐστιν, ὁ παρακείμενος ἐσθηκα καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐστήκειν ἢ εἰστήκειν ἔχουσι μέσον καὶ παθητικὴν σημασίαν.

ΣΗΜ. Ὡς ἐνεργητικὸς παρακείμενος τοῦ ἴσθημι χρησιμεύει ἢ περιφρασι στήσας ἔχω, ὡς ὑπερσυντέλικος δὲ ἢ περιφρασις στήσας εἶχον.

§ 40. Ὁ παρακείμενος ἐσθηκα καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐστήκειν ἢ εἰστήκειν ἐν τισὶ προσώποις προσαρτῶσι τὰς προσωπικὰς καταλήξεις εἰς τὸ χρονικὸν θέμα ἔστα- ἄνευ χρονικοῦ χαρακτήρος καὶ διακριτικοῦ φωνήεντος.

Ὅριστικῆ. Ἐσθηκα, ἐσθηκας, ἐσθηκε(ν), ἐστήκαμεν ἢ ἐσταμεν ἐστήκατε ἢ ἐστατε, ἐστήκασι(ν) ἢ ἐστᾶσι(ν).

Υποτακτικῆ. Ἐστήκω, ἐστήκης, ἐστήκη, ἐστήκωμεν ἢ ἐστῶμεν, ἐστήκητε, ἐστήκωσι(ν) ἢ ἐστῶσι(ν). Καὶ περιφραστικῶς ἐστηκὼς ὦ κ.λ.π.

Εὐκτική. Ἐστήκοιμι, ἐστήκοις, ἐστήκοι, ἐστήκοιμεν, ἐστήκοιτε, ἐστήκοιεν.

Προστακτική. Ἐσταθι ἢ ἐστηκῶς ἴσθι, ἐστηκῶς ἔστω κ.λ.π. ἢ ἐστῶς ἴσθι κλπ.

Ἀπαρέμφατον. Ἐστημέναι ἢ ἐσάναι.

Μειοχή. Ἐστηκῶς, ἐστηκυῖα, ἐστηκός ἢ ἐστώς, ἐσιῶσα, ἐσιῶς.

Ὑπερσυντέλικος. Ἐστήκειν ἢ εἰστήκειν, ἐστήκεις, ἐστήκει, ἐστήκειμεν ἢ ἐσταμεν, ἐστήκειτε ἢ ἐστατε, ἐστήκεσαν ἢ ἐστασαν.

§ 41. Ὡς παθητικός παρακείμενος τοῦ τίθημι χρησιμεύει τὸ κῆμαι ὡς παθητικός ὑπερσυντέλικος τὸ ἐκείμην. Ὁ παρακείμενος τέθειμαι ἔχει μέσσην σημασίαν.

8. Τὰ ῥήματα δύναμαι, ἐπίσταμαι καὶ ὁ ἄορ. ἐπριάμην.

§ 42. Τὰ ῥήματα δύναμαι καὶ ἐπίσταμαι (=γνωρίζω) 1) ἐν τῷ 6' ἐνικῷ προσώπῳ τοῦ παρατατικοῦ καὶ τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεστώτος ἀποβάλλουσι τὸ σ τῆς καταλήξεως -σο καὶ συναίρουσι τὸ αο εἰς ω' 2) ἐν τῇ ὑποτακτικῇ καὶ εὐκτικῇ τοῦ ἐνεστώτος τονίζονται κατὰ τὰ εἰς -ω βαρύτονα.

Παράκτ. ἐδύνω, ἠπίστω. *Προστκ.* ἐπίστω.

Ὑποτακ. δύνομαι, δύνῃ, δύνῃται, δυνώμεθα, δύνῃσθε, δύνωνται. *Ἐπίστωμαι, ἐπίστη, ἐπίσθηται, ἐπιστώμεθα, ἐπίστησθε, ἐπίστωνται.*

Εὐκτ. δυναίμην, δύναιο, δύναίτο κ.λ.π. ἐπιστάμην, ἐπίσταιο, ἐπίσταίτο κ.λ.π.

§ 43. Κατὰ τὴν ὀριστικὴν τοῦ παρατατικοῦ ἐδυνάμην καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις τοῦ ἐνεστώτος δύναμαι κλίνεται καὶ ὁ ἄοριστος ἐπριάμην (=ἠγόρασα) τοῦ ῥήματος (ὠνέομαι) ὠνοῦμαι (=ἀγοράζω).

Ὀριστ. Ἐπριάμην, ἐπρίω, ἐπρίατο κλπ. *Ὑποτακτ.* πρίομαι, πρίῃ, πρίῃται κ.λ.π. *Εὐκτ.* πριάμην, πρίαιο, πρίαίτο κ.λ.π. *Ἀπαρέμφ.* πρίασθαι. *Μειοχὴ* πριάμενος, -ῃ, -ον.

Β' ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΕΙΣ -ΜΙ

§ 44. α'. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατ. τῶν εἰς -μι συμφωνοληκτῶν σχηματίζεται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ προσφύματος -νου εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα δεικ-, δεικνυ-, δεικνυ-μι.

β) "Όταν τὸ ῥηματικὸν θέμα λήγγεις σ, ἀφομοιοῦται τοῦτο πρὸς τὸ ν τοῦ προσφύματος -νυ' σβέσ-νυμι σβέννυμι -σκεδάσ-νυμι, σκεδάννυμι.

ΣΗΜ. 1. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἔχοντα θέμα λήγον εἰς -σ γράφεται διὰ διπλοῦ ν καὶ τὸ ῥῆμα *στρώννυμι* (=στρώνω), τοῦ ὁποῦν τὸ θέμα (στρο-, λήγει εἰς φωνήεν.

ΣΗΜ. 2. Ἐν τῷ ὄλλυμι (=καταστρέφω) τὸ ν τοῦ προσφύματος -νυ ἀφομοιώθη πρὸς τὸ λ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ὄλ-.

§ 45. ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ ΕΙΣ -ΜΙ.

	Ἐνεργητικὴ φωνή.	Μέση φωνή.
Ἔρωστ. ἐνεστώσ	δείκνυμι δείκνυς δείκνυσι (ν) δείκνυμεν δείκνυτε δείκνύασι (ν)	δείκνυμαι δείκνυσαι δείκνυται δείκνύμεθα δείκνυσθε δείκνυνται
Ἔρωστ. παράτατ.	ἔδεικνυν ἔδεικνυς ἔδεικνῷ ἔδεικνυμεν ἔδεικνυτε ἔδεικνυσαν	ἔδεικνύμην ἔδεικνυσο ἔδεικνυτο ἔδεικνύμεθα ἔδεικνυσθε ἔδεικνυντο
Ἔρωστ. ὑποτακ.	δείκνῷ δείκνύης κ.λ.π.	δείκνύομαι δείκνύη κ.λ.π.
Ἐὐκτινὴ	δείκνύομι δείκνύοις κ.λ.π.	δείκνυοίμην δείκνύοιο κ.λ.π.
Προστακτικὴ	δείκνῃ δείκνῦτω δείκνυτε δείκνύντων ἢ δείκνύτωσαν	δείκνυσο δείκνύσθω δείκνυσθε δείκνύσθων ἢ δείκνύσθωσαν
Ἄπτ.	δείκνύναι	δείκνυσθαι
Μετ.	δείκνυς, -ῦσα, -ῦν	δείκνύμενος, -η, -ον.

§ 46. Οἱ ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ χρόνοι.
 Ἐνεργητικὴ φωνή. Μέλλ. δείξω. Ἄορ. α' ἐδειξα. Παρακ. δέδειχα.
 Μέση φωνή. Μέσ. μέλλ. δείξομαι. Μέσ. ἄορ. α' ἐδειξάμην. Πα-
 θητ. μέλλ. α' δειχθήσομαι. Πηθητ. ἄορ. α' ἐδείχθην. Παρακ. δέ-
 δειγμαι. Ὑπερσ. ἐδεδείγμην.

§ 47. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἐνεργη-
 τικῆς καὶ μέσης φωνῆς τῶν εἰς -μι συμφωνολόγητων σχηματίζεται
 κατὰ τὰ εἰς -ω βαρύτερα.

ΣΗΜ. Πλὴν τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἀπαντῶσι καὶ ἄλλοι τύποι
 τῶν εἰς -μι συμφωνολόγητων κατὰ τὰ εἰς -ω βαρύτερα.

§ 48. Αἱ ἄλλαι ἐγγλίσεις τοῦ ἐνεστώτος καὶ ὁ παρατατικὸς
 κλίονται, ὅπως οἱ αὐτοὶ χρόνοι τῶν εἰς -μι φωνηεντολόγητων.

§ 49. Τὸ ὑ τοῦ προσφύματος -νυ εἶναι μακρόν 1) ἐν τῷ ἐνικῷ
 ἀριθμῷ τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τῆς ἐνεργη-
 τικῆς φωνῆς καὶ 2) ἐν τῷ β' ἐνικῷ προσώπῳ τῆς προστακτικῆς
 τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς. Ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις τύποις
 εἶναι βραχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΑΟΡΙΣΤΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ -Ω ΚΛΙΝΟΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΙΣ ΜΙ

§ 1. Ῥήματά τινα εἰς -ω ἔχοντα θεματικὸν χαρακτήρα α,ω,υ
 σχηματίζουσιν ἀόριστον β' κατὰ τὰ εἰς -μι. Ὁ χαρακτήρ τῶν ἀορι-
 στων τούτων ᾱ, ὤ ἐκτείνεται καὶ μόνον πρὸ τοῦ ι ἢ ντ μένει βρα-
 χύς, ὁ δὲ χαρακτήρ ω συστέλλεται εἰς ο πρὸ τοῦ ι ἢ ντ.

ΣΗΜ. Ὁ χαρακτήρ ω τοῦ ἀορίστου ἐβίων συστέλλεται εἰς ο μόνον πρὸς
 τοῦ ντ.

§ 2. Τοιαῦτα Ῥήματα εἶναι τὰ ἑξῆς·

α') Θέμα εἰς α' ἀποδιδράσκω (=δραπετεύω), δρα-, ἀπέδραν
 —βαίνω, βα-, ἔδην—φθάνω, φθα-, ἔφθην—ἠνοῦμαι, πρια-,
 ἐπριάμην.

β') Θέμα εἰς ω' ἀλίσκομαι (=κυριεύομαι), ἄλω-, ἐάλων—
 γινώσκω, γνω-, ἔγων—ζῶ, βιω-, ἐδίω.

γ') Θέμα εἰς υ' δύνω καὶ δύομαι, δυ-, ἔδυν,—φύομαι, φυ-,
 ἔφυν.

§ 3. Παραδείγματα κλίσεως.

Ὅριστ. ἔδην, ἔδης, ἔδη, ἔδημεν, ἔδητε, ἔδησαν.

Ὑποτ. βῶ, βῆς, βῆ, βῶμεν, βῆτε, βῶσι (ν).

Εἴη. βαίην, βαίης, βαίη, βαίμεν ἢ βαίημεν, βαίτε ἢ βαίητε, βατεν ἢ βαίησαν.

Προστ. βήθι, βήτω, βήτε, βάντων ἢ βήτωσαν.

Ἀπαρμφ. βήναι. *Μετοχ.* βάς, βᾶσα, βάν.

Οριστ. ἔγνω, ἔγνως, ἔγνω, ἔγνωμεν, ἔγνωτε, ἔγνωσαν.

Υποτ. γνώ, γνώς, γνώ, γνώμεν, γνώτε, γνώσι (ν).

Εἴη. γνοίην, γνοίης, γνοίη, γνοίμεν ἢ γνοίημεν, γνοίτε ἢ γνοίητε, γνοίτεν ἢ γνοίησαν.

Προστ. γνώθι, γνώτω, γνώτε, γνότων ἢ γνώτωσαν.

Ἀπαρμφ. γνώναι. *Μετοχ.* γνούς, γνοῦσα, γνόν.

Οριστ. ἔδυν, ἔδυσ, ἔδῦ, ἔδῦμεν, ἔδῦτε, ἔδῦσαν.

Υποτ. δύω, δύης, δύη, δύωμεν, δύητε, δύωσι (ν).

Εἴη. ἄχρηστος.

Προστ. δῦθι, δῦτω, δῦτε, δύντων ἢ δῦτωσαν.

Ἀπαρμφ. δύναι. *Μετοχ.* δύς, δῦσα, δύν.

ΣΗΜ. Ἐβίω, ἐβίως, ἐβίω κ.λ.π. βιώ, βιώς, βιώ κ.λ.π. βιώην, βιώης, βιώη, κ.λ.π. (προστ. ἄχρηστος) βιώναι, βιώς, βιοῦσα, βιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ΄.

ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ ΦΗΜΙ, ΕΙΜΙ, ΕΙΜΙ, ΟΙΔΑ, ΔΕΔΟΙΚΑ,
ΚΕΙΜΑΙ, ΚΑΘΗΜΑΙ ΚΑΙ ΧΡΗ.

§ 1. *Φημί* (=λέγω) θέμ. φη-, φα-.

Οριστ. φημί, φής, φησί(ν), φάμεν, φατέ, φασί(ν).

Υποτ. φῶ, φῆς, φῆ, φῶμεν, φῆτε, φῶσι(ν).

Εἴη. φαίην, φαίης, φαίη, φαίμεν ἢ φαίημεν, φαίητε, φαίτεν ἢ φαίησαν.

Προστ. φάθι, φάτω.

Ἀπαρμ. φάναι. *Μετοχ.* φάσκων, -ουσα, -ον.

Παροι. Ἐφη, ἔφη, ἢ ἔφησθα, ἔφη, ἔφαμεν, ἔφατε, ἔφασαν.

Μέλλ. φήσω, -σεις κ.λ.π. Ἄφο. ἔφασα, -σας κ.λ.π.

ΣΗΜ. 1. Ὁ παρατακτικὸς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεστώτος ἔχουσι καὶ σημασίαν ὁριστοῦ.

ΣΗΜ. 2. Τὸ φημί συντιθέμενον ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν τῇ ὁριστικῇ καὶ τῇ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστώτος: *σὺμφημι*.

§ 2. α΄) *Εἶμι* (=εἶμαι). Τὴν κλίσιν τοῦ εἶμι ἰδὲ ἐν κεφ. ΚΑ΄.

β΄) Τὸ εἶμι συντιθέμενον μετὰ προθέσεως ἐν μὲν τῇ ὁριστικῇ καὶ τῇ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστώτος ἀναβιβάζει τὸν τόνον, ἐν πᾶσι δὲ τοῖς ἄλλοις τύποις τονίζεται ὅπου καὶ τὸ ἀπλοῦν: *πάρειμι*, *πάρεσι*, *πάρισθι*, ἀλλὰ *παρῶ*, *παρεῖεν*, *παρεῖναι*, *παρών*, *παρῆν*.

γ') Τὸ ἐστί(ν) ἀναβιβάζει τὸν τόνον καὶ γίνεται ἐστι(ν) εἰς τὰς ἐξῆς περιστάσεις·

1) Ἐν ἀρχῇ λόγου· ἔστιν ὁ Θεὸς δίκαιος.

2) Ὅταν σημαίνῃ «ὕπαρχει»· Θεὸς ἐστι.

3) Ὅταν σημαίνῃ «εἶναι δυνατόν»· ἔστιν ἰδεῖν=εἶναι δυνατόν νὰ ἴδῃ τις.

4) Ὅταν προηγῶνται αὐτοῦ αἱ λέξεις ἀλλά, εἰ, καί, οὐκ, τοῦτο καὶ ὥς.

§ 3. *Εἶμι* (=θὰ ἔλθω, θὰ πορευθῶ) θ. εἰ-, ἔ-.

Ὅριστ. εἶμι, εἰ, εἰσι(ν), ἔμεν, ἔτε, ἔασι(ν).

Ὑποστ. ἴω, ἴης, ἴη, ἴωμεν, ἴητε, ἴωσι(ν).

Ἐνκτ. ἰοίμι ἢ ἰοίην, ἰοῖς, ἰοί, ἰοίμεν, ἰοίτε, ἰοίεν.

Προστ. ἴθι, ἴτω, ἴτε, ἰόντων ἢ ἴτωσαν.

Ἀπαρμ. ἰέναι Μετοχ. ἰών, ἰούσα, ἰόν.

Παρατ. ἦα ἢ ἦεν ἦεις ἢ ἦεισθα, ἦει ἢ ἦειν, ἦμεν, ἦτε, ἦσαν.

ΣΗΜ. 1. Ἡ ὀριστικὴ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει πάντοτε σημασίαν μέλλοντος, ἢ δὲ εὐκτική, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ ἔχουσι σημασίαν ἄλλοτε μὲν μέλλοντος, ἄλλοτε δὲ ἐνεστώτος. Ὡς ἐνεστώως δὲ τοῦ *εἶμι* ἐν τῇ ὀριστικῇ λαμβάνεται τὸ *ἔρχομαι*.

ΣΗΜ. 2. Ἡ ὑποτακτικὴ, ἡ εὐκτικὴ καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ *εἶμι* σχηματίζονται κατὰ τὰ εἰς -ω βαρύντονα.

ΣΗΜ. 3. Τὰ σύνθετα τοῦ *εἶμι* ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστώτος· *ἄπειμι, ἄπειθι* ἀλλὰ *ἄπηα, ἀπιέναι, ἀπιών*.

§ 4. Τὸ *οἶδα* (=γνωρίζω) (θ. εἶδ-, ἰδ-) εἶναι παρακείμενος ἔχων σημασίαν ἐνεστώτος.

Ὅριστ. *Οἶδα, οἶσθα, οἶδε, ἴσμεν, ἴστε, ἴσασι(ν)*.

Ὑποστ. *εἶδῶ, εἶδῆς, εἶδη, εἶδῶμεν, εἶδητε, εἶδῶσι(ν)*.

Ἐνκτ. *εἶδειην, εἶδειῆς, εἶδειῆ, εἶδειμεν ἢ εἶδειήμεν, εἶδειῆτε, εἶδειεν ἢ εἶδεισαν*.

Προστ. *ἴθι, ἴτω, ἴτε, ἴστων ἢ ἴστωσαν*.

Ἀπαρμ. *εἶδέναι. Μετοχ. εἶδῶς, εἶδυῖα, εἶδός*.

Ὑπερσ. *ἦδη ἢ ἦδειν, ἦδησθα ἢ ἦδεισθα ἢ ἦδεις, ἦδη ἢ ἦδει ἢ ἦδειν, ἦδειμεν ἢ ἦσαμεν, ἦδειτε ἢ ἦστε, ἦδεσαν ἢ ἦσαν*.

Μέσ. *μέλ. εἴσομαι. Ἐνκτ. εἰσοίμην. Ἀπαρμ. εἴσεσθαι. Μετοχ. εἰσόμενος*.

ΣΗΜ. Τὸ *οἶδα* συντιθέμενον ἀναβιβάζει τὸν τόνον· *οἶνοῖδα*.

§ 5. Τὸ *δέδοικα* (=φοβοῦμαι) εἶναι παρακείμενος ἔχων σημασίαν ἐνεστώτος.

Παρακ. Ὅριστ. *δέδοικα ἢ δέδιχα, δέδοικας, δέδοικε(ν) ἢ δέδιε, δέδιμεν, δέδιτε, δέδιασι(ν)*.

Υποτ. δεδίη, δεδίωσι (ν).

Ἀπαρμ. δεδοικέναι ἢ δεδιέναι.

Μετοχ. δεδοικώς ἢ δεδιώς, δεδοικυία δεδιός.

Υπερο. ἐδεδοίκειν ἢ ἐδεδοίκη ἢ ἐδεδιέιν, ἐδεδίεις, ἐδεδοίκει ἢ ἐδεδέει καὶ γ' πληθ. ἐδεδοίκεσαν ἢ ἐδέδισαν.

Μέλλ. δείσομαι. Ἀόρ. ἔδεισα.

§ 6. Κεῖμαι (θέμ. κει-). Τὸ κεῖμαι χρησιμεύει ὡς παθητικὸς παρακείμενος τοῦ τίθεμαι.

Ἐνεστώσ. Ὀριστ. κείμαι, κείσαι, κείται, κείμεθα, κείσθε, κείνται.

Υποτ. κέηται, κέησθε, κέωνται καὶ περιφραστικῶς κείμενος ὧ κ.λ.π.

Ἐνκτ. κέοιτο, κέριντο καὶ περιφραστικῶς κείμενος εἶην κ.λ.π.

Προστ. κείσο, κείσθω.

Ἀπαρμ. κείσθαι. Μετοχ. κείμενος, -η, -ον.

Παρατ. Ἐκείμην, ἔκεισο, ἔκειτο, ἐκείμεθα, ἔκεισθε ἔκειντο.

Μέλλ. κείσομαι.

ΣΗΜ. Τὸ κεῖμαι συντιθέμενον ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστώτος *κατάκειμαι κατάκεισο*.

§ 7. Κάθημαι (κατὰ-ῆμαι· θέμ. ἦσ-).

Ἐνεστώσ. Ὀριστ. κάθημαι, κάθησαι, κάθηται, καθήμεθα, κάθησθε, κάθηνται.

Υποτ. καθήται, καθώμεθα, καθήσθε, καθώνται.

Ἐνκτ. καθήμην, καθήσθε.

Ἀπαρμ. καθήσθαι. Μετοχ. καθήμενος, -η, -ον.

Παρατ. ἐκαθήμην ἢ καθήμην, ἐκάθησο, ἐκάθητο ἢ καθήτο ἢ καθήστο, ἐκάθηντο.

ΣΗΜ. Τὸ κάθημαι λαμβάνεται ὡς παρακείμενος τοῦ ῥήματος *καθέζομαι*.

§ 8. α') Χρῆ (=εἶναι ἀνάγκη, πρέπει). Τὸ χρῆ εἶναι κυρίως ἄκλιτον οὐσιαστικὸν καὶ σημαίνει *χρεία, ἀνάγκη*· ἀλλὰ κατὰ παράλειψιν τοῦ ἔστι, προσέλαβε σημασίαν ῥήματος.

β') Τὸ χρῆ, ῥήμα γενόμενον, ἔχει εὐκτικ. *χρεῖη ἢ χρεῶν εἶη*, προστ. *χρεῶν ἔστω*, ἀπαρμ. *χρηῖναι ἢ χρεῶν εἶναι*, μετοχ. *χρεῶν*, παρατ. *ἐχρηῖν ἢ χρηῖν*.

ΣΗΜ. Οἱ τύποι *χρεῖη, χρηῖναι, χρεῶν, χρηῖν* προήλθον ἐκ συγχωνεύσεως τοῦ *χρη* μετὰ τῶν *εἶη, εἶναι, ὄν, ἦν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ΄

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

§ 1. Τὰ ῥήματα εἶναι ἀνώμκλα ἢ κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων ἢ κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν.

α΄) Ἀνώμαλα κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων.

§ 2. Τὰ κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων ἀνώμαλα ῥήματα διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις·

α΄) Τὰ σχηματίζοντα τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος διὰ τῆς προσθήκης 1) τοῦ προσφύματος ν' φθα-, φθάνω· 2) τοῦ προσφύματος αν' ἄμαρι-, ἄμαρτάνω· 3) τοῦ προσφύματος αν καὶ ἄμα τοῦ ν' πρὸ τοῦ τελικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος· μαθ-, μανθάνω καὶ 4) τοῦ προσφύματος νε· ἰκ-, ἀφικνοῦμαι.

β΄) ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ ῥηματικὸν θέμα λαμβάνει τὸ πρόσφυμα ε 1) ἐν τῷ ἐνεστώτι καὶ παρατατικῷ μόνον· ὠθ-, ὠθέω-ὠθῶ· 2) ἐν τούτοις καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις· (ἐπι) μελ-, ἐπιμελέομαι—ἐπιμελοῦμαι· 3) μόνον ἐν τισι τῶν ἄλλων χρόνων· μεν-, μένω καὶ 4) ἐν πᾶσι ταῖς ἄλλοις χρόνοις πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ· βουλ-, βούλομαι.

γ΄) ῥήματα, τὰ ὁποῖα σχηματίζουνσι τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ προσφύματος σκ ἢ ισκ· γηρα-, γηράσκω—εδρ-, εδρίσκω. Τινὰ δὲ ἐκ τούτων λαμβάνουσι καὶ ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμὸν· γνω-, γινώσκω.

δ΄) ῥήματα σχηματίζοντα τοὺς χρόνους αὐτῶν ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ σημασίαν· εἰθίω, εἶδ-, φαγ.

β΄) Ἀνώμαλα κατὰ σημασίαν.

§ 3. Τὰ κατὰ σημασίαν ἀνώμκλα διαιροῦνται εἰς τὰς ἐξῆς τέεις·

α΄) Τὰ ἔχοντα μέσον μέλλοντα μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν· ἀκούω—ἀκούσομαι, ἁμαρτάνω—ἁμαρτήσομαι, λαμβάνω—λήψομαι.

β΄) Τὰ ἔχοντα μέσον μέλλοντα μὲ παθητικὴν σημασίαν· ἀδικῶ—ἀδικήσομαι, ἀλλοσκομαι—ἀλώσομαι, πολεμῶ—πολεμήσομαι.

γ΄) Τὰ ἔχοντα παθητικὸν ἄοριστον μὲ μέσην σημασίαν· αἰσχύνομαι—ἡσχύνθην, πορεύομαι—επορεύθην, στρέφομαι—εστράφην.

δ΄) Τὰ ἔχοντα παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἄοριστον μὲ μέσην σημασίαν· ἀθροίζομαι—ἀθροισθήσομαι—ἡθροίσθην, μιμνήσκομαι—μνησθήσομαι—ἐμνήσθην, φαίνομαι—φανήσομαι—εφάνην.

ε') Τὰ ἔχοντα ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ἀόριστον β' μὲ
 μέσῃν ἢ παθητικῇν σημασίαν· ἀλίσκομαι—ἐάλωκα—ἐάλων, ἴστα-
 μαι—ἔστηκα—ἔστην, πίπτω—πέπτωκα—ἔπεσον.

ς') Τὰ ἀποθετικά, ἦτοι τὰ ῥήματα, ἅτινα ἔχουσι μόνον τὴν μέ-
 σην φωνὴν μὲ ἐνεργητικῇν σημασίαν· δέχομαι, ἐργάζομαι, ἀροῦ-
 μαι, βούλομαι.

Τὰ ἀποθετικά λέγονται 1) μέσα ἀποθετικά, ὅταν ἔχουσι μέσον
 ἀόριστον μὲ ἐνεργητικῇν σημασίαν· δέχομαι—ἐδεξάμην, ἐργάζομαι
 —ἐργασάμην καὶ 2) παθητικά ἀποθετικά, ὅταν ἔχουσι παθητικὸν
 ἀόριστον μὲ ἐνεργητικῇν σημασίαν· ἄγαμαι—ἠγάσθην, οἶομαι—
 ᾔσθην.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΑΤΩΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

A.

* Ἄγνυμι (θέμ. ἀγ-, ἄγνυ-). Παρὰ τοῖς πεζογράφοις πάν-
 τοτε σύνθετον· κατάγνυμι (=θραύω, συντρίβω), ἀόρ. κατέαξα,
 παρακ. β' κατέαγα (μὲ σημασίαν παθητ. =εἶμαι συντετριμμένος),
 ὑπερσ. κατεαγῶς ἦν, τετελ. μέλλ. κατεαγῶς ἔσομαι. Παθητ. κατά-
 γνυμαι, παθητ. ἀόρ. β' κατεάγην.

* Ἀγορεύω = ὀμιλῶ ἐν συνελεύσει· (θέμ. ἀγορευ-, ἐρ-, ῥε-,
 ἐπ-), παρατ. ἠγόρευον, μέλλ.-ἀγορεύσω ἢ -ἐρῶ, ἀόρ. α'-ἠ-
 γόρευσα, ἀόρ. β'-εἶπον, παρακ.-εἶρηκα, ὑπερσ.-εἰρήκειν ἢ
 εἰρηκῶς ἦν. Παθητ. ἀγορεύομαι, παρατ. -ἠγορευόμην, μέσ. μέλλ.
 μετὰ παθητ. σημασ.-ἀγορεύσομαι, παθητ. μέλλ.-ῥηθήσομαι,
 παθ. ἀόρ.-ἠγορευθήην, ἢ-ἔρρήθην, παρακ.-εἶρημαι, ὑπερσ.-εἰρή-
 μην ἢ-εἰρημένος ἦν.

* Ἄδω, παρατ. ἤδον, μέσ. μέλλ. μετ' ἐνεργ. σημασ. ἄσομαι,
 ἀόρ. ἤσα. Παθητ. ἄδομαι, παθ. ἀόρ. ἤσθην.

Ἀἰρέω-αἰρῶ = καταλαμβάνω, κυριεύω· (θέμ. αἶρε-, ἐλ-),
 παρακ. ἤρουν, μέλ. αἰρήσω, ἀόρ. β' εἶλον, παρακ. ἤρηκα, ὑπερσ.-
 ἠρήκειν. Μέσ. αἰροῦμαι (=ἐκλέγω, προτιμῶ), παρατ. ἠρούμην,
 μέλλ. αἰρήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' εἰλόμην, παρακ. ἤρημαι, ὑπερ. ἠρή-
 μην. Παθητ. αἰροῦμαι (=ἐκλέγομαι), παρατ. ἠρούμην, παθ. μέλλ.
 αἰρεθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἠρέθην, παρακ. ἤρημαι, ὑπερσ. ἠρήμην,
 τετελ. μέλλ. ἠρήσομαι ἢ ἠρημένος ἔσομαι.

Ἀισθάνομαι = ἐννοῶ (θέμ. αἰσθ-, αἰσθε-, αἰσθαν-), παρατ.
 ἤσθανόμην, μέσ. μέλλ. αἰσθήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἤσθόμην, παρακ.
 ἤσθημαι.

* Ἀκούω (θέμ. ἀκου-, ἀκο-), παρατ. ἤκουον, μέσ. μέλ. μετὰ
 ἐνεργ. σημ. ἀκούσομαι, ἀόρ. ἤκουσα, παρακ. ἀκήκοα, ὑπερ. ἤκη-

κόειν ἢ ἀκηκῶς ἦν. Παθητ. ἀκούομαι, παθ. μέλλ. ἀκουσθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤκουσθην.

^ε Ἀλίσκομαι = κυριεύομαι (θέμ. ἀλ-, ἄλω-, ἄλισκ-), παρατ. ἠλισκόμην, μέσος μέλλ. μετὰ παθητ. σημ. ἀλώσομαι, ἀόρ. ὅ' μετὰ παθητ. σημ. ἐάλων, παρακ. ἐάλωκα ἢ ἤλωκα, ὑπερσ. ἠλώκειν.

^ε Ἀλλοῖμαι = πηδῶ (θέμ. ἀλ-, ἄλλ-), παρατ. ἠλλόμην, μέσος μέλλ. ἄλοομαι, μέσος ἀόρ. ἠλάμην.

^ε Ἀμαρτάνω = σφάλλομαι, ἀποτυγχάνω (θέμ. ἄμαρτ-, ἄμαρτε-, ἄμαρταν-), παρατ. ἠμάρτανον, μέσος μέλλ. μετ' ἐνεργ. σημασίας ἄμαρτήσομαι, ἀόρ. ὅ' ἠμάρτον, παρακ. ἠμάρτηκα, ὑπερσ. ἠμάρτηκειν. Παθητ. ἄμαρτάνομαι, παρατ. ἠμάρτάνετο, παθ. ἀόρ. ἠμάρτηθη, παρακ. ἠμάρτηται, ὑπερσ. ἠμάρτητο.

^ε Ἀμιλλάομαι-ῶμαι = διαγωνίζομαι, παρατ. ἠμιλλώμην, μέσος μέλλ. ἠμιλλήσομαι, παθητ. ἀόρ. μετ' ἐνεργ. σημασ. ἠμιλλήθην.

^ε Ἀμφιέννυμι = ἐνδύω (θέμ. -εσ-, ἐννυ-), παρατ. ἠμφιέννυν, ἀόρ. ἠμφίεσα. Μέσος ἀμφιέννυμαι, μέσος μέλλ. ἀμφιέσομαι, παρακ. ἠμφίεσομαι.

^ε Ἀμφισβητέω - ῶ, παρατ. ἠμφεσθήτουν, μέλλ. ἀμφισθητήσω, ἀόρ. ἠμφεσθήτησα, παρακ. ἠμφεσθήτηκα. Παθ. ἀμφισθητοῦμαι, μέσος μέλλ. μετὰ παθητ. σημασ. ἀμφισθητήσομαι, παθ. ἀόρ. ἠμφεσθητήθην.

^ε Ἀναλίσκω ἢ ἀναλώω - ῶ = ἐξοδεύω (θέμ. ἀναλ-, ἀναλίσκ-, ἀναλο-), παρατ. ἀνήλισκον ἢ ἀνήλουν, μέλλ. ἀναλώσω, ἀόρ. ἀνήλωσα, παρακ. ἀνήλωκα, ὑπερσ. ἀνηλώκειν. Μέσος καὶ παθ. ἀναλίσκομαι, παρατ. ἀνηλισκόμην ἢ ἀνηλούμην, παθ. μέλλ. ἀναλωθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἀνηλώθην, παρακ. ἀνήλωμαι, ὑπερσ. ἀνηλώμην ἢ ἀνηλωμένος ἦν.

^ε Ἀνοίγω ἢ ἀνοίγνυμι (θέμ. οἶγ-, οἶγνυ-), παρατ. ἀνέψγον, μέλλ. ἀνοίξω, ἀόρ. ἀνέψξαι, παρακ. ἀνέψχα. Παθητ. ἀνοίγομαι ἢ ἀνοίγνυμαι, παρατ. ἀνεψγόμην, τετελ. μέλλ. μετὰ παθητ. σημασ. ἀνεψόσομαι, παθ. ἀόρ. ἀνεψόχθην, παρακ. ἀνέψγμαί, ὑπερσ. ἀνεψόγμην.

^ε Ἀπεχθάνομαι = γίνομαι μισητός (θέμ. ἐχθ-, ἐχθε-, ἐχθαν-), παρατ. ἀπηχθανόμην, μέσος μέλλ. ἀπεχθήσομαι, μέσος ἀόρ. ὅ' ἀπηχθόμην, παρακ. ἀπήχθημαι, ὑπερσ. ἀπηχθήμην.

^ε Ἀποδιδράσκω = δραπετεύω (θέμ. δρα-, διδρασκ-), παρατ. ἀπεδιδρασκον, μέσος μέλλ. μετ' ἐνεργ. σημασ. ἀποδράσομαι, ἀόρ. ὅ' ἀπέδραν, -ας, -α, κ.λ.π. (ὑποτ. ἀποδρῶ, -ας, -ᾶ κ.λ.π., εὐκτ. ἀποδραίην, -ης, -η, κ.λ.π., ἀπαρμ. ἀποδρᾶναι, μετχ. ἀποδράς), παρακ. ἀποδέδρακα, ὑπερσ. ἀπεδέδρακειν.

^ε Ἀρέσκω (θέμ. ἄρε-, ἀρεσκ-), παρατ. ἤρεσκον, μέλλ. ἀρέσω,

ἀόρ. ἤρεσα. Μέσ. ἀρέσκομαι, παρατ. ἤρεσκόμην, μέσ. ἀόρ. ἤρε-
σάμην.

Αὔξω ἢ αὐξάνω = (μτθ.) μεγαθύνω, (ἀμτθ.) γίνομαι μέγας, (θέμ.
αὔξ-, αὐξαν-, αὔξε-), παρατ. ἠὔξον, μέλλ. αὐξήσω, ἀόρ. ἠὔ-
ξησα, παρακ. ἠὔξηκα. Μέσ. καὶ παθ. αὐξομαι ἢ αὐξάνομαι, παρατ.
ἠὔξομην ἢ ἠὔξανόμην, μέσ. μέλλ. καὶ ὡς παθητ. σὔξήσομαι, παθητ.
μέλλ. αὐξηθήσομαι, παθητ. ἀόρ. ἠὔξήθην, παρακ. ἠὔξημικι, ὑπερσ.
ἠὔξήμην.

Ἄχθομαι = λυποῦμαι, ἀγανακτῶ (θέμ. ἀχθ-, ἀχθε-), παρατ.
ρατ. ἤχθόμην, μέσ. μέλλ. ἀχθέσομαι, παθητ. ἀόρ. ἤχθέσθην (μετὰ
παθ. σημ).

B'.

Βαίνω = βαδίζω, πορεύομαι (θέμ. βα-, βαν-, βαιν-), παρατ.
-ἔβαινον, μέσ. μέλλων μετ' ἐνεργ. σημασίας -βήσομαι, ἀόρ. β' -ἔδην,
παρακ. -ἔβδηκα, ὑπερσυντ. -ἔβεδήκειν. Παθητ. -βαίνομαι, παθητ. ἀόρ.
-ἔβάθην, παρακ. -ἔέδαμαι.

Βάλλω = ῥίπτω, κτυπῶ (θέμ. βαλ-, βλα-, βαλλ-), παρατ.
ἔβαλλον, μέλλ. βαλῶ, ἀόρ. β' ἔβαλον, παρακ. βέδληκα, ὑπερσυντ.
-ἔβεβλήκειν. Μέσ. καὶ παθ. βάλλομαι, παρατ. ἐβαλλόμην, μέσ. μέλ.
-βαλοῦμαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐβαλόμην, παθητ. μέλλ. βληθήσομαι, παθ.
ἀόρ. ἐβλήθην, παρακ. -βέβλημικι, ὑπερσυντ. -ἔβεβλήμην, τετελ. μέλλ.
-βεβλήσομαι.

Βούλομαι = ἐπιθυμῶ (θέμ. βουλ-, βουλε-), παρατ. ἐβουλόμην
ἢ ἠβουλόμην, μέσ. μέλλ. βουλήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐβουλήθην ἢ ἠβου-
λήθην, παρακ. βεβούλημικι.

Γ'.

Γελάω -ῶ, παρατ. ἐγέλων, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. γελαῖ-
σομαι, ἀόρ. ἐγέλασα. Παθ. γελῶμαι, παθ. ἀόρ. ἐγελάσθην.

Γηράσκω (θέμ. γηρα-, γηρασκ-), μέλ. γηράσω, μέσ. μέλ. -γη-
ράσομαι, ἀόρ. ἐγήρασα, ἀόρ. β' [ἐγήραν] μόνον κατ' ἀπαρέμφ.
γηραῖναι, παρακ. -γεγήρακα.

Γίγνομαι (θέμ. γεν-, γν-, γιγν-, γενε-), παρατ. ἐγιγνόμην,
μέσ. μέλλ. γενήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐγενόμην, παρακ. γέγονα ἢ
γεγονῶς εἰμι ἢ γεγένημαι, ὑπερσ. ἐγεγόνειν ἢ γεγονῶς ἦν ἢ ἐγε-
γενήμην, τετελ. μέλ. γεγονῶς ἔσομαι ἢ γεγενημένος ἔσομαι.

Γινώσκω = γνωρίζω, φρονῶ, κρίνω (θέμ. γνω-, γιγνωσκ-),
παρατ. ἐγίγνωσκον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. γνώσομαι, ἀόρ. β'
ἔγνω, παρακ. ἔγνωκα, ὑπερσ. ἐγνώκειν ἢ ἐγνωκῶς ἦν, τετελ. μέλ.
ἔγνωκῶς ἔσομαι. Παθ. γινώσκομαι, παρατ. ἐγίγνωσκόμην, παθ.

μέλ. γνωσθήσομαι, παθ. άόρ. έγνωσθην, παρακ. έγνωσμαι, ύπερσ.-έγνωσμην.

Δ.

Δάκνω=δαγκάνω (θέμ. δακ-, δηκ-, δακν-), παρατ. έδακνον, μέσ. μέλ. μετ' ένεργ. σημ. δήξομαι, άόρ. β' έδακον. Μέσ. και παθ. δάκνομαι, παθ. άόρ. και ώς μέσ. έδήχθην, παρακ. μέσ. και παθ. δέδηγμαί.

Δέω=άπέχω, έχω ανάγκην (θέμ. δε-, δεε-), παρατ. έδεον, μέλ. δεήσω, άόρ. έδέησα. Συνήθως άπρόσωπον· δεί, έδει, δεήσει, έδέησε, δεδέηκε. Μέσ. δέομαι=έχω ανάγκην, παρακαλώ, παρατ. έδεόμην, μέσ. μέλ. δεήσομαι, παθ. άόρ. με μέσ. σημ. δεδήθην, παρακ. δεδέημαι.

Δοκέω-ώ (θέμ. δοκ-, δοκε-), (πρσωπικόν και άπρόσωπον), παρατ. έδόκουν, μέλ. δόξω, άόρ. έδοξα. Παθ. δοκοῦμαι, παθ. άόρ. καταδοχθείς, παρακ. δέδοκται ή δεδογμένον έστί, ύπερσ. έδέδοκτο ή δεδογμένον ήν.

Δύναμαι, παρατ. έδυνάμην ή ήδυνάμην, μέσ. μέλ. δυνήσομαι, παθ. άόρ. μετá μέσ. σημ. έδυνήθην ή ήδυνήθην ή έδυνάσθην, παρακ. δεδύνημαι.

Δύ'ω=βυθίζω (θέμ. δυ-, δυν-), παρατ.-έδυον, μέλ.-δυ'σω, άόρ.-έδυσα, παρακ.-δέδυκα. Μέσ. δύομαι ή δύνω, παρατ. έδυόμην, μέσ. μέλ. δύσομαι, ένεργ. άόρ. β' μετá μέσ. σημ. έδυν, παρακ. ένεργ. μετá μέσ. σημ. δεδύκα, ύπερσ.-έδεδύκειν. Παθ.-δύομαι, παρατ.-έδυόμην, παθ. άόρ.-έδύθην, παρακ.-δέδύμαι.

Ε.

Εάω—ώ=άφίνω, παρατ. είων, μέλ. εά'σω, άόρ. είασα, παρακ. είακα. Παθ. έῶμαι, μέσ. μέλ. μετá παθ. σημ. εάσομαι, παθ. άόρ. είάθην, παθ. παρακ. είαμαι.

Έγειρω=σηκώνω έξυπνώ τινα (θέμ. έγερ-, έγρ-, έγειρ-), παρατ. ήγειρον, μέλ.-έγερω, άόρ. ήγειρα, παρακ. β' έγρήγορα (=είμαι ξυπνητός, άγρυπνώ), ύπερσ. έγρηγόρειν. Μέσ. και παθ. έγειρομαι, παρατ.-ήγειρόμην, παθ. άόρ. και ώς μέσ. ήγέρθην, μέσ. άόρ. β' ήγρόμην.

Έγκωμιάζω, παρατ. ένεκωμιάζον, μέλ. έγκωμιάσω, μέσ. μέλ. μετ' ένεργ. σημ. έγκωμιάσομαι, άόρ. ένεκωμιάσα, παρακ. έγκεκωμιάκα. Παθ. έγκωμιάζομαι, παρακ. έγκεκωμιάσμαι.

Έθέλω (θέμ. έθει-, έθειε-) ή θέλω, παρατ. ήθελον, μέλ. έθειλήσω ή θελήσω, άόρ. ήθέλησα, παρακ. ήθέληκα, ύπερσ. ήθειλήκειν.

² *Εθίζω* = συνηθίζω τινά, παρατ. εἶθίζον, μέλ. ἐθιῶ, ἀόρ. εἶθισα, παρακ. εἶθικα. Μέσ. καὶ παθ. ἐθίζομαι, ἀόρ. παθ. καὶ ὡς μέσ. εἶθισθην, παρακ. μέσ. καὶ παθ. εἶθισμαι, ὑπερσ. μέσ. εἶθισμην ἢ εἶθισμένος ἦν.

² *Ελαύνω* (θέμ. ἐλα-, ἐλαυ-, ἐλαυν-), παρατ. ἤλαυνον, μέλ. ἐλῶ (ἐλᾶς, ἐλᾶ κ.λ.π.), ἀόρ. ἤλασα, παρακ. ἐλήλακα. Παθ. ἤλαυνομαι, παρατ. ἤλαυνάμην, μέσ. ἀόρ. ἤλασάμην, παθ. ἀόρ. -ἤλάθην, παρακ. ἐλήλαμαι.

² *Ελκω* = σύρω, [θέμ. ἐλκ-, ἐλκυ-], παρατ. εἰλκον, μέλ. -ἐλξω, ἀόρ. εἰλκῶσα, παρακ. -εἰλκῶκα. Παθ. ἔλκομαι, παρατ. εἰλκόμεν, μέσ. ἀόρ. -εἰλκῶσάμην, παθ. ἀόρ. -εἰλκῶσθην, παρακ. εἰλκῶμαι.

² *Εννοέω* -ῶ = ἐν τῷ νῷ βάλλω τι, σκέπτομαι, παρατ. ἐνενόουν, ἀόρ. ἐνενόησα, παρακ. ἐννενόηκα. Μέσ. ἐννοοῦμαι, παρατ. ἐννοοῦμην, παθ. ἀόρ. μετὰ μέσ. σημ. ἐννοηθεῖς.

² *Επιμέλομαι* ἢ *ἐπιμελέομαι* -οῦμαι, (θέμ. μελ-, μελε-), παρατ. ἐπεμελόμην ἢ ἐπεμελούμην, μέσ. μέλ. ἐπιμελήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐπεμελήθην, παρακ. ἐπιμεμέλημαι.

² *Ἐπιστάμαι* = γνωρίζω, παρατ. ἠπιστάμην, μέσ. μέλ. ἐπιστήσομαι, παθ. ἀόρ. μετὰ μέσ. σημ. ἠπιστήθην.

² *Ἐρχομαι* (θέμ. ἐρ-, ἐρχ- (ἐκ τοῦ ἐρσκ-), εἰ-, ἰ-, ἐλυθ-) ὑποτ. ἴω, εὐκτ. ἴοιμι ἢ ἰοίην, προστ. ἴθι, ἀπαρ. ἴεναι, μτχ. ἰών, παρατ. ἦειν ἢ ἦα, μέλ. εἶμι, ἀόρ. ἔ' ἤλθον, παρακειμ. ἐλήλυθα, ὑπερ. ἐληλύθειν ἢ -ἐληλυθῶς ἦν.

² *Ἐρωτάω* -ῶ (θέμ. ἐρ-, ἐρε-, ἐρωτα-), παρατ. ἠρώτων, μέλ. ἐρωτήσω, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐρήσομαι, ἀόρ. ἠρώτησα, μέσ. ἀόρ. ἔ' μετ' ἐνεργ. σημ. ἠρόμην, παρακ. ἠρώτηκα. Παθ. ἐρωτῶμαι, παθ. ἀόρ. ἠρωτήθην, παρακ. ἠρώτημαι.

² *Ἐσθίω* = τρώγω, (θέμ. ἐσθι-, ἐδ-, ἐδε-, φαγ-, παρατ. ἦσθιον μέλ. μέσ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐδομαι, ἀόρ. ἔ' ἔφαγον, παρακ. ἐθήσοκα. Παθ. παρακ. -ἐθηδεσμένος.

² *Ἐύρισκω* (θέμ. εὐρ-, εὔρε-, εὐρισκ-), παρατ. εὐρισκον ἢ ἠβρισκον, μέλ. εὐρήσω ἀόρ. ἔ' εὔρον ἢ ἠῦρον, παρακ. εὐρηκα ἢ ἠῦρηκα, ὑπερ. εὐρηκῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. εὐρίσκομαι, παρατ. εὐρισκόμην ἢ ἠβρισκόμην, μέσ. μέλ. εὐρήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἔ' εὐρόμην ἢ ἠῦρόμην, παθ. μέλ. εὐρεθήσομαι, παθ. ἀόρ. εὐρέθην ἢ ἠῦρέθην, παρακ. μέσ. καὶ παθ. εὐρημαι ἢ ἠῦρημαι, ὑπερσ. εὐρήμην.

² *Ἐχω* (θέμ. (σ) εχ-, σχ-, -σχε-) παρατ. εἶχον, μέλ. ἔξω ἢ σχήσω, ἀόρ. ἔ' ἔσχον, ὑποτ. σχῶ (μετάσχω), εὐκτ. σχοίην (μετάσχοιμι),

προστ. [σχές], πρόσχες, ἀπαρμ. σchein, μετοχ. σχών, παρακ. ἔσχηκα. Μέσ. καὶ παθ. ἔχομαι, παρατ. εἰλόμην, μέσ. μέλ. ἔξομαι καὶ μετὰ παθ. σημ. σύνθετος ἐνέξομαι ἢ -σχήσομαι, μέσ. ἀόρ. δ' καὶ μετὰ παθ. σημ. ἐσχόμην, παρακ. μέσ. ἔσχημαι.

Ἔψω = ψήνω, βράζω (θέμ. ἐψ-, ἐψε-) μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐψήσομαι, ἀόρ. ἤψησα. Παθ. ἔψομαι.

Ζ.

Ζεύγνυμι = ζεύγω (θέμα ζυγ-, ζευγ-, ζευγνυ-), παρατατικὸς ἐζεύγνυν, ἀόρ. ἔζευξα. Μέσ. καὶ παθ. ζεύγνυμαι, μέσ. ἀόρ. ἐζευξάμην, παθ. ἀόρ. α' ἐζεύχθη, παθ. ἀόρ. δ' ἐζύγην, παρακ. ἔζευγμαι.

Ζῶ (θέμα ζη-, βιω-), παρατ. ἔζων, μέλ. ζήσω, μέσ. μέλλων βιώσομαι, ἀόρ. δ' ἐδίω, παρακ. βεδίωκα.

Θ.

Θέω = τρέχω (θέμ. θε-, θευ-, δραμ-), παρατ. ἔθειον, μέσ. μέλ. θεύσομαι, ἀόρ. δ' ἔδραμον, παρακ. δεδράμηκα, ὑπερσ. ἐδεδραμήκειν.

Θνήσκω (θέμ. θαν-, θνα-, θνη-, θνήσκ- ἐκ τοῦ θνησιχ-), συνήθως σύνθετον ἀποθνήσκω, παρατατ. ἔθνησκον, μέσ. μέλλ. ἀποθανοῦμαι, ἀόρ. δ' ἀπέθανον, παρακ. τέθνηκα, τέθνηκε, τέθναμεν, τεθνήκασιν ἢ τεθνάσιν, ὑποτ. τεθνήκωσι, προστ. τεθνάτω, ἀπαρμ. τεθνηκέναι ἢ τεθνάσαι, μτχ. τεθνηκώς ἢ τεθνεώς, τεθνεῶσα, τεθνηκός, εὐκτ. τεθναίην ἢ τεθνηκώς εἶην ἢ τεθνεώς εἶην, τεθναίη, τεθναίην, ὑπερσ. ἐτεθνήκειν, ἐτεθνήκασαν ἢ ἐτέθνασαν, τετελ. μέλ. τεθνήξω ἢ τεθνηκώς ἔσομαι.

Η.

Ἰζω (θέμ. ἰδ-, ἰζ-), συνήθως σύνθετον καθέζω μετθ. = βάλλω τινα νὰ καθίσῃ, ἀμτθ. = κάθημαι, παρατατ. ἐκάθιζον, μέλ. καθιῶ, ἀόρ. ἐκάθισα ἢ καθισα. Μέσ. καθίζομαι, παρατατ. ἐκαθίζομην, μέσ. μέλ. καθιζήσομαι, ἀόρ. ἐκαθισάμην.

Ἰκνεόμαι — οὔμαι (θέμ. ἰκ-, ἰκνε-), (πάντοτε σύνθετον) ἀφικνούμαι = ἔρχομαι, φθάνω, παρατ. ἀφικνούμην, μέσ. μέλ. ἀφίξομαι, μέσ. ἀόρ. δ' ἀφικόμην, παρακ. ἀφίγμαι, ὑπερσ. ἀφίγμην.

Κ.

Καθέζομαι = βάλλω τὸν ἑαυτὸν μου νὰ καθίσῃ (κατὰ — ἔζομαι) θέμ. ἐδ-, ἐδε-), παρατ. ἐκαθεζόμην (μετὰ σημ. ἀορ.) μέλ. συνηρ. καθεδούμαι.

Καθεύδω (κατὰ — εὔδω) = κοιμῶμαι (θέμα εὐδ-, εὔδε-), παρατ. ἐκάθευδον ἢ καθηῦδον, μέλ. καθευδήσω.

Καλέω-ω (θέμ. καλ-, καλε-, κλα-, κλη-), παρατ. ἐκά-
λουν, μέλ. συνηρ. καλώ, ἀόρ. ἐκάλεσα, παρακ. κέκληχα, ὑπερσυντ.
-ἐκεκλήκειν. Μέσ. καὶ παθ. καλοῦμαι, παρατ. ἐκαλούμην, μέσ.
μέλ. συνηρ.-καλοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐκαλεσάμην, παθ. μέλ. κληθή-
σομαι, παθ. ἀόρ. ἐκλήθη, παρακ. κέκλημαι, ὑπερσ. ἐκεκλήμην,
τετελ. μέλ. κεκλήσομαι.

Κάμνω-κοπιάζω, ἀποκάμνω, ἀσρθενῶ, (θέμ. καμ-, κμα-,
κμη-, καμν-), παρατ. ἔκαμνον, μέσ. μέλ. συνηρ. καμοῦμαι, ἀόρ.
ῶ' ἔκαμον, παρακ. κέκημα, ὑπερσ. ἐκεκμήκειν.

Κεράννυμι ἢ κεραυνῶ-ἀναμειγνύω (θέμ. κερασ-, κεραυν-,
κρα-), ἀόρ. ἐκέρασα. Μέσ. καὶ παθ. κεράννυμαι, μέσ. ἀόρ.-ἐκε-
ρασάμην, παθητ. μέλ. κραθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐκράθη ἢ ἐκερά-
σθη, παρακ. κέ-κράμαι, ὑπερσ.-ἐκέκρατο.

Κτάομαι κτώμαι=ἀποκτώ, παρατ. ἐκτώμην, μέσ. μέλ. κτή-
σομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκτῆσάμην, τετελ. μέλ. κεκτῆσομαι ἢ ἐκτῆσομαι,
παθ. ἀόρ. ἐκτίθη, παρακ. κέκτῃμαι ἢ ἐκτῃμαι. ὑποτ. κεκτῆμένος
ἢ ἐκτῆμένος ὦ, κεκτῆται, κεκτῆσθε, εὐκτ. κεκτῆμην ἢ κεκτῆμένος
εἶην, κεκτῆτο, κεκτῆμεθα, ὑπερσ. ἐκεκτῆμην ἢ κεκτῆμένος ἦν.

Λ.

Λαγχάνω=λαμβάνω διὰ κλήρου, θέμ. λαχ-, ληχ-, λαχ-
χαν-, παρατ. ἐλάγχανον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. λήξομαι, ἀόρ.
ῶ' ἔλαχον, παρακ. εἴληχα, ὑπερσ. εἰλήχειν. Παθ. λαγγάνομαι, παθ.
ἀόρ. ἐλήχθη παρακ. εἴληγμαι.

Λαμβάνω (θέμ. λαβ-, ληβ-, λαμβαν-), λαμβαν-), παρατ.
ἐλάμβανον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. λήψομαι, ἀόρ. ῶ' ἔλαβον,
τετελ. μέλ. εἰληφῶς ἔσομαι παρακ. εἴληφα, ὑπερσ. εἰλήφειν ἢ εἰ-
ληφῶς ἦν. Μέσ. καὶ παθ. λαμβάνομαι, παρατ. ἐλαμβανόμεν, μέσ.
ἀόρ. ῶ' ἐλαβόμεν, παθ. μέλ. ληφθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐλήφθη, πα-
ρακ. εἴλημμαι, ὑπερσ. εἰλήμην ἢ εἰλημμένος ἦν, τετελ. μέλ.
εἰλημμένος ἔσομαι.

Λανθάνω=μένω ἄγνωστος, διαφεύγω τὴν προσοχὴν (θέμ.
λαθ-, ληθ-, λανθαν-), παρατ. ἐλάνθανον, μέλ. λήσω, ἀόρ. ῶ'
ἔλαθον, παρακ. ἐλέθη, ὑπερ. ἐλελήθειν. Μέσ. ἐπιλανθάνομαι=λη-
σμονῶ, παρακ. ἐπελανθάνομην, μέλ. μέσ. ἐπιλήσομαι, μέσ. ἀόρ. ῶ'
ἐπελαθόμεν, παρακ. ἐπιλέληθμαι, ὑπερσ. ἐπελελήσομην.

Λέγω (θέμα λεγ-, ἐρ-, ἐρε-, ῥε-, ἐπ-). παρακ. εἰμενος ἔλεγον,
μέλ. λέξω ἢ ἐρῶ, ἀόρ. ἔλεξα ἢ εἶπα, ἀόρ. ῶ' εἶπον, παρακ. εἴρηκα,
ὑπερσ. εἰρήκειν ἢ εἰρηκῶς ἦν. Παθ. λέγομαι, παρατ. ἐλεγόμεν,
τετελ. μέλ. εἰρήσομαι, παθ. μέλ. ῥηθήσομαι ἢ λεχθήσομαι, παθ.

ἀόρ. ἐρρήθην ἢ ἐλέχθην, παρακ. εἰρημαί ἢ εἰρημένος εἰμι ἢ λέλεγμαι, ὑπερσ. εἰρήμην ἢ εἰρημένος ἦν.

Μ.

Μανθάνω (θέμ. μαθ-, μαθε-, μανθαν-), παρατ. ἐμάνθανον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. μαθήσομαι, ἀόρ. 6' ἔμαθον, παρακ. μεμάθηκα, ὑπερσ. ἐμεμαθήκειν ἢ μεμαθηκώς ἦν. Παθ. μανθάνομαι.

Μάχομαι (θέμ. μαχ-, μαχε-), παρατ. ἐμαχόμεην, μέλ. συνηρ. μαχοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐμαχεσάμην, παρακ. μεμάχημαι.

Μείγνυμι ἢ-μειγνύω ἢ μείσγω = ἀναμειγνύω, (θέμ. μειγ-, μειγνυ-, μεισγ-), παρατ. -ἐμείγνυι ἢ ἔμεισγον, μέλ. -μείζω, ἀόρ. ἔμειξα. Μέσ. καὶ παθ. μείγνυμαι ἢ μείσγομαι, παρατ. -ἐμειγύμην, μέσ. ἀόρ. ἐμειξάμην, παθ. μέλ. μειχθήσομαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ ὡς μέσ. ἐμείχθην, παθ. ἀόρ. 6' καὶ ὡς μέσ. ἐμείγην, παρακ. μέμειγμαι.

Μέλει (ἀπρόσωπον) = ἔστι φροντίς, (θέμ. μελ-, μελε-), παρατ. ἔμελε, μέλ. μελήσει, ἀόρ. ἐμέλησε, παρακ. μεμέληκεν, ὑπερσ. ἐμεμελήκει.

Μέλλω = σκοπεύω, βραδύνω (θέμ. μελ-λμελλε), παρατ. ἔμελλον ἢ ἤμελλον, μέλ. μελλήσω, ἀόρ. ἐμέλλησα. Παθ. μέλλεται.

Μένω (θέμ. μεν-, μενε-), παρατ. ἔμενον, μέλ. μενώ, ἀόρ. ἔμεινα, παρακ. μεμένηκα.

Μιμνήσκω = ἐνθυμίζω, πάντοτε σύνθετον ἀναμιμνήσκω (θέμ. μιμη-, μιμνησκ- ἐκ τοῦ μιμησι-σκ-), παρατ. ἀνεμίμνησκον, μέλ. ἀναμνήσω, ἀόρ. ἀνέμνησα. Μέσ. μιμνήσκομαι, παρατ. -ἐμίμνησκόμεην, μέσ. μέλ. -μνήσομαι, παθ. μέλ. μετὰ μέσ. σημ. μνησθήσομαι, παθ. ἀόρ. μετὰ μέσ. σημ. ἐμνήσθην, μέσ. παρακ. μέμνημαι, ὑποτ. μεμνώμαι, μεμνήται, μεμνώμεθα, εὐκτ. μεμνημένος εἶην, μεμνήσομαι, μεμνήτω, μεμνήσθε, ὑπερσ. ἐμεμνήμην, τετελ. μέλ. μεμνήσομαι.

Ν.

Νέμω = μοιράζω, βόσκω (θέμ. νεμ-, νεμε-), παρατ. ἐνεμον, μέλ. -νεμῶ, ἀόρ. ἐνεμιχα, παρακ. -νεμένηκα. Μέσ. καὶ παθ. νέμομαι, παρατ. ἐνεμόμην, μέσ. μέλ. νεμοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐνεμιάμην, παθ. ἀόρ. ἐνεμήθην, παρακ. νενέμημαι, ὑπερσ. ἐνενεμήμην.

Ο.

Οἶομαι ἢ οἶμαι = νομίζω (θέμ. οἰ-, οἰε-), οἶει, οἶεται κλπ. παρατ. ὄφομην ἢ ὄμην, ὄφου, ὄφετο κ.λ.π., μέσ. μέλ. οἶήσομαι, παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. ὄήθην.

Οίχομαι = ἔχω ἀναχωρήσει (θέμ. οἰχ-, οἰχε-), παρατ. ᾠχόμην, μέσ. μέλ. οἰχῆσομαι.

Ὀλλυμι = ἀφανίζω, (θέμ. ὀλλ-, ὀλε-, ὀλλυ-(ἐκ τοῦ ὀλυ-), πάντοτε σύνθετον καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῆς προθ. ἀπό : ἀπόλλυμι, παρατ. ἀπόλλυν ἢ ἀπόλλυον, μέλ. ἀπολώ, ἄορ. ἀπόλεσα, παρακ. ἀπολώλεκα, ὑπερσ. ἀπωλωλέκειν, τετελ. μέλ. ἀπολωλεκῶς ἔσομαι. Παθ. ἀπόλλυμαι, παρατ. ἀπωλλύμην, μέσ. μέλ. μετὰ παθ. σημ. ἀπολοῦμαι, μέσ. ἄορ. ῶ' μετὰ παθ. σημ. ἀπωλόμην, ἐνεργ. παρακ. ῶ' μετὰ παθ. σημ. ἀπόλωλα, ὑπερσ. ἀπωλώλειν.

Ὀμνυμι = ὀρκίζομαι (θέμ. ὀμ-, ὀμο-, ὀμνυ-), παρατ. ὤμνυν, μέσ. μέλ. ὀμοῦμαι, ἄορ. ὤμοσα, παρακ. δμώμοκα, ὑπερσ. ὤμωμόκειν, τετελ. μέλ. -ὤμωμοκῶς ἔσομαι. Μέσ. -ὄμνυμαι, παρατ. -ὤμνύμην, μέσ. ἄορ. -ὤμωσάμην, παθ. μέλ. ὀμοσθήσομαι, παθ. ἄορ. ὤμότην, παθ. παρακ. ὤμώμοται, μετοχ. ὀμωμοσμένους.

Ὀνίγημι = ὠφέλω, (θέμ. ὄνα-, ὄνη-, ὄνινα-, ὄνιγη-, ὠφέλε-), παρατ. ὠφέλουν, μέλ. ὄνήσω, ἄορ. ὄνησα. Μέσ. ὄνιναμαι, παρατ. ὄνινάμην, μέσ. μέλ. ὄνήσομαι, μέσ. ἄορ. ῶ' ὄνήμην, εὐκτ. ὄναίμην, ὄναιο κ.λ.π., ἀπαρμ. ὄνασθαι, παθ. ἄορ. ὄνηθῆναι.

Ὀράω-ῶ, βλέπω (θέμ. ὄρα-, ὄπ-, ἰδ-), παρατ. ἐώραν, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. ὄψομαι, ἄορ. ῶ' εἶδον, παρακ. ἐώρακα ἢ ἐώρακα, ὑπερσ. ἐωράκειν ἢ ἐωρακῶς ἦν. Παθ. ὄρωμαι, παρατ. ἐωρόμην, μέσ. ἄορ. ῶ' -εἰδόμην, παθ. μέλ. ὄφθῆσομαι, παθ. ἄορ. ὄφθην, παρακ. ἐώραμαι.

Ὀφείλω (θέμ. ὄφελ-, ὄφειλ-), παρατ. ὄφειλον. μέλ. ὄφειλήσω, ἄορ. ὄφειλῆσα, ἄορ. ῶ' ὄφελον, ὑπερσ. ὄφειλήκειν. Παθ. ὄφείλομαι, παρατ. ὄφειλόμην, παθ. ἄορ. μετχ. ὄφειληθεῖσα.

Ὀφλισκάνω (θέμ. ὄφλ-, ὄφλε-, ὄφλισκαν-), παρατ. ὄφλισκάνον, μέλ. ὄφλήσω, ἄορ. ῶ' ὄφλον, ὑποτ. ὄφλω, εὐκτ. ὄφλοισι, ἀπαρμ. ὄφλειν, μετχ. ὄφλών, παρακ. ὄφληκα, ὑπερσ. ὄφλήκειν ἢ ὄφληκῶς ἦν.

III.

Παίζω (θέμ. παιδ-, παιγ-), παρατ. ἔπαιζον, μέλ. δωρικῶς μετ' ἐνεργ. σημ. παιξοῦμαι, ἄορ. ἔπαισα.

Πάσχω (θέμ. παθ-, πασχ-, πενθ-), παρατ. ἔπασχον, μέσ. μέλ. πείσομαι, ἄορ. ῶ' ἔπαθον, παρακ. ῶ' πέπονθα, ὑπερσ. ῶ' ἐπεπόνθειν ἢ πεπονθῶς ἦν, τετελ. μέλ. πεπονθῶς ἔσομαι.

Πείθω (θέμ. πειθ-, πιθ-), παρατ. ἔπειθον, μέλ. πείσω, ἄορ. ἔπεισα, παρακ. πέπεικα, ὑπερ. ἐπεπείκειν. Μέσ. καὶ παθ. πείθομαι, παρατ. ἐπειθόμην, μέσ. μέλ. πείσομαι, μέσ. ἄορ. ῶ' ἐπιθόμην, παθ.

μέλ. πεισθήσομαι, παθ. ἄορ. και ὡς μέσ. ἐπεισθην, μέσ. και παθ. παρακ. πέπεισμαι, ὑπερσ. ἐπεπεισμην, τετελ. μέλ. πεπεισμένος ἔσομαι, ἐνεργ. παρακ. ὁ' μετὰ μέσ. σημ. πέποιθα=ἔχω πεποίθησιν, ὑπερ. ἐπεποίηθιν.

Πετάννυμι ἢ πεταννύω=ἀνοίγω, ἀπλώνω (θέμ. πετασ-, πεταννυ-, πτα-), πάντοτε σύνθετον· παρατ.-ἐπετάννυν, ἄορ. ἐπέτᾱσα. Παθ.-πετάννυμαι, παρατ.-πεταννύμην, παρακ.-πέπταμαι.

Πέτομαι=πετώ (θέμ. πετ-, πτε-, πτη-, πτ-), μέσ. μέλ.-πτήσομαι, μέσ. ἄορ. ὁ'- ἐπτόμεν.

Πηγνύμι ἢ πηγνύω=ἐμπήγω, πήζω (θέμ. παγ-, πηγ-, πηγνυ-), ἄορ. ἐπηξα. Μέσ. και παθ. πήγνυμαι, παρατ. ἐπηγνύμην, παθ. μέλ. ὁ' παγήσομαι, παθ. ἄορ. ὁ' ἐπάγην, μέσ. ἄορ. ἐπηξάμην, ἐνεργ. παρακ. ὁ' μετὰ μέσ. σημ. πέπηγα=εἶμαι (πε)πηγμένος, ὑπερσ. ἐπεπήγειν.

Πίμπλημι=γεμίζω, (θέμ. πλα-, πλη-), παρατ. ἐπίμπλην, μέλ.-πλήσω, ἄορ.-ἐπλησα, παρακ.-πέπληγα. Μέσ. και παθ. πίμπλαμαι, παρατ. ἐπιμπλάμην, παθ. μέλ.-πλησθήσομαι, παθ. ἄορ. και ὡς μέσ.-ἐπλήσθην, μέσ. ἄορ.-ἐπλησάμην, μέσ. ἄορ. ὁ'-ἐπλήμην, παρακ.-πέπλησαι.

Πίμπρωμι=καίω (θέμ. πρα-, πρη-), συνήθως σύνθετον μετὰ τῆς προθέσεως ἐν ἐμπίρωμι, παρατ. ἐνεπίπρων, μέλ. ἐμπρήσω, ἄορ. ἐνέπρησα. Παθ. ἐμπίπραμαι, παθ. ἄορ. ἐνεπρήσθην.

Πί'νω (θέμ. πι-, πιν-, πο-), παρατ. ἔπινον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. πίομαι, ἄορ. ὁ' ἔπιον, παρακ. πέπωκα. Παθ. παρατ. ἐπινόμην, παθ. ἄορ.-ἐπόθην, παρακ.-πέποται.

Πίπτω (θέμ. πετ-, πτ-, πίπτ-, πτω-), παρατ. ἔπιπτον, μέλ. δωρ. πεσοῦμαι, ἄορ. ὁ' ἔπεσον, παρακ. πέπτωκα, ὑπερσ. ἐπεπτώκειν ἢ-πεπτωκώς ἦν.

Πλέω (θέμ. πλε(υ)-), παρατ. ἔπλεον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημασίας πλεύσομαι και δωρικ. πλευσοῦμαι, ἄορ. ἔπλευσα, παρακ. πέπλευκα, ὑπερσ.-ἐπεπλεύκειν. Παθ. παρακ. πεπλευσμένος.

Πλήττω=κτυπῶ (θέμ. πλαγ-, πληγ-), παρατ.-ἐπληττον, μέλ.-πλήξω, ἄορ.-ἐπληξα, παρακ. ὁ' πέπληγα. Μέσ. και παθ. -πλήττομαι, παρατ.-ἐπληττόμην, παθ. μέλ. ὁ' πληγήσομαι, και ἐν συνθέσει μετὰ μέσ. σημ. ἐκπλαγήσομαι, παθ. ἄορ. ὁ' ἐπλήγην, και ἐν συνθ. μετὰ μέσ. και παθ. σημ. ἔξεπλάγην, παρακ. πέπληγμα, ὑπερσ.-ἐπεπλήγμην, τετελ. μέλ. πεπλήξομαι.

Πυνθάνομαι=πληροφοροῦμαι (θέμ. πευθ-, πυθ-, πυνθαν-), παρατ. ἐπυνθάνομην, μέσ. μέλ. πεύσομαι, μέσ. ἄορ. ὁ' ἐπυθόμην, παρακ. πέπύσμαι, ὑπερσ. ἐπεπύσμην.

Πωλώ ἢ ἀποδίδομαι, παρατ. ἐπώλουν ἢ ἀπεδιδόμεν, μέλ. πωλήσω ἢ ἀποδώσεμαι, μέσ. ἀόρ. β' ἀπεδόμην, παρακ. πέπρακα (ἐκ τοῦ ἀχρήστου ἐνεστώτος πιπράσκω, θέμ. πρᾶ-), ὑπερσ. ἐπεπράκειν. Παθ. πωλοῦμαι ἢ πιπράσκομαι, παρατ. ἐπωλούμην, τετελ. μέλ. πεπράσομαι, παθ. ἀόρ. ἐπωλήθην ἢ ἐπράθην, παρακ. πέπραμαι, ὑπερ. ἐπέπρατο.

Ρ.

Ῥέω (θέμ. ρε-, ρευ-, ρυ-, ρυε-), παρατ. ἔρρεον, παθ. μέλ. β' μετ' ἐνεργ. σημ. -ρύησομαι, παθ. ἀόρ. β' μετ' ἐνεργ. σημ. ἐρρύην, παρακ. ἐρρύηκα, ὑπερσ. -ἐρρυήκειν ἢ -ἐρρυηκῶς ἦν. Παθ. παρατ. περιερρεῖτο.

Ῥήγνυμι = συντρίβω, ξεσχίζω (θέμ. ραγ-, ρηγ-, ρωγ-, ρήγνυ-), παρατ. ἐρρήγνυν, μέλ. ρήξω, ἀόρ. ἐρρηξα Μέσ. καὶ παθ. ρήγνυμαι, παρατ. ἐρρηγνύμην, μέσ. ἀόρ. ἐρρηξάμην, παθ. ἀόρ. β' ἐρράγην, ἐνεργ. παρακ. β' μετὰ μέσης καὶ παθητ. σημ. ἔρρωγα = εἶμαι ξεσχισμένος, ὑπερ. — ἐρρώγειν. [Ῥώννυμι ἢ ῥωννύω = ἐνδυναμώνω], ἀόρ. ἔρρωσα, παθ. ἀόρ. καὶ μετὰ μέσ. σημ. ἐρρώσθην, παρακ. ἔρωμαι, ὑπερσ. ἐρρώμην.

Σ.

Σβέννυμι = σβήνω, (θέμ. σβεσ-, σβεννυ-, σδέ), ἀόρ. ἔσβεσα. Παθ. -σβέννυμαι, παρατ. ἐσβεννύμην, μέσ. μέλ. μετὰ παθητ. σημ. σβήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐσδέσθην, ἐνεργ. ἀόρ. β' μετὰ παθ. σημ. [ἔσθην] μόνον ἐν τῇ ἀπαρμ.-σβήναι, παρακ. ἐνεργ. μετὰ παθ. σημ. -ἔσθηκα, ὑπερσ. -ἐσθήκειν.

Σήπω = σαπίζω (θέμ. σαπ-, σπη-). Παθ. σήσομαι, παθ. μέλ. β' -σαπήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐσάπην, ἐνεργ. παρακ. β' μετὰ παθ. σημασ. σέσηπα.

Σκεδάννυμι = σκορπίζω, (θέμ. σκεδασ-, σκεδαννυ-), παρατ. ἐσκεδάννυν, ἀόρ. ἐσκέδασα. Μέσ. καὶ παθ. σκεδάννυμαι, παρατ. ἐσκεδαννύμην, παθ. ἀόρ. μετὰ μέσ. σημ. ἐσκεδάσθην, μέσ. ἀόρ. ἐσκεδασάμην, παρακ. μέσ. καὶ παθ. ἐσκέδασμαι, ὑπερσ. ἐσκεδάσμην.

Σκοπέω -ῶ = παρατηρῶ, σκέπτομαι, καὶ μέσ. σκοποῦμαι σκοπῶ, παρατ. ἐσκόπου, ἐσκοπούμην, μέσ. μέλ. σκέψομαι, μέσ. ἀόρ. ἐσκεψάμην, τετελ. μέλ. ἐσκέψομαι, παρακ. ἔσκεμμαι.

Στρώννυμι = στρώνω, (θέμ. στορ-, στορε-, στρω-, στρωννυ-), παρατ. ἐστρώννυν, ἀόρ. ἐστόρεσα. Παθ. στρόνυμαι, παρακ. ἔστρωμαι.

Τείνω = *τεντώνω* (θέμ. *τεν-*, *τα-*), παρατ. *ἔτεινον*, μέλ. *τενω*, *ἄορ.* *ἔτεινα*, παρακ. *τέτακα*. Μέσ. καὶ παθ. *τείνομαι*, παρατ. *ἔτεινόμην*, μέσ. μέλ. *τενῶμαι*, μέσ. *ἄορ.* *ἔτεινάμην*, παθ. μέλ. *ταθήσομαι*, παθ. *ἄορ.* καὶ ὡς μέσ. — *ἐτάθην*, παρακ. *τέταμαι*, ὑπερσ. — *ἐτετάμην*.

Τέμνω = *κόπτω*, (θέμ. *τέμ-*, *τεμν-*, *τιμη-*), παρατ. *ἔτεμνον*, μέλ. *τεμῶ*, *ἄορ.* β' *ἔτεμον*, παρακ. *-τέμηκα*. Μέσ. καὶ παθ. *τέμνομαι*, παρατ. *ἔτεμνόμην*, μέσ. μέλ. *τεμοῦμαι*, μέσ. *ἄορ.* β' *ἐτμήθην*, παρακ. *τέμημαι*, ὑπερσ. *ἔτετμήμην*, τετελ. μέλ. *τετμήσομαι*.

Τείκτω = *γεννῶ* (θέμ. *τέκ-*, *τικ-*, *τικτ-* (ἀντὶ *τίτικ-*), παρατ. *ἔτεκτον*, μέσ. μέλ. *μετ' ἔνεργ.* *σημ.* *τέξομαι*, *ἄορ.* β' *ἔτεκον*, παρακ. β' *τέτοκα*.

Τί'νω = *πληρώνω*, (θέμ. *τι-*, *τίν-*), *ἔτινον*. μέλ. *τείσω*, *ἄορ.* *ἔτεισα*, παρακ. *-τέτεικα*, μέσ. *ἄορ.* *ἔτεισάμην*, παθ. *ἄορ.* *ἔτεισθην*, παθ. παρακ. *-τέτεισμαι*, ὑπερσ. *-ἐτέτειστο*.

Τιτρώσκω = *τραυματίζω*, *πληγώνω*, (θέμ. *τρω-*, *τιτρώσκ-*), παρατ. *ἐτίτρωσκον*, μέλ. *-τρώσω*, *ἄορ.* *ἔτρωσα*. Παθ. *τιτρώσκομαι*, παρατ. *ἐτιτρωσκόμην*, παθ. μέλ. *τρωθήσομαι*, παθ. *ἄορ.* *ἐτρώθην*, παρακ. *τέτρωμαι*, ὑπερσ. *ἔτετρώμην*.

Τρέπω, παρατ. *ἔτρεπον*, μέλ. *τρέψω*, *ἄορ.* *ἔτρεψα*, παρακ. *τέτροφα*. Μέσ. καὶ παθ. *τρέπομαι*, παρατ. *ἔτρεπόμην*, μέσ. μέλ. *τρέψομαι*, μέσ. *ἄορ.* *ἔτρεψάμην* (*τινά* = *ἔτρεψά τινα εἰς φυγὴν*), μέσ. *ἄορ.* β' *ἐτραπόμην* (= *ἔτρεψα ἑμαυτόν*), παθ. *ἄορ.* α' *ἐτρέφθην*, παθ. *ἄορ.* β' *ἐτράπην*, παρακ. *τέτράμμαι*, γ' *πληθ.* *τετράφαται* ἢ *τετραμμένοι εἰσίν*, ὑπερσ. *ἔτετράμμην*.

Τρέφω, παρατ. *ἔτρεφον*, μέλ. *θρέψω*, *ἄορ.* *ἔθρεψα*. Μέσ. καὶ παθ. *τρέφομαι*, παρατ. *ἔτρεφόμην*, μέσ. μέλ. καὶ ὡς παθ. *θρέψομαι*, μέσ. *ἄορ.* *ἔθρεψάμην*, παθ. μέλ. β' *τραφήσομαι*, παθ. *ἄορ.* α' *ἔθρέφθην*, παθ. *ἄορ.* β' *ἐτράφην*. παρακ. *τέθραμμαι*, ὑπερσ. *ἔτεθράμμην*.

Τρέχω, (θέμ. *τρέχ-*, *δραμ-*), παρατ. *ἔτρεχον*, μέσ. μέλ. *δραμοῦμαι*, *ἄορ.* β' *ἔδραμον*. παρακ. *δεδράμηκα*, ὑπερσ. *ἐδεδραμήκειν*.

Τυγχάνω, (θέμ. *τευχ-*, *τυχ-*, *τυγχαν-*, *τυχε-*), παρατ. *ἐτύγγαγον*, μέσ. μέλ. *μετ' ἔνεργ.* *σημ.* *τεύξομαι*, *ἄορ.* β' *ἔτυχον*. παρακ. *τετύχηκα*, ὑπερσ. *τετυχηκῶς ἦν*.

Τύπτω = *κτυπῶ* (θέμ. *τυπτ-*, *τυπτε-*), παρατ. *ἔτυπτον*, μέλ. *τυπήσω*. Παθ. *τύπτομαι*.

R°

²Υπισχνέομαι -οῦμαι (θέμ. (ὑπο-) σχ-, σχε-, ἰσχ-, ἰσχνε-), παρατ. ὑπισχνούμην, μέσ. μέλ. ὑποσχίσσμαι, μέσ. ἀόρ. β' ὑπεσχόμεν, παρακ. ὑπέσχημαι, ὑπερσ. ὑπεσχίμην.

E

Φαίνω=φανερώνω (θέμ. φαν-), παρατ. ἔφαινον, μέλ. φανῶ, ἀόρ. ἔφηνα, παρακ. πέφαγκα. Μέσ. καὶ παθ. φαίνομαι, παρατ. ἐφαινόμην, μέσ. μέλ. φανοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐφηνάμην, παθ. μέλ. β' μετὰ μέσ. σημ. φανήσομαι παθ. ἀόρ. β' μετὰ μέσ. σημ. ἐφάνην, παθ. ἀόρ. α' ἐφάνθην, ἐνεργ. παρακ. β' μετὰ μέσ. σημ. πέφηνα, παθ. παρακ. πέφασμαι.

Φέρω, (θεμ. φερ-, οί-, ἐνεκ-), παρατ. ἔφερον, μέλ. οἶσω, ἀόρ. ἤνεγκα, ἀόρ. β' ἤνεγκον, παρακ. ἐνήνοχα, ὑπερσ. ἐννόχειν. Μέσ. καὶ παθ. φέρομαι, παρατ. ἐφερόμην, μέσ. μέλ. καὶ μετὰ παθ. σημ. οἶσομαι, μέσ. ἀόρ. ἤνεγκάμην, παθ. μέλ. οἰσθήσομαι ἢ ἐνεχθησομαι, παθ. ἀόρ. καὶ μετὰ μέσ. σημ. ἤνέχθην, παρακ. ἐνήνεγμαι, ὑπερσ. ἐνήνεγμην.

Φεύγω (θέμ. φευγ-, φυγ-), παρατ. ἔφευγον, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. φεύξομαι καὶ δωρικ. φευξοῦμαι, ἀόρ. β' ἔφυγον, παρακ. πέφευγα, ὑπερσ. ἐπεφεύγειν ἢ πεφευγῶς ἦν.

Φθάνω=προφθάνω, προλαμβάνω (θέμ. φθᾶ-, φθᾶν-, (παρατ. ἔφθανον, μέλ. φθάσω, μέσ. μέλ. μετ' ἐνεργ. σημ. φθήσομαι, ἀόρ. ἔφθᾶσα, ἀόρ. β' ἔφθην, ὑποτ. φθῶ, ἀπαρ. φθῆναι.

X

Χαίρω (θέμ. χαρ-, χαιρ-, χαιρε-), παρατ. ἔχαιρον, μέλ. χαιρήσω, παθ. ἀόρ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐχάρην, παρακ. γέγηθα (θ. γηθε-).

Χέω=χύνω (θέμ. χε-, (χευ-), χυ-), παρατ. ἔχεον, μέλ. χέω, ἀόρ.-ἔχεα. Μέσ. καὶ παθ. χέομαι, παρατ. ἐχεόμην, μέσ. μέλ. χέομαι, παθ. μέλ. χυθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐχύθην, παρακ. κέχυμαι, ὑπερσ. ἐκεχύμην.

Ω

²Ωθέω -ῶ=σπρώχνω (θέμ. ὠθ-, ὠθε-), παρατ. ἐώθουν, μέλ. ὠσω, ἀόρ. ἔωσα. Μέσ. καὶ παθ. ὠθοῦμαι, παρατ. ἐωθούμην, μέσ. μέλ.-ὠσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐωσάμην, παθ. ἀόρ. ἐώσθην, παθ. μέλ. ὠθήσομαι, παρακ. ἔωσμαι.

²Ὠνέομαι -οῦμαι=ἀγοράζω (θέμ. ὠνε-, ωρια-), παρατ. ἐωνούμην, μέσ. μέλ. ὠνήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπριάμην, παθ. ἀόρ. ἐωνήθην, παρακ. μετ' ἐνεργ. καὶ παθ. σημ. ἐώνημαι, ὑπερσ. μετ' ἐνύργ. σημ. ἐωνήμην ἢ ἐωνημένος ἦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΓ'.

ΑΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α'. ΠΡΟΘΕΣΙΣ

§ 1. Προθέσεις λέγονται αἱ ἀκλιταὶ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἢ συντάσσονται μετὰ τῶν πτωτικῶν ἢ συντίθενται μετ' αὐτῶν καὶ τῶν ῥημάτων σπανίως τῶν ἐπιρρημάτων πρὸς δήλωσιν διαφόρων σχέσεων.

§ 2. Αἱ προθέσεις εἶναι δύο εἰδῶν, κύριαὶ καὶ καταχρηστικαί.

α') Κύριαὶ προθέσεις εἶναι αἱ ἐξῆς δέκα καὶ ὀκτώ, ἐν, εἰς ἢ ἐς, ἐκ ἢ ἐξ, σὺν ἢ ξὺν—πρὸ, πρὸς, ὑπὲρ—ἀνά, κατὰ, διά, μετὰ, παρὰ—ἀντί, ἀμφί, ἐπί, περὶ—ἀπό, ὑπό.

β') Καταχρηστικαὶ προθέσεις εἶναι αἱ ἐξῆς δέκα: ἄνευ, χωρὶς, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν, ἄχρι, μέχρι, χάριν, πλὴν, ὡς, νή, μά.

§ 3. Αἱ προθέσεις συντιθέμεναι μετ' ἄλλων λέξεων πάσχουσι τὰς ἐξῆς μεταβολάς.

1) Τὸ τελικὸν φωνῆεν αὐτῶν ἐκθλίβεται, ἂν ἢ δευτέρα λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος (προβλ. κεφ. Δ', § 3—§ 6).

2) Τὸ ν τῶν προθέσεων ἐν καὶ σὺν α') πρὸ τῶν χειλοφώνων καὶ τοῦ ψ γίνεται μ' ἔμ-πίπτω, ἔμ-βάπτω, ἔμ-ψυχος, συμ-πλέω, σύμ-ψηφος· β') πρὸ τῶν οὐρανισκοφώνων γίνεται γ' ἐγ-γράφω, συγ-γράφω, συγ-κρούω, ἐγ-χωρῶ συγ-χωρῶ· γ') πρὸ τῶν ὕγρων καὶ τοῦ μ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτά: συλ-λέγω, συρ-ράπτω, ἔμ-μένω, συμ-μείγνυμι, πλὴν τοῦ ν τῆς προθέσεως ἐν, τὸ ὁποῖον πρὸ τοῦ ρ μένει ἀμετάβλητον· ἐν-ράπτω, ἔν-ρινον.

3) Ἄν ἢ πρόθεσις λήγη εἰς φωνῆεν, ἢ δὲ δευτέρα λέξις ἄρχηται ἀπὸ ρ, τοῦτο διπλασιάζεται: ἀπορρίπτω.

4) Ἡ ἐξ εὐρίσκειται πρὸ φωνήεντος: ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξ-άγω, ἢ δὲ ἐκ πρὸ συμφώνου· ἐκ Πειραιῶς, ἐκ-βάλλω.

Β'. ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

§ 4. Ἐπιρρηματα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι προσδιορίζουσιν κυρίως τὰ ῥήματα (πολλάκις δὲ τὰ ἐπίθετα ἢ ἄλλα ἐπιρρηματα) κατὰ τόπον, χρόνον, τρόπον καὶ ποσόν.

§ 5. Ὅθεν τὰ ἐπιρρηματα εἶναι τεσσάρων εἰδῶν.

1) Τοπικά· ἐνταῦθα, ἐκεῖ, Ἀθήγησι, ἐγγύς, ἔξω, δεῦρο, πέραν, ἐκεῖθεν κ. λ. π.

2) Χρονικά· σήμερον, αὔριον, χθὲς ἢ ἐχθὲς, τότε, αἶ, νῦν ἄλλοτε, εἶτα, πάλαι κ. λ. π.

3) Τροπικά· καλῶς, ὠδε, οὔτω ἢ οὔτως, ἑλληγιστί, ἀγεληδόν, πανδημέ, δικαίως κ. λ. π.

ΣΗΜ. Εἰς τὰ τροπικά ἐπιρρήματα κατατάσσονται καὶ τὰ ἐξῆς· α') Τὰ βεβαιωτικά, καί, γέ, δὴ, δῆτα, ἢ· β') τὰ ἐπιτακτικά· γέ, πέρ, γ') τὰ ἀποφατικά· οὐ, μή· δ') τὰ ἐρωτηματικά· ἄρα, μή, μὴν καὶ ε') τὸ δυνητικόν ἄν.

4) Ποσοτικά· λίαν, ἄγαν, σφόδρα, πάνυ, μάλα, μάλιστα, ἤκιστα, ἅπαξ, δὺς, τρίς, πολλάκις κ. λ. π.

ΣΗΜ. Καὶ πτώσεις τινὲς καὶ τύποι ὀήματος ἀπέβησαν ἐπιρρήματα. ἰδία, δημοσία, δίκην, προῖκα, ἄγε, φέρε, ἴθι κ. λ. π.

Γ'. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

§ 5. Σύνδεσμοι εἶναι λέξεις ἄκλιτοι, αἱ ὅποιοι χρησιμεύουσι νὰ συνδέωσιν ἢ λέξεις πρὸς ἀλλήλας ἢ προτάσεις πρὸς ἀλλήλας.

§ 6 Οἱ σύνδεσμοι κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν εἶναι.

- 1) Συμπλεκτικοί· καί, τέ, οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ.
- 2) Ἀντιθετικοί· μέν, δέ, μέντοι, ἀλλά, ἀλλὰ μήν, εἰ καί, καίτοι, καίπερ, καὶ μήν, ἀλλὰ μήν, αὐ.
- 3) Διαζευκτικοί· ἢ, εἴτε-εἴτε, ἐάν τε-ἐάν τε, ἂν τε-ἂν τε, ἦν τε-ἦν τε.
- 4) Συμπερασματικοί ἢ συλλογιστικοί· ἄρα, οὖν, τοίνυν, δὴ, ὥστε, ὡς, οὐκουν, οὐκοῦν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν.
- 5) Ὑποθετικοί· εἰ, ἐάν, ἂν, ἦν.
- 6) Εἰδικοί· οὐ, ὡς.
- 7) Αἰτιολογικοί· γάρ, ὡς, ὅτι, διότι, ἐπεὶ, ἐπειδὴ.
- 7) Χρονικοί· ὅτε, ὅποτε, ἤνικα, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἔστε, ἕως, ἄχρι, μέχρι, πρὶν.
- 9) Τελικοί· ἵνα, ὅπως, ὡς.

Δ'. ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΑ.

§ 7. Τὰ ἐπιφωνήματα εἶναι λέξεις ἄκλιτοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα, ἵνα ἐκφράσωμεν χαράν, λύπην, ἀγανάκτησιν, θαυμασμόν, ἐκπληξιν, ἐνθουσιασμόν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον πάθημα τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Εἶναι δέ·

- 1) Γελαστικά· ἄ, ἄ.
- 2) Σχετλιαστικά· ἰώ, λού, οἴμοι, οὐαὶ κ. λ. π. (ταῦτα ἐκφράζουσιν λύπην ἢ ἀγανάκτησιν).
- 3) Θαυμαστικά· βαβαί, παπαῖ, ὦ.
- 4) Ἐκπληκτικόν· ἄ.
- 5) Θειαστικά· εὐοῖ, εὐάν. (ταῦτα ἐκφράζουσιν ἐνθουσιασμόν).
- 6) Κλητικόν· ὦ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ

Ἐτυμολογικὸν λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς, τὸ ὁποῖον διδάσκει τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀπλῶν λέξεων καὶ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν πρὸς παραγωγὴν ἄλλων. Ὅθεν

Τὸ ἐτυμολογικὸν διαίρεται εἰς δύο, τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν σύνθεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΔ΄.

I. ΠΑΡΑΓΩΓΗ

§ 1. Αἱ ἀπλᾶι λέξεις εἶναι ἢ πρωτότυποι ἢ παράγωγοι.

§ 2. Πρωτότυποι λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι σχηματίζονται ἐκ ριζῶν διὰ τῆς προσθήκης καταλήξεων (ὀνοματικῶν ἢ ῥηματικῶν): (γράφ-) γράφω—(πολι-) πόλις—(ἄρπαγ-) ἄρπαξ (γ†σ) (φη-) φημί—(ἐσ-) ἐσμέν.

§ 3. Παράγωγοι λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι σχηματίζονται ἐκ τοῦ θέματος ἄλλων λέξεων διὰ τῆς προσθήκης εἰς αὐτὰ ἢ προσφυσμάτων μόνον ἢ προσφυσμάτων μετὰ καταλήξεων (κωλύω) κώλυ-μα (λόγος) λογ-ικό-ς (τέλος, θέμ. τέλος-, τελεσ-ιο-ς) τέλειος.

ΣΗΜ. Ἐν τοῖς ἐπομένοις τὰ προσφύματα ἢ τὰ προσφύματα μετὰ τῶν καταλήξεων, αἱ ὁποῖαι προστίθενται εἰς τὸ θέμα πρὸς σχηματισμὸν λέξεων παραγῶγων, θὰ ὀνομάζωμεν χάριν εὐκολίας ἀπλῶς καταλήξεις.

Α΄. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΡΗΜΑΤΑ.

§ 4. Τὰ παράγωγα ῥήματα γίνονται α') ἐξ ὀνομάτων, β') ἐξ ἄλλων ῥημάτων καὶ γ') ἐξ ἐπιρρημάτων καὶ ἐπιφωνημάτων.

α') Ῥήματα ἐξ ὀνομάτων.

§ 5. Τὰ ἐξ ὀνομάτων παραγόμενα ῥήματα λήγουσιν εἰς 1)-άω (γινόμενα συνήθως ἐκ θηλυκῶν πρωτοκλίτων ὀνομάτων), -έω, -όω, -ύω, -εύω, -άζω, -ίζω, -αίνω, -ύνω, -αίρω, -ύρω, -λλω, -σσω (-ττω). Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἔχουσι μεταβατικὴν σημασίαν, ἄλλα δὲ ἀμετάβατον (νίκη) νικάω-ᾶ, (φίλος) φιλέω-ᾶ, (δοῦλος)

δουλόω-ῶ, (δάκρυ) δακρύω, (βασιλεύς) βασιλεύω, (δίκη) δικάζω, (ἄρπαξ) ἀρπάζω, (ἔρις) ἐρίζω, (ποιμὴν) ποιμαίνω, (ὄξυς) ὀξύω, (καθαρός) καθαίρω, (μάρτυς) μαρτύρομαι, (ἄγγελος) ἀγγέλλω, (φύλαξ) φυλάττω ἢ φυλάσσω.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς -ᾶζω καὶ -ίζω τὰ παραγόμενα ἐξ ἔθνικῶν, ἐκ κυρίων ὀνομάτων καὶ ἐξ ὀνομάτων ζῶν σημαίνουν τὸ μιμῆσθαι τὴν γλῶσσαν ἢ τὸν τρόπον ἢ ἔχειν τὰ φρονήματα τοῦ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος δηλουμένου ἔθνους ἢ προσώπου ἢ ζῶν· ἀττικίζω=ὀμιλῶ τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἢ φρονῶ τὰ τῶν Ἀθηναίων· Μηδίζω=φρονῶ τὰ τῶν Μήδων, Φιλιππίζω=φρονῶ τὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλωπεκίζω=μιμῶμαι τὴν ἀλώπεκα, εἶμαι πανοῦργος.

2) -ιαώ καὶ -άω. Ταῦτα σημαίνουνσι σφοδρὰν ἐπιθυμίαν (ἔφεσιν) τοῦ δηλουμένου διὰ τοῦ ὀνόματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται (ἔφετικά)· (στρατηγός) στρατηγιάω-ῶ=ἐπιθυμῶ νὰ γίνω στρατηγός, (θάνατος) θανατάω-ῶ=ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον.

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν εἰς -ιαώ καὶ -άω σημαίνουνσι νόσον (ὀφθαλμός)· ὀφθαλμιάω-ῶ=πάσχω τοὺς ὀφθαλμούς, (λίθος)=λιθάω-ῶ πάσχω λιθίαισιν.

β') Ῥήματα ἐκ ῥημάτων.

§ 6. Τὰ ἐκ ῥημάτων παραγόμενα ῥήματα εἶναι ὀλίγα καὶ λήγουσιν εἰς

1) -ᾶζω, -ίζω, -ύζω. Ταῦτα σημαίνουνσι πράξιν συχὰ (θαμὰ) γινομένην ἢ ἐπίτασιν τῆς πράξεως καὶ λέγονται θαμιστικά· (βρίπτω) [βριπτάζω], (στένω) [στενάζω], (αἰτῶ) [αἰτιάζω], (ἔρω) [ἐρωπύζω].

2) -εἰω, -ιαώ. Ταῦτα σημαίνουνσιν ἐπιθυμίαν (ἔφεσιν) καὶ λέγονται ἐφετικά. Γίνονται δὲ ἐκ τοῦ χρονικοῦ θέματος τοῦ μέλλοντος· (γελάσομαι) γελασεῖω=ἐπιθυμῶ νὰ γελῶ, (πολεμήσω) πολεμῆσειω=ἐπιθυμῶ νὰ πολεμῶ, (κλαύσομαι) [κλαυσιάω-ῶ]=ἐπιθυμῶ νὰ κλαίω.

3) -σκω. Ταῦτα σημαίνουνσιν ἐναρξιν τοῦ δηλουμένου διὰ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται, καὶ λέγονται ἐναρξτικά· (ἡθάω-ῶ) ἡθάσκω=ἀρχίζω νὰ ἡθῶ, (γηράω-ῶ) γηράσκω=ἀρχίζω νὰ γίνομαι γέρων.

γ') Ῥήματα ἐξ ἐπιρρημάτων καὶ ἐπιφωνημάτων

§ 7 Τὰ ἐξ ἐπιρρημάτων παραγόμενα ῥήματα εἶναι ὀλίγα καὶ λήγουσι εἰς -ζω· (δίχα) διχάζω=διαίρω εἰς δύο, (χωρίς) φωρίζω, (πέλας) πελάζω=πλησιάζω, (ὀψέ) ὀψίζω=κάμνω τι ἀργά, ὑπάγω ἢ ἔρχομαι ἀργά.

§ 8. Τὰ ἐξ ἐπιφωνημάτων παραγόμενα ῥήματα λήγουσιν εἰς -ζω καὶ δηλοῦσιν, ὅτι λέγει τις κατ' ἐπανάληψιν τὸ ἐπιφώνημα, ἐκ

του όποιου παράγονται (οἴμοι) οἰμώζω=λέγω οἴμοι, οἴμοι (θρη-
νῶ), (ἐλελεϋ) ἐλελίζω, (ἀλαλά) ἀλαλάζω.

Β' ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

§ 9. Τὰ παράγωγα οὐσιαστικά γίνονται α') ἐκ ῥημάτων, β') ἐπιθέτων καὶ γ') ἐξ ἄλλων οὐσιαστικῶν.

α') Οὐσιαστικά ἐκ ῥημάτων.

§ 10. Τὰ ἐκ ῥημάτων παραγόμενα οὐσιαστικά σημαίνουσι:

1) Τὸ πρόσωπον τὸ ἐνεργεῖν τὴν ἐνέργειαν τὴν σημαυνομένην διὰ τοῦ ῥήματος. Ταῦτα λήγουσι ἐν -ευ-ς, -τη-ς, -τηρ, -τωρ—
-ο-ς, -α-ς, -η-ς, — -μων, -ων, -τι-ς' (γράφ-) γραφεύς, (ποιε-) ποιη-
-τής, (σω-) σωτήρ, (ῥε-) ῥήτωρ, (τρεφ-) τροφός, (τέμνω) ταμίας,
σιτοπώλης, ἡγεμῶν, θεράπων (μαν-, μάλισμαι), μάντις.

ΣΗΜ. Τὸ θηλυκόν: τινῶν μὲν ἐκ τῶν εἰς -της λήγει εἰς -τις, ἢ -τρια, ἢ
-τρις (γενικὴ -τριδος)—ὁ προφήτης, ἢ προφήτις (γεν. προφήτιδος—ὁ ποιη-
-τής ἢ ποιήτρια—ὁ αὐλητής, ἢ αὐλητρίς (γεν. αὐλητρίδος): τινῶν δὲ ἐκ τῶν
εἰς -τηρ καὶ τωρ λήγει εἰς -τειρα: ὁ σωτήρ, ἢ σώτειρα—ὁ γεννήτωρ, ἢ
γεννήτειρα: τινῶν δὲ ἐκ τῶν εἰς -ων λήγει εἰς -αινα: ὁ θεράπων, ἢ θερά-
-παινα. Τὰ δὲ ἄλλα εἶναι γένους κοινού: ὁ, ἢ γραφεύς,—ὁ, ἢ τροφός—
ὁ, ἢ ῥήτωρ.

2) Τὴν ἐνέργειαν τὴν δηλουμένην διὰ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ
όποιου παράγονται. Ταῦτα λήγουσιν εἰς -οι-ς, -σία, -ία, -τι-ς, -α,
-η, -ο-ς, -μο-ς, -μη, -το-ς, -τη' (κτα-) κτηῖς, (θυ-) θυσία, (μαν-)
μανία, (βασιλε(υ)-) βασιλεία, (πίθ-) πίσυς, (χαρ-) χαρά, (τρεφ-)
τροφή, (λεγ-) λόγος, (θυ-) θυμός, (τι-) τιμή, (πο-) πότος, (τελε-)
τελετή.

3) Ἐκτεῖνο, τὸ ὅποιον προέρχεται ἐκ τῆς ἐνεργείας, τῆς σημα-
νομένης διὰ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὅποιου παράγονται, ἦτοι τὸ ἀπο-
τέλεσμα τῆς ἐνεργείας. Ταῦτα λήγουσιν εἰς -μα καὶ σπινίως εἰς
-ο-ς: (ποιε-) ποίημα, (ἄκ-) βῆμα, (γέν-) γένος, ψεῦδος.

4) Τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὅποιου γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ δηλουμένη
διὰ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὅποιου παράγονται. Ταῦτα λήγουσιν εἰς
-τρο-ν (ἄτρον), -τρα (ἄτρα), -τήριον, -τηρία, εὐ-ς, -τηρ, -ανο-ν, -αρη-
(ἄρω-ν, ἄρο-) ἄροτρον, (κλείω) κκεῖθρον, (ξύ) ξύστρα, (βαίνω,
βα-) ἀποβάθρα, (πίνω, πο-) ποτήριον, (βλίνω, βα-) βακτηρία, (τέμνω,
τεμ-) τομεύς, (ζώννυμι, ζωτ-) ζωστήρ, (ἰδρέπω) ἰδρέπανον, (σκάπτω)
σκαπάνη.

5) Τὸν τόπον, ἐν τῷ ὅποιῳ γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ δηλουμένη
διὰ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὅποιου παράγονται. Ταῦτα λήγουσι συν-
ήθως εἰς -τήριον, -τρον (-ἄτρον), -τρα (-ἄτρα): διζαστήριον, βουλευ-
-τήριο, θέατρον βάθρον, παλαίστρα, κολυμβήθρα.

β') Οὐσιαστικά ἐξ ἐπιθέτων.

§ 11. Τὰ ἐξ ἐπιθέτων παραγόμενα οὐσιαστικά εἶναι ἀφηρημένα καὶ σημαίνουσιν ἰδιότητα. Ἔχουσι δὲ τὰς ἐξῆς καταλήξεις·

1) -ια. Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ δευτεροκλήτων ἐπιθέτων εἰς ὅς καὶ τινὰ παραγόμενα κατ' ἀναλογίαν τούτων ἐκ τριτοκλήτων ἐπιθέτων· (φίλος) *φιλία*, (σοφός) *σοφία*, (κακός) *κακία*, (εὐτυχής) *εὐτυχία*, (εὐδαίμων) *εὐδαιμονία*.

ΣΗΜ. 1. Ὁ χαρακτήρ ο τῶν δευτεροκλήτων ἐπιθέτων εἰς -ος ἀποβάλλεται.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ἀφηρημένον τινῶν τῶν εἰς -ιος ἐπιθέτων ἔχει τὸν τύπον τοῦ θηλυκοῦ· ὁ ἄξιος, ἡ ἀξία, οὐς. ἡ ἀξία—ὁ ἀνδρείος, ἡ ἀνδρεία, οὐς. ἡ ἀνδρεία.

ΣΗΜ. 3. Ἐπιθέτων τινῶν εἰς -ος τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικὸν σχηματίζεται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου· ὁ θερμός, ἡ θερμή—οὐς. ἡ *θερμή*—ὁ ἐχθρός, ἡ ἐχθρά, οὐς. ἡ *ἐχθρα*.

ΣΗΜ. 4. Τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικὸν τοῦ ἐπιθέτου ἀγαθός εἶναι ἀρετή.

2) -ια. Ταύτην ἔχουσιν α') τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς (-οος) -ους δευτεροκλήτων ἐπιθέτων. Ὁ χαρακτήρ τῶν ἐπιθέτων τούτων ο ἀποβάλλεται, τὸ δὲ πρὸ τοῦ χαρακτήρος φωνῆεν ο συναίρειται μετὰ τοῦ ι τῆς καταλήξεως -ια εἰς οι (εὔνοος) *εὔνοια*, (εὔρους) *εὔροια* καὶ β') τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς -ης, -ες τριτοκλήτων ἐπιθέτων. Ὁ χαρακτήρ σ τῶν ἐπιθέτων τούτων ἀποβάλλεται, τὸ δὲ πρὸ τοῦ χαρακτήρος φωνῆεν ε συναίρειται μετὰ τοῦ ι τῆς καταλήξεως -ια εἰς ει (ἀληθής, θέμ. ἀληθεσ-) *ἀλήθεια*.

ΣΗΜ. Κατ' ἀναλογίαν τῶν παραγομένων ἐκ τῶν εἰς -ης, -ες ἐπιθέτων σχηματίζονται καὶ τὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικά *βοήθεια* ἐκ τοῦ ἐπιθέτου *βοηθός* καὶ *ἐνέργεια* ἐκ τοῦ ἐπιθέτου *ἐνεργός*.

3) -της (γεν. -τητος). Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς -ος δευτεροκλήτων καὶ τῶν εἰς -ος τριτοκλήτων ἐπιθέτων (ἴσος) *ἰσότης*, (ἡδὺς) *ἡδύτης*.

4) -σύνη. Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς -ος δευτεροκλήτων καὶ τῶν εἰς -ων τριτοκλήτων ἐπιθέτων (δικαίος) *δικαιοσύνη*, (σώφρων) *σωφροσύνη*.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς -σύνη ἀφηρημένα οὐσιαστικά ἀκολουθοῦσι τὰ εἰς -τερος, -τατος παραθετικά ὡς πρὸς τὴν ἕκτασιν τοῦ πρὸς τῆς καταλήξεως ο' *δικαιοσύνη*, *ἰερωσύνη*.

γ') Οὐσιαστικά ἐξ οὐσιαστικῶν.

§ 12. Τὰ ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα οὐσιαστικά εἶναι·

1) Ὑποκοριστικά.

§ 13. Ὑποκοριστικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ ὅποια σημαίνουν σμίκρυνον τοῦ ἀντικειμένου τοῦ δηλουμένου διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται, ἢ ἀπλῶς ἢ θωπευτικῶς ἢ σκωπτικῶς. Αἱ συνήθεις καταλήξεις τούτων εἶναι *-ίσκος*, *-ίσκη*, *-ίχνη*, *-ίς*, *-άριο-ν*, *-ίδιο-ν*, *-ιο-ν*, *-ύδριο-ν* (ἄνθρωπος) *ἄνθρωπίσκος*, (παῖς) *παιδίσκη*, (πόλις) [*πολίχνη*], (θύρα) *θυρίς*, (κύων) *κυνάριον*, (χοῖρος) *χοιρίδιον*, (βίβλος) *βιβλίον*, (νῆσος) *νησούριον*.

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν ὑποκοριστικῶν ἀπέβαλον τὴν ὑποκοριστικὴν αὐτῶν σημασίαν καὶ ἀπέβησαν ἰσοδύναμα πρὸς τὰ ἐξ ὧν παράγονται· *βιβλίον* = βίβλος, *θηρίον* = θήρ, *ὄριον* = ὄρος.

2. Μεγεθυντικά.

§ 14. Μεγεθυντικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ ὅποια σημαίνουν μεγέθυνσιν ἀπλῶς ἢ σκωπτικῶς τοῦ ἀντικειμένου, τοῦ δηλουμένου διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Αἱ καταλήξεις ταύτων εἶναι *-ων* καὶ *-ίας*· (γαστήρ) *γαστρων*, (μέτωπον) *μετωπίας*.

3. Πατρωνυμικά καὶ μητρωνυμικά.

§ 15. Πατρωνυμικά καὶ μητρωνυμικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ δηλοῦντα τὸν υἱὸν ἢ θυγατέρα ἢ τὸν ἀπόγονόν τινος. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι·

1) *-δης* (θῆλ. *-άς*, γεν. *-άδος*). Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ πρωτοκλίτων εἰς *-ας* καὶ *-ης*· (Αἰνείας) *Αἰνειάδης*, (θῆλ. *Αἰνειάς*-Ἰππότης) *Ἰπποτιάδης*.

2) *-άδης* (θῆλ. *-άς*, γεν. *-άδος*). Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ δευτεροκλίτων εἰς *-ιος*· (Θέσιος) *Θεσιιάδης*, (θῆλ. *Θεσιιάς*).

3) *-ιάδης*. Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ τριτοκλίτων, ἐχόντων τὸ πρὸ τοῦ χαρακτήρος φωνῆν μακρόν· (Φέρης, γεν. *Φέρητος*) *Φερητιάδης*, (Τελαμών, γεν. *Τελαμώνος*) *Τελαμωνιάδης*.

4) *-ίδης* (θῆλ. *ίς*, γεν. *-ίδος*). Ταύτην ἔχουσι τὰ παραγόμενα ἐκ δευτεροκλίτων (πλὴν τῶν εἰς *-ιος* καὶ τριτοκλίτων. Τὸ *ι* τῆς καταλήξεως ταύτης μετὰ προηγούμενου *ε*, ο συναιρεῖται εἰς *ει*, *οι*, (Τάνταλος) *Τανταλίδης*, (θῆλ. *Τανταλίς* (Πηλεὺς) *Πηλείδης* (Λητώ) *Λητοίδης*

ΣΗΜ. Πατρωνυμικά σχηματίζονται καὶ διὰ τῆς καταλήξεως *-ίων*. (Κρόνος) *Κρονίων*.

§ 16. Συγγενή πρὸς τὰ πατρωνυμικά καὶ μητρωνυμικά εἶναι τὰ καλούμενα *συγγενικά*. Ταῦτα λήγουσιν εἰς (-ιδέος) -ιδούς, θηλ. (-ιδέα) -ιδῆ καὶ (-αδέος) -αδοῦς, θηλ. (-αδέα) -αδῆ· ἀδελφιδούς = υἱὸς ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς (δηλ. ἀνεψιός), ἀδελφιδῆ = θυγάτηρ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς (δηλ. ἀνεψιά), θυγατριδούς = υἱὸς θυγατρὸς (δηλ. ἔγγονος), θυγατριδῆ = θυγάτηρ θυγατρὸς (δηλ. ἔγγονῆ), ἀνεψιαδούς = υἱὸς ἐξαδέλφου ἢ ἐξαδέλφης, ἀνεψιαδῆ = θυγάτηρ ἐξαδέλφου ἢ ἐξαδέλφης.

4. Γονεωνυμικά.

§ 17. Γονεωνυμικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ παραγόμενα ἐξ ὀνομάτων ζώων καὶ δηλοῦντα τὸ νεογνὸν αὐτῶν. Κατάληξις τούτων εἶναι ἡ -ιδεύς (γεν. -ιδέως)· (ἀετός) ἀετιδέυς, (λέων) λεοντιδέυς, (λύκος) λυκιδεύς.

ΣΗΜ. Τα νεογνά ζώων τινῶν ἔχουσιν ἴδιον ὄνομα ἀμνός (τὸ νεογνὸν τοῦ προβάτου), δέλφαξ (τοῦ χοίρου), ἔριφος (τῆς αἰγῆς), μόσχος (τοῦ βοῦς), νεβρός (τῆς ἐλάφου), νεοσσός (τῶν πτηνῶν), πῶλος (τοῦ ἵππου καὶ ὄνου), σκύλαξ (τοῦ κύνος), σκύμνος (τοῦ λέοντος).

5. Ἐθνικά.

§ 18. Ἐθνικά λέγονται τὰ οὐσιαστικά, τὰ παραγόμενα ἐκ κυρίων ὀνομάτων πόλεων ἢ χωρῶν καὶ δηλοῦντα τὸν καταγόμενον ἐξ αὐτῶν.

§ 19. Κατάληξις τούτων εἶναι αἱ ἐξῆς·

- 1) -ιος (θηλ. -ια)· (Κόρινθος) Κορίνθιος, Κορινθία.
- 2) -εύς (θηλ. -ίς, γεν. -ίδος)· (Μέγαρα) Μεγαρεύς, Μεγαρίς.
- 3) -άτης (θηλ. -αῖτις, γεν. -ατίδος), -ιάτης (θηλ. -ιαῖτις, γεν. -ιατίδος), -ήτης (θηλ. -ῆτις, γεν. -ῆτιδος), -ίτης (θηλ. -ιῖτις, γεν. -ιτιδος), -ώτης (θηλ. -ωῖτις, γεν. -ώτιδος)· (Τεγέα) Τεγαάτης, Τεγεαῖτις—(Σπάρτη) Σπαρτιάτης, Σπαρτιάτις—(Αἴγινα) Αἰγινήτης, Αἰγινήτις—(Ἀβδηρα) Ἀβδηροίτης, Ἀβδηροῖτις—(Σικελία) Σικελιώτης, Σικελιωῖτις.

4) -ανός (θηλ. -ανή), -ανός (θηλ. -ανή), -ανός (θηλ. -ανή)· (Ἀσία) Ἀσιανός, Ἀσιανή—(Κύζικος) Κυζικηνός, Κυζικηνή—(Ἀμοργός) Ἀμοργῖνος, Ἀμοργῖνη.

ΣΗΜ. 1. Τὸ *ι* τῆς κατάληξεως -ιος μετὰ προηγουμένου | *α, ε, ι, ω* συναρτεῖται εἰς *αι, ει, ιω*· (Ἀάρισα) Δαριασάιος, (Ἄργος) Ἀργεῖος, (Κέως) Κεῖος, (Χῖος) Χίος, (Κῶς) Κῶος.

ΣΗΜ. 2. Ἐνίοτε τὸ ἔθνικόν καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως εἶναι τὸ αὐτό· Πειραιεὺς καὶ ὁ κάτοικος καὶ ἡ πόλις, Δελφοὶ καὶ οἱ κάτοικοι καὶ ἡ πόλις. ΣΗΜ. 3. Ἰταλιῶται καὶ Σικελιωῖται λέγονται οἱ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ ἄποικοι Ἕλληνες, Φιλικῶν Ἰταλοὶ δὲ καὶ Σικελιοὶ οἱ αὐτόχθονες.

6. Περιεκτικά.

§ 20. Περιεκτικὰ λέγονται τὰ οὐσιαστικὰ τὰ σημαίνοντα τὸν τόπον, ἐν τῷ ὁποίῳ περιέχονται πολλὰ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα δηλοῦνται διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐξ οὗ παράγονται. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι -ών, -ωνιά, -ιά (ἄμπελος) ἀμπελών, (ρόδον) ῥοδωνιά, (νεοσσός) νεοσσιά.

Σημείωσις 1.

α') Οὐσιαστικὰ παράγονται ἐξ οὐσιαστικῶν καὶ διὰ τῶν καταλήξεων -ιον καὶ -εῖον καὶ σημαίνουσι τὸν τόπον (στρατηγός) στρατήγιον, διδασκαλεῖον.

β') Τὰ εἰς -ιον καὶ -εῖον, τὰ παραγόμενα ἐξ ὀνόματος θεοῦ ἢ ἥρωος σημαίνουσι τόπον ἢ ναὸν καθιερωμένον εἰς αὐτὸν (Τεμενικά) Διονύσιον, Μουσεῖον.

γ') Τὸ *ι* τῆς καταλήξεως -ιον μετὰ προηγουμένου *α, ε, ω* συναίρειται εἰς *αι, ει, ω* (Ἦρα) Ἠραῖον, (Θησεύς) Θησεῖον, (Δητῶ) Δητῶον.

Σημείωσις 2.

Οὐσιαστικὰ παράγονται ἐξ οὐσιαστικῶν καὶ διὰ τῶν καταλήξεων -ευ-ς, -της-ς (-ε-της, -ι-της, -ω-της), τὰ ὁποῖα σημαίνουσι τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται, ἢ τὸν ἀσχολούμενον περὶ αὐτὸ καὶ ἐν γένει τὸν εὐρισκόμενον ἐν τινι σχέσει πρὸς αὐτό· κεραμ-εύς=ὁ καταρξαζόμενος τὸν κέραμον (=πηλόν), πολλ-της=ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πόλιν, τοξό-της=ὁ φέρων τόξον, φυλ-έτης=ὁ ἀνήκων τῇ φυλῇ, ὄπλ-ιτης=ὁ φέρων (βαρέα) ὄπλα, στρατιώτης=ὁ ἀνήκων τῇ στρατιᾷ.

Γ'. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΕΠΙΘΕΤΑ.

§ 21. Τὰ παράγωγα ἐπίθετα γίνονται α') ἐξ ὀνομάτων καὶ β') ἐκ ῥημάτων.

α') Ἐπίθετα ἐξ ὀνομάτων.

§ 22. Τὰ ἐξ ὀνομάτων παραγόμενα ἐπίθετα σημαίνουσι·

1) Τὸν ἀνήκοντα ἢ τὸν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ ὀνόματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι -ιο-ς, -εἰο-ς, -κο-ς, -ικο-ς (οὐρανός) οὐράν-ιος, (ξένος) ξέν-ιος, (αἶξ) αἶγ-ειος, (βοῦς) βό-ειος, (φύσις) φυσι-κός, (πόλεμος) πολεμ-ικός, (πατήρ) πατρ-ικός.

ΣΗΜ. Τὸ *ι* τῆς καταλήξεως -ιος μετὰ προηγουμένου *α, ε, ο, ω* συναίρειται εἰς *αι, ει, οι, ω* (ἀγορά) ἀγοραῖος, (βασιλεὺς) βασιλείος, (αἰδώς) [αἰδοῖος]=σεβαστός, (ἦρως) ἦρῶος.

2) Τὴν ὕλην, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι τι κατασκευασμένον ἢ τὸ χρώμα. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι· (-εο-ς) -οῦς καὶ -ινο-ς (προ-παροξύτονα)· (χρυσός) χρυσοῦς, (χαλκός) χαλκοῦς, (πορφύρα) πορφυροῦς, (ξύλον) ξύλινος, (λίθος) (λίθινος).

3) Τὸν χρόνον. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι· -ινός (ᾠξύτονα), -αῖο-ς, -ιαιο-ς, -ησιο-ς· ἔαρινός, θερινός, τριταῖος, μηνιαῖος, σιγμιαῖος, ἡμερησίος, ἐτήσιος.

4) Τὸν ἔχοντα πλησμονὴν τοῦ δηλούμενου διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι· -εις (γεν. -εντος), -λεο-ς, -λο-ς, -ρο-ς, -ρο-ς, -ώδη-ς· (χάρις) χαρίεις, (ῥώμη) ῥωμαλέος, (δέος) δειλός, (ὄρος) ὄρεινός, (ἰσχύς) ἰσχυρός, (ἄκανθα) ἀκανθώδης.

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς -ώδης σημαίνουσι καὶ ὁμοιότητα πρὸς τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται· σφηκώδης=ὄμοιος σφηκί, γυναικώδης=ὄμοιος γυναικί.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς -λος καὶ -ρος σημαίνουσι καὶ τὸν ἔχοντα κλίσην πρὸς τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται· ἀπιατηλός = ὁ ἔχων κλίσην πρὸς τὴν ἀπάτην, φθονερός = ὁ ἔχων κλίσην πρὸς τὸν φθόνον.

β') Ἐπίθετα ἐκ ῥημάτων.

§ 23. Τὰ ἐκ ῥημάτων παραγόμενα ἐπίθετα σημαίνουσι:

1) Τὸν ἐπιτήδειον, ἱκανὸν διὰ τὸ δηλούμενον ὑπὸ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι· -ικο-ς, -μο-ς, -ιμο-ς, -μων, -τήριος· ἀρχικός = ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀρχειν, χρήσιμος = ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζηται τις αὐτόν, μάχιμος = ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μάχεσθαι, νοήμων = ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νοεῖν, σωτήριος = ὁ ἱκανός εἰς τὸ σφῆζειν.

2) Τὸν ἔχοντα κλίσην πρὸς τὸ σημαίνόμενον ὑπὸ τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Ἡ κατάληξις τούτων εἶναι -μων· μνήμων, ἐπιλήσιμων, ἐλεήμων.

3) Ὅ,τι ἢ ἐνεργητικὴ ἢ ἢ παθητικὴ μετοχή τοῦ ῥήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται. Αἱ καταλήξεις τούτων εἶναι· ἥς, -ο-ς, -νός, -ρός· ψευδής = ὁ ψευδόμενος, λοιπός = ὁ λειπόμενος, τρωπός = ὁ τέρπων, λαμπρός = ὁ λάμπων.

§ 24. Τὰ ῥηματικά ἐπίθετα εἰς -τος (-τη, -τιον) καὶ -τέος -τέα, -τέον).

α') Τὰ ῥηματικά ἐπίθετα εἰς -τος 1) ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὴν μετοχὴν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου· ποιητός = πεποιτημένος, στρατιός = ἐστραμμένος, ἠτιός = εἰρημένος, γραπτός = γεγραμμένος καὶ 2) σημαίνουσι τὸν δυνάμενον ἢ ἄξιον νὰ πάθῃ τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ ῥήματος· ἀλωτός = ὁ δυνάμενος νὰ κυριευθῇ, ἐπαινετός = ἄξιος νὰ ἐπαινῆται.

6') Τὰ ῥηματικὰ ἐπίθετα εἰς -τέος σημαίνουσι τὸν ὀφειλοντα νὰ πάθῃ τὸ δηλούμενον διὰ τοῦ ῥήματος· τιμητέος = ὅστις ὀφείλει (πρέπει) νὰ τιμηθῇ, ἐπαινετέος.

Δ' ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

§ 25. Τὰ παράγωγα ἐπιρρήματα γίνονται ἐξ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ἀντωνυμιῶν, ῥημάτων καὶ ἐξ ἄλλων ἐπιρρημάτων. Κατὰ δὲ τὴν σημασίαν εἶναι τοπικά, τροπικά, χρονικά καὶ ποσοτικά.

α') Τοπικὰ ἐπιρρήματα.

§ 26. Τὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα σημαίνουσι·

- 1) Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν. Ταῦτα λήγουσιν εἰς -θι, -οι, -ησι (ν) ἢ -ασι (ν)· αὐτόθι, ἄλλοθι, οἴκοι, Ἰσθμοί, Ἀθήνησι, Πλαταιῶσι.
- 2) Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν. Ταῦτα λήγουσιν εἰς -θεν· οὐρανόθεν, ἄλλοθεν, ἄνωθεν, Ἀθήνηθεν.
- 3) Τὴν εἰς τόπον κίνησιν. Ταῦτα λήγουσιν εἰς -σε, -δε (-ξε)· αὐτόσε, ἐκείσε, οἴκαδε, Μεγαράδε, Ἐλευσῖνάδε, Ἀθήναζε [ἐκ τοῦ Ἀθήναςδε], Θήβαζε.

β') Τροπικὰ ἐπιρρήματα.

§ 27. Τὰ τροπικὰ ἐπιρρήματα λήγουσι·

- 1) Εἰς -ῶς ἐξ ἐπιθέτων, ἀντωνυμιῶν καὶ μετοχῶν παραγόμενα· δικαίως, συνήθως, ἡδέως, ἄλλως, οὕτως, προεπόντως, λεληθότως, ὁμολογουμένως.
- 2) Εἰς -δόν, -αδόν, -ηδόν· ἀγελη-δόν, ὁμοθυμα-αδόν = ὁμοφώνως, ταυρο-ηδόν.
- 3) Εἰς -δην, -ίνδην, -ίνδα· βάδην, σποράδην, πλουτίνδην, διελκυστίνδα.
- 4) Εἰς ἰ, εἰ, τεί, ξ· ἀμισθί, πανδημεί, ὀνομασί, ἑλληγισί, πύς, λάξ, ὀδάξ, ἀναμίξ, ἐναλλάξ.

γ') Χρονικὰ ἐπιρρήματα.

§ 28. Χρονικὰ ἐπιρρήματα παράγονται ἐξ ἀντωνυμιῶν, θεμάτων, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -τε· πότε, ἄλλοτε, ἐκάστοτε.

δ') Ποσοτικά ἐπιρρήματα.

§ 29. Τὰ παράγωγα ποσοτικά ἐπιρρήματα λήγουσιν εἰς -άκις· πλειστάκις, δεκάκις, πολλακις, ὀσάκις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ΄

II. ΣΥΝΘΕΣΙΣ

- § 1. Σύνθεσις λέγεται ἡ ἔνωσις δύο λέξεων εἰς μίαν ἄλλην.
 § 2. Αἱ λέξεις αἱ γινόμεναι ἐκ τῆς ἐνώσεως (συνθέσεως) δύο ἄλλων λέξεων λέγονται σύνθετοι ἢ σύνθετα.
 § 3. Ἡ πρώτη τῶν λέξεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται πᾶσα σύνθετος λέξις, λέγεται πρῶτον συνθετικόν, ἡ δὲ δευτέρα δεύτερον συνθετικόν.

Α΄. ΠΡΩΤΟΝ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΝ

§ 4. Τὸ πρῶτον συνθετικόν δύναται νὰ εἶναι α΄) ὄνομα (οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἀριθμητικόν καὶ ἡ ἀντωνυμία αὐτός), β΄) ἄκλιτον καὶ γ΄) ῥῆμα.

α΄) Ὄνομα ὡς πρῶτον συνθετικόν.

§ 5. Τὰ πρωτόκλιτα ὀνόματα ὡς πρῶτα συνθετικὰ ἢ φυλάττουσι τὸ θέμα αὐτῶν (εἰς-α, -η) ἢ μετασχηματίζουσι αὐτὸ κατὰ τὰ δευτερόκλιτα (εἰς-ο)· ἀγορα-νόμος, νικη-φόρος, λογχο-φόρος, ἡμερο-δύομος.

ΣΗΜ. 1. Τὸ πλῆρες θέμα τῶν δευτεροκλίτων εὐρίσκειται ἀφαιρουμένον τοῦ -ς τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς (πρὸβλ. κεφ. 15', § 4).

ΣΗΜ. 2. Τὸ ὄνομα (γῆ) γῆ ὡς πρῶτον συνθετικόν ἢ μένει ἀμετάβλητον ἢ μετασχηματίζεται εἰς γεω- γῆπεδον, γῆλοφος, γεωμέτρης, γεωγράφος.

§ 6. Τὰ δευτερόκλιτα ὀνόματα ὡς πρῶτα συνθετικὰ ἢ φυλάττουσι ἀμετάβλητον τὸ θέμα αὐτῶν (εἰς -ο, -ω) ἢ μετασχηματίζουσι αὐτὸ κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοκλίτων εἰς -η· νομο-θέτης, λογογράφος, γεω-κόρος, θανατη-φόρος, θαλαμη-πόλος.

ΣΗΜ. Τὸ ἐπίθετον καλὸς ὡς πρῶτον συνθετικόν γίνεται καλλι- καλλι-παις, καλλι-φῶνος, καλλι-πολις.

§ 7. Τὰ τριτόκλιτα ὀνόματα ὡς πρῶτα συνθετικὰ ἢ φυλάττουσι τὸ θέμα αὐτῶν ἢ μετασχηματίζουσι αὐτό, συνήθως μὲν εἰς -ο κατ' ἀναλογίαν τῶν δευτεροκλίτων, σπανιώτερον δὲ εἰς -η κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοκλίτων· ταξί-αρχος, πολι-ορκῶ, ναυ-μαχία, ναύ-κληρος, βου-κόλος, τελεσ-φόρος, μαστιγο-φόρος, ἀγῶνο-θέτης, τειχο-ποιός, κροε-φάρος, κροε-πώλης, νυκτο-φύλαξ, ἀνδριαντο-ποιός, λαμπαδη-φόρος, ξιφη-φόρος.

ΣΗΜ. Τὸ ὄνομα ὕδωρ ὡς πρῶτον συνθετικόν γίνεται ὕδρο· ὕδρα· ὕδρον, ὕδρο-φόρος.

§ 8. Τὸ τελικὸν φωνήεν τοῦ θέματος τοῦ πρώτου συνθετικοῦ ἀποβάλλεται μὲν, ἐὰν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος: *λοχ-αγός, νομ-άρχης, φυλάττεται* δέ, ἐὰν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου ἢ εἶχε πάλαι ποτὲ ἐν ἀρχῇ τὸ *Ϝ*: *νομο-θέτης, ἀγαθο-εργός, ὀρθο-έπειμ.*

ΣΗΜ. 1. Τινὰ τῶν ἐχόντων πάλαι ποτὲ ἐν ἀρχῇ τὸ *Ϝ* συναϊροῦνται *ξυλοεργός, δημιουργός, κακοῦργος*. Ἐτι δὲ συναϊροῦνται καὶ τὰ ἔχοντα δεύτερον συνθετικὸν τὸ ῥήμα *ἔχω* (θέμ. *σεχ-* (ἑβδο- (σ) οχος) *ἑβδοῦχος, δαδοῦχος*. Εἰς τινὰ δὲ ἐκ τούτων ἀποβάλλεται τὸ τελικὸν φωνήεν τοῦ θέματος τοῦ πρώτου συνθετικοῦ: *φίλ-εργος, αἰχμ-άλωτος, ἠνί-οχος, καχ-εξία*.

ΣΗΜ. 2. Κατ' ἀναλογίαν τῶν διὰ συναϊρέσεως ἐσχηματισμένων *ἑβδοῦχος κ.λ.π., κακοῦργος κ.λ.π.* ἐσχηματίσθησαν καὶ τὸ *πολι-οῦχος παν-οῦργος κ.λ.π.*

§ 9. Τὰ κλιτὰ ἀριθμητικὰ εἰς, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, ὅταν εἶναι πρῶτα συνθετικά, γίνονται *μονο-, δι-, τρι-, τετρα-* *μονό-ξυλος, δί-πους, τρι-ετής, τετρά-μηρος*. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ διακόσιοι (-αι, -α) καὶ ἑξῆς φυλάττουσι τὸ θέμα τῶν *πεντακοσιο-μέδιμνοι, χιλιο-τάλατος, μυριά-λειτος*.

§ 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς ὡς πρῶτον συνθετικὸν φυλάττει τὸ θέμα αὐτῆς: *αὐτό-νομος, αὐτο-φυής, αὐτό-χθων, αὐτ-άρχης, αὐτοεργός*.

§ 11. Νόθος σύνθεσις. Πολλάκις ὡς πρῶτον συνθετικὸν τίθεται πτώσις τις ὀνόματος καὶ οὐχὶ τὸ θέμα αὐτοῦ: Ὀνομ. *Νεά-πολις, Ἰερά-πολις, Γενικ. Ἑλλήσ-πολιος, νεώσ-οικοι, Δοτ. πυρι-φλεγής, δορι-άλωτος. Αἰτιατ. ρουν-εχής, πυρ-φόρος, φωσ-φόρος*. Ἡ ταύτη σύνθεσις καλεῖται νόθος.

β') Ἄκλιτον ὡς πρῶτον συνθετικόν.

§ 12. Αἱ ἄκλιτοι λέξεις αἱ τιθέμεναι ὡς πρῶτα συνθετικά εἶναι:

- 1) *Πρόθεσις: προ-γράφω, σὺλ-λέγω, ἔμ-μετρος, συμ-φῶν, ἀπ-έχω, συγ-γενής, διά-μετρος, ἀντ-άξιος* (πρὸβλ. κεφ. ΔΓ', § 3, 1—4).
- 2) Ἐπίρρημα: *ἀρι-θανής, ἀεί-ρυτος, παλίμψαις, ἀεί-μνηστος, τρισ-χίλιοι*.
- 3) Ἀχώριστον μόριον, ἧτοι ἐν συνθέσει μόνον εὐχρηστον, μὴ εὐρισκόμενον καθ' ἑαυτό. Ἀχώριστα μόρια ὡς πρῶτα συνθετικά εἶναι:

α') *ἡμι-* (= ἡμισυς): *ἡμι-τελής, ἡμι-θανής*.

β') *δυσ-*, σημαίνον δυσκολίαν ἢ κακότητα: *δύσ-βατος, δύσ-λυτος, δυσ-τυχής, δύσ-μορφος*.

γ') νη-, σημαίνουν στέρησιν (τοῦτο μεθ' ἐπομένου φωνήεντος συναφρείται) νη-νεμία, νη-ποιεῖ, (νη-εδ-τις) νῆσις, (νη-δοῦς) νωδός.

δ') ἄ ἀθροιστικόν· τοῦτο σημαίνει τὸ ὅμοῦ· (ἄ-κέλευθος (= δῆδος), ἀκόλουθος, (ἄ-δελφός (= γαστήρ), ἀδελφός.

ε') ἄ επιτακτικόν ἄ-τενής (= ὁ ἄγαν τεταμένος), ἄ-χανής.

ς') ἄ στερητικόν, σημαίνουν στέρησιν ἢ κακότητα· ἄ-τιμος, ἄ-τυχής (= ὁ ἔχων κακὴν τύχην). Τὸ στερητικὸν ἀγίνεται ἄν-, ὅταν δὲ πάλιν α, ἄν τὸ δεῦτερον συνθετικὸν εἴχῃ ποτε F ἢ σ' ἄ-όρατος, ἄ-ἵπνος, ἄ-οπλος. Ἐνίοτε δὲ συναφρείται μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ· (ἄ-έκων) ἄκων, (ἄ-εργός) ἄργός.

ζ') ἀρι-, ἐρι-, ζα-, σημαίνοντα ἐπίτασιν· ἀρί-δηλος, ἐρί-τιμος, ζάπλουτος.

γ'). Ῥῆμα ὡς πρῶτον συνθετικόν.

§ 13. Ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα, τὸ δὲ δεῦτερον ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, τότε τίθεται τὸ θέμα τοῦ ῥήματος ἢ μόνον ἢ μετὰ τοῦ σ' πειθ-αρχῶ, ἐχ-έγγυος, κλεψ-ύδρα, εἴρ-ασπις.

§ 14. Ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα, τὸ δὲ δεῦτερον ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου, τότε τίθεται τὸ θέμα τοῦ ῥήματος μετὰ τινος τῶν προσφωμάτων ε, ι, ο, σι, σο· ἐχ-ε-φρων, ἀρχι-τέκτων, φυγ-ό-στρατος, παν-σί-λυπος, εἰφοκίνδυνος.

§ 15. Ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα συνηρημένον, τότε τὸ θέμα τοῦ ῥήματος ἀποβάλλει τὸ τελικὸν αὐτοῦ φωνήεν, ἄν τὸ δεῦτερον συνθετικὸν ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος· φιλ-ἄν-θρωπος· λαμβάνει δὲ τὸ πρόσφωμα ο, ἄν τὸ δεῦτερον συνθετικὸν ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου· φιλ-ό-πονος, μισ-ο-γύνης.

Β'. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΝ

§ 16. Τὸ δεῦτερον συνθετικὸν δύναται νὰ εἶναι α') οὐσιαστικόν, β') ἐπίθετον, γ') ῥῆμα καὶ δ') ἄκλιτον.

α') Οὐσιαστικόν ὡς δεῦτερον συνθετικόν.

§ 17. Ὅταν τὸ δεῦτερον συνθετικὸν εἶναι οὐσιαστικόν, τὸ ὄλον σύνθετον ἢ παραμένει οὐσιαστικόν ἢ γίνεται ἐπίθετον· ἡμί-ονος, φιλό-πατρις.

§ 18. Ὅταν τὸ ὄλον σύνθετον παραμένῃ οὐσιαστικόν, τότε τὸ δεῦτερον συνθετικὸν μένει ἀμετάβλητον· ἡμί-ονος, ἀκρό-πολις.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς -σις μεταβάλλονται εἰς -σία, ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν δὲν εἶναι πρόθεσις· (ἄ-κρίσις) ἀκρυσία, ἀπολασία, ἀλλὰ διάκρισις διά-λυσις.

§ 19. Ὄταν τὸ ὄλον σύνθετον γίνηται ἐπίθετον, τότε διακρίνομεν τὰς ἐξῆς δύο περιπτώσεις:

α') Τὸ οὐσιαστικὸν οὐδεμίαν πᾶσχει μεταβολὴν ἢ τὸ πολὺ τῆν ἀναγκαίαν πρὸς ἔκφρασιν τοῦ γένους· α' κλίσεως: *χειρο-τέχνης, ἄ-φωτος, ἄ-ρέφελος*—β' κλίσεως: *πολύ-δενδρος, ἄ-φυλλος, βαθύ-κολπος*—γ' κλίσεως: *τρι-πηγυς, μακρό-χειρ, ἄ-χαρις, ἄ-πάτωρ* (πατήρ).

ΣΗΜ. 1. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὰ οὐδέτερα εἰς -ος (γεν. -ους, δέμ. -ες), ἅτινα, τιθέμενα ὡς δευτέρον συνθετικὸν καὶ ἀποτελοῦντα μετὰ τοῦ πρώτου ἐπίθετα, τρέπουσι τὸ ε εἰς η πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους· *εὐ-ειδής* (εἶδος), *ἀβαθής* (βάθος).

ΣΗΜ. 2. Ὡσαύτως ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὰ οὐδέτερα! εἰς -μα, τὰ ὁποῖα, ὅταν τιθένται ὡς δευτέρον συνθετικὸν, λαμβάνουσι τὴν μορφήν *-μων* καὶ -μος πρὸς δῆλωσιν τοῦ γένους· *ἀ-κτῆμων, πολυ-πράγμων, διά-σημος* (σημα).

β') Τὸ οὐσιαστικὸν μεταβάλλεται διὰ τῆς προσλήψεως προσφύματος καὶ καταλήξεως. Τὰ προσφύματα ταῦτα μετὰ τῆς καταλήξεως εἶναι τὰ ἐξῆς:

1) -ο-ς· *ἄν-ανδρ-ος, ἄ-γράμματος, διά-πυρ-ος, δί-μην-ος, πρό-χειρ-ος*.

2) -ιο-ς· *ὄμο-πάτρ-ιος, κατα-χθόν-ιος, ἐπ-ουράν-ιος, ὑπο-χειρ-ιος*.

β') Ἐπίθετον ὡς δευτέρον συνθετικόν.

§ 20. Τὸ ἐπίθετον ὡς δευτέρον συνθετικὸν μένει ἀμετάβλητον (κατὰ τὴν κατάληξιν)· *εὐ-πιστος, δύσ-βατος, ἄ-δηλος, ἄ-γνωστος, πάγ-καλος, φιλ-αλήθης*.

γ') Ῥῆμα ὡς δευτέρον συνθετικόν.

§ 21. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι πρόθεσις, τότε τὸ ῥῆμα ὡς δευτέρον συνθετικὸν μένει ἀμετάβλητον· *ἐξ-έρομαι, ἐφ-ί-στημι, κατα-βάλλω*.

§ 22. Ὄταν τὸ μὲν δευτέρον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα, τὸ δὲ πρῶτον εἶναι οἰονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ λόγου πλὴν προθέσεως, τότε τὸ ὄλον σύνθετον γίνεται ὄνομα, λαμβάνει δὲ τὰς ἐξῆς καταλήξεις:

1) -ο-ς· *δαδο-φόρ-ος, ἵππο-τρόφ-ος*

2) -ης· *μυρο-πώλ-ης, νομ-άρχ-ης, γεω-μέτρ-ης*.

3) -ής (οὐδ. -ες)· *ἀ-μελ-ής, θεο-σεβ-ής, ἀ-μαθ-ής*.

4) -ιο-ς· *ἀ-σχε-τιος, ἀ-πρακ-τιος, ἀ-ροηκ-τιος*.

5) -τη-ς, -τωρ· *ἐπι-στά-της, παν-δαμά-τωρ*.

δ') Ἀκλιτον ὡς Δεύτερον συνθετικόν.

§ 23. Τὸ ἄκλιτον ὡς δεύτερον συνθετικὸν μένει, ἀμετάδλητον* παρ-αυτίκα, ἔν-δεκα, σύν-εγγυς, ἔκ-παλαι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ

§ 24. Τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν α, ε, ο τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ συνήθως ἐκτείνεται, τὸ μὲν α καὶ ε εἰς η, τὸ δὲ ο εἰς ω (στρατός, ἄγω) στρατηγός, (ὄνος ἐλαύνω) ὀνηλάτης, (ἄ, ὀμαλός) ἀνόμαλος

ΣΗΜ. 1. Ἐν τοῖς λοχ-ἄγός, ξεν-ἄγός, οὔρ-ἄγός (β' συνθετ. τὸ ὄ ἄγα καὶ ναυ-ἄγός (β' συνθετ. τὸ ὄ, ἄγνυμι) ἐκτείνεται τὸ ἄ εἰς ἄ.

ΣΗΜ. 2. Τῆς λέξεως ὄνομα λαμβάνεται ὁ Αἰολικὸς τύπος ὄνομα ὡς δεύτερον συνθετικόν· ἐπ-ώνυμος, ἀν-ώνυμος.

§ 25. Δὲν ἐκτείνεται τὸ ἀρκτικὸν φωνῆν·

α') Τῶν λέξεων, αἵτινες ἔχουσιν αὐτὸ θέσει μακρόν· ναύ-αρχος, εὐ-ανθής.

β') Τῶν λέξεων, αἵτινες εἶχον πάλαι ποτὲ ἐν ἀρχῇ F ἢ σ· αἰ-μ-άλωτος, ἡμί-οχος.

§ 26. Τὸ ἀρκτικὸν ρ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ διπλασιάζεται, ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν λήγγη εἰς βραχὺ φωνῆν ἄ-ορητος, ἐπί-ορημα, ἀπό-ορητος (ἀλλὰ εὐ-ρωστος, εὐ-ρυθμος

Γ.) ΠΑΡΑΣΥΝΘΕΤΑ

§ 27. Παρασύνθετα λέγονται αἱ λέξεις αἱ παραγόμεναι ἐκ λέξεων συνθέτων· εὐτυχία, εὐτυχῶ (ἐκ τοῦ εὐτυχής), εὐεργεσία, εὐεργετιῶ (ἐκ τοῦ εὐεργέτης), φιλοσοφία, φιλοσοφῶ (ἐκ τοῦ φιλόσοφος).

§ 28. Ἐνίοτε γίνονται παρασύνθετα ἀμέσως ἐκ δύο ἀπλῶν λέξεων, χωρὶς δηλ. νὰ ὑπάρχη διάμεσον σύνθετον, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ γίνωνται τὰ παρασύνθετα· νουθετιῶ (ἐκ τοῦ νοῦν τίθημι), Ἄρειο-παγίτης (ἐκ τοῦ Ἄρειος πάγος), καλοκαγαθία (ἐκ τοῦ καλὸς κάγαθος), δημοκρατοῦμαι, δημοκρατία (ἐκ τοῦ δῆμος κρατῶ), καταχωρίζω (ἐκ τοῦ κατὰ χώραν (τίθημί τι).

Δ.) ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ

§ 29. Τὰ σύνθετα κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις·

1. Ὀριστικά. Οὕτω καλοῦνται τὰ σύνθετα, τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον συνθετικὸν προσδιορίζει τὸ δεύτερον ἐπιθετικῶς ἢ ἐπιρρηματικῶς.

α') Ἐπιθετικῶς: ἀκρόπολις=ἄκρα πόλις, πλαγίανλος=πλάγιος ἀδλός, μεσημβρία=μέση ἡμέρα. ναυμαχία=ναυτικὴ μάχη.

β') Ἐπιρρηματικῶς: *ὀπίγονος* = ὁ ὀψὲ γενόμενος, *εἰτραφής* = ὁ εὖ τεθραμμένος, *ὀμηλιξ* = ὁ ὁμοίως ἡλικιωμένος.

2. Ἀντικειμενικὰ ἢ σύνθετα ἐξαοτήσεως. Οὕτω καλοῦνται τὰ σύνθετα, τῶν ὁποίων τὸ ἐν μέρος συμπληροῖ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄλλου ἢ ὡς ἀντικείμενον ἢ ὡς τοπικὸν συμπλήρωμα ἢ ὡς συμπλήρωμα σημαίνον τὸ ὄργανον ἢ τὸ αἷτιον.

α') Ὡς ἀντικείμενον: *λογογράφος* = ὁ γράφων λόγους, *καρποφόρος* = ὁ φέρων καρπούς, *δεισιδαίμων* = ὁ δαίμονας δεδιώς, *φιλοπόλεμος* = ὁ φιλῶν πολέμους, *νομοφύλαξ* = ὁ φύλαξ τοῦ νόμου, *ἐχθροόξενος* = ὁ ἐχθρὸς τοῖς ξένοις.

β') Ὡς τοπικὸν συμπλήρωμα: *ὄρεσίτροφος* = ὁ ἐν τοῖς ὄρεσι τραφεῖς.

γ') Ὡς συμπλήρωμα τοῦ ὀργάνου: *χειροποίητος* = ὁ διὰ τῶν χειρῶν ποιηθείς, *πυρίκαντος* = ὁ πυρὶ κεκαυμένος.

δ') Ὡς συμπλήρωμα τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου: *ἀμαξιτός* = ἡ ὑφ' ἀμαξῶν βαινομένη (ὁδός), *αὐτοδίδακτος* = ὁ ὑφ' ἑαυτοῦ διδαχθείς.

3. Κτηνικά. Οὕτω λέγονται τὰ σύνθετα, τὰ ὁποῖα ἀναλύονται διὰ τῆς μετοχῆς ἔχων ἢ ἄλλης καταλλήλου, τῆς ὁποίας τὸ ἕλον σύνθετον εἶναι ἀντικείμενον· *ἀργυρότοξος* = ὁ ἔχων ἀργυροῦν τόξον, *σώφρων* = ὁ ἔχων σῶας φρένας, *δίδραχμον* (νόμισμα) τὸ ἔχον, τὸ ἀξιζὸν δύο δραχμάς, *τέθριππον* (ἄρμα) = τὸ ἔχον τέσσαρας ἵππους, *ἀκλής* = ὁ μὴ ἔχων κλέος, *ἀναιδής* = ὁ μὴ ἔχων αἰδῶ.

4. Συνδεδεικτά. Οὕτω καλοῦνται τὰ σύνθετα, ἐν τοῖς ὁποίοις οὐδέτερον τῶν δύο συνθετικῶν μερῶν συμπληροῖ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ἔχουσι αὐτὰ ἴσην πρὸς ἀλλήλα ἀξίαν. Ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν συνδεδεικτῶν τὰ δύο μέρη συνδέονται πρὸς ἀλλήλα διὰ τοῦ καί· *ιατρομαντις* = ἱατρὸς καὶ μάντις, *πλουθυγία* = πλοῦτος καὶ υγία.

ΣΗΜ. Τὰ συνδεδεικτά εἶναι σπάνια παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησι, συνηθέστερα δὲ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις· τὸ *ἡμερονύκτιον*, τὸ *νυχθήμερον*, *ξόφρυτον*, *θεάνθρωπος*, *χευσελεφάντιος*. Πρβλ. τὰ τῆς δημώδους γλώσσης· *Ἀγγλογάλλοι*, *ἄμπελοχώραφα*, *γυδοπερόβατα*, *γυναικόπαιδα*, *λαδόξιδο*, *μαχαιοπήρονα*, *ψωμοτύρι*.

§ 30. α') Τὰ σύνθετα, τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα, ἔχουσι συνήθως ἐνεργητικὴν σημασίαν· *φιλόλογος* = ὁ φιλῶν τοὺς λόγους, *ὄψιασπις* = ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, *φιλόμουσος*, *φίλεργος*.

β') Τὰ σύνθετα, τῶν ὁποίων τὸ δεύτερον συνθετικὸν εἶναι ῥῆμα·
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μα, ἄλλα μὲν ἔχουσιν ἐνεργητικὴν, ἄλλα δὲ παθητικὴν σημασίαν·
 λιθοβόλος=ὁ βάλλον λίθους, βιβλιοπώλης=ὁ πωλῶν βιβλία,
 στρατηγός=ὁ ἄγων στρατόν, ἀβλαβής=ὁ μὴ βλάπτων ἢ ὁ μὴ βε-
 δλαμμένος, δημοφιλής=ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου φιλούμενος, πρωτότοκος
 =ὁ πρῶτος τεχθεὶς.

Ε'. ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ.

§ 31. Τὰ σύνθετα ἀναδιβάζουσι συνήθως τὸν τόνον αὐτῶν, ἂν ἐπιτρέπη ἢ λήγουσα, ἀλλ' οὐχὶ πέρα τῆς τελευταίας συλλαβῆς τοῦ πρώτου συνθετικοῦ φιλό-τιμος, εὐθύ-φρων, ᾧ εὐθύφρον.

§ 32. Τὰ ῥηματικά εἰς -α, -η, -εις, -μος, -τής, -τήρ, -τέος, συντιθέμενα μετὰ προθέσεων, τονίζονται, ὅπου καὶ ὡς ἀπλᾶ διαφορά, ἀποβολή, συγγραφεύς, συλ-λογισμός, συμμαθητής, συμπλωτήρ, ἐξαιρετέος.

§ 33. Τὰ εἰς -ος λήγοντα καὶ ἔχοντα ὡς δεύτερον συνθετικὸν ῥήμα τονίζονται ὡς ἑξῆς·

α') Τὰ ἔχοντα παθητικὴν ἢ ἀμετάβατον σημασίαν προπαροξύνονται· παθητ. λιθοβόλος=ὁ βαλλόμενος ἐπὶ λίθων, πρωτότοκος=ὁ πρῶτος γεννηθεὶς, χειρόγραφος=ὁ διὰ χειρὸς γεγραμμένος. Ἀμεταβ. ἀδιόμολος, ἀμφίροπος, χεῖμαρρος (-ρρους)=ὁ κατὰ τὸν χεῖμῶνα ῥέων.

β') Τὰ ἔχοντα ἐνεργητικὴν μεταβατικὴν σημασίαν 1) τονίζονται ἐπὶ τῆς παρλιθοῦσης, ἂν αὕτη εἶναι βραχεῖα· λιθοβόλος, σιτοφάγος, δαδοφόρος, οἰνοχόος· 2) τονίζονται ἐπὶ τῆς ληθοῦσης, ἂν ἢ παραλήγουσα εἶναι μακρά· νυπηγός, στρατηγός, ἀργυρομοιβός, γεωργός.

ΣΗΜ. 1. Παρὰ τὸν κινῶνα β', 1 τονίζονται· 1) τὰ εἰς -οχος, προπαροξύνονται· ἡνίοχος· 2) τὰ ἐκ προθέσεων σύνθετα· πρόμαχος, διάδοχος καὶ 3) τὰ σύνθετα ἀπὸ τοῦ ἀχωρίστου μορίου α ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπιρρηματος εὔ, ἄτιμα ὡσαύτως προπαροξύνονται· ἄγονος, εὐφορος.

ΣΗΜ. 2. Παρὰ τὸν κινῶνα β', 2 τονίζονται τὰ εἰς -αρχος καὶ -σῦλος, ἄτιμα προπαροξύνονται· ναύαρχος, ἱεροσῦλος, ἔτι δὲ τὸ πανοῦργος, κακοῦργος καὶ ἐπίβουλος.

§ 34. Τὰ εἰς -ης (οὔδ. -ες) σύνθετα τριτόκλιτα τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγοῦσης· ἀτελής, εὐπρεπής, εὐειδής, ἐγκρατής, συγγενής, εὐπειθής, εὐσεβής. Ἐξαιροῦνται καὶ τονίζονται ἐπὶ τῆς παραλήγουσης τὰ λήγοντα εἰς -άντης, -άρχης, -ήθης, -ήρης, -μήκης, -ώδης καὶ -μεγέθης καὶ τὰ κύρια ὀνόματα· ἀνάτης, αὐτάρχης, εὐθήης, τριήρης, ποδήρης, οὐρανομήρης, εὐώδης, ὑπερμεγέθης, Διογένης, Ἀριστοφάνης, Δημοσθένης.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Συλλαβισμός.

Πῶς συλλαβίζονται αἱ ἑξῆς λέξεις: Θύρα, ἱατρός, ὕπνος, κόσμος, ἵππος, ἀδελφός, θάλασσα, ἄνθρωπος, στιγμή, ἄγνωστος, λάκκος, ἄλμυρός, γράμμα, φάνη, ἀστραπή, ἄρκτος.

2. Ἑγκλισις τόνου.

1. Ἐγὼ μὲν πιστεῦω σοι, σὺ δ' οὐ πιστεῦεις μοι. — 2. Ἐν Ἀθῆναις ἦν κρηγὴ τις ὀνομαζομένη Καλλιρρόη. — 3. Ἡ πατρὶς ἐστὶ κοινὴ μήτηρ πάντων ἡμῶν. — 4. Λύπης ἱατρός ἐστὶν ἄνθρωπος χρόνος. — 5. Αἱ τούτου τοῦ μηνὸς ἡμέραι μακρὰι εἰσι. — 6. Φίλου μου τινος πατὴρ ἀπέθανε. — 7. Ὁ κάλαμος κοίλος τε καὶ κοῦφος ἐστὶ.

3. Ἐκθλίψις.

1. Παρὰ ἐμοῦ. — 2. Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε ταῦτα. — 3. Πολλὰ ἀγαθὰ ἔχω. — 4. Ὅτε ἦλθεν ὁ ἀνὴρ. — 5. Μετὰ ἡμῶν. — 6. Ἀπὸ ἑαυτοῦ. — 7. Παρὰ ἡμῶν. — 8. Μετὰ ἐμοῦ. — 9. Ὑπὸ ἐκείνου. — 10. Ὑπὸ ἡμῶν. — 11. Δεινὰ ἔπαθον. — 12. Ἐπὶ αὐτῷ. — 13. Παρὰ ὀλίγον. — 14. Πάντα ὁρᾷ ὁ Θεός. — 15. Ἀλλὰ ἐγώ.

4. Κραῖσις.

1. Τὰ ἀγαθὰ. — 2. Ὁ ἀνὴρ. — 3. Τοῦ ἀνδρός. — 4. Τὸ ὄνομα. — 5. Τὸ ἔργον. — 6. Καὶ ἀγαθός. — 7. Τὰ αὐτά. — 8. Καὶ ἐγώ. — 9. Καὶ ἐμέ. — 10. Τὰ ἄλλα. — 11. Καὶ ἔπειτα. — 12. Καὶ ἐν. — 13. Καὶ ἄν. — 14. Τὸ ἐναντίον. — 15. Ὁ ἄνθρωπος. — 16. Τὸ αὐτό. — 17. Καὶ ἐκεῖνος. — 18. Ὡ ἀγαθὲ.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓ. ΕΝΕΣΤΩΤΟΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

5 Α'. Ἀρσενικά.

Α'. Λύκος κα ἡμνός.

Λύκος διώκει ἡμνόν, ὁ δ' ἡμνός εἰς ναὸν καταφεύγει. Ὁ λύκος πρὸ τοῦ ναοῦ μένει καὶ λέγει τῷ ἡμνῷ «ὦ ἡμνέ, διὰ τί ἐν τῷ ναῷ μένεις καὶ οὐ φεύγεις εἰς τοὺς ἀγρούς; οὐ γινώσκεις, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἡμνοὺς τοῖς θεοῖς θύουσι;». Ἀλλ' ὁ ἡμνός ἐκ τοῦ ναοῦ οὐ φεύγει καὶ τῷ λύκῳ λέγει «ὦ λύκε, γινώσκω μὲν τοῦτο, τροκρίνω δὲ τοῖς θεοῖς θυσία εἶναι ἢ τῷ λύκῳ τροφή».

B'. Ὁ πιστός φίλος.

Εἰς τοὺς λόγους τῶν πιστῶν φίλων πάντοτε πιστεύομεν. Ἐχομεν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς πιστοὺς φίλους. Ὁ πιστός φίλος δὲν ἐγκαταλείπει τὸν φίλον εἰς¹ τοὺς κόπους καὶ κινδύνους. Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι καὶ εἰς¹ κινδύνους δὲν ἔχουσι φόβον· διότι² ἔχουσι τὸν Θεὸν πιστὸν φίλον.

6. B'. Θηλυκά.

A'. Λύκος καὶ ἄρκτος.

Ἄμνος ἐν¹ ἀμπέλῳ ἦν. Λύκος ἐκ τῶν βάτων εἶδε τὸν ἄμνον καὶ ἀρπάζει αὐτόν. Ἡ τοῦ ἄμνου ἀρπαγὴ λύπην τοῖς ἀμπελουργοῖς παρέχει. Αἱ ἀμπελουργοὶ μάτην διώκουσι τὸν λύκον· οὗτος γὰρ ὁμοίως ἐλάφῳ² τρέχει. Ἄλλ' ὁ Θεὸς τὴν τοῦ λύκου κακίαν κολάζει. Ἐν γὰρ τῇ ὁδῷ ἄρκτι³ ὁ λύκος συντυγχάνει. Ἡ ἄρκτος τὸν ἄμνον εἶδε καὶ ἀπὸ τοῦ λύκου ἀρπάζει αὐτόν. Ὁ λύκος φέγει τὴν ἄρκτον καὶ λέγει· «ὦ ἄρκτη, πῶς ἀρπάζεις τὸν ἀλλότριον ἄμνον;» Καὶ ἡ ἄρκτος λέγει· «οὐχ ἀρπάζω, ἀλλὰ τὸν κλέπτῃν κολάζω».

B'. Ἡπειροὶ, νῆσοι, χερσόνησοι.

Αἱ ἠπειροὶ, αἱ νῆσοι, αἱ χερσόνησοι ἔχουσι¹ διάφορα ὀνόματα. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἠπειροὶ ἦσαν ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία καὶ ἡ Λιβύη. Ἐκ τῶν νήσων² ἐνδοξὸς ἦτο ἡ μὲν Νάξος διὰ τὰς ἀμπέλους³, ἡ δὲ Δῆλος διὰ τὸν ναόν³ τοῦ Φοῖβου. Ἐκ τῶν χερσονήσων² ὀνομάζομεν ἐνταῦθα τὴν Θρακικὴν χερσόνησον καὶ τὴν Πελοπόννησον.

7. Γ'. Οὐδέτερα.

Ἡ τῶν ὀρίων φυλακὴ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

A'. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων στρατόπεδον ἐγγὺς τῶν Ἀττικῶν ὀρίων ἐστί. Ὁ Ἀθηναίων στρατὸς ἔχει τὰ ἄκρα καὶ κωλύει τοὺς πολεμικοὺς ὑπερβαίνειν¹ τὰ ὄρια. Οἱ Ἀθηναῖοι φρουροὶ σὺν ὄπλοις τὰ ἄκρα φυλάττουσιν. Οἱ φρουροὶ σίτον καὶ πρόβατα εἰς τὰ φρούρια κομίζουσι. Δεῖ² γὰρ τὰ φρούρια τῶν ἐπιτηδείων³ μεστὰ εἶναι, ἐπεὶ οἱ φρουροὶ ἐκ τῶν ὀρίων εἰς τὰ φρούρια φεύγουσιν, ἐὰν οὖν πολέμιοι τὰ ὄρια ὑπερβαίνωσι.

B'. Πολλοὶ γεωργοὶ φεύγουσιν εἰς τὰ φρούρια, ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ εἶναι πλησίον τῶν ὀρίων. Οἱ γεωργοὶ δὲν κινδυνεύουσι, διότι ὁ στρατὸς κατέχει τὰς κορυφάς. Ὁ στρατηγὸς γυμνάζει τὸν στρατὸν εἰς¹ τὰ ἔπλα. Οἱ στρατιῶται φυλάττουσι τὰς κορυφάς με² τόξα.

καὶ ἀκόντια καὶ μὲ ἄλλα ὄπλα. Διὰ τῶν τόξων³ καὶ τῶν ἀκον-
τίων πολλοὺς ἐκ τῶν ἐχθρῶν φονεύουσι.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Α΄ ΚΑΙΣΕΩΣ

Α΄. Θηλυκά.

Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν.

Α΄. Τῶν ἀρετῶν πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ εὐσέβεια, δευτέρα δ' ἡ δι-
καιοσύνη. Τῇ μὲν εὐσεβείᾳ ἐναντία ἐστὶν ἡ ἀσέβεια, τῇ δὲ δικαιο-
σύνῃ ἡ ἀδικία. Ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ ἀδικία αἰσχύνῃν τοῖς ἀνθρώποις
φέρουσι. Τῶν ἀρετῶν ἐστὶ¹ καὶ ἡ ἀνδρεία. Ἐκ τῆς ἀνδρείας τῇ
στρατιᾷ νίκαι, ἐκ δὲ τῶν νικῶν τιμαὶ εἰσὶ.

Β΄. Ἡ εὐσέβεια εἶναι ἀναγκία εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατὰ¹
τὴν εὐτυχίαν καὶ κατὰ τὴν δυστυχίαν. Ἡ ἀσέβεια εἶναι πηγὴ
πολλῶν κακιῶν. Καὶ ἡ παιδεία εἶναι ἀρετὴ. Ἐκ τῶν κακιῶν εἶναι
καὶ ἡ ἀμάθεια. Ἡ ἀμάθεια ἐντροπὴν καὶ βλάβην εἰς τοὺς ἀνθρώ-
πους φέρει. Τὰς μὲν ἀρετὰς² ἀκολουθεῖ ἡ εὐτυχία, τὰς δὲ κα-
κίας² ἡ δυστυχία.

9. Ἐνεργητικὸς πικρατατικὸς τῶν βιουτόνων δημίτων.

Α΄. Οἱ Πέρσαι ἐπὶ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου.

Ὅτε Κύρος τῶν Περσῶν ἐδασίλευεν, οὗτοι οὐ μόνον ἰσχυροὶ καὶ
πολεμικοὶ ἦσαν, ἀλλὰ καὶ διὰ σωρροσύνην καὶ δικαιοσύνην ἐπκίνου
ἄξιοι. Τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπ' ἄρτου¹ μόνον καὶ καρδάμου ἐδιότρευεν. Ἐπαί-
δευον δὲ ταῦτα εἰς ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην καὶ εὐσέβειαν. Πικραδεί-
σους δ' ἐφύτευον καὶ ἐν αὐτοῖς² ἄγρια θηρία ἐθήρευον.

Β΄. Ὁ φόνος τοῦ κάπρου.

Καὶ χθὲς ἐκυνηγούμεν τὸν κάπρον, ὁ ὁποῖος κατέστρεφε
τοὺς ἀγρούς. Πολλὰς ἡμέρας μάτην κατεδιώκωμεν αὐτὸν καὶ πολ-
λοὶ προέτρπεον νὰ μὴ καταδιώκωμεν. Ὁ κάπρος ἐτροπέτο εἰς
φυγὴν, ὅτε οἱ κυνηγοὶ ἤρχοντο πλησίον. Τέλος χθὲς εἰς² ἐκ τῶν
νέων ἔδιδε συμβουλήν νὰ ἀνάπτωμεν³ πυρὰν. Οἱ κυνηγοὶ μὲ¹ τὰ
καϊόμενα ξύλα ἤρχοντο πλησίον εἰς τὸν κάπρον. Ὅστος δὲ ἤρ-
χετο πλησίον εἰς τὴν πυρὰν³, ἡ ὁποία εὐχαρίστησεν εἰς αὐτὸν πα-
ρέχει. Τότε ἐροῖτομεν βέλη καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐφονεύσαμεν τὸν
κάπρον.

10. Β' Ἀρσενικά.

Α' Λεωνίδα και οἱ Σπαρτιῶται.

Ἡ πρό τῶν Θερμοπυλῶν στρατιὰ τῶν Περσῶν τοὺς Σπαρτιῶ-
τας οὐκ ἐτάραττεν. Οὐχ ἡ τῶν Περσῶν ἀνδρεία, ἀλλ' ἡ πονηρία
Ἐφιάλτου τοῦ προδότου τῷ μὲν Ἑρέξῃ αἰτία νίκης ἦν, τῷ δὲ
Λεωνίδα και τοῖς ὀπλίταις θανάτου. Ἡ ἐν ταῖς Θερμοπύλαις μάχη
τῷ Λεωνίδα και τοῖς ὀπλίταις τῶν Σπαρτιατῶν δόξης αἰτία ἦν. Ὡ
Σπαρτιῶτα, ἡ τοῦ Λεωνίδου τελευταῖα τῇ Σπάρτῃ δόξης αἰτία ἦν.

Β'. Οἱ στρατιῶται.

Εἰς τοὺς στρατιώτας ἡ δειλία φέρεי ἐντροπήν. Οὐχὶ πάντοτε ἡ
ἦττα φέρει ἐντροπήν εἰς τὸν στρατιώτην· διότι οὐχὶ πάντοτε ἡ ἀν-
δρεία, ἀλλὰ πολλάκις και ἡ τύχη εἶναι αἰτία τῆς νίκης. Εἰς τὰς
ἐκστρατείας οἱ παλαιοὶ εἶχον χρεῖαν ἀπὸ ὀπλίτας², ἀπὸ πελταστας,
ἀπὸ ἀκοντιστάς, ἀπὸ σφενδονήτας και ἀπὸ τοξότας.

11. Τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως.

Α' Περὶ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

Ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις αἱ μὲν τῶν ἰδιωτῶν οἰκίαι ταπειναὶ
και μικραὶ, οἱ δὲ δημόσιοι οἶκοι καλοὶ τε και ὑψηλοὶ ἦσαν. Ἐν
Ἀθήναις καλὰ ἦν και ἄλλα και τὸ Διονύσου θέατρον και τὰ ἱερά,
μάλιστα δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἦσxn δ' ἔτι ἐν Ἀθήναις και στοαὶ
λαμπραὶ και κήποι ἀνθηροὶ και περίπατοι τερπνοί. Θέας δ' ἄξια
ἦσαν και τὰ γυμνάσια και αἱ παλαίστραι.

Β'. Ὁ γεωργός.

Οἱ γεωργοὶ διὰ τῶν καρπῶν¹ και αὐτοὶ τρέφονται και εἰς τοὺς
λοιποὺς ἀνθρώπους τροφήν παρέχουσιν. Εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους πρό
πάντων δὲ εἰς τοὺς γεωργοὺς, ὁ βίος εἶναι γεμάτος ἀπὸ κόπους.²
Οἱ κόποι τῶν γεωργῶν πολλάκις εἶναι μάταιοι, διότι βλαβερὰ ζῶα
καταστρέφουσι τοὺς καρπούς.

12. Ἐπίθετα δικατάληκτα τῆς β' κλίσεως.

Α'. Περὶ τῆς Αἰγύπτου και τῶν Αἰγυπτίων.

Ἡρόδοτος περὶ τῆς Αἰγύπτου και τῶν Αἰγυπτίων τάδε λέγει·
Ἡ μὲν περὶ τὸν Νεῖλον ποταμὸν χώρα παμφόρος ἐστίν, ἡ δ' ἄλλη
ἔρημος και ἄγονος. Τὴν ἐπιθαλάττιον Αἰγυπτον δῶρον τοῦ Νεῖλου πο-
ταμοῦ ὀνομάζουσιν. Ἡ μὲν γῆ ἡμέρους συκᾶς φέρει, αἱ δ' ἐπιθαλάττιοι
λίμναι πάπυρον. Οἱ Αἰγύπτιοι ὠφέλιμα ζῶα ἀνατρέφουσιν, ὡς

ἵππους καὶ ὄνους. Οἱ ἔμποροι καὶ ἡμέρους καμῆλους ἔχουσι ἄνευ γὰρ καμῆλων ἀδύνατοί εἰσιν αἱ διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι. Ἡ τῶν Αἰγυπτίων γλῶττα βάρβαρος καὶ μάλιστα τῆς ἐλληνικῆς διάφορος ἐστὶ».

Β'. 1. Ὁ Δαίδαλος ὁ Ἀθηναῖος μεταξὺ τῶν ἐνδόξων τεχνιτῶν συγκατελέγετο. — 2. Οἱ Σκύθαι τῆς μὲν ἵππικῆς τέχνης εἶχον πείραν τῆς δὲ ναυτικῆς δὲν εἶχον πείραν. — 3. Ἀναρίθμητος μὲν ἦτο ὁ στρατὸς τοῦ Εἰρξου, ἀίτητος δὲ δὲν ἦτο. — 4. Εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν ἔλη σχεδὸν ἡ Ἀσία ὑπῆκουε. — 5. Εἰς τὰς ἡσύχους κόρας ἔπαινον ἀπονέμομεν. — 6. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀπονήσκει. 3.

13. Ὅριστικὴ τοῦ παθητικοῦ καὶ μέσου ἐνεστώτος
τῶν βαρυτόνων ῥημάτων.

Ἐφῆβου Ἀθηναίου καὶ Σπαρτιάτου διάλογος.

Α'. Ἀθηναῖος: «Τίνα τρόπον ὑμεῖς οἱ Σπαρτιάται παιδεύεσθε;»

Ὁ Σπαρτιάτης: «Τραχύτατα παιδεύομεθα ἡμεῖς οἱ Σπαρτιάται. Ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου ἔτους πρῶτον ἐκ τῶν κλινῶν ἐγειρόμεθα καὶ ἐν τῷ ποταμῷ λουόμεθα, εἶτα δὲ γυμναζόμεθα καὶ δρόμῳ καὶ περὶ τοὺς δίσκους καὶ περὶ τὰ ὄπλα. Τὸ δὲ δεῖπνον ἀπλοῦστατον γίνεται».

Β'. Ὁ Ἀθηναῖος: «Ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου ἔτους στέλλονται τὰ παιδία εἰς τὰ σχολεῖα. Ἐκεῖ διδασκόμεθα καὶ τὰ ἔργα τῶν παλαιῶν ποιητῶν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς παλαιστράς δηγούμεθα καί, ὅπως ἴσεις ἐν Σπάρτῃ γυμνάζετε τὸν ἑαυτὸν σας, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡμεῖς ἐν Ἀθήναις γυμνάζομεν τὸν ἑαυτὸν μας».

ΦΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Γ' ΚΑΙΣΕΩΣ

14. α) Χειλοφωνόληκτα καὶ οὐρανοσκοφωνόληκτα.

Α'. Περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ ζώων.

Ἡ Ἀττικὴ παντοῖα ζῶα τρέφει, οἷον αἰγας καὶ γῦπας καὶ γλαυκας καὶ ἀλώπεκας. Τοῖς γεωργοῖς πολλαὶ αἰγῶν ἀγέλαι εἰσὶ· ἡ γὰρ γῆ ἀγαθὴν ταῖς αἰξὶ τροφήν παρέχει. Οἱ γῦπες ταῖς νέαις αἰξίν ἐπιβουλεύουσι καὶ τοῖς ὄνουσι ταύτας τε καὶ ἄλλα ζῶα ἀρπάζουσιν. Ἡ γλαυξ ἱερὰ τῆς Ἀθηναῖς ἦν. Αἱ τῆς Ἀττικῆς ὕλα

καὶ πέτραι μεσταὶ γλαυκῶν εἰσίν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ παροιμία· «γλαυκὸν εἰς Ἀθήνας».

Β'. 1. Εἰς τοὺς κόλακας ὁ φρόνιμος δὲν πιστεύει. — Ὁ λέων φρονεῖ καὶ διὰ τῶν ὀνύχων. — 3. Οἱ Ἕλληνες ἐμάχοντο κατὰ τῶν Θρακῶν. — 4. Ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου τὰ δένδρα καταστρέφονται. — 5. Αἱ γλαυκὲς ἔχουσι² λαμπροὺς ὀφθαλμούς. — 6. Ἐν τῷ³ τῶν φλεβῶν ὑπάρχει τὸ αἷμα. — 7. Διὰ τοῦ θώρακος¹ ἐφυλάσσετο τὸ στέρνον.

15. Παρατατικός παθητικός καὶ μέσος τῶν βαρυτόνων ῥημάτων.

Α'. Κατασκοπὴ τῶν πολεμίων.

Ὁ στρατηγός: «Ἐχεις τι καινόν;»

Ὁ στρατιώτης: «Ἐχω πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ὦ στρατηγέ. Τῆς ἐσπέρας¹ γὰρ ἐπορευόμην μετὰ τῶν ἄλλων, οἱ ἐπέμποντο ἐπὶ κατασκοπῇ, πρὸς τὴν ἐγγυὸς ὕλην. Ἐκεῖθεν ἐφαίνετο τὰ τῶν πολεμίων πυρά. Ἦν δ' οὕτως² ὀλίγα, ὥστ' ἐλογιζόμην ὡς³ πεντακοσίους ἐνταῦθ' εἶναι. Ἔτότε δ' ὑπὸ τῶν πολεμίων τὸ δεῖπνον παρεσκευάζετο. Εἶτα δέ, ἐπειδὴ δῆλοι ἐγιγνόμεθα, ἀκοντίους τε καὶ λίθοις ἐβαλλόμεθα, τραύματα δ' οὐκ ἐλαμβάνομεν».

Β'. 1. Ἡ κόρη χθὲς ἐκτένιζε τὸν ἑαυτὸν της. — 2. Χθὲς ἐγύμναζον τὸν ἑαυτὸν μου εἰς¹ τὸ γυμναστήριον. — 3. Σὺ ποῦ ἐγυμνάζεσο; — 4. Οἱ Σπαρτιάται εἰς¹ τὸν Εὐρώταν ποταμὸν ἔλουον τοὺς ἑαυτοῦς των. — 5. Ὑπὸ τῶν Σκυθῶν εἰς τοὺς θεοὺς ἵπποι ἐθυσιάζοντο. — 6. Ὁ σίτος ἐφέρετο εἰς Ἀθήνας πρὸ πάντων ἐκ τοῦ Ἐδξείνου Πόντου.

16. β') Ὀδοντοφονόληκτα

Α'. Τὸ μῆλον τῆς Ἐριδος.

Θέτις ἢ θεὰ ἐν τοῖς γάμοις αὐτῆς πάντας τοὺς θεοὺς ἐδέχετο πλὴν τῆς Ἐριδος. Δι' ὃ ἡ Ἐρις ὀργίζεται καὶ μῆλον χρυσοῦν εἰς τὸ μέσον τῶν θεῶν ῥίπτει. Ἐπὶ δὲ τοῦ μήλου ἦδε ἡ ἐπιγραφή ἦν· «τῆ καλλίστη». Ἐκεῖ ἐν¹ τοῖς θεοῖς ἦσαν, ἢ τε Ἥρα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη, ἢ τῆ τοῦ σώματος χάριτι² τῶν ἄλλων διέφερον. Ἐπειδὴ δ' ἐκάστη αὐτῶν ἔλεγε καλλίστη τε καὶ τοῦ μήλου ἀξία εἶναι,³ ἐπὶ πολὺ⁴ τε ἤριζον καὶ τὴν τῆς εορτῆς φαιδρότητα ἔλουον. Ζεὺς δ' αὐταῖς συμβουλεύει Πάριδι τῷ Πριάμου ἐπιτρέψαι⁵ τὴν ἔριν κρίνειν. Ὁὗτος θαυμάζει μὲν τὸ βασιλικὸν τῆς Ἥρας σχῆμα καὶ τὴν λαμπρὰν τῆς Ἀθηνᾶς κόρυν καὶ αἰγίδα καί τὴν τῆς Ἀφροδίτης χάριν, ἐγγχειρίζει δὲ τὸ μῆλον τῆ Ἀφροδίτη.

Β'. 1. Οἱ ὀπλίται εἶχον¹ περικεφαλαίας καὶ θώρακας, καὶ ἀσπίδας, καὶ περικνημίδας.—2. Ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι γεμάτος ἀπὸ φροντίδας².—3. Τὰ πτηνὰ κελαδοῦσι.—4. Ἡ ἐργασία εἶναι ὠφέλιμος εἰς τὸ σῶμα.—5. Οἱ παῖδες ὀφείλουσιν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς διδασκάλους.—6. Ἡ πτωχεία γεννᾷ φιλονικίας.

17. Ἐνεργητικὸς μέλλων τῆς ὀριστικῆς φωνηεντολήκτων μὴ συναρουμένων καὶ ἀφωνολήκτων ὀημάτων

Ἡ θήρα τοῦ κάπρου.

Α'. Αὔριον οἱ τῆς κόμης ἡμῶν γεωργοὶ μετὰ πολλῶν νεανιῶν θηρεύουσι τὸν κάπρον, ὃς τὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς σίτον διαφθείρει. Καὶ τῶν οἰκετῶν δ' οὐκ ὀλίγους τῆς θήρας μετέχειν¹ κελεύουσι. Καὶ οἱ μὲν οἰκέται τὴν ὕλην, ἐν ἣ ὁ κάπρος ἐστί, κύκλω περικλείουσιν, οἱ δὲ θηρευταὶ ἀνιχνεύουσι καὶ τοξεύουσι τὸ θηρίον.

Β'. Ἀριστέδης: «Ὁ ἀγαπητὲ Ἀλέξανδρε, θά σοι εἴπω¹ νέον τι. Αὔριον θὰ καταδιώξωμεν τὸν κάπρον, ὁ ὅποιος² καταστρέφει τοὺς καρποὺς τῶν ἀγρῶν ἡμῶν. Θὰ διαμελῶμεν εἰς³ τοὺς ἀγροὺς ὄλην⁴ τὴν ἡμέραν. Ἐχομεν δὲ πολλοὺς κυνηγούς, διότι⁵ ὄλοι οἱ νεανῖαι τῶν πλησίον χωριῶν θὰ κυνηγήσωσι μαζί με ἡμᾶς τὸν κάπρον».

18 γ) Οὐσιαστικά, ὧν τὸ θέμα λήγει εἰς -ντ.

Περὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ τῶν λέοντων.

Α'. Οἱ τῶν ἐλεφάντων ὀδόντες ἔκπαλαι τίμισι ἦσαν. Τῶν ὀδόντων ἕνεκεν θηρεύουσι τοὺς ἐλέφαντας οἱ ἄνθρωποι. Ὁ ὀδοὺς τοῦ ἐλέφαντος, ὡς¹ τίμισι εἶ! Οἱ παλαιοὶ καὶ ἐστράτευσον ἐπ' ἐλεφάντων. Ὁ ἐλέφαν, ὡς¹ μέγας εἶ!—Τίς λέουσιν οὐ μόνον δεινοὶ ὀδόντες, ἀλλὰ καὶ ἰσχυροὶ ὄνυχες εἰσιν. Ὁ λέων, ὡς φοβερός εἶ!

Β'. Οἱ ἐλέφαντες μεγάλην δύναμιν ἔχουσι. Ἰγῶντες μεταξὺ² τῶν θηρίων εἶναι οἱ ἐλέφαντες. Ὁ ἐλέφας εἶναι ζῶον παχύδερμον.

Οἱ λέοντες ἔχουσι¹ ὄνυχας ἰσχυροὺς. Φοβερός εἶναι ὁ λέων διὰ τοὺς ὀδόντας³ καὶ τοὺς ὄνυχας. Οἱ λέοντες ἀρπάζουσι τὸ θήραμα διὰ τῶν ὄνυχων³ καὶ τῶν ὀδόντων.

19. δ) Τὰ ἔχοντα χαρακτηρὰ ν.

Α'. Ὁ καθαρωδὸς Ἀρίων.

Ἀρίων ὁ καθαρωδὸς πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Ἕλληνας καὶ τοὺς γείτονας αὐτῶν, τοὺς Σικελιώτας, ἦλθεν. Οἱ ἐν Ἰταλίᾳ Ἕλληνες πολλὰ δῶρα καὶ ἀργύριον τῷ Ἀρίωνι προσφέρουσιν. Εἶτα ἐκ τοῦ

τῶν Ταραντίνων λιμένος πλοῖον εἰς Κόρινθον ἐπορεύετο. Ἐν τῇ θαλάττῃ οὐχ οἱ χειμῶνες, ἀλλ' ἡ τῶν ναυτῶν κακία κίνδυνον τῷ Ἀρίωνι φέρει· οἱ γὰρ ναῦται φρονεῖσαι¹ αὐτὸν ἐβούλοντο. Ὁ Ἀρίων τὸν φόνον φεύγει καὶ εἰς τὴν θάλατταν πίπτει. Ἐν δὲ τῶν κυμάτων σὺ, ὦ Ἀπολλων, σφίξεις τὸν κιθαρωδόν. Δελφίνα γὰρ κελεύεις, ὦ δαίμον, κομίσαι² αὐτὸν εἰς λιμένα.

Β'. Σινώπη, Τραπεζοῦς.

Εἰς¹ τὸν Εὐξεινον Πόντον εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πολλὰς ἀπεικίας, οἷον τὴν Σινώπην καὶ τὴν Τραπεζοῦντα. Μεταξὺ² τῶν γειτόνων, τῶν πόλεων τούτων ὑπῆρχον³ πολλοὶ πολεμικοὶ καὶ ἀνδρεῖοι. Ἡ Σινώπη ἔχει δύο λιμένας, εἰς¹ τοὺς δύο τούτους λιμένας ὄχι μόνον νεώρια ὑπῆρχον, ἀλλὰ καὶ ναοὶ καὶ βωμοὶ τῶν θεῶν τῆς θαλάσσης. Κατὰ τὸν χειμῶνα⁴ ἡ χώρα καλύπτεται ἀπὸ χιόνι. Κατὰ τὸν ἄλλον χρόνον οἱ βοσκοὶ ὀδηγοῦσι τὰ ποίμνια εἰς τὰ λειβάδια.

20. ε') Τὰ ἔχοντά χαρακτηρα λ καὶ ρ.

Α'. 1. Ἡ γῆ παντοίους τρέφει θήρας.—2. Πολλοὶ τῶν θηρῶν τοῖς ἀνθρώποις φοβεροὶ εἰσιν.—3. Ἐν τοῖς χρησίμοις θηρσὶν ὁ ἔππος ἐστίν.—Ἐν Ἀθήναις πολλοὶ ἦσαν ἐνδοσοὶ ῥήτορες.—5. Οἱ Ἀθηναῖοι πολλάκις κακόναις τῇ πόλει ῥήτορσιν ἐπέθοντο.—6. Ὁ ῥήτορ, λέγεις τὰ ὠφέλιμα.

Β'. 1. Τὰ ἄγρια ζῷα κυνηγοῦμεν.—2. Ὅλοι¹ ἀποφεύγομεν τὰ ἄγρια ζῷα.—3. Εἰς τοῦτον τὸν ῥήτορα ἔχουσι πεποιθῆσιν² οἱ πολῖται.—4. Οὐδεὶς πιστεύει εἰς τοῦς μὴ φιλοπάτριδας ῥήτορας.—5. Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀρχαίους ῥήτορας³ θαυμάζομεν τὸν Δημοσθένην.—6. Ἐντὸς⁴ τοῦ κρατήρος ὑπάρχει οἶνος.

21. ς') Ὑγράληκτα συγχοπτόμενα εἰς -ηρ.

Α'. Τοῖς πατράσι καὶ ταῖς μητράσι χάριν ἔχομεν, ἐπεὶ οὗτοι τοῖς υἱοῖς καὶ ταῖς θυγατράσι πολλὰ ἀγαθὰ παρέχουσιν. Οἱ υἱοὶ καὶ θυγατέρες λέγουσιν· «ὦ πάτερ καὶ μήτηρ, χάριν ὑμῖν πολλὴν ἔχομεν». Ἡ τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων εὐτυχία χάραν τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ παρέχει.

Β'. Εἰς τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας ἀρμόζει¹ νὰ ἀνατρέψωσι² τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας, εἰς δὲ τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας νὰ ὑπακούωσιν³ εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα (των). Ἀγαπητὰ εἶναι τὰ τέκνα εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα.

22 ζ') Σιγμόληκα οὐσιαστικά.

Α'. 1. Φίλιππος ὁ Μακεδῶν οὐ μόνον τοῦ τῶν Μακεδόνων ἔθνους, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων ἔθνῶν ἐβασίλευε. — 2. Ἐνδοξά ἐστὶ τὰ τοῦ Φιλίππου κλέα. — 3. Ἐπειδὴ Δημάδης ὁ Ἀθηναῖος ἔσχωπτε τὴν τῶν Λακωνικῶν ξιφῶν σμικρότητα, Ἄγις ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς ἔλεξεν· «ἀλλὰ καὶ τοῖς μικροῖς ξίφεσιν ἀποκτείνουσι τοὺς πολεμίους». — 4. Ὡ Δημόσθηνες, ἐπὶ τῇ ῥητορικῇ σε τέχνη θαυμάζομεν.

Β'. 1. Ὁ Ἡρακλῆς εἶχε¹ λεοντήν ἀντὶ φορέματος. — 2. Εἰς² πῆλινα σκευὴ ὑπῆρχε πλῆθος ἀπὸ ὥραια ἄνθη. — 3. Ἡ Ἀρκαδία εἶναι γεμάτη ἀπὸ ὄρη⁴. — 4. Θαυμάζομεν τὰ κατορθώματα τῶν γενναίων ἀνδρῶν. — 5. Οἱ παλαιοὶ στρατιῶται ὠπλίζοντο μὲ ξίφη⁴, μὲ περικεφαλαίας, μὲ ἀσπίδας καὶ μὲ ἄλλα ὅπλα. — 6. Ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ Περικλῆς ἔχουσι⁵ δόξαν ἀθάνατον.

23. η') Οὐδέτερα εἰς -ας.

Α'. Ἡ Σφίγξ.

Ἡ Σφίγξ δεινὸν τέρας ἦν, ἀνθρωπίνοις δὲ κρέασιν¹ ἤδεται. Αὐτὴ ἐπὶ πέτρας πρὸ τῶν Θηβῶν διέτριβε καὶ τοῖς διαβάταις τόδε τὸ αἰνίγμα προῦδαλλε· «Τί ἐστὶν, ὃ τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίγνεται;» Πάντα δέ, ὅστις τὸ αἰνίγμα οὐκ ἔλυε, κατεσπάραιτε. Οὕτως οὖν πολλοὶ διεφθείροντο, πέρας δὲ τοῦ φόνου οὐκ ἦν. Δι' ὅπερ Κρέων, ὁ Θηβῶν βασιλεὺς, μεγάλην τούτῳ γέρα ἐπηγγέλλετο, ὅς τὴν χώραν τοῦ τέρατος ἀπαλλάξει² ἐμελλεν. Οἰδίπους οὖν τὸ αἰνίγμα λύει. «Τοῦτο τὸ ζῷον», λέγει, «ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ. Νεογενῆς γὰρ ὁ ἄνθρωπος τοῖς τετράποσιν ὁμοίως ἔρπει, ἔπειτα βαίνει δίπους, ἐν δὲ τῷ γήρῳ βακτηρίαν προσλαμβάνει καὶ τρίπους γίγνεται». Οὕτω δὲ Οἰδίπους μὲν τῶν τοῦ Κρέοντος γερῶν τυγχάνει, Σφίγξ δὲ κατὰ τῆς πέτρας³ κρημνίζεται.

Β'. 1. Πολλὰ εἶναι τὰ κακὰ τοῦ γήρατος. — 2. Διὰ τῶν κρεάτων τρεφόμεθα. — 3. Αἱ αἰγες καὶ τὰ πρόβατα γάλα καὶ κρέατα πρὸς διατροφήν τοῦ ἀνθρώπου παρέχουσιν. — 4. Ἡ ἔλαφος ἔχει μεγάλα κέρατα. — 5. Ἐν τῇ παρὰ τὰ Κούναξα μάχῃ ὁ μὲν Κλέαρχος ἦτο εἰς¹ τὸ δεξιὸν κέρασ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, ὁ δὲ Μένων εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρασ.

24. Ἐνεργ. ἀόριστος τῆς ὀριστ. φωνηεντ. μὴ συναιω.
καὶ ἀφωνολ. ῥημάτων.

Ἰφιγένεια ἢ ἐν Αὐλίδι.

Α'. Ἐπει' Ἀγαμέμνων τοὺς τῆς Ἑλλάδος ἡγεμόνας εἰς τὴν Αὐλίδα συνέλεξεν, ἐκεῖ ἐθήρευσε καὶ ἔλαφον τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰν κατετόξευσεν. Οὕτω τὴν θεὰν ἐξώργισεν, ἢ νηγεμίᾳ¹ τῶν Ἑλλήνων πλοῦν ἐκώλυσε. Κάλχας δ' ὁ μάντις ἔλεξε· «Παρθένον τῇ Ἀρτέμιδι θύσετε καὶ πάλιν τὴν τῆς θεᾶς εὐνοίαν ἐξέετε».

Β'. Οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες εἶπον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα· «Θὰ θυσίας τὴν θυγατέρα σου, διότι σὺ συνήθροισας τὸν στρατὸν καὶ σὺ ἔπαυσας τὴν εὐνοίαν τῆς θεᾶς». Καὶ ἔφερε μὲν ὁ Ἀγαμέμνων τὴν θυγατέρα εἰς τὸν βωμόν, ἀλλ' ἡ Ἀρτεμις ἔστειλεν ἔλαφον ἀντὶ τῆς Ἰφιγένειας. Ὁ Κάλχας ἐθυσίασε τὴν ἔλαφον, ἢ δὲ Ἀρτεμις ἔφερε τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὸν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ ναόν.

25. θ') Φωνηεντόληκτα εἰς -ις, γεν. -εως.

Α'. Οἱ Λυδοί.

Αἱ τῶν Λυδῶν πόλεις πάνυ εὐδαίμονες ἦσαν, ἐπεὶ ἡ χώρα φύσει¹ ἐξοχος ἦν. Τὰ βασίλεια ἐπὶ τῆς τῶν Σάρδεων ἀκροπόλεως ἦν. Ἡ ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀνάβασις χαλεπὴ διὰ τὸ ὕψος αὐτῆς ἦν. Ἡρόδοτος, ὁ τῆς ἱστορίας πατήρ, Κροῖσον, τὸν τῶν Λυδῶν βασιλέα, ἐπὶ τῇ πλούτῳ² καὶ τῇ δυνάμει ἐγκωμιάζει. Ἡ ἐν τάξει στρατιὰ τοῦ Κροῖσου καλὴ τὴν ὄψιν ἦν, ἀλλὰ τῇ τοῦ Κύρου, τῶν Περσῶν βασιλέως, δυνάμει οὐκ ἀντίπαλος.

Β'. 1. Εἰς¹ μὲν τὴν πόσιν καὶ τὸ φαγητὸν πολλοὶ εἶναι συναίματοι, εἰς δὲ σπουδαῖον πρᾶγμα ὀλίγοι.—2. Εἰς¹ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλα καὶ ὁ Παρθενῶν ὑπάρχει.—3. Οἱ ἀγαθοὶ δὲν προσέχουσι² εἰς τὰς πράξεις³ τῶν κακῶν.—4. Οὐδεὶς πλησιάζει εἰς τοὺς ὄψεις³.—5. Αἱ ἐπαναστάσεις πάντοτε εἶναι βλαβεραὶ εἰς τὰς πόλεις.—6. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς μάντις.

26. ι') Φωνηεντόληκτα εἰς -υς.

Α'. 1. Ἰχθύες εἰσὶν ἐν τε τῇ θαλάττῃ καὶ τοῖς ποταμοῖς καὶ ταῖς λίμναις.—2. Τοῖς ἰχθύσι φωνὴ οὐκ ἔστι.—3. Τοὺς ἰχθύς μάλιστα δικτύοις¹ σαγηνεύομεν.—4. Ὁ Νεῖλος ποταμὸς παντοῖα γένη ἰχθύων τρέφει.—5. Οἱ μύες παγίσιν² ἀγρεύονται.—6. Οἱ θη-

ρευται τοὺς σὺς θηρεύουσι.—7. Πολλὰ ἄσθη τείχη εἶχον.—8. Αἱ ἐγγέλεις ἐν ταῖς λίμναις εἰσί.

Β'. 1. Εἰς τὴν θάλασσαν διάφορα ψάρια ὑπάρχουσι.—2. Διὰ τῶν ἀγκίστρων¹ συλλαμβάνομεν τὰ ψάρια.—3. Ἡ ἄμπελος παράγει σταφυλὰς.—4. Μεγάλῃ εἶναι ἡ γλυκύτης τῆς σταφυλῆς.—5. Ὁ κυνηγὸς κυνηγᾷ ἀγρίους χοίρους.—6. Διὰ τοῦ πελέκεω² σχίζομεν ξύλα.—7. Ὁ ὄφις εἶναι ὅμοιος μὲ χέλι.³

27. ια') Φωνηεντόληκτα εἰς -εως, -αυς, -ους.

Α'. Περὶ τῶν Αἰθιοπίων.

Ἡρόδοτος περὶ τῶν Αἰθιοπίων τάδε λέγει· «Ἐν ταῖς Αἰθίοψιν¹ οὐχὶ βασιλεὺς, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ἄρχει. Ἔστι δ' ἐν αὐτοῖς πέντε γένη² ἱερεῖς, στρατιῶται, γεωργοί, ἔμποροι, ποιμένες. Τὸ τῶν ἱερέων γένος μάλιστα τίμιον ἐστίν. Οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς ἱεροῖς διαμένουσιν, ἡ δὲ τοῦ ἀρχιερέως οἰκία ἐν Μερῶ³ ἐστίν. Ἐν ταῖς ἱερεῦσιν ἰατροὶ καὶ τῶν παίδων διδάσκαλοι καὶ δικασταὶ εἰσι».

Β'. 1. Πάντες σεβόμεθα τοὺς γονεῖς.—2. Ἡ Ἀθηνᾶ ἦτο σύμμαχος τοῦ Ὀδυσσέως¹.—3. Τὰ τέκνα ὑπακούουσιν εἰς τοὺς γονεῖς.—4. Τοὺς καλοὺς βασιλεῖς πρὸς καλοὺς πατέρας² παρομοιάζουσι, τοὺς δὲ καλοὺς πατέρας πρὸς καλοὺς βοσκούς.—5. Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον γείτονας τοὺς κατοίκους τῆς Εὐβοίας.—6. Αἱ γυναῖκες εἶναι φλύαροι.—7. Οὗτος ὁ ποιμὴν ἔχει πολλὰ βόδια.

28. Ὅριστ. τοῦ ἐνεργ. παρακ. φωνηεντολήκτων βαρυτόνων ῥημάτων.

Α'. 1. Οἱ γονεῖς οὗτοι τὰ ἑαυτῶν τέκνα εὖ πεπαιδεύασιν.—2. Ὁ στρατὸς ἡμῶν πολλοὺς τῶν πολεμίων πεφόνευκε.—3. Ὁ διδάσκαλος τὸν μῦθον ἠρμήνευκε.—4. Ἐγὼ μὲν τεθεράπευκα τὸν ἐπαίτην, σὺ δ' ἔσχωψας.—5. Ἀθηναῖοι οὐ πεπιστεύασιν τούτοις, ἃ Δημοσθένης συμβεβούλευκε.—6. Σὺ μὲν μηλέαν πεφύτευκας, ἐγὼ δὲ συκὴν.

Β'. 1. Πολλὰ καὶ ὠφέλιμα ἔχω συμβουλευσει τοὺς φίλους, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι πιστεύσει εἰς τοὺς λόγους μου.—2. Σὺ ἔχεις φυτεύσει τὰ δένδρα ταῦτα ;—3. Πολλοὶ ἔχουσιν ἐκστρατεύσει ἐναντίον¹ ἡμῶν.—4. Οἱ στρατιῶται ἡμῶν ἔχουσι φονεύσει πολλοὺς ἐκ τῶν ἐχθρῶν.—5. Εἰς τοὺς λόγους χρηστῶν ἀνδρῶν πάντοτε ἔχομεν πιστεύσει καὶ πάντοτε θὰ πιστεύωμεν.

29. ιβ') Τὰ λήγοντα εἰς -ως (γεν. -ωος) καὶ ω (γεν. -οῦς).
Τὸ ὄνομα αἰδῶς.

Α'. Γοργῶ ἢ Κλεομένους θυγάτηρ.

Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος χρήμασιν ἔπεισε Κλεομένην, τὸν Σπάρτης βασιλέα, τοῦ Μιλησίοις βοηθῆσαι¹. Γοργῶ δ' ἢ Κλεομένους θυγάτηρ τὴν τοῦ πατρὸς φιλοχρηματίαν μανθάνει καὶ λέγει αὐτῷ «ὦ πάτερ, οὐκ ἔχεις αἰδῶ; ἀντὶ χρημάτων κινδύνους τῇ πατρὶδι παρέξεις; οὐ πράξεις τοῦτο, ἀλλὰ τὸν ξένον διώξεις». Κλεομένης τὰς τῆς Γοργῶς λόγους τὸ ἑαυτοῦ ἀμάρτημα αἰσθάνεται καὶ τῇ Γοργῶ λέγει «καλῶς λέγεις, ὦ Γοργῶ». Οὕτως οὖν τῇ τῶν λόγων πειθοῖ² ἢ Γοργῶ τὸν πατέρα τοῦ ἀμαρτήματος ἀπέτρεψε.

Β'. 1. Διὰ τῆς πειθοῦς¹ προσελκύομεν τοὺς ἀνθρώπους. — 2. Ἡ νόμφη Καλυψῶ εἶχε² κατοικίαν εἰς τὴν νῆσον Ὀγυγίαν. — 3. Εἰς³ τὴν Ἀργῶ πολλοὶ καὶ ἔνδοξοι ἥρωες ἦσαν. — 4. Οἱ κυνηγοὶ κυνηγοῦσι καὶ τσακάλια. — 5. Οἱ Ἑλληγες ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Τρώων. — 6. Ὁ ἥρωας Ἡρακλῆς ἀντὶ φορέματος εἶχε² λεοντήν.

ΕΠΙΘΕΤΑ ΤΗΣ Γ' ΚΛΙΣΕΩΣ.

Α'. Τρικατάληκτα.

30. α') Τὰ ἔχοντα θέμα λῆγον εἰς -ν ἢ -ντ.

Α'. 1. Ἡ κόμη τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ μέλαινα ἐστίν. — 2. ὦ τάλαν, δεινῇ συμφορᾷ περιπέπτωκας. — 3. Οἱ ἀγαθοὶ ἄρχοντες ἀπειροῦσι τοὺς ἀρχομένους πάντων τῶν κινδύνων. — 4. Οἱ ἀγαθοὶ πολῖται ἐκόντες ὑπακούουσι τῶν νόμοις. — 5. Τῶν ζῶων μόνος ὁ ἀνθρώπος φωνήεις ἐστίν. — 6. Πολλὰ ὄρη ὑλήεντά ἐστί. — 7. Ἐν τῶν ὑλήεσιν ὄρεσι θηρεύομεν τὰς ἐλάφους.

Β'. 1. Οἱ κόρακες εἶναι μαῦροι. — 2. Ἡ κόμη τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶναι μαύρη. — 3. ὦ ταλαίπωρε, πόσα πάσχεις! — 4. Τοῦς χαριέντας ἀνθρώπους¹ πᾶς πλησιάζει. — 5. Ἡ χώρα αὕτη εἶναι δασώδης. — 6. Ὁ ἀνθρώπος εἶναι ζῶον μὲ φωνήν. — 7. Πολλὰκις οἱ ἄνθρωποι ἀκοῦσθαι² βλάπτουσι τοὺς ἄλλους.

31. β') Τὰ λήγοντα εἰς -υς (γεν. -εος).

Α'. Χελώνη καὶ λαγῶς.

Ἦν ποτε ἀγὼν δρόμου λαγῶ ταχεῖ πρὸς χελώνην βραδεῖαν, ἣ δ' ὁδός, ἣν ἀνύειν¹ ἔμελλον, οὐ βραχεῖα, ἀλλὰ μακρὰ ἦν. Ἐπεὶ δὲ φύσει² χελώνη μὲν βραδεῖά ἐστι, ταχύς δ' ὁ λαγῶς, ὁ ἀγὼν ἀπ' ἀρχῆς οὐκ ἦν ἴσος. Οὐ μέντοι διὰ τοῦτο ὁ λαγῶς πρῶτος εἰς τὸ τέριμα ἦλθεν. Οὗτος γὰρ ἐπεὶ τοῖς ταχεῖσι ποσὶν ἐπίστευε, μετὰ τὸ ἦμισυ τῆς ὁδοῦ εἰς ὕπνον βαθὺν πίπτει. Ἡ δὲ χελώνη, ἐπεὶ τὴν ἑαυτῆς βραδύτητα ἐγίνγνωσκε, συνεχῶς ἐβάδιζεν, ἕως εἰς τὸ τέριμα ἦλθεν.

B'. 1. Εἰς τοὺς ταχεῖς λαγῶδες εὐκολος εἶναι ἡ νίκη εἰς³ ἀγῶνα δρόμου. — 2. Ἡ χελώνη περιπατεῖ μὲ βραδέα βήματα⁴. — 3. Δὲν πιστεύω εἰς τοὺς γλυκεῖς λόγους τῶν κολάκων. — 4. Τὰ μῆλα εἶναι γλυκά.

B'. Δικατάληκτα.

32. α') Τὰ ἔχοντα θέμα λῆγον εἰς -ν.

A'. 1. Ἀλέξανδρος Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισε, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. — 2. Ὁ εὐδαιμον καὶ σῶφρον Ἀγάμεμνον, ἕσων¹ ἀνδρῶν ἡγεμῶν ἦσθαι²! — 3 Καὶ τὰ θηρία μνήμονά ἐστι τῶν εὐεργετῶν. — 4. Ἀφρονεὺς ἄνδρες τοῖς τῶν κολάκων λόγοις πιστεύουσιν.

B'. 1. Εἰς τοὺς φρονίμους ἔλοι ἔχουσι πεποιθήσιν. — 2. Τὸν φρόνιμον μαθητὴν βραβεύει ὁ διδάσκαλος. — 3. Ὁ φρόνιμος καὶ εὐτυχισμένε βασιλεῦ, πόσῃν¹ χαρὰν παρέχεις εἰς τοὺς ὑπηκόους σου!

33. β') Τὰ λήγοντα εἰς -ης (γεν. -ους).

A'. Οἰδίπους καὶ Τειρεσίας.

Τειρεσίας ὁ μάντις, ὃν Οἰδίπους ἐκάλεσεν, ἵνα τὸν τοῦ Λαῖου ἀσεβῆ φονέα δηλώσῃ¹, τάδε ἔλεξεν. «Ὁ Οἰδίπου, πρότερον μὲν εὐτυχῆς ὢν² ἔλεγες, ὡς³ ψευδεῖς εἰ χρησιμοὶ εἰσὶ! νῦν δ' οὐκέτι ἐν ἀσφαλεῖ⁴ ὢν πιστεύεις τοῖς μάντεσι καὶ κελεύεις με τάληθῆ λέγειν.⁵ Τὰ μέλλοντα οὔτε σὺ οὔτε τοῖς συγγενέσιν ἠδέα, ἀλλὰ λύπης πλήρη καὶ φοβερά. Σὺ Λαῖον τὸν σὸν πατέρα πεφόνευκας».

B'. 1. Τὸ πλῆθος πολλάκις εἰς ψευδεῖς λόγους πονηρῶν ῥητόρων πιστεύει. — 2. Θάνατον ἐνδοξόν μᾶλλον θέλω ἢ βίαν αἰσχρόν. — 3. Ὁ ἄνθος, πόσον εἶσαι μυρωδάτον! — 4. Εὐτυχῆ νομίζω τὸν ὑγιῆ καὶ ἐξυπνον ἄνθρωπον. — 5. Τὸ χρῶμα τοῦτο εἶναι ἀπὸ τὰ

συνήθη! — 6. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξεστράτευσαν μετὰ μεγάλου ἀριθμοῦ πολεμικῶν πλοίων. — 7. Ἄνωφελεῖς εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀνοήτων.

34. Γ'. Μονοκατάληκτα.

Α'. 1. Ψευδές ἐστὶ πᾶν τὸ τῶν κολάκων γένος. — 2. Ὁ δούτης ἐξήλθε τῆς θαλάσσης! ἡμιθνής. — 3. Οὐ δεῖ ἡμᾶς ἄρπαγας εἶναι. — 4. Σωκράτης ἦν ἀχίτων καὶ ἀνυπόδητος. — 5. Οἱ κύνες εὐρινές εἰσιν. — 6. Ἀρταξέρξην τοῦ Ξέρξου οἱ Ἕλληνες Μακρόχειρα προσηγόρευον.

Β'. 1. Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἦτο ἐξόριστος. — 2. Ἡσίοδος ὁ ποιητὴς ἦτο υἱὸς πτωχῶν γονέων. — 3. Οἱ υἱοὶ τῶν πλουσίων Ἀθηναίων ἦσαν ἔμπειροι τῆς ἵππικῆς. — 4. Τὸ πτηγὸν τοῦτο ἔχει μακρὸν αὐχένα. — 5. Δὲν εἶμαι ἔμπειρος τῆς ἰατρικῆς.

35. Τονισμὸς τῶν μονοσυλλάβων τῆς γ' κλίσεως.

Α'. 1. Ἡ γλαῦξ τῆς νυκτὸς! περιφέρεται. — 2. Τὴν ναῦν εἰκάζομεν οἶκῳ ὁ θαλασσίῳ. — 3. Τὰς γραῦς σεβόμεθα. — 4. Ὁ ἱερεὺς βοῦν ἔθυσε τῷ Δί. — 5. Πολλῶν φώτων λάμψις ἐφαίνετο. — 6. Διὰ τῶν ὄτων ἀκούομεν. — 7. Διὰ τὴν τοῦ Ἐκτορος ἀνδρείαν ἢ τῶν Τρώων πόλις πολὺν χρόνον ἐσφίξετο.

Β'. 1. Ἡ κουκουδάριχα ἔχει μεγάλους ὀφθαλμούς. — 2. Ἡ γαλῆ συνέλαβεν ἓνα πογτικόν. — 3. Ὁ ἄνεμος κατέρριψε τὴν βελανιδιάν. — 4. Μὲ τὸ κτένι! κεννίζομεν τὰς τρίχας. — 5. Ἀηδὼν ἐπὶ ὑψηλῆς βελανιδιάς καθημένη ἐτραγῶδει. — 6. Ὁ ἀνὴρ οὗτός εἶναι πηχτὴρ πολλῶν παιδίων.

36. Ἐνεργητικὸς ὑπερσυντέλιος βαρυτόνων φωνηεντολήτων ῥημάτων.

Δημάρτος.

Α'. Ὅτε Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πορευόμενος ἐν Δορίσκι ἐγγὺς τοῦ Ἐδρου ποταμοῦ, ἐστρατοπεδεύκει, Δημάρτος ὁ Σπαρτιάτης παρ' αὐτῷ ἦν. Οὗτος πρότερον μὲν Λακεδαιμονίων ἐδεδικτυλεύκει, οἱ δὲ Σπαρτιάται αὐτὸν ἐπεφυγαδεύεσαν. Ἀπὸ τούτου οὖν τοῦ χρόνου ἐν Πέρσiais ἐδεδικοτεύκει καὶ τότε παρ' αὐτῷ τῷ Ξέρξῃ ἦν.

Β'. 1. Ὁ Ἀγαμέμνων εἶχεν ἐστρατεύσει κατὰ τῶν Τρώων μετὰ πολλῶν ἄλλων ἡγεμόνων. — 2. Εἶχομεν πιστεύσει εἰς τοὺς λόγους ὑμῶν. — 3. Ἐγὼ εἶχον φυτεύσει πολλὰ δένδρα εἰς τὴν

κῆπον.—4. Εἶχετε πιστεύσει εἰς τοὺς λόγους τούτου τοῦ ἀνδρός ;
—5. Ὁ ἀνδρεῖσι πολῖται, εἶχετε κινδυνεύσει ὑπὲρ τῆς πατρίδος
καὶ εἶχετε ἐμποδίσει τὸν στρατὸν τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ τῆν εἰς τὴν
πατρίδα εἰσβολῆν³.

27 Ὅριστικὴ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικίου τῶν
ἄφωολήκτων ῥημάτων.

Α'. 1. Θεμιστοκλῆς ἐπεπείκει Ξέρξην ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπελ-
θεῖν'.—2. Γέγραφα ἤδη τὴν ἐπιστολήν.—3. Οἱ δρυοτόμοι ἀπο-
κεκόφασιν τὰς δρῦς.—4. Οἱ πολέμοι τὴν πόλιν ταύτην ἀνατετρό-
φασιν.—5. Ταύτην τὴν ἐπιστολήν πέπομφέ μοι ὁ πατήρ.—6. Τοῖς
μὲν Ἀθηναίοις ὁ Σόλων ἐγεγράφει τοὺς νόμους, τοῖς δὲ Σπαρτιά-
ταις ὁ Λυκούργος.

Β'. 1. Πολλοὶ συγγραφεῖς ἔχουσιν ἀναγράψει τὰς πράξεις τοῦ
Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.—2. Ὁ Δαρεῖος εἶχε παρατάξει τοὺς ἵπ-
πεις πέραν τοῦ ποταμοῦ.—3. Τὸν Λαδύρινθον ὁ Δαίδαλος εἶχε
κατασκευάσει.—4. Οἱ Θηβαῖοι εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ἐλθόντες καὶ
θένδρα ἔχουσιν ἀποκόψει καὶ πράγματα καὶ πρόβατα ἔχουσι διαρ-
πάσει.—5. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων πρῶτοι οἱ Αἰγινῆται νομίσματα
εἶχον κόψει.

38 Ὑποτακτικὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων μὴ
συναιρουμένων καὶ ἄφωολήκτων ῥημάτων.

Α' Παύλου καὶ Ἀλεξάνδρου διάλογος.

Π. Τί πράττωμεν, ὦ Ἀλέξανδρε, ἵνα τοῖς γονεῦσι χαρὰν πα-
ρέχωμεν ;

Ἀλ. Τί πράττωμεν ; Ἐγὼ τινὰ ἐν τῇ νῆϊ ταῦτα ἐὰν πράξω-
μεν, τοῖς γονεῦσι πολλὴν χαρὰν παρέξομεν.

Π. Τίνα δὴ ταῦτ' ἐστὶ ;

Ἀλ. Ὑπακούωμεν, ὦ φίλε, τοῖς τῶν γονέων καὶ διδασκάλων
λόγοις· φεύγωμεν τὰς κακὰς ὀμιλίαις· τοὺς πρεσβυτέρους σέβωμεν
καὶ μηδέποτε αὐτοῖς ἀντιλέγωμεν.

Β'. 1. Ἄς ὑπακούωμεν εἰς τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.—2. Νὰ μὴ
κάμῃς τοῦτο.—3. Ἄν δώσητε πίστιν εἰς τοὺς λόγους τῶν κολά-
κων, θὰ κινδυνεύσητε. 4.—Τί νὰ κάμωμεν ;—5. Ἄς ἀποφεύγω-
μεν πάντοτε τὸ ἄδικον.—6. Ἐπαίνου ἀξιοὶ εἶναι οἱ γονεῖς, ἐὰν
τὰ τέκνα τῶν καλῶς ἔχουσιν ἐκπαιδεύσει.

ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

39. α) Τὰ εἰς -τερος, -τατος.

Περὶ Κύρου τοῦ νεωτέρου.

Α'. Κύρος ὁ Δαρείου υἱὸς ἀξιώτατος ἄρχειν¹ ἦν. Παιὶς ἔτι ὢν, σωφρονέστερος ἦν ἢ οἱ ἄλλοι παῖδες καὶ τοὺς γεραιτέρους ἐσέβετο. Νεανίας δ' ὢν ἀνδρειότατος καὶ πολεμικώτατος ἦν πάντων τῶν ἡλικίων. Ἐπει δ' ὁ πατήρ Δαρείος σατράπην αὐτὸν εἰς τὴν Λυδίαν ἐπεμψεν, ἐγκρατέστατος καὶ ἱκανώτατος καὶ δικαιοτάτος ἦν πάντων τῶν σατραπῶν. Οἱ ἐν ἐκείνῃ τῇ σατραπείᾳ εὐδαιμονέστεροι ἦσαν ἢ οἱ ἐν ἄλλαις. Οὐδεὶς εὐνούστερος ἦν τοῖς φίλοις ἢ ἐκεῖνος, οὐδενὶ δὲ φίλοι πιστότεροι ἢ ἐκεῖνῳ ἦσαν.

Β'. Ὁ Δαρείος εἶχε δύο υἱούς, μεγαλύτερον¹ μὲν τὸν Ἄρταξέρξην, μικρότερον² δὲ τὸν Κύρον. Ὁ Κύρος, ὅτε ἦτο παῖς, ἦτο παρὰ πολὺ ἐντροπαλὸς³ καὶ παρὰ πολὺ φιλομαθὴς καὶ παρὰ πολὺ εὐπειθὴς εἰς τοὺς γερωντοτέρους. Ὅτε δὲ ἐγίνε σατράπης τῆς Λυδίας καὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Καππαδοκίας, ἦτο παρὰ πολὺ εὐνοϊκὸς καὶ παρὰ πολὺ ὠφέλιμος εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀνδρείους. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων στρατηγῶν ὁ Κλέαρχος ἦτο παρὰ πολὺ ἀγαπητός εἰς τὸν Κύρον, διότι⁴ καὶ παρὰ πολὺ ἔμπειρος καὶ παρὰ πολὺ ἐνδοξὸς στρατηγὸς ἦτο. Ἦτο δὲ ὁ Κύρος παρὰ πολὺ ἀπλοὺς κατὰ τὸν χαρακτῆρα⁵ καὶ κατὰ τὸ σῶμα παρὰ πολὺ ἰσχυρός.

40. β) Τὰ εἰς -ίων, -ιστος καὶ τὰ ἀνώμαλα παραθετικά.

Περὶ τῶν Ἀχαιῶν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων.

Α'. Πάλλαι πασῶν τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν¹ καλλίστη ἦν Ἑλένη, Μενελάου γυνή. Ταύτην δὲ Πάρις, ὁ κάλλιστος τῶν τοῦ Πριάμου υἱῶν², ἤρπασεν. Ἐπει³ δὲ ταύτην εἰς Τροίαν ἐκόμισε, Μενέλαος καὶ Ἀγαμέμνων μετὰ πλείστων Ἑλλήνων ἐπὶ⁴ τοὺς Τρωῶς ἐστράτευσαν. Ἡ μὲν οὖν Μενελάου ἀρχὴ ἐλάττων ἦν τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος⁵, μείζων δὲ τῆς τοῦ Ὀδυσσεῶς· ἐλαχίστη γὰρ ἦ Ἰθάκη. Ἐταίρους δ' ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς εἶχεν ἐλαχίστους, Ἀγαμέμνων δὲ πλείστους, Μενέλαος δὲ μείους μὲν ἢ ὁ ἀδελφός, πλείους δ' ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. Ἐπει οὖν ταῖς ναυσὶν⁶ εἰς Ἀσίαν ἦλθον οἱ Ἑλληγνες, παρὰ τὴν Τροίαν⁷ ἐστρατοπέδευσαν.

Β'. Ἐξ ὧν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνων¹ παρὰ πολὺ ἀνδρείος καὶ παρὰ πολὺ ταχὺς ἦτο ὁ Ἀχιλλεύς. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων παρὰ

πολύ πανούργος ἦτο ὁ Ὀδυσσεύς, παρὰ πολὺ δὲ γέρον καὶ παρὰ πολὺ σοφὸς ὁ Νέστωρ, παρὰ πολὺ δὲ κακὸς ὁ Θερσίτης, ὅστις τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστροφὴν ἐνόμιζε καλυτέραν² καὶ εὐκολωτέραν ἀπὸ τοὺς ἐν Τροίᾳ ἀγῶνας³. Τοῦ μὲν Αἴαντος ἡ ἀσπίς ἦτο παρὰ πολὺ μεγάλη, τοῦ δὲ Ἀχιλλέως ἡ λόγχη παρὰ πολὺ μακρά, καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦ ὄχι μόνον ταχύτεροι ἀπὸ τοὺς τῶν ἄλλων⁴, ἀλλὰ καὶ ἀθάνατοι.

41. Εὐκτική τῆς ἐνεργ. φωνῆς φων. μὴ συναιρ. καὶ ἄφωv ὄημ.

Α'. Ὁ μικρὸς Γεώργιος καὶ ἐπαίτης.

Ὁ μικρὸς Γεώργιος ἐπαίτη¹ καθ' ὁδὸν συντυγχάνει καὶ διώβολον αὐτῷ ἐγχειρίζει. Ὁ ἐπαίτης τῇ τοῦ παιδὸς εὐσπλαγχνίᾳ² εὐφραίνεται καὶ αὐτῷ λέγει: «Χάριν σοι ἔχω³, ὦ παῖ· ὁ Θεὸς αἰεὶ σε ὑγιᾶ διαφυλάττει καὶ εὐδαιμονίαν σοι παρέχει· εἴθε καὶ οἱ σοὶ γονεῖς ὑγιαίνουσιν καὶ τὴν αὐτῶν⁴ οὐσίαν αὐξάνουσιν· ἄλυπον τὸν βίον διάγεις καὶ αἰεὶ ἀγαθὰ ἔργα πράττεις».

Β'. 1. Εἴθε νὰ προκόπτητε εἰς¹ τὰ μαθήματα.— 2. Εἴθε νὰ φυλάξωσι τὴν πόλιν οἱ στρατιῶται.— 3. Εἴθε νὰ ἔχη γράψει ὁ ἀδελφός μου τὴν ἐπιστολήν.— 4. Εἴθε νὰ πράττωσιν οἱ ἄνθρωποι πάντοτε τὸ ἀγαθόν.— 5. Εἴθε νὰ ἀριστεύης πάντοτε, ὦ φίλε.— 6. Εἴθε νὰ μὴ πιστεύσης εἰς τοὺς λόγους τῶν κολάκων.— 7. Εἴθε νὰ ἐμποδίσῃ ὁ πατήρ τὰς ἐριδας τῶν υἱῶν.— 8. Εἴθε νὰ μὴ διακρᾶσῶσι μηδὲ νὰ κατακλύσωσιν οἱ ἐχθροὶ τὴν χώραν ἡμῶν.

42. Προστακτ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς φωνηεντ. μὴ συναιρ. καὶ ἄφωvολ. ὄημάτων.

Α'. Παρακείμεναις Μιλτιάδου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Ἐπεὶ¹ Μιλτιάδης τὴν τῶν Ἀθηναίων στρατιάν ἐν Μαραθῶνι παύσατο, τότε² τοῖς στρατιώταις πρὸ τῆς μάχης ἔλεξε: «Πάντες γινώσκετε, ὅτι νῦν οὐ μόνον ὑπὲρ δόξης, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μάχεσθε· μηδεὶς οὖν φευγέτω ἐκ τῆς τάξεως, μηδὲ τὸν παραστάτην καταλειπέτω, ἀλλὰ πάντες μένετε μετὰ θάρρους, διώκετε τοὺς πολεμίους καὶ φονεύσατε ὡς πλείστους³ αὐτῶν· οἱ στρατιῶται ὑπακούοντων τοῖς λοχαγοῖς καὶ τὰ κελεύσματα αὐτῶν πραξάντων».

Β'. 1. Οἱ πολῖται ἄς φυλάττωσι τοὺς νόμους.— 2. Νὰ ἀποφεύγῃς τὴν φιλαργυρίαν.— 3. Πάντοτε νὰ λέγητε τὴν ἀλήθειαν, ὦ παῖδες.— 4. Ἄς μὴ πράξῃ τις ἐναντία πρὸς τὸ δίκαιον¹.— 5. Κανεῖς² ἄς μὴ νομίσῃ φίλον ἄνθρωπον ἀχάριστον.— 6. Ὁ νεανία, νὰ πιστεύσης εἰς τοὺς λόγους μου.

43. Ἀπαρέμφ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς φων. μὴ συν. καὶ ἄφων. ὄ.

Α'. 1. Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τάληθῆ λέγειν.—2. Οἱ Λυκούργου νόμοι ἐκόλυον τοὺς Λακεδαιμονίους πολλάκις ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς στρατεύειν.—3. Ἐπιτάξαι βῆδόν ἐστι τοῦ πράξαι.—4. Εὐχομαι εὐ ὑμᾶς πράξαι.—5. Ἐλπίζε εὐ πράξειν.

Β'. 1. Δὲν εἶναι ἀσφαλὲς νὰ πιστεύωμεν εἰς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους.—2. Δὲν θέλομεν νὰ ἀκούωμεν ψεῦδη.—3. Εὐκόλον εἶναι νὰ προστάξωμεν, δύσκολον δὲ νὰ πράξωμέν τι.—4. Λέγεται, ὅτι οἱ Αἰγινῆται ἴ πῶτοι νομίσματα εἶχον κόψει.

44. Μετοχή τῆς ἐνεργ. φωνῆς φων. μὴ συν. καὶ ἄφων. ὄ.

Α'. Ὁ τρίτος ἀθλος τοῦ Ἡρακλείους.

Ἡρακλεῖ τὴν Λερναίαν Ὕδραν φονεύσαντι Ἐϋρυσθεὺς ἐπέταξεν ἔμφυχον εἰς Μυκῆνας κομισαί τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον, χρυσᾶ μὲν κέρα ἔχουσαν, ἐν Οἰνῷ δὲ διατρίβουσαν. Ἦν δ' ἡ ἔλαφος τῆς Ἀρτέμιδος ἱερά. Ταύτην τὸν ποταμὸν Λάδωνα διχαίνειν μέλλουσαν Ἡρακλῆς συλλαμβάνει. Τῇ Ἀρτέμι διχαλεπαιούσῃ ἐπὶ ταύτῃ Ἡρακλεῖς ἔλεξεν «οὐχ ὕβρει, ὦ Ἀρτεμι, ἀλλ' ἀνάγκη» τὴν ἔλαφον διώξας συνέλαβον· αἴτιος δὲ τούτου Ἐϋρυσθεὺς ἐστὶν ὁ τοῦτο προστεταχώς.

Β'. 1. Οἱ Πέρσαι, ὅτε εἶχον ἐκστρατεύσει κατὰ τῆς Ἑλλάδος, πολλοὺς ναοὺς αὐτῆς κατέκαυσαν.—2. Ὁ Ἡρακλῆς εὐσπλαγχνίζεταί τὸν Προμηθέα, ὁ ὁποῖος παρεκάλει αὐτὸν καὶ ἄφ' οὗ ἐτόξευσεν, ἐφόνευσεν τὸν αἰτόν, ὁ ὁποῖος κατέτρωγε τὸ ἥπαρ αὐτοῦ.—3. Ὁ ἰατρός, ὁ ὁποῖος με εἶχε θεραπεύσει, ἐθεράπευσε καὶ τὸν φίλον μου.—4. Οὗτος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔσφωσε τὴν πόλιν.

45. Ἐνεργ. ἄορ. β' τῶν βαρυτόνων ῥημάτων.

Α'. Κτίσις τῆς πόλεως Καδμείας.

Ἀγῆνωρι, τῷ τῶν Φοινίκων βασιλεῖ, δύο ἦσαν παῖδες, Εὐρώπη καὶ Κάδμος. Ἐπεὶ δὲ Ζεὺς τὴν Εὐρώπη ἀπήγαγεν, Ἀγῆνωρ τῷ υἱῷ εἶπε «τὴν πατρίδα λίπε καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπανάγαγε». Ὁ οὖν Κάδμος, ἐπεὶ οὐδαμοῦ τὴν ἀδελφὴν εὗρε, πρὸς τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἦλθεν. Ὁ δ' Ἀπόλλων εἶπεν αὐτῷ «ἐὰν ἐν τῷ πεδίῳ βοῦν ἴδῃς, ἔλθε μετ' αὐτῆς, ἐν ᾧ δ' ἂν τόπῳ ἐκεῖνη ἔλθῃ, πόλιν κτίσον». Ἀπελθὼν δὲ Κάδμος βοῦν εἶδεν, οἷαν ὁ Θεὸς εἶπε καὶ εἰς Βοιωτίαν μετ' αὐτῆς ἦλθεν, ἐνθα πόλιν ἔκτισεν, ἣν Καδμείαν ὠνόμασεν.

Β'. 1. Αἰσχροτάτον ἦτο εἰς Σπαρτιάτην τὴν τάξιν νὰ ἀφήσῃ καὶ ἐκ τῆς μάχης νὰ φύγῃ.—2. Ὅτε οἱ Πέρσαι ἦλθον πλησίον τῆς

Ἄττικῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπέισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἀφήσωσι τὴν πόλιν καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ πλοῖα, τὰ παιδία δὲ καὶ τὰς γυναῖκας νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὰς νήσους.—3. Ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ὄν ἔμαθε γράμματα, οὐδὲλως διαφέρει ἀπὸ ζῶον.—Εἶθε νὰ μὴ πάθω κακόν τι.

46. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.

Α'. 1. Ὁ Θεός ἐστι πατήρ καὶ σοὶ καὶ ἡμῖν πᾶσι.—2. Συμβουλευόμεν ὑμῖν τὰς τῶν κακῶν ὀμίλιας φεύγειν.—3. Ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν σοὶ καὶ ἐν πᾶσιν ἀθάνατος ψυχὴ ἐστι.—4. Ἡδέως πείθομαι σοὶ, ὦ πάτερ.—5. Ἡμεῖς οὐ πείσετε ἡμᾶς.

Β'. 1. Ὁ σίδηρος εἶπέ ποτε εἰς τὸν χρυσόν· «Σὺ μὲν εἶσαι λαμπρότερος ἀπὸ ἐμέ¹, ἐγὼ δὲ ὠφελιμώτερος ἀπὸ σὲ εἰς τοὺς ἀνθρώπους».—2. Χωρὶς² σέ, ὦ Θεέ, οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀσθενεῖς.—3. Ὁ Θεὸς παρέχει εἰς ἡμᾶς πολλὰ ἀγαθὰ.—4. Οὐδεὶς στολισμὸς οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς σᾶς εἶναι καλύτερος ἀπὸ τὴν ἀρετὴν³.—5. Θάνατος καὶ ἡμᾶς καὶ σᾶς περιμένει.

47. Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ μέσου καὶ παθητ. ἐνεστώτος.

Α'. Λόγος Περικλέους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Λακεδαιμόνιοι τῇ ἡμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ¹ ἀχθόμενοι εἰς πόλεμον παρασκευάζονται καὶ μετ' οὐ πολὺ² ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν στρατεύσουσιν. Ἀντιπαρασκευαζώμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἡ ἡμετέρα χώρα ὑπ' αὐτῶν διαρπάζηται. Τὰ φρούρια καλῶς φυλαττέσθω καὶ ἐπιτήδεα ἐν αὐτοῖς συγκομιζέσθω, οἱ δὲ φρούραρχοι πρὸς³ τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον παρασκευαζέσθω, ἵνα μὴ ἀπαράσκευοι καταλαμβάνωνται. Ἄναγκαῖον δ' εἶ ἐστὶν ἡμῖν καὶ τὰς ναῦς παρασκευάζεσθαι, ἵνα τὰς ἐκείνων ἀκτὰς ληζώμεθα, καὶ στρατὸν συνάγειν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἐκείνων χώραν στρατευώμεθα.

Β'. 1. Δὲν πρέπει¹ νὰ ψεύδωνται οἱ νεανῖαι².—2. Εἶθε νὰ μὴ διαρπάζηται ἡ χώρα ἡμῶν.—3. Ἐὰν ἡ πατρις κινδυνεύῃ, μετὰ θάρρους ἄς πορευώμεθα εἰς βοήθειαν.—4. Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κολακεύονται, πολλάκις πιστεύουσιν εἰς τοὺς κολακεύοντας.—5. Εἶθε νὰ πορεύησθε μετὰ θάρρους κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ εἶθε νὰ μάχησθε ἀνδρείως.

48. Ὅριστ. τοῦ μέσου μέλλ. καὶ μέσου ἄορ. ἰ φωνηεντ. μὴ συναιρ. καὶ ἄφων. ῥημάτων.

Α'. Δεύτερος λόγος τοῦ Περικλέους.

Οὐ μόνον, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατευώμεθα.

Ἔχομεν συμμάχους πιστοὺς καὶ ἀγαθοὺς, οἱ ἄθροοι ἐκπορεύονται. Οἱ στρατηγεῖ αὐτῶν συμβουλευσονται ἡμῖν¹ περὶ τῆς στρατείας, τὰς δ' ὀρθὰς τούτων συμβουλὰς ἀποδεξόμεθα. Πρὸ δὲ τῆς στρατείας, ὧ πολιταί, εὐξασθε περὶ τῆς νίκης τοῖς θεοῖς, οἱ τοῖς μὲν πολεμίοις οὐ βογηθήσουσιν, ὅτι τὰς σπονδὰς ἔλυσαν, ἡμῶν² δ' οὐ παύσονται προστατεύοντες.

Β'. 1. Θὰ πείθωμαι εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος.—2. Ὁ ἀγαθὸς οὐδέποτε θὰ εἴπῃ ψεῦδος.—3. Θὰ λουσθῶ μὲ ψυχρὸν ὕδωρ¹.—4. Οὐδέποτε θὰ παύσω² νὰ λέγω³ τὴν ἀλήθειαν.—5. Ὁ καλὸς οὗτος ἄνθρωπος οὐδέποτε εἶπε ψεῦδος.—6. Ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης πολλὰ καὶ καλὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ κατώρθωσαν.—7. Ὁ Εἰρέξης ὑπέταξε τὴν Αἴγυπτον.—8. Πολλὰκις ἐσκέφθημεν περὶ τῆς σωτηρίας τῶν πολιτῶν.

49. Ὅριστ. τοῦ παρικ., ὑπερσ. καὶ τετελ. μέλλ. τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντ. μὴ συναιρ. καὶ ἀφ.ωνολ. ῥημ.

Α'. 1. Εὐρυπίδης ὁ ποιητὴς ἐν Μακεδονίᾳ τέθαπται.—2. Εἰ συζήσετε μάχην τινὰ ἀλλήλοις ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ, ἐγὼ τε κατακεκόφομαι καὶ ὑμεῖς.—3. Τοῖς ἀπίστοις οὐ λελεῖψεται φίλος.—4. Πολλῶν καὶ ματαίων λόγων ἀπηλλαγμένοι ἐσόμεθα.—5. Στέφανος ἱων¹ πέπλεκται.

Β'. 1. Καλῶς ἔχεις σχεφθῆ, ὧ παῖ.—2. Ἐχεις ἀνατραφῆ μαζί μὲ ἐμέ.—3. Σὲ ἔχει βλάψει ὁ Ἀριστείδης, ἢ ἡ πόλις ἔχεις βλαφθῆ ὑπ' αὐτοῦ.—4. Σὺ μὲν ἔχεις πεισθῆ ὑπ' ἐμοῦ, οἱ δὲ ἄλλοι ἀκόμη δὲν¹ ἔχουσι πεισθῆ.—5. Εἰς² τοὺς νόμους τοῦ Δράκοντος μία εἶχεν ὀρισθῆ εἰς ὄλους τοὺς ἀμικρτάνοντας ποιητῆ, (δηλ.) ὁ θάνατος.—6. Θὰ εἴμεθα ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ³ πολλὰς φροντίδας.

50. Ὑποτακτικὴ τοῦ μέσου ἀορίστου α' καὶ τοῦ μέσου καὶ παθητικοῦ παρακειμένου.

Α'. 1. Ἐν καιρῷ¹ βουλευόμεθα, ἵνα, ἐὰν ἀνάγκη ἦ, ² βεβουλευμένοι ὦμεν.—2. Πράξον, ὅσα λέγω, ἵνα ἀπηλλαγμένος ἦς τοῦ κινδύνου.³—Κόμισόν μοι τὸ βιβλίον, ἵνα ἄρξωμαι τοῦ λόγου.⁴—4. Κῦρος ἐπὶ⁵ τοὺς νησιώτας ἐστρατεύσατο, ἵνα αὐτοὺς καταστρέψῃται.—5. Ἀναπαυσώμεθα, ὧ φίλοι

Β'. 1. Ἦλθον ἐνταῦθα, ἵνα λουσθῶ.¹—2. Ἄν ἔχῃς γυμνασθῆ, διὰ τί δὲν μετέχῃς τῶν ἀγῶνων;—3. Ἄς γυμναζώμεθα, ἵνα ἔχομεν παρασκευασθῆ πρὸς πόλεμον.—5. Νὰ ἐργάζῃσαι, ἵνα κατορθώσῃς τοῦτο.—5. Ἐὰν ταῦτα ἔχουσιπραχθῆ, θά σοι γράψω.—Ἐφερον ἔλαιον, ἵνα ἀλειφθῆτε.¹

51. Εὐδικτική τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου α' καὶ τοῦ μέσου καὶ παθητικοῦ παρακειμένου.

A'. Εὐχὴ μητρὸς ὑπὲρ τῶν υἱῶν

Εἴθε πάντες τοὺς ἐμοὺς υἱοὺς εὖ λέγοιεν, μηδείς δὲ μέμψαιτο. Φυλάξαιτο τὰς κακὰς ὀμιλίας καὶ μηδέποτε ψεύσαιτο. Εἴθε, ὦ υἱοί, μετὰ θάρρους ἐπὶ τοὺς τῆς πατρίδος πολεμίους στρατεύσαισθε καὶ τούτους σὺν ταῖς ἄλλαις στρατιώταις τρέψαισθε¹. Εἴθε ὑποδεξαίμην ποτὲ τοὺς ἐμοὺς υἱοὺς νικητὰς καὶ εὐθὺς ἀποθανοίμι.

B'. 1. Εἴθε νὰ ἔχη φυλαχθῆ ἡ γέφυρα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. — 2. Εἴθε νὰ ἀποφασίσῃτε νὰ πέμψητε στρατόν. — 3, Εἴθε νὰ μὴ ἔχωσι φονευθῆ οἱ αἰχμάλωτοι. — 4. Εἴθε νὰ ἔχη μνησθῆ καλὴ ἀγγελία. — Εἴθε νὰ κατορθώσω τὸ καλὸν τοῦτο ἔργον. — Εἴθε νὰ προφυλάξῃς τὸν ἑαυτὸν σου¹ ἀπὸ² τὰς κακὰς συναναστροφὰς.

52 Προστακτικὴ τοῦ μέσου ἀορίστου α' καὶ μέσου καὶ παθητικοῦ παρακειμένου.

A'. 1. Ὡ παῖ, τὰς κακὰς ὀμιλίας¹ φύλαξαι.² — 2. Πεφύλαχθε τοὺς ψεύστας καὶ κόλακας. — 3. Πέποισον μηδὲν αἴσχιον εἶναι τῆς ἀδικίας.³ — Ὁ ἀθλητὴς ἀλειψάσθω ἐλαίῳ. — 5. Οἱ ἐργάται ἀρξάσθων τοῦ ἔργου. — 6. Παῦσαι μωρίας λέγων.⁴

B'. 1. Κάμε μου τὴν χάριν,¹ ὦ πάτερ. — 2. Ὁ στρατιώτης ἀς λουσθῆ² εἰς³ τὸν ποταμόν. — 3. Νὰ σκεφθῆς πρὸ τοῦ ἔργου, μετὰ δὲ τὴν σκέψιν νὰ ἀρχίσῃς αὐτό. — 4. Πρὸ τοῦ ἔργου καλῶς νὰ σκεφθῆτε. — 5. Ἄς ἀποφασίσωσιν σὶ σύμμαχοι νὰ πέμψωσιν εἰς ἡμᾶς στρατόν. — 6. Νὰ ἔχητε παρασκευασθῆ καλῶς.

53. Ἀπαρέμφατον τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου α' καὶ τοῦ μέσου παθητικοῦ παρακειμένου.

A'. Ἐγὼ ἐπίστευον τοῦ κινδύνου¹ ἀπηλλάχθαι. — 2. Λυκοῦργος τὴν Σπάρτην οὐ τείχεσιν,² ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν ἀνδρεία τετειχίσθαι ἐδούλετο. — 3. Λέγομεν πορεύεσθαι εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν. — 4. Ἀλέξανδρος ἠλπίζε πᾶσαν τὴν Ἀσίαν καταστρέφεσθαι. — 5. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐτόλμησε ψεύσασθαι.

B'. 1. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχω σκεφθῆ καλῶς. — 2. Οἱ νόμοι τοῦ Δράκοντος ἐλέγετο ὅτι εἶχον γραφῆ δι' αἵματος.¹ — 3. Δὲν ἀπεφασίσατε νὰ ἐτοιμάσῃτε τὰς ναῦς καὶ νὰ ἐξοπλίσῃτε τὸ στρα-

τευμα ; — Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν ἐμυθεύετο, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ὑπὸ τοῦ Κενταύρου Χείρωνος. — 5. Ἐλέγετο, ὅτι ὁ Ἡφαιστος εἶχε βίβηθι ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

54. Μετοχή τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου α' καὶ τοῦ μέσου καὶ παθητικοῦ παρακειμένου.

Α'. 1. Ξέρξης καταστρεφόμενος τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν Εὐρώπην ἦλθε τοὺς Ἑλληνας καταστρεφόμενος, — 2. Οἱ στρατευόμενοι ἐφ' ἡμᾶς πολλοὶ μὲν, δειλοὶ δ' εἰσὶ. — 3. Τὸ ἄθλον τῶν ἰσθμοῦ νικῶντων στέφανος ἦν ἐκ πίτυος πεπλεγμένος. — 4. Συντεταγμένοι τε καὶ μάχεσθαι παρεσκευασμένοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τοὺς πολέμους πορεύονται.

Β'. 1. Τὰ δένδρα, τὰ ὅποια ἔχουσι φυτευθῆ ὑφ' ἡμῶν, φέρουσι πολλοὺς καρπούς. — 2. Πολὸν διαφέρει ἐκεῖνος, ὁ ὅποτος ἔχει γυμνασθῆ, ἀπὸ ἐκεῖνον¹, ὁ ὅποτος δὲν ἔχει γυμνασθῆ. — 3. Ὁ Κύρος μέγα στρατεύμα συνήθροισε, διὰ νὰ πορευθῆ² κατὰ³ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀρταξέρξου. — 4. ὁ πατήρ, ἀφ' οὗ ἀναπαυθῆ⁴, θὰ πορευθῆ εἰς τὴν πόλιν.

55. Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος καὶ ἀορίστου α'.

Α'. Κροῖσος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄττις.

Κροῖσω, τῷ τῶν Λυδῶν βασιλεῖ, παῖς ἦν Ἄττις. Ἐνυπνίω¹ δ' ἐμηνύθη Κροῖσω, ὅτι Ἄττις σιδηρᾶ λόγχη² φονευθήσεται. Δι' ὃ Ἄττις ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκωλύθη ἀκόντια καὶ δόρατα καὶ ἄλλα ὅπλα ἔχειν. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ³ μέγας σὺς τοὺς τῶν Μυσῶν ἀγροὺς διέφθειρε. Πρέσβεις οὖν ἐπέμφθησαν ὑπὸ τῶν Μυσῶν πρὸς Κροῖσον, ἵνα δεηθῶσι συμπέμψαι αὐτοῖς⁴ τὸν παῖδα καὶ νεανίας καὶ κύνας πρὸς⁵ τὴν τοῦ σὸς θήραν. Κροῖσος δ' ἔλεγεν, ἃ αὐτῷ ἐμηνύθη τῷ ἐνυπνίῳ καὶ ἠρνήθη τοῦτο πράξει. Τέλος ὁ Κροῖσος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ πεισθεὶς εἶασεν αὐτὸν πρὸς τὴν τοῦ σὸς θήραν πορευθῆναι. Οἱ θηρευταὶ εἰς τὰ τῆς Μυσίας ὄρη πορευθέντες τὸ θηρίον ἐδίωκον. Τούτων δὲ τις ἀκοντίζων, τοῦ μὲν σὸς ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Ἄττιος⁶. Οὕτως οὖν ὁ Κροῖσου παῖς θνήσκει σιδηρᾶ λόγχη φονευθεὶς κατὰ τὸ ἐνυπνιον⁷.

Β'. 1. Εἰς τὸν Λάϊον, τὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν, ἡ Πυθία ἐμάντευσεν¹, ὅτι θὰ φονευθῆ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ. — 2. Εἶθε νὰ μὴ πιστευθῶσιν οἱ ψευδεῖς οὗτοι λόγοι. — 3. Ἄς φονευθῆ ὁ προδότης τῆς πατρίδος. — 4. Ὑπὸ καλοῦ ἀνθρώπου πάντοτε τὰ ἀληθῆ θὰ λεχθῶσι. — 5. Ὁ ἀδικῶν θὰ τιμωρηθῆ. — 6. Ἄς τιμωρηθῆ ὁ ἀμελῆς μαθη-

τής. — 7. Καὶ σύ, ὦ φίλε, νὰ πεισθῆς εἰς τοὺς λόγους μου. — 8. Δὲν δυνάμεθα νὰ σωθῶμεν εὐκόλως ἐκ τοῦ κινδύνου τούτου. — 9. Εἶθε νὰ ἀποκαλυφθῶσι τὰ σφάλματα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

56. Παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος β'

Α'. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη.

Οἱ Ἕλληγες τῆ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀνδρεία¹ ἐκπλαγέντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν πάντες πλὴν Λακεδαιμονίων σευελέγησαν καὶ ἐφηφίσαντο Ἀλέξανδρον μὲν ἔχειν ἡγεμόνα, σὺν αὐτῷ δὲ στρατεῦσαι ἐπὶ τοὺς Πέρσας, ὑφ' ὧν πολλάκις πρότερον ἐδλάβησαν. Ἀλέξανδρος σὺν πολλοὺς Μακεδόνας τε καὶ Ἕλληγας λαβὼν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβαίνει καὶ τοῖς Πέρσας² πρῶτον παρὰ³ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχεται. Ἐπειδ' οἱ ἀντίπαλοι στρατοὶ συνεπλάκησαν, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ μάχη ἀμφίρροπος ἦν, τέλος δέ, οἱ Πέρσαι στραφέντες εἰς φυγὴν τρέπονται. Τῶν Περσῶν πολλοὶ μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δ' ἐν τῷ ποταμῷ ἐπνίγησαν.

Β'. 1. Οἱ ἐν τῇ μάχῃ πεσόντες θὰ ταφῶσι δημοσίᾳ δαπάνῃ. — 2. Ἐπιβίω, ὅτι ταχέως θὰ ἀπαλλαχθῶ¹ ἀπὸ τοῦτο τοῦ κακῶν². — 3. Ὁ Θεσεὺς ἐπεμφε τὸν Ἰππόλυτον πρὸς τὸν Πιθθέα τὸν πάππον, ἵνα ἀνατραφῆ³ παρ' αὐτῷ. — 4. Εἶθε νὰ μὴ σφαγῶσιν οἱ αἰχμάλωτοι. — 5. Εἶθε νὰ ἀπαλλαχθῶμεν ἀπὸ τὸν κακὸν τοῦτον ἀνθρώπον. — 6. Οἱ Κρήτες ἔλεγον, ὅτι ἐν Κρήτῃ ἀνετράφη⁴ ὁ Ζεὺς. — 7. Ἄς σκαφῆ καλῶς ὁ ἀγρός.

57. Μέσος ἀόριστος β'.

Α'. 1. Οἱ φύλακες ἐκπλαγέντες ἔλιπον τὴν φυλακὴν καὶ εἰς φυγὴν ἐτρέποντο. — 2. Τῆς ἡττης ἕνεκεν ἄθυμοι ἐγένοντο οἱ στρατιῶται. — 3. Μιλιτιάδης μόνος τῶν ἐνδόξων¹ Ἀθηναίων κατελίπετο² υἱὸν ὅμοιον τῷ πατρί³. — 4. Τῶν Περσῶν ἐγγὺς προσελθόντων⁴, Θεμιστοκλῆς ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους ἀγαγέσθαι εἰς τὰς νήσους τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας.

Β'. 1. Φθάσαντες οἱ Ἕλληγες εἰς τὸν Ἀράξην ποταμὸν εὐρισκον χωρία πολλὰ γεμάτα ἀπὸ σίτον¹ καὶ αἶνον. — 2. Εἶθε νὰ γίνωσι ταῦτα, τὰ ὅποια σὺ λέγεις. — 3. Εἶθε νὰ ἐγνωσῆς τὸ ὠφέλιμον. — 4. Εἶθε νὰ γίνῃς εὐδαίμων. — 5. Νὰ ὑποσχεθῆς ταῦτο εἰς ἐμέ. — 6. Ὁ ῥήτωρ προσείκυσε (πρὸς ἑαυτὸν) τὸ πλῆθος.

58. Κτητικά ἀντωνυμίας.

Α'. *Ξέρξης καὶ Ἀρτάβανος.*

Ἀρτάβ. «Ἐγώ, ὦ βασιλεῦ, Δαρεῖω τῷ σὺ μὲν πατρί, ἐμῷ δ' ἀδελφῷ συνεδούλευσά ποτε μὴ στρατεῦσαι ἐπὶ τοὺς Σκυθᾶς. Ὁ δὲ τῇ ἐμῇ συμβουλῇ αὐκ ἐπίθετο. Οὕτω δ' ἡμεῖς μὲν ἐπὶ τοὺς Σκυθᾶς ἐστρατεῦσαμεν, οἱ δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡμετέρων ἐνίκησαν. Καὶ σὺ νῦν μέλλεις ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους πολὺ πλῆθος τῶν σῶν στρατιωτῶν ἄγειν. Λέγω δὴ σοι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πολὺ ἀμείνους εἰσὶ τῶν Σκυθῶν² καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν».

Β'. 1. Ὁ μὲν ἰδικός σου υἱὸς εἶναι ἐπιμελής, ὁ δὲ ἰδικός μου δὲν εἶναι.—2. Ἐξέρχομαι μὲ τὴν μητέρα μου.—3. Οἱ ἰδικοί μας πρόγονοι ἦσαν εὐσεβεῖς.—4. Κατοικοῦμεν πόλιν γειτονικὴν τῆς ἰδικῆς σας².—5. Διὰ τὴν ἀμέλειάν μας ἔχουσιν οἱ ἐχθροὶ τὰ ἰδικά μας πράγματα.—6. Πείθομαι εἰς τοὺς λόγους σου.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΕΙΣ ΑΩ.

59. α') Οἱ συναιρούμενοι χρόνοι τῆς ἐνεργητ. φωνῆς.

Α'. *Περὶ Νιόβης.*

«Ὅτε ποτὲ αἱ Θηβαῖαι γυναῖκες τὴν Λητῶ θυσίαις¹ ἐτίμων, Νιόβη ἢ τοῦ Ἀμφίονος, τοῦ τῶν Θηβῶν βασιλέως, γυνὴ ἠρώτα, τίνα θεῶν² τιμῶεν³. Ἐκεῖνοι μὲν δὴ εἶπον· «τὴν Λητῶ τιμῶμεν». Ἡ δὲ Νιόβη «σιγᾶτε», εἶπεν, «ἵνα σαφῶς ἀκούσητε, ἀ⁴ ἐγὼ κελεύω ὑμᾶς δρᾶν καὶ ἀ μή. Τὸν μὲν Δία τιμῶμεν, τὴν δὲ Λητῶ μὴ τιμάτε. Εἰ δὲ τολμῶτε αὐτὴν τιμᾶν, ζημίαι ἀν ὑμῖν εἴη⁵». Τοῦτου δ' ἔνεκεν οἱ τῆς Λητοῦς παῖδες, Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, τῇ Νιόβῃ⁶ ὠργίσθησαν καὶ τοὺς ἑπτὰ αὐτῆς υἱοὺς καὶ τὰς ἑπτὰ θυγατέρας κατετόξευσαν.

Β'. 1 Νὰ τιμᾶς τοὺς γονεῖς, ὦ τέκνον.—2. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἔλεγε· «δὲν μὲ ἀφίνει νὰ κοιμῶμαι τὸ τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου.—3. Εἴθε νὰ ζῆς εὐτυχής.—4. Ὁ ἄνθρωπος ἄς τρώγῃ, ὅταν πεινᾷ καὶ ἄς πίνῃ, ὅταν διψᾷ.—5. Δύσκολον εἶναι νὰ νικᾷ τις.—6. Μετὰ θάρρους, ὦ στρατιῶται, ἄς ὀρμῶμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

60. β') Οἱ συναιρούμενοι χρόνοι τῆς μέσης φωνῆς.

Α'. 1. Πειρώμεθα αἰεὶ δίκαιοι εἶναι.—2. Περιπορευόμενος τὰς πόλεις τῆς Πελοποννήσου ἐθεώμην αὐτάς.—3. Μακάριος, ὅστις

ούσιαν καὶ νοῦν ἔχει· χρήται γὰρ αὐτῇ εἰς ἄδει. — 4. Παιρῶ ἄρχειν τῆς γλώττης. — 5. Τιμῶντο οἱ χρηστοὶ ἄνδρες.

B'. 1. Οἱ εὐεργέται τῶν πόλεων ἄς τιμῶνται ὑπὸ τῶν πολιτῶν. — 2. Τὰ ὄτα ἵ περισσώτερον ἢ τὴν γλῶσσαν νὰ μεταχειρίζησαι. — 3. Εἰς τοὺς ἰατροὺς ἀδύνατον εἶναι ὄλας τὰς ἀσθενείας νὰ θεραπεύωσι. — 4. Ὁ ἄνδρεὺς στρατιώτης προσπαθεῖ νὰ νικᾷ ἢ νὰ ἀποθνήσκῃ ἐνδόξως.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΕΙΣ -ΕΩ.

61. α') Οἱ συναιρούμενοι χρόνοι τῆς ἐνεργ. φωνῆς.

A'. *Καμβύσης καὶ Αἴγυπτιοι.*

Ἐπειδὴ Καμβύσης οὐκ ἠτύχει ἐπὶ τὸς Αἰθίοπας στρατεύων, ἠθύμει μὲν ἰσχυρῶς, ὀκνῶν, μὴ γέλωτα ποιῶν τοῖς Αἴγυπτιοῖς, ὅμως δ' ἐδόκει αὐτῷ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀναχωρεῖν. Ἐλθὼν δ' εἰς Μέμφιν ἔτι μᾶλλον ἠγανάκτει· οἱ γὰρ ἐνοικοῦντες ἠθύμουν καὶ ἑορτὰς ἤγον δοκοῦντες ἔχειν τὸν Ἄπιν, ὃν πολλὸν χρόνον ἐξήτουν. Ὁ δὲ Καμβύσης ὑποπεύων τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ ἐκείνους χαίρειν, καλεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐρωτᾷ, τί τότε μὲν ἐποίουν τοῦθ' οἱ πολῖται, πρότερον δ' αὐτοῦ παρόντος οὐ. Ἀκούων δὲ τὰ περὶ τὸν Ἄπιν καὶ τὰς αὐτῶν λόγους ἀπιστῶν ἀναίρειν αὐτὸν ἠθέλησεν.

B'. 1. Εἶθε πάντες οἱ πολῖται νὰ ἀγαπῶσι τὴν πατρίδα. — 2. Νὰ μὴ φθονῆς τοὺς εὐτυχοῦντας. — 3. Τὸ πλοῖον εἰσέπλεεν εἰς τὸν λιμένα. — 4. Ὁ Δημοσθένης πολλάκις ἔλεγε· «πρέπει σεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, νὰ πράττητε τὰ πρόποντα». — 5. Νὰ πλέητε παρὰ τὴν ἀκτὴν. — 6. Νὰ μισῆτε τοὺς κόλακας. — 7. Τὸ μὲν ψεῦδος, ὦ τέκνον, εἶθε πάντοτε νὰ μισῆς, εἶθε δὲ νὰ ἀγαπᾷς τὴν ἀλήθειαν.

62 β') Οἱ συναιρούμενοι χρόνοι τῆς μέσης φωνῆς.

A'. *Καμβύσης καὶ Σμέρδης.*

Καμβύσης βασιλεὺς γενόμενος Σμέρδιν τὸν ἀδελφὸν εἰς ἄλλην χώραν ἀπέπεμψεν, ἵνα μηκέτι λυποῖτο ῥώμῃ καὶ ἀρετῇ ὑπ' αὐτοῦ κρατούμενος. Ἐνθυμούμενος δ' εἶτα, ὅτι οἱ Πέρσαι τὸν νεανίαν περὶ πολλοῦ ποιοῖντο καὶ φοβούμενος, μὴ ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐπιθυμοίη, Πρηξάσπου⁴, ὃν πιστότατον ἠγάθειτο, ἔδειτο Σμέρδιν φονεῦσαι.

B'. 1. Αἱ παροῦσαι περιστάσεις πολλῆς φροντίδος ἔχουσιν ἀνάγκην. — 2. Οἱ Θεσσαλοὶ καὶ Θηβαῖοι φίλον, εὐεργέτην, σωτήρα

ἐγμίζον τὸν Φίλιππον. — 3. Νὰ ἐπαινῆς καὶ νὰ μιμῆσαι τοὺς ἀγα-
θοὺς ἀνθρώπους. — 4. Πρέπει οἱ δικασταὶ¹ νὰ ἀκροῶνται ὁμοίως
καὶ τοῦ κατηγοροῦ καὶ ἐκείνου, ὅστις ἀπολογεῖται. — 5. Νὰ προ-
τιμᾶς ζημίαν μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχροῦν.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΕΙΣ -ΩΩ.

63. Οἱ συναιρούμενοι χρόνοι τῆς ἐνεργ. καὶ μέσης φωνῆς.

Α'. Ἡ εἰς Ἀσίαν στρατεία τοῦ Ἀγησίλαου.

Ἀγησίλαος ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς βουλόμενος¹ τὴν μὲν
τῶν Περσῶν ὕβριν μειοῦν, τοὺς δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἕλληνας ἐλευθεροῦν,
τὸ ἐν Δωδώνῃ τοῦ Διὸς μαντεῖον ἐρωτᾶν ἤξει. Κελεύσαντος² δὲ
τοῦ Θεοῦ στρατεῦσθαι, τὸν χρησμὸν ἀνακοινοῦται τοῖς ἐφόροις.
Οἱ ἔφοροι τὸν βασιλέα ἐκέλευσαν καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν περὶ
τούτου ἐρωτᾶν. Ἀγησίλαος δ' ὠδε ἀνακοινοῖ τῷ Ἀπόλλωνι «ἄρ'
οὐκ ἀξιοῖς ταυτὰ³» κελεύειν, ἃ καὶ ὁ σὸς πατήρ;» Τοῦ δὲ θεοῦ
ἀξιοῦντος ταυτὰ κελεύειν, πληροῦνται νῆες ὑπ' Ἀγησιλάου καὶ ἐκ
τῆς Εὐβοίας εἰς Ἐφεσον περαιοῦνται.

Β'. 1. Ἄς στεφανώσωμεν τοὺς νικητάς. — 2. Οἱ νεανίαί εἴθε νὰ
ζηλεύωσι τοὺς ἀνδρείους ἀνδρας. — 3. Νὰ ζηλεύητε, ὦ νεανίαί,
τοὺς γενναίους καὶ συνετοὺς ἀνδρας. — 4. Ὁ χρυσοὺς εἶναι, ὅστις
ὑποδουλῶναι πολλάκις τοὺς ἀνθρώπους. — 5. Δράκων ὁ νομοθέτης
καὶ τοὺς κλέπτας διὰ θανάτου¹ ἐτιμῶρει. — 6. Ἡ χώρα ἡμῶν λεη-
λατεῖται ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. — 7. Ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐναντιῶνονται εἰς
τοὺς νόμους, εἶναι ἀξιοὶ νὰ τιμωρῶνται.

Οἱ ἄλλοι Πᾶν τῶν ἐνεστ. καὶ παρᾶ τ. χρόνοι τῶν συνηρῆμενων ῥημάτων

64. α') Ὁμαλὸς σχηματισμός.

Α'. Θεμιστοκλέους φωνή.

Θεμιστοκλῆς, κωλύσας τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ¹ τὸν Ξέρξην
τοῦ τὴν Ἑλλάδα δουλώσαι², μάλιστα³ ὑπὸ τοῦ τῶν Ἀθηναίων
δήμου ἐτιμῆθη. Μετ' ὀλίγον δέ, πολλῶν αὐτῷ φθονησάντων, οἱ Ἀθη-
ναῖοι ἐφυγάδευσαν αὐτόν. Ὅτε δὲ φυγάς ἐν Ἄργει ἦν, οἱ τῶν Λα-

κεδαιμονίων ἔφοροι Πausανίαν, τοιμήσαντα ἰ γράψαι τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ δουλεύσειν τὴν Ἑλλάδα, ἐθανάτωσαν. Ἐπειτα δὲ πρέσβεις εἰς Ἀθήνας πέμψαντες εἶπον «ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν Πausανίαν ἐτιμωρησάμεθα θανατώσαντες καὶ τετελεύτηκεν, ὅς ἄξιός ἦν. Μάρτυρες δὲ πολλοὶ δηλοῦσιν, ὅτι καὶ Θεμιστοκλῆς προδότης ἐστί. Δι' οὗ ἀξιοῦμεν καὶ ὑμᾶς τὸν προδότην τιμωρήσασθαι». Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πιστεύσαντες, θάνατον αὐτοῦ ἀπόντος κατεψήφισαντο. Ὁ δ' εἰς τὴν Ἀσίαν ἦλθεν, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησε.

Β'. 1. Ἐδεργετῶν τὴν πόλιν θά τιμηθῆς ὑπὸ τῶν πολιτῶν.—2. Εἶθε νὰ νικήσωμεν τοὺς ἐχθρούς.—3. Τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν παρετίρησεν ὁ Ξέρξης ἀπὸ τοῦ ὄρους Αἰγάλεω.—4. Θὰ προσπαθήσω νὰ πράττω πάντοτε τὸ ἀγαθόν.—5. Ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν μὲ παντὸς εἶδους ἀγάλματα εἶχε κοσμηθῆ.—6. Ἡ Τροία, ἀφ' οὗ ἐπολιορκήθη ἑξήκοντα ἔτη, ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—7. Κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον εἶχε ταπεινωθῆ ἡ δόξα τῶν Ἀθηναίων.—8. Ὁ Δαρεῖος ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ὑποδουλώσῃ αὐτήν.

65. β') Ἀνώμαλος σχηματισμός.

Α'. 1. Οἱ Λυδοὶ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων νομίμασι χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς ἐχρήσαντο.—2. Μὴ χρησώμεθα ἐπὶ βλάβῃ τοῖς ἐπιὸν ὠφελείᾳ πεποιημένοις.—3. Ὁ μέλλεις ποιῆσειν μὴ πρόλεγε μὴ τυχῶν γὰρ γελασθήσει.—4. Οὐκ ἐπαινέσομαι τὸν λέγοντα μὲν ἀγαθὰ, ποιοῦντα δὲ κακά.—5. Τισσαφέρνης οὐκ ἠδέσθη τὸν ξένιον Δία, ἀλλὰ Κλέαρχον ξένον ὄντα καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς ἐξαπατήσας ἐφόνευσεν.

Β'. 1. Θὰ σε μεταχειρισθῶ ὡς φίλον.—2. Ἐὰν σοφὸς ὁμιλή, πάντες θὰ ἀκροασθῶσι μετὰ προσοχῆς.—3. Ὁραῖον εἶναι νὰ ἔχωσιν ἐκτελεσθῆ τὰ πάντα, καθὼς πρέπει.—4. Τοῦτον, ἀν σωφρονήτε, θὰ δέσητε.—5. Ὁ κακοῦργος ἔχει δεθῆ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ.—6. Ὁ Προμηθεὺς εἶχε δεθῆ ἐπὶ τοῦ ὄρους Κאוκάσου πολλὰ ἔτη.—7. Ἀγρὸς μὴ ὀργωθεῖς δὲν φέρει καρπούς.

66. Δεικτικαὶ καὶ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.

Α'. 1. Ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δὲ ἀγγελλε τάδε.—2. Ἀλέξανδρος εἶχε τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον θάρρος, ὥστε οὐδενὶ κωλύματι ὑπέεικε.—3. Οὐκ αἰσχύνει τηλικούτος ὢν τοιαῦτα ποιεῖν.—4. Ἐὰν λέγωμεν, ὅτι οὐκ ἡμάρτομεν, πλανῶμεν ἡμᾶς αὐτούς.—5. Πολλοὶ ἀνθρώποι οὐτ' ἑαυτοῖς οὐτε τοῖς ἄλλοις ὠφέλιμοί εἰσι.

Β'. 1. "Όλων τούτων αίτιος είναι ούτος ἐδῶ ὁ ἀνὴρ. — 2. Αὕτη ἐδῶ (ἢ σημερινή) ἡ ἡμέρα μεγάλων κακῶν αίτια είναι εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνας. — 3. Ὁ ἐξῆς νόμος είναι πρῶτος καὶ μέγιστος: «να ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου¹ ὡς τὸν ἑαυτὸν σου». — 4. Νὰ λέγῃς μᾶλλον ἔπαινον τῶν ἄλλων παρὰ² τοῦ ἑαυτοῦ σου. — 5. Οἱ πλεονέκται τὸν ἑαυτὸν των μὲν πλουτίζουν, τοὺς δὲ ἄλλους βλάπτουσι.

67. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία, ἡ ἐρωτηματικὴ καὶ ἡ ἀόριστος τίς, ἡ ἀναφορικὴ ὅς καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς σύνθετοι, ἡ ὀριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ αὐτός.

Α'. 1. Ἄρασις, ὅς τῆς Αἰγύπτου ἐδασίλευε, φίλῳ, αὐ ὁ οὐδὲς ἀπέθανεν, ἔπεμψεν ἐπιστολήν, ἐν ἣ παραμυθίας ἐγεγράφει. — 2. Ἄ οὐκ ἐξεστὶ ποιεῖν, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἐξεστὶ. — 3. Δεῖ τοὺς δικαστὰς τὴν αὐτὴν ἔχειν γνώμην, ἦνπερ καὶ τοὺς νομοθέτας. — 4. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων οὐ ταῦτὰ ἐψηφίζοντο ἐπίστε οἱ Ἀθηναῖοι. — 5. Βοηθεῖτε ἀλλήλοις.

Β'. 1. Οἱ κακοὶ βλάπτουσι ὁ εἰς τὸν ἄλλον. — 2. Πολλάκις τὰ τέκνα τῶν ἰδίων γονέων δὲν είναι ὅμοια μεταξὺ των¹ κατὰ τὸν χαρακτήρα. ² — 3. Εἰς ποῖον, μετὰ τὸν θεόν, ὀφείλομεν μεγαλυτέραν εὐγνωμοσύνην παρὰ³ εἰς τοὺς γονεῖς ἡμῶν; — 4. Μερικοὶ ποιηταὶ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου παρομοιάζουσι πρὸς ὄνειρον⁴. — 5. Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχε μία⁵ κρήνη ὀνομαζομένη Καλλιρρόη. — 6. Σὺ ὁ ἴδιος εἶδες τὸν ἀδελφόν μου ἢ παρ⁶ ἄλλου ἔμαθές τι περὶ αὐτοῦ;

68 Ἀτικὸς μέλλων καὶ ἐνεργ. παρακείμε. καὶ ὑπερσυντελ. β'.

Α'. 1. Οὐ διαβιῶμεν τὸν στρατὸν εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ. — 2. Ἐξετιῶμεν τὰ περὶ τούτων λεγόμενα. — 3. Δαίδαλος πεφευγὼς ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ φόνῳ εἰς Κρήτην ἦλθε κάκει λαδύρινθον κατεσκεύασε. — 4. Θεμιστοκλῆς εἰκότως σωτὴρ τῆς Ἀτικῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ὀνομάζετο: τῇ γὰρ βουλῇ αὐτοῦ πεποθότες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν κατελελοίπεσαν καὶ εἰς τὰς ναῦς ἐπεφεύγεσαν.

Β'. 1. — Τὰ στρατεύματα ἡτοιμάζοντο, ἵνα ἀγωνισθῶσι¹. — 2. Τὴν πόλιν θὰ τειχίσωμεν, ἐὰν οἱ ἐχθροὶ πλησιάσωσι. — 3. Δὲν θὰ συνάψωμεν μάχην² σήμερον. — 4. Πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἐλέγετο, ὅτι ἡ θεὰ εἶχεν ἀφήσει³ τὴν πόλιν, προθυμότερον ἐγκατέλειψαν αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ναῦς κατέφυγον. — 5. Ὅλα ὅσα θὰ κάμῃς χάριν τοῦ φίλου μου⁴. θὰ νομίσω, ὅτι χάριν ἐμοῦ τὰ κάμῃς.

69. Συνηρημένα οὐσιαστικά τῆς πρώτης κλίσεως.

A'. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἀθηνᾶ Διὸς θυγάτηρ ἦν. Ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν ἀκροπόλει τὸ τῆς Ἀθηνᾶς λαμπρὸν ἱερὸν καὶ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα, κλεινὸν Φειδίου τοῦ τεχνίτου ἔργον, ἦν. Ἐνταῦθα καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία, τῆς Ἀθηνᾶς δῶρον ἦν. Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Ἀθηνᾶν ἑορταίς ἑθεράπευον. Αἱ παρθένοι δ' ἤδον « Ὡ Ἀθηνᾶ, σεμνὴ θεά, τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν ἀκρόπολιν φύλαττε ».

B'. Περὶ Ἑρμοῦ.

Οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἑρμῆς εἶναι ἑυρετῆς τῆς λύρας. Οἱ ἔμποροι εἰς τὸν Ἑρμῆν ἐθυσίαζον. Ἐν ταῖς Ἀθήναις πολλαὶ λίθιναι στήλαι τοῦ Ἑρμοῦ ἦσαν. Ἐπὶ τῶν στηλῶν τοῦ Ἑρμοῦ ἐπιγραφαὶ ἦσαν. Μεταξὺ τῶν στηλῶν τοῦ Ἑρμοῦ ὑπῆρχον ἔργα περιφύμων τεχνιτῶν. Στήλαι τοῦ Ἑρμοῦ ἦσαν στόλισμα τῶν γυμναστηρίων.

70. Συνηρημένα οὐσιαστ. τῆς Β'. κλίσεως.

A'. Ὁ πλοῦς.

Οἱ ἐν τῇ θαλάττῃ πλοῖ χαλεποὶ εἰσι. Ὁ τῆς θαλάττης βροῦς φέρει τῷ πλῶ οὐκ ὀλίγους κινδύνους. Ἡ θάλαττα δεινῶν βῶν μεστή ἐστὶ τινὲς δὲ θάλατται διὰ τοὺς ἐν τοῖς βροῖς σκοπέλους κινδύνους φέρουσι. Οἱ ναῦται τοὺς τοῦ πλοῦ πικνοτόλους κινδύνους οὐ φοβούνται.

B'. 1. Ὁ πονηρὸς κακὰ μὲν ἔχει εἰς τὸν νοῦν, καλὰ δὲ εἰς τὴν γλῶσσαν. — 2. Τὰ κόκκαλα λευκὸν χρῶμα ἔχουσι. — 3. Αἱ παρθένοι τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὰς ἑορτάς τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς ἔφερον κἀμιστρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐντὸς τῶν κἀμιστρῶν τούτων δῶρα τῆς Ἀθηνᾶς ὑπῆρχον.

71. Δυϊκὸς ἀριθμὸς τῶν ὀνομάτων.

A'. 1. Φίλιππος κριτῆς ποτε γενόμενος δυσὶν πονηροῖν ἀνθρώποιν τῷ μὲν προσέταξε φεύγειν ἐκ τῆς Μακεδονίας, τῷ δὲ διώκειν ἐκεῖνον. — 2. Ἄλως ὁ ποταμὸς τὸ εὖρος οὐ μετὸν δυσὶν σταδίοις ἦν. — 3. Ὁ θάνατός ἐστι δυσὶν πραγμάτων διάλυσις, σώματος καὶ ψυχῆς. — 4. Οἱ στρατιῶται τῷ ληστῇ τούτῳ ἐφόνευσαν. — 5. Τοῖν ὀφθαλμοῖν ὀρώμεν.

B' 1. Ὁ ἱερεὺς ἐθυσίασεν εἰς δύο θεοὺς, τὸν Δία καὶ τὸν Πο.

σειδῶνα. — 2. Ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσσεια εἶναι δύο ποιήματα τοῦ Ὀμήρου. — 3. Οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ξενοφῶντος, ὁ Γρύλλος καὶ ὁ Διό-
 δωρος, ἐξεπαιδεύθησαν ἔν Σπάρτῃ. — 4. Ὁ ποιητὴς Ἴβυκος
 ἔπεδ' ὑπὸ δύο ληστῶν ἐφονεύθη. — 5. Διὰ τῶν (δύο) ᾄτων ἀκούομεν.

72. Β' ἄπτικὴ κλίσις οὐσιαστικῶν.

Α'. Περί τῶν νεῶν.

Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας τοῖς θεοῖς καὶ ταῖς θεαῖς καλοῦς καὶ λαμ-
 προῦς νεῶς κατεσκευάζον. Βωμοὶ δ' ἦσαν καὶ ἐν τοῖς νεῶς καὶ πρὸ
 τῶν νεῶν, περὶ δὲ πολλοὺς νεῶς δένδρα ἦν. Ἐν τοῖς νεῶς χρυσᾶ
 καὶ λίθινα καὶ ξύλινα ἀγάλματα ἦσαν. Ὁ λεῶς τοῖς θεοῖς πολλὰ
 εἴδωρα εἰς τοὺς νεῶς ἔφερεν. Ἐν τισὶ νεῶς ἐτρέφετο καὶ τῶν θεῶν
 ἱερὰ ζῆα, ὡς τὰ ἐν τῷ τῆς Ἥρας νεῶ, τῷ ἐν Σάμῳ τῇ νήσῳ.

Β'. 1. Ἡ Ἥρα ἐν τῇ νήσῳ Σάμῳ εἶχεν ναὸν ἑνδοξον. — 2.
 Θαυμαστός ἦτο ὁ στολισμὸς τῶν ἐν Ἀθήναις ναῶν. — 3. Ὁ Με-
 νέλαιος ἦτο βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. — 4. Ἀδελφὸς τοῦ Μενελάου
 ἦτο ὁ Ἀγαμέμνων. — 5. Οἱ δειλοὶ ὁμοιάζουσι μὲ τοὺς λαγω-
 οὺς. — 6. Οἱ λαγωὶ κατὰ τὴν νύκτα βόσκουσι. — 7. Ὡ παί-
 δες, νὰ σηκώνησθε, ὅταν ἐξημερώνῃ.

73. Ἐπίθετα συνηρημένα τῆς Β' κλίσεως.

Α. Περί τῆς τῶν Σπαρτιατῶν ἀπλότητος.

Οἱ παλαιοὶ τοὺς Σπαρτιάτας τῶν ἀπλῶν τρόπων ἐθαύμαζον.
 Νόμος ἦν αὐτοῖς τὰς οἰκίας ἀνευ ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ κόσμου εἶ-
 ναι. Ἀπλὴ ἦν ἐν Σπάρτῃ καὶ ἡ τῶν παίδων παιδεία, ἀπλὰ δὲ
 καὶ αἱ τῆς ἀνδρείας τιμαί· ἐλαίας γὰρ στέφανος τῆς νίκης τιμὴ καὶ
 τοῦ στρατηγοῦ κόσμος ἦν. Μάλιστα δ' οἱ παλαιοὶ τὴν ἀπλὴν τῶν
 Σπαρτιατῶν διαίταν καὶ τὰ ἐν τοῖς συσσιτίοις ἀπλὰ σίτα, ὡς τὸν
 μέλανα ζωμόν, ἐγκωμιάζουσι.

Β'. 1. Οἱ Γαλάται εἶχον περικεφαλαίας χαλκίνας. — 2. Οἱ
 στρατιῶται τοῦ Ἀρταξέρξου εἶχον κράνη χάλκινα καὶ χιτῶνας
 κοκκίνοιοι. — 3. Τὰ ὅπλα τῶν παλαιῶν ἦσαν ἐκ σιδήρου καὶ
 χαλκοῦ, ὀλίγα δὲ καὶ ἐξ ἀργύρου. — 4. Ὁ Βελλερεφόντης ἐφύ-
 γενευσεν τὴν πῦρ ἀποπνέουσαν Χίμαιραν. — 5. Οἱ ὅμοιοι πρὸς τοὺς
 ὁμοίους εἶναι εὐνοϊκοί. — 6. Ἐκ τῶν ζῴων ἄλλα μὲν εἶναι εὐνο-
 ικὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἄλλα δὲ οὐχὶ εὐνοϊκά.

74. Ἐπίθετα τῆς Β' ἀττικῆς κλίσεως.

Α'. Ὁ Ἄδης.

Ἐνδον γῆς τόπος ἐστὶ σύμπλεως σκότους καὶ φόβου, ὃν οἱ παλαιοὶ Ἄδην ὀνομάζουσι. Ἐν Ἄδου ἰοικίαι ἔμπλεον ψυχῶν εἰσιν, ἃς ἐκεῖ Ἑρμῆς, ὁ τῶν θεῶν ἄγγελος, ἄγει. Περιέχεται δ' ὁ τόπος φοβεραῖς ποταμοῖς, οἳ τὸν ἔκρουον ἔχουσι² εἰς δεινὴν λίμνην, φόβου ἀνάπλεον. Τοῦ Ἄδου ἄρχουσι Πλούτων καὶ Περσεφόνη, κριταὶ δ' ἄλλοι τε Μίνως ἐστὶ. Οἱ κριταὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς βλάψῃ εἰσι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς χώραν ἡδονῶν πλέαν ἄγουσι, τοῖς δὲ κακοῖς κανόνοι εἰσι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς τὸν τῶν ζημιῶν τόπον πέμπουσι.

Β'. 1. Ὁ Θεὸς δὲν γηράσκει¹ καὶ εἶναι ἀθάνατος. — 2. Οἱ ναοὶ τῶν θεῶν ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ λαμπρῶν δῶρα. — 3. Οἱ θεοὶ ἦσαν εὐμενεῖς πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς². — 4. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ πάντοτε τράπεζαι γεμῶνται ἀπὸ φαγητῶν ὑπάρχουσι. — 5. Ἡ Ἀττικὴ ἔχει ἔλεπτην γῆν³.

75. Ἀνώμαλα οὐσιασι. τῆς Γ' κλίσεως.

Α'. 1. Οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶ στρατιώτας ὀνόμαζον ἐπιβάτας. — 2. Τοῖς Ἀθηναίοις ἦσαν¹ καὶ ἱεραὶ νῆες, οἷον ἡ Πάρις λος. — 3. Ποσειδῶ τὸν τοῦ Διὸς ἀδελφὸν τῶν ὑδάτων ἄρχειν² οἱ παλαιοὶ ἔλεγον. — 4. Πλούτων καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Περσεφόνη ἐν Ἄδου ἐβασίλευον. Ὁ μὲν τὰς τοῦ Ἄδου κλειῖς εἶχεν, ἡ δὲ ἐν ταῖς χερσὶ δῶδας. Παρὰ δὲ τῷ θρόνῳ αὐτῶν κύων θαυμαστός τὸ μέγεθος³ καὶ τὴν μορφήν ἦν, Κέρβερος ὀνομα⁴ λεγὸν δὲ τὸν κύων ἐλέφαντι ὅμοιον εἶναι τὸ μέγεθος, τὴν δὲ τοῦ κυνὸς οὐρὰν τῆς δράκοντος ὅμοιον.

Β'. 1. Οἱ ἄρχαιοι Ἕλληγες ἔλεγον, ὅτι ὁ μὲν Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ἦσαν ἄρχοντες¹ τῶν ὀρέων καὶ τῶν θαλάσσης, ὁ δὲ Ποσειδῶν τῆς θαλάσσης. — 2. Οἱ γέροντες εἶναι ἀσθενεῖς κατὰ τὰ γόνατα². — 3. Οἱ στρατιῶται καθ' ὄδον συνήντων πυρᾶ. — 4. Ο ἕκαστος ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς κύνες. — 5. Φέρε, ὦ παιδίον, τὸ κλειδὸν τῆς οἰκίας. — 6. Οἱ μὲν ἀνδρεῖοι εἰς τὰς χεῖρας ἔχουσι πεποιθῆσιν, οἱ δὲ θεῖοι εἰς τοὺς πόδας. — 7. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν ἀπεσταλμένους εἰς τὸν Φίλιππον.

76. Συσχετικὰ ἀντωνυμίαι, συσχετικὰ ἐπιρροήματα.

Φρουρός Θραξῆ καὶ Σκυθῆς.

Α'. Ὅτε ποτὲ Λακεδαιμόνιος τις εἰς τὸν Εὐξεινον Πόντον ἐπλευσεν, ὁ ἕτερος τῶν δούλων αὐτοῦ ἀπέδρα¹. Ὅτε δ' οὗτος ἦλθεν εἰς κόμην τινὰ τῶν Θρακῶν, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ φρουρός² » Τίς εἶ³; — Σ. « Τήρης ὁ Ὀδρύσου ». — Θ. Πηλίκος εἶ;⁴ — Σ. « Εἵκοσιν ἐτῶν ». — Θ. « Ποδαπὸς εἶ; πόθεν⁵ ἔρχει; ποῦ⁶ βούλει ἐλθεῖν; » — Σ. « Σκυθῆς εἰμί· νῦν ἔφυγον ἐκ τῆς δουλείας καὶ βούλομαι ἐπανελθεῖν οἴκαδε, εἰς τὴν Σκυθίαν ». — Θ. « Πῶς καὶ πότε ἐγένου δούλος; » — Σ. « Παῖδά με ὄντα⁷ ἤρπασε Λακεδαιμόνιος τις οἴκοθεν⁸ καὶ ἠνάγκασε δούλον γενέσθαι ». — Θ. « Πόσα ἔτη ἦσθα⁹ δούλος; » — Σ. « Δέκα ἔτη ». — Θ. « Τοσαῦτα ἔτη δούλος ὢν¹⁰ οὐ φιλεῖς τὸν σὸν δεσπότην; » — Σ. « ὁ κῶν φιλεῖ τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην, ἐγὼ δὲ φιλῶ τοὺς ἐμοὺς γονέας καὶ ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα ».

Β'. Θ. « Εἰς ποῖον δὲ μέρος¹ κατοικοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι; » — Σ. « Ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ». — Θ. « Πόσοι δὲ εἶναι; ». — Σ. « Πόσοι² εἶναι δὲν γνωρίζω. Εἶναι ὅμως³ οἱ ἀνδρειότατοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων. Ὅταν ἔχωσι πολεμον⁴, δὲν ἐρωτῶσι, πόσοι² εἶναι οἱ ἐχθροί, ἀλλ' εἰς ποῖον μέρος¹ εἶναι. — Θ. « Ποῖος εἶναι ἄρχων⁵ αὐτῶν; » — Σ. « Δύο βασιλεῖς ». — Θ. « Ποῖος ἐκ τῶν δύο ἔχει περισσοτέραν δύναμιν; »⁶ — Σ. « Οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος. Καθεὶς ἐκ τῶν δύο ἔχει τὴν ἰδίαν δύναμιν, διότι καὶ οἱ δύο εἶναι ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἡρακλέους ». — Θ. « Τώρα ἐπιτρέπεταί σοι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν κόμην. »

77. Ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς τῶν ῥημάτων.

Α' Περὶ τοῦ Διοσκούρου.

Τῷ Διοσκούρῳ υἱῷ τοῦ Διὸς εἶναι ἐλεγέσθην. Ἐπρωτευέτην δ' ἐν ἀγῶσι γυμνικοῖς¹, ὁ μὲν Κάστωρ τῇ ἵππεύειν, ὁ δὲ Πολυδεύκης τῇ πυγμῇ. Διὰ τοῦτο φύλακε καὶ προστατάτα ἐλεγέσθην τῶν παλαιστρῶν. Ὅτε δὲ ποτε εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐστρατευέσθην, ὑπὸ τῶν πολεμίων κατεκοπήτην. Ἐπεὶ δ' ὁ μὲν ἀθάνατος ἦν, ὁ δὲ θνητός, ἐντεῦθεν ἄμφω τὴν μὲν ἑτέραν ἡμέραν ἐν τῇ οὐρανῷ ἐλεγέσθην εἶναι, τὴν δ' ἐν Ἄδου.

Β'. Ἐν Ἀθήναις ἐξεπαιδεύθησάν ποτε δύο ἀδελφοί· δὲν εἶχον ὅμως ἐμπιστοσύνην¹ πρὸς ἀλλήλους², ἀλλ' ἦσαν³ ἐχθροί. Διὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης εἰς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν (τῶν δύο) εἶπε· « δύο ἀδελφοὶ ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς δύο χεῖρας⁴ καὶ τοὺς δύο πόδας καὶ τοὺς δύο

ὄφθαλμούς. Αἱ δύο χεῖρες καὶ οἱ δύο πόδες καὶ οἱ δύο ὄφθαλμοὶ ἐποιήθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα βοηθῶσιν ἀλλήλους· τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐποιήθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, οὐχὶ ἵνα ἐμποδίζωσιν ἀλλήλους, ἀλλ' ἵνα βοηθῶσιν ἀλλήλους.

ΥΓΡΟΛΗΚΤΑ ΚΑΙ ΕΝΡΠΙΝΟΛΗΚΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

78. α') Ἐνεστ., παρατ. καὶ μέλλ. ἐνεργ. καὶ μέσος.

Α'. 1. Ἡ χάλαζα διαφθείρει τὰ φυτά.—2. Ἡ Ἄρτεμις ὀρμισθεῖσα, ὅτι Οἰνέδς ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔθυσεν αὐτῇ, ἔπεμψε κάπρον, διαφθεροῦντα τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἀγέλας αὐτοῦ.—3. Οἱ στρατιῶται ὀμνύουσι μήτε τὰ ὄπλα κατασχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείπειν, ἀμυνεῖν δὲ τῇ πατρίδι.—4. Πρόβατον κειρόμενον ἀτέχως εἶπε πρὸς τοὺς κείροντας· «εἰ ἐπιθυμεῖτε ἐρίων, τέμνετε ἀνωτέρω, εἰ δὲ κρέως, σφάζατέ με ἀπαξ».

Β'. 1. Ὁ δοῦλος καθαρῖζει τὴν οἰκίαν.—2. Οἱ πολῖται τοὺς ἐχθροὺς θὰ ἀποκρούσωσι.—3. Ἐρώτα καὶ θὰ ἀποκριθῶ εἰς σέ.—4. Πότε θὰ τελειώσης τὸ ἔργον.—5. Τὸν κινδυνεύοντα πολλὰκις οἱ φίλοι θρηνοῦσι μὲν καὶ λυποῦνται, δὲν τολμῶσι δὲ νὰ βοηθῶσιν αὐτόν!—6. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ θὰ ἀποκρούσωμεν τοὺς ἐχθροὺς.—7. Ἐπεμψα ἔκείνον ὁ ὁποῖος θὰ ἀναγγείλῃ τὴν μάχην.

79. β') Ἐνεργ. καὶ μέσος ἀόρ. α'.

Α'. 1. Λέγουσι τὸν Ἡρακλέα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καθῆραι τὴν αὐλὴν τοῦ Αὐγαίου τῆς κόπρου!—2. Ὁ Κύκλωψ ἀπέκλεισε τὸ ἑαυτοῦ σπήλαιον μεγάλῃ λίθῳ, ὃν οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἐδύνατο ἀραι.—3. Θησεὺς ἐπηγγείλατο λευκὸν ἰστίον ἐκτενεῖν, εἰ τὸν Μινώταυρον ἀποκτείνεῖ.—4. Λεωνίδας τῷ Ξέρξῃ ἀπαιτοῦντι τὰ ὄπλα τοὺς τριακοσίους Σπαρτιάτας ἀπεκρίνατο· «μολῶν' λαβέ».

Β'. 1. Νὰ καθαρίσῃς τὸ φόρεμα.—2. Ποῖος ὕφανε τὸ φόρεμα τοῦτο;—3. Ἐλαβον τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὅποιαν μοι ἔπεμψας.—4. Ὁ θέλων νὰ ἔλθῃ μεθ' ἡμῶν ἄς ὑψώσῃ τὴν χεῖρα.—5. Ὁ σαλπικιτῆς ἔδωκε τὸ σημεῖον· πρέπει νὰ ἐμβαλῶμεν εἰς τὰ πλοῖα.—6. Λέγεται, ὅτι ὁ ἔμπορος οὗτος πολλὰ ἐκέρδισε.—7. Διεμύρασαν πρὸς ἀλλήλους τὴν ἀρχὴν τῶν πάντων ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων.—8. Τινὲς ἐκ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων οὐδέποτε ἐθυσίασαν ζῆα εἰς τοὺς θεοὺς, νομίζοντες ὅτι δὲν ἦτο ὕσιν νὰ μολύνωσι δι' αἵματος τοὺς βωμούς.

80 γ') Παρακείμε. καὶ ὑπερσυντ. τῆς ἐνεργ. καὶ μέσης φωνῆς.

Α'. 1. Τυρταίος, ὃν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Σπαρτιάταις ἡγεμόνα¹ ἀπεστάλκεσαν, τῇ τῶν ποιημάτων δυνάμει² ἐγένετο τῇ Σπάρτῃ αἷτιος τῆς νίκης.—2. Ἀγγελθείσης τῆς ἐν Σικελίᾳ συμφορᾶς, οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ πολὺ ἠπίσταντο τοῖς ἀγγελοῖσιν, εἶτα δὲ μαθόντες, ὅτι ἀληθῆ ἠγγέλτο, ὠρρίζοντο τοῖς μάντεσι λέγοντες ἐσθάλθαι ὑπ' αὐτῶν.—3. Οἱ τριάκοντα ἐν ὀκτῷ μηνί³ πλείστους Ἀθηναίους ἀπεκτόνεσαν.—4. Ὅτε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἦλθον εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἡ μάχη ἤδη ἐκέκριτο.—5. Ἐγρήγορας ἦ καθεύδεις ;—

Β'. 1. Εἰς τὸν Ξέρξην κακὰ σημεῖα εἶχον φανερωθῆ πρό τῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐκστρατείας.—2. Κακαὶ συναναστροφαι πολλοὺς νέους ἔχουσι καταστρέψει.—3. Ὁ βασιλεὺς δὲν ἐτόλμησε νὰ συνάψῃ μάχην, διότι εἶχε διασκορπισθῆ τὸ στράτευμά του.—4. Ὁ τοξότης ἔχει τὸ τόξον τετωμένον.—5. Πολλοὶ ἐμίσουν τὸν Σωκράτην νομίζοντες, ὅτι αὐτὸς διέφθειρε¹ τοὺς νέους· διότι πρό πολλοῦ εἶχε διαβληθῆ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του.—6. Οἱ παλαιοὶ Ἑλληνες ἔτρωγον πλαγιασμένοι.

81. δ') Παθητ. μέλ. καὶ ἀόρ. α' καὶ β'

Α'. 1. Πανσανίας ἐπαρθεῖς τῇ ἐν Πλαταιαῖς δόξῃ¹ τὴν τῶν Περσῶν πολυτέλειαν ἐμμύησατο.—2. Πύρρος ὁ τῆς Ἡπείρου βασιλεὺς ἐφονεύθη ἐν Ἀργεῖ μεγάλῳ λίθῳ ὑπὸ γυναικὸς βληθείς.—3. Οἱ Ἕλληνες ἠττηθέντες ἐν Χαιρωνείᾳ οὐκέτι ἐτόλμησαν ἀντιτάξασθαι τοῖς Μακεδόσιν, ἀλλὰ διεσπάρησαν εἰς τὰς ἐαυτῶν πόλεις.—4. Ἡρόδοτος λέγει ὅτι Καμβύσης μανεῖς τοὺς τῶν Αἰγυπτίων ναοὺς κατέσκαψεν.

Β'. 1. Ἐπειδὴ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν θετῶν οἱ καρποὶ τῶν ἀγρῶν, ἔγινε λιμός.—2. Τὸ τόξον, τὸ ὁποῖον οἱ μνηστήρες τῆς Πηνελόπης δὲν ἠδύναντο νὰ τεντώσωσιν, ἐτεντώθη εὐκόλως ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς.—3. Ὁ παῖδες, νὰ φανῆτε ἄξιοι τῶν προγόνων σας.—4. Ὑπὸ τίνος ἔχει κουρευθῆ τὸ πρόβατον τοῦτο ;—5. Τὸ ἔργον ἐφέρθη εἰς πέρας χθές.—6. Ὁ φίλος μου χθές ἀσθενήσας ἐπλάγιασεν ἐνωρίτερον.

82. Ἀτικὸς ἀναδιπλασιασμός, ἀνωμαλία αὐξήσεως
καὶ ἀναδιπλασιασμοῦ.

Α'. 1. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀλλημιμένοι τὰ σώματα ἐλαίῳ ἐγυμνάζοντο.—2. Οἱ Ἕλληνες γελῶντες ἐηλύθησαν εἰς τὰς ἐαυτῶν

σχηγας. — 3. Χθες ἡμφεσθήτουν καὶ οὐ συνεφώνουν σοι, νῦν δ' οὐ.
— 4. Οἱ στρατιῶται ἐωνοῦντο τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς ἀγοράς. — 5. Οἱ
ξένοι ἐλθόντες εἰς τὸν ναὸν ἰκέται καθίσαν. — 6. Οἱ μαχόμενοι συμ-
πλέξαντες τὰς ἀσπίδας ἀπεώθουν καὶ ἀπεωθεύοντο. — 7. Διατί οὐκ
ἀνέφξας τὴν θύραν; πολὺν χρόνον κρούουσι. — 7. Εἴθισα τοὺς
παῖδας πρῶν ἐγείρεσθαι. — 8. Τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον οὐκ εἶα
θεμιστοκλέα καθεῦδειν.

Β'. 1. Ὁ Κλέοβις καὶ ὁ Βίτων ἔσυραν τὸ ἄρμα τῆς μητρὸς
πρὸς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας. — 2. Πολλὰ ἄμαξαι γεμάται ἀπὸ ἄλευρα¹
ἠκολούθουν τὸ στράτευμα². — 3. Χθες ἐσκόπευον νὰ ἀναχωρήσω,
ἀλλὰ με ἡμπόδισεν ἡ τρικυμία. — 4. Ὅλοι θαυμάζοντες ἔβλε-
πον τὰ γινόμενα. — 5. Πολλὰ οἰκίαι ἔχουσι πέσει, διότι ἔγινε
σεισμός. — 6. Τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἴδει, ἐξέπληξεν ἡμᾶς. — 7.
Πῶτος ἔχει συλλέξει τοὺς καρπούς; — 8. Ἐχομεν ἀκούσει, ὅτι ὁ
Ἄθως ἔχει διατρυπηθῆ ὑπὸ τοῦ Ξέρξου. — 9. Ὁ ἀσθενὴς ἐκοιμᾶτο
βαθέως.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ -ΜΙ

83. Ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ παρατ. τοῦ τίθημι.

Α'. *Περὶ νομοθετῶν.*

Οἱ νομοθέται νόμους τίθεισιν, ἵνα μὴ ἀδικία διαφθείρη τὰς
πόλεις. Εὐεργετεῖ τὴν πατρίδα, ὅς ἂν τοῖς πολίταις νόμους τιθῆ.
Ἐν¹ τοῖς ἐνδοξοτάτοις τίθεμεν τὸν Λυκοῦργον καὶ τὸν Σόλωνα
καὶ ἄλλους τινὰς νομοθέτας. Οἱ ταῖς πόλεσι νόμους τιθέντες οὐ
μεινος τιμῆς ἄξιοι νομίζονται ἢ οἱ τοὺς πολεμίους νικῶντες. Μίνω
τὸν τῶν Κρητῶν βασιλέα καὶ νομοθέτην ἐν τοῖς τρισὶ κριταῖς, τοῖς
ἐν Ἄδου τοὺς τετελευτηκότας κρίνουσιν², ἐτίθεισαν.

Β'. 2. Οἱ νόμοι τοῦ Δράκοντος εἰς τὰ περισσώτερα¹ σφάλματα
ἐπέθετον ὡς τιμωρίαν² τὸν θάνατον. — 2. Ὁ Κλεομένης ὁ βασιλεὺς
τῶν Λακεδαιμονίων ἐρωτηθεὶς: «διὰ τί δὲν ἀφιερώνετε εἰς τοὺς
ναοὺς τὰ ὄπλα τῶν ἐχθρῶν,» ἀπεκρίθη³: «ταῦτα δὲν ἀφιερώνο-
μεν εἰς τοὺς ναοὺς, διότι εἶνε ὄπλα δειλῶν καὶ οὔτε οἱ νέοι⁴ νὰ
βλέπωσιν αὐτὰ, οὔτε εἰς τοὺς θεοὺς νὰ ἀφιερῶνῃ τις εἶναι καλόν.»
— 3. Ὁ ποιητὴς Ἄλκατος δὲν συνέθετε μόνον πολεμικὰ ἄσματα,
ἀλλ' ἤτο καὶ ἀνδρῆτος στρατιώτης.

84. Ἐνεργ. ἐνεστὸς καὶ παρατατ. τοῦ ἴημι.

Α'. *Περὶ τοῦ Νείλου ποταμοῦ.*

Ὁ Νεῖλος ποταμὸς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ῥέων ἐξίησι νῦν εἰς τὴν

θάλατταν ὄμοῖν στομάτιν¹, τὸ πάλαι δ' ἐπὶ στόμασιν ἐξίει. Κατ' ἔτος ὁ Νεῖλος ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν ἰεῖς καὶ πηλὸν καταλείπων τοὺς ἀγροὺς παμφωροτάτους τίθησιν. Ἐν τῷ ποταμῷ πολλὰ καὶ μεγάλα θηρία τρέφεται, ὡς κροκόδειλοι καὶ ποτάμιοι ἵπποι. Οὗτοι διωκόμενοι ἔκ τε τῆς ῥιγῆς καὶ τοῦ στόματος ὕδωρ πολὺ ἀνιασίν² ἢ δὲ φωνή, ἣν τὸ θηρίον ἀνίησι, μᾶλλον τῇ βοῶν ἢ τῇ ἵππων φωνῇ ἔοικε.

Β'. 1. Ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἐκβάλλει εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. — 2. Οἱ ἐχθροὶ φεύγοντες ἀφίνον τὰ ὄπλα των³ εἰς ἡμᾶς. — 3. Ἄς μὴ ἀφίνωμεν τοὺς ἐχθροὺς νὰ βλάπτωσιν ἡμᾶς. — 4. Μήτε σὺ ὁ ἴδιος νὰ ἀδικῆς, μήτε εἰς ἄλλον νὰ ἐπιτρέπῃς νὰ ἀδικῇ. — 5. Ὁ μὲν φίλος μου δὲν ἐννοεῖ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν⁴, ἐγὼ δὲ ἀπὸ ἐνὸς ἔτους⁵ ἢ ἤρχισα⁶ νὰ ἐννοῶ⁷ τὰ ἑλληνιστὶ λεγόμενα. — 6. Ὁ Ἀστυάγης ἀφινε τοὺς παῖδας νὰ κυνηγῶσι⁸ μετὰ τοῦ Κύρου.

85. Ἐνέο. ἀόρ. τοῦ τίθημι καὶ ἴημι

Α'. Μετὰ τὸν Πατρόκλου θάνατον Ἀχιλλεὺς ἀγῶνα ἔθικεν ἄθλα προσθεῖς² χρυσὸν καὶ ἵππους καὶ ταύρους. — 2 Πεισίστρατος καὶ Ἴππίας φόρους μὲν ἐπέθεσαν τοῖς Ἀθηναίοις, τοὺς δὲ νόμους, οὓς Σόλων ἔθικεν, οὐ μετέθεσαν. — 3. Κάθεσ τὸ κράνος εἰς τὸ φρέαρ καὶ ἄρυσόν μοι ὕδωρ διψῶ γάρ. — 4. Αἰακὸς οὕτω δίκαιος ἦν, ὥστε καὶ οἱ θεοὶ ἐρίσαντές ποτε ἀλλήλοις ἐφείσαν αὐτῷ τὴν κρίσιν.

Β' 1 Ὁ παῖ, νὰ θέσῃς τὸ βιβλίον ἐπὶ τῆς τραπέζης. — 2. Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἔθεσαν καλοὺς νόμους, εἶναι εὐεργέται τῶν πόλεων 3. Πολλοὶ ἐκ τῶν βαρβάρων λαμπρὰ ἀφισώματα ἀφιέρωσαν εἰς τοὺς Δελφοὺς· ὡς ὁ Κροῖσος ἀφιέρωσε λέοντα χρυσοῦν καὶ δύο κρατῆρας ἀργυροῦς. — 4 Ὁ Ἄρπαγος θέλων νὰ πέμψῃ ἐπιστολὴν κρυφίως εἰς τὸν Κύρον λέγεται, ὅτι ἔθεσεν αὐτὴν εἰς τὴν κοιλιάν ζῆφου τινός. — 5 Ἄν ἀφήσῃς τι ἐνταῦθα, νὰ ἀφήσῃς ταῦτα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου.

86. Ἐνεσι. καὶ παραι. τῆς μέσης φωνῆς τοῦ τίθημι καὶ ἴημι.

Α'. 1. Παρὰ τοῖς Σκύθαις εἰς τοὺς τῶν βασιλέων τάφους ἐνετίθετο, ἃ αὐτοῖς ἐν τῷ βίῳ φίλτατα καὶ ἥδιστα ἦν. — 2. Μένων ὁ τοῦ Δαρείου στρατηγὸς πρὸς στρατιωτὴν λαϊδοροῦντα τὸν Ἀλέξανδρον εἶπε· «τρέφω σε, ἵνα ὄπλοις¹ ἐπιτιθῇ Ἀλεξάνδρῳ, οὐχ ἵνα λόγοις». — 3. Ἐν ταῖς ἀγῶσιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οὐχ ἱμάτια πολυτελῆ ἢ ἄλλα κοσμήματα ἄθλα προουτίθεντο, ἀλλὰ στέφανοι ἐλαίας, ἵνα οἱ ἀγωνιζόμενοι μὴ ἐφιῶνται κέρδους ἀλλὰ τιμῆς. —

4. Οἱ Σπαρτιάται χρημάτων οὐκ ἐφίεντο, ἀλλὰ πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον ἀγαθὰ δευτέρα² ἐτίθεντο³ τῆς δόξης.

Β'. 1. Οἱ Πέρσαι, ὅτε ἐπετίθεντο¹ κατὰ τῶν ἐχθρῶν², ἐκράβυζον.—2. Ἄνδρες στρατιῶται, ἅς ἐπιτιθέμεθα μετὰ θάρρους κατὰ τῶν ἐχθρῶν.—3. Εἴθε καλὰ παραδείγματα εἰς τοὺς νέους νὰ προθέτανται, ἵνα φιλοτιμία εἰς αὐτοὺς ἐμβάλληται.—4. Οἱ Ἕλληγες παιανίζοντες ὄρμων κατὰ τῶν ἐχθρῶν.—5. Ἐὰν ἐπιθυμῆς δόξαν³, νὰ μὴ ὑποχωρῆς εἰς τοὺς κόπους⁴ καὶ τοὺς κινδύνους.

87. Μέσος ἀόρ. β' τοῦ τίθημι καὶ ἴημι.

Α'. Μεγαλοφροσύνη Ἀθηναίων.

Μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Ξέρξης τοῖς Ἀθηναίοις εἰρήνην καὶ συμμαχίαν συνθέσθαι¹ ἐδούλετο. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ ἀγγέλω, ὃν Ξέρξης εἰς Ἀθήνας ἐπεμψεν, ἀπεκρίναντο «ἕως² ἀνὸ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν πορεύηται, οὐκ ἐθέλησομεν τῷ Πέρσῃ συνθέσθαι³».

Β'. 1. Ἐν τῇ κατὰ¹ τοῦ Ξέρξου πολέμῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐγκαταλείψαντες τὴν πόλιν κατέφυγον εἰς τὰ πλοῖα.—2. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κλεάρχου καὶ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τοὺς ἑαυτοὺς τῶν² εἰς τοὺς Πέρσας, ὁ Ξενοφῶν παρῴρμα αὐτοὺς νὰ μὴ ὑποχωρήσωσιν, ἀλλ' ἀνδρείως νὰ ἀγωνισθῶσι³ περὶ σωτηρίας.—3. Ἄνδρες στρατιῶται, νὰ ἐπιτεθῆτε⁴ μετὰ θάρρους κατὰ τῶν ἐχθρῶν⁵.

88. Οἱ λοιποὶ χρόνοι τῆς ἐνεργ. καὶ μέσης φωνῆς τοῦ τίθημι καὶ ἴημι.

Α'. 1. Οἱ πολέμιοι τὸ ὕδωρ τὸ ἐκ τῶν τάφρων ἐπὶ τὸ πεδῖον ἀφείκασιν, ἵνα πορευόμενοι διαφθαρέωμεν.—2. Οἱ ἀρίστους τεθεικότες νόμους εὐεργέται τῶν πόλεων εἰσι.—3. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀνευ λίτρων ἀφείθησαν.—4. Ὁ στρατηγὸς πολλὰς τῶν στρατιωτῶν ζημίαν ἐπιτέθεικε.—5. Ἀλκιβιάδης ἐν Ἀθήναις μὲν ἀκρατέστατος ἦν, ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ σωφρονέστατος, νομίζων τοὺς Λακεδαιμονίους οἰκειότερον διατεθῆσθαι πρὸς αὐτόν, εἰ μιμησαίτο τοὺς ἐκείνων τρόπους¹.—6. Ῥωμαῖοι ἔλεγον παρ' ἑαυτοῖς τεθῆναι τοὺς ἀρίστους νόμους.

Β'. 1. Δίκαιοι κριταὶ θὰ ἐπιθέσωσι τιμωρίαν κατὰ τὸν νόμον.—2. Οἱ ἐχθροὶ ἔχουσι θέσει τοὺς αἰχμαλώτους εἰς τὸ δεσμοτήριον.—3. Ὅλοι θὰ ἐνοσήσωσιν, ὅτι ἐγὼ λέγω τὴν ἀλήθειαν.—4. Πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι ὁ Σόλων καὶ ὁ Λυκοῦργος εἶχον θέσει ἀρίστους νόμους.—5. Ὅταν συναθροισθῶσι τὰ στρατεύματα τῶν

ἐχθρῶν θὰ ἐπιτεθῶσι καθ' ἡμῶν.—6. Οἱ αἰχμάλωτοι θὰ ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι.—7. Εἴθε νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τῶν νομοθετῶν ἀριστοὶ νόμοι.

89. Ἐνεργ. φωνὴ τοῦ ἴστημι.

Α'. 1. Τοῖς Ἑλλησι νόμος ἦν ἐν¹ ταῖς ἑορταῖς χοροὺς ἰστά-
ναι νεανιῶν τε καὶ παρθένων, οἱ χορεύοντες καὶ ᾄδοντες τοὺς
Θεοὺς ἐτίμων.—2. Κύρος ἐπειράτο τοὺς τοῦ Κροίσου συμμάχους
ἀπιστάναί· οὐ γὰρ ἠγνόει, ὅτι τούτους ἀποστήσας τὴν ἐκείνου δύ-
ναμιν βραδίως διαφθερεῖ.—3. Ξέρξης ἐπηγγέλλετο τοῖς Ἀθηναίοις,
εἰ προσθεῖντο αὐτῷ, ἀναστήσειν τὰ ἱερὰ τὰ κατακεκαυμένα καὶ τὰς
οἰκίας καὶ κυρίους αὐτοὺς καταστήσειν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος.

Β'. 1. Οἱ παλαιοὶ Ἑλληνες νικῶντες ἔστηνον τρόπαιον.—
2. Ὁ Κίμων εἰς¹ τοὺς κήπους τοῦ οὐδένα ἐποθεῖ φύλακα
τῶν καρπῶν, ἵνα οἱ θέλοντες ἐκ τῶν πολιτῶν λαμβάνωσιν (ἐξ αὐ-
τῶν).—3. Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Δαρεῖος ὁ Νόθος διώρισε τὸν
υἱὸν τοῦ Κύρου σατράπην τῆς Λυδίας, τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Καπ-
παδοκίας.—4. Οἱ βασιλεῖς διορίζουσι δικαστάς, ἵνα δικάζωσιν
ἀντὶ αὐτῶν.—5. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἔλεγεν, ὅτι τὸ τρόπαιον τοῦ
Μιλτιάδου ἐσήκωνεν² αὐτὸν ἐκ τοῦ ὕπνου.

90. Μέση φωνὴ τοῦ ἴστημι.

Α'. 1. Τί οὕτω τρέχεις; στήθι· ἔχω σοι ἀγγελίαί τι ἀξιόλογον.
—2. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνίσταντο πολλοὶ λέξοντες¹, ἀεγίνωσκον².
—3. Λακεδαιμόνιοι ἐπαίδευσαν τοὺς παῖδας πρὸς³ πειθῶ καὶ καρ-
τερίαν, ἵνα ὑφισταίντο γενναίως τοὺς τοῦ πολέμου κινδύνους.—
4. Ὑπανίσταντο τοῖς βασιλεῶσι⁴ πάντες οἱ Σπαρτιᾶται πλὴν τῶν
ἐφόρων.

Β'. 1. Σταθῆτε, ὦ φίλοι, οὐδεὶς καταδιώκει ἡμᾶς.—2. Πού νὰ
σταθῶ;—3. Διὰ τί ἀπεστατήσατε, ὦ σατράπαι; Νὰ μὴ ἀποστα-
τήτε ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὁ ὅποιος πλοῦτον καὶ ἀρχὰς ἔδωκεν εἰς
σᾶς.—4. Αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις εἶχον ἀποστατήσαι ἀπὸ τοῦ Τισσα-
φέρνους.—5. Σατράπης τῶν Σάρδεων ἦτο ὁ Ὀροΐτης διορισθεὶς
ὑπὸ τοῦ Κύρου.—6. Χάριν τῆς πατρίδος καὶ τοὺς μεγίστους πρέ-
πει νὰ ὑποφέρωμεν κινδύνους.

91. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ δίδωμι

Α'. Σπερθίας καὶ Βούλις

Δαρεῖος πειρώμενος, εἰ οἱ Ἑλληνες αὐτοὺς παραδώσειεν, κή-
ρυκας γῆν καὶ ὕδωρ αἰτήσοντας¹ ἀπέστειλε. Καὶ πολλοὶ μὲν τῶν
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΖΑΓΓΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΟΥ

Ἑλλήνων, ἃ ἤτησεν, ἔδωσαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ τοὺς ἀπεσταλμένους εἰς φρέαρ εἰσέβαλον. Ἐπεὶ οὖν διὰ τοῦτο τὸ ἀμάρτημα οἱ θεοὶ χαλεπήναντες αὐτοῖς θυομένοις οὐκέτι² ἐδίδωσαν τὰς θυσίας καλὰς εἶναι, ἐφοδοῦντο αἱ ἀρχαί, μὴ ἢ πόλις διαφθαρῆ, ἐὰν μὴ δίκην τοῦ φόνου³ ἔκουσα⁴ δῶ. Καὶ τοῦ δήμου συλλεγέντος⁵ ἠρώτων⁶, εἴ τις βούλοιο ἑαυτὸν ἐκδοῦναι τοῖς Πέρσiais, ἵνα δίκην τῆς ὕβρεως δῶ⁷. Ἔνθα δὴ Σπερθίας τε καὶ Βουλῖς, ἄνδρες Σπαρτιᾶται, δίκην ἐπηγγείλαντο δώσειν Ἐέρξῃ τῆς πρὸς τοὺς κήρυκας ὕβρεως. Οὗτοι τοίνυν εἰς τοὺς Πέρσας ἀπεστάλησαν, ἵνα δίκην δοῖεν. Δαρεῖος δὲ θαυμάσας αὐτῶν τὸ φιλόπατρι εἰς τὴν πατρίδα ἀπέπεμψεν.

Β'. 1. Οὐδὲν ἐκ τῶν ἀγαθῶν δίδουσιν οἱ θεοὶ ἄνευ κόπου εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—2. Ἄς ἀνταποδίδωμεν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς εὐεργέτας.—3. Νὰ δίδῃς εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, καὶ ἂν δὲν ζητῶσαν.—4. Αἱ Λάκαιναι, ὅτε ἔδιδον τὴν ἀσπίδα εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν πορευομένων εἰς¹ ἐκστρατεῖαν ἔλεγον· «ἦ τᾶν ἢ ἐπὶ τὰς». —5. Ὡ φίλε, νὰ μοι δώσης ὅπισω, ὅσα σοι ἔχω δώσει.—6. Ἄς προσπαθῶμεν νὰ παραδώσωμεν εἰς τοὺς ἀπογόνους τὴν πατρίδα δυνατωτέραν ἢ (ὅσῃν) οἱ πρόγονοι ἔχουσι παραδώσει εἰς ἡμᾶς.—7. Εἶθε νὰ μοι δώσῃ ὁ θεὸς εὐτυχίαν.

92. Μέση φωνὴ τοῦ δίδωμι

Α'. 1. Τιμὴ διδόσθω τοῖς ἀγωνισαμένοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος.—2. Αἱ πόλεις αἱ Κύρω δεδομένα μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ Τισσαφέρνει παρεδέδοντο.—3. Θεμιστοκλεὶς τρεῖς πόλεις δοθῆναι λέγουσιν ἐκ¹ βασιλέως Μαγνησίαν καὶ Λάμφακον καὶ Μυοῦντα.—4. Διδοῖτο αἰεὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εὐδαιμονία τοῖς ἀνθρώποις.—5. Ἡρακλῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ φυτεῦσαι λέγεται τὴν ἐλαίαν, ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς νικηταῖς ἐδίδοντο.

Β'. 1. Πάντα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸν ἀνθρώπον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἔχουσι δοθῆ.—2. Εἰς τοὺς νικῶντας ἐν τοῖς ἀγῶσι στέφανος ἐλαίας ἐδίδετο.—3. Ἄς μὴ δίδωνται χρήματα εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶντας, ἀλλ' ἄλλα βραβεῖα.—4. Εἰς τὸν νικῆσαντα στρατηγὸν ἔχει δοθῆ μεγάλη τιμὴ.—5. Οἱ Ἕλληνες ἐνόμιζον, ὅτι τὸ πῦρ εἶχε παραδοθῆ¹ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ τοῦ Προμηθέως ἄνευ τῆς θελήσεως τῶν θεῶν.—6. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀχιλλέως ἡ Θέτις ἐκήρυξεν, ὅτι τὰ ὅπλα αὐτοῦ θὰ δοθῶσιν εἰς τὸν ἄριστον ἐκ τῶν Ἑλλήνων.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ -ΝΥΜΙ

93. α') *Ενεργητική φωνή.

Α'. 1. Γινώσκω επιδεικνύναι τοῖς ξένοις, ὅσα ἐστὶ καλὰ καὶ θεὰς ἄξια τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. — 2. Κύρον ὁ πατὴρ στρατηγὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται. — 3. Τὴν μὲν δίψαν σβέννυμεν ὕδατι, τὴν δὲ πλεονεξίαν οὔτε χρυσοῖ οὔτε ἀργύρῳ κατασβεννύναι δυνάμεθα. — 4. Τοῖς κακοῖς μὴ συμμείγνυτε, ἵνα μὴ τοὺς ὑμετέρους τρόπους ἀπολλύωσι. — 5. Οἱ μὲν παλαιοὶ τὸν οἶνον ὕδατι¹ ἀεὶ ἐκεράννυσαν, ἡμεῖς δ' αὐτὸν οὐ κεράννυμεν. — 6. Ἐν Μαραθῶνι οἱ Πέρσαι διαρρήξαντες τὸ μέσον τῶν Ἑλλήνων, ὅμως ἠττήθησαν. — 7. Ἡ Κίλισσα ἐδεῖτο τοῦ Κύρου ἐπιδειξαι αὐτῇ τὸ στρατεύμα.

Β'. 1. Ὁ Κύρος, ὅτε ἦτο παῖς, ἐπεδείκνυε μεγάλην φιλομάθειαν. — 2. Οἱ Μυκηναῖοι ἐπεδείκνυον ἐν τῇ πόλει των εἰς τοὺς ξένους καὶ ἄλλα καὶ τὸν τάφον τοῦ Ἀγαμέμνονος. — 3. Ἀφ' οὗ ὁ Κροῖσος ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἱστάμενος τρις ὠνόμασε τὸν Σόλωνα, ὁ Κύρος διέταξε τὴν μὲν πυράν νὰ σήσωσιν, ἐκεῖνον δὲ νὰ λύσωσι. — 4. Ὁ Αἰγεὺς εἶπεν εἰς τὸν Θησέα νὰ ἀναπετάσῃ λευκὸν ἱστίον, ἐὰν φονεύσῃ τὸν Μινώταυρον. — 5. Ὁ δικαστὴς ἔχει ὀρκισθῆ, ὅτι θὰ δικάζῃ συμφῶνως πρὸς τοὺς νόμους. — 6. Ὁ πάππος ἐνέδυσσε τὸν Κύρον χρυσοῦν στολήν. — 7. Ἡ χάλαζα καταστρέφει τὰ φυτὰ.

94. β') Μέση φωνή.

Α'. 1. Ἐπεὶ αἱ γέφυραι, αἷς¹ ὁ Ἑλλήσποντος ἔζευκτο, χειμῶνι² διερράγησαν, Ἐέρξης τοὺς μὲν ζεύξαντας τὰς γεφύρας ἀπέκτεινε, τὴν δὲ θάλατταν ἐμασίγῳσε. — 2. Ὡ ἄνδρες, ἡ χώρα ἦδε πολεμία κίνδυνος οὖν πολλοὺς ἡμῶν ἀπόλλυσθαι, ἐὰν σκεδασθέντες πορευώμεθα ἐπὶ³ τὰ ἐπιτήδεια. — 3. Ἡ κρήνη, ἐφ' ἣ⁴ Μίδας τὸν Σάτυρον ἐθήρευσε⁵, οἶψο⁶ ἐκέκρατο. — 4. Ἐν τῇ τῆς Ἀραβίας ἐρήμῳ ἡ γῆ ἦν πεδῖον ἅπαν ὀμαλὸν καὶ ἀναπεπταμένον⁷ ὡσπερ θάλαττα.

Β'. 1. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς συνεβούλευε τοὺς Ἀθηναίους¹ νὰ μὴ διασκορπίζωνται· ἐκεῖνοι δὲ δὲν ἐπέβηοντο, ἀλλ' εἰς τὰ πλησίον χωρία καθ' ἑκάστην ἡμέραν διεσκορπίζοντο. — 2. Οἱ κατωικοιτῶν Ταρσῶν μαθόντες τὴν ἄφιξιν τοῦ Κύρου διεσκορπίσθησαν. — 3. Πολλαὶ πόλεις ὑπὸ τῶν σεισμῶν κατεστράφησαν. — 4. Ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ ὑπῆρχε πηγὴ, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ δὲν ἀνεμειγνύετο μὲ

οιον².—5. Τὸ τεῖχος ἔχει διαρραγή.—6. Οἱ περὶ τὸν Κύρον Πέρσαι ἦσαν μεγαλοπρεπῶς ἐνδεδυμένοι.

95. Ἄορ. β' ὀημάτων εἰς -ω κλινόμενοι κατὰ εἰς -μι

Α'. Διογένους.

Ἐπεὶ οἱ Σινωπεῖς Ἰκεσίου, νόμον τινὰ παραβάοντας, θάνατον κατέγνωσαν¹, Διογένους ὁ τούτου υἱὸς εἰς Ἀθήνας ἀπέδρα. Λέγεται δ' ἐν πλῆθι τινὶ οἰκῆσαι καὶ ἀπλουστάτην ἐσθῆτα ἐνδύσαι, ἦν χειμῶνός² τε καὶ θέρους ἔφερον. Ἐπεὶ οὖν ἐν Ἀθήναις πολὺν χρόνον θέλω, εἰς Αἴγινα τὴν νῆσον ἀπῆρε. Συνέθη δ' αὐτῷ ἐκεῖσε πλέοντι³ ὑπὸ ληστῶν ἀλώνας, οἱ εἰς Κρήτην αὐτὸν ἀπήγαγον, ἵνα ἀποδοῖντο. Ξενιάδης δέ τις Κορίνθιος ἐπρίατο αὐτὸν καὶ εἰς Κόρινθον ἀγαγὼν τοὺς παῖδας αὐτῷ παιδεύειν παρέδωκε.

Β'. 1. Διακόσια πλοῖα τοῦ Ξέρξου ἀνατραπέντα ὑπὸ τῆς τρικυμίας παρὰ τὴν Εὐβοίαν κατεδυσθίσθησαν.—2. Ἡ Καρχηδὼν καὶ ἡ Κόρινθος κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος¹ ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων.—3. Ἐὰν ὁ φονεὺς συλληφθῆ, θά τιμωρηθῆ² διὰ θανάτου.³—4. Νὰ ἀναγνώσῃς τὸ βιβλίον τοῦτο.—5. Ὁ Ξενίας καὶ ὁ Πασίων ἐδραπέτευσαν.—6. Τὴν δόξαν δὲν δύναται τις νὰ ἀγοράσῃ διὰ χρημάτων⁴.—7. Ἐν τῇ δυστυχίᾳ δύνασαι νὰ γνωρίσῃς καλύτερον τὸν φίλον σου ἢ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ.

96. Ῥήματα κατ' ἀναλογίαν τοῦ Ἰστημι κλινόμενα

Α'. 1. Τόμυρις ἡ τῶν Μασσαγετῶν βασίλισσα, νικήσασα καὶ φονεύσασα Κύρον, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς ἀσκὸν αἵματος ἐμπληγμένον ἐνέθηκε λέγουσα: «νῦν ἐμπλήπασο αἵματος, οὐ ἐμπλήσαι σε οὐδεὶς δεδύνηται».—2. Ἀρίστιππος ὁ φιλόσοφος προσαγαγόντος¹ τινὸς αὐτῷ τὸν υἱόν, ἵνα αὐτὸν διδάξῃ, ἤτησε πεντακοσίας δραχμὰς τοῦ δ' εἰπόντος: «τοσοῦτου² δυνήσομαι ἀνδράποδον πρῶτασθαι» «πρῶ», εἶπε, «καὶ ἕξεις δύο».—3. Εὐ τοῦτο ἐπίστω.

Β'. 1. Ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε νὰ κατακαύσῃσι τὰ Περσικὰ ἀνάκτορα λέγων, ὅτι ἐπιθέτει τιμωρίαν εἰς τοὺς Πέρσας, διότι κατέκτασαν κατὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους τὰς Ἀθήνας. 2. Ὁ Ἀλέξανδρος γεγενήθη, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκάη ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος.—3. «Ὅστις δὲν ὠφελεῖ οὐδένα¹, τοῦτον καὶ οἱ ἄλλοι δὲν ὠφελοῦσι.—4. Σοφοὶ βῆτορες δὲν ὠφελοῦσι τὰς πόλεις ὀλιγώτερον ἢ ἀνδρεῖσι στρατηγοί.—5. Ἀντὶ πόσου² ἠγόρασας τὴν οἰκίαν ταύτην;

97. Τὸ ὄημα εἰμί.

Α'. Παραινέσεις.

Οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ὀλιγοχρόνιοί εἰσι· βραχέος οὖν τοῦ βίου ὄντος¹, εὐτυχεῖς ἐσόμεθα, ἐὰν τῷ χρόνῳ εὖ χρῶμεθα· οὐ γὰρ ὁ μακρὸς βίος ἀριστός ἐστιν, ἀλλ' ὁ σπουδαῖος. Φιλόπονος ἴσθι καὶ βίος σοι ἔσται καλός· ἐὰν δ' ἦς φιλομαθής, ἔσει καὶ πολυμαθής. Πᾶσαι αἱ πράξεις ἡμῶν δίκαιαι καὶ πάντες οἱ λόγοι ἡμῶν ἀληθινοὶ ἔστων. Νέος ὢν² ἀκούειν τῶν πρεσβυτέρων θέλε.

Β'. 1. Οἱ στρατιῶται ξεκινήσαντες¹ τὴν νύκτα², ὅτε ἐξημέρωσε³, παρευρίσκοντο εἰς τὰς κώμας. — 2. Οἱ δύο οὗτοι στρατηγοὶ ὠρίσθησαν, ὅτι θὰ εἶναι¹ σύμμαχοι. — 3. Ὡ γῆρας, πόσον κακὸν εἶσαι εἰς τοὺς ἔχοντάς σε. — 4. Ἐν Σπάρτῃ δὲν ἐπετρέπετο εἰς ἕκαστον νὰ ἀνατρέφῃ τοὺς υἱούς του, ὅπως ἤθελε. — 5. Δέν σοι ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθῃς. — 6. Λάκαινά τις δίδουσα τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν υἱὸν εἶπε· «ταύτην νὰ φέρῃς ὀπίσω⁵, ἄλλως νὰ μὴ ὑπάρχῃς (εἰς τὴν ζωὴν)». — 7. Ὁ Δαρτεῖος ἀσθενῶν ἤθελε νὰ εἶναι παρόν-τες⁶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ του. — 8. Εἶθε νὰ γίνῃ τοῦτο.

98. Τὰ ὄήματα εἶμι καὶ φημί.

Α'. Περὶ τῶν Σπαρτιατῶν εἰς πόλεμον ἐξιόντων.

Οἱ Σπαρτιαῖται ταῖς Μούσαις ἔθουον εἰς τὸν πόλεμον ἐξιόντες, αὐληταῖς δ' ἐχρῶντο, ὅτε ἐν μάχῃ τοῖς ἀντιτεταγμένοις¹ ἐπῆσαν. Νόμος δ' ἦν αὐτοῖς ἐπιέναι μὲν τοῖς πολεμίοις, τοὺς δὲ τραπέντας² μὴ διώκειν. Αἰσχιστον δ' ἦν φυγεῖν ἢ τὴν ἀσπίδα ἀπολιπεῖν. Διὰ τοῦτο Λάκαινά τις τῷ υἱῷ ἐπὶ πόλεμον προΐοντι τὴν ἀσπίδα παραδιδούσα «ταύτην», ἔφη, «ὁ πατήρ σοι αἰεὶ ἔσφριζε· καὶ σὺ οὖν ταύτην σφριζε ἢ³ μὴ κάτιθι». Γοργῶ δ' ἡ Λεωνίδου γυνὴ τῷ υἱῷ ἐπὶ στρατείαν προΐοντι τὴν ἀσπίδα παραδιδούσα ἔφη· «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰς⁴».

Β'. 1. Ὁ Κλεόβουλος ὁ σοφὸς ἔλεγε· «νὰ μὴ ἐξέρχησαι ἐκ τῆς οἰκίας, πρὶν ζητήσῃς¹, τί μέλλεις νὰ πράξῃς²· καὶ ὅταν πάλιν εἰσέρχῃσαι, νὰ ζητῆς τί ἔπραξας». — 2. Ὁ Ἀντισθένης κατοικῶν ἐν Πειραιεὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνήρχετο εἰς τὰς Ἀθήνας, ἵνα συναναστρέφῃται³ τὸν Σωκράτην. — 3. Σὺν Θεῷ ἄς πορευώμεθα, ὅπου πρέπει⁴ νὰ πορευώμεθα· διότι⁵, ἐὰν ὁ Θεὸς εἶναι ὁδηγὸς ἡμῶν, ἀσφαλέστατα θὰ πορευθῶμεν. — 4. Νὰ λέγῃς, ὅσα γνωρίζεις καλῶς. — 5. Ἡ Θέτις γνωρίζουσα, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν θὰ ἐπανεέλθῃ ἐκ τῆς Τροίας, προσεπάθει νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας⁶.

99. Τὰ ῥήματα κεῖμαι καὶ κἀθημαί.

Α'. Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα τοῦ Διός.

Ἡ Ὀλυμπία, ἣ ἐν τῇ Πισάτιδι κεκμηνη, ἐνδοξος ἦν διὰ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὀλυμπιακοὺς. Ἐκοσμεῖτο δὲ τῷ πλήθει¹ τῶν ἀναθημάτων, ἅπερ ἐκ πάσης ἀνέκειτο τῆς Ἑλλάδος. Κάλλιστον δὲ πάντων καὶ μέγιστον τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἦν, ὃ Φειδίᾳς ὁ Ἀθηναῖος χρυσελεφάντινον ἐποίησε. Καίπερ γὰρ τοῦ τεχνίτου καθήμενον ποιήσαντος τὸν Δία, σχεδόν τι ἤπιετο τὸ ἄγαλμα τῆς τοῦ ναοῦ ὀροφῆς. Καθῆστο δ' ὁ Ζεὺς ἐπὶ θρόνου μεγαλοπρεποῦς, στέφανος δ' ἐπέκειτο αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ². Ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ἄγαλμα νίκης ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἔφερε, τῇ δ' ἀριστερᾷ τοῦ θεοῦ χειρὶ σκίπτρον ἐνῆν, πολυτίμοις κεκοσμημένον μετάλλοις. Ὁ δ' ὄρνις ὃ ἐπὶ τοῦ σκίπτρου καθήμενος ἀετὸς ἦν. Ὁ δὲ θρόνος, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς καθῆτο, ποικίλος μὲν χρυσοῦ καὶ πολυτίμοις λίθοις, ποικίλος δ' ἐβένῳ τε καὶ ἐλέφαντι ἦν.

Β'. 1. Οἱ ἐχθροὶ θά ἐπιτεθῶσι¹ καθ' ἡμῶν² αἰφνιδίως. — 2. Αἱ μητέρες τῶν Λακεδαιμονίων, ὅσαι ἤκουον, ὅτι αἱ νύκτες τῶν ἀνδρείως πολεμήσαντες ἐν τῇ μάχῃ ἔκειντο³ (νεκροί), αἱ ἴσαι⁴ ἤρχοντο, ἵνα φέρωσι⁵ τοὺς νεκροὺς εἰς τοὺς τάφους τῶν προγόνων. — 3. Τὰ Τέμπη εἶναι τόπος, ὃ ὁποῖος κεῖται⁶ μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης. — 4. Ἄς καθήμεθα ἐνταῦθα. — 5. Εἰς τοὺς Ἑλληνας συνήθεια ἦτο νὰ μὴ κἀθηνται, ὅτε ἔτρωγον⁷, ἀλλὰ νὰ εἶναι πλαγιασμένοι⁸. — 6. Ἐὰν κίνδυνός τις εἶναι ἐπικείμενος⁹ κατὰ σοῦ¹⁰, νὰ μὴ χάσης τὸ θάρρος σου. — 7. Ὁ Ἰφικράτης ἔλεγεν, ὅτι τὸ στρατεύμα ἔπρεπε¹¹ νὰ εἶναι συντεταγμένον¹² ὡς ἐν σῶμα, θώρακα μὲν ἔχον τοὺς πεζοὺς, χεῖρας δὲ τοὺς ψιλοὺς, πόδας δὲ τοὺς ἵππεῖς καὶ κεφαλὴν τὸν στρατηγόν.

100. Οἱ πικραίμενοι οἶδα, δέδοικα, βέβηκα καὶ τέθνηκα.

Α'. Ἀριστίστον ἀποφθέγματα.

Ἀρίστιππος ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς ποτε ὑπὸ τινος, διατί οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐπὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἴσταν, οἱ δὲ πλούσιοι οὐκ ἐπὶ τὰς τῶν φιλοσόφων, ἀπεκρίνατο, ὅτι οἱ μὲν ἴσταν, ὧν¹ δέονται, οἱ δ' οὐ. Καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ὁμοίον τί ποτε ἐρωτηθεὶς: «ἴσταν», ἔφη, «ὅτι καὶ οἱ ἰατροὶ ἐπὶ τὰς τῶν νοσούντων θύρας ἔρχονται». Εἰς Κόρινθον αὐτῷ πλέοντί ποτε συνέθη παραχθῆναι καὶ δεῖσαι λέγοντος οὐν τινος πρὸς αὐτὸν δεδιότα: «ἡμεῖς μὲν, οἱ φιλόσοφοι οὐκ ἔσμεν,

οὐ δέδιμεν, ὑμεῖς δ' οἱ φιλόσοφοι δέδιτε». «Οὐ γὰρ περὶ ὁμοίας», ἔφη, «ψυχῆς δέδιμεν ἑκάτεροι».

B'. 1. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὰ πάντα.—2. Ὁ Δημοσθένης πρὸς κλέπτῃν λέγοντα· «δὲν ἐγνωρίζον, ὅτι ἦτο ἰδικόν σου (τὸ πρᾶγμα)»· «ὅτι δέ», εἶπε, «δὲν ἦτο ἰδικόν σου, ἐγνωρίζεις».—3. «Οὐ μὲν εἰμεθα θνητοί, πάντες γνωρίζομεν· πότε δὲ θά ἀποθάνωμεν, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν γνωρίζει.—4. Νομίζεις, ὅτι γνωρίζεις¹ τοῦτο, ἐνῷ δὲν τὸ γνωρίζεις².—5. Ἡ Μήδεια, ἐπειδὴ ἐφοβέτο³ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ἐπειδὴ συνησθάνετο⁴, ὅτι διέπραξεν ἀδίκημα⁵, ἔφυγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Ἰάσωνος.—6. Ὁ στρατηγὸς λαβῶν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶχον διαβῆ πρότερον τὸν ποταμόν, ἀπήλθε.—7. Ἄλλοι μὲν ἐχθροὶ ἔχουσι φονευθῆ, οὐδεὶς δ' ἐκ τῶν ἡμετέρων ἔχει φονευθῆ.—8. Ἦλθέ τις λέγων, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔχει ἀποθάνει.

101. Ἀριθμητικά.

A'. Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

Ἐπί οἱ Πέρσαι ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστρατεύσαντο. Δάτις καὶ Ἀρταφέρνης τὴν Περσικὴν στρατιάν ἐξακισίαις τριήρεσι¹ διαδιβάσαντες πρῶτον μὲν τοὺς Ἐρετριεῖς ἐν τρισὶν ἡμέραις κατεστρέψαντο τῇ δὲ τετάρτῃ εἰς Μαραθῶνα ἦλθον. Μιλτιάδης τοὺς Ἀθηναίους ἐπ' αὐτοὺς ἤγαγε καὶ τετρακισίους καὶ ἑξακισχιλίους αὐτῶν κατέκοψεν. Οἱ Ἀθηναῖοι οὐ πλείους τῶν δύο καὶ ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀπολέσαντες ἦλθον εἰς τὸ ἄστυ. Δεκάτῃ ἔτει ὕστερον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης οἱ Πέρσαι, Ξέρξου βασιλεύοντος, αὐτίς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστρατεύσαντο. Καὶ πεζοὺς μὲν ἤθροισε βασιλεὺς μυριάδας ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἰππέας δ' ὀκτακισμυρῖους, καὶς δ' ἑπτὰ καὶ διακισίας καὶ χιλίας.

B'. 1. Τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τὸ πλάτος ἦτο 25 ποδῶν.—2. Εἶπέ μοι τὸν 15 στίχον τοῦ ποιήματος τοῦτου.—3. Ἀναχωρήσας ἐξ Ἀθηνῶν ἔφθασα εἰς τὴν Σπάρτην τὴν τρίτην ἡμέραν.—4. Οὐχὶ μίαν φοράν ἀλλὰ δύο καὶ τρεῖς σοὶ ἔγραψα.—5. Ὁ Σοφοκλῆς ἦτο νεώτερος μὲν τοῦ Αἰσχύλου κατὰ 30 ἔτη¹, πρεσβύτερος δὲ τοῦ Εὐριπίδου κατὰ 15 ἔτη.—6. Ὁ Κροῖσος ἦτο βασιλεὺς τῶν Λυδῶν 14 ἔτη².—7. Ἐν τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ ὁ μὲν Ξέρξης εἶχε 1207 πλοῖα, οἱ δὲ Ἕλληνες 366· παρεῖχον δὲ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι 16, οἱ δὲ Κορίνθιοι 40, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 180.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

102. Τὸ εἰς -νω.

(βαίνω, δάκνω, ελαύνω, κάμνω, πίνω, τέμνω).

Α'. 1. Μακεδὼν τις ὄνον ἤλαυνε βασιλικὸν ἀργύριον κομίζοντα· κεκμηκός τε δὲ τοῦ ὄνου αὐτὸς ἀράμενος ἔφερε τὸ ἀργύριον. Ἰδὼν δὲ Ἀλέξανδρος κάμνοντα καὶ αὐτὸν εἶπε· «μὴ κάμης, ἀλλὰ πρόσθεσ ἐτι τὴν λοιπὴν ὁδόν, ἵνα εἰς τὴν σαυτοῦ σκηνὴν τοῦτο κομίσῃς.— 2. Τῆς Λακωνικῆς τετιμημένης Ἐπαμεινώνδας ἠπέλιψε καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων χώραν τεμεῖν, εἴ τις τῶν Θηβαίων πολεμίαις προσθεῖντο¹.

Β.. 1. Ὅτε ἐξεδιώχθησαν οἱ λησταὶ ἐκ τῆς Σκύρου, οἱ Ἀθηναῖοι ἔδοσαν τὴν νῆσον εἰς τοὺς πτωχοτέρους ἐκ τῶν πολιτῶν.— 2. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Τισσαφέρους ἀπεκόπη ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως.— 3. Ἐὰν τρέχῃς τοιοῦτοτρόπως, θά κουρασθῆς.— 4. Συμβουλεύω σε¹ νὰ πῆς τώρα τὸ φάρμακον.— 5. Ὁ οἶνος ἔχει ποθῆ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.— 6. Πότε θὰ ἀναβῆτε εἰς τὸ ὄρος.— 7. Οἱ ἐχθροὶ εἶχον ἀναβῆ εἰς τὸ ὄρος.— 8. Ὁ κύων θὰ μάξῃ² δαγκάσῃ.— 9. Ὁ παῖς ἔχει δαγκασθῆ ὑπὸ τοῦ κυνός.

103. Τὰ ὃ ἀφικνοῦμαι καὶ ὑπισχοῦμαι.

Α'. Οἱ Συρακοῖσι ἀκούσαντες μέγα στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἀφίχθαι εἰς Σικελίαν ἐξεπλάγησαν· ἐνόμιζον γάρ αὐτοὺς εὐθὺς ἀφίξεσθαι ἐπὶ τὴν αὐτῶν πόλιν. Ἐπεὶ δὲ Νικίας τρεῖς μῆνας διέτριβεν οὐδὲν πράττων, οὕτω κατεφρόνησαν αὐτοῦ, ὥστε ἱππεῖς τῶν Συρακοσίων ἐλάσαντες πρὸς τὸ στρατόπεδον ἠρώτησαν σιῶπτοντες, εἰ ἀφίχται οἰκίησων ἐν τῇ Σικελίᾳ.

Β'. 1. Ὁ φίλος μου ὑποσχέθη, ὅτι θὰ ἔλθῃ σήμερον.— 2. Ὁ παῖς ἔχει ὑποσχεθῆ, ὅτι θὰ εἶναι ἐπιμελής.— 3. Οἱ πρέσβεις ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν.— 4. Θὰ ὑποσχεθῶ, ὅτι θὰ δώσω εἰς αὐτὰ τὰ ὀφειλόμενα.— 5. Ὁ παῖς ἔχει ὑποσχεθῆ εἰς τὸν διδάσκαλον, ὅτι θὰ εἶναι ἐπιμελής.— 6. Ὁ Θεσεὺς ἀποπλέων εἰς τὴν Κρήτην εἶπεν εἰς τὸν πατέρα, ὅτι θὰ ἀναπετάσῃ λευκὸν ἱστῖον ἀντὶ μέλανος, ἂν ζωντανὸς ἦθελε φθάσει¹ εἰς τὴν πατρίδα.

104. Ῥήματα εἰς -άνω.

(αἰσθάνομαι, ἁμαρτάνω, ἀπεχθάνομαι, ἀξάνω, φθάνω).

Α'. 1. Δούλου τινὸς τοῦ Πλάτωνος μέγα ἁμαρτάντος¹, αἰσθόμενος Πλάτων, ὅτι αὐτὸς ἐν ὀργῇ ὦν² ὤμωσ αὐτὸν πλήξειεν, ἔδωκέ

τινι τῶν παρεστώτων³ φίλων τὴν μάστιγα εἰπὼν «λαβὲ καὶ πλήρῃτε τὸν ἀμαρτόντα.—2. Πausανίας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, ἐπεὶ ἐμελλε συλληφθῆσθαι ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ἔφθη φυγῶν⁴ εἰς τὸ τῆς Ἀθηναίων ἱερόν.—3. Ἰστιάος πολλοῖς τῶν Περσῶν ἀπήχθητο χαλεπῶς γὰρ ἔφερον, ὅτι ἢ τοῦ ξένου δύναμις ἀξήθειη.

Β'. 1. Κώνωψ ἐπὶ κέρατος βοῶς ἐκάθισε μετ' ὀλίγον δὲ ἠρώτησεν αὐτόν, ἐὰν θέλῃ νὰ ἀναχωρήσῃ πλέον¹. Ἐκεῖνος δὲ εἶπε «ἀλλ' οὔτε, ὅτε ἦλθες, ἠγνόησα, οὔτε, ἂν ἀπέλθῃς, θὰ τὸ ἐννοήσω.—2. Πρὸς δούλον τιμωρούμενον καὶ λέγοντα «ἀκουσίως² ἔσφαλα», ὁ κύριος εἶπε «ἀκουσίως λοιπὸν³ καὶ νὰ τιμωρήσῃ».—3. Ἐὰν λέγητε ταῦτα, θὰ γίνητε μισητοὶ εἰς ἡμᾶς.—4. Ἡ δύναμις τῶν ἐχθρῶν ἔχει ἀξήθη.

**ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ - ΑΝΩ ΜΕΤΑ Ν ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ
ΕΝ ΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚῃ ΣΥΛΛΑΒῃ.**

105. 1) Λαγγάνω, λαμβάνω, λανθάνω.

Α' 1. Ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν ἐν οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάττῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἄδου.—2. Ἀγησιλάου τὴν βασιλείαν παρελιγηφότος ἀνήγγειλάν τινες ἐκ τῆς Ἀσίας ἐλθόντες, ὡς βασιλεὺς παρεσκευάζετο Λακεδαιμονίοις πολεμῆσαι.—3. Λέληθέ σε, ὅτι πατρός τε καὶ μητρός τε καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἢ πατρίς;

Β'. 1. Πολλάκις καὶ οἱ κακοὶ ἐκ τύχης λαμβάνουσι τιμὴν¹.—Ἄν πράξῃς ἄδικόν τι, εἰς μὲν τοὺς ἀνθρώπους² ἴσως θὰ μείνης ἄγνωστος, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὸν θεόν.—3. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπορεύθη εἰς τὸ μαντεῖον, ἵνα λάβῃ χρησμόν.—4. Ὁ ἀγνώμων οὗτος ἀνθρώπος ἐλησιμονήσῃ τὰς εὐεργεσίας³.—5. Νὰ μὴ λησιμονήσῃς τὰς ὑποσχέσεις σου.—6. Ὅτε ποτὲ πρέσβεις τῶν Σαμίων ἐν τῇ Σπάρτῃ μακροὺς λόγους εἶπον, οἱ Σπαρτιάται ἀπεκρίθησαν «τὴν μὲν ἀρχὴν τῶν λόγων σας ἔχομεν λησιμονήσει, τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἔχομεν ἐννοήσει, ἐπειδὴ ἐλησιμονήσαμεν τὴν ἀρχὴν».

106. 2) Μανθάνω, πυνθάνομαι, τυγχάνω.

Α'. 1. Ἀλέξανδρος ἔτι παῖς ὢν¹ οὐκ ἔχαιρεν, ὁπότε πύθοιτο², ὅτι ἢ πόλις τις εἰληπταὶ ἢ στράτευμα τῶν πολεμίων νενίκηται ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐταίρους ἔλεγε «ὦ παῖδες, ὁ πατήρ λήψεται πάντα αὐτός, ἐμοὶ δ' οὐδὲν ἀπολείψει ἔργον μέγα

καὶ λαμπρόν».—2. Δάκαινά τις πέντε υἱοὺς ἐπὶ πόλεμον ἐκπέμψασα πρὸ τῆς πόλεως εἰστήκει πευσομένη, ὅπως ἡ μάχη ἀποδέβηκεν. Ἐπεὶ δ' ἀφίκετό τις ἀγγέλλον, ὅτι πάντες οἱ παῖδες ἀπολώλασι· «ἀλλ' οὐ τοῦτο», ἔφη, «ἐπυθόμην, ἀλλὰ τί πράττει ἡ πατρίς». Πεπυσμένη δ' ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται νίκης τετυχῆκασι· «μετρίως τοῖνον», ἔφη, «φέρω καὶ τὸν τῶν παιδῶν θάνατον».

Β'. 1. Παρ' ἀγαθῶν ἀνθρώπων ὠφέλιμα θὰ μάθης.—2. Οἱ παῖδες ἔχουσι μάθει γράμματα καὶ μουσικὴν.—3. Ἐὰν ἀφίνης τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα¹, δὲν θὰ ἐπιτύχης.—4. Μεγάλων τιμῶν ἔχει τύχει ὁ νικητής.—5. Ἐπληροφορήθημεν, ὅτι τὰ στρατεύματα ἡμῶν ἐνίκησαν τοὺς ἐχθρούς.—6. Ὁ Τηλέμαχος ἐπορεύθη εἰς τὴν Σπάρτην, ἵνα πληροφορηθῆ² περὶ τοῦ πατρὸς του. 7. Ὁ Ἐενοφῶν ἠρώτησε τοὺς σκοπούς, τί εἶχον μάθει περὶ τῶν ἐχθρῶν.—8. Ὁ Πατηγγύας εἰς ὄλους, ὄσους συνήντα, ἔλεγεν, ὅτι ὁ βασιλεὺς προσέρχεται μὲ πολὺ στρατεύμα.

ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΟ ΡΗΜΑΤ. ΘΕΜ. ΛΑΜΒΑΝΕΙ Ε.

107. 1) Ἄχθομαι, βούλομαι, γίγνομαι, δέω, δοκῶ, ἐθέλω, ἐπιμέλομαι, ἐρωτῶ, καθεύδω.

Α'. 1. Ἀγησίλαος, ὁ τῆς Σπάρτης βασιλεὺς, βουλόμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας πολεμεῖν πρέσβεις ἐπέμψεν εἰς Δωδώνην ἐπερησομένους τὸν Δία· ἐπεὶ δὲ χρησμὸν ἔλαβεν, ὃν ἤθελεν, οἱ ἔφοροι οὐκέτι εἶσαν αὐτὸν ἐκστρατεύσασθαι, ἀλλ' ἐκέλευον καὶ τὸν Ἀπόλλω περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐπερέσθαι. Ὁ δ' Ἀγησίλαος εἰς Δελφοὺς ἀφικόμενος ἤρετο ὧδε· «ὦ Ἀπολλον, ἄρα τὸ αὐτὸ καὶ σοὶ δοκεῖ, ὃ ἔδοξε τῷ σφ' πατρί;»—2. Ἐρωμένου τινός, πάσαι εἰσὶν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ἄγις ὁ βασιλεὺς· «πολλοὶ σοι», ἔφη, «ὀδῶσιν εἶναι, ἐὰν αὐτοὺς ἴδῃς μαχομένους.»

Β'. 1. Ὁ Ἀλέξανδρος δυσηρεστήθη κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων.¹—2. Ἐχομεν γίνεαι φίλοι καὶ σύμμαχοι.—3. Νὰ ἐρωτήσης τὸν πατέρα σου, ἂν² ἔχῃ γράψει τὴν ἐπιστολήν.—4. Ἡ Κίλισσα παρεκάλεσε τὸν Κύρον³ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς αὐτὴν τὸ στρατεύμα του.—5. Ἐὰν πράξητε ταῦτα, θὰ φανῆτε, ὅτι εἰσθε ἀνάξιοι τῶν προγόνων ὑμῶν.—6. Θὰ κοιμηθῶμεν εὐχαρίστως, διότι ἔχομεν κουρασθῆ.—7. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξώρισαν πολλοὺς ἐκ τῶν πολιτῶν, οἵτινες εἶχον γίνεαι εἰς τὴν πόλιν αἴτιοι μεγίστων ἀγαθῶν.

108. 2) Μάχομαι, μέλει, μέλλω, μένω, νέμω, οἶομαι, οἴχομαι,
ὀφείλω, ὄρω, χαίρω, ὄψω.

Α'. 1. Ἐπεὶ Φίλιππος ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους καὶ Θη-
ραίους ἐνίκησεν, ᾤθη κύριος γεγενῆσθαι πάσης τῆς Ἑλλάδος.—
2. Οἱ στρατιῶται πάνυ γεγίθασιν ἐπὶ τῇ νίκῃ.—3. Ὁ φρόνιμος
ὅταν ἀμαρτῶν ἔλεγχθῆ, οὐκ ἀχθέσεται, ἀλλὰ τῷ ἐλέγξαντι χά-
ριν ὀφειλίσει.—4. Ὅτε ἡ Μανθάνη ἤρετο τὸν Κῦρον, εἰ βούλοιο ἄ-
μένειν παρὰ τῷ πάππῳ, οὗτος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχέως ἀπε-
κρίνατο, ὅτι μένειν βούλοιο.—5. Οἱ πολέμοι ἀπεώσθησαν ὑπὸ
τῶν στρατευμάτων ἡμῶν.

Β'. 1. Οἱ κυνηγοὶ καθ' ἑλὴν τὴν νύκτα ἔχον διαμείνει εἰς τὰ ὄρη.—2. Ὁ Κῦρος ἐπορεύετο, ἵνα πολεμήσῃ κατὰ τοῦ ἀδελ-
φοῦ.—3. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἐν Σαλαμῖνι οἱ Ἕλληνες
ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Περσῶν καὶ ὁ Γέλων κατὰ τῶν Καρχηδονίων
ἐν τῇ πόλει τῆς Σικελίας Ἰμέρα.—4. Θὰ χαρῶσιν οἱ πολῖται, ὅταν
μάθωσι τὴν ἥτταν τῶν ἐχθρῶν.—5. Ἡ λεία διεμοιράσθη εἰς τοὺς
στρατιώτας.—6. Ἐν ἔτει 479 π.Χ. βύαξ πυρὸς ἔρρευσεν ἐκ τῆς
Αἴτνης· καθὼς δὲ λέγει ὁ Θουκυδίδης, ἀφ' οὗ (χρόνου) ἡ Σικελία
κατρώθη ὑπὸ Ἑλλήνων, τρεῖς συνέδη νὰ βρύση τοιοῦτος βύαξ.—
7. Δὲν θὰ βραδύνωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν ταῦτα.—8. Ὁ Πυθαγόρας
ὁ Σάμιος πρῶτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἶπεν, ὅτι μετὰ θάνατον ἡ ψυχὴ
τοῦ ἀνθρώπου ἀναχωρεῖ ἀθάνατος.

ΡΗΜΑΤΑ ΔΗΓΩΝΤΑ ΕΙΣ -ΣΚΩ.

109. 1) Ἄνευ ἀναδιπλασιασμοῦ.

(ἀλίσκομαι, ἀναλίσκω, ἀρέσκω, γηράσκω, εὐρίσκω,
θνήσκω, πάσχω).

Α'. 1. Μετὰ τὴν ἐν Κορίνθῳ μάχην Ἀγησίλαος ἀκούσας, ὅτι
τῶν μὲν Κορινθίων καὶ Ἀθηναίων τεθναίεν μύριοι, τῶν δὲ Σπαρ-
τιατῶν ὀκτώ, οὐκ ἔχαιρεν, ἀλλὰ στενάξας εἶπε· «ὀπόσων ἀνδρῶν
ἀπεστέρηται ἡ Ἑλλάς!»—2. Ἐπεὶ Σικράτης κινδυνεύων ἀποθα-
νεῖν παρὰ Δυσίου ἀπολογία οὐκ ἐδέξατο, οὗτος εἶπε· «ἀποθανεῖ,
εἰ μὴ οὗτος ἀπολογήσῃ». Ὁ δὲ εἶπε· «ἀποθανοῦμαι, εἰ μὴ νῦν,
ἕστερον».—3. Κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν οἱ βάρβαροι οἱ ἐν
Ψυτταλείᾳ τῇ νήσῳ ὑπ' Ἀριστείδου εὐρημένοι ἀπέθανον, πλὴν ὅσοι
τῶν εὐγενεστάτων ἐαλώκεσαν,

Β'. 1. Πιστοὺς φίλους ὀλίγους θὰ εὕρησ. — 2. Εἰς τὴν πυρραμίδα τοῦ Χέοπος εἶχε γραφῆ, πόσα εἶχον ἐξοδευθῆ εἰς λάχανα διὰ τοὺς ἐργαζομένους¹, ἦσαν δὲ τὸ σύνολον² χίλια ἑξακόσια τάλαντα. — 3. Ἡ πόλις ἐξώδευσεν εἰς τὴν ἐκστρατείαν δέκα πέντε χιλιάδας τάλαντα. — 4. Ἐν τῇ παρὰ τὰ Κούναξα μάχῃ ἐφονεύθησαν καὶ συνελήφθησαν τρεῖς χιλιάδες ἐκ τῶν Περσῶν τοῦ Κύρου. — 5. Ἡ Μυτιλήνη εἶχε κυριευθῆ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. — 6. Ὁ Ξενοφῶν λέγει, ὅτι τὰ κρέατα τῶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν συλλαμβανομένων ὄνων ἦσαν νοστιμώτατα.

110. 2) Μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ.

(Γιγνώσκω, διδάσκω, διδράσκω, [πιπράσκω],
τιπράσκω, μιμησάσκω).

Α'. 1. Ἀριστείδης ἐξοστρακισθεὶς τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἤβητο τοῖς θεοῖς μὴδένα καιρὸν εὐρεθῆναι, ὃς ἀναγκάσει τοὺς Ἀθηναίους μνησθῆναι αὐτοῦ. — 2. Ἀγησίλαος πολλάκις τοῖς Θηβαίοις μαχεσάμενος τέλος ἐτρέφθη. Ἐπεὶ οὖν Ἀντακίδας τετρωμένον αὐτὸν εἶδεν, εἶπε· «καλὸν μισθὸν παρὰ τῶν Θηβαίων εἴληψας, ὅτι αὐτοὺς οὐκ ἐπισταμένους δεδίδαχας πολεμεῖν ἄρ' οὐ μέμνησαι ὅτι Λυκοῦργος κελεύει μὴ πολλάκις ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς στρατεῦειν, ὅπως μὴ πολεμεῖν διδαχθῶσι;» — 3. Πλάτων ὁ φιλόσοφος εἰς Αἴγινα ἀπήχθη ὑπὸ Διονυσίου τοῦ τυράννου καὶ κεῖ ἐπράθη.

Β'. 1. *Ἴνα γνωρίζητε, ὅτι οὗτος εἶναι δικαιοτάτος, θὰ ὑπενθυμίσω τὰς πράξεις αὐτοῦ. — 2. Πάντες οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐνθυμῶνται¹ τὰς πράξεις² τῶν προγόνων ἡμῶν. — 3. Ἐὰν εὐεργετήθης, νὰ ἐνθυμῆσαι (τοῦτο), καὶ ἂν εὐεργετήσης νὰ λησμονήσης (τοῦτο). — 4. Ὀλίγοι ἐκ τῶν ἰδικῶν μας στρατιωτῶν ἐπληγῶθησαν ἐν τῇ μάχῃ. — 5. Πολλοὶ ἐκ τῶν αἰχμαλώτων ἐδραπέτευσαν. — 6. Ὁ ἄνδρες, οἱ αἰχμάλωτοι θὰ δραπετεύσωσιν, ἂν δὲν φρουρήτε αὐτοὺς καλύτερον³. — 7. Ἐκ τῶν λόγων μου θὰ γνωρίσητε ὅλοι τὴν ἀλήθειαν. — 8. Δὲν ἔχομεν γνωρίσει ὅλοι, ὅτι ἡ πειθαρχία εἶναι μέγιστον ἀγαθὸν καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ἐν τῷ στρατῷ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ;

ΡΗΜΑΤΑ ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΑΥΤΩΝ
ΕΚ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.

111. 1) αἰρῶ, ἔρχομαι, ἐσθίω.

Α'. 1. Ἀλκιβιάδης ἠρέθη καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν αὐτοκράτωρ στρατηγός.—2. Ἠλθόν ποτε πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς Λύγδαμιν τὸν τῆς Νάξου τύραννον· ἐπεὶ δ' ὤκνει οὗτος αὐτοῖς συνελθεῖν¹ καὶ τέλος εἶπέ τις αὐτὸν κεκμηκέναι, οἱ πρέσβεις εἶπον· «εἰπέ αὐτῷ, ὅτι οὐ μαχοῦμενοι² πρὸς αὐτὸν ἐλελύθαμεν, ἀλλὰ διαλεξόμενοι». —3. Ἐν τοῖς Κόλχοις³, ὅσοι τῶν τοῦ Κύρου στρατιωτῶν τῶν κηρίων⁴ ἔφαγον, ἄφρονες ἐγίνοντο καὶ οἱ μὲν ὀλίγον ἐδηδοκότες σφόδρα μεθύουσιν ἐφίκεσαν, οἱ δὲ πολὺ, μαινομένοις.

Β'. 1. Ὁ Λύσανδρος, ὅτε ἐκυρίευσε τὰς Ἀθήνας, καὶ τὰς ναυὰς τῶν Ἀθηναίων ἔκαυσε καὶ τὰ μακρὰ τεῖχη κατεκρήμισεν.—2. Οἱ ἔχθροὶ ἔχουσι κυριεύσει τὴν πόλιν.—3. Ὁ Κλέαρχος εἶπεν εἰς τοὺς στρατιώτας του· «θὰ προτιμήσω ὑμᾶς καὶ θὰ ἔλθω μεθ' ὑμῶν⁵ καὶ οὐδεὶς ποτε θὰ εἴπη, ὅτι ἐγὼ προδώσας τοὺς Ἕλληνας προστίμησα τὴν φίλιαν τῶν βαρβάρων.» —4. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξέλεξαν στρατηγὸν τὸν Θεμιστοκλέα.—5. Ἄν ἐνθυμῆσαι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι παρέλθει,⁶ θὰ σκεφθῆς καλύτερον περὶ τῶν μελλόντων.—6. Ἄν πεινάς, θὰ φάγῃς εὐχαρίστως.

112. 2) Ἔπομαι, ἔχω, ὀρῶ, πάσχω.

Α'. 1. Πρὶν δῆλον εἶναι, πότερον οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἐφονται Κύρῳ ἐπὶ βσιλεύα ἢ οὐ, οἱ περὶ Μένωνα διέδωσαν τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ὡς ἐφόμενοι· συνείπετο δὲ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτοῖς ἄπαν.—2. Οἱ Ἡρακλέους ἔκγονοι κατελθόντες εἰς τὴν Πελοπόννησον κατέσχον Ἄργος καὶ Λακεδαιμόνα καὶ Μεσσηνίην.—3. Ἀναξαγόρας ὁ φιλόσοφος οὐποτε ὤφθη⁷ γελῶν.—4. Ἀριάδνη Θηραεὶ βοήθειαν παρασχέσθαι ἠβουλήθη, εἰ ὑπόσχοιτο αὐτὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄξειν.

Β'. 1. Ὁ Πάρις ἐπεισε τὴν Ἑλένην νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν Τροίαν.—2. Ἄν θέλῃς νὰ μετέχῃς τῶν ἐν τῇ πατρίδι ἀγαθῶν, νὰ μετάρσχῃς καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνων.—3. Εἶθε νὰ παράσχῃς εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐδαιμονίαν.—4. Συναισθάνομαι, ὅτι πλείστας ὠφελείας ἔχω παράσχει⁸ πρὸς ὑμᾶς.—5. Ἄφ' οὗ ὁ Ἴππαρ-

χος ἐφρονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, ὁ Ἴππίας οὐ μόνον τὸν Ἀριστογείτονα ἐφρόνευσε καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι εἶχον μετὰσχει τῆς συνωμοσίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας τυραννικώτερος κατέοιτο.—6. Ὁ Κύρος ἔλεγε· «ἐξ ὅλων τῶν Μήδων, τοὺς ὁποίους ἔχω ἴδει, ὁ πάππος μου εἶναι ὠραιότατος».—7. Ἡ Ἐπύαξα, ὅτε εἶδε τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος τοῦ Κύρου, ἐθαύμασε.—8. Ὁ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ πλεῖστα κακὰ εἶχον πάθει ὑπὸ τῶν βαρβάρων.

113. 3) Πίνω, πίπτω, τρέχω.

Α'. 1. Ἐν τῇ τῶν Γεδρωπῶν γῆ τοῦ στρατεύματος οἴψῃ κατεχομένου Ἀλέξανδρος οὐκ ἔφη πείσθαι, εἰμὴ καὶ πάντες οἱ στρατιῶται ἔχοιεν ποιεῖν.—2. Ἀνὴρ τις μακρὰν ὁδὸν πορευθεὶς, ἐπεὶ ἔκαμε καθεζόμενος παρὰ τι φρέαρ, ἐκοιμήθη. Ἐπεὶ δ' ἔμελλε καταπεσεῖσθαι, ἐπιστάσα ἡ Τύχη καὶ ἐξεγείρασα αὐτὸν εἶπε· «ὦ ἄνθρωπε, εἰ κατεπεπτώκεις, οὐκ ἂν ἴτῃν σεαυτοῦ ἀβουλίαν, ἀλλ' ἐμὲ ἦτιώ' .»—3. Θέρσιππος τις οὕτω ταχέως ἐδεδραμήκει τὴν ἐν Μαραθῶνι νίκην κηρύξων, ὥστε εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος κατέπεσε καὶ ἀπέθανε.

Β'. 1. Ὅτε τις ὑπεσχέθη, ὅτι διὰ τέχνης τινὸς θὰ κάμῃ καλύτερον τὸν οἶνον, ὁ Ἀρχίδαμος ὁ Σπαρτιάτης εἶπε· «ἀλλὰ τοὺς πίνοντας θὰ κάμῃ χειροτέρους, διότι θὰ πῖωσι περισσότερον.»—2. Εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους τοὺς πολεμήσαντας ἐν Θερμοπύλαις εἶχε προλεχθῆ ὑπὸ τοῦ μάντεως, ὅτι πάντες θὰ πέσωσιν (ἐν τῇ μάχῃ).—3. Οἱ στρατιῶται θὰ τρέξωσι ταχύτερον καὶ εὐχαριστιότερον, ἐὰν καὶ ὁ στρατηγὸς πεζῇ προπορευῆται.

114. 4) Φέρω, λέγω, ἀγορεύω, ζῶ.

Α'. 1. Ὁ Ἀρίων λέγεται ἐνεχθῆναι ὑπὸ Δελφίνος εἰς τὸ Ταίναρον.—2. Οἱ πρόγονοι ἡμῶν διενηνόχασιν ἀνδρεία' πάντων ἀνθρώπων.—3. Οὐδὲν ἄλλο πρὸς σὲ εἰρήσεται ἢ τάληθῆ.—4. Λυκοβργος ἀπέειπε μὴ πολλάκις ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς στρατεύειν, ὅπως μὴ ἐκείνοι πολεμῆν μανθάνωσι.—5. Αὔριον πάλιν διαλεξόμεθα· νῦν γάρ μοι ὥρα ἀπιέναι.—6. Ἀπείρηκα ἤδη βαδίζων καὶ τρέχων καὶ τὰ ὄπλα φέρων καὶ ἐν τάξει ἰών.

Β'. 1. Οὐδὲν ἐκ τῶν ἐκεῖθεν ἤρπασμένων ἔχει φερθῆ ἐνταῦθα.—2. Τί ἔχει λεχθῆ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ;—3. Ἀφ' οὗ ταῦτα ἐλέχθησαν, ὅλοι ἀπῆλθον.—4. Περὶ ὅλων τούτων ἔχω συνδιαλεχθῆ

μετ' αὐτῶν ¹.—5. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀνιγήγορευσαν τὸν Ἀλκιβιάδην στρατηγόν.—6. Οἱ στρατιῶται ἔχουσιν ἀποκάμει νὰ μάχωνται ².—7. Εἰς πάντα ἄνθρωπον εἶναι ἄδηλον, ἂν ³ θὰ ζήσῃ αὖριον.—8. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπέθανεν ἐν Μαγνησίᾳ, ἀφ' οὗ εἶχε ζήσει 64 ἔτη.

115 5). Καθίζω (καθέζομαι), παίω (τύπτω, πατάσσω, πλήττω).

Α'. 1. Μετὰ τὸν τοῦ Κύρου θάνατον οἱ Ἕλληγες ὑπέσχοντο τῇ Ἀρσίᾳ εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον καθιεῖν αὐτόν, ἂν προσθῆται αὐτοῖς.—2. Θεμιστοκλῆς, ἐπαράμενου ¹ τὴν βακτριάν Εὐρυβιάδου ὡς παίσοντος, εἶπε· «πάταξον μὲν, ἄκουσον δέ».—3. Κύρος λύσας τὸν Κρείσον καθίσεν αὐτὸν παρ' ἑαυτῇ καὶ μάλα ἐθεράπευεν.

Β'. 1. Ὁ Θεμιστοκλῆς καταφυγῶν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Μολοσσῶν ἐκάθισεν εἰς τὴν ἐστίαν, διότι ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν ἐπατρέπετο εἰς τοὺς Μολοσσούς νὰ μὴ βοηθῶσιν ἰκέτην, ¹ ὅστις ἐκάθητο ² εἰς ³ τὴν ἐστίαν.—2. Ὁ βασιλεὺς θὰ καθίσῃ ¹ ἐπὶ τοῦ θρόνου του.—3. Ὁ πατὴρ θὰ κτυπήσῃ τὸν ἀπειθῆ παιδα.—4. Ὁ ποῖς ἐκτύπησε τὸν κύνα.—5. Οἱ κλέπται ἐκτυπήθησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

116. 6) Πωλῶ ([πιπράσκω], ἀποδίδομαι), σκοπῶ (σκοποῦμαι), ὠνοῦμαι.

Α'. 1. Κάτων ἰδὼν τινα πεπρακότα τοὺς ἀγροὺς παρὰ τὴν θάλατταν κειμένους καὶ κατεδηδοκότα τὰ χρήματα προσεποιεῖτο θαυμάζειν ὡς ἰσχυρότερον τῆς θαλάσσης· ἃ γὰρ ἐκεῖνη διαφθεῖραι οὐκ ἐδύνατο, οὗτος, ἔφη, βράδιως καταπέπωκε.—2. Κλέαρχος κατασκευάμενος τὴν ἄοράν τῶν ἐπιτηδείων ἀφιππεύει εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν διὰ τοῦ στρατεύματος τοῦ Μένωνος.

Β'. 1. Ἀντὶ πόσου ¹ ἐπώλησας τὸν ἵππον τοῦτον.—2. Ὁ Σωκράτης προτρεπόμενος ὑπὸ τῶν φίλων του νὰ σκέπτηται, ποῖαν ² ἀπολογίαν θὰ μεταχειρισθῇ πρὸς τοὺς δικαστάς, εἶπε· «δὲν βλέπετε, ὅτι τοῦτο ἔχω σκεφθῆ καθ' ὄλον μου τὸν βίον; διότι οὐδένα ἠδίκησά ποτε».—3. Αὖριον θὰ σκεφθῶμεν περὶ τούτων.—4. Οἱ στρατιῶται θὰ ἀγοράσωσι τὰ τρόφιμα ἀντὶ ὀλίγων χρημάτων ³.—5. Ἡ οἰκία αὕτη ἠγοράσθη ἀντὶ δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

117. Μέσα ἀποθετικὰ ὀήματα.

Α'. 1. Οἱ Ἀθηναῖοι μέγαν ἀγῶνα πρὸς τοὺς Πέρσας ἠγωνίσαντο.—2. Οἱ πολῖται μεγάλων ἀδικημάτων ¹ ἠτιάζαντο τὸν τύραννον.—3. Ἐμπεδοκλῆς εἰς τὸν τῆς Αἰτνῆς κρατῆρα καθήλατο.—4. Μαχάων ἰάσατο τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος τραῦμα.—5. Δαρεῖος μετεπέμψατο Κύρον ἀπὸ τῶν Σάρδεων.—6. Ὁ πατὴρ βουλόμενος βέλτιστα παιδεύειν με χρημάτων οὐκ ἐφείσατο.—7. Οἱ Λυδοὶ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων νομίμασι χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς ἐχρήσαντο.

Β'. 1. Οἱ ἀδελφοὶ ἠσπάρσθησαν ἀλλήλους.—2. Πέρυσιν ἤκουσα τὰ μαθήματα ἰ τῆς τάξεως ταύτης.—3. Περιελθὼν τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος παρετήρησα τὰ ἀγάλματα τῶν ἐξόχων ἀνδριαντοποιῶν.—4. Νά μοι διηγηθῆτε τὰ ἐν τῇ ταξιδίῳ γενόμενα.—5. Ὁ φίλος μου μεγάλην περιουσίαν ἀπέκτησεν.—6. Ὁ Κύρος προέτρεψε τοὺς Ἕλληνας ἵ νὰ ὑπομένωσι τὰς κραυγὰς τῶν βαρβάρων.—7. Ὁ Εὐρέξης ἐνόμιζεν, ὅτι μικρὸν ἔργον ἦτο νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν Ἑλλάδα.

118. Παθητικὰ ἀποθετικὰ ῥήματα.

Α'. 1. Κύρος Κλεάρχῳ συγγενόμενος ἠγάσθη αὐτόν.—2. Τισσαφέρνης οὐκ ἠδέσθη τὸν ξένιον Δία, ἀλλὰ Κλεάρχον, ξένον ὄντα, καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγούς δόλῳ ἀπέκτεινε.—3. Ἀριστείδης ἐξοστρακισθεὶς ἠῤῥατο τοῖς θεοῖς μηδένα καιρὸν εὐρεθῆναι, δεσ ἀναγκάσει τοὺς Ἀθηναίους μνησθῆναι αὐτοῦ.—4. Φίλιππος νικῆσας ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Θηβαίους ᾤθητῃ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα χειρώσασθαι.

Β'. 1. Ἡ Ἀντιόπη, ἡ θυγάτηρ τοῦ Νυκτέως, βασιλέως τῶν Θηβῶν, μὴ σεβασθεῖσα τὸν πατέρα ἔφυγεν ἐκ τῶν ἀνακτόρων εἰς Σικυῶνα.—2. Ὁ Ἀλέξανδρος δυσηρεστήθη κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων.—3. Χελώνη τις παρεκάλεσέποτε αὐτόν νὰ διδάξῃ αὐτὴν νὰ πετᾷ.—4. Δὲν ἐμπόρεσα χθὲς νὰ σε εἶρω.—5. Οἱ στρατιῶται ἔσπευσαν νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν πόλιν.—6. Οὐδεὶς ποτε ἐγνώρισεν ἀσφαλῶς τὸ μέλλον.—7. Ὁ Κύρος ἐχάρη ἰδὼν, ὅτι οἱ βάρβαροι ἐφοβήθησαν τοὺς Ἕλληνας.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

119. Α'. Παραγωγή ῥήματα.

Τίνα εἶναι τὰ ῥήματα, τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν ἐξῆς ὀνομάτων ἁβυλλή, δῆλος, δόξα, ἔρις, ζημία, θαῦμα, θερμός, κόλαξ, λιμός, λαμπρός, μαθητής, μέλας, μισθός, νόσος, οἶκος, ποικίλος, πλήρης, τιμὴ, τόλμη, ὕβρις, χάρις, χαλεπός.

Β'. Παραγωγή οὐσιαστικά.

120. α') Οὐσιαστικὰ ἐκ ῥημάτων.

1) Πῶς λέγεται ἐκεῖνος ὅστις : ἄδει (ἀεῖδω), ἀκροᾶται, βάπτει, ἀποστέλλει, γυμνάζει, διαδέχεται, δίδωσι, διανέμει, δικάζει, θεᾶται, καλεῖ, μανθάνει, μιμεῖται, νικᾷ, σπείρει, συλλέγει, τέμνει, φοιτᾷ;

2) Πώς λέγεται ἡ ἐνέργεια τοῦ: ἀκούειν, ἀμείβειν, ἀσχεῖν, αἰσθάνεσθαι, διδάσκειν, δοκιμάζειν, ἐηλοῦν, εὐχεσθαι, ἐργάζεσθαι, ἤδεσθαι, καίειν, λέγειν, μανθάνειν, οὐδύρεσθαι, παιεῖν, πίνειν (θ. πο-), παιδεύειν, πένεσθαι, πράττειν, πλέκειν, σπείρειν, στενάζειν, τέμνειν, φθείρειν, φυλάσσειν;

3) Πώς λέγεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας τοῦ: ἀγγέλλειν, ἁμαρτάνειν, γράφειν, γίγνεσθαι (θ. γεν-), εὐρίσκειν, λέγειν (θ. ῥη-), μανθάνειν, μαιίνειν, νοεῖν, πάσχειν, πράττειν, πλέκειν, πλάττειν, σκώπτειν, ὑφαίνειν;

4) Πώς λέγεται τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου τις: θυμῷ, καλύπτει, κεράννουσι (θ. κρα-), σημαίνει, στέφει, τρυπᾷ, φοβεῖ, ψήχει.

5) Πώς λέγεται ὁ τόπος, ἐν τῷ ὁποίῳ τις: ἀναγιγνώσκει, ἀποδύεται, διδάσκει, ἐργάζεται, λούεται, ὀρχεῖται;

121. β') Οὐσιαστικά ἐξ ἐπιθέτων.

Πώς λέγεται ἡ ἰδιότης τοῦ: ἀσυνέτου, ἀδίκου, ἀκινήτου, ἀκρίτου, ἀθανάτου, ἀγίου, ἀχαρίστου, γλυκέος, ἐγκρατοῦς, ἐλευθέρου; εὐπειθοῦς, εὐσεβοῦς, εὐφυοῦς, ἡδέος, θερμοῦ, νέου, ὁμοίου, πρᾶου, προθύμου;

122. γ') Οὐσιαστικά ἐξ οὐσιαστικῶν.

1) Τίνα εἶναι τὰ ὑποκοριστικά τῶν ὀνομάτων: γέρον, γυνή (θ. γυνα-), κῆπος, κτεῖς, μεῖραξ, νεανίας, ναός, οἶκος, ποιμήν, πίναξ, παῖς, σῶμα;

2) Πώς λέγεται ὁ υἱός ἢ ἀπόγονος τοῦ: Ἀσκληπιοῦ, Ἀτρέδωος Βορέου, Εὐμόλπου, Ἡρακλέους, Μενoitίου, Πεισιστράτου, Πέλοπος, Πριάμου.

3) Πώς λέγεται ὁ κάτοικος τῶν ἐξῆς χωρῶν ἢ πόλεων: Ἀθηνῶν, Ἀκράγαντος, Λαμφάκου, Λευκάδος, Μιλῆτου, Πειραιῶς, Πελοποννήσου, Πηλατιῶν, Σικελίας, Σμύρνης, Τροίζηνος, Τάραντος, Χαλκηδόνος;

123. Γ'. Παράγωγα ἐπίθετα.

1) Πώς λέγεται ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἔχων σχέσηιν πρὸς: ἄνδρα, δι-
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΖΑΓΓΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΟΥ 14

κην, δημοκρατίαν, Ἑλληνα, ἔθνος, ἐνικυτόν, ἦθος, θάλασσαν; μάντιν, μέρος, ὀλιγαρχίαν, Πέρσην, πλοῦτον, παιδα, στήθος, τέλος;

2) Πῶς λέγεται ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἀργύρου, δέρματος, μόλυβδου, μαρμάρου, πηλοῦ, σιδήρου;

3) Τίνα ἐπιθέτα δηλοῦντα χρόνον παράγονται ἐκ τῶν λέξεων: ἑσπέρα, μετόπωρον, πρωτῆ, σήμερον, τέταρτος;

4) Πῶς λέγεται ὁ ἔχων ἐν ἀφθονίᾳ: ἄμμον, αἷμα, ἀνέμους, ἀστέρας, αἰσχος, θάρρος, κλέος, κύματα, λύπην, οἰκτον, πέτρας, πείναν, πυρετόν, ὕλην, φωνήν, ψυχος;

5) Πῶς λέγεται ὁ ἐπιτήδειος, ὁ ἱκανὸς πρὸς τό: ἀρχεῖν, ἀροῦσθαι, γράφειν, θανατοῦν, πίνεσθαι, πολεμεῖν, τρέφειν;

124. Δ'. Παράγωγα ἐπιρρήματα.

1) Τίνα τροπικὰ ἐπιρρήματα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἐπιθέτων: ἀκριθής, ἀφοβος, ἀσφαλής, ἀληθής, ἀδικος, βραδύς, βαρύς, εὐθυμος, εὐδαίμων, ἔνδοξος, καλός, κακός, δξύς, ὀρθός, ῥάδιος, σάφρων, ταχύς, χαρῖεις;

2) Τίνα τροπικὰ ἐπιρρήματα σχηματίζονται ἐκ τῶν λέξεων: ἀναφαίνομαι (θ. φαν-), βαρβαρίζω, διαγορεύω (θ. ῥη-), κρουνός, μείγνομαι, ὁμόθυμος, πάμφηφος, συλλαμβάνω (θ. ληβ-), συνίσταμαι (θ. στα-), σωρός, τρέχω, φύρω, χέω (θ. χυ-);

ΣΥΝΘΕΣΙΣ

125. Α'. Πρῶτον συνθετικόν.

α') Ὁνομα ὡς πρῶτον συνθετικόν.

Ὁ ἀγῶνας - τεθείς, ὁ ἀμάξις - πηγνύς, ὁ ὄρυς - τέμνων, ὁ κάλαμον - φέρων, ὁ κόμησις - ἀρχων, ὁ καλὴν - κόμητιν (ἔχων), ὁ λόγους - γράφων, ὁ λόγῃν - φέρων, ὁ μισθὸν - φέρων, ὁ μάστιγα - φέρων, ὁ μικρὰς - χεῖρας (ἔχων), ὁ ναὺς πηγνύς, ὁ παῖδας - νέμων, τάξεως - ἀρχων.

β') Ἄκλιτον ὡς πρῶτον συνθετικόν.

Ἄ-βλάβη, ἄ-δίχη, ἄ-ίκανός, ἄ-ἴμοιος, ἄ-ἄνομα, ἄ-παῖς, δυσ-
θεατός, ἐν-βάλλω, εὐ-τύχη, ἡμι-τάλαντον, νη-ποινή, συν-γράφω,
ἐπὶ-ἄγω.

γ') Ῥῆμα ὡς πρῶτον συνθετικόν.

Ὁ ἄρχων - ληστῶν, ὁ κρύπτων - νοῦν, ὁ λύων - πόνους, ὁ
μισῶν - ἀνθρώπους, ὁ φεύγων - πόνους, ὁ φιλῶν - πόλιν, ὁ φιλῶν -
πόλεμον.

126. Δεύτερον συνθετικόν.

α') Οὐσιαστικόν ὡς β' συνθετικόν.

Ὁ ἄν(ευ) - αἰτίας (ῶν), ὁ ἄν(ευ) - βάθους, ὁ ἄν(ευ) - κτήματος, ὁ
γραμματῶν - διδάσκαλος, δίκαιος - κριτής, ὁ ὑπὸ - χειρί(ῶν), ὁ ἐπὶ
γῆς (ῶν), ὁ ἐπὶ - ἡμέρας (ῶν), ὁ εὖ (=καλοῦς) - ἄνδρας (ἔχων), κώμη-
πόλις, ὁ φιλῶν - χρήματα.

β') Ἐπίθετον ὡς β' συνθετικόν.

Δυσ-δατός, ἄ-δόκιμος, ἄ-κακός, εὐ-ληπτός, εὐ-πιστός, ἄ-πιστός,
πᾶν-ἄγαθός, πᾶν-ποικίλος, πᾶν-πονηρός, δυσ-πιστός, ἄ-φίλος.

γ') Ῥῆμα ὡς β' συνθετικόν.

Ὁ πολὺ-ἑσθίων (θ. φαγ-), ὁ ψευδῆ-λέγων, ὁ ὅπλοις-μαχόμενος,
ἢ πολλὰ-μανθάνων, ὁ Ὀλύμπια-νικῶν, ὁ φῶς-φέρων.

δ') Ἄκλιτον ὡς β' συνθετικόν.

ἐπὶ-ἑξῆς, μετὰ-ἔπειτα, οὐδὲ-ποτέ, οὐ-τέ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

5. Α' 1. εἶναι=νά εἶμαι. Διώκω=καταδιώκω, ἀμνός=ἀρνίον, γιγνώσκω=γνωρίζω, θύω=θυσιάζω, προκρίνω=προτιμῶ.

Β' 1. εἰς=ἐν μετὰ δοτ. 2. διότι=γάρ. Πάντοτε=ἀεί, ἔχω ἐμπιστοσύνην=πιστεύω, ἐγκαταλείπω=καταλείπω.

6. Α' 1. ἐν=ἐντός. 2. Ἐλάφω=πρὸς ἔλαφον. Ἦν=ἦτο, μάτην=ματαίως, γάρ=διότι, κολάζω=τιμωρῶ, συντυγχάνω=συναντῶ, ψέγω=κατηγορῶ, ἀλλότριος=ξένος.

Β' 1. Μετάφρασον διὰ τοῦ β. εἰσὶ μετὰ δοτ. 2. γεν. ἄνευ προθ. 3. δοτ. ἄνευ προθ. Διάφορος=παικίλος, ἦτο=ἦν, Λιθύη εἶναι ἡ σημερινή Ἀφρική.

7. Α' 1. ὑπερβαίνειν=νά υπερβαίνωσι. 2. δεῖ=πρέπει. 3. ἐπιτηδεῖων=ἀπὸ τροφίμα. Ἐγγύς=πλησίον, ὄριον=σύνορον, ἄκρον=κορυφή, κωλύω=ἐμποδίζω, πολέμιος=ἐχθρός, σίτος=τροφαί, κομίζω=φέρω, μεστός=γεμάτος.

Β' 1. ἐν μετὰ δοτ.—2. σὺν μετὰ δοτ. 3. δοτ. ἄνευ προθ. Εἶναι (πληθ.)=εἰσὶ, πλησίον=ἐγγύς, κορυφή=ἄκρον.

8. Α' 1. τῶν ἀρετῶν ἐστὶ=εἰς τὰς ἀρετὰς ἀνήκει. Αἰσχύνη=ἐντροπή.

Β' 1. ἐν μετὰ δοτ. 2. δοτ. ἄνευ προθ. Δυστυχία=ἀτυχία, ἐντροπή=αἰσχύνη.

9. Α' 1. ἀπ' ἄρτου=μὲ ἄρτον. 2. ἐν αὐτοῖς=ἐντός αὐτῶν. Βασιλεύω=εἶμαι βασιλεύς, βιστεύω=ζῶ, παιδεύω=ἐκπαιδεύω, παράδεισος=κήπος, θηρεύω=κυνηγῶ.

Β' 1. νὰ μὴ καταδιώκωμεν=μὴ διώκειν. 2. εἰς=εἰς. 3. νὰ ἀνάπτωμεν=ἀνάπτειν. 4. μὲ=σύν. 5. δοτικ. Κυνηγῶ=θηρεύω, ὁ ὁποῖος=ὅς. καταστρέφω=φθείρω, προτρέπω=κελεύω, τρέπομαι εἰς φυγὴν=φεύγω, ἔρχομαι πλησίον=πλησιάζω, δίδω συμβουλήν=συμβουλεύω, κνηγός=θηρευτής, εὐχαρίστησις=ἡδονή, ῥίπτω βέλη=τοξεύω, τσιουτοτρόπως=οὕτως.

10. Α' 1. πονηρία=κακία, τελευτή=θάνατος.

Β'. 1. εἰς τὰς ἐκστρατείας: ἐν μετὰ δοτ. 2. ἀπὸ ὀπλίτας: γεν' ἀπρόθ. Ἐκστρατεία=στρατεία.

11. Α'. ταπεινός=χαμηλός, καλός=ὄρατος, τὲ=καί, ἱερὸν=ναός, μάλιστα=πρὸ πάντων, ἔτι=προσέτι, γυμνάσιον=γυμναστήριον.

Β'. 1. δοτ. ἀπρόθ. 2. γεν. ἀπρόθ. Πρὸ πάντων=μάλιστα, γεμᾶτος=μεστός, κόπος=πόνος.

12. Α'. πμάφορος=εὐφορος εἰς πᾶν εἶδος καρπῶν, ἄγονος=ἄκαρπος, ἐπιθαλάττιος=παραθαλάσσιος, ὑ. ἡπάπυρος=εἶδος φυτῶν τῆς Αἰγύπτου· ἐκ τοῦ φλοιοῦ τούτου κατεσκευάζον χάρτην.

Β'. 1. μεταξὺ=ἐν. 2. συγκατελέγετο=ἦν. 3. δὲν ἀποθνήσκει=ἀθάνατός ἐστι. Ἐχω πείραν=ἐμπειρός εἰμι, στρατός=στρατιά, ὑπακούω=ὀπήκοός εἰμι.

13. Α'. 1. κατὰ τίνα τρόπον. 2. εἰς τὸ τρέξιμον. 3. εἰς τὸν δίσκον. Τραχύτατα=αὐστηρότατα, σκληρότατα, πρῶ=πρωί.

Β'. 1. ὅπως=ὡς. Στέλλω=πέμπω, ὀδηγῶ=ἄγω.

14. Α'. Παντοῖος=παντός εἶδους, ἐπιβουλεύω=παράμονεύω, ὄλη=δάσος, πέτρα=βράχος.

Β' 1. δοτ. ἀπρόθ. 2. μετάφρασον διὰ τοῦ εἰσὶ μετὰ δοτ. 3. ἐντός=ἐν. Φρόνιμος=συνετός, σφοδρὸς ἄνεμος=λαίλαψ, καταστρέφομαι=φθειρομαι.

15. Α'. 1. τῆς ἐσπέρας=κατὰ τὴν ἑσπ. 2. οὕτως=τόσον. 3. ὡς=περίπου. 4. εἶναι=ὅτι ἦσαν. Κατασκοπῆ=κατασκοπέυσις, καινός=νέος, ἐκείθεν=ἀπ' ἐκεῖ, λογιζομαι=λογαριάζω, παρασκευάζω=εἰτοιμάζω, εἶτε=ἔπειτα, δῆλος=φανερὸς, τραῦμα=πληγῆ.

Β'. 1. εἰς=ἐν. Γυμναστήριον=γυμνάσιον, φέρω=κομίζω.

16. Α'. 1. ἐν=μεταξύ. 2. διὰ τὴν κομψότητα. 3. εἶναι=ὅτι ἦτο. 4. ἐπὶ πολὺ=ἐπὶ πολλὴν ὥραν. 5. ἐπιτρέψαι=νὰ ἐπιτρέψωσι.—6. κρίνειν=νὰ κρίνη. Δι' ὃ=διὰ τοῦτο, ἦδε=ἡ ἐξῆς, κάλλιστος=ὄραιότατος, διαφέρω=ὑπερέχω, φαιδρότης=εὐθυμία, ἔρις=φιλονικία, σχῆμα=παράστημα, κόρυς=περικεφαλαία, αἰγίς=ἀσπίς, ἐγχειρίζω=δίδω.

Β'. 1. μετάφρασον διὰ τοῦ ἦσαν μετὰ δοτ. 2. γεν. ἀπρόθ.

Περικνημῖς=κνημῖς, πτηνόν=ὁ ὄρνις, κελαδῶ=ἄδω, εὐγνωμοσύνη=χάρις, πτωχεῖα=πενία, γεννῶ=τίκτω.

17. Α'. 1. μετέχειν=νά λαμβάνωσι μέρος. Θηρεύω=κυνηγῶ, διαφθείρω=καταστρέφω, κελεύω=προτρέπω, οἰκέτης=ὕπηρέτης, κύκλω=τριγύρω.

Β'. 1. θά εἶπω=λέξω. 2. ὁ ὅποιος=ὅς. 3. εἰς=ἐν. 4. ὀλην=πᾶσαν. 5. διότι=ἐπεὶ. Ἀγαπητός=φίλος, νέος=καινός, διαμένω=διατρίβω, χωρίον=κώμη.

18. Α'. 1. ὡς=πόσον. 2. εἶ=εἶσαι. Τίμιος=πολύτιμος, δεινός=φοβερός.

Β'. 1. Μετάφρασον διὰ τοῦ εἰσι μετὰ δοτ. 2. μεταξὺ=ἐν 3. δοτ. ἀπρόθ. Φοβερός=δεινός.

19. Α'. 1. φονεῦσαι=νά φονεύσωσι. 2. κομίσαι=νά φέρῃ. Ἀργύριον=χρήματα, χειμῶν=τρικυμῖα, βούλομαι=θέλω, κελεύω=διατάττω, δαίμων=θεός.

Β'. 1. εἰς=ἐν. 2. μεταξὺ=ἐν. 3. ὑπάρχον=ἦσαν. 4. γενικ. ἀπρόθ. Νεώρια=νεώσοικοι, ναός=ιερόν, βοσκός=ποιμῆν, ὀδηγῶ=ἄγω, λιθάδιον=λειμών.

20. Α'. 1. Ὁ θῆρ=ζῷον, κακόνους=δυσμενής, ἐχθρικῶς διακείμενος.

Β'. 1. ὅλοι=πάντες. 2. εἶχον πεποίθησιν=ἐπίστευον. 3. γεν. ἀπρόθ. 4. ἐντός=ἐν. Ἀποφεύγω=φεύγω.

21. Α'. Χάριν ἔχω=εὐγνωμοσύνην ὀφείλω.

Β'. 1. προσήκει. 2. παιδεύειν. 3. ὑπακούειν.

22. Α'. Κλέα, τὰ=κατορθώματα, σκώπτω=περιπαίζω, ἀποκτείνω=φονεύω.

Β'. 1. μετάφρασον διὰ τοῦ ἦν μετὰ δοτ. 2. εἰς=ἐν. 3. γεν. ἀπρόθ. 4. ὁτικ. ἀπρόθ. 5. μετάφρασον διὰ τοῦ ἐστι μετὰ δοτ. Φόρεμα=ἐσθής, ὠραίος=καλός, περικεφαλαία=κράνος, δόξα=κλέος.

23. Α'. 1. μετέχεται. 2. νὰ ἀπαλλάξῃ. 3. ἐκ τοῦ βράχου. Ἦδομαι=εὐχαριστοῦμαι, πέτρα=βράχος, διατρίβω=διαμένω, προβάλλω=προτείνω, πέρας=τέλος, δι' ὕπερ=διὰ τοῦτο, γέρας=

βραβετον, νεογενής=νεογέννητος, ἔρω=σύρομαι κατά γῆς, βαίνω=περιπατῶ, γῆρας=γηρατεία.

Β'. 1. εἰς: ἐπὶ μετὰ δοτ. Τρώγω=ἐσθίω, ἀριστερόν=εὐώνυμον.

24. Α'. 1. νηνεμία=διὰ νηνεμίας. Συλλέγω=συναθροίζω, ἱερός=καθιερωμένος, πλοῦς=ταξίδιον, εὐνοια=ἀγάπη, ἔξετε=θὰ ἔχητε.

25. Α'. 1. φύσει=ἐκ φύσεως. 2. ἐπὶ τῇ πλούτῳ=διὰ τὸν πλοῦτον. Βασίλεια=τὰ ἀνάκτορα, χαλεπός=δύσκολος, τάξις=παράταξις, ἀντίπαλος=ἰσόπαλος.

Β'. 1. εἰς=ἐν. 2. προσέχουσι=προσέχουσι τὸν νοῦν. 3. δοτικ. Φαγητόν=βρώσις, σύντροφος=ἐταῖρος, ἐπανάστασις=στάσις.

26. Α' 1. δικτύοις=διὰ δικτύων. 2. παγίσι=διὰ παγίδων Σαγγινεύω=συλλαμβάνω μὲ δίκτυον, ἀγρεύω=συλλαμβάνω, σῆς=ἀγρίας χείρας, ἄστυ=πόλις, ἔγχελος=χέλι.

Β'. 1. διὰ τῶν ἀγρίστρων: δοτ. ἀπρόθ. 2. διὰ τοῦ πελῆκεως: δοτ. ἀπρόθ. 3. μὲ χέλι: δοτ. ἀπρόθ. Σταφυλή=βότρυς, παράγω=φέρω, γλυκύτης=ἡδύτης.

27. Α'. 1. ἐν τῷ Αἰθίοψι=μεταξὺ τῶν Αἰθιόπ. Τίμιος=ὁ τιμώμενος.

Β'. 1. τοῦ Ὀδυσσέως: δοτικῆ. 2. δοτ. ἀπρόθ. Παρομοιάζω=εἰκάζω, βοσκός=ποιμὴν, γραῖα=γραῦς.

28. Α'. θεραπεύω=περιποιοῦμαι, σκώπτω=περιγελῶ.

Β'. 1. ἐναντίον=ἐπὶ μετ' αὐτ.

29. Α'. 1. βοηθήσαι=νὰ βοηθήσῃ. 2. τῇ πειθοῖ=διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ πείθειν. Αἰδώς=ἐντροπή, ἀμάρτημα=σφάλμα, αἰσθάνομαι=ἐννοῶ.

Β'. 1. δοτ. ἀπρόθ. 2. μετάφρασον διὰ τοῦ ἦν μετὰ δοτ. 3. εἰς=ἐν. 4. δοτ. ἀπρόθ. Προσελκύω=προσέλκω, τσακάλι=θῶς, φόρεμα=ἐσθῆς.

30. Α'. μέλας=μαῦρος, τάλας=ταλαίπωρος, ἀπείργω=ἐμποδίζω, φωνήεις=ὁ ἔχων φωνήν, ὑλήεις=δασύδης.

Β'. 1. δοτ. 2. ἀκουσίως=ἄκοντες.

31. Α'. 1. άνύειν=νά διατρέχωσι. 2. φύσει=ἐκ φύσεως. Ποτέ=μίαν φοράν, βραχύς=μικρός, μέντοι=ὅμως, τέρμα=τέλος, ἐπεί=ἐπειδή, ἔως=ἕως ἔτου.

Β'. 1. εἰς=ἐν. 2. μέ βήματα: δοτ. ἀπρόθ. εὐκολος=βάσιος, περιπατῶ=βαίνω, γλυκύς=ἡδύς.

32. Α'. 1. ὄσων=πόσων. 2. ἦσθα=ἦσι, εὐδαίμων=εὐτυχής. σῶφρων=φρόνιμος, μνήμων=ὁ ἐνθυμούμενος, ἄφρων=ἀνόητος.

Β'. 1. πόστην=δοσην. Φρόνιμος=σῶφρων, ἔχω πεποίθησιν=πιστεύω, εὐτυχισμένος=εὐδαίμων.

33. Α'. 1. δηλώσῃ=φανερῶσῃ. 2. ὦν=ἔτε ἦσο. 3. ὡς=ὅτι. 4. οὐκέτι ἐν ἀσφαλεῖ ὦν=ἐπειδὴ δὲν εὐρίσκεσαι πλέον ἐν ἀσφαλείᾳ. 5. λέγειν=νά λέγω.

Β'. 1. ἀπό τὰ συνήθη: γενικ. ἀπρόθ. Ἐνδοξος=εὐκλής, μυρωδάτος=εὐώδης, ἔξυπνος=εὐφυής, πολεμικὸν πλοῖον=τριήρης, ἀνωφελής=ἀλυσιτελής.

44. Α'. 1. τῆς ἠκλάσσης=ἀπὸ τὴν θάλασσαν. 2. δεῖ=πρέπει. 3. εἶναι=νά εἴμεθα. Δύτης=βουτητής, ἡμιθνής=ἡμισπεθαμμένος, ἀχίτων=ὁ μὴ φορῶν χιτῶνα, ἀνυπόδητος=ὁ μὴ φορῶν ὑποδήματα, εὐριν=ὁ ἔχων καλὴν ὄσφρησιν.

Β'. 1. δὲν εἶμαι=οὐκ εἶμι. Ἐξόριστος=φυγάς, πτωχός=πένης, ἔμπειρος=τρίδων, ὁ ἔχων μακρὸν αὐχένα=μακραύχην.

36. Α'. 1. τῆς νυκτός=κατὰ τὴν νύκτα. 2. οἴκη=πρὸς οἰκίαν. Γλαυξ=κοικουβάγια, εἰκάζω=παρομοιάζω.

Β'. 1. Μὲ τὸ κτένι: δοτ. ἀπρόθ. Κουκουβάγια=γλαυξ, ποντικός=μύς, βελανιδιά=ἔρως, κτένι=ὁ κτεῖς, τραγῳδῶ=ἄδω, παιδίον=παῖς.

36. Α'. 1. ἐν Πέρσαις=μεταξὺ τῶν Π. 2. παρ' αὐτῷ τῷ Ξ.=πλησίον τοῦ ἰδίου τοῦ Ξ. Φυγαδεύω=ἐξορίζω, βιοτεύω=ζῶ.

Β'. 1. κατὰ=ἐπὶ μετὰ αἰτ. 2. εἰς=ἐν μετὰ δοτ. 3. ἀπὸ τὴν εἰσβολὴν=ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς. Ἐκστρατεύω=στρατεύω, ἐμποδίζω=κωλύω.

37. Α'. 1. ἀπελθεῖν=νά ἀπέλθῃ. Δρυοτόμος=ξυλοκόπος.

Β'. παρατάσσω=τάττω, πρᾶγμα=χρῆμα.

38. Α'. Δῆ=λοιπόν, φεύγω=ἀποφεύγω, ὁμιλία=συνανα-

στροφή, πρεσβύτερος=μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν, σέσω=σέβομαι.

B'. δίδω πίστιν=πιστεύω.

39. A'. 1. ἄρχειν=νά ἄρχῃ 2. ὦν=ὅτε ἦτο. Σόφρων=φρόνιμος, γερατὸς=γέρον, εὐνους=εὐνοϊκός, φιλόφρων.

B'. 1. μεγαλύτερος=πρεσβύτερος. 2. μικρότερος=νεώτερος. 3. παρὰ πολὺ ἐντροπαλός: ὑπερθετικόν. 4. διότι=ἐπεὶ. 5. κατὰ τὸν χαρακτήρα: αἰτιατ. ἀπρόθ. Ἐντροπαλός=αἰδήμων, εὐνοϊκός=εὐνους, ἀγαπητὸς=φίλος, χαρακτήρ=τρόποι.

40. A'. 1. πασῶν τῶν γυναικῶν=ἐξ ὅλων τῶν γυναικῶν. 2. τῶν υἱῶν=ἐκ τῶν υἱῶν. 3. ἐπεὶ=ἄφ' οὗ. 4. ἐπὶ τοὺς Τρῶας=. ἐναντίον τῶν Τρ. 5. τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος=ἀπὸ τὴν τοῦ Ἀγ. 6. ταῖς ναυσὶν=διὰ τῶν πλοίων. 7. παρὰ τὴν Τροίαν=πλησίον τῆς Τροίας. Πάλαι=τὸν παλαιὸν καιρὸν, ἐλάττων=μικρότερος μείζων=μεγαλύτερος, ἐλάχιστος=μικρότατος, ὀλίγιστος, ἐταίρος=σύντροφος, μείους=ὀλιγώτεροι, πλείους=περισσότεροι.

B'. 1. Ἐξ ὅλων τῶν ἡγεμόνων: γενικ. ἀπρόθ. 2. καλύτερος=βελτίων. 3. ἀπὸ τοὺς ἐν Τροίᾳ ἀγῶνας: γενικ. ἀπρόθ. 4. ἀπὸ τοὺς τῶν ἄλλων=ἢ οἱ τῶν ἄλλων. Πανουργός=δολερός, ἐπιστροφή=κάθοδος, εὐκολός=ῥάδιος.

41. A'. συντυγχάνει ἐπαίτη=συναντᾷ ἕνα ἐπαίτην. 2. τῇ εὐσπλαγγνίᾳ=διὰ τὴν εὐσπλαγγνίαν. 3. χάριν ἔχω=εὐγνωμοσύνην χρεωστώ. 4. τὴν αὐτῶν=τὴν ἰδικὴν των. Ἐγχειρίζω=δίδω, εὐφραίνομαι=εὐχαριστοῦμαι, οὐσία=περιουσία, ἄλυπος=ὄνευ λύπης.

B'. 1. εἰς=ἐν μετὰ δοτ. Πάντοτε=ἀεί.

41. A'. 1. ἐπεὶ=ὅτε. 2. τάδε=τὰ ἐξῆς. 3. ὡς πλείστους=ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσοτέρους. Μηδεὶς=κανεὶς, παραστάτης=ὁ πλησίον παρατεταγμένος, κέλευσμα=παράγγελμα.

B'. 1. πρὸς τὸ δίκαιον: δοτ. ἀπρόθ. 2. κανεὶς=μηδεὶς. Ἀποφεύγω=φεύγω, λέγω τὴν ἀλήθειαν=ἀληθεύω, ἀχάριστος=ἀγνώμων.

43. A'. 1. ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς=ἐναντίον τῶν ἰδίων. Εὐ πράττω=εὐτυχῶ-

B'. 1. αἰτιατ. εὐκολος=ῥάδιος, δύσκολος=χαλεπός.

44. A'. 1. φονεύσαντι=ἀφοῦ ἐφόνευσε. 2. ἔχουσιν=ἡ ὁποία εἶχε. 3. ἱερά=ἀφιερωμένη. 4. μέλλουσιν=ἐν ᾧ ἔμελλε. 5. χαλεπαισύνη=ἡ ὁποία ἠγανάκτηι. 6. ὕδρει=ἐνεκα αὐθαδείας. 7. ἀνάγκη=ἐξ ἀνάγκης. Ἐπιτάσσω=διατάσσω, ἔμφυχος=ζωντανός.

B'. 1. κατὰ τῆς Ἑλλάδος=ἐπὶ τὴν Ἑλ. Ἐκστρατεύω=στρατεύω, εὐσπλαγχνίζομαι=εὐκίρω, παρακαλῶ=ἰκετεύω, κατατρώγω=κατεσθίω.

45. — A'. 1. οἶαν=ὁποῖαν. Ἀπάγω=φέρω μακράν, λείπω=ἐγκαταλείπω, ἐπανάγω=ἐπαναφέρω, οὐδαμοῦ=εἰς οὐδὲν μέρος, πεδῖον=πεδιάς, ἔνθα=ἔπου.

B'. Ἀφίνω=λείπω, πλησίον=ἐγγύς, ὁδηγῶ=ἄγω, οὐδόλωσ=οὐδὲν.

46. A'. Ὀμιλία=συναναστροφή, φεύγω=ἀποφεύγω, ἠδέως=εὐχαρίστως.

B'. 1. Ἀπὸ ἐμέ: γεν. ἀπρόθ. 2. χωρὶς σέ=ἄνευ σοῦ. 3. ἀπὸ τὴν ἀρετὴν: γενικ. ἀπρόθ. Στολισμός=κόσμος.

47. A'. 1. τῇ εὐδαιμονίᾳ=διὰ τὴν εὐδαιμονίαν. 2. μετ' οὐ πολὺ=μετ' ὀλίγον. 3. πρὸς τὴν ἔφοδον=διὰ τὴν ἔφοδον. Ἀχθομαι=ἀγανακτῶ, παρασκευάζομαι=ἐτοιμίζομαι, συγκυμίζω=συναθροίζω, ἀπαρασκευος=ἀνέτοιμος, καταλαβάνομαι=εὐρίσκομαι, λήζομαι=ληλατῶ, βλάπτω, συνάγω=συναθροίζω.

B'. 1. δὲν πρέπει=οὐ δεῖ. 2. αἰτιατ.

48. A'. 1. συμβουλευσονται ἡμῖν=θὰ σκεφθῶσι μεθ' ἡμῶν. 2. προστατεύοντες ἡμῶν=γὰ ὑπερασπίζωσιν ἡμᾶς. Ἀθροῖ=βλοῖ ἔμου, ἀγαθός=ἀνδρεῖος, προστατεύω=ὑπερασπίζω.

B'. 1. με ὕδαρ: δοτ. 2. θὰ παύσω: μέσ. μέλ. 3. γὰ λέγω: μετοχ. Λέγω ψεῦδος=ψεύδομαι, καλός=ἀγαθός, κατορθώνω=δικπραίτομαι, ὑποτάσσω=καταστρέφομαι, σκέπτομαι=βουλεύομαι.

49. A'. 1. ἴων=ἐξ ἴων.

B'. 1. ἀλόμῃ δὲν=οὐπω. 2. εἰς=ἐν. 3. ἀπὸ φροντίδας: γεν. ἀπρόθ.

50. Α'. 1. Ἐν καιρῷ = εἰς κατάλληλον περίστασιν. 2. ἐὰν ἦ = ἂν εἶναι. 3. τοῦ κινδύνου = ἀπὸ τὸν κίνδυνον. 4. ἵνα ἄρξωμαι τοῦ λόγου = διὰ νὰ ἀρχίσω τὸν λόγον. 5. ἐπὶ τοὺς ν. = ἐναντίον τῶν ν. Ἄρχομαι = ἀρχίζω, καταστρέφομαι = ὑποτάσσω.

Β'. 1. μέσ. ἄορ. Κατορθώνω = διαπράττομαι.

51. Α'. 1. Εἴθε τρέψαισθε = εἴθε νὰ τρέψητε εἰς φυγὴν. Ἐὖ λέγω = ἐπαινῶ, ἐμὸς = ἰδικός μου, μέμφομαι = κατηγορῶ, φυλάττομαι = προφυλάττομαι, ὀμιλία = συναναστροφή, ἐφευσάμην = εἶπον ψευδός.

Β'. 1. Εἴθε νὰ προφυλάξῃς τὸν ἑαυτὸν σου: μέσος ἄορ. 2. ἀπὸ τὰς συναναστροφάς: αἰτ. ἀπρόθ. Ἀποφασίζω = ψηφίζομαι, κατορθώνω διαπράττομαι.

52. Α'. 1. τὰς ὀμιλίαις = ἀπὸ τὰς συναναστροφάς. 2. φύλαξι = νὰ προφυλαχθῆς. 3. τῆς ἀδικίας = ἀπὸ τὴν ἀδικίαν. 4. λέγων = νὰ λέγῃς. Μωρία = ἀνοησία.

Β'. 1. κάμε μου τὴν χάριν = χάρισάι μοι. 2. ἄς λουσθῆ: μέσ. ἄορ. 3. εἰς = ἐν. Σκέπτομαι = βουλευομαι, ἀρχίζω = ἀρχομαι, ἀποφασίζω = ψηφίζομαι.

53. Α'. 1. Τοῦ κινδύνου = ἀπὸ τὸν κίνδυνον. 2. τείχεσι = διὰ τειχῶν.

Β'. 1. δι' αἵματος: δεσ. ἀπρόθ. Ἐτοιμάζω = παρασκευάζομαι, ἐξοπλίζω = ὀπλίζομαι.

54. Α'. ἄθλον = βραβετον.

Β'. 1. ἀπὸ ἐκεῖνον: γενικ. ἀπρόθ. 2. διὰ νὰ πορευθῆ = ὡς πορευσόμενος. 3. κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ = ἐπὶ τὸν ἀδελφόν. 4. ἀφ' οὗ ἀναπαυθῆ: μέσ. ἄορ.

55. Α'. 1. ἐνυπνίῳ = ὑπὸ ἐνυπνίου. 2. λόγχῃ = διὰ λόγχης. 3. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ = κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. 4. συμπέμψαι αὐτοῖς = νὰ πέμψῃ μετ' αὐτῶν. 5. πρὸς τὴν θήραν = διὰ τὸ κυνήγιον. 6. τυγχάνει τοῦ Ἄτυος = ἐπιτυγχάνει τὸν Ἄτυον. 7. κατὰ τὸ ἐνύπνιον = συμφώνως πρὸς τὸ ἐνύπνιον. Διαφθείρω = καταστρέφω, δέομαι = παρακαλῶ, θήρα = κυνήγιον, ἁμαρτάνω = ἀποτυγχάνω.

Β'. 1. ὁμάντευσε: μέσ. ἄορ. 2. ὅτι θὰ φονευθῆ: ἀπαρέμφ.

παθ. μέλ. Καλός=χρηστός, τιμωρῶ=κολάζω, εὐκόλως=βαδίως, σφάλμα=ἀμάρτημα.

56. Α'. 1 ἀνδρεία=διὰ τὴν ἀνδρείαν. 2. Τοῖς Πέρσαις=κατὰ τῶν Περσῶν. 3. παρὰ τὸν Γρανικὸν=πλησίον τοῦ Γρ. ψηφίζομαι=ἀποφασίζω.

Β'. 1. Ὅτι θὰ ἀπαλλαχθῶ: ἀπαρέμφ. 2 ἀπὸ τὸ κακόν: γεν. ἀποθ. 3. μέλ. μετοχ. κατ' αἰτιατ. 4. ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον: γεν. ἀνε. προθ. 5. ἔτι ἀνετράφη ὁ Ζεὺς=τραφήναι τὸν Δία.

57. Α'. 1. Τῶν ἐνδόξων=ἐκ τῶν ἐνδόξων. 2. κατελίπετο=ἀφήκε. 3. τῷ πατρὶ=πρὸς τὸν πατέρα. 4. προσελθόντων=ἀφ' οὗ προσήλθον.

Β'. 1. Ἀπὸ σίτον: γενικ. ἀπρέθ. ἔφθασα=ἀφικόμεν, γεμᾶτος=μεστός, ἔγινα=ἐγενόμην, ἐνόησα=ἠσθόμην, ὑπεσχέθην=ὑπεσχόμην, προσέλιχσα=προσηγαγόμην.

58. Α'. 1. Τῶν ἡμετέρων=ἐκ τῶν ἡμ. 2. τῶν Σκυθῶν=ἀπὸ τοὺς Σ. Οὕτω=τοιουτοτρόπως, ἄγω=ὀδήγηθ.

Β'. 1. Μὲ=σύν. 2. τῆς ἰδικῆς σας: δοτ. Γειτονικός=γείτων, ἐχθρός=πολέμος.

59. Α'. 1. Θυσίαις=διὰ θυσιῶν. 2. θεῶν=ἐκ τῶν θεῶν. 3. τιμῶν=(τίνα) ἐτίμων. 4. δ=ὄσα. 5. εἴη ἂν=ἤθελεν εἶναι. 6. τῇ Νιόβῃ=κατὰ τῆς Ν. Γυνή=σύζυγος, σιγῶ=σιωπῶ, σαφῶς=καθαρά, καλῶς, δρῶ (-άω)=πράττω, ζήμια=τιμωρία, κατατοξεύω=διὰ τῶν βελῶν φονεύω.

Β'. Ἀφίνω=ἐῶ (-άω), τρώγω=ἐσθίω, δύσκολος=χαλεπός, ἐχθρός=πολέμος.

60. Α'. Πειρῶμαι=προσπαθῶ, περιπορεύομαι=περιέρχομαι, θεῶμαι=παρατηρῶ, οὐσία=περιουσία, χρῶμαι=μεταχειρίζομαι, δεῖ=πρέπει.

Β'. 1. Τὰ ὅτα: δοτικ. Περισσότερον=μᾶλλον, ἀσθένεια=νόσος, θεραπεύω=ἰῶμαι.

61. Α'. 1. Ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας=ἐναντίον τῶν Αἰθ. 2. αὐτῷ=εἰς αὐτόν. 3. μᾶλλον=περισσότερον. 4. δοκούντες=νομίζοντες. 5. τῇ ἀτυχίᾳ=διὰ τὴν ἀποτυχίαν. 6. τί=διὰ τί, 7. παρόντος=δε

ἦτο παρών. Εὐτυχῶ=ἐπιτυχάνω, ἄθυμῶ=εἶμαι λυπημένος ἰσχυρῶς=πολύ, ὀκνῶ=δισταίζω, ἐντρέπομαι, ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω, ὑποχωρῶ, εὐθυμῶ=ἔχω χαράν, ἐορτᾶς ἄγω=ἐορτάζω, ὑποπτεῶ=ἔχω ὑποψίαν, καλῶ=προσκαλῶ, ἀπιστῶ=δὲν πιστεύω, ἀτυχία=ἀποτυχία, Ἄπις: βοῦς λατρευόμενος ἐν Αἰγύπτῳ, ἀναιρῶ=φονεύω.

Β'. 1. Τοὺς εὐτυχούντας: δοτικ. 2. πρέπει σεῖς νὰ πράττητε=δεῖ ὑμᾶς π. 3. τὰ πρόποντα=τὰ δέοντα. Ἀγαπῶ=φιλῶ, πράττω=ποιῶ.

62. Α'. 1. Ἵνα μηκέτι λυποῖτο=ἵνα μὴ λυπῆται πλέον. 2. ῥώμη=κατὰ τὴν ῥ. 3. μή=μήπως. 4. Πρηξάσπους ἐδεῖτο=τὸν Πρ. παρεκάλει. Ῥώμη=σωματικὴ δύναμις, ἀρετὴ=ἀνδρεία, κρατοῦμαι=νικῶμαι, ἐνθυμοῦμαι=ἀναλογίζομαι, =περὶ πολλοῦ ποιῶμαι=ἐκτιμῶ, ἡγοῦμαι=νομίζω, δέομαι=παρακαλῶ.

Β'. 1. Αἰτιατ. Περίστασις=καιροί, ἔχω ἀνάγκην=δέομαι, νομίζω=ἡγοῦμαι, προτιμῶ=αἰρούμαι.

63. Α'. 1. βουλόμενος=ἐπειδὴ ἤθελε. 2. κελεύσαντος=ἀφ' οὗ διέταξε. 3. ταῦτά=τὰ ἴδια. Βούλομαι=ἐπιθυμῶ, ὕδρις=ἀλαζονεία, μειῶ=ἐλαττώνω, ἐλευθερῶ=ἐλευθερώνω, Δωδώνη: ἀρχαιστάτη πόλις τῆς Ἠπείρου, ὅπου ὑπῆρχε μαντεῖον τοῦ Διός, ἀξιῶ=θεωρῶ ἄξιον, ἀπαιτῶ, ὧδε=ὡς ἐξῆς, ἀνακοινοῦμαι=ἀνακοινώνω, πληρῶ=γεμίζω, περαιῶ=διαδιδάζω.

Β'. 1. Διὰ θανάτου: δοτικ. ἀπρόθ. Στεφανώνω=στεφανῶ, ζηλεύω=ζηλῶ, ὑποδουλῶνω=δουλῶ, τιμωρῶ=ζημιῶ, λητλατῶ=δηλῶ, ἐναντιώνομαι=ἐναντιοῦμαι.

64. Α'. 1. Τῇ ναυμαχίᾳ=διὰ τῆς ναυμαχίας. 2. τοῦ δουλώσαι=ἀπὸ τὸ νὰ ὑποδουλώσῃ. 3. μάλιστα=παρὰ πολύ. 4. τολμήσαντα=ἐπειδὴ ἐτόλμησε. 5. ὡς=καθώς. 6. θάνατον αὐτοῦ κατεψηφίσαντο=κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς θάνατον. Δῆμος=λαός, τελευτάω=ἀποθνήσκω, ἔνθα=ὅπου.

Β'. 1. Παρετήρησε: μέσ. ἀόρ. τοῦ ῥ. θεῶμαι. 2. μὲ παντός εἶδους ἀγάλματα=παντοίοις ἀγ. 3. ἀφ' οὗ ἐπολιορκήθη: μετοχ. 4. ἵνα ὑποδουλώσῃ: μετοχ. μέλ. Ἐδεργετῶ=εὐ ποιῶ, παρᾶτιρῶ=

θεῶμαι, προσπαθῶ=πειρῶμαι, κυριεύω=κορθῶ, ταπεινώω=ταπεινώ-ῶ.

65. Α'. 1. Ἐπί βλάβῃ=πρὸς βλάβην. 2. μὴ τυχῶν=ἂν ἀποτύχῃς. Χρῶμαι=μεταχειρίζομαι, αἰδοῦμαι=σέβομαι.

Β'. 1. Σέ: δοτ. 2. θὰ ἀκρoασθῶσι: μέσ. μέλ. 3. καθὼς πρέπει=ὡς δεῖ. Μεταχειρίζομαι=χρῶμαι, ὁμιλῶ=λέγω, ὠρατος=καλός, ἐκτελῶ=τελῶ, δένω=δέω-ῶ, ὀργώνω=ἄρώ-ῶ.

66. Α'. 1. Ὦν=ἐν ᾧ εἶται. Ἀγγέλλω=ἀναγγέλλω, τοιοῦτος=τέτοιος, τοσοῦτος=τόσον μέγας, ὑπέικω=ὑποχωρῶ, τηλικούτος=τόσης ἡλικίας, τόσον μέγας, ἁμαρτάνω=σφάλω.

Β'. 1. Ὁ πλησίον=ὁ πέλας. 2. παρὰ=ἧ. οὗτος ἐδῶ=ὅδε, ὁ ἐξῆς=ὅδε.

67. Α'. Παραμυθία=παρηγορία, ἔξεστι=ἐπιτρέπεται, ὁ αὐτός=ὁ ἴδιος, ψηφίζομαι=ἀποφασίζω.

Β'. 1. Μεταξὺ των=ἀλλήλοις. 2. κατὰ τὸν χαρακτήρα=τοὺς τρόπους. 3. παρὰ=ἧ. 4. πρὸς ὄνειρον: δοτικ. ἀπρόθ. 5. μία=τίς. ὁ ἴδιος=ὁ αὐτός, χαρακτήρ=τρόπος, μεγαλύτερος=μείζων, μερικοί=τινές, ἔνιοι.

68. Α'. Διαδιδῶ=θὰ διαδιδάσω, ἐξετῶ=θὰ ἐξετάσω, εἰκότως=εὐλόγως, βουλή=σκέψις, πέποιθα=ἔχω πεποιθήσιν.

Β'. 1. Ἴνα ἀγωνισθῶσι: μετοχ. μέλ. 2. θὰ συνάψωμεν μάχην: μέλ. τοῦ β. μάχομαι. 3. ὅτι εἶχεν ἀφήσει: ἀπαρέμφ. 4. χάριν τοῦ φίλου: δοτ. ἀπρόθ. ἐτοιμάζομαι=παρασκευάζομαι, ἀφίνω=καταλείπω.

69. Α'. Ἴερὸν=ναός, κλεινός=περίφημος, θεραπεύω=τιμῶ, ἄψω=ψάλλω, σεμνός=σεβαστός.

Β'. 1. Ὅτι εἶναι: ἀπαρέμφ. 2. μεταξὺ=ἐν. Θυσιάζω=θύω, στήλαι Ἐρμοῦ=Ἐρμῆι, στόλισμα=κόσμος, γυμναστήριον=γυμνάσιον.

70. Α'. Πλοῦς=ταξίδιον, χαλεπός=δύσκολος, ῥοῦς=ῥεῦμα, δαινός=φοβερός, μεστός=γεμάτος, παντοῦτος=παντὸς εἶδους.

Β'. 1. Εἰς=ἐν. 2. μετάφρασον διὰ τοῦ ἐστὶ μετὰ δοτ. 3. ἐντὸς

= ἐν. 4. ὑπῆρχον = ἦσαν. Πονηρὸς = φαῦλος, καλὸς = ἀγαθός, κόκκαλον = ὄστρον, κάνιστρον = κανοῦν.

71. Α'. 1. μείον = ὀλιγώτερον. Εὐρος = πλάτος, στάδιον: μέτρον μήκους = 185 μέτρ.

Β'. 1. ἐξεπαιδεύθησαν = ἐπαιδευθήτην.

72. Α'. νεὼς = ναός, λεῶς = λαός, ταῶς = παγώνιον.

Β'. 1. ὁμοιάζουσιν = εὐκτασι. — 2. μετὰ τοὺς λαγούς: δοτ. — 3. κατὰ τὴν νύκτα = τῆς νυκτός. — 4. ὅταν ἐξημερώνῃ = ἄμ' ἔφ. — βόσκω = νέμομαι, σηκώνομαι = ἐγείρομαι.

73. Α'. 1. τῶν ἀπλῶν τρόπων = διὰ τὸν ἀπλοῦν χαρακτήρα. 2. σitta = φαγητά. παιδεία = ἀνατροφή, μάλιστα = πρὸ πάντων, δίαίτα = τρόπος τοῦ ζῆν, ὄλον = καθώς, παραδείγματος χάριν.

Β'. περικεφαλαία = κράνος, χάλκινος = χαλκοῦς, κόκκινος = πορφυροῦς, φοινικοῦς, ὁ πῦρ ἀπόπνέων = πυρίπνοος, εὐνοϊκός = εὐνοῦς, οὐχὶ εὐνοϊκός = δούσανος.

74. Α'. 1. ἐν Ἄδου = ἐν τῇ Ἄδῃ. — 2. Τὸν ἔκρουον ἔχουσι = χύνονται. Ἐνδον = ἐντός, σύμπλεως, ἔμπλεως, πλέως = γεμάτος, ἄγγελος = ἀγγελιαφόρος, περιέχομαι = περικλειομαι, ἔλεως = εὐμενής, εὐνοϊκός, ἡδονή = εὐχαρίστησις, ἄγω = ὀδηγῶ, κακόνους = δυσμενής, ζημία = τιμωρία.

Β'. 1. δὲν γηράσκει = ἀγήρως ἐστί. — 2. πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς: δοτ. ἀπρόθ. — 3. ἔχει λεπτήν γῆν = λεπτόγεῶς ἐστί. — εὐμενής. — ἔλεως, πάντοτε = ἀεί, γεμάτος = πλέως, ἔμπλεως, φαγητά = σitta

75. Α'. 1. Τοῖς Ἀθηναίοις ἦσαν = οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον. 2. ἄρχειν = ὅτι ἦτο ἄρχων. 3. τὸ μέγεθος = κατὰ τὸ μέγεθος, γυνή = σύζυγος, κλείς = κλειδίον, δᾶς = λαμπάς, δαυλὸς ἀνημέμενος, δράκων = ὄφις.

Β'. 1. Ὅτι ἦσαν ἄρχοντες = ἄρχειν. 2. κατὰ τὰ γόνατα: δοτ. ἀπρόθ. 3. συνήντων = ἐνετύγχανον (μετὰ δοτικ.). ὁμοιάζω = ὁμοία, φέρω = κομίζω, ἔχω πεπολιθῆσιν = πιστεύω, ἀπεσταλμένος = πρεσβευτής.

76. Α'. 1. ἀπέδρα = ἐδραπέτευσε. 2. εἶ = εἰσι. 3. πόθεν = ἀπὸ ποῦ. 4. ποῖ = εἰς ποῖον μέρος. 5. ὄντα = ὅτε ἤμην

6. οἰκοθεν=ἐκ τῆς πατρίδος. 7. ἦσθα=ἦσο. 8. ὦν=ἄφ' οὐ εἶσαι.—Ὁ ἕτερος=ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο, πηλίκος=ποῖας ἡλικίας, ποδαπὸς=ἀπὸ ποῖον τόπον, οἴκαδε=εἰς τὴν πατρίδα.

B'. 1. εἰς ποῖον μέρος=ποῦ. 2. πόσοι=ὁπόσοι. 3. ὁμῶς=μέντοι. 4. ὅταν ἔχῃσι πόλεμον=πολέμου ὄντος αὐτοῖς. 5. εἶναι ἄρχων=ἄρχει. 6. ἔχει περισσοτέραν δύναμιν=δυνατώτερός ἐστιν. ποῖος ἐκ τῶν δύο=πότερος, οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος=οὐδέτερος, καθεὶς ἐκ τῶν δύο=ἐκάτερος, καὶ οἱ δύο=ἄμφω ἄμφότεροι, ἐπιτρέπεται=ἔξεστι.

77. A'. 1. ἀγῶσι γυμνικοῖς=εἰς γ. ἀγῶνας. Ἐντεθεν=διὰ τοῦτο.

B'. 1. εἶχον ἐμπιστοσύνην=ἐπίστευον. 2. πρὸς ἀλλήλους=ἀλλήλοις.—3. ἦσαν=ἦστην.—4. Πρὸς τὰς χεῖρας: δοτ. ἀπρόθ. 5. ἀλλήλους: δοτ.—Ἐκπαιδεύω=παιδεύω, τοιουτοτρόπως=οὕτω.

78. A'. διαφθεῖρω=καταστρέφω, ὀμνῶ=ὀρκίζομαι, κατασχύνω=ἀτιμάζω, τάξις=παράταξις, λείπω=ἐγκαταλείπω, ἀμύνω=βοηθῶ, κείρω=κουρεύω, ἄπαξ=μίαν φοράν.

B'. 1. Αὐτόν: δοτ. 2. μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ=σὺν θεῷ. 3. ὁ ὅποιος θὰ ἀναγγεῖλη: μετοχ. Καθαρίζω=καθαίρω, ἀποκρούω=ἀμύνομαι, τελειώνω=περαίνω, θρηγῶ=δύρομαι, λυπούμαι=οἰκτιρῶ, βοηθῶ=ἀμύνω, ἀναγγέλλω=ἀγγέλλω.

79. A'. 1. Τῆς κόπρου=ἀπὸ τὴν κ. 2. εἰ ἀποκτείνεις=ἂν ἤθελε φονεύσει. 3. τοὺς Σπαρτιάτας=ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας. 4. μολῶν=ἄφ' οὐ ἔλθης. Αἴρω=σηκώνω, ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι, ἐκτείνω=ἀπλώνω, ἀπαιτῶ=ζητῶ.

B'. 1. Ἔδωκε τὸ σημεῖον: ἀόρ. τοῦ ῥ σημεῖων. 2. διεμείρασαν πρὸς ἀλλήλους=διενείμαντο. Πέμπω=ἀποστέλλω, ὑψώνω=ἀνατείνω, κερδίζω=κερδαίνω, μολύνω=μαίνομαι.

80. A'. 1. ἡγεμόνα=ὡς ἡγεμόνα. 2. τῇ δυνάμει=διὰ τῆς δυνάμεως. 3. ἐν ὁκτῶ μηνσὶ=εἰς διάστημα ὁκτῶ μηνῶν. Σφάλλω=ἀπατῶ, ἐγρήγορα=εἶμαι ἔξυπνητός, καθεύδω=κοιμῶμαι.

B'. 1. ὅτι διεφθεῖρε: ἀπαρέμφ. Φανερώνω=φαίνω, συνανα-

στροφῇ=ὀμιλία, καταστρέφω=φθείρω, συνάπτω μάχην=μάχομαι, διασκορπίζω=διασπείρω, τεντώνω=τείνω, τρώγω=ἐσθίω, πλαγιάζω=κατακλίνομαι.

81. Α'. 1. τῇ δόξῃ=διὰ τὴν δόξαν. Ἐπαίρομαι=ὑπερηφανεύομαι, βάλλω=κτυπῶ, κατασκάπτω=κατακρημνίζω.

Β'. καταστρέφω=διαφθείρω, ὑετός=βραχθαία καὶ διαρκῆς βροχή, τεντώνω=τείνω, εὐκόλως=βραδίως, κουρεύω=κείρω, φέρω εἰς πέρας=περαίνω, ἐνωρίτερον=πρωϊότερον.

82. Α'. ὠνοῦμαι=ἀγοράζω, ἐπιτήδεια=τρόφιμα, ἀπωθῶ=ἀποκρούω, κρούω=κτυπῶ, ἐθίζω=συνηθίζω (τινά), ἐγείρομαι=σηκῶνομαι, ἐῶ=ἀφίγω, καθεύδω=κοιμῶμαι, ἤσυχάζω.

Β'. 1. Ἄπο ἄλευρα: γεν. ἀπρόθ. 2. τὸ στράτευμα: δοτ. ἀπρόθ. Σύρω=ἐλκω, ἀκολουθῶ=ἔπομαι, σκοπεύω=μέλλω, ἀναχωρῶ=ἀπέρχομαι, τρικυμία=χειμῶν, βλέπω=ὄρω, διατρυπῶ=διορύσσω.

83. Α'. 1. Ἐν=μεταξύ. 2. τοῖς κρῖνουσι=οἱ ὅποιοι ἔκρινον. Ἔτιθιμι=θέτω, μείων=μικρότερος, τετελευτηκῶς=νεκρός.

Β'. 1. Εἰς τὰ περισσότερα=τοῖς πλείστοις. 2. ὡς τιμωρίαν=ζημίαν. 3. ἀπεκρίθη: μέσ. ἀόρ. †. οἱ νέοι νὰ βλέπωσι=τοὺς νέους θεᾶσθαι. Σφάλμα=ἁμάρτημα, ἀφιερῶνω=ἀνατίθιμι, ἐχθρὸς=πολέμιος, συνθέτω=συντίθιμι.

84. Α'. 1. Στομάτιν=διὰ δύο στομάτων. Ἐξίημι=ἐκθάλλω, ἴημι=ρίπτω, τίθιμι=καθιστῶ, κάμνω, ἀνίημι=ἀναπέμπω, ἀναδίδω, ἔοικα=ὀμοιάζω.

Β'. 1. των=ἐαυτῶν. 2. τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν=τὴν Ἑλληνίδα φωνήν. 3. ἀπὸ ἐνὸς ἔτους=ἐξ ἑνιαυτοῦ. 4. ἤρχισα=ἤρξαμην. 5. νὰ ἐννοῶ: ἀπαρέμφ. 6. νὰ κυνηγῶσι=θηρᾶν. Ἀφίημι=ἀφίημι, σὺ ὁ ἴδιος=σὺ αὐτός, ἐπιτρέπω=ἀφίημι, ἐννοῶ=συνίημι.

85. Α'. 1. ἀγῶνα ἔθηκε=προεκήρυξεν ἀγῶνα. 2. προθεῖς=προτεινας. Χρυσός=πράγματα κατεσκευασμένα ἐκ χρυσοῦ. ἐπιτίθιμι=ἐπιθέτω, μετατίθιμι=μεταθέτω, καθίημι=καταβιάζω, κράνος=περικεφαλαία, ἀρύτω=ἀντλῶ, ἀνασύρω, ἐφίημι=ἐπιτρέπω.

B'. 1. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἔθεσαν : μετοχ. 2. ὅτε ἔθεσαν : ἀπαρέμφατον τοῦ ἄορ. ἐνέθηκα. Καλὸς=ἀγαθός, ἀφιέρωμα=ἀνάθημα, ἀφιερώνω=ἀνατίθημι, κρυφίως=λάθρᾳ, κοιλία=γαστήρ.

86. A'. 1. ἔπλις=διὰ τῶν ὀπλων. 2. δεύτερα=δευτερεύοντα, κατώτερα. 3. ἐτίθεντο=ἐθεώρουν. Φίλος=ἀγαπητός, ἡδύς=εὐχάριστος, λοιδορῶ=ὕβρίζω, ἄθλον=βραβεῖον, προτίθημι=προτείνω, ἐφίεμαι=ἐπιθυμῶ.

A'. 1. ὅτε ἐπέτιθεντο : μετοχ. 2. κατὰ τῶν ἐχθρῶν : δοτ. ἀπρόθ.—3. δόξαν : γενικ. 4. εἰς τοὺς κόπους : γεν. ἀπρόθ. Προθέτομαι προτίθεμαι, ἐμδάλλομαι=ἐντίθεμαι, ὄρμῳ κατὰ τινος=ἔμαι ἐπὶ τινά, ἐπιθυμῶ=ἐφίεμαι, ὑποχωρῶ=ὑφίεμαι, κόπος=πόνος.

87. A'. 1. συνθέσθαι συμμχίαν=νὰ συνάψη συμμχίαν. 2. ἔως=ἐν ὄσφ.—3. συνθέσθαι=νὰ συνθηκολογήσωμεν.

B'. 1. κατὰ=πρὸς μετ' αἰτιατ. 2. ἑαυτοῦς. 3. νὰ ἀγωνισθῶσι : μέσ. ἄορ. 4. νὰ ἐπιτεθῆτε : μέσ. ἄορ. β'. 5. κατὰ τῶν ἐχθρῶν : δοτ. ἀπρόθ. Ἐγκαταλείπω=προῖεμαι, ὑποχωρῶ=ὑφίεμαι, ἐχθρὸς=πολέμιος.

88. A'. 1. τρόπος=χαρακτήρ, ζημία=τιμωρία.

B'. Ἐννοῶ=συνήμι.

89. A'. 1. ἐν ταῖς ἐορταῖς=κατὰ τὰς ἐορτάς. Ἰσθμι=στήνω, πειρῶμαι=προσπαθῶ, ἀφίστημι=κινῶ εἰς ἀποστασίαν, διαφθείρω=καταστρέφω, ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι, ἀνίστημι=ἀνεγείρω, καθίστημι=καθιστῶ, κάμνω.

B'. 1. εἰς=ἐν. ὅτι ἐσήκωνεν : εὐκτι. ἐνεστ. τοῦ ῥ. ἀνίστημι. Στήνω=ἰσθμι, τοποθετῶ=καθίστημι, διορίζω=καθίστημι, διακάζω=κρίνω, σηκώνω=ἀνίστημι.

90. A'. 1. λέξοντες=ἵνα εἴπωσι. 2. ἂ ἐγίγνωσκον=ὅσα ἐφρόνουν. 3. πρὸς πειθῶ=εἰς τὴν εὐπειθειαν. 4. ὑπκνίσταμαι τῷ βασιλεῖ=σηκνῶμαι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Οὕτω=τοιουτοτρόπως, ἀγγέλλω=ἀνγγέλλω, ἀνίσταμαι=σηκνῶμαι, πειθῶ=εὐπειθεια, καρτερία=ὑπομονή, ὑφίσταμαι=ὑπομένω, ὑποφέρω.

Β'. Ἀποστατῶ=ἀφίσταμαι, διορίζω=καθίστημι, ὑποφέρω=υφίσταμαι.

91. Α'. 1. αἰτήσοντας=ἵνα ζητήσωσι. 2. οὐκέτι ἐδίδουσαν=δὲν ἐδίδον πλέον. 3. τοῦ φόνου=διὰ τὸν φόνον. 4. ἐκουσαι=ἐκουσίως. 5. συλλεγέντος=ἀφ' οὗ συνηθροίσθη. 6. ἡρώτων: ὑποκ. αἱ ἀρχαί. 7. ἵνα δίκην δῶ=ἵνα τιωρηθῆ. Πειρῶμι=δοκιμάζω, κήρυξ=ἀπεσταλμένος, αἰτῶ=ζητῶ, εἰσβάλλω=ρίπτω, ἀμάρτημα=σφάλμα, χαλεπαίνω=ὀργίζομαι, θύομαι=θυσιάζω, δίκην δίδωμι τι=τιμωροῦμαι ὑπὸ τινος, ὕβρις=προσβολή, ἐκδίδωμι=παραδίδω, ἔνθα=τότε, τὸ φιλόπατρι=ἡ φιλοπατρία.

Β'. 1. εἰς=ἐπὶ μετ' αἰτ. Δίδω=δίδωμι, κόπος=πόνος, ἔχω ἀνάγκην=δέομαι, ζητῶ=αἰτῶ, ἀνταποδίδω=ἀποδίδωμι, εὐγνωμοσύνη=χάρις, προσπαθῶ=πειρῶμαι.

92. Α'. 1. ἐκ=ὑπό.

Β'. 1. οὗ εἶχε παραδοθῆ: ἀπαρέμψ. Βραβεῖον=ἄθλον, θέλησις=βουλή.

93. Α'. 1. ὕδατι=μὲ ὕδωρ. Ἐπιδείκνυμι=ἐπιδεικνύω, καλὸς=ὠρατός, ἀποδείκνυμι=διορίζω, σθένυμι=σθῆνω, συμμίγνυμι=συναναστρέφομαι, τρόπος=χαρακτήρ, ἀπόλλυμι=καταστρέφω, κεράννυμι=ἀναμειγνύω, διαρρήγνυμι=διασπῶ, μέσον=κέντρον δέομαι=παρακαλῶ.

Β'. Ἐπιδεικνύω=ἐπιδείκνυμι, διατάσσω=κελεύω, σθῆνω=σθένυμι, ὀργίζομαι=ὀμνυμι, δικάζω=κρίνω, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους=κατὰ τοὺς νόμους, ἐνδύω=ἀμφιέννυμι, καταστρέφω=ἀπόλλυμι.

94. Α'. 1. αἰς=διὰ τῶν ὀπείων. 2. χειμῶνι=ἐνεκα τρικυμίας. 3. ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια=διὰ τὰ τρόφιμα. 4. ἐφ' ἧ=εἰς τὴν ὀπειαν. 5. ἐθήρυσσε=συνέλαθε. 6. οἶνω=μὲ οἶνον. 7. ἀναπεπταμένον=ἀνοικτόν. Ζεύγνυμι=ζεύγω, ἀπόλλυμι=καταστρέφω, σκεδάννυμι=διασκορπίζω, κεράννυμι=ἀναμειγνύω.

Β'. 1. τοὺς Ἀθηναίους: δοτικ. 2. μὲ οἶνον: δοτ. ἀπρόθ. Συμβουλεύω=παρακελεύομαι, διασκορπίζω=σκεδάννυμι, καταστρέφω=ἀπόλλυμι, ἀναμειγνύω=μείγνυμι, ἔχω διαρραγῆ=διέρρωγα, ἐνδύω=ἀμφιέννυμι.

95. Α'. 1. Ἰκεσίου θάνατον κατέγνωσαν=κατεδίκασαν εἰς θάνατον τὸν Ἰκ. 2. χειμῶνος=κατὰ τὸν χειμῶνα. 3. πλέοντι=ὅτε ἐπλεε. Σινώπη: πόλις τῆς Παφλαγονίας παρὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον, ἀποδιδράσκω=δραπετεύω, ἀπαίρω=ἀναχωρῶ, ἀλίσκομαι=συλλαμβάνομαι, ἀπεδόμην=ἐπώλησα, ἐπριάμην=ἠγόρασα.

Β'. 1. κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος: δοτικ. 2. θὰ τιμωρηθῆ: μέσ. μέλ. τοῦ β. ζημιούμαι. 3. διὰ θανάτου: δοτ. ἀπρόθ. 4. διὰ χρημάτων: γεν. ἀπρόθ. Τρικυμία=χειμῶν, κατεδυθίστην=κατέδυν, ἐκυριεύτην=εἰάλων, συλλαμβάνομαι=ἀλίσκομαι, δραπετεύω=ἀποδιδράσκω.

96. Α'. 1. προσαγαγόντος τινός=ὅτε ἔφερε τις. 2. τοσούτου=ἀντὶ τόσου (ποσοῦ). Ἐμπίμπλημι=γεμίζω, χορταίνω (τινά), ἐπίσταμαι=γνωρίζω.

Β'. 1. ὅστις δὲν ὠφελεῖ οὐδένα=ὅς ἂν μηδένα: μεθ' ὑποκ. ἐνεστ. 2. ἀντὶ πόσου=πόσου. Διατάττω=κελεύω, κατακαίω=ἐμπίμπρημι, ἐπιθέτω τιμωρίαν εἰς τινα=δίκην ἐπιτίθημί τι, διότι=ὅτι, ὠφελῶ=ὀνίημι, ὀλιγώτερον=ἦττον.

97. Α' 1. τοῦ βίου ὄντος=ἐπειδὴ ὁ βίος εἶναι. 2. νέος ὢν=ὅταν εἶσαι νέος. Ἀκούω=ὕπακούω.

Β' 1. ξεκινήσαντες=ἀναστάντες. 2. τὴν νύκτα=νυκτός. 3. ὅτε ἐξημέρωσεν=ἄμα τῇ ἡμέρᾳ. 4. ὅτι θὰ εἶναι: μέλ. ἀπαρεμφ. 5. νὰ φέρῃς ὀπίσω=ἐπανάγαγε. 6. νὰ εἶναι παρόντες: ἐνεστ. ἀπαρεμφ. τοῦ β. πάρεμι. Ξεκινῶ=ἀνίσταμαι, παρευρίσκομαι=πάρεμι, ὀρκίζομαι=ὀμνυμι, ἐπιτρέπεται=ἔξεστι, ἀνατρέφω=τρέφω, παιδεύω.

98. Α'. 1. τοῖς ἀντιτεταγμένοις=κατὰ τῶν ἀντιπαρετεταγμένων. 2. τοῖς τραπέντας=τοῖς τραπέντας εἰς φυγὴν. 3. ἦ=ἄλλως. 4. ἦ τὰν ἦ ἐπὶ τὰς=ἦ ταύτην ἦ ἐπὶ ταύτης. Θύω=θυσιάζω, χρῶμαι=μεταχειρίζομαι, νόμος=καθιερωμένον ἔθιμον, κατέρχομαι=ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα, στρατεία=ἐκστρατεία.

Β' 1. πρὶν ζητήσης=πρὶν ἂν ζητήσης. 2. νὰ πράξῃς: μέλ. ἀπαρεμφ. 3. ἵνα συναναστρέφηται: μέλ. μετοχ. τοῦ β. σύνειμι. 4. ὅπου πρέπει=ὅποι ἂν δέῃ. 5. διότι=γάρ. 6. ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας: γενικ. ἀπρόθ. Γνωρίζω=γιγνώσκω, ὀδηγός=ἠγε-

μών, κατοικῶ=οικῶ, προσπαθῶ=πειρῶμαι, ἀπομακρύνω=ἀφίστημι.

99. Α'. 1. τῷ πλήθει=διὰ τοῦ πλήθους. 2. τῇ κεφαλῇ=ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἀνάθημα=ἀφιέρωμα, ἀνάκειμαι=εἶμαι ἀφιερωμένος, ἀπτομαι=ἐγγίζω, ὁ ὄρνις=πτηνόν, ποικίλος=πεποικιλμένος.

Β' 1. θὰ ἐπιτεθῶσι: μέλ. τοῦ β. ἐπίκειμαι. 2. καθ' ἡμῶν: δοτικ. ἀπρόθ. 3. (ὅτι) ἔκειντο: εὐκτ. τοῦ β. κείμαι. 4. αἱ ἴδια=αὐταί. 5. ἕνα φέρωσι=κομοῦσι. 6. ὁ ὁποῖος κείται: μετοχ. 7. ὅτε ἔτρωγόν=ἐσθίοντας. 8. νὰ εἶναι πληγισμένοι: ἀπκρέμφ. τοῦ β. κατάκειμαι. 9. (ἐάν) εἶναι ἐπικείμενος: ὑποτακτικὴ τοῦ β. ἐπίκειμαι. 10. κατὰ σοῦ: δοτ. ἀπρόθ. 11. ὅτι ἔπρεπεν=δεῖν. 12. νὰ εἶναι συντεταγμένον: ἀπκρέμφ. τοῦ β. σύγκειμαι. Πολεμῶ=μάχομαι, συνήθεια=ἔθος.

100. Α'. 1. ὦν = τίνων. Ἀπόφθεγμα = ῥητόν, γνωμικόν, οἷα=γνωρίζω, δέομαι=ἔχω ἀνάγκην, ψυχὴ=ζωή, ἑκάτερος=ἕκαστος ἐκ τῶν δύο.

Β' 1. ὅτι γνωρίζεις: ἀπκρέμφ. 2. ἐν ᾧ δὲν γνωρίζεις: μετοχὴ, 3. ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο: μετ. 4. ἐπειδὴ συνησθάνετο=συνειδυῖα αὐτῇ. 5. ὅτι διέπραξεν ἀδίκημα=ἄδικήσασα. Δικαίνω πρότερον = προδιαθαίνω, ἔχω φονευθῆ=τέθνηκα.

101. Α'. 1. ἑξῆκονταίς τριήρεσι=διὰ 600 τριήρων. 2. ἐπ' αὐτοῦς=κατ' αὐτῶν. Στρατεύομαι=ἐκστρατεύω, καταστρέφομαι=ὑποτάσσω, ἀπόλλυμι=χάνω, αὐθις=πάλιν.

Β'. 1. κατὰ 30 ἔτη: δοτ. ἀπρόθ. 2. 14 ἔτη: κίτικτ. Πλάτος=εὖρος, ἀναχωρῶ=ἀπέρχομαι.

102. 1. εἰ προσθεῖντο=ἂν ἤθελον προστεθῆ. ἐλαύνω ὄνον=ὀδηγῶ ὄνον, ἀργύριον=χρήματα, κάμνω=κουράζομαι, τέμνω=λεηλατῶ.

Β'. 1. σέ: δοτ. Ἐκδιώκω=ἐξελαύνω, ἀποκόπτω=ἀποτέμνω, κουράζομαι=κάμνω, δαγκάνω=δάκνω.

103. Β'. 1. ἂν ζωντανὸς ἤθελε φθάσει=εἰ ζῶν ἀφίκοιτο.

104. Α'. 1. δούλου τινὸς μέγα ἁμαρτόντος=ὅτε δούλος τις ἔκαμε μέγα σφάλμα. 2. ἐν ὀργῇ ὦν=ἐπειδὴ ἦτο ὀργισμένος. 3,

αἰῶν παρεστώτων=τῶν παρόντων. 4. ἔφθη φυγῶν=προέλαθε καὶ κατέφυγε. Ἄμαρτάνω=σφάλλω, ἀποτυγχάνω, αἰσθάνομαι=ἐννοῶ, ὠμὸς=σκληρὸς, πλήττω=κτυπῶ, φθάνω=προφθάνω, προλαμβάνω, ἀπεχθάνομαι=γίνομαι μισητός, χαλεπῶς φέρω=ἀγανακτῶ.

B'. 1. ἂν θέλῃ νὰ ἀναχωρήσῃ πλέον=εἰ βούλεται ἤδη αὐτὸν ἀπιέναι. 2. ἀκουσίως=ἄκων. 3. λοιπὸν=τοίνυν. Ἐννοῶ=αἰσθάνομαι, τιμωρῶ=κολάζω, σφάλλω=ἀμαρτάνω, γίνομαι μισητός=ἀπεχθάνομαι.

105. A'. λαγχάνω=λαμβάνω διὰ κλήρου, λανθάνω=μένω ἄγνωστος, τιμώτερος=πολυτιμώτερος.

B'. 1. τιμῆν: γενικ. 2. εἰς τοὺς ἀνθρώπους: αἰτιατ. ἀπρόθ. 3. τὰς εὐεργεσίας: γενικ. ἀπρόθ. Λαμβάνω ἐκ τύχης=λαγχάνω, μένω ἄγνωστος=λανθάνω, λησμονῶ=ἐπιλανθάνομαι.

106. A'. 1. ὄν=ὅτε ἦτο. 2. ὁπότε πύθαιτο=ὁσάνεις ἤθελε μάθει. Ἔτι=ἄκόμη, πυνθάνομαι=πληροφοροῦμαι, ἐρωτῶ, μανθάνω.

B'. 1. Καὶ τὰ μεγάλα: γενικ. 2. ἵνα πληροφορηθῆ: μετοχ. μέλ. Συναντῶ=ἐντυγχάνω.

107. A'. 1. Ἐπερησομένους=ἵνα ἐρωτήσωσι. Ἄχθομαι=δυσαραστοῦμαι, βούλομαι=ἐπιθυμῶ, καθεύδω=κοιμῶμαι, ἐῶ=ἀφήνω, ἄρα=ἄράγε.

B'. 1. Κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων: δοτικ. ἀπρόθ. 2. ἂν=εἰ. 3. τὸν Κῆρον: γεν. Δυσαραστοῦμαι=ἄχθομαι, παρακαλῶ=δέομαι, φαίνομαι=δοκῶ, κοιμῶμαι=καθεύδω, εὐχαρίστως=ἡδέως, κούραζομαι=κάμνω, ἐξορίζω=φυγαδεύω.

108. A'. 1. ἐπὶ τῇ νίκῃ=διὰ τὴν νίκην. 2. ἀμαρτῶν=ὅτι ἔσφαλε. 3. ἐλεγχθῆ=ἀποδειχθῆ. 4. εἰ βούλοιτο=ἂν ἤθελε. 5. ὅτι βούλοιτο=ὅτι ἤθελε. Οἶομαι=νομίζω, μέλλω=βραδύνω, ἀπωθῶ=ἀποκρούω.

B'. 1. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα: αἰτ. ἀπρόθ. 2. εἰς=ἐν. 3. ἵνα πολεμήσῃ: μέλ. μετοχ. 4. κατὰ τὴν ἡμέραν: δοτ. ἀπρόθ. 5. κατὰ τῶν Περσῶν: δοτ. ἀπρόθ. Πολεμῶ=μάχομαι, διαμοιράζω=διανέμω, βραδύνω=μέλλω, ἀναχωρῶ=σίζομαι.

109. Α'. ὅτι τεθναίεν=ὅτι εἶχον φονευθῆ. 2. ἀποθανεῖν= νὰ καταδικασθῆ εἰς θάνατον. Μύριοι=δεκακισχίλιοι, ὕστερον= βραδύτερον, ἀπέθανον=ἐφονεύθησαν.

Β'. 1. διὰ τοὺς ἐργαζομένους: δοτ. ἀπρόθ. 2. τὸ σύνολον= πάντα. Ἐξοδεύω = ἀναλίσκω, συλλαμβάνομαι=ἀλίσκομαι, κυριεύομαι=ἀλίσκομαι, νοστιμώτατα = ἡδίστα.

110. Α'. ἀνατείνω=ὕψωνω, καιρὸς=περίστασις, μιμνήσκομαι=ἐνθυμοῦμαι, τιτρώσκω=πληγώνω, ἐπίσταμι=γνωρίζω, μέμνημαι=ἐνθυμοῦμαι, ἐπράθην=ἐπωλήθην.

Β'. 1. θὰ ἐνθυμῶνται: τετελεσμ. μέλ. 2. τὰς πράξεις: γενικ. 3. καλύτερον=κρεῖττον. Γνωρίζω=γιγνώσκω, ὑπενθυμίζω=ἀναμιμνήσκω, πράξις=ἔργον, εὐεργετοῦμαι=εὐπάσχω, εὐεργετῶ=εὐ παιῶ, λησιμονῶ=ἐπιλανθάνομαι (τινός), πληγώνω=τιτρώσκω, δραπετεύω=ἀποδιδράσκω.

111. Α'. 1. συνελθεῖν αὐτοῖς = νὰ ἔλθῃ εἰς συνομιλίαν μετ' αὐτῶν. 2. μαχεύμενοι = διὰ νὰ πολεμήσωμεν. 3. Ἐν ταῖς Κόλχαις=ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Κόλχων. 4. τῶν κηρίων=κηρήθρας. Αἰροῦμαι=ἐκλέγομαι, αὐτοκράτωρ=μὲ ἀπεριόριστον ἐξουσίαν, ὀκνῶ=διστάζω, ἐσθίω=τρώγω, ἔσικα=ἐμειάζω.

Β'. 1. τὰ ὅποια ἔχουσι παρέλθει: μετοχ. Κυριεύω=αἰρῶ, καίω=ἐμπύμπρημι, κατακρημνίζω=καθαιρῶ, προτιμῶ=αἰροῦμαι, προδίδω=προδίδωμι, ἐκλέγω=αἰροῦμαι, ἐξέλεξα=εἰλόμην, βουλευομαι=σκέπτομαι, εὐχαρίστως=ἡδέως.

112. Α'. 1. ὤφθη=ἐφάνη. Δῆλος=φανερὸς, πότερον=παῖον ἐκ τῶν δύο, ἔπομαι=ἀκολουθῶ, ἔκγονος=ἀπόγονος, κατέσχον=κατέλαβον, ἄγω=φέρω.

Β'. 1. ὅτι ἔχω παράσχει: μετοχή. Συναισθάνομαι=σύναιδα ἐμαυτῶ, φονεύω=ἀναιρῶ, βλέπω=ὄρω, ὠραῖος=καλός, θαυμάζω=ἄγαμαι.

113. Α'. 1. ἡτιῶ ἀν=θὰ κατηγόρεις. Γῆ=χώρα, κάμνω=κουράζομαι, ἐπιστάς=προσελθών, ἀβουλία=ἀπερικεφία, αἰτιῶμαι=κατηγορῶ.

Β'. ὑπεσχέθην=ὑπεσχόμην, καλύτερος=κρείσων, χειρότερος=χείρων, πολεμῶ=μάχομαι, εὐχαρίστως=ἡδέως.

114. Α'. 1. ἀνδρεία = κατὰ τὴν ἀνδρείαν. Διαφέρω τινός = ὑπερτερῶ τινα, στρατεύειν = ἐκστρατεύειν, ὥρα = καιρός, ἀπαγορεύω = ἀποκάμνω, κουράζομαι, τάξι = παράταξις.

Β'. 1. μετ' αὐτῶν: δοτικ. ἀπρόθ. 2. νὰ μάχωνται: μετοχ. 3. ἄν = εἰ. Ὅλοι = πάντες, συνδικλέγομαι = δικλέγομαι.

115. Α'. 1. ἐπαραμένον = ὅτε ἐσήκωσε. Βασίλειος = βασιλικός, μάλα = πολύ, θεραπεύω = περιποιούμαι.

Β'. 1. ἐκέτην: δοτικ. 2. ὅστις ἐκάθητο: μετοχ. τοῦ ῥ. καθέζομαι. 3. εἰς = ἐπὶ μετ' αὐτ. 4. θὰ καθίσῃ: μέλ. τοῦ ῥ. καθέζομαι.

116. Πέπρακα = ἔχω πωλήσει, διαφθείρω = καταστρέφω, κατασχοποῦμαι = παρατηρῶ καλῶς, ἀφιππεύω = ἐπιστρέφω ἔφιππος.

Β'. 1. ἀντί πόσου: γενικ. ἀπρόθ. 2. ποίαν = ὁποῖα. 3. ἀντί χρημάτων: γενικ. ἀπρόθ. Προτρέπω = παραινῶ, μεταχειρίζομαι = χρῶμαι, βλέπω = ὄρω, τρόφιμα = ἐπιτήδεια.

117. Α'. 1. ἀδικημάτων = διὰ ἀδικήματα. Αἰτιῶμαι = κατηγορῶ, καθάλλομαι = πηδῶ, ἰῶμαι = θεραπεύω, μεταπέμπομι = προσκαλῶ, χρῶμαι = μεταχειρίζομαι.

Β'. ἠσπασθην = ἠσπασάμην, ἀκούω = ἀκροῶμαι, παρατηρῶ = θεῶμαι, διηγήθην = διηγησάμην, ταξίδιον = πλοῦς, ἀποκτῶ = κτῶμαι, προτρέπω = παρακελεύομαι, ὑπομένω = ἀνέχομαι, νομίζω = ἠγοῦμαι, ὑποδουλώνω = χειροῦμαι.

1. τὰ μαθήματα: γενικ. 2. Τοὺς Ἑλληνας: δοτικ.

118. Α'. 1. δόλω = διὰ δόλου. Συγγίγνομαι τινί = συναναστρέφομαι τινα, ἄγαμαι = θαυμάζω, αἰδοῦμαι = σέβομαι, ηὔξάμην = ηὔχθην, καιρός = περίστασις, ἐμνήσθην = ἐνεθυμήθην, ὄσμαι = νομίζω, χειροῦμαι = ὑποτάσσω.

Β'. 1. Κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων: δοτικ. 2. νὰ πετᾷ = πέτεσθαι. Σέβομαι = αἰδοῦμαι, δυσαρεστοῦμαι = ἄχθομαι, παρακαλῶ = δέομαι, ἰμφορῶ = δύναμαι, σπεύδω = ἐπιέγομαι, γνωρίζω = ἐπίσταμαι, χαίρω = ἠδομαι.

ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ἀγγυμι κεφ. κ', § 12, γ'.	ἀντωνυμῖαι δεικτικαὶ κεφ. ιη', § 2.
αἰδοῦμαι κεφ. κη', § 2, δ' καὶ § 4.	ἀντωνυμῖαι ἐρωτηματικαὶ κεφ. ιη', § 25.
αἰδῶς κεφ. ι', § 27.	ἀντωνυμῖαι κτητικαὶ κεφ. ιη', § 17.
αἰξ κεφ. ια', § 8, β'.	ἀντωνυμῖαι προσωπικαὶ κεφ. ιη', § 10.
αἶρω κεφ. κς', § 6.	ἀνύω κεφ. κη', § 2, δ'.
ἄκλιτα κεφ. ς', § 3.	ἄπαις κεφ. ιγ', § 19.
ἀκούω κεφ. κη', § 4.	ἄπλους κεφ. ις', § 7, 2.
ἄκρατος κεφ. ις', § 7, 3.	ἄπόλλων, κεφ. ια', γ'.
ἀκροῶμαι κεφ. κη', § 1, σημ.	ἄπόστροφος κεφ. δ', § 1, β'.
ἀλίσκομαι κεφ. κ', § 12, δ'.	Ἄρης κεφ. ια', γ'.
ἄλλομαι κεφ. κς', § 6.	ἄρθρον κεφ. ς', § 14.
ἄλς κεφ. ι', § 15, ς'.	ἀριθμητικὰ κεφ. ιζ'.
ἄλώπηξ κεφ. ι', § 8, δ', σημ. 2.	ἀρχέω-ω κεφ. κη', § 2, β' καὶ κεφ. κη', § 4.
ἄλωξ κεφ. θ', § 10, ε'.	ἀρόω κεφ. κη', § 2, γ'.
ἄμνός κεφ. ια', 3.	ἄρπαξ κεφ. ιγ', § 19 καὶ κεφ. ις', § 8.
ἀμφιέννυμι κεφ. κ', § 14, α'.	ἄρρηγ κεφ. ιγ', § 11.
ἀμφισβητῶ κεφ. κ', § 14, β'.	ἄστῆρ κεφ. ια', § 5.
ἀναδιπλασιασμός κεφ. κ'.	ἄστν. κεφ. ι', § 33.
ἀναδιπλασιασμός ἐνεστωτικὸς κεφ. κθ', § 5 καὶ κεφ. λδ', § 2, γ'.	ἄττικῆ β' κλίσις κεφ. θ', § 8.
ἀναίτιος κεφ. ιβ', § 10.	ἄτονα κεφ. γ', § 15.
ἀνέχομαι κεφ. κ', § 14, β'.	αὔξῃσις κεφ. κ'.
ἀνοίγω κεφ. κ', § 12, δ'.	αὔρα κεφ. η', § 2, ε' 2.
ἀντωνυμία ἀλληλοπαθῆς κεφ. ιη', § 22.	ἄφωνα κεφ. α', § 5.
ἀντωνυμῖαι ἀναφορικαὶ κεφ. ιη', § 39.	ἄψις κεφ. ι', § 8, γ' σημ.
ἀντωνυμῖαι ἀόριστοι κεφ. ιη', § 31.	
ἀντωνυμῖαι αὐτοπαθεῖς κεφ. ιη', § 12.	

B

βάρβαρος κεφ. ιβ', § 9, 2.	βλεφαρίς κεφ. ι', § 8, γ', σημ.
βέβαιος κεφ. ιβ', § 10.	βορέας κεφ. θ', § 3, σημ.
βλάξ κεφ. ιγ', § 19 και κεφ. ιδ', § 8.	βούλομαι κεφ. α', § 13.

Γ

γαστήρ κεφ. ια', § 3, δ'.	γονεωνυμικά κεφ. λδ', § 17.
γελῶ κεφ. κη', § 2, α' και κη', § 4.	γόνυ κεφ. ια', γ'.
γενέθλιος κεφ. ιβ', § 9, 4.	γραῖα κεφ. η', § 2, ε', 3.
γεραῖος κεφ. ις, § 5.	γράμματα κεφ. α', § 1.
γλαυξ κεφ. ια', § 8, β'.	γυνή κεφ. ια', γ'.

Δ

δάδων κεφ. ια', § 7.	δίγαμμα κεφ. α', § 3, σημ.
δασέα σύμφωνα κεφ. α', § 6, δ'.	διπλά σύμφωνα κεφ. α', § 5.
δέδοικα κεφ. λα', § 5.	δίφθογγοι κεφ. α', § 8.
δέρω κεφ. κς', § 14.	διψῶ κεφ. κς', § 5.
δεσπότης κεφ. η', § 4, 2.	δόρυ κεφ. ια', γ'.
δέω-ῶ κεφ. κς', § 9, σημ. και κη', § 3, α'.	δραστήριος κεφ. ιβ', § 9, 4.
διαλέγομαι κεφ. κ', § 16.	δύναμαι κεφ. κ', § 13 και κθ', § 42.
	δύω κεφ. κη', § 3, β'.

Ε

ἐγγυῶμαι κεφ. κ', § 14, α'.	ἐκθλιψις κεφ. δ'.
ἐγκλιτικά κεφ. γ', § 17.	ἐκκλησιάζω κεφ. κ' § 14, γ'.
ἐγρήγορα κεφ. κ', § 20, σημ. 1.	ἐκπλήττομαι κεφ. κε', § 8, σημ.
ἐγγελυς κεφ. ι', § 35, γ'.	ἐκτασις κεφ. ι', § 8, 3, σημ.
ἐθίζω κεφ. κ', § 12, α'.	ἐκτασις ἀναπληρωτική κεφ. ι', § 8, 3, σημ.
ἐθνικά κεφ. λδ', § 18.	ἐλθέ κεφ. κε', § 2.
εἴκοσι κεφ. δ', § 15.	ἐλίττω κεφ. κ', § 12, α'.
εἶμι κεφ. κα' και λα', § 2.	ἐλω κεφ. κ', § 12, α'.
εἶμι κεφ. λα', § 3.	ἐμέω-ῶ κεφ. κη', § 2, β'.
εἰπέ κεφ. κε', § 2.	

ἐναντιοῦμαι κεφ. κ', § 14, α'.
 ἐνοχλῶ κεφ. κ', § 14, β'.
 ἔνρινα κεφ. α', § 7.
 ἐορτάζω κεφ. κ', § 12, β'.
 ἐπαινῶ κεφ. κη', § 3, α'.
 ἐπανορθῶ κεφ. κ', § 14, β'.
 ἐπείγωμαι κεφ. κ', § 14, α'.
 ἐπίθετα ἀνώμαλα κεφ. ιδ'.

ἐπίθετα β' κλίσεως ἀτυναίρετα
 κεφ. ιδ' § 5.
 ἐπίθετα β' κλίσεως συνηρ. κεφ.
 ιδ', § 11.
 ἐπίθετα β' ἀτυκῆς κλίσ. κεφ.
 ιδ', § 14.
 ἐπίθετα γ' κλίσεως τρικατάλη-
 κτα κεφ. ιγ', § 1.
 ἐπίθετα γ' κλίσ. δικατ. κεφ.
 ιγ', § 11.
 ἐπίθετα γ' κλίσ. μονοκατ. κεφ.
 ιγ', § 18.

ἐπιρρήματα κεφ. λγ', § 4.
 ἐπίσταμα: κεφ. κ', § 14, α' καὶ
 κεφ. κθ', § 42.
 ἐπιφωνήματα κεφ. λγ', § 8.
 ἔπομαι κεφ. κ', § 12, α'.
 ἐπριάμην κεφ. κθ', § 43.
 ἐργάζομαι κεφ. κ', § 12, α'.
 ἔρημος κεφ. ιδ'. § 10.
 ἐρρωμένος κεφ. ις', § 7, β.
 ἔστηκα κεφ. κθ', § 40.
 ἐστὶ κεφ. δ', § 15.
 ἐστιῶ κεφ. κ', § 12, α'.
 ἐτερόφωνα κεφ. α', § 6, σημ.
 εὐδῖος κεφ. ις' § 5.
 εὐρέ κεφ. κε', § 2.
 εὐφωνικὰ σύμφωνα κεφ. δ', § 13.
 ἔχω κεφ. κ', § 12, α'.
 ἔω (ἐάω) κεφ. κ', § 12, α'.
 ἔως κεφ. θ', § 10, ε'.

Ζ

Ζεὺς κεφ. ια', γ'.

ζῶ κεφ. κζ', § 5.

Η

Ἡμερὸς κεφ. ιδ', § 9, 2.
 ἡμίφωνα κεφ. α'. § 5.
 ἡνεγκον κεφ. κ', § 20, σημ. 2.

ἡπαρ κεφ. ια', γ'.
 ἡρεμος κεφ. ιδ', § 9, 2.
 ἡσυχος κεφ. ις', § 5.

Θ

Θέμα οὐσιαστικῶν κεφ. ζ', § 3.
 Θέμα ῥηματικῶν κεφ. ιθ', § 10.
 Θλάω-ῶ κεφ. κη', § 2, α'.
 Θραύω κεφ. κη', § 4.

θριξ κεφ. ι', § 8, δ' σημ. 1.
 θυμὸς κεφ. ις', § 4, σημ. 2.
 θύω κεφ. κη', § 3, β'.

I

Ἰδὲ κεφ. κε', § 2.
Ἰδίας κεφ. ις', § 5.
Ἰλωος κεφ. ιβ', § 15 καὶ § 16.

ἰσχυρὸς κεφ. 15', § 4, σημ. 2.
ἰώτ κεφ. α', § 3, σημ.

K

καθέζομαι κεφ. κ', § 14, α'.
καθεύδω κεφ. κ', § 14, γ'.
κάθηναι κεφ. κ', § 14, γ' καὶ
λά, § 7.
καθίζω κεφ. κ', § 14, γ'.
καίω κεφ. κη', § 6.
καλῶ κεφ. κη', § 2, β'.
κανόνες τονισμού κεφ. γ', § 7,
κυανοῦν κεφ. θ', § 7, σημ.
καταπλήττομαι κεφ. κε', § 8, σημ.
κεῖμαι κεφ. λα'. § 6.
κεῖρω κεφ. κς', § 14.
κελεύω κεφ. κη', § 4.
κέκτημαι κεφ. κ', § 17.
κερδαίνω κεφ. κς', § 6.
κηλῖς κεφ. ι', § 8 γ', σημ.
κίβδηλος κεφ. ιβ', § 9, 2.
κλαίω κεφ. κη', § 6.

κλείς κεφ. ια', § 8, β' καὶ ια', γ'.
κλείω κεφ. κη', § 5.
κλέπτῃς κεφ. 15', § 8.
κλέπτω κεφ. ΙΓ', § 8.
κλίνω κεφ. κς', § 15.
κλίσις πρώτη οὐσιαστικῶν κεφ. η'.
κλίσις δευτέρα οὐσιαστικῶν κεφ. ζ'.
κλίσις τρίτη οὐσιαστικῶν κεφ. ι'.
κλιτὰ κεφ. ε', § 3.
κνημῖς κεφ. ι', § 8, γ', σημ.
κοιλαίνω κεφ. κς', § 6.
κορωνίς κεφ. δ', § 9, β'.
κράσις κεφ. δ', § 9.
κρίνω κεφ. κς', § 15.
κρούω κεφ. κη', § 4.
κτεῖς κεφ. ι', § 15, α', σημ.
κύων κεφ. ια', γ'.

Λ

λαδὲ κεφ. κε', § 2.
λαγχάνω κεφ. κ', § 16.
λάλος κεφ. ις', § 8.
λαμβάνω κεφ. κ', § 16.

λαύρα κεφ. η', § 2, ε', 2.
λιτὸς κεφ. ις', § 4, σημ. 2.
λύω κεφ. κη', § 3, β'.

M

μάϊα κεφ. η', § 2, ε', 3.
μάκαρ κεφ. ιγ', § 19.

μάρτυς κεφ. ια', γ'.
μέγας κεφ. ις', § 1, α'.

μεγεθυντικά κεφ. λδ', § 14.

μέλλω κεφ. κ', § 13.

μέλλων Δωρικὸς κεφ. κη', § 6,
σημ.

μέλλων συνηρημ. ἢ ἄττικὸς κεφ.
κδ', § 5 καὶ κς', § 3

μέμνημαι κεφ. κ', § 17.

μέρη τοῦ λόγου κεφ. ς'.

μέσα σύμφωνα κεφ. α', § 6 δ'.

μετοχῶν κλίσεις κεφ. ιε'.

μιγάς κεφ. ιγ', § 19.

μυῖα κεφ. η', § 2, ε' 3.

N

ναῦς κεφ. ια', γ'.

νέω κεφ. κη', § 6.

νήστις κεφ. ιγ', § 19.

νόθος σύνθεσις κεφ. λε', § 11.

Ξ

ξέω κεφ. κη', § 2, 6' καὶ κη', § 4.

O

ὀδοντόφωνα κεφ. α', § 6, α'.

ὀδοὺς κεφ. ι', § 8, 6'.

οἶδα κεφ. λα', § 4.

ὄλλυμι κεφ. κθ', § 44, 6', σημ. 2.

ὀμόφωνα κεφ. α', § 6, σημ.

ὄνειρος κεφ. ια', γ'.

ὀξύω κεφ. κς', § 9, 6', σημ.

ὄρω κεφ. κ', § 12, δ'.

οὐ (οὐκ, οὐχ) κεφ. δ', § 16.

οὐδεις κεφ. ιη', § 35.

οὐρανισκόφωνα κεφ. α', § 6, α'.

οὐς κεφ. ια', γ'.

οὐσικετικά ἀνώμαλα κεφ. ια', γ'.

οὐσιαστικῶν διαίρεσις κεφ. ς', §

12 καὶ § 13.

ὄψιος κεφ. ις', § 5.

Π

παίδων κεφ. ια', § 7.

παῖς κεφ. ι', § 8, δ'.

παλαιὸς κεφ. ις', § 5.

παντάπασι κεφ. δ', § 15.

παράγωγοι λέξεις κεφ. λδ', § 3.

παράγωγα ἐπίθετα κεφ. λδ', § 21.

παράγωγα ἐπιρρήματα κεφ. λδ',
§ 25.

παράγωγα οὐσιαστικά κεφ. λδ', § 9.

παράγωγα ῥήματα κεφ. λδ', § 4.

παράθεσις ἐπιθέτων κεφ. ις'.

παράθεσις ἐπιρρημάτων κεφ. ις',
§ 15.

παραθετικά ἀνώμαλα κεφ. ις', § 12.

παρασύνθετα κεφ. λε', § 27.

παρεπόμενα πτωτικῶν κεφ. ς', § 5.

παρεπόμενα ῥήματος κεφ. ιθ', § 2.

πᾶς κεφ. ιγ', § 3, 6'.

πατρωνυμικά κεφ. λδ', § 15.

πεινώ κεφ. κς', § 5.

πένης κεφ. ιγ', § 19 και ις', § 7, 3.
 πέπτωκα κεφ. κ', § 17.
 περιεκτικά κεφ. λδ', § 20.
 πέρυσσι κεφ. δ', § 15.
 πίμπλημι κεφ. κθ', § 5, σημ.
 πίμπρημι κεφ. κθ', § 5, σημ.
 πλέω κεφ. κέ', § 8.
 πλεονέκτης κεφ. ις', § 8.
 πλέω κεφ. κη', § 6.
 πλέως κεφ. ιδ', § 14.
 πλήρης κεφ. ιγ', § 16.
 πλήττομαι κεφ. κέ', § 8, σημ.
 πλύνω κεφ. κς', § 15.
 πνεύματα κεφ. γ', § 10.

πνέω κεφ. κη', § 6.
 πολὺς κεφ. ιδ', α'.
 Ποσειδῶν κεφ. ια', γ'.
 ποσότης συλλαβῶν κεφ. δ', § 6.
 ποὺς κεφ. ι', § 8, δ', σημ. 2.
 πρᾶος κεφ. ιδ', γ'.
 πρεσβευτής κεφ. ια', γ'.
 πρεσβύτης κεφ. η', § 6, δ', σημ. 1.
 προθέσεις κεφ. λγ'.
 πρωτότυποι λέξεις κεφ. λδ'.
 πτύω κεφ. κη', § 2, δ'.
 πτωτικά κεφ. ς', § 4.
 πῦρ κεφ. ια', γ'.

P

ρήματα ἀνώμαλα κεφ. λδ'.
 ῥήματα ἀφωλόγητα κεφ. κδ'.
 ῥήματα βρῦτονα κεφ. κδ'.
 ῥήματα συνηρ. ἢ περισπ. κεφ. κς'.

ῥήματα ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινό-
 ληκτα κεφ. κς'.
 ῥιγῶ-ῶ κεφ. κς', § 12, σημ. 2.

Σ

σαύρα κεφ. η', § 2, ε', 2.
 σείω κεφ. κη' § 4.
 σημασία τῶν συνθέτων κεφ. λε' § 29
 σημεῖα ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ κεφ. ε'.
 σήπομαι κεφ. κέ', § 8, σημ.
 σπείρω κεφ. κς', § 14.
 σπῶ κεφ. κη', § 2, α' καὶ κη', § 4.
 στέλλω κεφ. κς', § 14.
 στρέφω κεφ. κέ', § 8.
 συγκαπτόμενα εἰς-ηρ κεφ. ια', § 1.
 συλλαδισμός κεφ. β', § 5.
 συλλέγω κεφ. κ', § 16.
 σύμφωνα κεφ. α', § 3.

συναίρεσις κεφ. δ', § 7.
 σύνδεσμοι κεφ. λγ', § 6.
 συνηρημένα οὐσιαστικά α' κλίσεως
 κεφ. θ', § 1.
 συνηρημένα οὐσιαστικά β' κλί-
 σεως κεφ. θ', § 4.
 σύνθεσις κεφ. λε', § 1.
 συνθετικὸν πρῶτον κεφ. λε', § 4.
 συνθετικὸν δευτέρων κεφ. λε', § 16.
 σφραγίς κεφ. ι', § 8, γ', σημ.
 σῶς κεφ. ιδ', δ'.
 σωτήρ κεφ. ι', § 15, δ', σημ.

Τ

ταῶς κεφ. θ', § 10, γ', σημ.	τόνοι κεφ. γ'.
τείνω κεφ. κς', § 15.	τρανός κεφ. ις', § 4, σημ. 2.
τελῶ κεφ. κη', § 2, δ' και κη', § 4.	τρέπω κεφ. κε', § 8.
τήκομαι κεφ. κε', § 8 σημ.	τρέφω κεφ. κε', § 8.
τονισμός μονοσυλλάβων γ' κλισ.	τριήρης κεφ. ιγ', § 15.
κεφ. ια', § 6.	Τρώων κεφ. ια', § 7.
τονισμός συνθέτων κεφ. λς', § 31.	τυραννίς κεφ. ι', § 8, δ'.

Υ

υγιής κεφ. ιγ', § 14, β'.	υῖός κεφ. ια', γ'.
υγρά σύμφωνα κεφ. α', § 7.	υποκοριστικά κεφ. λδ', 13.
υδαρ κεφ. ια', γ'.	

Φ

φθμὶ κεφ. λα', § 1.	φυγὰς κεφ. ιγ', § 19.
φίλος κεφ. ις', § 6.	φωνήεντα κεφ. α', § 3.
φθείρω κεφ. κς', § 14.	φῶς κεφ. ια', γ'.
φθόγγοι κεφ. α', § 1.	φώτων κεφ. ια', § 7.
φρέαρ κεφ. ια', γ'.	

Χ

χαλῶ κεφ. κη', § 2, α' και κη', § 4.	χέρσος κεφ. ιβ', § 9, 2.
χαρὰ κτήρ κεφ. ις' § 5 και ιθ', § 11.	χέω - ῶ κεφ. κη', § 4.
χαρίεις κεφ. ις', § 7, β'.	χρή κεφ. λα', § 8.
χειλέων κεφ. ι', § 19, γ'.	χρίω κεφ. κη', § 5.
χειλόφωνα κεφ. α', § 6, α'.	χρόνοι δεύτεροι κεφ. κε'.
χείρ κεφ. ια', γ'.	χρώμαι κεφ. κς', § 5.

Ψ

Ψιλὰ σύμφωνα κεφ. α', § 6, β'.

Ω

ὠθῶ κεφ. κ', § 12, γ'.

ὠνεῖμαι κεφ. κ', § 12 γ'.

ὠτων κεφ. ια', § 7

Τ Ε Λ Ο Σ

